

**REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH
W KATOWICACH**

PLAN URZĄDZENIA LASU

dla NADLEŚNICTWA OPOLE

**OBREBY: DĄBROWA OPOLSKA
GRUDZICE
KRASIEJÓW
ZBICKO**

na okres gospodarczy
od 1 stycznia 2014r. do 31 grudnia 2023r.

**OGÓLNY OPIS LASÓW NADLEŚNICTWA
ELABORAT**

**Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Krakowie**

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Krakowie ul. Senatorska 15, 30-106 Kraków
tel. (12) 421 95 42, faks (12) 421 66 94 sekretariat@krakow.buligl.pl www.krakow.buligl.pl
NIP: 525-000-78-85

Spis treści

	<i>strona</i>
<i>Wzór nr 9 – Plan urządzenia lasu – zbiór podstawowych informacji o Nadleśnictwie</i>	11
1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW	15
1.1. <i>Przestrzenne usytuowanie urządzanego nadleśnictwa oraz krótki rys historyczny</i>	17
1.1.1. <i>Przestrzenne usytuowanie lasów Nadleśnictwa</i>	17
1.1.2. <i>Podział administracyjny na leśnictwa</i>	23
1.1.3. <i>Rys historyczny Nadleśnictwa</i>	24
1.1.4. <i>Stan posiadania</i>	30
A. <i>Zestawienie porównawcze powierzchni ogólnej Nadleśnictwa według ewidencji i opisów taksacyjnych według stanu na 1.01.2012r.</i>	30
B. <i>Zestawienie porównawcze powierzchni ogólnej Nadleśnictwa między IV a V rewizją urządzenia lasu oraz wyjaśnienie zmian w stanie posiadania</i>	32
C. <i>Ogólne zestawienia powierzchni Nadleśnictwa na podstawie tabeli nr I według rodzaju powierzchni i udziału w powierzchni ogólnej</i>	32
D. <i>Klasyfikacja użytków gruntowych</i>	38
E. <i>Grunty leśne niezalesione</i>	38
F. <i>Zestawienie gruntów związanych z gospodarką leśną</i>	38
G. <i>Wykaz niektórych gruntów nieleśnych</i>	39
H. <i>Inne zagadnienia związane ze stanem posiadania</i>	40
1.2. <i>Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska</i>	41
1.2.1. <i>Ogólne dane o planach zagospodarowania przestrzennego</i>	41
1.2.2. <i>Ogólne dane o regionalnych: strategiach rozwoju, programach ochrony środowiska, oraz programach operacyjnych</i>	42
1.2.3. <i>Potencjalne zadania do realizacji w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa wynikające z założeń zagospodarowania przestrzennego</i>	45
1.2.4. <i>Zgodność projektu Planu U.L. ze strategią przestrzennego zagospodarowania regionu</i>	45
1.3. <i>Charakterystyka warunków przyrodniczych w zasięgu działania Nadleśnictwa</i>	47
1.3.1. <i>Przynależność do krainy, dzielnic przyrodniczo-leśnej i mezoregionów</i>	47
1.3.2. <i>Położenie geograficzne i wysokościowe</i>	49
1.3.3. <i>Warunki klimatyczne</i>	51
1.3.4. <i>Warunki wodne</i>	55
1.3.5. <i>Rzeźba terenu</i>	56
1.3.6. <i>Budowa geologiczna i warunki glebowe</i>	56
1.3.7. <i>Charakterystyka typów siedliskowych lasu według danych z V rewizji U.L.</i>	57
1.3.8. <i>Zanieczyszczenie powietrza i strefy uszkodzeń przemysłowych</i>	62
1.3.9. <i>Przyjęte przez KZP typy drzewostanów i orientacyjne składy upraw</i>	63
1.3.10. <i>Charakterystyka walorów genetycznych lasu i bazy nasiennej</i>	64
1.3.10.1. <i>Położenie Nadleśnictwa na tle obowiązującego podziału Polski na regiony nasienne</i>	64
1.3.10.2. <i>Syntetyczne zestawienie obiektów bazy nasiennej w Nadleśnictwie</i>	64
1.3.10.3. <i>Wyłączone Drzewostany Nasienne</i>	64
1.3.10.4. <i>Gospodarcze Drzewostany Nasienne</i>	64
1.3.10.5. <i>Rejestrowane uprawy pochodne</i>	65
1.3.10.6. <i>Plantacyjne Uprawy Nasienne (PUN) i Plantacje Nasienne</i>	66
1.3.10.7. <i>Drzewa mateczne</i>	66
1.3.10.8. <i>Produkcja szkółkarska</i>	66
1.3.11. <i>Ogólna ocena stanu środowiska przyrodniczego</i>	67
1.3.11.1. <i>Funkcje lasu i kategorie ochronności</i>	67
1.3.11.2. <i>Formy ochrony przyrody oraz walory przyrodnicze Nadleśnictwa</i>	72
1.3.11.3. <i>Zagrożenia środowiska przyrodniczego</i>	78
1.4. <i>Charakterystyka warunków ekonomicznych działania Nadleśnictwa</i>	79

1.4.1. Krótka charakterystyka ekonomiczna regionu.....	79
1.4.2. Charakterystyka przestrzenna kompleksów leśnych w powiązaniu z warunkami transportu drewna.....	81
1.4.3. Enklawy.....	82
1.4.4. Charakterystyka pozostałych czynników wpływających na stopień trudności gospodarczych Nadleśnictwa.....	83
1.4.5. Zestawienie ekonomicznych wskaźników gospodarki leśnej.....	83
1.4.6. Ramowy plan ekonomiczny na 10 lat.....	84
1.5. Charakterystyka stanu lasu i zasobów drzewnych.....	84
1.5.1. Ocena możliwości produkcyjnych lasu na podstawie zestawień końcowych – tabele klas wieku (II – VIII).	84
1.5.1.1. Struktura powierzchniowa i miąższościowa klas wieku w V rewizji.....	85
1.5.1.2. Porównanie powierzchniowego i miąższościowego rozkładu klas wieku w IV i V rewizji.....	86
1.5.1.3. Przeciętne parametry drzewostanów Nadleśnictwa Opole w V rewizji.....	94
1.5.1.4. Charakterystyka młodego pokolenia zinwentaryzowanego w V rewizji.....	94
1.5.2. Charakterystyka drzewostanów Nadleśnictwa Opole.....	96
1.5.2.1. Charakterystyka głównych gatunków panujących.....	96
1.5.2.2. Powierzchniowy i miąższościowy udział drzewostanów według gatunków panujących.....	96
1.5.2.3. Struktura drzewostanów według gatunków panujących w klasach wieku.....	99
1.5.2.4. Porównanie procentowych udziałów powierzchni i miąższości drzewostanów wg gatunków panujących między IV a V rewizją urządzania lasu.....	100
1.5.2.5. Porównanie powierzchni i miąższości d-stanów według panującego i rzeczywistego udziału gatunków w Nadleśnictwie.....	102
1.5.2.6. Przeciętne bonitacje gatunków panujących.....	103
1.5.2.7. Struktura gatunkowa w ramach grup funkcji lasu.....	104
1.5.2.8. Spodziewany bieżący przyrost roczny wg gatunków panujących.....	105
1.5.3. Ocena stanu uszkodzenia drzewostanów oraz zgodności składu gatunkowego drzewostanów z TD.....	106
1.5.3.1. Ocena stanu uszkodzenia drzewostanów.....	106
1.5.3.2. Ocena zgodności składu gatunkowego drzewostanów z TD.....	107
A. Ocena zgodności składu gatunkowego upraw i młodników.....	107
B. Ocena zgodności składu gatunkowego drzewostanów wszystkich klas wieku.....	108
1.5.4. Ocena jakości hodowlanej i technicznej drzewostanów.....	109
1.5.4.1. Ocena jakości upraw i młodników po rębniach złożonych.....	109
1.5.4.2. Ocena drzewostanów, dla których w trakcie prac urzędzeniowych określono jakość hodowlaną.....	109
1.5.4.3. Ocena jakości technicznej gatunków panujących w drzewostanach, dla których określono jakość techniczną.....	109
1.5.5. Określenie rodzajów powierzchni leśnej niezalesionej.....	110
1.5.6. Ocena stanu zasobów drzewnych.....	112
1.5.7. Ocena stanu zasobów drewna martwego.....	112
2. ANALIZA GOSPODARKI PRZESZŁEJ.....	113
Hylopatologiczna charakterystyka Nadleśnictwa Opole.....	179
Koreferat Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej w Krakowie.....	194
Ocena końcowa Dyrektora RDLP w Katowicach.....	198
3. OPIS PRZYJĘTYCH ZASAD OKREŚLANIA ZADAŃ GOSPODARCZYCH DLA NADLEŚNICTWA.....	201
3.1. Podstawy gospodarki przyszłego okresu.....	203
3.1.1. Cele i zasady trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.....	203
3.1.2. Podział na gospodarstwa.....	208
3.1.3. Wieki rębności.....	210
3.1.4. Podział powierzchniowy i podział na ostępy.....	211
3.2. Określenie i przyjęcie etatów cięć użytkowania głównego.....	213

3.2.1. Użytki rębne.....	213
3.2.1.1. Użytki rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu.....	213
3.2.1.2. Użytki rębne nie zaliczone na poczet przyjętego etatu.....	217
3.2.1.3. Razem wielkość użytkowania rębego.....	218
3.2.2. Wielkość użytkowania przedrębego.....	220
3.2.2.1. Etat użytkowania przedrębego w wymiarze powierzchniowym.....	221
3.2.2.2. Orientacyjny etat użytkowania przedrębego w wymiarze miąższościowym.....	221
3.2.3. Rozmiar użytków głównych (rębnych i przedrębnych).....	223
4. OPISANIE I ZESTAWIENIE ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z PLANU URZĄDZENIA LASU.....	227
4.1. Zadania gospodarcze wynikające z planu urzędnictwa lasu dla Nadleśnictwa.....	229
4.1.1. Zestawienie i opisanie zadań z zakresu użytkowania głównego (rębego i przedrębego).....	229
4.1.1.1. Zestawienie i opisanie zadań z zakresu użytkowania rębego oraz wykaz cięć rębnych i mapa przeglądowa cięć rębnych.....	229
4.1.1.2. Zestawienie i opisanie zadań z zakresu użytkowania przedrębego.....	234
4.1.1.3. Zestawienie łączne użytków głównych wg kategorii cięć.....	235
4.1.2. Zadania z zakresu hodowli lasu.....	239
4.1.3. Zestawienie zadań gospodarczych z zakresu użytkowania głównego oraz odnowień i zalesień według leśnictw.....	242
4.1.4. Określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu.....	242
4.1.4.1. Ocena zdrowotnego i sanitarnego stanu lasu.....	242
4.1.4.2. Aktualne zagrożenia lasu przez zespół czynników abiotycznych i biotycznych.....	243
4.1.4.3. Profilaktyka i przeciwdziałanie powstawaniu szkód powodowanych przez czynniki abiotyczne i biotyczne.....	244
4.1.4.4. Mapa przeglądowa ochrony lasu.....	247
4.1.5. Kierunkowe wytyczne z zakresu ochrony przeciwpożarowej.....	248
4.1.5.1. Określenie kategorii zagrożenia pożarowego dla Nadleśnictwa.....	248
4.1.5.2. Ocena potencjalnego zagrożenia obszaru leśnego oraz jego zróżnicowania wynikającego z uwarunkowań lokalnych.....	250
4.1.5.3. Ocena sprawności systemu obserwacyjno – alarmowego i interwencyjnego.....	252
4.1.5.3.1. System obserwacyjno-alarmowy.....	252
4.1.5.3.2. Ocena wyposażenia w sprzęt.....	254
4.1.5.3.3. Zasięgi jednostek straży pożarnych.....	255
4.1.5.4. Ocena dostępności terenów leśnych.....	256
4.1.5.5. Ocena stanu zaopatrzenia w wodę.....	256
4.1.5.6. Analiza potrzeb Nadleśnictwa w zakresie infrastruktury technicznej ochrony przeciwpożarowej.....	259
4.1.5.7. Zalecenia w zakresie profilaktyki przeciwpożarowej wraz z mapą ochrony przeciwpożarowej.....	260
4.1.6. Określenie kierunkowych zadań z zakresu użytkowania ubocznego lasu oraz gospodarki łowieckiej.....	262
4.1.6.1. Użytkowanie uboczne.....	262
4.1.6.1.1. Wykorzystywanie do produkcji ubocznej gruntów związanych z gospodarką leśną.....	262
4.1.6.1.2. Gospodarka rolno – łukowa.....	262
4.1.6.2. Gospodarka łowiecka.....	262
4.1.6.2.1. Analiza i ocena uwarunkowań gospodarki łowieckiej.....	263
4.1.6.2.2. Kierunkowe zadania gospodarki łowieckiej nadleśnictwa wraz z mapą przeglądową gospodarki łowieckiej.....	265
4.1.7. Określenie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej, w tym turystyki i rekreacji.....	266
4.1.7.1. Potrzeby z zakresu infrastruktury technicznej dla potrzeb racjonalnej gospodarki leśnej.....	266
4.1.7.2. Potrzeby dotyczące realizacji infrastruktury technicznej z zakresu turystyki	

<i>i rekreacji oraz edukacji przyrodniczej.....</i>	267
<i>4.1.7.2.1. Baza turystyczna i edukacyjna w zasięgu działania Nadleśnictwa.....</i>	267
5. PROGRAM OCHRONY PRZYRODY.....	275
6. PROGNOZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO.....	279
7. PODSUMOWANIE PRAC URZĄDZENIOWYCH	283
<i>7.1. Prace przygotowawcze.....</i>	285
<i>7.1.1. Prace geodezyjne, ewidencyjne i klasyfikacyjne.....</i>	285
<i>7.1.2. Prace glebowo-siedliskowe, fitosocjologiczne i florystyczne.</i>	286
<i>7.2. Prace urządzeniowe.</i>	286
<i>7.2.1. Prace terenowe.</i>	287
<i>7.2.2. Prace kameralne.</i>	293
<i>7.3. Zestawienie składników planu urządzenia lasu</i>	293
ZAŁĄCZNIKI.....	295

Wykaz tabel

strona

Tabela.1.1.1.1. Podział administracyjny Nadleśnictwa Opole na powiaty i gminy.....	18
Wzór Nr 7. Zestawienie powierzchni lasów znajdujących się w gminach w terytorialnym zasięgu Nadleśnictwa.....	21
Tabela 1.1.2.1. Podział administracyjny na leśnictwa	23
Tabela 1.1.3.1a. Zestawienie danych historycznych.....	26
Tabela 1.1.4.1. Porównanie powierzchni ogólnej Nadleśnictwa według ewidencji i opisów taksacyjnych według stanu na 1.01.2014r – bez współwłasności.	30
Obręb Dąbrowa Opolska.....	30
Obręb Grudzice	31
Obręb Krasiejów.....	31
Obręb Zbicko	31
Nadleśnictwo Opole.....	31
Tabela 1.1.4.2. Porównanie powierzchni ogólnej Nadleśnictwa w IV i V rewizji	32
Tabela 1.1.4.3.a. Udział procentowy poszczególnych kategorii gruntów w powierzchni ogólnej Nadleśnictwa Opole.....	32
Tabela I. (skrótowa) Zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa według grup i rodzajów użytków.	36
Tabela 1.1.4.6. Zestawienie gruntów związanych z gospodarką leśną	38
Tabela 1.1.4.7. Zestawienie kategorii gruntów nieleśnych	39
Tabela. 1.3.3.1. Rozkład średnich miesięcznych temperatur dla terenów Nadleśnictwa Opole w latach 2000-2011.....	53
Tabela 1.3.3.2. Rozkład średnich opadów dla terenów Nadleśnictwa Opole w latach 2000-2011..	53
Tabela 1.3.4.2. Udział siedlisk wilgotnych i bagiennych	56
Tabela 1.3.7.1. Zestawienie powierzchni i udziału procentowego typów siedliskowych lasu.....	58
Tabela 1.3.7.2. Zestawienie siedlisk wg wilgotności.	59
Tabela 1.3.7.4. Rozkład powierzchniowy i procentowy siedlisk według grup troficznych.....	59
Tabela 1.3.7.6. Struktura gatunkowa w siedliskowych typach lasu	60
Tabela 1.3.9.1. Typy drzewostanów i orientacyjne składy gatunkowe upraw przyjęte na KZP.....	63
Tabela 1.3.10.4.1. Wykaz Gospodarczych Drzewostanów Nasiennych	65
Tabela 1.3.2.10.5.1. Wykaz Rejestrowanych Upraw Pochodnych i Bloków Upraw Pochodnych	66
Tabela 1.3.10.8.1. Lokalizacja szkółki leśnej.	66
Tabela 1.3.11.1.1. Porównanie dominujących funkcji lasu między IV i V rewizją.	67
Tabela 1.3.11.1.2. Podział na funkcje lasu i kategorie ochronności w V rewizji.....	69
Tabela 1.4.2.1. Zestawienie kompleksów leśnych w Nadleśnictwie.	81
Tabela nr XIXa. Ekonomiczne wskaźniki gospodarki leśnej.	83
Tabela nr XIXb. Ramowy biznesplan na 10 lat.	84
Tabela 1.5.1.2.1. Porównanie powierzchni leśnej, zasobów leśnych i przeciętnej zasobności między IV i V rewizją.....	86
Tabela 1.5.1.4.2. Odnowienia podokapowe w Nadleśnictwie według rzeczywistego udziału gatunków i rzeczywistej powierzchni.....	95
Tabela 1.5.2.2.1. Udział powierzchniowy i miąższościowy gatunków panujących na powierzchni leśnej.....	96
Tabela 1.5.2.4.1. Udział powierzchniowy gatunków panujących w IV i V rewizji.....	100
Tabela 1.5.2.4.2. Udział miąższościowy gatunków panujących w IV i V rewizji.	101
Tabela 1.5.2.5.1. Porównanie udziału powierzchniowego wg gatunków panujących i rzeczywistych	102
Ryc. 1.5.2.5.1. Porównanie panującego i rzeczywistego udziału gatunków w powierzchni leśnej Nadleśnictwa.....	103
Tabela 1.5.2.6.1. Powierzchnia drzewostanów wg bonitacji i gatunków panujących	103
Tabela 1.5.2.7.1. Struktura gatunkowa według głównych funkcji lasu	104
Tabela. 1.5.2.8.1. Przyrost bieżący roczny tablicowy wg gatunków panujących.....	105
Tabela 1.5.3.2.1. Stopnie zgodności z siedliskiem w uprawach i młodnikach.	107

<i>Tabela 1.5.3.2.2. Zestawienie powierzchni drzewostanów w stopniach zgodności składu gatunkowego z siedliskiem.</i>	108
<i>Tabela 1.5.3.2.1. Zestawienie jakości hodowlanej drzewostanów.</i>	109
<i>Tabela 1.5.4.3.1. Zestawienie jakości technicznej drzewostanów</i>	110
<i>Niektóre dane dotyczące statystyki oddziałów oraz wydziałów przedstawiono poniżej.</i>	211
<i>Tabela. 3.1.4.1. Wybrane elementy podziału powierzchniowego Nadleśnictwa Opole.</i>	211
<i>Tabela 3.2.1.2.1. Zestawienie użytków rębnych niezaliczonych na etat</i>	217
<i>Tabela 3.2.1.3.2. Zestawienie przyjętych miąższościowych etatów użytków rębnych zaliczonych na etat.</i>	218
<i>Tabela 3.2.1.3.3. Zestawienie przyjętych miąższościowych etatów użytków rębnych</i>	219
<i>Tabela 3.2.2.1.1. Etat powierzchniowy użytków przedrębnych</i>	221
<i>Tabela 3.2.2.2.1. Porównawcze wyliczenie masowych etatów użytkowania przedrębego.</i>	222
<i>Tabela 3.2.3.2. Porównanie przyjętego etatu użytków głównych do ogólnych zasobów miąższości i spodziewanego przyrostu</i>	224
<i>Tabela 4.1.1.1.1. Zestawienie przyjętych rębni dla poszczególnych TSL</i>	230
<i>Tabela nr XV. Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych według rodzajów rębni w gospodarstwach.</i>	231
<i>Tabela. 4.1.3.1. Zestawienie zadań gospodarczych dla leśnictw.</i>	242
<i>Tabela 4.1.4.1.1. Wyniki sanitarnego porządkowania lasu w latach 2004-2012 w Nadleśnictwie.</i>	243
<i>Tabela. 4.1.4.2.1. Zestawienie szkód powodowanych przez czynniki abiotyczne i biotyczne w Nadleśnictwie Opole w ubiegłym okresie gospodarczym</i>	243
<i>Szkodniki szkótek, upraw i młodników.</i>	245
<i>Tabela 4.1.5.2.1. Zestawienie pożarów w Nadleśnictwie Opole.</i>	250
<i>Tabela. 4.1.6.1.2.1. Baza użytków rolnych w Nadleśnictwie Opole</i>	262
<i>Tabela. 4.1.6.2.1.1. Zestawienie powierzchni obwodów łowieckich.</i>	263
<i>Tabela. 4.1.6.2.1.2. Stan populacji zwierzyny.</i>	264
<i>Tabela 4.1.6.2.1.3. Wykaz poletek łowieckich</i>	264
<i>Tabela. 4.1.6.2.1.4a. Zmiany w populacji zwierzyny płowej w ostatnim 10-leciu.</i>	265
<i>Tabela 7.2.1.1. Błędy procentowe dla pomierzonych cech</i>	288
<i>Tabela 7.2.1.2. Statystyka zinwentaryzowanych w V rewizji oddziałów i wydziałów.</i>	292

Spis rycin (mapy i wykresy)

strona

Ryc. 1.1.1.1. Położenie i zasięg terytorialny Nadleśnictwa.....	18
Ryc. 1.1.1.1a. Zasięg terytorialny Nadleśnictwa Opole.	19
Ryc. 1.1.1.2. Podział administracyjny Nadleśnictwa na powiaty i gminy	20
Ryc. 1.1.2.1. Podział administracyjny Nadleśnictwa na leśnictwa	24
Ryc. 1.1.4.1. Udział grup użytków w kategorii – (grunty leśne i nieleśne).....	33
Ryc. 1.1.4.2. Udział grup użytków w kategorii – (grunty nieleśne).....	33
Ryc. 1.3.1.1. Położenie według „Regionalizacji przyrodniczo-leśnej” Trampler 47	47
Ryc. 1.3.2.1. Położenie według regionalizacji fizycznogeograficznej Kondrackiego.	50
Ryc. 1.3.3.1. Rozkład średnich miesięcznych temperatur i średnich opadów dla Nadleśnictwa Opole.....	54
Ryc. 1.3.4.1. Położenie hydrograficzne i sieć rzeczna Nadleśnictwa.....	55
Ryc. 1.3.7.1. Udział siedliskowych typów lasu w powierzchni leśnej (zalesionej i niezalesionej) Nadleśnictwa.....	58
Ryc. 1.3.7.2. Udział siedlisk wg wilgotności	59
Ryc. 1.3.7.4. Udział procentowy gatunków panujących w siedliskowych typach lasu na powierzchni leśnej zalesionej.	62
Ryc. 1.3.11.1.1. Powierzchniowy udział dominujących funkcji lasu w Nadleśnictwie w V rewizji	68
Ryc. 1.5.1.1.1. Struktura miąższościowa i powierzchniowa klas wieku w V rewizji	85
Ryc. 1.5.1.2.1. Porównanie powierzchni leśnej Nadleśnictwa Opole w IV i V rewizji UL.....	91
Ryc. 1.5.1.2.2. Porównanie zapasu w Nadleśnictwie Opole w IV i V rewizji UL.....	91
Ryc. 1.5.1.2.3. Porównanie przeciętnej zasobności w Nadleśnictwie Opole w IV i V rewizji UL.....	92
Ryc. 1.5.1.2.4. Porównanie powierzchni klas wieku Nadleśnictwa Opole w IV i V rewizji	92
Ryc. 1.5.1.2.5. Porównanie zapasu w klasach wieku Nadleśnictwa Opole w IV i V rewizji	93
Ryc. 1.5.1.2.6. Porównanie przeciętnej zasobności klas wieku Nadleśnictwa Opole w IV i V rewizji	93
Ryc. 1.5.1.4.1. Struktura młodego pokolenia wg gatunków i powierzchni zredukowanej.	94
Ryc. 1.5.2.2.1. Udział powierzchniowy i miąższościowy gatunków panujących wg V rewizji	98
Ryc. 1.5.2.3.1. Udział powierzchniowy gatunków panujących w klasach wieku	99
Ryc. 1.5.2.3.2. Udział miąższościowy gatunków panujących w klasach wieku.	99
Ryc. 1.5.2.4.1. Zmiany w udziale powierzchniowym gatunków drzew panujących w IV i V rewizji	100
Ryc. 1.5.2.4.2. Zmiany w udziale miąższościowym gatunków drzew panujących w IV i V rewizji....	101
Ryc. 1.5.2.7.1. Udział powierzchniowy gatunków w grupach funkcji lasu.	105
Ryc. 1.5.3.2.1. Stopnie zgodności z siedliskiem w uprawach i młodnikach.	107
Ryc. 1.5.3.2.2. Stopnie zgodności z siedliskiem we wszystkich drzewostanach.	108
Ryc. 3.2.1.3.1. Porównanie etatów użytkowania rębego netto w IV i V rewizji w Nadleśnictwie Opole.....	219
Ryc. 3.2.2.2.1. Porównanie etatów użytkowania przedrębego w IV i V rewizji.....	222

**PLAN URZĄDZENIA LASU
sporządzony na lata od 2014 do 2023**

dla Nadleśnictwa Opole

w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach
na podstawie stanu lasu w dniu 1 stycznia 2014 r.

I. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI według stanu na 1 stycznia 2014 r.

I.1. POWIERZCHNIA OGÓLNA NADLEŚNICTWA – ha,

2 2 8 6 7 9 5

w tym według obrębów leśnych:

1 Dąbrowa Opolska

5 5 4 0 8 1

4) Zbicko

5 8 1 8 2 1

2 Grudzice

4 6 5 1 8 0

5) -----

3 Krasiejów

6 8 5 7 1 3

6) -----

I.2. POWIERZCHNIA LASÓW - ha

2 2 1 9 2 6 1

w tym:

a) według pełnionych funkcji:

- lasów stanowiących rezerwy przyrody

 2 0 6 8

- lasów uznanych za ochronne

2 1 3 6 9 2 9

- pozostałych lasów (lasów gospodarczych)

 8 0 2 6 4

b) według grup kategorii użytkowania:

- gruntów zalesionych

2 1 2 3 0 3 7

- gruntów niezalesionych

 3 6 4 6 1

w tym: do odnowienia

 3 0 2 9 0

- gruntów związanych z gospodarką leśną

 5 9 7 6 3

I.3 POWIERZCHNIA POZOSTAŁYCH GRUNTÓW

 6 7 5 3 4

(GRUNTÓW NIELEŚNYCH) - ha

w tym: przeznaczonych do zalesienia

 0 0 0

II. ZESTAWIENIE ZADAŃ NA LATA OD 2014 DO 2023

II.1. POZYSKANIE DREWNA W ILOŚCI NIE WIĘKSZEJ NIŻ:

1 3 2 8 0 5 4

m³ grubizny netto, w tym:

a) Obligatoryjny etat cięć w użytkowaniu rębnym

7 8 1 2 1 4

m³ grubizny netto

Wzór nr 9 str. 2

b)powierzchniowy etat cięć w użytkowaniu przedrębny – ha o orientacyjnej miąższości

5	4	6	8	4	0
---	---	---	---	---	---

m³ grubizny netto

1	2	5	4	4	1	8
---	---	---	---	---	---	---

II.2. PIELĘGNOWANIE LASU NA POWIERZCHNI – ha,

w tym:

a) pielęgnowanie zinwentaryzowanych upraw

1	2	4	2	3	6
---	---	---	---	---	---

b) pielęgnowanie zinwentaryzowanych młodników

2	1	9	4	6	9
---	---	---	---	---	---

c) trzebieże

1	2	3	9	0	8	0
---	---	---	---	---	---	---

II.3. POZOSTAŁE ZADANIA OKREŚLONE KIERUNKOWO:

II.3.1. Zadania dotyczące zalesień i odnowień:

a) zalesienia gruntów przeznaczonych do zalesienia

- ha

				0	0	0
--	--	--	--	---	---	---

b) odnowienie halizn, płazowin i zrębów - ha

		3	0	2	9	0
--	--	---	---	---	---	---

c) orientacyjna powierzchnia odnowień drzewostanów

przewidzianych do użytkowania rębego - ha

w tym zrębami zupełnymi

2	4	5	4	1	7
---	---	---	---	---	---

1	9	5	8	4	0
---	---	---	---	---	---

d) orientacyjna powierzchnia podsadzeń i dolesień

- ha

			1	8	2	7
--	--	--	---	---	---	---

e) orientacyjna powierzchnia poprawek i uzupełnień

- ha

			1	7	3	0
--	--	--	---	---	---	---

f) orientacyjna powierzchnia wprowadzenia

podszytów - ha

				0	0	0
--	--	--	--	---	---	---

g) orientacyjna powierzchnia melioracji - ha

2	7	5	6	9	0
---	---	---	---	---	---

w tym wodnych - ha

				0	0	0
--	--	--	--	---	---	---

II.3.2. Kierunkowe zadania z zakresu ochrony lasu (w tym ochrony przeciwpożarowej) przedstawione opisowo oraz na mapach przeglądowych

II.3.3. Kierunkowe zadania z zakresu gospodarki łowieckiej przedstawione opisowo oraz na mapie przeglądowej

II.3.4. Kierunkowe potrzeby z zakresu infrastruktury technicznej przedstawione opisowo

***OPIS OGÓLNY LASÓW
NADLEŚNICTWA***

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW

1.1. Przestrzenne usytuowanie urządzanego nadleśnictwa oraz krótki rys historyczny.

1.1.1. Przestrzenne usytuowanie lasów Nadleśnictwa

a. Podstawa prawna ustalenia zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa.

Nadleśnictwo Opole jest nadzorowane przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Katowicach. Składa się z czterech obrębów leśnych: Dąbrowa Opolska, Grudzice, Krasiejów i Zbicko.

Powierzchnia ogólna gruntów Nadleśnictwa wynosi 22867,9382 ha, plus 0,0792 ha gruntów pozostających we współwłasności.

Ogółem powierzchnia gruntów Nadleśnictwa ze współwłasnościami wynosi **22868,0174 ha**. Powierzchnia zasięgu terytorialnego działania Nadleśnictwa wynosi 698 km².

Obszar Nadleśnictwa położony jest w całości w województwie opolskim w powiecie brzeskim, oleskim, opolskim i miasta Opole.

Nadleśnictwo swym zasięgiem obejmuje 13 gmin:

- w powiecie brzeskim: Lewin Brzeski,
- w powiecie oleskim: Dobrodzień i Zębowice,
- w powiecie opolskim: Chrzastowice, Dąbrowa, Komprachcice, Niemodlin, Ozimek, Miasto Ozimek, Tarnów Opolski, Tułowice i Turawa
- w powiecie m. Opole: m. Opole.

Podstawę prawną ustalenia zasięgu terytorialnego działania Nadleśnictwa stanowi:

- ✓ Zarządzenie Nr 181 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 13 grudnia 1994 roku w sprawie określenia terytorialnego zasięgu działania nadleśnictw wchodzących w skład Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach oraz terytorialnego zasięgu działania Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach.
- ✓ Zarządzenia nr 97 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 9 grudnia 2002r. (zn.: OR-0150-8/2002) w sprawie łączenia nadleśnictw Krasiejów i Opole, podziału Nadleśnictwa Pszczyna oraz wprowadzenia zmian w powierzchni i zasięgach terytorialnych obrębów leśnych i nadleśnictw: Kobiór, Rybnik, Andrychów, Opole w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych Katowice.
- ✓ Zarządzenia nr 73 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 14 lipca 2003r. (zn.: OR-0150-9/2003) w sprawie wprowadzenia zmian w powierzchni i zasięgach terytorialnych nadleśnictw: Opole i Tułowice oraz w ich obrębach leśnych.

Ryc. 1.1.1.1. Położenie i zasięg terytorialny Nadleśnictwa.

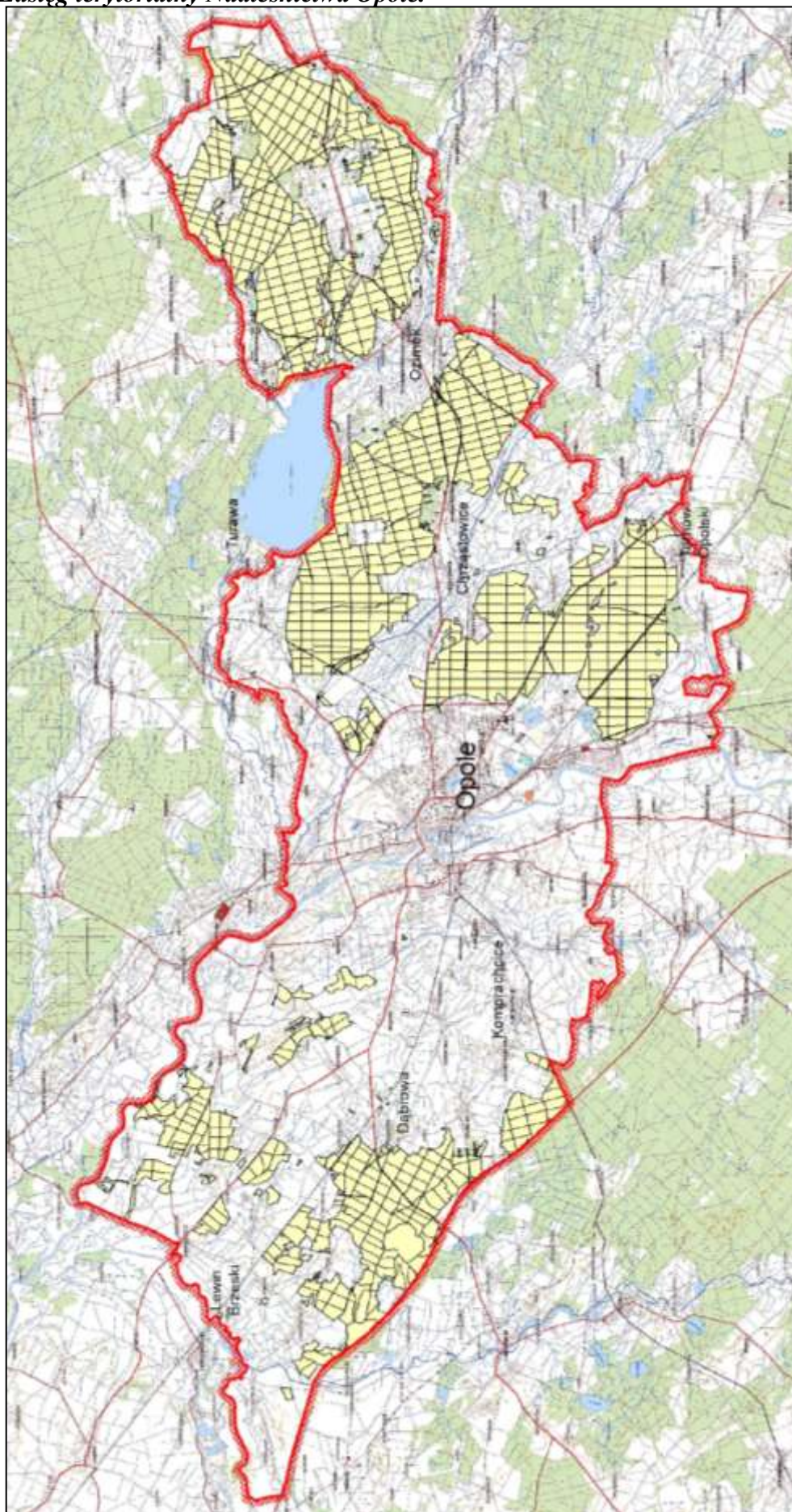
b. Usytuowanie zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa względem podziału administracyjnego kraju.

W tabeli 1.1.1.1. przedstawiono powierzchnię zajmowaną przez lasy Nadleśnictwa w poszczególnych jednostkach podziału administracyjnego kraju.

Tabela.1.1.1.1. Podział administracyjny Nadleśnictwa Opole na powiaty i gminy.

Województwo, powiat, gmina	Powierzchnia - ha
Województwo opolskie -16	22867,9382
<i>Powiat brzeski – 1</i>	1323,9686
gm. Lewin Brzeski – 045	1323,9686
<i>Powiat oleski – 8</i>	3223,8518
gm. Dobrodzień – 015	1112,7683
gm. Zębowice – 072	2111,0835
<i>Powiat opolski I – 9</i>	17440,8694
gm. Chrzastowice – 012	2959,0835
gm. Dąbrowa – 022	2863,1677
gm. Komprachcice – 042	317,3257
gm. Niemodlin – 075	811,5328
gm. Ozimek – 084	0,4511
gm. Miasto Ozimek – 085	5777,9810
gm. Prószków - 105	0,3800
gm. Tamów Opolski – 112	2708,9183
gm. Tułowice – 122	129,5527
gm. Turawa – 132	1872,4766
<i>Powiat m.Opole – 61</i>	879,2484
Gm. m.Opole - 011	879,2484
Ogółem Nadleśnictwo	22867,9382

Ryc. 1.1.1.1a. Zasięg terytorialny Nadleśnictwa Opole.

W Nadleśnictwie występuje 0,0792 ha (udział nadleśnictwa to 0,0301 ha) gruntów pozostających we współwłasności. Współwłasność powstała wyniku sprzedaży lokali z art. 40a ustawy o lasach.
W Nadleśnictwie brak gruntów spornych.

Ryc. 1.1.1.2. Podział administracyjny Nadleśnictwa na powiaty i gminy

c. Usytuowanie Nadleśnictwa w strukturach Lasów Państwowych.

Administracyjnie Nadleśnictwo Opole nadzorowane jest przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Katowicach.

Nadleśnictwa sąsiednie to:

- Nadleśnictwo Kup i Turawa - od strony północnej,
- Nadleśnictwo Olesno i Dobrodzień - od strony północno-wschodniej,
- Nadleśnictwo Zawadzkie - od strony wschodniej,
- Nadleśnictwo Strzelce Opolskie - od strony południowej i południowo-wschodniej,
- Nadleśnictwo Prószków - od strony południowej i południowo-zachodniej,
- Nadleśnictwo Tułowice – od strony zachodniej,
- Nadleśnictwo Brzeg - od strony północno-zachodniej.

Siedziba Nadleśnictwa usytuowana jest w Opolu, przy ul. Groszowickiej 10, na terenie Obrębu Grudzice, w oddziale 58m.

- Telefon: (77) 454 05 41, (77) 423 07 30.
- Adres elektroniczny e-mail: opole@katowice.lasy.gov.pl
- Strona internetowa: <http://www.lasy.com.pl/web/opole/home>

- Odległość siedziby Nadleśnictwa od ważniejszych instytucji:

- do siedziby RDLP w Katowicach 112 km
- do Urzędu Wojewódzkiego w Opolu 6 km

- do Starostwa Powiatowego w Opolu	6 km
- do Urzędu Miasta i Gminy w Opolu	6 km
- do Starostwa Powiatowego w Brzegu	45 km
- do Starostwa Powiatowego w Oleśnie	42 km
- do UG w Lewinie Brzeskim	35 km
- do UG w Dobrodzieniu	40 km
- do UG w Zębowicach	32 km
- do UG w Chrzastowicach	15 km
- do UG w Dąbrowie Opolskiej	20 km
- do UG w Komprachcicach	15 km
- do UG w Niemodlinie	32 km
- do UMiG w Ozimku	20 km
- do UG w Tarnowie Opolskim	15 km
- do UG w Tułowicach	40 km
- do UG w Turawie	12 km

d. Zestawienie powierzchni lasów znajdujących się w zasięgu terytorialnym

Nadleśnictwa z uwzględnieniem własności i podziału administracyjnego (Wzór nr 7)

Powierzchnie podane we wzorze nr 7 dotyczą gruntów znajdujących się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Opole i nie uwzględniają lasów innych nadleśnictw leżących na terenie danej gminy.

Wzór Nr 7. Zestawienie powierzchni lasów znajdujących się w gminach w terytorialnym zasięgu Nadleśnictwa

Województwo Powiat Gmina	Liczba ludności (tys.)	Pow. ogólna km ²	Lasy stanowiące własność Skarbu Państwa			
			W zarządzie LP		Pozostałe	Razem
			urządzone N-ctwo	sąsiednie nadleśnictwo		
			Powierzchnia [ha]			
1	2	3	4	5	6	7
województwo opolskie – 16						
powiat brzeski – 01						
gm. Lewin Brzeski – 045	7,505	147,99	1125,9	426,4	44,0	1596,3
R-m powiat	7,505	147,99	1125,9	426,4	44,0	1596,3
powiat oleski – 08						
gm. Dobrodzień – 015	6,240	143,29	1093,9	5553,5	22,0	6669,4
gm. Zębowice – 072	3,804	95,65	2089,6	3170,1	9,0	5268,7
R-m powiat	10,044	238,94	3183,5	8723,6	31,0	11938,1
powiat opolski – 09						
gm. Chrzastowice – 012	6,743	82,35	2921,6	276,4	10,9	3208,9
gm. Dąbrowa – 022	9,579	130,79	2764,7	182,7	25,7	2973,1
gm. Komprachcice - 042	11,102	55,91	317,3	695,5	1,4	1014,2
gm. Niemodlin - 075	6,857	170,03	591,3	4422,4	25,8	5039,5
m. Ozimek – 084	9,283	3,25	0,2	0,0	3,7	3,9
gm. Ozimek – 085	10,797	122,42	5745,6	1113,1	42,3	6901,0
gm. Prószków – 105	7,151	104,83	0,4	3676,8	26,5	3703,7
gm. Tarnów Opolski - 112	9,692	81,80	2696,5	599,6	18,0	3314,1
gm. Tułowice – 122	5,280	81,25	128,8	5597,3	1,5	5727,6
gm. Turawa - 132	9,664	172,10	1852,8	6537,4	63,8	8454,0
R-m powiat	86,148	1004,73	17019,2	23101,2	219,6	40340,0
powiat M. Opole – 61						
m. Opole – 011	121,576	96,55	864,0	0,0	6,6	870,6
R-m powiat	121,576	96,55	864,0	0,0	6,6	870,6
R-m województwo	225,273	1488,21	22192,6	32251,2	301,2	54745,9
OGÓLEM	225,273	1488,21	22192,6	32251,2	301,2	54745,9

Województwo Powiat Gmina	Lasy niestanowiące własności Skarbu Państwa			Lasy wspóln. Skarbu Państwa i osób fizycznych	Ogółem lasy	Lesistość (12:3)
	stanowiące własność osób fizycz.	stanowiące własność osób praw.	Razem			
	Powierzchnia w ha					
1	8	9	10	11	12	13
województwo opolskie – 16						
powiat brzeski – 01						
gm. Lewin Brzeski – 045	34,0	0,0	34,0	0	1635,3	11,1
R-m powiat	34,0	0,0	34,0	0	1635,3	11,1
powiat oleski – 08						
gm. Dobrodzień – 015	534,5	15,5	550,0	0	7235,1	50,5
gm. Zębówice – 072	704,3	2,7	707,0	0	5980,2	62,5
R-m powiat	1238,8	18,2	1257,0	0	13215,3	55,3
powiat opolski – 09						
gm. Chrzastowice – 012	265,2	0,0	265,2	0	3476,1	42,2
gm. Dąbrowa – 022	54,3	3,3	57,6	0	3033,7	23,2
gm. Komprachcice - 042	79,2	0,6	79,8	0	1094,6	19,6
gm. Niemodlin - 075	88,0	3,9	91,9	0	5136,0	30,2
m. Ozimek – 084	5,7	0,0	5,7	0	9,6	3,0
gm. Ozimek – 085	560,3	0,0	560,3	0	7466,0	61,0
gm. Prószków – 105	17,2	0,0	17,2	0	3720,9	35,5
gm. Tarnów Opolski - 112	266,3	1,9	268,2		3585,2	43,8
gm. Tułowice – 122	58,6,2	1,6	60,2		5790,7	71,3
gm. Turawa - 132	223,9	0,0	223,9	0	8923,5	51,9
R-m powiat	1618,9	11,3	1630,0	0	42236,3	42,0
powiat M. Opole – 61						
m. Opole – 011	56,4	7,4	63,8	0	948,3	9,8
R-m powiat	56,4	7,4	63,8	0	948,3	9,8
R-m województwo	2948,1	36,9	2984,8	0	58035,2	39,0
OGÓLEM	2948,1	36,9	2984,8	0	58035,2	39,0

Zasięg terytorialny Nadleśnictwa obejmuje części niektórych gmin, zaś podane w tabeli wartości odnoszą się do powierzchni całych gmin.

Lasy niestanowiące własności Skarbu Państwa zajmują ok. 2% całkowitej powierzchni lasów gmin, w granicach, których położone są grunty Nadleśnictwa.

Rozmieszczenie lasów niepaństwowych charakteryzuje się dużą nieregularnością.

- **Lasy nadzorowane**

Nadleśnictwo Opole sprawuje nadzór w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa na terenie dwóch powiatów: opolskiego i oleskiego, na terenie 9 gmin: Dąbrowa, Komprachcice, Prószków, Chrzastowice, Tarnów Opolski, Zębówice, Dobrodzień, Ozimek, Opole.

Powierzchnia lasów powierzonych w nadzór to 1546,52 ha, z czego - Starostwo Opolskie 1221,75 ha, Starostwo Oleskie - 240,57 ha oraz Miasto Opole - 84,20 ha

Nadzór powierzony jest na podstawie następujących porozumień:

Starostwo Opole porozumienie nr 4/12 z dnia 26.04.2012r.

Starostwo Olesno porozumienie nr Or.0131.4.2013 z dnia 14.02.2013r.

Miasto Opole porozumienie nr RB/795/2012.

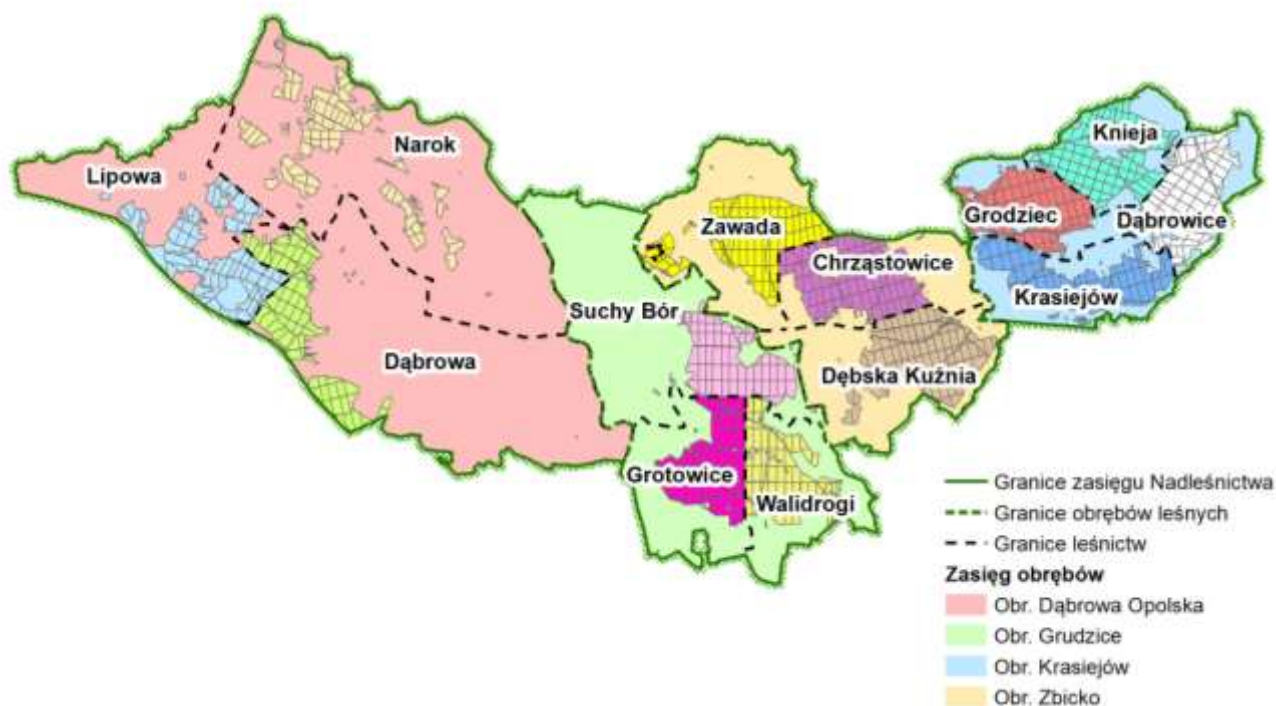
1.1.2. Podział administracyjny na leśnictwa.

Nadleśnictwo Opole podzielone jest na 13 leśnictw oraz jedno leśnictwo szkółkarskie. Średnia powierzchnia leśnictwa (bez szkółkarskiego) wynosi 1758,16 ha.

Tabela 1.1.2.1. Podział administracyjny na leśnictwa

Leśnictwo	Oddziały	Powierzchnia [ha]					
		Leśna			Związ. z gosp. leśną	Nieleśna*	Razem*
		Zalesiona	Niezalesiona	Razem			
Obręb Dąbrowa Opolska							
Narok	1-67	1619,59	29,68	1649,27	35,00	20,41	1704,68
Dąbrowa	68-77,92-103,117-121,145-150,155-167,181-198	1633,81	36,67	1670,48	49,60	44,94	1765,02
Lipowa	78-91,104-116,122-144,151-154,168-180	1499,61	52,12	1551,73	63,40	455,98	2071,11
Razem Dąbrowa Opolska		4753,01	118,47	4871,48	148,00	521,33	5540,81
Obręb Grudzice							
Suchy Bór	1-59	1403,99	25,91	1429,90	35,82	32,46	1498,18
Walidrogi	60-62,70-71,77-84,92-99,111-119,133-142,155-164,166,175-179	1453,56	45,05	1498,61	33,52	12,39	1544,52
Grotowice	63-66,68-69,73-76,85-91,100-110,120-123,125-132,143-153,167-174,180	1543,02	10,36	1553,38	51,39	4,33	1609,10
Razem Grudzice		4400,57	81,32	4481,89	120,73	49,18	4651,8
Obręb Krasiejów							
Dąbrowice	22-31,89-143,247-249,251	1685,81	13,06	1698,87	46,56	18,83	1764,26
Knieja	1-21,32-88,144-148,185	1628,47	18,48	1646,95	43,00	21,48	1711,43
Krasiejów	212-217,221-246,250,252-285	1633,73	36,65	1670,38	55,76	8,01	1734,15
Grodzic	149-184,186-211,218-220	1554,39	36,17	1590,56	48,38	8,35	1647,29
Razem Krasiejów		6502,40	104,36	6606,76	193,70	56,67	6857,13
Obręb Zbicko							
Zawada	1-21,23-38,43-58,73-80,91-94,109-112,221-229	1813,94	35,13	1849,07	35,96	20,35	1905,38
Chrzastowice	62-72,81-90,95-108,113-147	1858,90	16,51	1875,41	43,89	4,69	1923,99
Dębska Kuźnia	148-165,170-199,202-207,209-220,230-233,236-239	1901,55	8,82	1910,37	43,53	23,12	1977,02
szkółkarskie Zawada	222A-223A,225A	0	0		11,82	0	11,82
Razem Zbicko		5574,39	60,46	5634,85	135,20	48,16	5818,21
Razem Nadleśnictwo		21230,37	364,61	21594,98	597,63	675,34	22867,95

*- Nadleśnictwo Opole posiada grunty (nieleśne) we współwłasności na powierzchni 0,0792 ha wynikające ze sprzedaży lokali mieszkalnych w budynkach należących do nadleśnictwa.

Ryc. 1.1.2.1. Podział administracyjny Nadleśnictwa na leśnictwa

1.1.3. Rys historyczny Nadleśnictwa

Planową gospodarkę w lasach dzisiejszego Nadleśnictwa Opole rozpoczęto w połowie XVIII wieku po przejściu Śląska przez Prusy. W wyniku kilku kolejnych edyktów i zarządzeń wydanych przez Fryderyka II Hohenzollerna, zerwano z gospodarką płądowniczą, przeprowadzono pierwsze pomiary lasów państwowych i lasów dużej własności. Wprowadzono istniejący do dziś w zasadniczych kompleksach leśnych podział powierzchniowy o kształcie regularnym. W zakresie użytkowania wprowadzono podział na regularne poręby i obowiązek odnawiania zrębów, rozpoczęto pierwsze prace związane z melioracjami wodnymi i budową dróg leśnych. Zasadniczym od tego czasu sposobem użytkowania drzewostanów było stosowanie dużych zrębów zupełnych z następstwem odnowienia sztucznego, z reguły pełnym siewem na zaoranych i zabronowanych powierzchniach, z preferencją sosny.

Lata przed pierwszą wojną światową oraz okres dwudziestolecia międzywojennego charakteryzują się zrębowym sposobem zagospodarowania ze sztucznym odnawianiem zrębów sosną z domieszką dębu, świerka i olszy.

Na podstawie dekretu PKWN z dnia 12 grudnia 1944r. zostały utworzone w roku 1945 Nadleśnictwa: Dąbrowa Opolska, Grudzice, Krasiejów i Zbicko. W skład tych lasów weszły niemieckie lasy państwowe (70%), lasy byłych majątków ziemskich i dużych własności prywatnych (20%) oraz lasy prywatnych właścicieli drobnych działek leśnych (10%).

W okresie powojennym omawiany obszar był poddawany licznym zmianom administracyjnym, stąd poniżej przedstawiono orientacyjne kalendarium z tego okresu, wraz z terminami planów urzędniowych, wykonywanych dla lasów obecnie wchodzących w skład Nadleśnictwa Opole.

Nadleśnictwo Opole zostało powołane Zarządzeniem nr 64 MOŚZNiL z dnia 31.12.1992r. oraz Zarządzeniem nr 1 Dyrektora RDLP w Katowicach z dnia 08.01.1993r. Nadleśnictwo powstało z obrębu leśnego Dąbrowa Opolska, wydzielonego z Nadleśnictwa Tułowice oraz z obrębu leśnego Grudzice, wydzielonego z Nadleśnictwa Krasiejów. W granicach określonych w/w aktami

Nadleśnictwo Opole przetrwało do końca 2002 roku. Na skutek realizacji Zarządzenia nr 97 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 9.12.2002r., z dniem 01.01.2003r. dołączono obręby Krasiejów i Zbicko a stan posiadania Nadleśnictwa Opole wzrósł z 12 092, 51 ha do 24 938, 15 ha. Z dniem 01.01.2004r. na skutek realizacji Zarządzenia nr 73 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 17.07.2003r. dokonano korekty granic obrębu Dąbrowa Opolska, przekazując część na południowy-zachód od linii autostrady A-4 do nadleśnictwa Tułowice.

- 1947 – prowizoryczne urządzenie lasu dla byłego Nadleśnictwa Krasiejów;
- 1948 – prowizoryczne urządzenie lasu dla byłych Nadleśnictw Grudzice i Zbicko;
- 1950 – prowizoryczne urządzenie lasu dla byłego Nadleśnictwa Dąbrowa Opolska;
- 1959 – plan definitywnego urządzania lasu dla byłych Nadleśnictw Dąbrowa Opolska i Krasiejów;
- 1962 – plan definitywnego urządzania lasu dla byłego Nadleśnictwa Grudzice;
- 1963 – plan definitywnego urządzania lasu dla byłego Nadleśnictwa Zbicko;
- 1969 – plan urządzania I rewizji dla byłych Nadleśnictw Dąbrowa Opolska i Krasiejów;
- 1970 (październik) – połączono Nadleśnictwa Zbicko i Grudzice, w jedno Nadleśnictwo Zbicko;
- 1972 – plan urządzania I rewizji dla nowego Nadleśnictwa Zbicko;
- 1973 (styczeń) – utworzono nowe Nadleśnictwo Krasiejów z trzema obrębami: Grudzice, Krasiejów i Zbicko; natomiast Nadleśnictwo Dąbrowa Opolska, jako obręb, włączono do Nadleśnictwa Tułowice;
- 1983 – plan urządzania II rewizji dla nowego Nadleśnictwa Krasiejów i Tułowice;
- 1992 (31 grudzień) – utworzono nową jednostkę Nadleśnictwo Opole z dwoma obrębami: Dąbrowa Opolska i Grudzice;
- 1994 – plan urządzania III rewizji dla Nadleśnictwa Krasiejów;
- 1995 – plan urządzania III rewizji dla Nadleśnictwa Opole.
- 2002 – z dniem 1 stycznia 2003 roku, Zarządzeniem nr 97 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, połączono Nadleśnictwa Krasiejów i Opole, w jedno Nadleśnictwo Opole;
- 2003 – z dniem 1 stycznia 2004 roku, Zarządzeniem nr 73 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, wyłączono część gruntów z obrębu Dąbrowa Opolska w Nadleśnictwie Opole i przekazano w zarząd Nadleśnictwa Tułowice. Przekazane grunty znajdowały się po na pld.-zachód od pasa drogowego autostrady A4;
- 2004 – plan urządzania lasu IV rewizji dla Nadleśnictwa Opole.

Syntetyczne zestawienie danych dotyczących gospodarki leśnej z poszczególnych planów jest zawarte w *tabeli XIII*, zamieszczonej na końcu rozdziału 2 „*Analiza gospodarki przeszłej*”, oraz w poniższej tabeli:

Tabela 1.1.3.1a. Zestawienie danych historycznych.

Wyszczególnienie informacji	obręb Dąbrowa Opolska					
	def. urząd.	I rewizja	II rewizja	III rewizja	IV rewizja	V rewizja
1	2	3	4	5	6	7
Powierzchnia ogółem	7180,74	7339,41	7403,33	7426,08	5479,06*	5540,8222
grunty leśne	6232,96	6299,31	6476,60	6525,73	4812,64	5019,4931
grunty związane z gospodarką leśną					122,28	148,0023
grunty nieleśne	947,78	1040,10	926,73	900,35	544,14	521,3291
grunty sporne						
współwłasność						
lasa ochronne	2541,42	98,18	3250,27	6201,96	4636,27	4693,51
rezerwy					2,30	2,30
parki krajobrazowe						
otuliny parków krajobrazowych						
obszary chronionego krajobrazu						
strefy zagrożenia przemysłowych						
I strefa				3040,42	1748,39	1755,45
II strefa				3485,31	3064,25	3088,87
III strefa						
zapas na powierzchni leśnej	982777	1108495	1681872	1515235	1232456	1497763
średni zapas na 1ha powierzchni leśnej	168	181	262	238	258	313
średni wiek	48	47	52	54	56	62
Wiek rębności						
So	100	100	110	110	110	100
Md					110	100
Św	100	100	100	100	100	90
Jd					120	120
Bk					120	120
Db	120	120	140	140	140	140
Kl, Jw					80	100
Js					120	110
Gb					80	80
Brz					80	60
Ol					80	80
Ol odr.					60	60
Tp					40	40
Oś					60	60
Lp					80	80
Etat użytków rębnych (plan roczny/wykonanie przeciętne roczne)						
Powierzchnia plan	48,00	49,00	45,00	46,37	46,84	69,83
wykonanie	53,00	47,00	43,00	34,40	418,34	
Masa netto plan	11336	14136	11666	9129	10098	15633
wykonanie	14505	14931	12390	8216	9695	
Etat użytków przedrębnych (plan roczny/wykonanie przeciętne roczne)						
Powierzchnia plan					331,54	290,23
wykonanie					243,24	
Masa netto plan	4160	7537	11894	13535	10687	12580
wykonanie	5192	8206	14961	14315	11419	
Roczny plan odnowień i zalesień (plan roczny/wykonanie przeciętne roczne)						
Powierzchnia plan	96,00	69,00	42,00	48,00	44,19	60,00
wykonanie	96,00	65,00	39,00	61,00	30,66	

* - do Nadleśnictwa Tułowice przekazano 2008,5322 ha

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW

Wyszczególnienie informacji	obręb Grudzice					
	def. urząd.	I rewizja	II rewizja	III rewizja	IV rewizja	V rewizja
1	2	3	4	5	6	7
Powierzchnia ogółem	4743,05	4693,37	4644,30	4666,43	4660,75	4651,7603
grunty leśne	4465,27	4474,15	4454,56	4464,74	4478,01	4602,6606
grunty związane z gospodarką leśną					112,61	120,7314
grunty nieleśne					70,13	49,0997
grunty sporne						
współwłasność						
lasy ochronne	2404,28	1279,18	4454,56	4464,74	4464,19	4468,06
rezerwy						
parki krajobrazowe						
otuliny parków krajobrazowych						
obszary chronionego krajobrazu						3763,40
strefy zagrożenia przemysłowych						
I strefa				1494,44	1529,01	1531,24
II strefa				2970,30	2949,00	2950,65
III strefa						
zapas na powierzchni leśnej	777173	789331	972030	795773	879787	1185119
średni zapas na 1ha powierzchni leśnej	174	178	224	187	196	268
średni wiek	53	50	53	46	48	53
Wiek rębności						
So	100	100	110	110	110	100
Md					110	100
Św	100	100	100	100	100	90
Jd					120	120
Bk					120	120
Db	120	120	140	140	140	140
Kl, Jw					80	100
Js					120	110
Gb					80	80
Brz					80	60
Ol					80	80
Ol odr.					60	60
Tp					40	40
Oś					60	60
Lp					80	80
État uÉytków rębnych (plan roczny/wykonanie przeciętne roczne)						
Powierzchnia plan		39,32	34,85	44,91	45,46	56,17
wykonanie		37,45	60,00	27,90	33,34	
Masa netto plan	11278	10910	7283	7746	9324	13361
wykonanie	19066	10594	13057	4865	8783	
État uÉytków przedrębnych (plan roczny/wykonanie przeciętne roczne)						
Powierzchnia plan					258,57	275,49
wykonanie					214,75	
Masa netto plan	3149	5152	6941	7352	8474	15288
wykonanie	4439	8915	12956	10492	10804	
Roczny plan odnowień i zalesień (plan roczny/wykonanie przeciętne roczne)						
Powierzchnia plan	49,77	43,76	44,52	57,65	41,09	53,91
wykonanie	52,77	34,38	50,00	73,00	22,90	

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW

Wyszczególnienie informacji	<i>obręb Krasiejów</i>					
	def. urządz.	I rewizja	II rewizja	III rewizja	IV rewizja	V rewizja
1	2	3	4	5	6	7
Powierzchnia ogółem	6853,62	6871,51	6809,89	6867,83	6866,72	6857,0839
grunty leśne	6431,46	6477,29	6477,35	6569,61	6585,83	6800,4143
grunty związane z gospodarką leśną				180,92	187,17	193,6984
grunty nieleśne	422,16	394,22	332,54	117,30	93,72	56,6696
grunty sporne						
współwłasność						
lasys ochronne	245,40	1208,65	1566,22	6569,61	6569,68	6592,73
rezerваты						
parki krajobrazowe						
otuliny parków krajobrazowych						
obszary chronionego krajobrazu				6552,45	6585,83	6606,76
strefy zagrożenia przemysłowych						
I strefa						
II strefa				6569,61	6585,83	6606,76
III strefa						
zapas na powierzchni leśnej	714273	713240	1093637	1315101	1367562	1879014
średni zapas na 1ha powierzchni leśnej	111	111	169	202	208	287
średni wiek	48	48	50	51	53	58
Wiek rębności						
So		100	110	110	110	100
Md		100	110	110	110	100
Św		100	100	110	100	90
Jd		120	120	120	120	120
Bk		120	120	120	120	120
Db		120	140	140	140	140
Kl, Jw					80	100
Js		120	120	120	120	110
Gb		80	80	80	80	80
Brz		80	80	80	80	60
Ol		80	80	80	80	80
Ol odr.			60	60	60	60
Tp		40	40	40	40	40
Oś		60	50	50	60	60
Lp		80	80	80	80	80
Etat użytków rębnych (plan roczny/wykonanie przeciętne roczne)						
Powierzchnia plan	<u>62</u>	<u>58</u>	<u>36</u>	<u>52</u>	<u>55,71</u>	<u>85,06</u>
wykonanie	60	61	40	48	47,72	
Masa netto plan	<u>9906</u>	<u>9770</u>	<u>7341</u>	<u>10668</u>	<u>11590</u>	<u>21774</u>
wykonanie	8546	10486	7258	9558	12676	
Etat użytków przedrębnych (plan roczny/wykonanie przeciętne roczne)						
Powierzchnia plan		<u>517</u>	<u>552</u>	<u>492</u>	<u>452,00</u>	<u>385,03</u>
wykonanie		473	347	483	402,75	
Masa netto plan		<u>3942</u>	<u>8053</u>	<u>14474</u>	<u>14288</u>	<u>17696</u>
wykonanie		4323	8358	11507	11448	
Roczny plan odnowień i zalesień (plan roczny/wykonanie przeciętne roczne)						
Powierzchnia plan	<u>75</u>	<u>78</u>	<u>68</u>	<u>75</u>	<u>60,74</u>	<u>84,61</u>
wykonanie	95	90	72	64	43,47	

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW

Wyszczególnienie informacji	obręb Zbicko					
	def. urząd.	I rewizja	II rewizja	III rewizja	IV rewizja	V rewizja
1	2	3	4	5	6	7
Powierzchnia ogółem	5951,24	5924,15	5813,47	5822,19	5821,62	5818,2718
grunty leśne	5546,95	5543,63	5604,90	5629,96	5627,35	5770,1102
grunty związane z gospodarką leśną				130,94	129,49	135,2031
grunty nieleśne	404,29	380,52	208,57	61,41	64,78	48,1616
grunty sporne						
współwłasność						
lasy ochronne	1181,63	3176,89	5457,50	5629,96	5627,35	5611,99
rezerwy						18,38
parki krajobrazowe						
otuliny parków krajobrazowych						
obszary chronionego krajobrazu				5196,61	5627,35	5634,85
strefy zagrożenia przemysłowych						
I strefa						
II strefa				5629,96	5627,35	5634,85
III strefa						
zapas na powierzchni leśnej	840955	961866	1275949	1274859	1484637	1735889
średni zapas na 1ha powierzchni leśnej	152	174	228	229	264	310
średni wiek	49	47	54	54	58	63
Wiek rębności						
So	100	100	110	110	110	100
Md	100	100	110	110	110	100
Św	100	100	100	110	100	90
Jd	120	120	120	120	120	120
Bk	120	120	120	120	120	120
Db	120	120	140	140	140	140
Kl, Jw					80	100
Js	120	120	120	120	120	110
Gb	80	80	80	80	80	80
Brz	80	80	80	80	80	60
Ol	80	80	80	80	80	80
Ol odr.			60	60	60	60
Tp		40	40	40	40	40
Oś		60	50	50	60	60
Lp	80	80	80	80	80	80
État u¿ytków rębnych (plan roczny/wykonanie przeciętne roczne)						
Powierzchnia plan	38	40	34	50	78,75	93,29
wykonanie	41	43	42	49	73,40	
Masa netto plan	7700	10415	7991	8283	13777	23495
wykonanie	9022	10205	9585	6609	13623	
État u¿ytków przedrębnych (plan roczny/wykonanie przeciętne roczne)						
Powierzchnia plan		504	478	412	385,85	303,68
wykonanie		504	243	378	347,61	
Masa netto plan		6662	10243	12712	12555	9120
wykonanie		6777	9301	9241	12310	
Roczny plan odnowień i zalesień (plan roczny/wykonanie przeciętne roczne)						
Powierzchnia plan	52	56	62	47	57,38	79,01
wykonanie	74	57	72	57	37,56	

Powierzchnię manipulacyjną w etacie cięć przedrębnych (w planie i wykonaniu) podano bez cięć sanitarnych.

1.1.4. Stan posiadania

Szczegółowy przebieg prac związanych z ustaleniem stanu posiadania i granic zawarty jest w Analizie Gospodarki Leśnej. Nadleśnictwo sukcesywnie w miarę potrzeb i posiadanych środków realizuje geodezyjne odtwarzanie granic oraz we własnym zakresie prowadzi i aktualizuje rejestr gruntów będących w zarządzie Nadleśnictwa. Serwis geodezyjny dla Nadleśnictwa prowadzi Biuro Usług Geodezyjnych Wiesław Kondracki i Andrzej Bruzi, ul. Słowiańska 13, Brzeg.

A. Zestawienie porównawcze powierzchni ogólnej Nadleśnictwa według ewidencji i opisów taksacyjnych według stanu na 1.01.2012r.

Zasady ewidencji gruntów określają:

Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001r. (Dz.U.nr 38)

Zarządzenie Nr 67 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 17 lipca 2001r.

W związku z dostosowaniem stanu posiadania Nadleśnictwa do powszechnej ewidencji gruntów obowiązują rozliczenie powierzchni z dokładnością do 1m² tj. do 0,0001ha.

Dlatego też w tabeli nr I „Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni, zgodnie z podziałem administracyjnym kraju” oraz pochodnych zestawieniach, powierzchnia podawana jest z dokładnością do 1m² (0,0001 ha). Natomiast w opisach taksacyjnych oraz tabelach i wzorach tworzonych na podstawie opisów, powierzchnia podawana jest z dokładnością do 0,01 ha. Różnica tak ustalonych powierzchni wynosi **-0,0674ha (22868,0174 ha w zestawieniu geodezyjnym, 22867,95 ha w opisach taksacyjnych; w tym współwłasność 0,0792ha)**), co jest wynikiem zaokrągleń matematycznych.

Część zmian w powierzchni wydziełów wynika z dostosowania ich powierzchni do powierzchni działki ewidencyjnej oraz analitycznego rozliczenia powierzchni.

Sposoby usunięcia rozbieżności między opisami taksacyjnymi a powszechną ewidencją, przedstawioną w zestawieniu geodezyjnym uzgodniono z przedstawicielami Nadleśnictwa i RDLP Katowice.

Zestawienie porównawcze powierzchni z dokładnością do 1m² i wyrażonej z dokładnością do 1 ara przedstawia poniższa tabela:

Tabela 1.1.4.1. Porównanie powierzchni ogólnej Nadleśnictwa według ewidencji i opisów taksacyjnych według stanu na 1.01.2014r – bez współwłasności.

Obwód Dąbrowa Opolska

Rodzaj gruntów	Powierzchnia [ha]		
	Wg ewidencji z dokładnością do 1 m ²	Wg opisów taksacyjnych z dokładnością do 1 ara	Różnica (3-2)
1	2	3	4
Zalesione	4753,0208	4753,01	-0,0108
Niezalesione	118,4700	118,47	0
Zalesione i niezalesione - razem	4871,4908	4871,48	-0,0108
Związane z gosp. leśną	148,0023	148,00	-0,0023
RAZEM LASY	5019,4931	5019,48	-0,0131
Grunty nieleśne	521,3291	521,33	0,0009
OGÓLEM	5540,8222	5540,81	-0,0122

Obwód Grudzięce

Rodzaj gruntów	Powierzchnia [ha]		
	Wg ewidencji z dokładnością do 1 m ²	Wg opisów taksacyjnych z dokładnością do 1 ara	Różnica (3-2)
1	2	3	4
Zalesione	4400,6082	4400,57	-0,0382
Niezalesione	81,3210	81,32	-0,001
Zalesione i niezalesione - razem	4481,9292	4481,89	-0,0392
Związane z gosp. leśną	120,7314	120,73	-0,0014
RAZEM LASY	4602,6606	4602,62	-0,0406
Grunty nieleśne	49,1789	49,18	0,0011
OGÓLEM	4651,8395	4651,80	0,0395

Obwód Krasiejów

Rodzaj gruntów	Powierzchnia [ha]		
	Wg ewidencji z dokładnością do 1 m ²	Wg opisów taksacyjnych z dokładnością do 1 ara	Różnica (3-2)
1	2	3	4
Zalesione	6502,3573	6502,40	0,0427
Niezalesione	104,3586	104,36	0,0014
Zalesione i niezalesione - razem	6606,7159	6606,76	0,0441
Związane z gosp. leśną	193,6984	193,70	0,0016
RAZEM LASY	6800,4143	6800,46	0,0457
Grunty nieleśne	56,6696	56,67	0,0004
OGÓLEM	6857,0839	6857,13	0,0461

Obwód Zbicko

Rodzaj gruntów	Powierzchnia [ha]		
	Wg ewidencji z dokładnością do 1 m ²	Wg opisów taksacyjnych z dokładnością do 1 ara	Różnica (3-2)
1	2	3	4
Zalesione	5574,4461	5574,39	-0,0561
Niezalesione	60,4610	60,46	-0,001
Zalesione i niezalesione - razem	5634,9071	5634,85	-0,0571
Związane z gosp. leśną	135,2031	135,2	-0,0031
RAZEM LASY	5770,1102	5770,05	-0,0602
Grunty nieleśne	48,1616	48,16	-0,0016
OGÓLEM	5818,2718	5818,21	-0,0618

Nadleśnictwo Opole

Rodzaj gruntów	Powierzchnia [ha]		
	Wg ewidencji z dokładnością do 1 m ²	Wg opisów taksacyjnych z dokładnością do 1 ara	Różnica (3-2)
1	2	3	4
Zalesione	21230,4324	21230,37	-0,0624
Niezalesione	364,6106	364,61	-0,0006
Zalesione i niezalesione - razem	21595,0430	21594,98	-0,0630
Związane z gosp. leśną	597,6352	597,63	-0,0052
RAZEM LASY	22192,6782	22192,61	-0,0682
Grunty nieleśne	675,2600	675,26	0,000
OGÓLEM	22867,9382	22867,87	-0,0682

B. Zestawienie porównawcze powierzchni ogólnej Nadleśnictwa między IV a V rewizją urządzania lasu oraz wyjaśnienie zmian w stanie posiadania.

Poniżej w tabeli przedstawiono w formie skróconej bilans zmian w powierzchni Nadleśnictwa w ubiegłym okresie gospodarczym.

Tabela 1.1.4.2. Porównanie powierzchni ogólnej Nadleśnictwa w IV i V rewizji

Obręb Leśny	Powierzchnia [ha]		Bilans [ha]
	Stan na 01.01.2004r.	Stan na 01.01.2014r.	
Dąbrowa Opolska	5479,0749	5540,8222	+ 61,7473
Grudzice	4660,7498	4651,7603	- 8,9895
Krasiejów	6866,6919	6857,0839	- 9,6080
Zbicko	5821,6213	5818,2718	- 3,3495
Ogółem N-ctwo	22828,1379	22867,9382	+ 39,8003

Główne zmiany powierzchniowe to:

- sprzedaż gruntów z lokalami z art. 40a ustawy o lasach;
- przekazanie nieodpłatnie gruntów z lokalem gminie z art. 40a ust 10;
- sprzedaż gruntów z art. 38 ustawy o lasach;
- przekazanie gruntu pod poszerzenie dróg krajowej i wojewódzkiej;
- przyjęcia gruntów od AWRSP i ANR;
- zamiana gruntów z art. 38e ustawy o lasach;
- przeadresowanie pomiędzy obrębami leśnymi wg zasięgu terytorialnego obrębów leśnych;
- korekta powierzchni wykazami zmian danych ewidencyjnych na wskutek nowego pomiaru geodezyjnego podczas podziału działek.

Szczegółowe zestawienie dotyczące zmian w stanie posiadania zawarte jest w rozdz. 2 „Analiza Gospodarki Przeszłej Nadleśnictwa”.

C. Ogólne zestawienia powierzchni Nadleśnictwa na podstawie tabeli nr I według rodzaju powierzchni i udziału w powierzchni ogólnej.

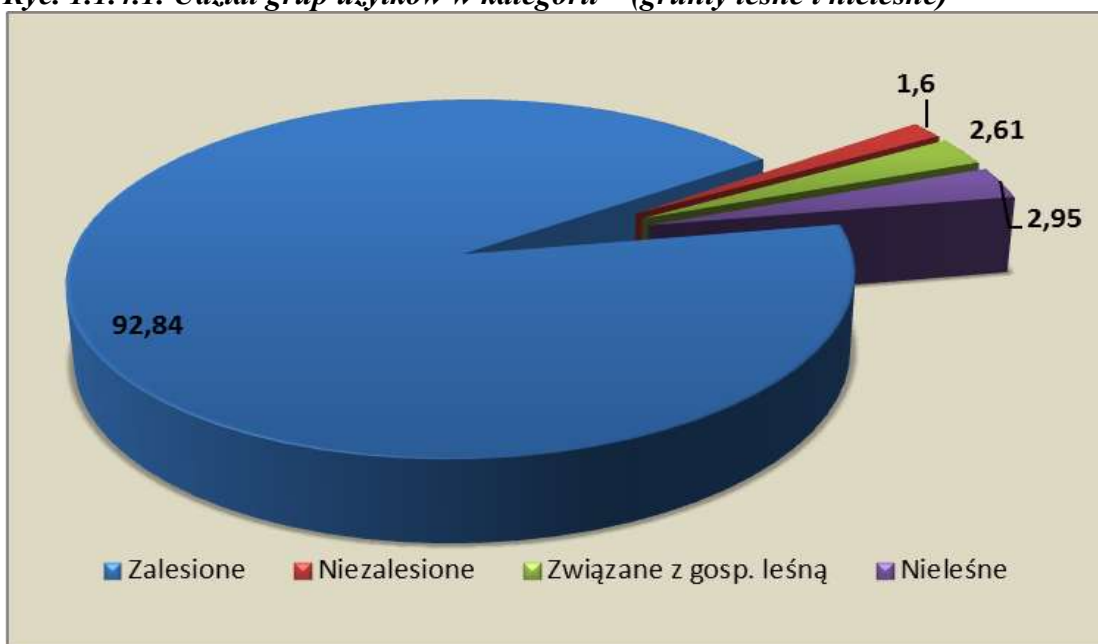
Poniżej, w tabelach, przedstawiono zestawienie powierzchni ogólnej Nadleśnictwa z podziałem na powierzchnię leśną i nieleśną.

Tabela 1.1.4.3.a. Udział procentowy poszczególnych kategorii gruntów w powierzchni ogólnej Nadleśnictwa Opole.

Jedn.	Grunty leśne						Grunty związane z gosp. leśną	Lasy (Razem)	Grunty nieleśne	Ogółem
	Zalesione	Niezalesione				Razem grunty leśne zal. i niezal.				
		Do odnow.	W prod. pomoc.	Pozostałe	Razem niezal.					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
ha	21230,4324	302,8996	17,9100	43,8010	364,6106	21595,0430	597,6352	22193,8282	675,2600	22867,9382
%	92,84	1,33	0,08	0,19	1,60	94,44	2,61	97,05	2,95	100,00

Jedn.	Grunty nieleśne							Razem
	Grunty zadrz.	Użytki rolne	Grunty pod wodami	Użytki ekol.	Tereny Różne	Tereny zabud.	Nie użytki	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
ha	1,1500	564,2592	2,4849	10,2100	1,5985	10,0254	85,5320	675,2600
%	0,17	83,56	0,37	1,51	0,24	1,48	12,67	100,00

Ryc. 1.1.4.1. Udział grup użytków w kategorii – (grunty leśne i nieleśne)

Ryc. 1.1.4.2. Udział grup użytków w kategorii – (grunty nieleśne)

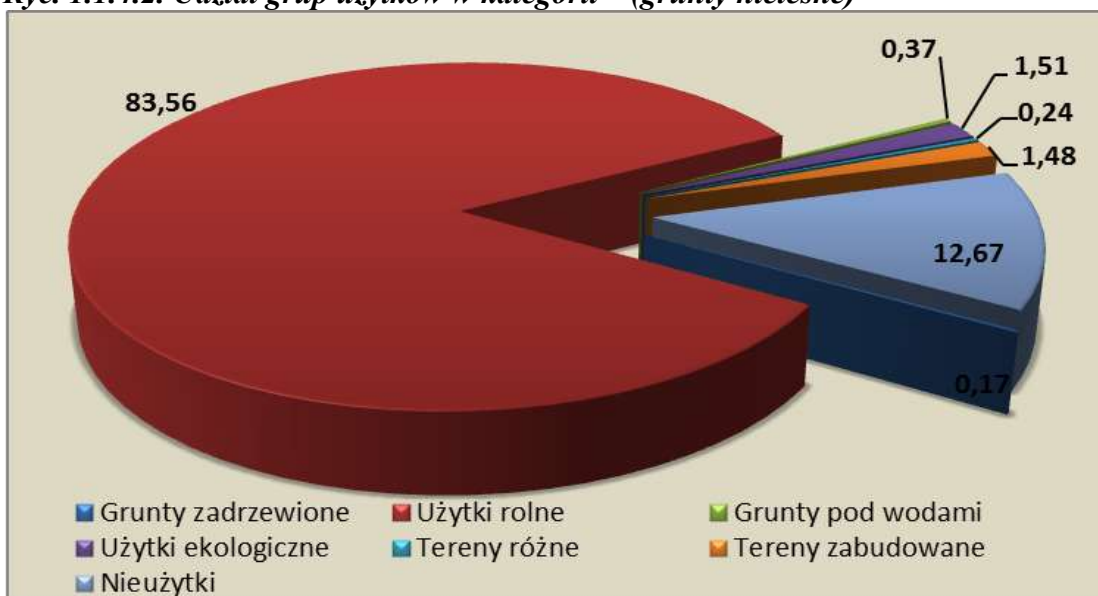

Tabela I. (skrótowa) Zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa według grup i rodzajów użytków.

Kategoria gruntu	Dąbrowa Opolska		Grudzice		Krasiejów		Zbicko	
	Pow.ha	%	Pow.ha	%	Pow.ha	%	Pow.ha	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Lasy - razem	5019,4931	90,59	4602,6606	98,94	6800,4143	99,17	5770,1102	99,17
GRUNTY LEŚNE ZALESIONE I								
1.1. Grunty leśne zalesione - razem	4753,0208	85,78	4400,6082	94,60	6502,3573	94,83	5574,4461	95,81
1) drzewostany - razem	4753,0208	85,78	4400,6082	94,60	6502,3573	94,83	5574,4461	95,81
2) plantacje drzew - razem								
w tym:								
- plantacje nasienne								
- plantacje drzew szybko rosnących								
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem	118,4700	2,14	81,3210	1,75	104,3586	1,52	60,4610	1,04
1) w produkcji ubocznej - razem	8,96	0,16	2,6500	0,06	1,6100	0,02	4,6900	0,08
w tym:								
- plantacje choinek i krzewów								
- poletka łowieckie	8,96	0,16	2,6500	0,06	1,6100	0,02	4,6900	0,08
2) do odnowienia - razem	68,2800	1,23	78,6710	1,69	101,6886	1,47	54,2600	0,93
w tym:								
- halizny			2,3300	0,06			1,4100	0,02
- zręby	68,2800	1,23	76,3410	1,63	101,6886	1,47	52,8500	0,91
- płazowiny								
3) pozostałe leśne niezalesione	41,2300	0,74			1,0600	0,02	1,5110	0,03
w tym:								
- przewidziane do naturalnej sukcesji	41,2300	0,74			1,0600	0,02	1,5110	0,03
- objęte szczególnymi formami								
- przewidziane do wyłączenia z								
1.3. Grunty związane z gospodarką	148,0023	2,67	120,7314	2,60	193,6984	2,82	135,2031	2,32
w tym:								
1) budynki i budowle	1,5783	0,03	0,1700	0,00	2,5000	0,04	1,1809	0,02
2) urządzenia melioracji wodnych	17,6030	0,32	11,5290	0,25	16,3210	0,24	6,9000	0,12
3) linie podziału przestrzennego lasu	24,9200	0,45	23,5226	0,51	47,9500	0,70	35,4200	0,61
4) drogi leśne	67,2800	1,21	68,8489	1,48	112,8574	1,64	73,7022	1,27
5) tereny pod liniami energetycznymi	35,4710	0,64	16,4409	0,35	13,7700	0,20	6,4500	0,11
6) szkółki leśne							10,6400	0,18
7) miejsca składowania drewna	0,4300	0,01	0,1200	0,00				
8) parkingi leśne			0,1000	0,00				
9) urządzenia turystyczne	0,7200	0,01			0,3000	0,00	0,9100	0,02
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione -	0,0800	0,00			1,0400	0,02	0,0300	0,00
Grunty leśne oraz zadrzewione i	5019,5731	90,59	4602,6606	98,94	6801,4543	99,19	5770,1402	99,17
3. Użytki rolne - razem	439,1265	7,94	42,6075	0,92	43,8581	0,64	38,6671	0,66
3.1. Grunty orne - razem	29,9348	0,54	17,2772	0,37	26,3760	0,39	23,1107	0,40
w tym:								
1) role	29,9348	0,54	17,2772	0,37	26,3760	0,39	22,5207	0,39
2) plantacje, poletka, składowiska drewna i							0,5900	0,01
3) ugory, odłogi								
3.2. Sady	0,2413	0,00			0,4195	0,01		
3.3. Łąki trwałe	36,2575	0,65	19,7337	0,42	7,0081	0,10	14,6164	0,25
3.4. Pastwiska trwałe	2,2717	0,04	4,5452	0,10	6,3300	0,09	0,9400	0,02
3.5. Grunty rolne zabudowane	0,0500	0,05	0,9674	0,02	0,1645	0,00		
3.6. Grunty pod stawami rybnymi	369,6812	6,67			3,4800	0,05		
3.7. Grunty pod rowami rolnymi	0,6900	0,01	0,0840	0,00	0,0800	0,00		
4. Grunty pod wodami - razem	2,3191	0,04			0,0754	0,00	0,0904	0,00
w tym:								
4.1. Grunty pod wodami	0,3426	0,01			0,0754	0,00	0,0904	0,00
4.2. Grunty pod wodami	1,9765	0,03						
4.3. Grunty pod morskimi wodami								
5. Użytki ekologiczne - razem					4,4200	0,06	5,7900	0,10
6. Tereny różne - razem	0,4085	0,01			0,9500	0,01	0,2400	0,00
w tym:								
1) grunty przeznaczone do rekultywacji								
2) wały ochronne nieprzystosowane do					0,9500	0,01		
3) grunty wyłączone z produkcji (poza	0,4085	0,01					0,2400	0,00

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW

Kategoria gruntu	Dąbrowa Opolska		Grudzice		Krasiejów		Zbicko	
	Pow.ha	%	Pow.ha	%	Pow.ha	%	Pow.ha	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
4) różne inne								
7. Grunty zabudowane i	1,3544	0,02	5,7822	0,12	0,3047	0,00	2,5841	0,04
w tym:								
7.1. Tereny mieszkaniowe			0,5713	0,01			0,2623	0,00
7.2. Tereny przemysłowe							0,1267	0,00
7.3. Tereny zabudowane inne			0,6290	0,01			0,9417	0,02
7.4. Zurbanizowane tereny	0,0622	0,00	0,1129	0,00			0,2016	0,00
7.5. Tereny rekreacyjno-			0,4570	0,01			0,4018	0,01
w tym:								
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny			0,4570	0,01				
2) tereny zabytkowe								
3) tereny sportowe								
4) ogrody zoologiczne i botaniczne								
5) tereny zieleni nieurządzonej							0,4018	0,01
7.6. Użytki kopalne							0,6500	0,01
7.7. Tereny	1,2922	0,02	4,0120	0,09	0,3047	0,00		
w tym:	1,2922	0,02	4,0120	0,09				
1) drogi					0,3047	0,00		
2) tereny kolejowe								
3) inne tereny komunikacyjne								
8. Nieużytki - razem	78,0406	1,41	0,7100	0,02	6,0214	0,09	0,7600	0,01
w tym:								
1) bagna	78,0406	1,41	0,7100	0,02	3,8300	0,06		
2) piaski								
3) utwory fizjograficzne								
4) wyrobiska nieprzeznaczone do	0,2000	0,00			2,1914	0,03	0,7600	0,01
Razem (2-8) Grunty niezaliczone do	521,3291	9,41	49,0997	1,06	56,6696	0,83	48,1616	0,83
w tym: grunty przeznaczone do								
OGÓLEM (1-8)	5540,8222	100,0	4651,7603	100,0	6857,0839	100,0	5818,2718	100,0
współwłasności			0,0792					
Razem ze współwłasnościami	5540,8222	100,0	4651,8395	100,0	6857,0839	100,0	5818,2718	100,0
w tym:								
- grunty sporne								

Tabela I. (skrótowa) Zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa według grup i rodzajów użytków.

Kategoria gruntu	Nadleśnictwo	
	Pow.ha	%
1	2	3
1. Lasy - razem	22192,6782	97,05
GRUNTY LEŚNE ZALESIONE I NIEZALESIONE:		
1.1. Grunty leśne zalesione - razem	21230,4324	92,84
1) drzewostany - razem	21230,4324	92,84
2) plantacje drzew - razem		
w tym:		
- plantacje nasienne		
- plantacje drzew szybko rosnących		
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem	364,6106	1,59
1) w produkcji ubocznej - razem	17,9100	0,08
w tym:		
- plantacje choinek i krzewów		
- poletka łowieckie	17,9100	0,08
2) do odnowienia - razem	302,8996	1,33
w tym:		
- halizny	3,74	0,02
- zręby	299,1596	1,31
- płazowiny		
3) pozostałe leśne niezalesione - razem	43,8010	0,19
w tym:		
- przewidziane do naturalnej sukcesji	43,8010	0,19
- objęte szczególnymi formami ochrony		
- przewidziane do wyłączenia z produkcji		
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem	597,6352	2,61
w tym:		
1) budynki i budowle	5,4292	0,02
2) urządzenia melioracji wodnych	52,3530	0,23
3) linie podziału przestrzennego lasu	131,8126	0,58
4) drogi leśne	322,6885	1,41
5) tereny pod liniami energetycznymi	72,1319	0,32
6) szkółki leśne	10,6400	0,05
7) miejsca składowania drewna	0,5500	0,01
8) parkingi leśne	0,1000	0,00
9) urządzenia turystyczne	1,9300	0,01
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione - razem	1,1500	0,01
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem	22193,8282	97,06
3. Użytki rolne - razem	564,2592	2,47
3.1. Grunty orne - razem	96,6987	0,42
w tym:		
1) role	96,1087	0,42
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornym	0,5900	0,00
3) ugory, odłogi		
3.2. Sady	0,6608	0,00
3.3. Łąki trwałe	77,6157	0,34
3.4. Pastwiska trwałe	14,0869	0,06
3.5. Grunty rolne zabudowane	1,1819	0,01
3.6. Grunty pod stawami rybnymi	373,1612	1,63
3.7. Grunty pod rowami rolnymi	0,8540	0,00
4. Grunty pod wodami - razem	2,4849	0,01

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW

Kategoria gruntu	Nadleśnictwo	
	Pow.ha	%
1	2	3
w tym:		
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	0,5084	0,00
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	1,9765	0,01
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi		
5. Użytki ekologiczne - razem	10,2100	0,04
6. Tereny różne - razem	1,5985	0,01
w tym:		
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagosp. grunty zrekult.		
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego	0,9500	0,01
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)	0,6485	0,00
4) różne inne		
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane – razem	10,0254	0,04
w tym:		
7.1. Tereny mieszkaniowe	0,8336	0,00
7.2. Tereny przemysłowe	0,1267	0,00
7.3. Tereny zabudowane inne	1,5707	0,01
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane	0,3767	0,00
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe – razem	0,8588	0,00
w tym:		
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne	0,4570	0,00
2) tereny zabytkowe		
3) tereny sportowe		
4) ogrody zoologiczne i botaniczne		
5) tereny zieleni nieurządzonej	0,4018	0,00
7.6. Użytki kopalne	0,6500	0,00
7.7. Tereny komunikacyjne - razem	5,6089	0,02
w tym:		
1) drogi	5,6089	0,02
2) tereny kolejowe		
3) inne tereny komunikacyjne		
8. Nieużytki - razem	85,5320	0,37
w tym:		
1) bagna	82,3806	0,36
2) piaski		
3) utwory fizjograficzne		
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji	3,1514	0,01
Razem (2-8) Grunty niezaliczone do lasów	675,2600	2,95
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia	19,5149	0,08
OGÓLEM (1-8)	22867,9382	100,0
współwłasności	0,0792	
Razem ze współwłasnościami	22868,0174	
w tym:		
- grunty sporne	-	

Serwituty.

Lasy Nadleśnictwa Opole nie są obciążone serwitutem na rzecz osób prywatnych lub wsi.

Grunty we współwłasności z osobami fizycznym

W Nadleśnictwie występuje 0,0792 ha (udział nadleśnictwa to 0,0301 ha) gruntów pozostających we współwłasności. Współwłasność powstała w wyniku sprzedaży lokali z art. 40a ustawy o lasach.

Grunty sporne.

W Nadleśnictwie Opole nie występują takie grunty.

Grunty do zalesienia.

W Nadleśnictwie nie ma gruntów do zalesienia.

Kompletna tabela I z podziałem na jednostki podziału administracyjnego znajduje się w części tabelarycznej elaboratu.

D. Klasyfikacja użytków gruntowych.

Klasyfikację użytków rolnych przyjęto zgodnie ze zaktualizowanym rejestrem gruntów przekazany przez Nadleśnictwo. Dokumentem źródłowym jest rejestr gruntów SILP Nadleśnictwa Opole zestawiony według stanu na 31.07.2013 roku (zgodnie z powszechną ewidencją gruntów).

Rozbieżności między otrzymaną dokumentacją geodezyjną, a stanem faktycznym na gruncie (stwierdzone podczas prac terenowych) były zgłaszane (w formie wykazu rozbieżności) Nadleśniczemu, który zdecydował o sposobie ich ujęcia w planie u.l. (§ 8, pkt 9 „Instrukcji urządzania lasu”).

Nadleśnictwo dokonało przeglądu gruntów nieleśnych pod kątem ich zalesienia i nie wykazało żadnych gruntów do zalesienia.

E. Grunty leśne niezalesione.

Grunty leśne niezalesione zostały szczegółowo opisane w rozdz. 1.4.5.1. Wykaz gruntów leśnych niezalesionych.

F. Zestawienie gruntów związanych z gospodarką leśną.

Tabela 1.1.4.6. Zestawienie gruntów związanych z gospodarką leśną

rodzaj powierzchni	obr. Dąbrowa Opolska	obr. Grudzice	obr. Krasiejów	obr. Zbicko	Nadleśnictwo
	Powierzchnia - ha				
budynki i budowle, w tym:	1,58	0,17	2,50	1,18	5,43
BUD INNE	0,68	0,17	1,50	0,83	3,18
L-CTWO	0,90		1,00	0,35	2,25
N-CTWO					
urządzenia melioracji wodnych, w tym:	17,60	11,53	16,32	6,90	52,35
URZ WOD	3,21	0,38	1,14	0,80	5,53
ROWY	14,39	11,15	15,18	6,10	46,82
linie podziału przestrzennego, w tym:	24,92	23,52	47,95	35,35	131,74
LINE	24,92	23,52	47,95	35,42	131,81
PAS PPOŻ					
drogi leśne	67,28	68,85	112,86	73,70	322,69
DROGI L	67,28	68,85	112,86	73,70	322,69
KOLEJ L					

rodzaj powierzchni	obr. Dąbrowa Opolska	obr. Grudzice	obr. Krasiejów	obr. Zbicko	Nadleśnictwo
tereny pod liniami energetycznymi, w tym:	35,47	16,44	13,77	6,45	72,13
L ENERG	35,47	16,44	13,64	6,45	72,00
L TELEK			0,13		0,13
szkółki leśne				10,64	10,64
SZK LEŚNA				10,64	10,64
miejsca składowania drewna		0,12			0,12
SKŁAD DR		0,12			0,12
parkingi leśne	0,61	0,10	0,30	0,91	1,92
PARKING L	0,61	0,10	0,30	0,91	1,92
urządzenia turystyczne	0,54				0,54
TURYST	0,54				0,54
ARBORETUM					
Razem	148,00	120,73	193,70	135,20	597,63

G. Wykaz niektórych gruntów nieleśnych

Tabela 1.1.4.7. Zestawienie kategorii gruntów nieleśnych

rodzaj powierzchni	obr. Dąbrowa Opolska	obr. Grudzice	obr. Krasiejów	obr. Zbicko	Nadleśnictwo
Powierzchnia - ha					
budynki i budowle, w tym:					
INNE BUD				0,94	0,94
L-CTWO					
N-CTWO					
urządzenia melioracji					
URZ WOD	1,98		0,08	0,09	2,15
ROWY	0,34				0,34
linie podziału					
LINIE					
PAS PPOŻ					
drogi leśne					
DROGI	1,29	4,02	0,31		5,62
KOLEJ					
tereny pod liniami					
L ENERG	0,41				0,41
L TELEK					
szkółki					
SZKÓLKA					
miejsca składowania					
SKŁADY					
parkingi					
PARKING					
urządzenia turystyczne					
TURYST					
ARBORETUM					
Razem	4,02	4,02	0,39	1,03	9,46

1 Użytki rolne.**a. Plantacje choinkowe na użytkach rolnych:**

- w oddz. 221f obrębu Zbicko na powierzchni 0,59 ha.

b. Grunty pod stawami rybnymi:

- w obrębie Dąbrowa Opolska w oddz. 52j,n, 131g, 136a, 138l, 141a, 171d, 175c, 176l, 180a,b na powierzchni 5,35 ha.

- w obrębie Krasiejów w oddz. 75b, 206c na powierzchni 3,48 ha.

2. Użytki ekologiczne.

Użytki ekologiczne zostały opisane szczegółowo w rozdz. 1.2.11. *Ogólna ocena stanu środowiska przyrodniczego.*

3. Nieużytki.**a. Bagna:**

- w obrębie Dąbrowa Opolska w oddz. 1c,f, 20i, 29g, 33c, 79k, 81h, 115l, 132l, 133b,t, 135c, 139a,c, 154h, 163f, 164g, 165h, 166i, 170c, 176d,j, 177b, 178i na powierzchni 77,84 ha,

- w obrębie Grudzice w oddz. 57d na powierzchni 0,71 ha,

- w obrębie Krasiejów w oddz. 32m, 94c, 103f, 104m, 117g, 118c, 246h, 255d na powierzchni 3,83 ha.

b. Wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji.**- nieużytki pokopalniane**

- w obrębie Dąbrowa Opolska w oddz. 65s na powierzchni 0,20 ha,

- w obrębie Krasiejów w oddz. 153m,o na powierzchni 2,19 ha.

- tereny zdewastowane

- w obrębie Zbicko w oddz. 8Ah, 171c, 193f na powierzchni 0,76 ha.

4. Grunty zadrzewione i zakrzewione.

Zadrzewienie – (Razem – 1,15 ha), w tym:

- w obrębie Dąbrowa Opolska w oddz. 79w na powierzchni 0,08 ha,

- w obrębie Krasiejów w oddz. 285t,x na powierzchni 1,04 ha.

- w obrębie Zbicko oddz. 78o na powierzchni 0,03 ha.

H. Inne zagadnienia związane ze stanem posiadania.

- **Informacje o wpisie do ksiąg wieczystych.**

Wszystkie działki Nadleśnictwa mają założone księgi wieczyste.

- **Sposoby usunięcia rozbieżności** między opisami taksacyjnymi a powszechną ewidencją, przedstawioną w zestawieniu geodezyjnym uzgodniono z Nadleśnictwem.

Wykaz rozbieżności został przedstawiony Nadleśnictwu, a pełny wykaz został zamieszczony na końcu elaboratu, w rozdz. 38 „Załączniki”.

1.2. Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska

1.2.1. Ogólne dane o planach zagospodarowania przestrzennego

Nadleśnictwo położone jest w województwie śląskim. Założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu kształtowane są przez:

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego Nr II/21/2/2004 z dnia 21 czerwca 2004 roku i zamieszczony w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego nr 68 z dnia 27 lipca 2004 r. Plan został zaktualizowany we wrześniu 2010 r (Uchwała Nr/III/1/2010 z dnia 22 września 2010 roku) i zamieszczony w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego nr 237, poz. 3534 z dnia 8 listopada 2010 r. Plan opublikowany jest na stronie BIP Urzędu Marszałkowskiego.

Politykę przestrzenną państwa i regionu konkretyzują m. in.:

- Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego,
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami,
- Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Opolskiego,
- Krajowa Strategia Ochrony i Umiarkowanego Użytkowania Różnorodności Biologicznej,
- Program Ochrony Środowiska Województwa Opolskiego,
- Programy Ochrony Powietrza,
- Ustawy budżetowe,
- Strategia przebudowy dróg krajowych w Polsce,
- Strategia rozwoju infrastruktury dla województwa opolskiego,
- Krajowy Program Zwiększania Lesistości,
- Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Cele zagospodarowania przestrzennego dotyczące ***zasobów leśnych*** obejmują następujące kierunki działań:

- dążenie do powiększania lesistości,
- poprawę zdrowotności i odporności drzewostanów,
- ochronę i renaturalizację obszarów leśnych.

Cele zagospodarowania przestrzennego dotyczące ***ochrony przyrody i krajobrazu*** obejmują:

- ochronę przyrody i bioróżnorodności biologicznej poprzez powstrzymanie pogarszania się stanu, zachowanie, wzbogacanie i odtwarzanie zasobów przyrody,
- kształtowanie spójnej przestrzennie sieci powiązań przyrodniczych, uwzględniającej istniejące i projektowane obszary chronione, włączone w sieć krajową, opartej o założenia i koncepcję europejskich sieci ekologicznych,
- stworzenie takich warunków i zasad prowadzenia działalności gospodarczej i rozwoju osadnictwa, by powstrzymać utratę bioróżnorodności.

1.2.2. Ogólne dane o regionalnych: strategiach rozwoju, programach ochrony środowiska, oraz programach operacyjnych

Cele i kierunki polityki rozwoju przestrzeni regionalnej obszarów będących w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Opole obejmują między innymi zrównoważone gospodarowanie środowiskiem i przestrzenią, a co za tym idzie dotyczą również gospodarki leśnej i szeroko rozumianej ochrony przyrody.

Celem strategicznym polityki rozwoju regionalnego w odniesieniu do zasobów przyrody jest:

- zachowanie i ochrona zasobów przyrodniczych
- poprawa jakości środowiska
- zachowanie i ochrona wartości krajobrazowych.

Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego do 2020 roku - zatwierdzona uchwałą Sejmiku Województwa Opolskiego Nr XXV/325/2012 z dn. 28.12.2012 r. Dokument określa priorytety oraz cele strategiczne rozwoju regionu. Jednym z nich jest osiągnięcie wysokiej jakości środowiska poprzez:

- poprawę stanu środowiska poprzez rozwój infrastruktury technicznej,
- wspieranie niskoemisyjnej gospodarki,
- kształtowanie systemu przyrodniczego, ochronę krajobrazu i bioróżnorodności,
- racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych,
- przeciwdziałanie i usuwanie skutków zagrożeń naturalnych i cywilizacyjnych;

W ramach osiągnięcia wyznaczonych celów strategicznych planowane są działania, które przekładają się bezpośrednio na funkcjonowanie Nadleśnictwa, a są to m.in:

- wzmacnianie i rozwój obszarów węzłowych systemu przyrodniczego,
- tworzenie systemu tzw. „zielonej infrastruktury” np. korytarzy ekologicznych zapewniających trwałość i ciągłość procesów przyrodniczych,
- dalszy wzrost lesistości, wraz z kształtowaniem właściwej struktury gatunkowej i wiekowej lasu,
- dostosowanie zagospodarowania terenu do istniejącego krajobrazu,
- ograniczanie rozprzestrzeniania się populacji gatunków obcego pochodzenia.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego - ustanowiony Uchwałą Sejmiku Woj. Opolskiego nr LVIII/505/2010 z dn. 28.09.2010 r. Dokument ten wyznacza główne zasady zagospodarowania przestrzennego w regionie, w różnych jego aspektach. Przy ochronie środowiska, za główne zasady uznaje się m.in.:

- zachowanie spójności i integralności przestrzeni ekologicznej,
- ochronę i rozbudowę obszarów zasobów przyrodniczo-krajobrazowych,
- dostosowanie zagospodarowania terenu do naturalnych uwarunkowań przyrodniczych,
- aktywizację gospodarki leśnej:
 - kontynuację działań zmierzających do zwiększenia trwałości lasów,
 - zwiększenie zasobów leśnych,
 - unowocześnienie gospodarki leśnej,
 - zalesienie obszarów występowania gleb marginalnych, o najniższej produktywności.

Oprócz tych dwóch głównych dokumentów, wyznaczających cele i kierunki rozwoju przestrzeni regionu, sporządzone i sporządzane są dokumenty, dla jednostek administracyjnych niższego szczebla (powiaty, gminy).

Zestawienie rodzajów dokumentów dotyczących zagospodarowania przestrzennego i okresu obowiązywania, dla jednostek administracyjnych w zasięgu, których położone są grunty Nadleśnictwa Opole przedstawia poniższa tabela.

Jednostka	Rodzaj dokumentu / okres obowiązywania			
	Strategia Rozwoju	Program Ochrony Środowiska	Studium Uwarunkowań	Plan Zagospodarowania Przestrzennego
<i>Województwo opolskie</i>	Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego Uchwała Sejmiku Woj. Opolskiego nr XXV/325/2012 z dn. 28.12.2012 r. do 2020	Program Ochrony Środowiska Województwa Opolskiego na lata 2012-2015 z persp. do roku 2019 Uchwała Nr XVI/216/2012 Sejmiku Woj. Opolskiego z dn. 27.03.2012r.	-	Uchwała Sejmiku Woj. Opolskiego nr XLVIII/505/2010 z dn. 28.09.2010 r
<i>Powiat M. Opole</i>	Strategia rozwoju Opola Uchwała Rady Miasta Opole nr XXXV/549/12 z dn. 18.12.2012r. w latach 2012-2020	Aktualizacja programu ochrony środowiska dla Miasta Opole Uchwała Rady Miasta nr XXXIV/528/12 z dn. 29.11.2012r. na lata 2012-2015 z perspektywą do 2019	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Opole Uchwała Nr LXXI/745/10 Rady Miasta Opole z dn. 26.08.2010r.	Dla części dzielnic obowiązujące (48 - MPZP) lub opracowywane (20 –MPZP)
<i>Powiat brzeski</i>	Uchwała nr XVII/124/08 z dnia 28 lutego 2008r. w sprawie Strategii Rozwoju Powiatu Brzeskiego 2007-2020	Aktualizacja dla Powiatu Brzeskiego na lata 2009 – 2012 z perspektywą 2013-2016	-	-
<i>gm. Lewin Brzeski</i>	Uchwała Nr XXXI/303/2005 Rady Miejskiej w Lewinie Brzeskim z dnia 29.12.2005r. na lata 2005 - 2015	Uchwała nr XLIX/439/2010 Rady Miejskiej w Lewinie Brzeskim z dnia 28 września 2010 r. na lata 2010-2013 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2014-2017	Przyjęte Uchwałą Nr XXI/155/2012 Rady Miejskiej w Lewinie Brzeskim z dnia 27 marca 2012r.	Uchwała Nr XXVIII/216/2012 Rady Miejskiej w Lewinie Brzeskim z dnia 27 listopada 2012 r.
<i>Powiat oleski</i>	Uchwała Rady Powiatu w Oleśnie Nr XXIV/ 179 /13 z dnia 31 stycznia 2013 r. na lata 2001-2015 Program rozwoju powiatu oleskiego na lata 2001 – 2003	Aktualizacja dla Powiatu Oleskiego na lata 2013-2016 z perspektywą na lata 2017-2020 Projekt na lata 2017-2020	-	-
<i>gm. Dobrodzień</i>	„Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Dobrodzień na lata 2011-2017”	Uchwały Nr XXXIV/260/2010 Rady Miejskiej w Dobrodzieniu z dnia 22 lutego 2010 r. Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dobrodzień	Uchwała Nr III 20 2002. Rady Miejskiej w Dobrodzieniu z dnia 12 grudnia 2002 roku w sprawie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Dobrodzień	w opracowaniu
<i>gm. Zębowice</i>	Uchwała Nr XXI/132/04 Rada Gminy w Zębowicach z dnia 02 grudnia 2004 r. Uchwała Nr IV/32/2011 Rady Gminy Zębowice z dnia 27.12.2011r. zmieniająca uchwałę Nr XXI/132/04 Rady Gminy Zębowice z dnia 2.12.2004r.	Program Ochrony Środowiska dla Gminy Zębowice Opole, czerwiec 2009	Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Zębowice. Uchwała Nr XXIII/155/05 Rady Gminy Zębowice z dnia 27.01.2005r oraz ocena aktualności ww. studium.	Uchwała Nr XVII/157/2012 Rady Gminy Zębowice z dnia 31 sierpnia 2012 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Zębowice
<i>Powiat opolski</i>	-	Program Ochrony Środowiska dla powiatu opolskiego na lata 2008-2011 z perspektywą do roku 2015, Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Opolskiego na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019	-	-
<i>gm. Chrzastowice</i>	Plan Rozwoju Lokalnego 2007-2013 Uchwała nr XXVII /151/2000 Rady Gminy Chrzastowice z dnia 30 X 2000r.	Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Chrzastowice, styczeń 2009	Uchwała Nr IX.59.2011 Rady Gminy Chrzastowice z dnia 26 października 2011 r. w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Chrzastowice	Całość gminy uchwalone plany dla wszystkich wsi

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW

Jednostka	Rodzaj dokumentu / okres obowiązywania			
	Strategia Rozwoju	Program Ochrony Środowiska	Studium Uwarunkowań	Plan Zagospodarowania Przestrzennego
gm. Dąbrowa	Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Dąbrowa na lata 2005-2006 i 2007-2013, Zintegrowana Strategia Rozwoju Obszarów Wiejskich Gminy Dąbrowa	Program Ochrony Środowiska Gminy Dąbrowa, Opole 2004 r.	Uchwała nr V/21/11 Rady Gminy Dąbrowa z dnia 10 lutego 2011 r.	Całość gminy
gm. Komprachcice	Strategia Rozwoju Gminy Komprachcice na lata 2002-2015	Uchwały Rady Gminy Komprachcice Nr XXV/176/05 z dnia 08 września 2005 r. na lata 2005-2015 Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Komprachcice na lata 2009 – 2012 z perspektywą na lata 2013-2016	Uchwała Nr XIII/84/08 Rady Gminy Komprachcice z dnia 25 kwietnia 2008r.	Aktualny miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego (obejmujący jedynie tereny zurbanizowane) posiadają wszystkie sołectwa gminy Komprachcice, są to : Chmielowice, Żerkowice, Dziekaństwo, Domecko, Ochodza, Polska Nowa Wieś, Wąwelno i Osiny oraz Komprachcic
gm. Niemodlin	Strategia Zrównoważonego Rozwoju Gminy Niemodlin na lata 2008-2015	Uchwała Nr LIV/369/10 Rady Miejskiej w Niemodlinie z dn. 27 kwietnia 2010. Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla miasta i Gminy Niemodlin na lata 2009-2012 z perspektywą na lata 2013-2016	Obowiązujące	Plan zagospodarowania Rzędziwojowice uchwała Nr XXXIII/200/12 Rady Miejskiej w Niemodlinie z dnia 29 listopada 2012 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego plan zagospodarowania Magnuszowice Uchwała Nr XXXIII/200/12 Rady Miejskiej w Niemodlinie z dnia 29 listopada 2012 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego plan zagospodarowania Gracze uchwała Nr XXXIII/200/12 Rady Miejskiej w Niemodlinie z dnia 29 listopada 2012 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
gm. miasto Ozimek	Uchwała Nr XII / 105 / 03 Rady Miejskiej w Ozimku z dnia 24 listopada 2003 r Strategia Rozwoju Gminy Ozimek na lata 2003 – 2015	Uchwała Rady Miejskiej nr XXXIX /334/05 w Ozimku z dnia 21 listopada 2005 r.	Uchwała Nr III/11/06 Rady Miejskiej w Ozimku z dnia 20 grudnia 2006 r.	Posiada aktualne plany
gm. Prószków	Uchwała Nr XX/201/2000 Rady Gminy w Prószkowie z dnia 16 października 2000 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Prószków	Aktualizacja „Programu Ochrony Środowiska” dla Gminy Prószków na lata 2009-2012 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2013-2016	ogłoszono przetarg na wykonanie	Całość gminy - uchwalone plany dla wszystkich wsi
gm. Tarnów Opolski	Uchwała Nr XXXIII/217/2013 Rady Gminy Tarnów Opolski z dnia 24 czerwca 2013 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Tarnów Opolski	Aktualizacja „Programu Ochrony Środowiska” dla Gminy Tarnów Opolski na lata 2009 – 2012 z perspektywą 2013-2016”	w opracowaniu	Przywory uchwała Nr VI/22/2011 Rady Gminy Tarnów Opolski z dnia 21 marca 2011 r Tarnów Opolski uchwała nr XXXVII/262/09 Rady Gminy Tarnów Opolski z dnia 21 grudnia 2009r Przywory uchwała nr XXX/215/09 Rady Gminy Tarnów Opolski z dnia 22 czerwca 2009r.

Jednostka	Rodzaj dokumentu / okres obowiązywania			
	Strategia Rozwoju	Program Ochrony Środowiska	Studium Uwarunkowań	Plan Zagospodarowania Przestrzennego
gm. Tułowice	Uchwała NR XXVII/187/01 Rada Gminy Tułowice z dnia 28 czerwca 2001 r w sprawie przyjęcia "Strategii i Rozwoju Gminy Tułowice"	Program Ochrony Środowiska dla Gminy Tułowice na lata 2005 - 2015	Uchwała nr XLIII/267/06 Rady Gminy Tułowice z dnia 26 października 2006r. w sprawie uchwalenia „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Tułowice”	Plan Zagospodarowania Tułowice uchwała Nr XXV/153/2013 Rady Gminy Tułowice z dnia 25.04.2013 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w Tułowicach obejmującego tereny przy ul. Porcelitowej
gm. Turawa	Strategia Rozwoju Gminy Turawa na lata 2007 – 2015	Uchwała Nr XXXIV.228.10 Rady Gminy w Turawie z dnia 12.03.2010r. Aktualizacja „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Turawa na lata 2004-2008 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2009-2012”	Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Turawa uchwała Nr XL 256/2010 z dnia 5 listopada 2010r.	Zawada uchwała Nr XXII/138/2013, Nr XX/125/2012 Nr XVII/107/2012 Nr VIII/36/2011 Nr XVIII/112/2012 Nr IX/44/2011 Turawa XXVII/166/2009 Rządów XXVII/166/2009 Bierdzany XXI/143/08 Rady Gminy Turawa

1.2.3. Potencjalne zadania do realizacji w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa wynikające z założeń zagospodarowania przestrzennego

Na podstawie informacji z Nadleśnictwa Opole stwierdza się brak gruntów do wyłączenia z produkcji, tj. w okresie od wydania zgody na takie wyłączenie przez Ministra Środowiska do wprowadzenia stosownej zmiany w ewidencji gruntów i budynków; (§116 IUL, ust. 4). W dłuższej perspektywie mogą jednak pojawić się takie grunty, z uwagi na położenie gruntów Nadleśnictwa wzdłuż ważnych szlaków komunikacyjnych (budowa drogi ekspresowej Bytom-Poznań, modernizacja linii kolejowej E-30), oraz posadowienie na obszarach występowania złóż mineralnych (np. piaski kwarcowe w gminie Zębowice). Część gruntów leśnych Nadleśnictwa położona jest w obszarach koncentracji procesów urbanizacyjnych, zwłaszcza w granicach aglomeracji opolskiej, na których mogą pojawiać się problemy z utrzymaniem obszarów leśnych, związane z rozbudową infrastruktury technicznej.

Nadleśnictwo nie posiada gruntów przeznaczonych do zalesienia, ujętych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

1.2.4. Zgodność projektu Planu U.L. ze strategią przestrzennego zagospodarowania regionu

Gospodarka leśna w Nadleśnictwie Opole ma charakter wielofunkcyjny i jest prowadzona z zachowaniem funkcji ochronnych i społecznych tzn. środowiskotwórczych, ekologicznych oraz gospodarczych. Największe znaczenie mają funkcje ochronne (wodochronne, przed emisjami przemysłowymi, klimatyczne) oraz społeczne (rekreacyjne, retencyjne). Główną funkcją gospodarczą jest produkcja drewna dla potrzeb rynku. Nadzór nad gospodarką łowiecką prowadzi Nadleśnictwo. Uboczna produkcja prowadzona jest na niewielką skalę i na potrzeby lokalnych społeczności (choinki, stroisz). Grzyby, owoce leśne, zioła zbiera na własne potrzeby lokalna społeczność.

Całość ww. działalności jest zbieżna ze strategią i kierunkami rozwoju zawartymi w analizowanych dokumentach planistycznych szczebla wojewódzkiego, powiatowego, gminnego, które wpisują się w model gospodarowania wielofunkcyjnego.

W aspekcie analizy kierunków zagospodarowania przestrzennego w dziedzinie rozwoju infrastruktury drogowej i kolejowej nie rysują się zagrożenia w postaci: znacznego uszczuplenia zasobów leśnych czy nadmiernej fragmentacji kompleksów leśnych.

Pozostałe zamierzenia i kierunki inwestycyjne, jak również potencjalne wykorzystanie gospodarcze zlokalizowanych w zasięgu Nadleśnictwa Opole złóż kopalin nie wpłynie negatywnie na wielofunkcyjne gospodarowanie lasami oraz ich stan i kondycję.

Zaznaczyć należy, że w analizowanych dokumentach planistycznych identyfikowano zagrożenia i przyjmowano założenia zmierzające do utrzymania i powiększania zasobów leśnych w dobrym stanie ilościowym i jakościowym z podkreśleniem walorów ochronnych. Napawające optymizmem jest również eksponowanie przeciwdziałania zaśmiecaniu poprzez m.in. edukację społeczeństwa, którą od szeregu lat propaguje i realizuje PGL LP.

1.3. Charakterystyka warunków przyrodniczych w zasięgu działania Nadleśnictwa

1.3.1. Przynależność do krainy, dzielnicy przyrodniczo-leśnej i mezoregionów.

Według regionalizacji przyrodniczo-leśnej (IBL Trampler 1999) opartej na podstawach ekologiczno-fizjograficznych lasy Nadleśnictwa Opole położone są w:

Kraina V – Śląska

Dzielnica: – 2 Wrocławska

mezoregion „f” pradoliny Wrocławskiej (północna część obrębu Dąbrowa Opolska i północno-zachodnia część obrębu Zbicko)

Dzielnica: – 4 Równiny Niemodlińsko-Grodkowskiej

mezoregion „b” Równiny Niemodlińskiej (pozostała część obr. Dąbrowa Opolska)

Dzielnica: – 5 Równina Opolska

mezoregion „a” Bory Stobrawskie (obręby Grudzice, Krasiejów i przeważająca część obrębu Zbicko).

mezoregion „b” Lasy Lublinieckie (południowo wschodnia część obrębu Zbicko).

Ryc. 1.3.1.1. Położenie według „Regionalizacji przyrodniczo-leśnej” Trampiera

Kraina Śląska położona jest w południowo-zachodniej części Polski, na południe od Krainy Wielkopolsko-Pomorskiej i na północ od Krainy Sudeckiej. Zajmuje 30468 km² powierzchni. Znajduje się w zasięgu zlodowacenia środkowopolskiego, dominują tu krajobrazy staroglacjane. Na południu duże powierzchnie zajmują krajobrazy wyżynne, a wśród nich lessowy. Często spotykane są krajobrazy dolin i równin akumulacyjnych - den dolinnych i tarasów z wydymami.

Kraina Śląska należy do obszarów ciepłych, o długim okresie wegetacyjnym. Średnia roczna temperatura jest wysoka i wynosi w przeważającej części krainy 8°C, jedynie na wschodzie nie osiąga tej wielkości. Wpływają na to wysokie temperatury lipca, przekraczające na ogół 18°C, a także

stosunkowo wysokie temperatury stycznia, wahające się od -1 do -3°C. W przeważającej części krainy roczny opad atmosferyczny wynosi 600-700 mm. Bardziej suche są północne tereny krainy o opadzie poniżej 600 mm, wilgotniejsze natomiast południowo-zachodnie i południowo-wschodnie, gdzie suma opadów przekracza 700 mm. Termiczny okres wegetacyjny trwa w krainie ponad 210 dni. Szczególnie długi jest on na wschodzie oraz na terenach ciągnących się wzdłuż Odry, gdzie przekracza 220 dni.

W krainie Śląskiej wyodrębniono 6 dzielnic przyrodniczo-leśnych: 1. Równiny Dolnośląskiej, 2. Wrocławską, 3. Przedgórze Sudeckiego i Płaskowyżu Głubczyckiego, 4. Równiny Niemodlińsko-Grodzkiej, 5. Równiny Opolskiej, 6. Kędzierzyńsko-Rybnicką.

Lasy w Krainie V rozmieszczone są nieregularnie; spotykane są dzielnice o bardzo wysokiej lesistości, wynoszącej ponad 50% (np. Dzielnica Równiny Opolskiej), oraz o charakterze typowo rolniczym (np. Dzielnica Przedgórze Sudeckiego i Płaskowyżu Głubczyckiego). Największe skupienia lasów występują na glebach piaszczystych niskiej urodzajności lub na obszarach o silnie rozwiniętej konfiguracji terenu. Z większych obiektów leśnych należy wymienić Bory Dolnośląskie na zachodzie krainy oraz Puszcę Śląską na wschodzie. W skład Puszczy Śląskiej wchodzi Bory Stobrawskie, Bory Niemodlińskie, Lasy Lublinieckie, Lasy Raciborskie i Lasy Pszczyńskie. W obrębie krainy reprezentowane są wszystkie nizinne typy siedliskowe lasu, a w terenach wyżej położonych - typy wyżynne i niektóre górskie. Ogólnie przyjmuje się, że nizinne typy siedliskowe lasu związane są z głębokimi glebami, natomiast wyżynne z glebami płytko zalegającymi na podłożu skalistym, z reguły w terenach położonych ok. 300-500 m n.p.m., rzadko poniżej tej wysokości.

Dzielnica Wrocławska zajmuje północno-wschodni obszar krainy. Położona jest ona w zasięgu zlodowacenia środkowopolskiego (przede wszystkim stadiału Odry). Powierzchnię jej tworzy głównie zdenudowana równina morenowa ze śladami ostańców, ozów, kemów i wzgórz morenowych. Miejscami pokrywają ją utwory lessowe. Większe doliny rzeczne i pradoliny wypełnione są przez piaski rzeczne tarasów akumulacyjnych. Lasy występują głównie w zachodniej i północnej części dzielnicy.

W Dzielnicy Wrocławskiej wyodrębniono siedem mezoregionów przyrodniczo-leśnych: Obniżenia Ścinawskiego, Wzgórze Trzebnicko-Ostrzeszowskich, Legnicki, Wysoczyzny Średzkiej, Równiny Wrocławskiej, Pradoliny Wrocławskiej i Równiny Oleśnickiej.

Mezoregion Pradoliny Wrocławskiej obejmuje część pradoliny wrocławsko-magdeburskiej (szerokości ok. 10 km) od Krapkowic po Lubiąż. Gleby jego wytworzone są głównie z mad i piasków rzecznych rozciągających się po obu stronach Odry. Charakteryzuje się głównie krajobrazem den dolinnych.

Dzielnica Równiny Niemodlińsko-Grodzkiej położona jest między Dzielnicą Wrocławską a Dzielnicą Przedgórze Sudeckiego i Płaskowyżu Głubczyckiego. Obejmuje ona płaskie równiny po obu stronach Nysy Kłodzkiej zbudowane z utworów stadiału Odry zlodowacenia środkowopolskiego. W dzielnicy dominuje krajobraz równin peryglacjalnych. Lesistość jest niższa niż przeciętnie w Krainie.

W dzielnicy Równiny Niemodlińsko-Grodzkiej wyróżniono dwa mezoregiony przyrodniczo-leśne: Równiny Grodzkiej i Równiny Niemodlińskiej.

Mezoregion Równiny Niemodlińskiej stanowi wschodnią część dzielnicy obejmującą płaską równinę zbudowaną głównie z piasków lodowcowych z głazami. Pokrywa ją zwarty kompleks leśny - Bory Niemodlińskie.

Dzielnica Równiny Opolskiej obejmuje płaskie tereny znajdujące się w zasięgu zlodowacenia środkowopolskiego, na południe od Mezoregionu Równiny Oleśnickiej. Ogólnie powierzchnia dzielnicy nachylona jest nieznacznie w kierunku Odry. W części północno-zachodniej wznosi się ona na ok. 150 m n.p.m., a w części południowo-wschodniej ok. 200 m n.p.m. W dzielnicy dominuje

krajobraz równin peryglacjalnych. Szczególnie charakterystyczne są duże obszary pokryte wydrami. Lesistość dzielnicy jest bardzo wysoka, przekracza 50%.

Mezoregion Borów Stobrawskich obejmuje część dzielnicy utworzoną głównie z piasków lodowcowych z głazami. Na południe od rzeki Stobrawy duże obszary piaszczyste pokrywają wydmy. Główny kompleks leśny - Bory Stobrawskie, zajmujące prawie 49% powierzchni mezoregionu, charakteryzują się dość ubogimi siedliskami.

Mezoregion Lasów Lublinieckich wydzielony został w dorzeczu Małej Panwi. Powierzchnię jego pokrywają głównie piaski rzeczne tarasów akumulacyjnych urozmaiczone obszarami wydramowymi i pokryte lasem. Lesistość mezoregionu jest bardzo wysoka i wynosi ponad 55%.

- regiony geobotaniczne (W.Szafer, B. Pawłowski 1978):

A. Dział: Bałtycki

A₃ – Poddział: Pas Kotlin Podgórskich

Kraina 11 - Kotlina Śląska

Okręg b - Nadodrzański

- regionizacja ekoklimatyczna (T. Tramplera 1988)

strefa ekoklimatyczna: D - Środkowopolska

makroregiony ekoklimatyczne:

3 – Wyżyn Dolnośląskich

1.3.2. Położenie geograficzne i wysokościowe

- **Współrzędne geograficzne** skrajnie wysuniętych punktów w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa wynoszą:

punkt północny:	17° 43' 00" 50° 47' 24"	długości wschodniej szerokości północnej
punkt wschodni:	18° 22' 31" 50° 44' 19"	długości wschodniej szerokości północnej
punkt południowy:	17° 58' 47" 50° 34' 02"	długości wschodniej szerokości północnej
punkt zachodni:	17° 35' 38" 50° 43' 07"	długości wschodniej szerokości północnej

- **Położenie wysokościowe terenów w zasięgu Nadleśnictwa.**

Obszar Nadleśnictwa należy do terenów nizinnych (równiny peryglacjalne). Cały obszar Nadleśnictwa jest prawie równy, występują jedynie niewielkie pofałdowania. Wysokość nad poziomem morza waha się w przedziale 137-236 m.n.p.m. Na obszarze obrębów Dąbrowa Opolska i Grudziice jest tu płaski w przeważającej części podmokły, poprzecinany siecią rowów melioracyjnych lub pofałdowany, posiadający równinną rzeźbę terenu o niedużych różnicach wysokości względnej.

- **Położenie według regionalizacji fizyczno-geograficznej Kondrackiego.**

Regionalizacja fizyczno-geograficzna (J. Kondracki 1998)

Obszar - Europa Zachodnia

Podobszar 3 - Pozaalpejska Europa Środkowa

Prowincja 31 - Niż Środkowoeuropejski

Podprowincja 318 - Niziny Środkowopolskie

Makroregion 318.5 - Nizina Śląska

Mezoregiony:

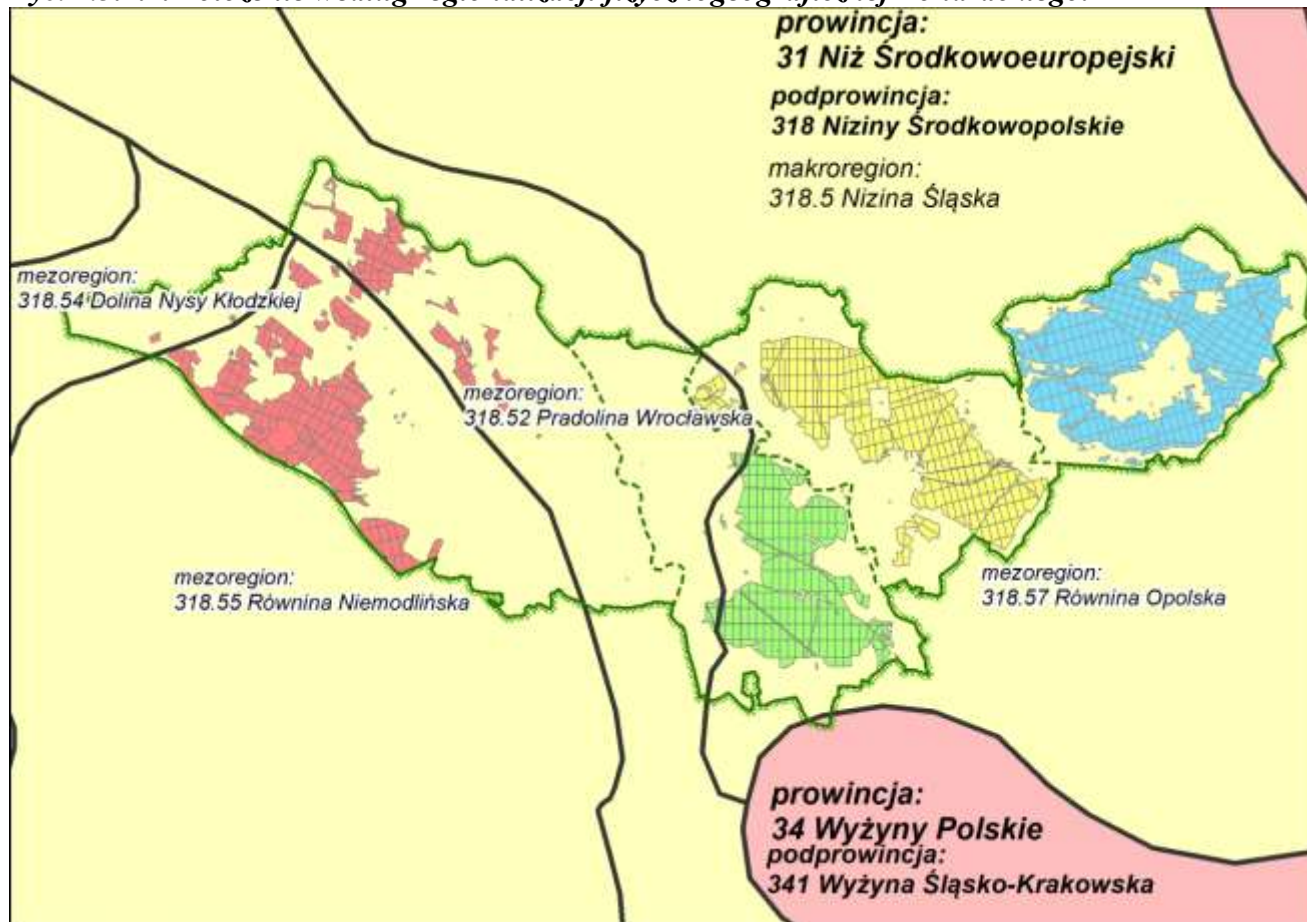
318.52 - Pradolina Wrocławska

318.54 - Dolina Nysy Kłodzkiej

318.55 - Równina Niemodlińska

318.57 - Równina Opolska

Ryc. 1.3.2.1. Położenie według regionalizacji fizycznogeograficznej Kondrackiego.

Pradolina Wrocławska (318.52) to specyficzny mezoregion długości ponad 100 km i powierzchni 1220 km², odpowiadający odcinkowi doliny środkowej Odry od jej zwężenia pod Krapkowicami na granicy Kotliny Raciborskiej po okolice Lubiąża i Malczyc poniżej Wrocławia. Pradolinę szerokości 10-12 km wypełniają plejstoceny i holoceny osady rzeczne w postaci tarasów - holoceny wysłanego madami i wyższych plejstoceny piaszczystych. W okolicach Opola dolina jest wcięta w wapienie kredowe.

Dolina Nysy Kłodzkiej (318.54), dosyć szeroka (6-7 km), z rozwiniętymi tarasami plejstoceny, oddziela Równinę Grodkowską od Równiny Niemodlińskiej. Na madach tarasu zalewowego występują łąki i pola uprawne, na piaszczystych tarasach lasy.

Równina Niemodlińska (318.55) rozciąga się pomiędzy Doliną Nysy Kłodzkiej a Pradolina Wrocławska, od południa zaś sąsiaduje z Płaskowyżem Głubczyckim i Kotliną Raciborską, obejmując około 800 km². Na równinie przeważają tereny piaszczyste sandrowe i kemowe ze zlodowacenia odrzańskiego. W związku z takim charakterem gruntów znaczną powierzchnię zajmuje kompleks leśny Borów Niemodlińskich.

Równina Opolska (318.57) zajmuje część prawego dorzecza Odry na południe od Stobrawy i na północ od Garbu Tarnogórskiego na Wyżynie Śląskiej, wysuwając się klinem na wschód wzdłuż biegu Małej Panwi. Powierzchnię terenu budują zwydmione piaski, porośnięte przez Bory Stobrawskie.

1.3.3. Warunki klimatyczne.

- **Położenie zasięgu działania Nadleśnictwa na tle rejonizacji klimatycznej kraju.**

Obszar Nadleśnictwa jest położony w południowo-wschodniej części środkowoeuropejskiej strefy ekoklimatycznej, wydzielonej jako makroregion Wyżyn Dolnośląskich, gdzie klimat jest ukształtowany przez równie silne wpływy oceaniczne jak i kontynentalne, należy do obszarów ciepłych o długim okresie wegetacyjnym.

- **Charakterystyka klimatu omawianego obszaru**

❖ **Cyrkulacja powietrza, stosunki anemologiczne.**

Klimat tego obszaru charakteryzuje się typowymi cechami klimatu przejściowego między wpływami klimatu kontynentalnego i klimatu oceanicznego. Przeważają wilgotne masy powietrza polarno-morskiego znanego z północnego Atlantyku o częstotliwości występowania w ciągu roku ok. 65%. Powietrze oceaniczne powoduje występowanie łagodnych i krótkich zim, przynosi duże zachmurzenie oraz opady deszczu i śniegu, a także częste odwilże. Latem powietrze polarno-morskie powoduje ochłodzenie oraz wzrost zachmurzenia połączony z opadami.

Klimat ogólny naszego kraju kształtuje się w ścisłym związku z jego położeniem geograficznym i rzeźbą terenu. Polska leży w strefie umiarkowanej, w zasięgu grupy klimatów umiarkowanych ciepłych. Zalicza się do nich w Europie dwa wybitnie kontrastujące ze sobą typy: klimat morski Europy Zachodniej i klimat kontynentalny Europy Wschodniej. Typ morski odznacza się stosunkowo ciepłymi zimami, łagodnymi latami i obfitością opadów atmosferycznych we wszystkich porach roku. Typ kontynentalny ma mroźne zimy, upalne lata, skąpe opady z wyraźnym maksimum letnim. Klimat omawianego obszaru charakteryzuje się umiarkowanymi czynnikami klimatycznymi.

Udział poszczególnych kierunków wiatru w ciągu roku jest zmienny. Kierunki wiatrów uzależnione są od kierunku przemieszczania się głównych mas powietrza. W regionie tym przeważają wiatry z kierunku zachodniego, południowo – zachodniego i w mniejszym stopniu wschodniego. Wiatry zachodnie zdecydowanie przeważają w porze letniej, a zimą bardzo często pojawiają się wiatry wiejące z kierunku południowo-zachodu. Udział wiatrów silnych i bardzo silnych na omawianym terenie jest sporadyczny. Niewiele jest też dni całkowicie bezwietrznych. Średnia roczna prędkość wiatru wynosi 2,5 m/s. Przewaga wiatrów z zachodu niosących wilgotne, oceaniczne masy powietrza powoduje w zimie ocieplenia i odwilże, wzrost zachmurzenia, oraz opady atmosferyczne w postaci śniegu lub deszczu. Natomiast latem sprowadzają ochłodzenie ze wzrostem zachmurzenia, oraz opady mające niekiedy charakter burzowy. Rzeźba terenu nie wpływa tu na kierunki wiatrów. Należy zwrócić uwagę na szkodliwość wiatrów w okresie wiosennym, przy rozmarzniętej, silnie uwilgotnionej glebie powodują one znaczne szkody w drzewostanach w postaci wiatrowałów.

➤ **Wybrane elementy klimatyczne**

❖ **Zachmurzenie**

liczba dni słonecznych około 60,
liczba dni pochmurnych około 120.

❖ Opady atmosferyczne i zjawiska towarzyszące

Opady atmosferyczne obok temperatury są jednym z istotniejszych czynników klimatycznych. Średnia liczba dni z opadami wynosi około 160. W odniesieniu do opadów atmosferycznych, jako elementu bardzo zmiennego w czasie i przestrzeni w porównaniu z innymi elementami pogody notuje się stosunkowo bardzo duże różnice pomiędzy miesięcznymi i rocznymi sumami opadów w poszczególnych latach. Mała stabilność sum opadów atmosferycznych jest charakterystyczna dla całego obszaru Polski i uważana jest za jeden ze szczególnych rysów klimatu tej części Europy.

W poszczególnych latach roczne sumy opadów mogą znacznie różnić się od sumy średniej wyliczonej za okres wieloletni, mogą one być nawet o ponad 30% większe lub mniejsze od sumy średniej. Największe roczne sumy opadów są z reguły większe o ponad 250 mm od sumy średniej wieloletniej.

Dla gospodarki wodnej i produkcji roślinnej istotne znaczenie ma czasowy rozkład opadów, charakteryzowany wskaźnikiem liczby dni z opadem. Występowanie dni z opadem najczęściej związane jest z napływem świeżych mas powietrza polarnomorskiego.

Średnio w roku w Polsce podczas zalegania tych mas powietrza częstość występowania dni z opadem wynosi ok. 65%. Liczba dni z opadem zależy ogólnie biorąc, od czynników cyrkulacyjnych, odległości od morza, wzniesienia nad poziom morza, rzeźby terenu i ekspozycji w stosunku do przeważających wiatrów. Na obszarze nadleśnictwa średni roczny opad wynosi ok. 650 mm.

Średnie roczne opady na omawianym terenie są wystarczające dla prawidłowego wzrostu praktycznie wszystkich lasotwórczych gatunków drzew.

❖ Temperatura

Wartość średniej temperatury na terenie Nadleśnictwa należy do wyższych w kraju. Wpływa to istotnie m.in. na długość okresu wegetacyjnego. Stosunkowo długi okres wegetacyjny korzystnie wpływa na wzrost i rozwój drzew. Liczba dni z ciepłym typem pogody wynosi na terenie Nadleśnictwa około 260 natomiast dni z mroźnym typem pogody jest około 30.

O stosunkach termicznych na interesującym nas terenie możemy wnioskować przede wszystkim na podstawie wartości średnich i skrajnych temperatury powietrza. Dla nadleśnictwa i okolic wartości te wynoszą:

- średnia roczna temperatura powietrza 9,2°C
- średnia temperatura lipca 19,0°C
- średnia temperatura stycznia -1,5°C
- średnia temperatura okresu wegetacyjnego 14,9°C

❖ Termiczne pory roku

Na tle innych regionów na terenach Nadleśnictwa Opole zaznacza się mniejsza ilość dni z pogodą przymrozkową, szczególnie z bardzo chłodną z dużym zachmurzeniem oraz mniejsza ilość dni przymrozkowych bardzo chłodnych z opadem.

Do nieco mniej licznych należą także przypadki występowania dni z pogodami mroźnymi. Dni umiarkowanie mroźnych jest średnio 12. Mniej liczne są w tym regionie także przypadki występowania pogody dość mroźnej - dni dość mroźnych bez opadu jest ok. 10. Liczniejsze są natomiast przypadki notowania pogody bardzo ciepłej i jednocześnie pochmurnej. Takich dni przeciętnie w roku jest tutaj blisko 60.

Według meteorologów wiosna i jesień „kurczą się” już od pewnego czasu. W ostatnich latach wielokrotnie mogliśmy sami zaobserwować nagle przyjście wysokich temperatur po zimie. W niedalekiej przyszłości być może będziemy mieli tylko dwie pory roku: chłodną i ciepłą, przy czym przejście od jednej do drugiej będzie nagłe. To konsekwencja zmian klimatu. W Polsce ocieplił się on o 0,7-0,8°C w ciągu ostatniego wieku. Stało się to tak głównie za sprawą zim, które wyraźnie złagodniały, na dodatek przychodzą późno. Zimy przychodzą coraz później i nie chcą odejść, są też przeważnie ciepłe i wilgotne. Globalne ocieplenie klimatu sprzyja pojawianiu się zjawisk klimatycznie ekstremalnych. W ostatnim dziesięcioleciu notowaliśmy na świecie wiele takich

zjawisk. Częstość i natężenie tych zjawisk prawdopodobnie będzie narastała. W warunkach Polski są to powodzie oraz wichury mogące lokalnie przybierać formę trąby powietrznej.

❖ Przymrozki

Dla produkcji roślinnej istotne znaczenie ma znajomość częstości występowania dni przymrozkowych. Na daty pojawienia się pierwszych i ostatnich przymrozków oraz na długość okresu bezprzymrozkowego decydujący wpływ ma ukształtowanie terenu. Częściej pojawiają się przymrozki w obniżeniach terenowych, mniejszą ich liczbę notuje się na wzniesieniach.

Na obszarze nadleśnictwa występuje niewielka ilość dni z przymrozkiem, tylko ok.60. Przymrozki jesienne pojawiają się przeważnie w drugiej połowie października, natomiast przymrozki wiosenne obserwuje się tu maksymalnie w pierwszej połowie maja.

❖ Okres wegetacyjny

Istotnym elementem charakterystyki klimatycznej jest długość okresu wegetacyjnego. Na obszarze nadleśnictwa wielkość ta kształtuje się w granicach 220 – 230 dni. Średnia temperatura okresu wegetacyjnego wynosi +14,9°C. Szczególnie długi jest on na terenach ciągnących się wzdłuż Odry gdzie jest zbliżony do wartości maksymalnych w kraju.

Opisane tu cechy klimatyczne są ogólne dla całego obszaru. Z punktu widzenia hodowli lasu bardzo ważny jest mikroklimat, który może znacznie modyfikować warunki klimatyczne regionu. Mikroklimat kształtują takie czynniki jak: wzniesienie nad poziom morza, mezorelief, skały macierzyste, stan gleby i sposób jej użytkowania oraz rodzaj pokrywy roślinnej, zabudowania i zakłady przemysłowe.

Na szczególną uwagę zasługują ekstremalne zjawiska pogodowe, które w ostatnich latach miały miejsce w tym regionie:

- ✓ silne wiatry o charakterze huraganowym powodujące wiatrołomy,
- ✓ trąby powietrzne. Są to silne lokalne wiatry spowodowane dużymi różnicami termicznymi podłoża. Prędkość wiatru może dochodzić do 50 m/s. Ich utworzenie i przemieszczanie się powoduje lokalnie znaczne zniszczenia w zabudowie i drzewostanie,
- ✓ okresy suszy i wysokich temperatur w okresie wegetacyjnym, częste w ostatnich latach, wpływające na kondycję drzewostanów,
- ✓ szybkie ustąpienie pokrywy śnieżnej i dotkliwa susza mrozowa,
- ✓ intensywne opady deszczu powodujące podtopienia.

• Rozkład średnich temperatur miesięcznych i opadów w tabeli i na wykresie

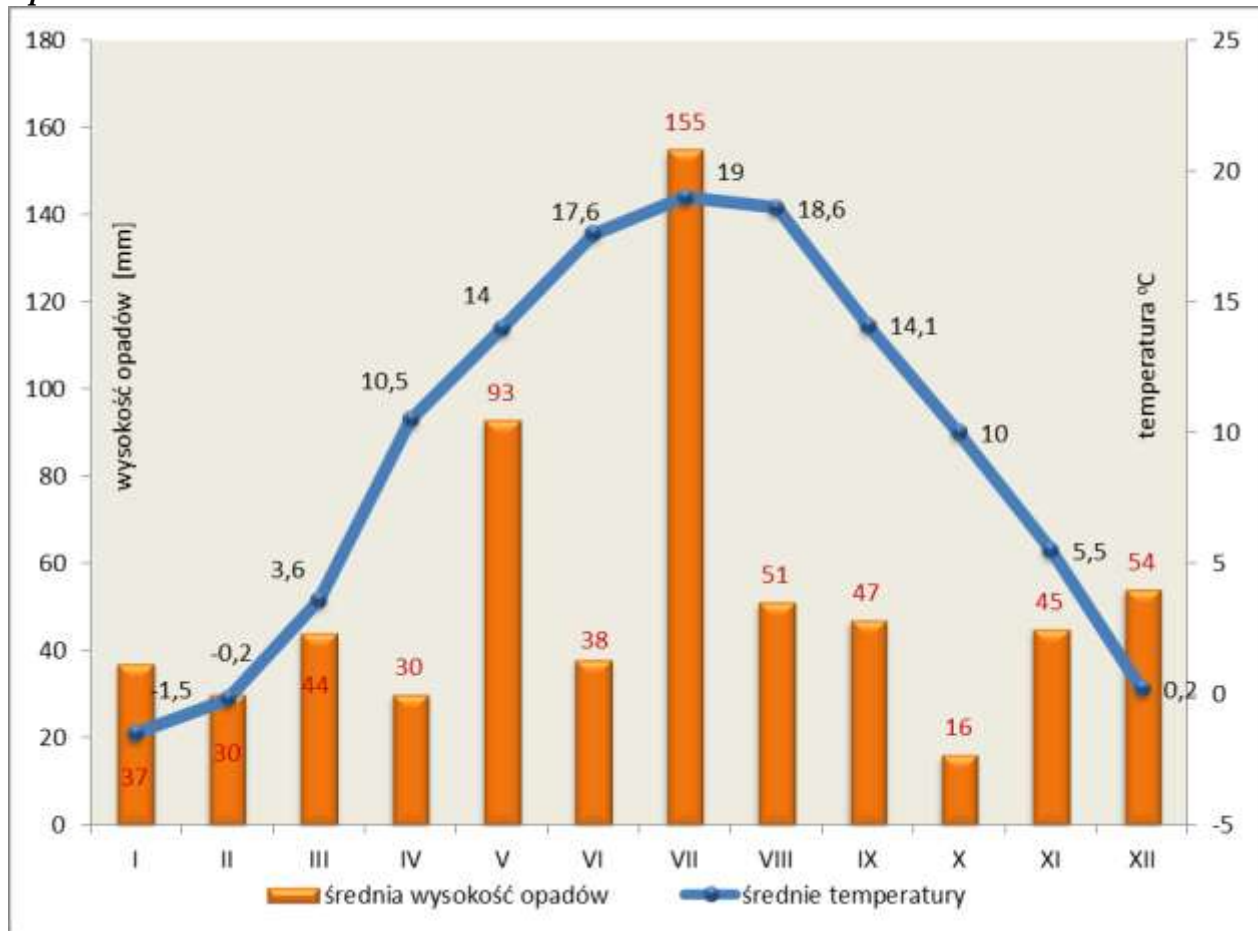
Tabela. 1.3.3.1. Rozkład średnich miesięcznych temperatur dla terenów Nadleśnictwa Opole w latach 2000-2011.

Średnia temperatura roczna w °C w poszczególnych miesiącach i rocznie												
I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	roczna
-1,5	-0,2	3,6	10,5	14,0	17,6	19,0	18,6	14,1	10,0	5,5	0,2	9,2

Tabela 1.3.3.2. Rozkład średnich opadów dla terenów Nadleśnictwa Opole w latach 2000-2011..

Średnia suma opadów w [mm] w poszczególnych miesiącach i rocznie												
I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	roczna
37	30	44	30	93	38	155	51	47	16	45	54	640

Ryc. 1.3.3.1. Rozkład średnich miesięcznych temperatur i średnich opadów dla Nadleśnictwa Opole.

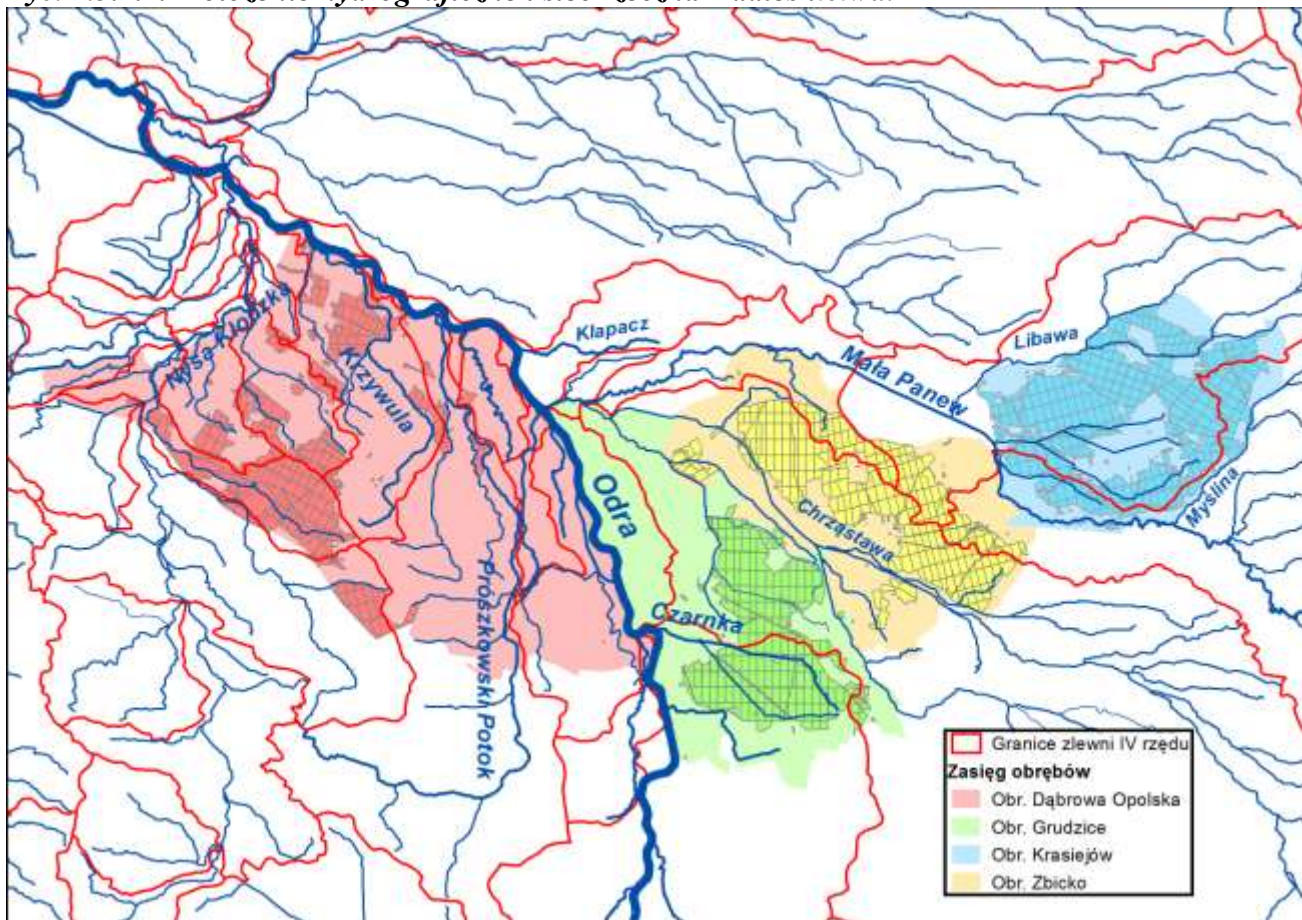
Na szczególną uwagę zasługują ekstremalne zjawiska pogodowe, które w ostatnich latach miały miejsce w tym regionie: °C

- ✓ silne wiatry o charakterze huraganowym powodujące wiatrołomy,
- ✓ trąby powietrzne (odnotowane w sąsiednich nadleśnictwach). Są to silne lokalne wiatry spowodowane dużymi różnicami termicznymi podłoża. Prędkość wiatru może dochodzić do 50 m/s. Ich utworzenie i przemieszczanie się powoduje lokalnie znaczne zniszczenia w zabudowie i drzewostanie,
- ✓ okresy suszy i wysokich temperatur w okresie wegetacyjnym, częste w ostatnich latach, wpływające na kondycję drzewostanów,
- ✓ szybkie ustąpienie pokrywy śnieżnej i dotkliwa susza mrozowa,
- ✓ intensywne opady deszczu powodujące podtopienia.

1.3.4. Warunki wodne

- Położenie hydrograficzne, wody powierzchniowe.

Ryc. 1.3.4.1. Położenie hydrograficzne i sieć rzeczna Nadleśnictwa.

Zgodnie z podziałem hydrograficznym Polski (1983) Nadleśnictwo Opole położone jest w zlewni Morza Bałtyckiego, w dorzeczu Odry, w zlewni prawobrzeżnego dopływu – rzeki Mała Panew (obrzeży Grudzice, Krasiejów i Zbicko) oraz w zlewni lewobrzeżnego dopływu – rzeki Nysa Kłodzka (obrzeż Dąbrowa Opolska).

Do ważniejszych cieków odprowadzających wody z obszaru działania Nadleśnictwa należą:

- ❑ Odra;
- ❑ dopływy Odry – Mała Panew, Czarnka, Prószkowski Potok (Prószkownianka), Chróścińska Struga (Krzywula, Dożyna), Nysa Kłodzka;
- ❑ dopływy Małej Panwi – Chrzastawa (Jemielnica) i Myślina;
- ❑ Libawa wpadająca do Jeziora Turawskiego.

Istnieje ponadto kilka mniejszych cieków wodnych będących dopływami w/w rzek.

W granicach obrębu Dąbrowa Opolska (jego zachodniej części) znajduje się 9 stawów hodowlanych o łącznej powierzchni 368,93 ha:

- ❑ staw „Czarny” w oddz. 131g o pow. 11,80 ha;
- ❑ staw „Wołowski” w oddz. 136a o pow. 53,30 ha;
- ❑ staw „Kamaszka” w oddz. 138l o pow. 58,89 ha;
- ❑ staw „Książęcy” w oddz. 141a o pow. 42,90 ha;
- ❑ staw „Sangów” w oddz. 171d o pow. 157,98 ha;
- ❑ staw „Chłopski” w oddz. 175c o pow. 14,76 ha;
- ❑ staw „Teresa” w oddz. 176l o pow. 4,50 ha;
- ❑ staw „Młyński II” w oddz. 180a o pow. 19,36 ha;
- ❑ staw „Młyński I Albin” w oddz. 180b o pow. 6,04 ha.

Ponadto obręb Zbicko graniczy od północy z Jeziorem Turawskim.

Teren Obrębu Grudzice jest dość dobrze zmeliorowany siecią rowów. Występują jednak pewne zaniedbania w oczyszczaniu rowów, co powoduje zawilgacanie gleb świeżych. Znaczne zmiany w stosunkach wodnych nastąpiły w Obrębie Grudzice, w związku z pracami odnowieniowymi wykonanymi po wiatrolomach. Zwałowanie na dużych powierzchniach wierzchniej warstwy gleby spowodowało podniesienie lustra wody nawet o 50 cm. Stąd tak duży udział siedlisk wilgotnych w wariancie silnie wilgotnym. W Obrębie Dąbrowa obserwuje się podnoszenie poziomu lustra wody w sąsiedztwie autostrady, a także w sąsiedztwie stawów (okresowe spuszczenie wody ze stawów).

- **Wilgotność siedlisk leśnych**

Ważnym elementem siedlisk leśnych jest ich hydrotop.

Na terenie Nadleśnictwa przeważają siedliska świeże 57,62% powierzchni leśnej (zalesionej i niezalesionej). Siedliska wilgotne stanowią 39,49% a bagiennie i łąkowe 2,89% powierzchni. Udział siedlisk wilgotnych i bagiennych przedstawia poniższe zestawienie.

Tabela 1.3.4.2. Udział siedlisk wilgotnych i bagiennych

Siedliskowe Typy Lasu	Pow. ha	Udział %
BMw	4322,13	20,37
LMw	3690,27	17,39
Lw	368,64	1,74
Razem wilgotne	8381,04	39,49
Bb	2,3	0,01
BMb	40,31	0,19
LMb	49,33	0,23
OI	298,18	1,40
OLJ	10,83	0,05
Lł	213,05	1,00
Razem bagiennie	614,00	2,89
Razem wilgotne, bagiennie	730,80	4,43

W całym nadleśnictwie na pow. leśnej stwierdzono 239 wydziełów bagiennych o łącznej powierzchni 614,00 ha.

1.3.5. Rzeźba terenu

Obszar Nadleśnictwa należy do terenów nizinnych (równiny peryglacyjne). Cały obszar Nadleśnictwa jest prawie równy, występują jedynie niewielkie pofałdowania. Wysokość nad poziomem morza waha się w przedziale 143-190 m.n.p.m. Na obszarze obrębów Dąbrowa Opolska i Grudzice jest płaski, w przeważającej części podmokły, poprzecinany siecią rowów melioracyjnych lub pofałdowany, posiadający równinną rzeźbę terenu o niedużych różnicach wysokości względnej.

1.3.6. Budowa geologiczna i warunki glebowe.

- Charakterystyka budowy geologicznej i wytworzonych typów gleb.

Obszar nadleśnictwa w przeważającej części (około 80%) pokryty jest przez utwory czwartorzędowe, które stanowią zwartą i ciągłą powłokę. Na pozostałym obszarze występują utwory trzeciorzędowe. Do utworów czwartorzędowych należą: piaski, pyły, gliny, iły i żwiry rzeczne tarasów zalewowych i nadzalewowych, gliny lodowcowe-zwałowe; piaski, pyły i żwiry wodnolodowcowe, utwory eoliczne, utwory deluwialne, mady rzeczne oraz mursze i torfy. Wśród utworów trzeciorzędowych występują: piaski, pyły, gliny, iły i żwiry.

Obszar Nadleśnictwa Opole posiada urozmaiconą budowę geologiczną, obejmującą szereg różnych jednostek geologiczno-strukturalnych, częściowo na siebie nakładających się.

Szczegółowe omówienie budowy geologicznej i gleb znajduje się w „Operacie glebowo-siedliskowym” dla Nadleśnictwa Opole wykonanym przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Krakowie (dla obrębów Dąbrowa Opolska i Grudzice) oraz przez Oddział w Brzegu (dla obrębów Krasiejów i Zbicko).

- **Udział poszczególnych typów i podtypów gleb w Nadleśnictwie Opole.**

W trakcie prac urzędzeniowych wykorzystano dane zawarte w „Operacie glebowo-siedliskowym” uwzględniając siedliskowe typy lasu, gatunki i rodzaje gleb i stopnie zniekształcenia siedlisk. Nazewnictwo gleb na potrzeby V rewizji UL, przyjęto zgodnie z „Klasyfikacją gleb leśnych polski” (CILP 2000).

Gleby związane są z rodzajem podłoża, na którym powstały. Znaczna różnorodność skał macierzystych, urozmaiconą rzeźba terenu, zmienność warunków hydrologicznych oraz wielokierunkowe gospodarcze oddziaływanie człowieka to główne przyczyny wytworzenia się na terenie Nadleśnictwa wielu podtypów gleb, a w konsekwencji dużego zróżnicowania siedlisk.

Poniżej przedstawiono procentowy udział typów gleb w Nadleśnictwie Opole:

- ❑ rdzawe - 45,3%;
- ❑ bielcowe - 23,0%;
- ❑ glejowe - 16,4%;
- ❑ murszowe - 10,8%;
- ❑ brunatne - 1,4%;
- ❑ mady - 1,1%;
- ❑ czarne ziemie - 0,8%;
- ❑ torfowe - 0,6%;
- ❑ antropogeniczne - 0,3%;
- ❑ płowe - 0,2%
- ❑ mułowe - 0,1%.

1.3.7. Charakterystyka typów siedliskowych lasu według danych z V rewizji U.L.

W części tabelarycznej „Opisania ogólnego” znajdują się następujące tabele, które charakteryzują udział typów siedliskowych w lasach Nadleśnictwa Opole:

- ✓ Tabela nr II – Zestawienie powierzchni typów siedliskowych według panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji;
- ✓ Tabela nr IV – Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku według typów siedliskowych lasu i gatunków panujących;
- ✓ Tabela nr Va – Powierzchniowa tabela klas wieku według rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu.
- ✓ Tabela nr Vb – Miąższościowa tabela klas wieku według rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu.

- **Zestawienie powierzchni i udziału procentowego typów siedliskowych w Nadleśnictwie w tabeli i na wykresie.**

W Nadleśnictwie stwierdzono występowanie 13 typów siedliskowych lasu. Największy udział stanowi BMśw - 29,69 %, BMw – 20,37 %, LMśw - 17,53 %, LMw – 17,39 % oraz Bśw – 9,68%.

W obrębie Dąbrowa Opolska zdecydowanie przeważa siedlisko BMśw - 45,18 %, a większy udział ma również LMw - 22,15 %, LMśw - 12,34 % i BMw - 10,75%.

W obrębie Grudzice przeważają BMw - 36,44%, LMw - 31,57% i BMśw z udziałem 26,64%.

W obrębie Krasiejów przeważają BMśw - 28,89 %, BMw – 27,18 % oraz Bśw - 22,86 %.

W obrębie Zbicko dominuje LMśw - 43,20 %, a większy udział ma również BMśw - 19,39 %.

Tabela 1.3.7.1. Zestawienie powierzchni i udziału procentowego typów siedliskowych lasu

Siedliskowe Typy Lasu	Obreby								Nadleśnictwo Opole	
	Dąbrowa Opolska		Grudzice		Krasiejów		Zbicko			
	Pow. ha	Udział %	Pow. ha	Udział %	Pow. ha	Udział %	Pow. ha	Udział %	Pow. ha	Udział %
Bśw	5,01	0,11	42,09	0,96	1484,57	22,86	523,38	9,39	2055,05	9,68
Bb	2,30	0,05							2,3	0,01
BMśw	2147,5	45,18	1172,12	26,64	1883,35	28,89	1105,54	19,83	6308,51	29,69
BMw	510,93	10,75	1603,71	36,44	1765,62	27,18	441,87	7,93	4322,13	20,37
BMb	10,24	0,22	16,39	0,37	0,81	0,01	12,87	0,23	40,31	0,19
LMśw	586,53	12,34	40,6	0,92	684,35	10,54	2408,16	43,20	3719,64	17,53
LMw	1052,83	22,15	1389,16	31,57	627,28	9,66	621	11,14	3690,27	17,39
LMb	16,57	0,35	11,22	0,25			21,54	0,39	49,33	0,23
Lśw	3,81	0,08	1,46	0,03			146,86	2,63	152,13	0,72
Lw	99,99	2,10	50,05	1,14	1,77	0,03	216,83	3,89	368,64	1,74
OI	185,46	3,90	73,77	1,68	32,45	0,50	6,5	0,12	298,18	1,40
OLJ		0,00			10,83	0,17			10,83	0,05
Lł	131,84	2,77			11,37	0,18	69,84	1,25	213,05	1,00
Razem	4753,01	100,00	4400,57	100,00	6502,40	100,00	5574,39	100,00	21230,37	100,00

Ryc. 1.3.7.1. Udział siedliskowych typów lasu w powierzchni leśnej (zalesionej i niezalesionej) Nadleśnictwa

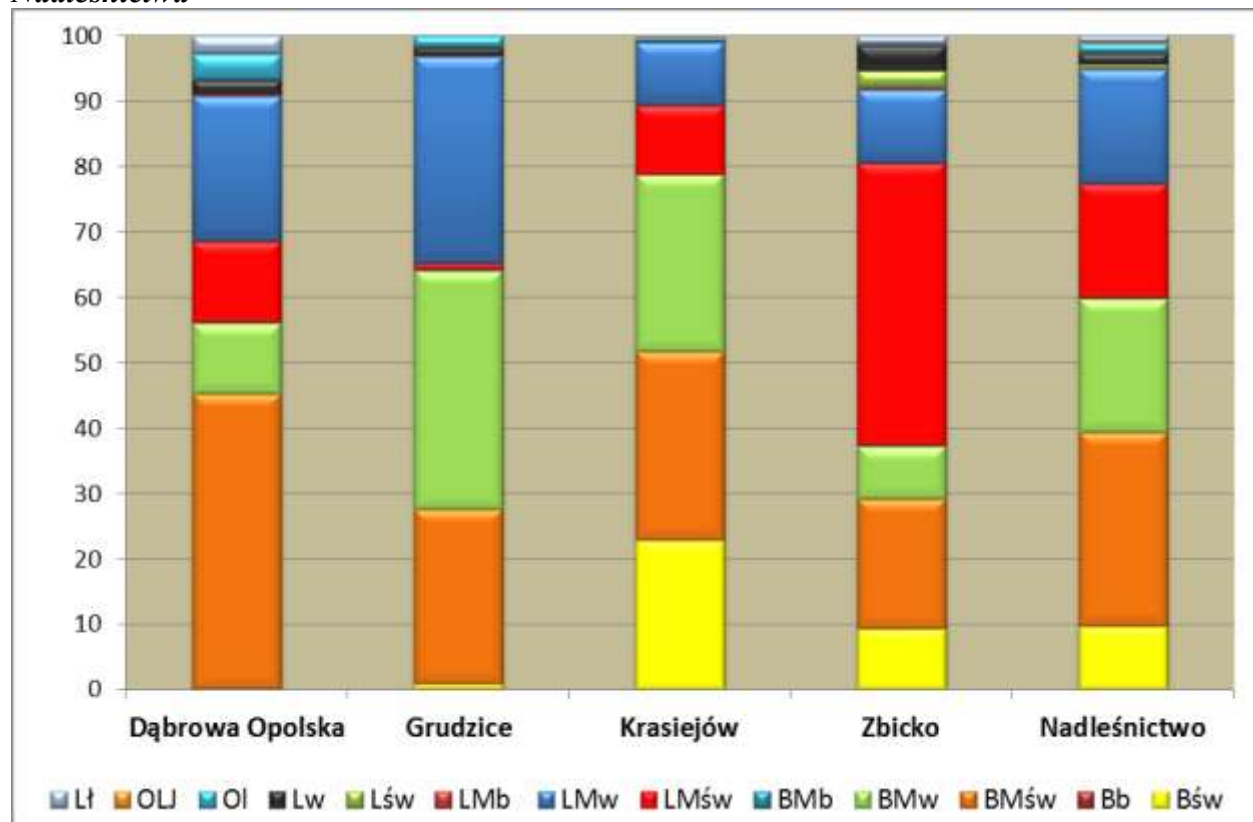
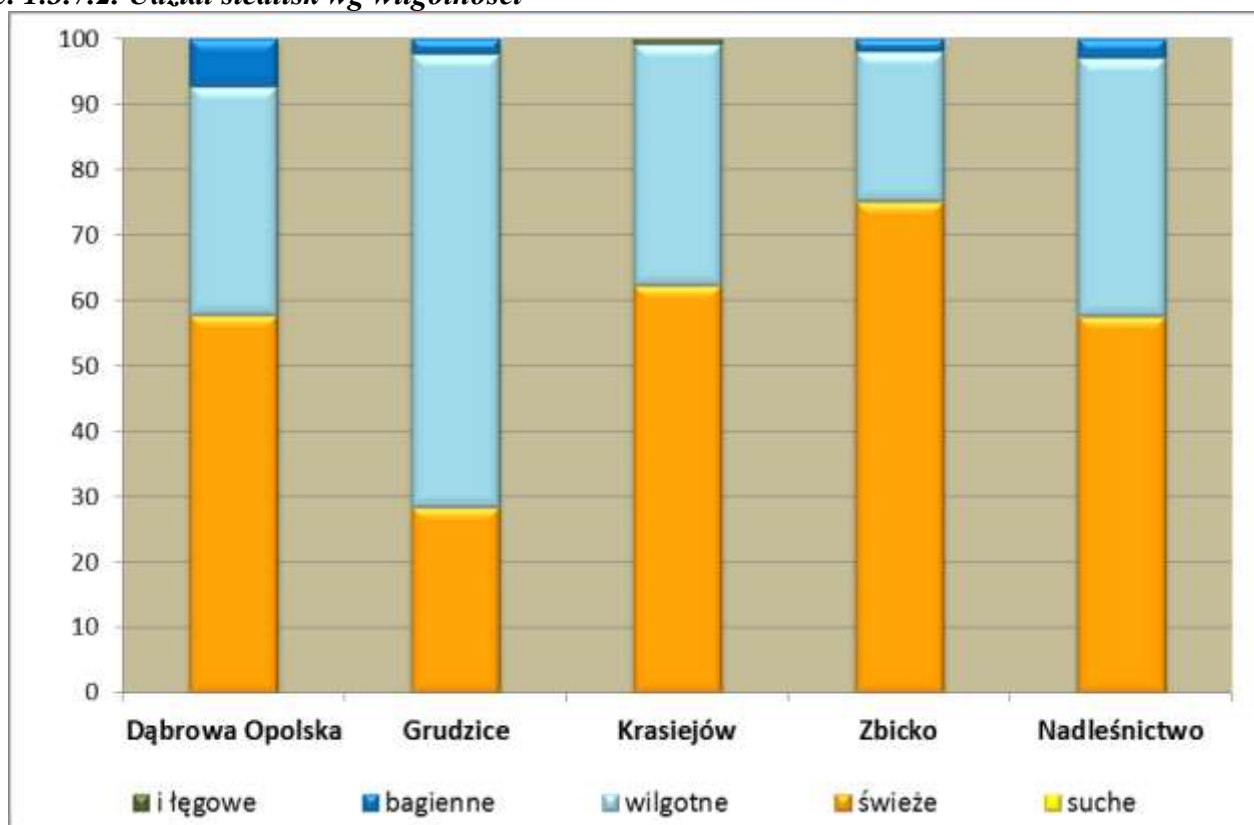

Tabela 1.3.7.2. Zestawienie siedlisk wg wilgotności.

TSL	obr. Dąbrowa Opolska		obr. Grudzice		obr. Krasiejów		obr. Zbicko		Nadleśnictwo	
	Pow. ha	Udział %	Pow. ha	Udział %	Pow. ha	Udział %	Pow. ha	Udział %	Pow. ha	Udział %
suche										
świeże	2742,85	57,71	1256,27	28,55	4052,27	62,28	4183,94	75,06	12235,33	57,62
wilgotne	1663,75	35,00	3042,92	69,15	2394,67	36,87	1279,70	22,96	8381,04	39,49
Bagienne i łągowe	346,41	7,29	101,38	2,30	55,46	0,85	110,75	1,98	614,00	2,89
Razem	4753,01	100	4400,57	100	6502,40	100	5574,39	100	21230,37	100

Szczegółowe zestawienie siedlisk wilgotnych i bagiennych przedstawiono w rozdziale 1.2.5. „Warunki wodne”.

Ryc. 1.3.7.2. Udział siedlisk wg wilgotności

Tabela 1.3.7.4. Rozkład powierzchniowy i procentowy siedlisk według grup troficznych.

Grupa troficzna	obr. Dąbrowa Opolska		obr. Grudzice		obr. Krasiejów		obr. Zbicko		Nadleśnictwo	
	Pow. ha	Udział %	Pow. ha	Udział %	Pow. ha	Udział %	Pow. ha	Udział %	Pow. ha	Udział %
bory	7,31	0,15	42,09	0,96	1484,57	22,86	523,38	9,39	2057,35	9,69
bory mieszane	2668,67	56,15	2792,22	63,44	3649,78	56,08	1560,28	27,99	10670,95	50,25
lasy mieszane	1655,93	34,84	1440,98	32,75	1311,63	20,19	3050,70	54,73	7459,24	35,15
lasy	421,10	8,86	125,28	2,85	56,42	0,87	440,03	7,89	1042,82	4,91
Razem	4753,01	100	4400,57	100	6502,40	100	5574,39	100	21230,37	100

W Nadleśnictwie przeważają siedliska borów mieszanych 50,25% oraz lasów mieszanych 35,15%. W toku prac określano również stopień degradacji siedlisk. W Nadleśnictwie występują siedliska zbliżone do naturalnego na powierzchni 13574,53 ha oraz zniekształcone na powierzchni 8020,85 ha. W obrębie Krasiejów dominują siedliska zbliżone do naturalnych. W pozostałych obrębach siedliska zbliżone do naturalnych i zniekształcone zajmują po połowie powierzchni. Grunty porolne występują na powierzchni 838,51 ha, z czego w obrębie Dąbrowa Opolska 663,93 ha, w obrębie Grudzice 30,18 ha, w obrębie Krasiejów 94,94 ha i w obrębie Zbicko 49,46 ha.

• **Struktura gatunkowa w ramach typów siedliskowych lasu.**

Poniżej przedstawiono zestawienie powierzchni i typów siedliskowych lasu według gatunków panujących na podstawie *Tabeli nr IV* oraz wykres obrazujący udział gatunków panujących w typach siedliskowych lasu Nadleśnictwa na powierzchni leśnej zalesionej.

Tabela 1.3.7.6. Struktura gatunkowa w siedliskowych typach lasu

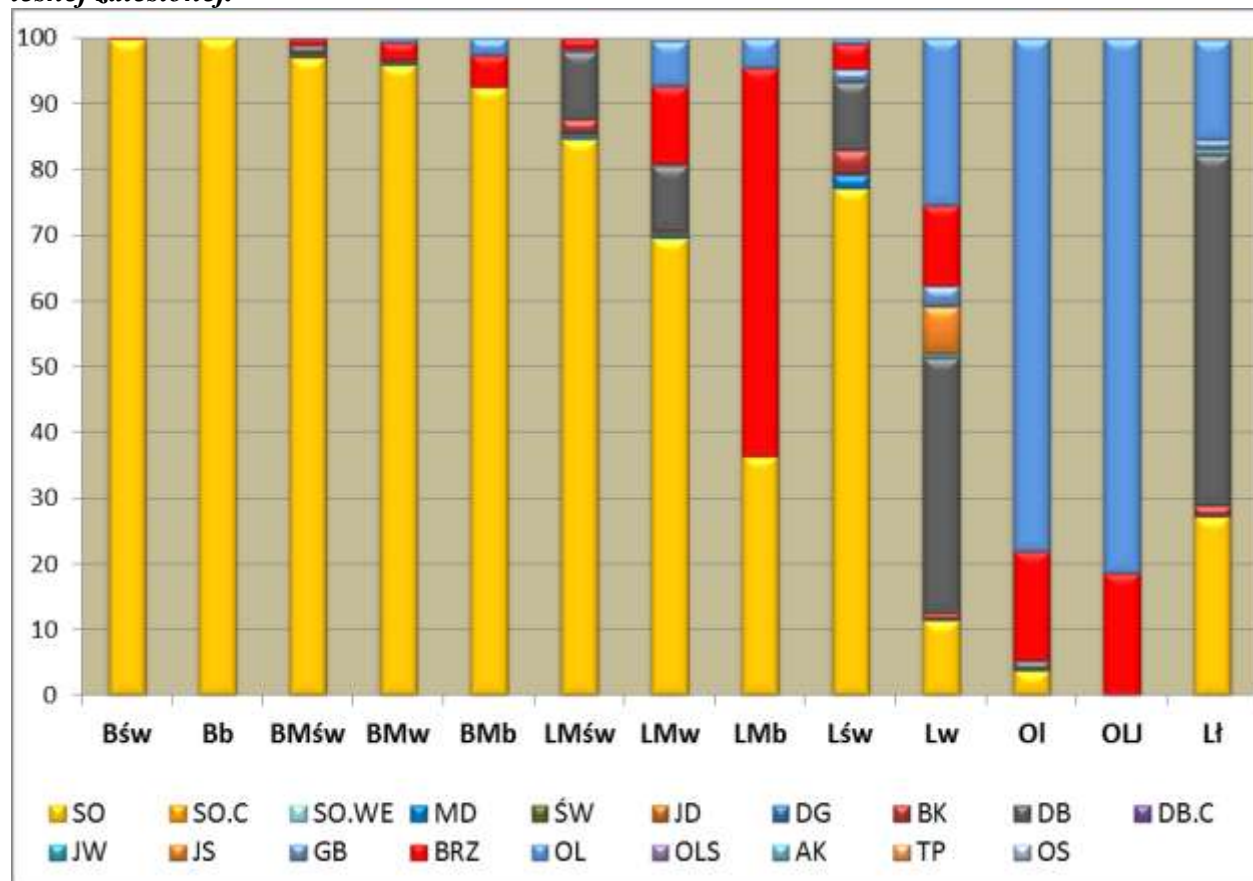
Gat.	Bśw	Bb	BMśw	BMw	BMb	LMśw	LMw	LMb
Powierzchnia [ha] / udział procentowy								
SO	2049,48	2,3	6117,15	4140,35	37,29	3146,58	2569,12	17,9
	99,73	100	96,97	95,81	92,51	84,6	69,62	36,29
SO.C	3,04		2,1			2,55		
	0,15		0,03			0,07		
SO.WE						0,71		
						0,02		
MD			4,92	7,45		27,31	17,62	
			0,08	0,17		0,73	0,48	
ŚW			9,45	12,73		1,35	8,84	
			0,15	0,29		0,04	0,24	
JD							8,69	
							0,24	
DG			0,31					
			0					
BK			20,15			82,79	3,91	
			0,32			2,23	0,11	
DB			90,69	9,96		385,83	367,89	
			1,44	0,23		10,37	9,97	
DB.C			1,35	3,15		9,07		
			0,02	0,07		0,24		
JW							5,33	
							0,14	
JS				1,02			0,9	
				0,02			0,02	
GB						0,87	0,5	
						0,02	0,01	
BRZ	2,53		57,69	118,8	2,00	62,22	436,97	29,16
	0,12		0,92	2,75	4,96	1,67	11,84	59,11
OL				28,67	1,02		252,76	2,27
				0,66	2,53		6,85	4,6
OLS							0,94	
							0,03	
AK			4,7					
			0,07					
TP							0,82	
							0,02	
OS						0,36	15,98	
						0,01	0,43	
Razem	2055,05	2,3	6308,51	4322,13	40,31	3719,64	3690,27	49,33
	100	100	100	100	100	100	100	100

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW

Gat.	Lśw	Lw	OI	OLJ	Lł	Łącznie
Powierzchnia [ha] / udział procentowy						
SO	117,3	41,8	11,08		58,08	18308,43
	77,11	11,34	3,72		27,26	86,25
SO.C						7,69
						0,04
SO.WE						0,71
						0
MD	3,18	0,8				61,28
	2,09	0,22				0,29
ŚW						32,37
						0,15
JD						8,69
						0,04
DG						0,31
						0
BK	5,63	3,96			3,4	119,84
	3,7	1,07			1,6	0,56
DB	15,79	142,8	4,88		113,47	1131,31
	10,38	38,75	1,64		53,26	5,33
DB.C						13,57
						0,06
JW		2,36			1,66	9,35
		0,64			0,78	0,04
JS		26,26			0,68	28,86
		7,12			0,32	0,14
GB	3,08	11,88			2,95	19,28
	2,02	3,22			1,38	0,09
BRZ	5,83	44,98	49,17	2,01		811,36
	3,83	12,2	16,49	18,56		3,82
OL	1,32	93,8	233,05	8,82	32,43	654,14
	0,87	25,44	78,15	81,44	15,22	3,08
OLS						0,94
						0
AK						4,7
						0,02
TP					0,38	1,2
					0,18	0,01
OS						16,34
						0,08
Razem	152,13	368,64	298,18	10,83	213,05	21230,37
	100	100	100	100	100	100

Powyższa tabela pokazuje, że gatunkiem dominującym w drzewostanach na siedliskach borów, borów mieszanych, lasów mieszanych (z wyjątkiem lasu mieszanego bagiennego) oraz lasu świeżego jest sosna. Dla tych siedlisk udział sosny waha się od 70 do 100 procent. Na siedlisku lasu mieszanego bagiennego dominuje brzoza z udziałem około 60%. Na siedlisku lasu wilgotnego dąb i brzoza zajmują po około 40% powierzchni. Na siedlisku lasu łęgowego połowę powierzchni zajmuje dąb. Na siedlisku olsu i olsu jesionowego dominuje olcha czarna z udziałami w granicach 80%.

Ryc. 1.3.7.4. Udział procentowy gatunków panujących w siedliskowych typach lasu na powierzchni leśnej zalesionej.

1.3.8. Zanieczyszczenie powietrza i strefy uszkodzeń przemysłowych

Całość Nadleśnictwa Opole znajduje się pod ujemnym wpływem emisji przemysłowych. Zasięg stref uszkodzeń przyjęto z poprzedniej, rewizji planu ul. Lokalizacja oddziałów i powierzchnia w poszczególnych strefach uszkodzeń przemysłowych przedstawia się następująco (pow. leśna zalesiona i niezalesiona):

- ☐ I strefa słabych uszkodzeń - **3286,69 ha (15,2%)**
 - ✓ obwód Dąbrowa Opolska: oddz. 2-8, 11-14, 40-51, 68-71, 73-76, 124-132, 134-135, 137-144, 152-155, 159-162, 170-180, 183, 187, 192, 198 o pow. **1755,45 ha**;
 - ✓ obwód Grudzice: 7-9, 15-18, 23-28, 33-41, 46-54, 59-62, 70, 136-140, 156-164, 166-170, 176-180 o pow. **1531,24 ha**.
- ☐ II strefa średnich uszkodzeń - **18281,13 ha (84,8%)**.
 - ✓ obwód Dąbrowa Opolska, oddz. 1, 9-10, 15-39, 52-67, 72, 77-123, 131-133, 136, 145-151, 156-158, 163-169, 181-182, 184-186, 188-191, 193-197 o pow. **3088,87 ha**;
 - ✓ obwód Grudzice: 1-6, 10-14, 19-22, 29-32, 42-45, 55-58, 63-66, 68-69, 71, 73-123, 125-133, 133A, 134, 134A, 135, 141-153, 155, 171-175 o pow. **2950,65 ha**;
 - ✓ obwód Krasiejów: 1-122, 122A, 123-236, 236A, 237-247, 247A, 248-285 o pow. **6606,76 ha**;
 - ✓ obwód Zbicko: 1-8, 8A, 9-21, 23-38, 43-58, 62-89, 89A, 90-156, 156A, 157, 157A, 158-165, 170-199, 202-207, 209-233, 236-239 o pow. **5634,85 ha**.

1.3.9. Przyjęte przez KZP typy drzewostanów i orientacyjne składy upraw

Zgodnie z decyzją KZP oraz w oparciu o rozpoznanie terenowe, przyjęto następujące typy drzewostanów (TD) oraz ramowe składy gatunkowe odnowień w zależności od siedliskowego typu lasu, które przedstawiono poniżej w tabeli.

Tabela 1.3.9.1. Typy drzewostanów i orientacyjne składy gatunkowe upraw przyjęte na KZP.

Siedliskowy Typ Lasu	Typ Drzewostanu	Ramowy skład gatunkowy odnowień
1	2	3
Bśw	So	So 90%, Św, Brz i inne 10%
Bw	So	So 80%, Brz, Św, inne 20%
Bb	So	So 70%, Brz, inne 30%
BMśw1,2	So	So 70%, Db i inne 30%
	So	So 70%, Św 20%, Db i inne 10%
BMw 1,2	So	So 60%, Św 20%, Db i inne 20%
	Św-So	So 50%, Św 30%, Db i inne 20%
BMb	So	So 80%, Brz, Św, Ol i inne 20%
LMśw1,2	So	So 60%, Bk 20%, Db i inne 20%
	So	So 60%, Db 20%, Św i inne 20%
LMw1,2	Db-Św-So	So 50%, Św 20%, Db 20%, Ol i inne 10%
	Ol-Db-So	So 50%, Ol 20%, Db 20%, Św i inne 10%
LMb	Ol	Ol 70%, Brz, Św, So, Db, i inne 30%
Lśw	Bk-Db	Db 50%, Bk 30%, Jd, Wz, Lp, Gb, Md i inne 20%
Lw	Db	Db 70%, Js, Wz, Ol, Gb i inne 30%
Lł	Js-Db	Db 60%, Js 30%, Wz, Tpb, Tpcz, Ol Wb i inne 10%
Ol	Ol	Ol 90%, Js i inne 10%
OlJ	Ol-Js	Js 40%, Ol 30%, Db, Wz, Jw i inne 20%

Powyższe składy gatunkowe mają charakter ramowy a przy odnowieniach będą uwzględnione warunki mikrosiedliskowe (§24 IUL), zaś dla wymienionych w Programie Ochrony Przyrody wydziałach z zidentyfikowanymi siedliskami przyrodniczymi należy przyjąć naturalne składy gatunkowe, jako obowiązujące składy odnowień.

Siedlisko przyrodnicze	Naturalny typ drzewostanu	Ramowy skład gatunkowy odnowień dla siedlisk przyrodniczych
1	2	3
9170	Lp-Db	Db 40%, Lp 30%, inne 30%
9190	Db	Db 70%, inne 30%
91D0	So	So 70%, inne 30%
91E0	Ol-Js	Js 40%, Ol 30%, Jw i inne 30%
	Olsz	Olsz 70%, Js i inne 30%
91F0	Js-Wz	Wz 40%, Js 30%, Db i inne 30%

Powyższe składy dotyczą następujących pododdziałów:

- 9170 Grądy środkowoeuropejskie i subkontynentalne: 30g, 34b, 36f, 39b,n, 53g, 55g, 56d,h, 63a,b,d,h,i,j,k,l,n,r, 64a,d,g,j,k, 65f,k,l,n, 66j, 127k, 128g,h,l, 133p,w, 139d,f, 142f,g, 143d,g, 144a, 145k, 155c, 180c (obr. Dąbrowa Opolska)
- 9190 Pomorski kwaśny las brzoźowo-dębowy: 25f, 28a,d, 29g,j,f, 31c, 32c, 33b, 34d, 37b, 77d,g, 79a, 80d,g, 81c, 82c,d,f,g, 83d, 84c, 85a,c, 87a,c,j, 88a,d,f, 89g, 90m, 91a,b,l,m, 92r, 93d, 94c, 95h, 97f, 101b, 102j, 103a, 109h, 111c,d,f,g, 116d, 129a,i, 132n, 168a, 181b (obr. Dąbrowa Opolska)
- 91D0 Bory i lasy bagienne: 70g, 71f,h,k, 163f, 164b,c,d,f,g,h, 165b,g,h, 166i,k (obr. Dąbrowa Opolska)
- 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe: 3c,h, 4k, 5b, 38h,i, 47b, 51g, 58k, 67a, 68d, 69a,h,i, 79h,j,l, 80k,l, 84a, 115n, 116m,r, 127i, 128i,j, 133t, 135b,i, 138d, 139b, 142d, 155b, 169d, 170d,h,i, 172a,b, 173g, 174h,n, 175d, 176a,b,c,m, 178c,d (obr. Dąbrowa Opolska)

- 91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe: 1a,d, 2d,f,g, 3a,b,d, 4d,f,g,h,i,j, 5a, 6a,b, 8a, 9a, 20a,c, 29m, 30c,d,f, 38a, 39c,d,f,g,i,j, 47c,i,l, 56g, 57f, 58a,b,f, 59l, 64b,h, 65c,g, 66a, 67i, 68c,f,g,h,n,o, 110g, 127h (obr. Dąbrowa Opolska)

1.3.10. Charakterystyka walorów genetycznych lasu i bazy nasiennej.

Nadleśnictwo przestrzega wymogów regionalizacji nasiennej, zawartej w ustawie o LMR i Zarządzeniu Nr 7A z 7.04.2006r. Dyrektora Generalnego LP w sprawie ochrony leśnych zasobów genowych.

1.3.10.1. Położenie Nadleśnictwa na tle obowiązującego podziału Polski na regiony nasienne.

Zgodnie z „Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 25 października 2006” zmieniającym „Rozporządzenie z dnia 9 marca 2004r. w sprawie wykazu, obszarów i mapy regionów pochodzenia leśnego materiału podstawowego”, Nadleśnictwo Opole położone jest w mikroregionach nasiennych 503 i 554.

1.3.10.2. Syntetyczne zestawienie obiektów bazy nasiennej w Nadleśnictwie.

Na terenie Nadleśnictwa występują następujące obiekty bazy nasiennej.

Typ obiektu	obr. Dąbrowa Opolska	obr. Grudzice	obr. Krasiejów	obr. Zbicko	Razem
	Powierzchnia w ha				
1	2	3	4	5	
Wyłączone drzewostany nasienne	5,40				5,40
Gospodarcze drzewostany nasienne	81,75	61,68	7,77	30,16	181,36
Uprawy pochodne	6,75		19,18	-	25,93
Plantacyjne uprawy nasienne, uprawy nasienne					
Razem	93,90	61,68	26,95	30,16	212,89

1.3.10.3. Wyłączone Drzewostany Nasienne.

W Nadleśnictwie Opole istnieje jeden wyłączony drzewostan nasienny o łącznej powierzchni 5,40 ha.

L.p.	Obręb	Leśnictwo	Oddz.	Gatunek	Pow. (ha)	Nr w Krajowym Rejestrze LMP
1.	Dąbrowa Opolska	Dąbrowa Narok	2 g	DB.S	5,40	22273

1.3.10.4. Gospodarcze Drzewostany Nasienne.

W Nadleśnictwie wyznaczonych jest 29 gospodarczych drzewostanów nasiennych (GDN). Zajmują łącznie powierzchnię 184,58 ha, z czego:

- 11 w obrębie Dąbrowa Opolska na powierzchni 81,75 ha,
- 10 w obrębie Grudzice na powierzchni 61,68ha.
- 1 w obrębie Krasiejów na powierzchni 7,77ha.
- 7 w obrębie Zbicko na powierzchni 33,38ha.

Są to drzewostany:

- sosnowe (21) – 122,33 ha
- dębowe (6) – 45,81 ha
- jesionowy (1) – 6,66 ha
- olchowy (1) – 9,78 ha

Tabela 1.3.10.4.1. Wykaz Gospodarczych Drzewostanów Nasiennych

Oddział	Powierzchnia [ha]	Siedliskowy Typ Lasu	Gatunek docelowy	Wiek	Uwagi
1	2	3	4	5	6
Obr. Dąbrowa Opolska					
5 -a	23,54	Lł	DB.S	130	
47 -f	2,21	LMw	DB.S	140	
47 -h	2,54	LMw	DB.S	140	
47 -i	8,69	LMw	DB.S	140	
47 -k	4,12	LMw	DB.S	140	
76 -d	6,13	BMśw	SO	165	
103 -c	14,48	BMśw	SO	110	
107 -a	3,41	BMśw	SO	125	
131 -c	3,96	BMw	SO	120	
155 -a	6,72	LMw	SO	110	
177 -a	5,95	BMśw	SO	130	
Razem	81,75				
Obr. Grudzice					
33 -c	3,21	BMw	SO	105	
33 -d	3,00	BMśw	SO	105	
73 -f	4,65	BMśw	SO	115	
113 -g	3,93	BMśw	SO	120	
117 -k	4,61	BMśw	SO	120	
118 -h	7,77	BMśw	SO	120	
132 -b	2,19	BMw	SO	120	
139 -b	11,12	BMśw	SO	105	
159 -d	5,71	BMśw	SO	105	
164 -d	5,32	BMśw	SO	120	
Razem	61,68				
Obr. Krasiejów					
105 -i	7,77	BMśw	SO	115	
Razem	7,77				
Obr. Zbicko					
159 -g	3,40	LMśw	SO	135	
179 -c	2,41	LMśw	SO	135	
180 -c	4,71	Lśw	DB.S	105	
182 -f	3,20	LMśw	SO	135	
197 -a	9,78	Lw	OL	120	
198 -a	6,66	Lw	JS	140	
Razem	30,16				
Ogółem	181,36				

1.3.10.5. Rejestrowane uprawy pochodne.

W Nadleśnictwie wyznaczonych jest 7 Rejestrowanych Upraw Pochodnych (RUP) w obrębie Dąbrowa Opolska w oddz. 198 d na powierzchni 2,60 ha, w obrębie Krasiejów w oddz. 89b,c, 105f, 272a,b,c na powierzchni 19,15 ha

W Nadleśnictwie istnieje także Blok Upraw Pochodnych (BUP) w obrębie Dąbrowa Opolska w oddz. 63 h, i, j, k na powierzchni 4,03 ha.

Tabela 1.3.2.10.5.1. Wykaz Rejestrowanych Upraw Pochodnych i Bloków Upraw Pochodnych

Oddział	Powierzchnia [ha]	Powierzchnia zredukowana [ha]	Siedliskowy Typ Lasu	Gatunek docelowy	Wiek	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
Obr. Dąbrowa Opolska						
198 d	2,60	2,35	BMśw	So	25	
63 h	1,54	1,79	LMw	Db	12	BUP
63 i	0,57		Lw			
63 j	1,43	1,78	LMw	Db	5	BUP
63 k	0,49		Lw			
Obr. Krasiejów						
89 b	1,99	1,99	LMśw	Md	18	
89 c	3,04	2,76	LMśw	Md	12	
105 f	3,04	2,76	Bśw	So.c	18	
272 a	3,91	3,91	BMśw	So	18	
272 b	3,67	3,67	BMśw	So	13	
272 c	3,50	3,36	BMśw	So	7	
Ogółem	25,78	24,37				

1.3.10.6. Plantacyjne Uprawy Nasienne (PUN) i Plantacje Nasienne.

W Nadleśnictwie nie ma wyznaczonych plantacyjnych upraw nasiennych (PUN) oraz plantacji nasiennych (PN).

1.3.10.7. Drzewa mateczne.

Na terenie Nadleśnictwa Opole znajduje się łącznie 6 drzew matecznych w tym dwie daglezie i cztery brzozy.

L.p.	Obręb	Leśnictwo	Oddz.	Gatunek	Nr drzewa-IBL	Nr w Krajowym Rejestrze LMP
1.	Dąbrowa Opolska	Lipowa	127 g	Daglezja	4298	17938
2.	Dąbrowa Opolska	Lipowa	128 f	Daglezja	4299	17939
3.	Grudzice	Walidrogi	113 h	Brzoza	10542	55254
4.	Grudzice	Walidrogi	115 a	Brzoza	10541	55253
5.	Grudzice	Walidrogi	136 a	Brzoza	10543	55255
6.	Grudzice	Walidrogi	136 a	Brzoza	10544	55256

1.3.10.8. Produkcja szkółkarska

W obrębie Zbicko utworzono leśnictwo szkółkarskie.

Tabela 1.3.10.8.1. Lokalizacja szkółki leśnej.

Adres	Powierzchnia- ha	Uwagi
Obręb Zbicko		
222A b	3,69	szkółka leśna
223A a	4,09	szkółka leśna
225A a	1,34	szkółka leśna
225A b	1,52	szkółka leśna
Razem	10,64	

1.3.11. Ogólna ocena stanu środowiska przyrodniczego**1.3.11.1. Funkcje lasu i kategorie ochronności.**

- **Funkcje lasu**

„Zasady hodowli lasu” z 2002r określają dwie grupy funkcji lasu:

A) **Naturalne**, które wynikają z samego istnienia lasu; najczęściej różne funkcje z tej grupy występują jednocześnie, tworząc się niejako automatycznie. Ze względu na sposób ich świadczenia wyróżnia się: biotyczne, ochronne oraz produkcyjne i reprodukcyjne. Lasy Nadleśnictwa Opole spełniają następujące funkcje naturalne:

- ✓ **Ochronne** – ochrona różnorodności biologicznej, krajobrazu naturalnego, wody przed zanieczyszczeniem, gleb przed erozją i osuwiskami, środowiska naturalnego przed: hałasem, wiatrem, zapyleniem, promieniowaniem, powodzią, przemieszczaniem się zanieczyszczeń, funkcje historyczne, kulturowe, estetyczne, duchowe.
- ✓ **Biotyczne** - klimatyczne, rekreacyjne, turystyczne, retencji, oczyszczania i dystrybucji wody.
- ✓ **Produkcyjne** – produkcja biomasy i akumulacja energii, funkcje majątkowe i dochodowe, miejsca pracy, funkcje usług dla ludności.

B) **Kształtowane**, czyli wzmagane w określonym pożądanym kierunku różnymi metodami gospodarki leśnej i kształtowane na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym. Funkcje lasu dla Nadleśnictwa wynikają z przepisów i zarządzeń, które zawarte są w ustawie o lasach, Instrukcji urządzania lasu oraz innych przepisach prawnych. Opracowywany dla Nadleśnictwa Opole plan urządzania lasu oparty jest o obowiązujące przepisy prawne tj. ustawę o lasach z dnia 28 września 1991 r. z późniejszymi zmianami oraz Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2005r., w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzania lasu, uproszczonego planu urządzania lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu.

- **Dominujące funkcje lasu w Nadleśnictwie**

Instrukcja Urządzania lasu z 2003 r. wyróżnia, w zależności od funkcji lasu trzy główne grupy lasów: rezerwatowe, ochronne i gospodarcze. Poniższe zestawienie porównuje ww. grupy lasów wg funkcji i wiodących kategorii ochronności.

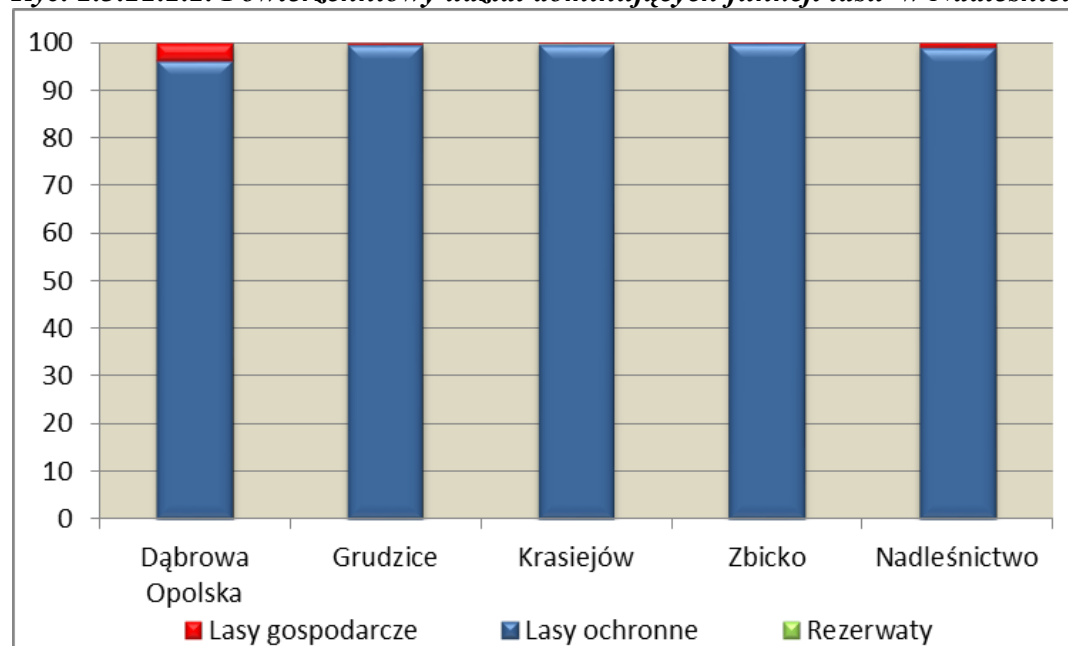
Tabela 1.3.11.1.1. Porównanie dominujących funkcji lasu między IV i V rewizją.

Dominująca funkcja lasu	IV Rewizja		V Rewizja		Różnica (4-2)
	Powierzchnia leśna		Powierzchnia leśna		
	ha	%	ha	%	ha
1	2	3	4	5	6
Obr. Dąbrowa Opolska					
Rezerваты	2,30	0,05	2,30	0,05	0
Lasy ochronne	4636,27	96,34	4693,51	96,34	57,24
Lasy gospodarcze	174,07	3,61	175,67	3,61	1,6
Razem	4812,64	100,0	4871,48	100,0	58,84
Obr. Grudzice					
Rezerваты	-		-		
Lasy ochronne	4464,19	99,69	4468,06	99,69	3,87
Lasy gospodarcze	13,82	0,31	13,83	0,31	0,01
Razem	4478,01	100,0	4481,89	100,0	3,88

Dominująca funkcja lasu	IV Rewizja		V Rewizja		Różnica (4-2)
	Powierzchnia leśna		Powierzchnia leśna		
	ha	%	ha	%	ha
1	2	3	4	5	6
Obr. Krasiejów					
Rezerwy	-		-		
Lasy ochronne	6569,68	99,75	6595,73	99,83	26,05
Lasy gospodarcze	16,15	0,25	11,03	0,17	-5,12
Razem	6585,83	100,0	6606,76	100,0	20,93
Obr. Zbicko					
Rezerwy	-		18,38	0,33	18,38
Lasy ochronne	5627,35	100,0	5611,99	99,59	-15,36
Lasy gospodarcze	-		4,48	0,08	4,48
Razem	5627,35	100,0	5634,85	100	7,50
Nadleśnictwo					
Rezerwy	2,30	0,01	20,68	0,10	18,38
Lasy ochronne	21297,49	99,04	21369,29	98,95	71,80
Lasy gospodarcze	204,04	0,95	205,01	0,95	0,97
Razem	21503,83	100,0	21594,98	100	91,15

* bez gruntów związanych z gospodarką leśną

Ryc. 1.3.11.1.1. Powierzchniowy udział dominujących funkcji lasu w Nadleśnictwie w V rewizji

- **Wielofunkcyjność lasów**

Zgodnie z przepisami *Ustawy z dnia 28. 09. 1991 r. o lasach* celem gospodarki leśnej jest zachowanie warunków do trwałej wielofunkcyjności lasów, ich wszechstronnej użyteczności oraz kształtowania środowiska przyrodniczego.

Realizując cele hodowli i użytkowania lasu przyjmuje się zasadę, że każdy las, w każdym miejscu i czasie pełni jednocześnie różne funkcje.

Wielofunkcyjność lasów Nadleśnictwa jest uwzględniona w przyjętych, na mocy Zarządzeń Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, kategoriach ochronności, które się na siebie nakładają.

• **Kategorie ochronności**

Tabela 1.3.11.1.2. Podział na funkcje lasu i kategorie ochronności w V rewizji

Obr. Dąbrowa Opolska

1) Lasy ochronne: Lasy w miastach i wokół miast: 6a-k, 7a-d, 8a-h, 11a,12a-c, 13a,b, 14a-c, 41a,c-f,h,i, 42a-c, 43a,b, 73a-g, 74a-m, 75a-h, 76a-g, 155a-g, 159a-c, 160a-c,f,g,i-l,n, 161a-g,i, 162a-d, 182a-g, 183a-c,f,i-k, 187a-d, 188a-d, 192a-c,	614,10 ha
2) Lasy ochronne: Lasy uszkodzone przez przemysł: 19a-g, 20a,c,d,g,h,j-l, 21a-i, 22a-g, 23a-c, 24a-c, 81d,g, 85d-h, 86a,c-j, 87a-l, 88a-h, 89g-i,k-o, 90a-s, 91a-n, 110a-j, 111a-k, 112a-f, 113a-c, 114b,d-j, 115b-k,m,n, 116b-r,	539,12 ha
3) Lasy ochronne: Lasy wodochronne: 126b-k, 127b-m, 128b-j,l-o, 129a,b,d-k, 130a-h, 131a-f,h-j, 132a-k,m-o, 134a-f, 135a,b,d-i, 137a-h, 138a-k, 139b,d-i,k-m, 140a-g, 141b,c, 170a,b,d-l, 171a-c,f, 172a-g, 173a-h, 174a-n, 175a,b,d-i, 175a-c,f-i,k,m, 177a,c-j,l, 178a-h,j-n, 179a-g, 180c,	542,56 ha
4) Lasy ochronne: Lasy uszkodzone przez przemysł, wodochronne: 1a,b,d,g,h, 78f-o, 79a-j,s, 80c-j,l, 81c,f,i,j, 81c-g, 83b-d, 84a-c, 85a-c, 86b, 89a,d,1, 33a,c-s,w,	211,97 ha
5) Lasy ochronne: Lasy w miastach i wokół miast, wodochronne: 3a-i, 4a-k, 5a,b, 40a-i, 41b-g, 44a-c,f-h, 45a-n, 47a-m, 68c-l,n-p, 69a,d,g,h,j-x, 70c-j, 71f-l, 72a-i,l, 124b-f,h,i, 152a-k, 153a-i, 154a-g, 183d,g,h,l,	405,15 ha
6) Lasy ochronne: Lasy w miastach i wokół miast, uszkodzone przez przemysł: 9a-g, 10a-h, 15a-d, 16a-i, 17a-h, 18a-h, 25a,b,d-g, 26a-d, 27a-j, 33a,b,d, 34a-j, 35a-d, 36a-f, 37a-d, 39a-n, 52a-h,o,t, 56a-k, 57a-c,f-h, 58a-k, 59a-g,i-n, 60a-c, 61a-d,g, 62a-k, 63a-s, 64a,b,d-h,j,k, 77a-h, 92c,l-s, 92a-g, 94a-h, 95a-i, 96a-h, 97a-i, 98a-j, 99a-f, 100a,b, 101a,b, 102f-l, 103a-g, 104a,c-f, 105a-c, 106a,b, 107a-i, 108a-f, 109a-i, 117a-f, 118b-f, 119b-d, 120b-h, 121b-h, 122b-d, 125b-g, 145a-l, 146a-h, 147a-c, 148a-d, 149a-h, 156a-j, 157a-c,f-i, 158a-c, 181a-f, 184a-d, 185a-g, 186a-f, 189a,b, 190a-f, 191a-f, 193a,b,d, 194a-g, 195a-f, 196a-h, 197a-d, 198a-i,k,	1717,91 ha
7) Lasy ochronne: Lasy w miastach i wokół miast, uzdrowiskowe: 124g,	2,05 ha
8) Lasy ochronne: Lasy wodochronne, stanowiące ostoje zwierząt: ██████████	60,01 ha
9) Lasy ochronne: Lasy w miastach i wokół miast, wodochronne, nasienne: 2c-g,	17,66 ha
10) Lasy ochronne: Lasy w miastach i wokół miast, uszkodzone przez przemysł, wodochronne: 30b-j, 31a-f, 32a-k, 38a-k, 53b-i, 54a-j, 55a-g, 65a-r, 66a-k, 67a-k,n, 123b-h, 150a-j, 151a-f, 163a-d,g,h, 164a-d,i, 165a-g,i,j, 166a-h,j,k,m-o, 167a-j,l, 168a-g, 169a-h,	539,63 ha
11) Lasy ochronne: Lasy w miastach i wokół miast, uszkodzone przez przemysł, wodochronne, stanowiące ostoje zwierząt: ██████████	43,35 ha
Razem	4693,51 ha
Lasy gospodarcze: 29h, 30a, 48a-g, 49a-i, 50a-g, 51a-h, 57d, 59h, 61f, 69i, 71m, 72j,k,m-o, 78a-d,p,r,t, 79l,n-r, 80k, 89b, 98k,l, 102a,d, 129c, 193c,	175,67 ha

Obr. Grudzice

1) Lasy ochronne: Lasy w miastach i wokół miast: 23a-f, 24a-g, 25a,g-f, 26a-c, 33a-k, 34a-c, 35a,b, 36a-c, 37a-g, 46a-o,r,s, 47a-d,j-m, 48a-h, 59a-h,j, 70a-k, 137a-h, 138a-d, 139a-f, 140a-f, 156a-l, 160a-d, 161a-i, 162a-g, 163a-g, 176a-f,h,i,177a,c,d, 178a-c, 179a-f,	666,01 ha
2) Lasy ochronne: Lasy w miastach i wokół miast, wodochronne: 38a-h, 39a-i, 40a-i, 41a-c, 49a-g, 50a-j, 51a-f, 52a-m, 53a-n, 54a-m, 60a-c, 61a-j, 62a-c, 136a-h, 157a-c, 158a-h, 159a-h, 160f,g, 164a-l, 166a-f, 167a-f, 168a-m, 169a-h, 170a-i, 180a-f,	655,98 ha
3) Lasy ochronne: Lasy w miastach i wokół miast, uszkodzone przez przemysł: 58a-i,r, 69a-d, 71a-j, 73a-f, 74a-l, 75a-h, 76a-l, 80a-g, 81a-h, 82a-k, 83a-j, 84a-n, 102d, 108b-d, 109a-d, 110a,c,d, 115a-h, 116a-i, 129a-h, 130a-h, 131a,b,d,f, 132a-d, 141a-c, 151a-m,o, 152a,c-j, 153a, 174a,b,d-g, 175a-g,i,	696,15 ha
4) Lasy ochronne: Lasy w miastach i wokół miast, uszkodzone przez przemysł, wodochronne: 1a,c-f, 2a-f, 3a-c, 4a-g, 5a-g, 6a-c, 11a-d, 12a-f, 13a-h, 14a-d, 19a-g, 20a-f, 21a-c, 22a-j, 29a-k, 30a-f, 31a-i, 32a-j, 42a-j, 43a-k, 44a-j, 45a-k, 55a-m, 56a-h, 57a-c,f,j, 63a,h, 64a-l, 65a-d, 66a-g, 68a-f, 77a-f, 78a-m,o, 79a-l, 85a-j, 86a-h, 87a-h, 88a-i, 89a-g, 90a-g, 91a-c, 92a-i, 93a-d,h,i, 94a-h, 95a-l, 96a-h, 97a-k, 98a-i,k,l, 99a-d, 100a-k, 101a-c, 102f, 103a-c, 104a-i, 105a-f, 106a-n, 107a-k, 111a-h, 112a-h, 113a-h, 114a-h, 117a-k, 118a-h, 119a-f, 120a-h, 121a-f, 122a-d, 123a-c, 125a-d, 126a-d, 127a-g, 128a-i, 133a-k, 133Aa-l, 134a-k, 134Aa-g, 135a-h, 142a-g, 134a-g, 144a-l, 145a-f, 146a-m, 148g, 149a-f, 150a-g, 155a-c,g, 171a-f, 172a-f, 173a-d,	2179,40 ha
5) Lasy ochronne: Lasy w miastach i wokół miast, wodochronne, uzdrowiskowe: 7a-g, 8a-g, 9a-g, 15a,b,d-h, 16b-g, 17a-j, 18a-d, 27a,	130,45 ha
6) Lasy ochronne: Lasy w miastach i wokół miast, wodochronne, stanowiące ostoje zwierząt: ██████████	67,54 ha
7) Lasy ochronne: Lasy w miastach i wokół miast, uszkodzone przez przemysł, wodochronne, stanowiące ostoje zwierząt: ██████████	54,91 ha
7) Lasy ochronne: Lasy w miastach i wokół miast, uszkodzone przez przemysł, uzdrowiskowe: 10a-d,	17,62 ha
Razem	4468,06 ha
Lasy gospodarcze: 59i, 155f, 180g,	13,83 ha

Obr. Krasiejów

1) Lasy ochronne: Lasy uszkodzone przez przemysł: 13a-d, 22a-d, 24a-g, 25a-g, 32a-c,i,l,n, 38a-c,g,y, 39a-d, 40a-f,h,l,n, 41a-k, 42a-l, 47a-f, 50a-h, 51a,c,f-i, 52a,c,d, 53a-f, 56a-j, 89a-i,l,n-p,z, 91a-j, 92a-f, 94a,b,d,j, 98a-d,i,l, 99a-n, 100a-m, 101a-d,g-l, 102a-i, 104a-l,n, 106a-j, 110a-i,k-n, 111a-g, 112a-i, 113a-i, 114a-j, 115a-j, 118a,b,d-i, 119a-k, 120a-h, 130a-c, 149a-g, 150a-g, 151a-c, 152a,b, 153a-d,i,k,l,n, 154a-d, 155a-g, 156a,c-f, 157a-c, 158a-n, 159a-h, 160a-f, 161a-f, 162a-g, 163a, 164a-d, 165a,b, 166a-f,h-l, 167a-h, 168b-m,o, 169a-i, 170a-j, 171a-f, 172a-j, 173a-m, 174a-k, 175a-m, 176a-j, 177a-j, 178a-k, 179a-j, 180a-g, 181a-i, 182b,c,f,h, 183a,c-g, 184a-f, 185a-d, 186a-c, 187a-m, 188a-l, 188a-l, 189a-h, 190a-g,i, 191a-f,h-j, 192a-f, 193a,b, 194a-j, 195a-f, 196a-l, 197a-f, 198a-d, 199a-i, 200a-i, 201a-l, 202a-i, 203a-m, 204a-j, 205a-m, 206a,b,d-n, 207a-h, 208a-g, 210b-f,h-n, 211a-f, 212b-d, 213a-f, 214a,c-g, 215a-h, 216b-j, 217a-r, 218a-j,l-p,s, 219a-d, 220a-f, 221a-h, 222a-m, 223a-g, 224a-g, 225b-s, 226a-c, 227a-j, 228a-l, 229a-h, 230a-j, 231a-f, 232a-k, 235a-o, 236a-g, 237a-p, 238a-f, 239a-g, 240a-r, 241a-h, 242a-j, 243a-i, 244a-s, 245a-c,x, 246a-g,i-n,p,r,t, 255a-c,f, 256a-i, 257a-l, 258a-m, 259a,c-i, 261a-g, 262a-g, 263a-g, 264a-f, 265a-m, 266a-d, 267a-i, 268a-h, 269a-i, 270a-d,g-k, 273a-j, 274a-s, 275a-j, 279a-f, 282a,b, 283a-d, 284a,b, 285a,f,h,i,k,n,p,w,	3781,81 ha
2) Lasy ochronne: Lasy uszkodzone przez przemysł, wodochronne: 1a-d,g, 2a-d, 3a-i, 4a-f, 5a,c-j, 6a-i, 7b-g, 8a-h, 9a-g, 10a-f, 11a-f, 12a-g, 14a-c, 15a-c, 16a-c, 17a-c, 18a-i, 19a-g, 20a-c, 21a-f, 23a-h, 26a-d, 27a-d, 28a-d, 29a-f, 30a-l, 31a-k, 33a-g, 34a-c, 35a-d, 36a-d, 37a,b, 43a-j, 44a,j, 45a-c, 46a-c, 48a-h, 49a-c, 54a-c, 55a-d, 57a-f, 58a-c, 59a-c, 60a-c, 61a-m, 62a-c, 63a-c, 64a,b, 65a-d, 66a-h, 67a-f, 68a-d, 69a,b, 70a-c, 71a-c, 72a-i, 73a-g, 74a-d, 75a,c-g, 76a-d, 77a,b, 78a-d, 79a-c, 80a-h, 81a-g, 82a-j, 83a-d, 84a,b, 85a-d, 86a-d, 87a-c, 88a-f, 90a,b, 93a-h, 95a-f, 96a-d, 97a-d, 103a-d,g-j, 105a-j, 107a-g, 108a-d, 109a-d, 116a-c, 117a-f, 121a, 122a-g, 122Aa-f, 123a-d, 124a-d, 125a-h, 126a-d, 127a-f, 128a-i, 129a-g, 131a-g, 132a-f,h,i, 133a-d, 134a,b, 135a-g, 136a-f, 137a-i, 138a-i, 139a-d, 140a-h, 141a-j, 142a-d, 143a-j, 144a-i, 145a-c, 146a-f, 147a-c, 148a-f, 209a-g, 233a-k, 234a-f, 236Aa-h, 247a-j, 247Aa-g, 248a,b, 248a-f, 250a-g, 251a-m, 252a-h, 253a-g, 254b,c,f-h, 260a-d,g-m, 271a-g, 272a-f, 276a-k, 277a-h, 278b-g,i, 280a-h, 281a-d,	2813,92 ha
Razem	6595,73 ha
Lasy gospodarcze: 32d-h, 89w, 212f, 218r,t, 234g, 254d,	11,03 ha

Obr. Zbicko

1) Lasy ochronne: Lasy uszkodzone przez przemysł: 38a, 170a-l,o, 171a,b,d,f, 172a-g,173a-j, 187a-d, 188a-d, 189a-d, 190a-c, 191a-g, 192a-g, 193a-d,g-i, 216a-f,	338,17 ha
2) Lasy ochronne: Lasy uszkodzone przez przemysł, wodochronne: 9a-g, 10a-d, 23a,c-i, 24a-d,g-l, 25a-l, 26a-c, 28a-d, 54a-d, 55a-f, 56a,b, 57a-l, 58a-c,f-r, 77a-j, 78a-n, 79a-n, 80a-f, 89a-g, 89Aa-g, 90a-f, 91a-l, 92a-j, 92a-f, 94a-p,s, 108a-f, 110a-l, 111a-l, 112a-h, 126a-h, 139a-k, 140a-m, 179a-i, 180i,j, 181a-k, 182a-j, 183a-k, 184a,c, 185b-f,h,i, 186a-g, 194a-i,195a-i, 196a-k, 197a-c, 198a-d, 199a-h, 202a-c,f-j,l,m,o, 203a-f, 204a-j, 205a-d, 206a-i, 207a-j, 209a-i, 210a-m, 211a-i, 212a-c, 213a-j, 214a-m, 215a-j, 217a-f, 218a-j, 219a-f,h, 220a-c, 230a-d, 231a-g, 232a-k, 233a-l, 236a-g, 237a-j, 238a,c-k, 239a-d,h,	1662,70 ha
3) Lasy ochronne: Lasy uszkodzone przez przemysł, w miastach i wokół miast: 1a-g, 2a-f, 3a-d, 4a-c, 5a-d, 6a-c, 7a-h, 8a-c, 8Aa-c,f,g,i, 11a-c, 12a-c, 13a, 14a-f, 15a,b, 16a, 17a,b, 18a-f, 19a-f, 20a, 21a,b, 27a-f, 29a-c, 30a-f, 31a-d, 32a-c, 33a-d, 34a,b, 35a-c, 36a-d, 37a-c, 43a-j, 44a-j, 45a-c, 46a-j, 47a,b, 48a-g, 49a-h, 50a-f, 51a-c, 52a,b, 53a-h, 62b-h, 63b-d,g-k, 64a-c, 65a-c, 66a,c, 67a-f, 68a-f, 69a-f, 70a-f, 71a-d, 72a,b, 73a-h, 74a-f, 75a-h, 76a-c, 81b-j, 82a-i, 83a-h, 84a-h, 85a-i, 86a-m, 87a-g, 88a-d, 95a-i, 96a-d, 97a-c, 98a-c, 99a-f, 100a-g, 101a-g, 102a-d, 103a, 104a-g, 105a-f, 106a-d, 107a-f, 109a-n, 113a-p, 114a-f, 115a-g, 116a-g, 117a-f, 118a-f, 119a-f, 120a-h, 121a-m, 122a-k, 123a-g, 124a-d, 125a-c, 127a-k, 128a-f, 129a-d, 130a-c, 131a-i, 132a-g, 133a-h, 134a-i, 135a-f, 136a-j, 137a-f, 138a-j, 141a-k, 142a-i, 143a,b, 144a-c, 145a-f, 146a-d, 147a-d,g-k, 148a,b, 149a-d, 150a-f, 151a-i, 152a-d, 153a-f, 154a-h, 155a-g, 156a-f, 156Aa-j, 157a-d, 157Aa-i, 158a-d, 159a-g, 160a-j, 161a-f, 162a-i, 163a-i, 164a-n, 165a-j, 174a-g, 175a-i, 176a-f, 177a-f, 178a-g, 221a-c, 222a-f,h, 223a,b, 224a-h, 225b-g,k-m, 226a-c, 227a-d, 228a-c, 229a,c-k,	3611,12 ha
Razem	5611,99 ha
Lasy gospodarcze: 94r, 137g,h, 138k, 139l,	4,48ha

1.3.11.2. Formy ochrony przyrody oraz walory przyrodnicze Nadleśnictwa

Szczegółowe omówienie walorów przyrodniczych oraz form ochrony przyrody w Nadleśnictwie znajduje się w „*Programie ochrony przyrody dla Nadleśnictwa*”.

- **Obiekty krajowej sieci ochrony przyrody.**

Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004r. (Dz. U. z 2004 r. nr 92, poz. 880 z dnia 30 kwietnia 2004 r.) określa cele, zasady i formy ochrony przyrody żywej i nieożywionej oraz krajobrazu. Ochrona przyrody, w rozumieniu ustawy, polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody:

- 1) dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów;
- 2) roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową;
- 3) zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia;
- 4) siedlisk przyrodniczych;
- 5) siedlisk zagrożonych wyginięciem, rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów;
- 6) tworów przyrody żywej i nieożywionej oraz kopalnych szczątków roślin i zwierząt;
- 7) krajobrazu;
- 8) zieleni w miastach i wsiach;
- 9) zadrzewień.

Wymienia się następujące formy ochrony przyrody:

- 1) parki narodowe;
- 2) rezerваты przyrody z otulinami;
- 3) parki krajobrazowe;
- 4) obszary chronionego krajobrazu;
- 5) obszary Natura 2000;
- 6) pomniki przyrody;
- 7) stanowiska dokumentacyjne;
- 8) użytki ekologiczne;
- 9) zespoły przyrodniczo-krajobrazowe;
- 10) ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

- **Ustawowe i pozaustawowe formy ochrony przyrody w Nadleśnictwie Opole**

Do szczególnych form ochrony przyrody na terenie Nadleśnictwa należą: rezerваты, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, użytki ekologiczne, obszary Natura 2000, pomniki przyrody, ochrona gatunkowa roślin i zwierząt.

Do pozaustawowych form ochrony przyrody należą: cenne zespoły roślinne (drzewostany cenne przyrodniczo, drzewostany nasienne).

Inne formy ochrony: obiekty kultury materialnej (stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków), obszary zaliczane do europejskiej przestrzeni przyrodniczej.

- **Ustawowe formy ochrony przyrody**

- ✓ 2 Rezerваты: Prądy, Srebrne Źródła.
- ✓ Parki Krajobrazowe: Stobrawski Park Krajobrazowy.
- ✓ 2 Obszary Chronionego Krajobrazu: „Bory Niemodlińskie”, „Lasy Stobrawsko Turawskie”.
- ✓ 4 Obszary sieci „Natura 2000”.
- ✓ 12 pomników przyrody.
- ✓ 1 stanowisko dokumentacyjne,
- ✓ 5 użytków ekologicznych,

- ✓ 1 zespół przyrodniczo-krajobrazowy,
- ✓ Gatunki chronionych roślin - *Bagno zwyczajne*, *Barwinek pospolity*, *Bluszcz pospolity*, *Bobrek trójlistkowy*, *Borówka bagienna*, *Buławnik mieczolistny*, *Centuria pospolita*, *Ciemnocyca zielona*, *Cieszyńianka wiosenna*, *Cis pospolity*, *Czartawa drobna*, *Długosz królewski*, *Dziurawiec skąpolistny*, *Gnieźnik leśny*, *Goryczka wąskolistna*, *Goździk siny*, *Groszek błotny*, *Gruszyca mniejsza*, *Gruszyca okrągłolistna*, *Gruszyca średnia*, *Gruszyca zielonawa*, *Gruszyca jednostronna*, *Janowiec ciernisty*, *Kalina koralowa*, *Konwalia majowa*, *Korzeniówka pospolita*, *Kotewka orzech wodny*, *Kozłek bzywy*, *Kruszczyk szerokolistny*, *Lepiężnik biały*, *Lilia złotogłów*, *Listera jajowata*, *Łuskiewnik różowy*, *Mącznica lekarska*, *Modrzewnica zwyczajna*, *Naparstnica zwyczajna*, *Nasięźrzał pospolity*, *Okrężnica bagienna*, *Pajęcznica gałęzista*, *Paprotka zwyczajna*, *Piestrzenica kasztanowata*, *Podejrzon marunowy*, *Podkolan biały*, *Pomocnik baldaszkowy*, *Porzecza czarna*, *Przygielka biała*, *Przytulia północna*, *Rdestnica alpejska*, *Rosiczka okrągłolistna*, *Rzęśl hakowata*, *Siedmiopalecznik błotny*, *Skrzyp zimowy*, *Smardz jadalny*, *Smardz stożkowy*, *Soplówka gałęzista*, *Starzec kędzierzawy*, *Szczodrzeniec rozestany*, *Szmaciak gałęzisty*, *Śniedek baldaszkowaty*, *Śnieżyczka przebiśnieg*, *Tojeść bukietowa*, *Trędownik skrzydlaty*, *Wawrzynek wilczełyko*, *Welnianka pochwowata*, *Widłaczek torfowy*, *Widłak goździsty*, *Widłak jałowcowaty*, *Zdrojówka rutewkowata*, *Żabieniec lancetowaty*, *Żurawina błotna*, *Żywiec dziewięciolistny*.
- ✓ Gatunki chronionych zwierząt – *Czerwończyk nieparek*, *Modraszek nausitous*, *Modraszek telejus*, *Traszka grzebieniasta*, *Kumak nizinny*, *Wydra*, *Bielik zwyczajny*, *Bocian czarny*.
- ✓ Siedliska naturalne – wg inwentaryzacji przyrodniczej

Poniżej omówiono szerzej niektóre z wyżej wymienionych obiektów.

Szczegółowe omówienie ustawowych form ochrony przyrody znajduje się w *Programie Ochrony Przyrody*.

- Rezerwaty

Rezerwaty istniejące:

- **Prądy** – utworzony na mocy Rozporządzenia Wojewody Opolskiego Nr P/11/2001 z dnia 19 lipca 2001r. Jest to rezerwat torfowiskowy o powierzchni 36,77 ha położony na terenie obrębu leśnego Dąbrowa Opolska, leśnictwa Dąbrowa, w oddz. 163f, 164f,g,h, 165h, 166i. Przedmiotem ochrony jest stosunkowo mało zniekształcone torfowisko wysokie wewnątrz kompleksu leśnego, częściowo porośnięte antropogenicznym borem bagiennym. Zespół zasługuje na ochronę ze względu na pełnione funkcje retencyjne oraz ciekawą szatę roślinną rzadką dla kompleksu Borów Niemodlińskich.

- **Srebrne Źródła** – utworzony na mocy Rozporządzenia Wojewody Opolskiego Nr 0151/P/29 /2005 z dnia 4 października 2005 r. Jest to rezerwat leśny o powierzchni 18,38 ha położony na terenie obrębu leśnego Zbicko, leśnictwa Dębska Kuźnia, w oddz. 180a-h, Celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych dobrze wykształconych zbiorowisk leśnych: łęgowych i łąkowych oraz obszaru źródłiska bezimiennego dopływu rzeki Jemielnica.

Rezerwaty projektowane:

Nie występują obiekty planowane do objęcia rezerwatową formą ochrony przyrody.

- Parki Krajobrazowe,

- **Stobrawski Park Krajobrazowy** – Utworzony został na mocy Rozporządzenia Wojewody Opolskiego nr P/11/99 z dnia 28 września 1999 roku. Łącznie „Stobrawski Park Krajobrazowy” zajmuje powierzchnię 52636,50 ha. Najcenniejsze przyrodniczo fragmenty parku znajdują się w dolinach rzek Odry, Stobrawy i Budkowiczanki a ich unikatowość związana jest z

okresowymi zalewami. Do dnia dzisiejszego, na terenie parku stwierdzono występowanie wielu gatunków roślin prawnie chronionych. Do najciekawszych zaliczyć należy kotewkę orzech wodny i rosiczkę okrągłolistną. Ze zwierząt objętych ochroną występuje między innymi bielik. „Stobrawski Park Krajobrazowy” tylko niewielką swoją częścią obejmuje teren Nadleśnictwa Opole (oddziały 1,2,3,4,5 obrębu leśnego Dąbrowa Opolska o łącznej powierzchni 132,64 ha).

- *Obszary Chronionego Krajobrazu*

- **Obszar Chronionego Krajobrazu Borów Niemodlińskich** - obecnie największy kompleks leśny w zachodniej części górnej Odry, obejmujący powierzchnię 480 km² najcenniejszych przyrodniczo lasów będących pozostałością niegdysiejszej Przesieki Śląskiej z wciąż jeszcze zachowanymi fragmentami typowych dla polskiego nizu lasów mieszanych i liściastych. Występuje tu 19 gatunków chronionych roślin, w tym 7 chronionych częściowo i 12 chronionych ściśle. Nie mniej bogata jest również fauna. Występuje tu 181 gatunków kręgowców chronionych.

- **Obszar Chronionego Krajobrazu Lasy Stobrawsko-Turawskie** - główną cechą tego rozczłonkowanego, stanowiącego pozostałość po Puszczy Śląskiej obszaru, są dość dobrze zachowane, zróżnicowane gatunkowo i siedliskowo lasy. Występują tu siedliska boru mieszanego wilgotnego i świeżego, z dominacją drzewostanu sosnowego, natomiast w dolinach rzecznych, gdzie znajdują się ich najcenniejsze fragmenty, których unikatowość związana jest z okresowymi zalewami, zalegają grądy, łęgi i olsy, a poza nimi buczyny, dąbrowy i liściaste lasy mieszane. Walory te podkreślają: niezliczona ilość bogatych w ekosystemy łąkowe cieków, obfitość terenów zabagnionych i podmokłych, starorzeczka, źródła i stawy, a także polodowcowe moreny i wydmy (głównie w dolinach Bogacicy, Budkowiczanki i Stobrawy). Wszystko to stanowi o wysokich walorach krajobrazowych i środowiskowych tego nieskażonego terenu, uznawanego za jeden z najcenniejszych obszarów Śląska Opolskiego.

- *Obszary sieci „Natura 2000”.*

Obszary Mające Znaczenie dla Wspólnoty

- **Bory Niemodlińskie** - Obszar Specjalnej Ochrony (OSO) – PLH160005. Powierzchni 4541,30 ha, na terenie Nadleśnictwa Opole 145328 ha, (utworzony na podstawie zapisów Dyrektywy Siedliskowej). Obszar Borów Niemodlińskich jest rozległym kompleksem leśnym rozciągającym się na falistej i równinnej wysoczyźnie polodowcowej porozcinanej dolinkami rzeczными, między dolinami Nysy Kłodzkiej i Odry. Równiny wodnolodowcowe oraz ostańce denudacyjne zbudowane z osadów plioceńskiej sieci rzecznej i ilów mioceńskich, urozmaicają zespoły wydm dochodzących do 15 metrów wysokości, a także bezodpływowe zagłębienia, w których zlokalizowane są bory bagienne i torfowiska. Większa część ostoi jest zalesiona, głównie lasami o charakterze gospodarczym, wśród których zachowały się liczne fragmenty lasów o charakterze rodzimym. Wśród lasów występują duże kompleksy stawów z charakterystycznymi dla tych ekosystemów zespołami roślinności i fauny wodno-błotnej. Obszar stanowi część dużego, zwarteo kompleksu leśnego, charakteryzuje się bardzo dużą różnorodnością siedliskową, od siedlisk suchych na wydmach do skrajnie wilgotnych torfowisk i stawów. Szczególną wartość prezentuje zespół torfowisk przejściowych, trzęsawisk i torfowisk wysokich – jedne z ostatnich zachowanych kompleksów tego typu na terenie województwa opolskiego. Torfowiskom towarzyszą bory bagienne o charakterze priorytetowym oraz duże powierzchnie lasów grądowych. Na podkreślenie zasługuje bogata fauna kręgowca z dwoma gatunkami nietoperzy (borowiec wielki oraz gacek brunatny), których siedliska związane są z licznie występującymi tu zbiornikami wodnymi oraz starodrzewami grądowymi. OSO „Bory Niemodlińskie” obejmuje również część Nadleśnictwa Opole obrębu leśnego Dąbrowa Opolska. Znajduje się tam między innymi rezerwat przyrody „Prądy”.

- **Łąki w okolicach Chrzęstowic** – Specjalny Obszar ochrony (SOO) PLH160010. Powierzchni 795,00 ha, na terenie Nadleśnictwa Opole – 3,85 ha (utworzony na podstawie zapisów Dyrektywy

Siedliskowej). Obszar obejmuje duży kompleks łąkowy. Łąki rozciągają się po obu stronach drogi krajowej nr 46 Opole-Częstochowa. Miejscami są koszone, miejscami teren pokrywany odłogowane użytki zielone. Na całym areale miejscami występują kępy zadrzewień złożone z wierzb i olch lub pojedyncze okazy tych drzew. W niektórych fragmentach pojawiają się także brzozy. Znaczne obszary reprezentują dobrze zachowane zbiorowiska z rzędu *Molinietalia caeruleae*. Spośród rosnących tutaj gatunków można wymienić wiązówkę błotną, trzęślicę modrą, ostroźnia warzywnego. W miejscach bardziej podsuszonych, przy drodze w znacznych ilościach występują osty. Miejscami licznie pojawia się krwiściąg lekarski. Na obrzeżach kompleksu i w otoczeniu stacji benzynowej przeważają zbiorowiska ruderalne. W okresie letnim fragmenty nie koszone są trudno dostępne ze względu na zagęszczenie i wysokość roślin. Rzeka Chrzastawa jest niewielkim ciekim płynącym w zachodniej części omawianego obszaru. Nawadnia ona obszar, przez który przepływa utrzymując znaczną jego część w dobrej kondycji siedliskowej. Gleby to głównie mady, lokalnie namuły. Na większości obszaru wody gruntowe występują na głębokości 0,5-1,0 m. W okresie kwitnienia rosnące tutaj gatunki odwiedzane są przez liczne gatunki owadów: chronione trzmiele, rusalki (pawik, pokrzywnik, admirał, kratkowiec, dostojni, przelatki i inne), modraszki (kilka gatunków), pазie królowej, połowce szachownica oraz przedstawiciele innych grup owadów. Przepływająca w pobliżu Chrzastawa stanowi system wzbogacający cały obszar o gatunki związane ze środowiskiem wodnym, nie tylko z rzędu owadów. Pojawiają się tutaj również żaba jeziorowa oraz żaba trawna. W kępach wierzb odnaleźć można rzekotki. Rzeka jest niewielka, miejscami mocno zarośnięta. Obszar ważny dla ochrony motyli, związanych z siedliskiem łąk trzęślicowych i wilgotnych.

• **Grądy Odrzańskie** – Obszar Specjalnej Ochrony (OSO) - PLB020002. Obszar obejmuje 70-cio kilometrowy odcinek doliny Odry między Narokiem a Wrocławiem. Na terenie Nadleśnictwa Opole 134,92 ha. Dolina pokryta jest lasami, łąkami, pastwiskami i polami uprawnymi. Lasy składają się przede wszystkim z drzewostanów dębowo-grabowych, jednakże zachowały się małe płyty zadrzewień olszowo-wiązowych i wierzbowo-topolowych. Znajdują się tu liczne ciekie wodne, stare koryta rzeczne, pozostałości rozlewisk i stawów. Teren jest silnie zmeliorowany. Ostoja ptasia. Występują tu co najmniej 22 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 5 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi. W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków ptaków: dzięcioł zielono siwy, kania czarna, kania ruda, muchołówka biało szyja, czapla siwa, trzmielojad, bielik, sieweczka rzeczna, srokosz i dzięcioł średni.

• **Jezioro Turawskie** – Obszar Specjalnej Ochrony (OSO) – PLB160004. Powierzchni 2124,90 ha, tuż przy granicy gruntów Nadleśnictwa (utworzony również na podstawie zapisów Dyrektywy Ptasiej). Obszar stanowi duży zbiornik retencyjny na rzece Mała Panew, w większości otoczony przez lasy. Zachodni brzeg i część południowego są obwałowane. Brzegi północny i wschodni są porośnięte roślinnością wynurzoną i pasmem zarośli wierzbowych. Występują tu znaczne wahania poziomu wody. Przy niskim stanie wody we wschodniej części zbiornika odsłaniają się wielkie połacie piaszczystego i mulistego dna. Jest to ważny teren dla migrujących ptaków wodno-błotnych. Liczebność kaczkowatych (*Anatidae*) na przelotach oraz zimujących może osiągać 25000 osobników. W okresie wędrówek występuje co najmniej 1% populacji szlaku wędrówkowego krzyżówki, stosunkowo duże koncentracje osiąga cyraneczka, biegus malutki, biegus zmienny, kszczyk, ptaki wodo-błotne występują w koncentracjach powyżej 22000 osobników.

- Pomniki przyrody.

Na terenie Nadleśnictwa Opole występują pomnikowe drzewa (dęby, sosna pospolita, sosna wejmutka, buk) objęte ochroną prawną. Rozp. Woj. Opolskiego nr 0151/P/38/2005 z dnia 26 października 2005 roku oraz XXXII/178/2001. Szczegółowy opis pomników przyrody znajduje się w Programie Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa.

- Stanowiska dokumentacyjne

W obrębie Dąbrowa Opolska, fragment lasów położony jest w granicach stanowiska dokumentacyjnego „Piaski” – utworzonego dla ochrony równoleżnikowego wału wydm śródlądowych (występują rzadkie formy geomorfologiczno - geologiczne, związane z działalnością wiatru) – ustanowiony w dniu 30.11.2004 roku (Dz. Urz.Woj.Opolskiego z dnia 15 października 2004r. Nr 68, poz. 1821 - nr 645)

- Użytki ekologiczne.

„Knieja” - obręb Krasiejów, leśnictwo Knieja, oddz. 51b,d, 52b – bagno śródleśne o pow. 2,59 ha,
 „Antoniów” –obr. Krasiejów, leśnictwo Grodziec, oddz.182d, 183b–bagno śródleśne o pow. 1,83 ha,
 „Dębska Kuźnia” –obr. Zbicko, leśnictwo Dębska Kuźnia, oddz. 184 b – torfowisko o pow. 5,19 ha,
 „Płaszczyna” - obręb Zbicko, leśnictwo Zawada, oddz. 229 b – bagno śródleśne o pow. 0,60ha.
 „Grudzicki Grąd” - obręb Grudzice, Leśnictwo Suchy Bór, oddz. 58r - grąd o pow. 3,15 ha,

- Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe

Część gruntów Nadleśnictwa położona jest w granicach Zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Stawy Niemodlińskie” – utworzony 29 października 2004 roku Uchwałą nr XVII/152/2004 Rady Miejskiej w Lewinie Brzeskim (Dz.Urz.Woj.Opolskiego z dnia 15 października 2004r. Nr 68, poz.1823 – nr 746), na powierzchni 358,33 ha.

- Siedliska Naturowe

Siedliska przyrodnicze, rośliny i zwierzęta, wymienione w Dyrektywie Rady w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory „Natura 2000”, występujące na gruntach Nadleśnictwa.

W latach 2006 i 2007 w Lasach Państwowych wykonana została powszechna inwentaryzacja siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory Natura 2000, obejmująca wybrane elementy przyrodnicze opisane w ramach dyrektyw: ptasiej i siedliskowej. Siedliska te zostały wpisane do bazy danych programu Taksator. Są one zlokalizowane w wydzieleniach o łącznej powierzchni 443,75 ha siedlisk naturowych co stanowi ok. 2 % powierzchni Nadleśnictwa.

1. Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion (3150)	- 3,38 ha
2. Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion) (6410)	- 3,63 ha
3. Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)* (7110)	
4. Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji (7120)	- 4,42 ha
5. Obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku Rhynchosporion (7150)	- 0,29 ha
6. Kwaśne buczyny(Luzulo - Fagenion) (9110)	- 4,26 ha
7. Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum) (9170)	- 21,50 ha
8. Pomorski kwaśny las brzozowo-dębowy (Betulo-Quercetum) (9190)	-111,88 ha
9. Bory i lasy bagienne (Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi-Pinetum, Pino mug (91D0)	- 56,74 ha
10. Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion gl (91E0)	- 92,05 ha
11. Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (Ficario-Ulmetum) (91F0)	-145,60 ha

Dla w/w siedlisk dopuszcza się modyfikacje w składzie gatunkowym odnowień, przyjętych na Komisji Założeń Planu Nadleśnictwa, w celu utrzymania zgodnego z siedliskiem składu gatunkowego.

➤ **Pozaustawowe formy ochrony przyrody**

Do tych form zaliczyć można:

- Gospodarcze drzewostany nasienne
- Drzewa mateczne
- Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody
- Drzewostany o charakterze zbliżonym do naturalnego
- Ochrona koloni mrowisk
- Stanowiska roślin i zwierząt rzadkich zasługujące na ochronę
- Rzadkie zbiorowiska roślinne
- Lasy na siedliskach wilgotnych i podmokłych
- Bagna, moczary, torfowiska wyłączone z zabiegów gospodarczych lub zasługujące na wyłączenie z użytkowania
- Kępy, grupy i pojedyncze stare drzewa zasługujące na ochronę przed wyrębem
- Osobliwości przyrody nieożywionej.

Poniżej omówiono niektóre, z wyżej wymienionych obiektów.

Szczegółowe omówienie pozaustawowych form ochrony przyrody znajduje się w *Programie Ochrony Przyrody*.

- **Gospodarcze drzewostany nasienne**

GDN-y zostały omówione w *rozdz. 1.2.10.4*.

Ich powierzchnia, wg stanu na 01.01.2014 roku wynosi 184,58 ha.

- **Drzewa mateczne**

Zostały omówione w *rozdziale 1.2.10.7*.

- **Lasy na siedliskach wilgotnych i podmokłych.**

Zajmują one powierzchnię 8995,04 ha (tj. 42,38%) powierzchni leśnej (zalesionej i niezalesionej) Nadleśnictwa. Są to siedliska Bb, BMw, BMb, LMw, LMb, Lw, Ol, OIJ, Lł. Na siedliskach łągowych i bagiennych (614,00 ha) utworzono gospodarstwo specjalne.

Więcej informacji o tych siedliskach znajduje się w rozdziałach: *1.2.4. „Warunki wodne”, 1.2.7. „Charakterystyka siedliskowych typów lasu w IV rewizji”, 2.1.2 „Podział na gospodarstwa”, w Programie Ochrony Przyrody oraz w części tabelarycznej elaboratu.*

Pozostałe pozaustawowe formy ochrony przyrody w Nadleśnictwie Opole przedstawiono w *„Programie Ochrony Przyrody”*

- **Obiekty kultury materialnej**

1. Kapliczka - obraz Najświętszej Marii Panny umieszczony na okazałym dębie w oddz. 98 leśnictwa Dąbrowa.
2. Krzyż wolnostojący drewniany wysokości około 4 m stojący przy rozdrożu dróg (trasy A4, drogi gminnej i drogi leśnej) w oddz 93 leśnictwa Dąbrowa.
3. Krzyż wolnostojący drewniany wysokości około 4 m stojący przy rozdrożu dróg, w oddz. 117 leśnictwa Dąbrowa.
4. „Księży dół” w oddz. 139 leśnictwa Walidrogi (miejsce schronienia ludności z Tarnowa Opolskiego w okresie wojny trzydziestoletniej, aktualnie pod opieką miejscowej ludności – tablica informacyjna, studnia, ogrodzenie).
5. Krzyż stalowy na podmurówce w oddziale 167 leśnictwa Walidrogi (postawiony w miejscu starej kapliczki z obrazem Najświętszej Marii Panny, obecnie kapliczka na 4 metrowym kikucie po ścieżce sośnie).

6. Pomnik w formie głazu narzutowego na podbudowie w oddz. 146 leśnictwa Grotowice (pamiątka poświęcona miejscowemu nadleśniczemu niemieckich lasów państwowych z przełomu XIX i XX wieku).
7. Pomnik w formie murowanego krzyża wraz z kamiennym ogrodzeniem, poświęcony ofiarą epidemii, która dotknęła miejscową ludność w XIX wieku (lasy nadzorowane wsi Kosorowice - obiekt pod stałą opieką miejscowej ludności).

➤ **Lasy ochronne**

Większość lasów Nadleśnictwa pełni funkcje ochronne (lasy uszkodzone przez przemysł, wodochronne, glebochronne, w miastach i wokół miast). Lasy ochronne występują na powierzchni leśnej 21369,29 ha i zostały opisane w rozdziale 1.2.11.1. „*Funkcje lasu i kategorie ochronności*”. Sposób prowadzenia gospodarki w lasach ochronnych określa Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 07.09.1992 roku w sprawie szczegółowych zasad i trybów uznania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej (Dz.U. Nr 67, poz.337).

1.3.11.3. Zagrożenia środowiska przyrodniczego

Do czynników stanowiących zagrożenie dla środowiska przyrodniczego należą

- **Zagrożenia abiotyczne:**

- susze i okresy wysokich temperatur w okresie wegetacyjnym,
- gwałtowne silne wiatry,
- przymrozki wiosenne,
- intensywne opady deszczu w okresie wczesnego lata powodujące podtopienia.

Bardziej szczegółowe omówienie występujących zagrożeń abiotycznych zawarte zostało w rozdziałach: „4.1.4. *Kierunkowe zadania z zakresu ochrony lasu*”, „”, zawartym w części planistycznej oraz w rozdziałach „1.2.3. *Warunki klimatyczne*”, „1.2.4. *Warunki wodne*”

- **Zagrożenia biotyczne:**

- *szkodniki owadzie,*
- *występowanie grzybów pasożytniczych,*
- *szkody od zwierzyny roślinożernej /spalowanie, zgryzanie itp./,*
- *szkody powodowane przez gryzonie,*

Bardziej szczegółowe omówienie występujących zagrożeń abiotycznych zawarte zostało w rozdziale: 4.1.4. „*Kierunkowe zadania z zakresu ochrony lasu*”, zawartym w części planistycznej

- **Zagrożenia antropogeniczne:**

- *zagrożenia pożarami*
- *zanieczyszczenie powietrza*
- *penetracja terenów leśnych przez zbieraczy grzybów i owoców leśnych.*

Szczegółowe omówienie występujących zagrożeń antropogenicznych zawarte zostało w rozdziałach: 4.1.4. „*Kierunkowe zadania z zakresu ochrony lasu*” i 4.1.5. „*Plan ochrony przeciwpożarowej*” zawartych w części planistycznej.

1.4. Charakterystyka warunków ekonomicznych działania Nadleśnictwa

1.4.1. Krótka charakterystyka ekonomiczna regionu

Nadleśnictwo Opole należy do Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach. Jest ono położone na terenie województwa opolskiego w powiecie brzeskim (gmina: Lewin Brzeski), oleskim (gminy: Dobrodzień i Zębowice), opolskim (gminy: Chrząstowice, Dąbrowa, Komprachcice, Niemodlin, Ozimek, Miasto Ozimek, Tarnów Opolski, Tułowice i Turawa) oraz w m. Opole (gmina m. Opole).

Lasy omawianego Nadleśnictwa znajdują się w całości pod ujemnym wpływem szkodliwych emisji przemysłowych.

Najważniejsze dane liczbowe dla obszaru Nadleśnictwa Opole wg gmin przedstawia poniższe zestawienie

Nazwa gminy	Powierzchnia ogólna ha	Powierzchnia lasów ogółem – ha	Powierzchnia lasów Nadleśnictwa w ha	Ludność		Lesis-tość
				w tys.	na km ²	
1	2	3	4	5	6	7
województwo opolskie						
Lewin Brzeski	14799	1635,3	1125,9208	7,505	51	11,1
Dobrodzień	14329	7235,1	1093,9330	6,240	43	50,5
Zębowice	9565	5980,2	2089,5999	3,804	40	62,5
Chrząstowice	8235	3476,1	2921,6162	6,743	82	42,2
Dąbrowa	13079	3033,7	2764,7482	9,579	73	23,2
Komprachcice	5591	1094,6	317,3257	11,102	199	19,6
Niemodlin	17003	5136,0	591,3016	6,857	40	30,2
Miasto Ozimek	325	9,6	0,2495	9,283	2856	3,0
Ozimek	12242	7466,0	5737,9686	10,797	88	61,0
Prószków	10483	3720,9	0,3800	7,151	68	35,5
Tarnów Opolski	8180	3585,2	2696,5398	9,692	118	43,8
Tułowice	8125	5790,7	128,7527	5,280	65	71,3
Turawa	17210	8923,5	1852,8037	9,664	56	51,9
Miasto Opole	9655	63,8	863,9785	121,576	1259	9,8
Ogółem Nadleśnictwo	148821	58035,2	22230,4324	312,349	151	39,0

Udział i wielkość kompleksów leśnych na terenie omawianego Nadleśnictwa jest korzystny pod względem ekonomicznym. Są to głównie duże kompleksy, ze stosunkowo dobrze rozwiniętą siecią dróg (dostępnością).

• Sieć komunikacyjna drogowa i kolejowa.

Sieć dróg kołowych i linii kolejowych w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Opole jest bardzo dobrze rozwinięta. Przez omawiany teren przebiegają liczne szlaki komunikacyjne - kolejowe i drogowe.

Opole stanowi ważny węzeł komunikacyjny o dużej zdolności przewozowej, jeśli chodzi o transport kolejowy. Do najważniejszych linii kolejowych należą:

- ✓ linia kolejowa nr E-30 – III Paneuropejski Korytarz Transportowy, linia łącząca Zgorzelec z Przemyślem przez Opole,
- ✓ linia kolejowa nr 132 – linia łącząca Bytom z Wrocławiem,
- ✓ linia kolejowa nr 136 – linia łącząca Opole Groszowice z Kędzierzynom Koźle,
- ✓ linia kolejowa nr 144 – linia łącząca Opole Główne z Tarnowskimi Górami przez Ozimek,
- ✓ linia kolejowa nr 175 – linia łącząca Kłodnicę z Kluczborkiem przez Myślinę i Zębowice,
- ✓ linia kolejowa nr 277 – linia łącząca Opole Groszowice z Wrocławiem Brochów,
- ✓ linia kolejowa nr 287 – linia łącząca Opole Zachodnie z Nysą,
- ✓ linia kolejowa nr 301 – linia łącząca Opole Główne z Namysłowem przez Jełową,

Poniżej przedstawiono wykaz ważniejszych połączeń drogowych, przebiegających przez teren Nadleśnictwa:

- ✓ autostrada A4 – Jędrzychowice–Korczoła, przez Wrocław, stanowi granicę zasięgu Nadleśnictwa Opole z Nadleśnictwem Tułowice,
- ✓ droga krajowa nr 45 – Zabelków–Złoczew, przez Krapkowice, Opole, Zawadę,
- ✓ droga krajowa nr 46 – Kłodzko–Szczekociny przez Niemodlin, Karczów, Opole, Ozimek,
- ✓ droga krajowa nr 94 – Zgorzelec–Kraków przez Brzeg, Opole, Strzelce Opolskie.
- ✓ droga wojewódzka nr 414, Prudnik–Opole-Wrzoski, przez Prószków,
- ✓ droga wojewódzka nr 423, Opole–Kędzierzyn Koźle, przez Przywory, Gogolin,
- ✓ droga wojewódzka nr 429, Wąwelno-Prószków, przez Polską Nową Wieś, Komprachcice,
- ✓ droga wojewódzka nr 435, Opole-Prądy, przez Chmielowice, Chróścina, Wąwelno,
- ✓ droga wojewódzka nr 454, Opole-Namysłów, przez Czarnowasy, Dobrzeń Wielki,
- ✓ droga wojewódzka nr 458, Obórki-Popielów, przez Lewin Brzeski, Skorogoszcz,
- ✓ droga wojewódzka nr 459, Opole-Skorogoszcz, przez Żelazną, Narok,
- ✓ droga wojewódzka nr 463, Bierdzany-Zawadzkie, przez Krasiejów, Ozimek, Antoniów,
- ✓ droga wojewódzka nr 464, Narok-Chróścice,
- ✓ droga wojewódzka nr 465, Żelazna-Dobrzeń Mały.
- ✓ drogi powiatowe – 1705, 1706, 1711, 1712, 1714, 1716, 1717, 1719, 1720, 1739, 1740, 1742, 1744, 1745, 1746, 1747, 1748, 1751, 1752, 1754, 1755, 1756, 1758, 1759, 1760, 1761, 1762, 1763, 1766, 1769 (powiat opolski); 1159, 1160, 1719, 1184, 1185, 1186, 1508 (powiat brzeski); 1705, 1733, 1738, 1758, 1957, 1958 (powiat oleski).

Ponadto istnieje cały szereg dróg lokalnych (gminnych), o dobrej nawierzchni, które są wystarczająco sposobnie połączone z siecią dróg leśnych. Trzeba tu zaznaczyć, że drogi leśne mają w znacznej części nawierzchnie utwardzone i są przystosowane do wywozu drewna transportem kołowym o dużej ładowności.

• **Zakłady drzewne i główni odbiorcy drewna**

Zakłady drzewne, tartaki, składy opału itp. współpracujące z Nadleśnictwem Opole, których siedziby znajdują się w bezpośrednim sąsiedztwie lub mieszczą się w granicach administracyjnych Nadleśnictwa:

	Nazwa firmy
1.	Tartaczniactwo Usługi Produkcja Handel Józef Golla - Ozimek
2.	"Logger" Piotr Majcherczyk - Opole
3.	Tartaczniactwo Usługowo-Produkcyjne Gierok - Dębska Kuźnia
4.	Zakład Stolarski Usługi Remontowo Budowlane Piotr Gryc - Walidrogi
5.	"STOL-TRAK" Karol, Maria, Gerhard Przywarowie Sp. J. - Polska Nowa Wieś
6.	Tartak Stanisława Chmiel - Suchy Bór
7.	STOL-REM Iwona Zawadzka - Opole
8.	DREW GERD Gerard Wieczorek - Dylaki
9.	DREW MAT Adrian Matysek - Dylaki
10.	Tartak Felix - Chróścina

Główni odbiorcy drewna Nadleśnictwa Opole:

	Nazwa firmy
1.	Stora Enso WOOD PRODUCTS Murów
2.	Silva Spółka z o.o. Mielec

3.	Zakład Produkcyjno -Usługowo-Handlowy Marek Pietrek Zagwóździe
4.	Przedsiębiorstwo Wyrobów z Drewna Palisada Jelowa
5.	"STOL-TRAK" Karol, Maria, Gerhard Przywarowie Sp. J. Polska Nowa Wieś
6.	Tartak Stanisława Chmiel Suchy Bór
7.	PFLEIDERER PROSPAN S.A. Wieruszów
8.	JPM GLOBAL Dąbrowa Górnicza
9.	Wyrób Palet i Elementów Drewnianych Stanisław Kofel Zagórcze
10.	P.H.U.P. "Janik" Łambinowice
11.	Kielkowski Janusz Tartak Usługowy Pielgrzymowice
12.	P.P.H.U. Bartosz Burzenin
13.	P.P.H.U. DREX-POL Brąszewice
14.	Kądziela Gospodarka Leśna Łądek Zdrój
15.	Kodrewex Spółka z o.o. Gomunice

- **Podaż usług leśnych na lokalnym rynku.**

Konkurencja na rynku usług leśnych jest duża. Prace związane z użytkowaniem lasu, hodowlą, szkółkarstwem i ochroną zlecane są Zakładom Usług Leśnych, oraz innym firmom świadczącym usługi „leśne”.

	Nazwa firmy
1.	Zakład Usług Leśnych „Knieja” - Tomasz Mendel
2.	Usługi Leśne - Ryszard Sewruk
3.	Zakład Usług Leśnych - Krzysztof Białucha
4.	Usługi Wielobranżowe - Rudolf Białucha
5.	Zrywka i Wywóz Drewna - Werner Piontek
6.	Przedsiębiorstwo Handlowo - Usługowe Roman Dyk
7.	PPHU „LASPOL” - Michał Proszewski
8.	Zakład Usług Leśnych „FAGUS” - Piotr Kapela
9.	Zakład Usług Leśnych Z.U.L. - Kowolik Erwin
10.	FTHU Drwałpol” - Zbigniew Kowalik
11.	„ZUL-LARIX” - Stanisław Michalak,
12.	Usługi Leśne, Transportowe, Ogólnobudowlane „FARMER” - Janusz Gordzielik
13.	Zakład Usług Leśnych - Jerzy Gordzielik
14.	P.P.U.H „LASTECH” - Adam Gordzielik Liczba kompleksów

1.4.2. Charakterystyka przestrzenna kompleksów leśnych w powiązaniu z warunkami transportu drewna

Tabela 1.4.2.1. Zestawienie kompleksów leśnych w Nadleśnictwie.

Wielkość kompleksu (ha)	Liczba kompleksów	Łączna powierzchnia (ha)
poniżej 1	42	16,1818
1- 5	31	67,9667
5 - 20	15	132,0229
20 - 100	4	195,6484
100 - 200	3	471,8039
200 - 500	4	1142,7232
500 - 2000	3	3187,1862
powyżej 2000	4	17654,4843
Łącznie	106	22868,0174

Ilość i rozmiar kompleksów leśnych to ważne czynniki kształtujące warunki produkcji leśnej. Na terenie Nadleśnictwa Opole są one stosunkowo korzystne w obrębach Grudzice, Krasiejów i Zbicko, gdzie prawie całość lasów stanowi jeden duży kompleks. Natomiast w obrębie Dąbrowa Opolska lasy są bardziej rozdrobnione. Lasy Nadleśnictwa Opole składają się ze 106 kompleksów (z czego tylko 0,9% powierzchni to kompleksy o powierzchni poniżej 100 ha). Średnia wielkość kompleksu leśnego w Nadleśnictwie wynosi 221,7 ha (w obrębie Opole – 148,08 ha, w obrębie Grudzice – 388,40 ha, w obrębie Krasiejów – 202,02 ha, w obrębie Zbicko – 253,12 ha). Drugim ważnym elementem tej charakterystyki jest odległość pomiędzy skrajnymi kompleksami, która wynosi w kierunku północ-południe 25 km, a w kierunku wschód-zachód 56 km. Do obowiązków administracji należy stała ochrona znaków granicznych oraz znaków geodezyjnych. W przypadku stwierdzenia uszkodzenia, zniszczenia lub przesunięcia tych znaków, należy zawiadomić o tym fakcie odpowiednie służby geodezyjne.

• **Dostępność kompleksów leśnych nadleśnictwa**

Dostęp do kompleksów leśnych.

Warunki komunikacyjne w zasięgu Nadleśnictwa są w zasadzie korzystne - dogodne połączenia drogowe ułatwiają przemieszczanie się i transport. Wszystkie osiedla i osady śródlądowe mają połączenia utwardzonymi drogami publicznymi.

Sieć dróg ułatwiających dostęp do poszczególnych kompleksów leśnych lub przecinających kompleksy leśne jest w zasadzie wystarczająca. Są to drogi asfaltowe lub utwardzone łączące wszystkie miejscowości. Ponadto, istnieje sieć dróg leśnych o różnej nawierzchni umożliwiających dojazd do poszczególnych drzewostanów.

Ilość dróg dojazdowych jest w zasadzie wystarczająca, jednakże Nadleśnictwo systematycznie, w miarę potrzeb buduje nowe drogi. Niektóre istniejące drogi wymagają jednak remontu.

Ogólne omówienie potrzeb z zakresu budowy nowych dróg przedstawiono w rozdz. „4.1.7.1. Potrzeby z zakresu infrastruktury technicznej dla potrzeb racjonalnej gospodarki leśnej”.

Nadleśnictwo Opole dysponuje dobrymi warunkami do zrywki i składowania drewna. Sieć szlaków zrywkowych zapewnia dostęp do wszystkich części lasu.

1.4.3. Enklawy

Na terenie lasów Nadleśnictwa Opole położone są następujące obce enklawy (podano powierzchnię w przybliżeniu, z dokładnością do 0,10 ha):

Lp	Położenie względem oddziałów	Pow. [ha]	Lp	Położenie względem oddziałów	Pow. [ha]	Lp	Położenie względem oddziałów	Pow. [ha]	Lp	Położenie względem oddziałów	Pow. [ha]
obr. Dąbrowa Opolska			obr. Grudzice			obr. Krasiejów			obr. Zbicko		
1.	80, 82, 85, 86, 87	8,1	1.	47	0,2	1.	157,158,170,169	11,0	1.	134	1,0
2.	1	10,7	2.	86,101	2,4	2.	192	1,0	2.	66,67,68,87,106,105,104,103,86	142,0
3.	175, 176	4,6	3.	85,100,99,98,83	18,4	3.	185,85,186	16,4			
			4.	115,114	2,1	4.	246,245	4,0			
			5.	97,96,95,	11,0	5.	131	1,2			
			6.	133,133A	2,0	6.	131,132,121,109, 108,120,131	32,9			
			7.	168,169	2,0	7.	38,39,40,42	3,5			
			8.	172,172	5,2	8.	6-11,19,38,47-50, 44,37,18,42	404,8			
			9.	171,172	4,8	9.	89	0,2			
						10.	208,207,197,192,184,211,210,209,193,194,195,196,181,182,183	74,0			
Razem obręb		23,4	Razem obręb		48,1	Razem obręb		549,0	Razem obręb		143,0
Razem Nadleśnictwo = 763,5 ha											

Powyższe enklawy, to głównie grunty orne, łąki i pastwiska, nie mające szkodliwego wpływu na gospodarkę leśną Nadleśnictwa. Ponadto istnieje cały szereg pól enklaw, wrzynających się na znaczną odległość w grunty Nadleśnictwa.

1.4.4. Charakterystyka pozostałych czynników wpływających na stopień trudności gospodarczych Nadleśnictwa

Spośród innych czynników, które wpływają na gospodarkę Nadleśnictwa należy wymienić:

- ✓ udział siedlisk borowych – 60,0%, lasowych – 40,0%,
- ✓ udział rzeczywisty gatunków iglastych – 77,9%, liściastych – 22,1%,
- ✓ udział siedlisk wilgotnych, bagiennych i łągowych – 42,4%,
- ✓ udział K.O. – 1,6%, KDO – 0,28%,
- ✓ udział upraw i młodników I i II klasy wieku – 31,75%,
- ✓ udział lasów ochronnych – 98,95%,
- ✓ powierzchnia drzewostanów do przebudowy – 153,26 ha, tj. 0,7%,
- ✓ występowanie drzewostanów na gruntach porolnych – 838,51 ha, tj. 3,9%,
- ✓ wpływ zanieczyszczeń przemysłowych - I strefa - 15,2%
II strefa - 84,8% powierzchni leśnej.

1.4.5. Zestawienie ekonomicznych wskaźników gospodarki leśnej.

Tabela nr XIXa. Ekonomiczne wskaźniki gospodarki leśnej.

Lp.	Wyszczególnienie		Ubiegły	Plan na
1	2		3	4
1.	Powierzchnia leśna (stan na 1.01.pierwszego roku obowiązywania planu UI bez grunt związ. z gosp. leśną) - ha		21 503,83	21 594,98
2.	Zapas drzewny na powierzchni leśnej (stan na 1.01.pierwszego roku obowiązywania planu UL) - m ³		4 966 328	6 301 150
3.	Zasobność drzewostanów (stan na 1.01.pierwszego roku obowiązywania planu UL) - m ³ /ha		232	295
4.	Wartość majątku Nadleśnictwa	Wartość drzewostanów (wg tablic)- tys. zł	-	-
		Wartość gruntów leśnych(20% wartości drzewostanów) – tys. zł	-	-
		Wartość środków trwałych – tys. zł	-	-
		Razem	-	-
5.	Etat 10-letni /wykonanie (grubizna netto)	Użytki rębne* – m ³ netto	447 892	781 214
			447 778	X
		Użytki przedrębne – m ³ netto	460 037	546 840
			459 827	X
		Razem użytki główne – m ³ netto	907 929	1 328 054
			907 605	X
6.	Okresowy przyrost w 10-leciu	m ³	1 518 170	1 621 300
		przeciętnie m ³ /ha /rok	7,06	6,41
7.	Wskaźniki gospodarki zasobami (grubizna brutto)**	Użytkowanie rębne m ³ /ha pow. les. /rok	2,50	4,12
		Użytkowanie przedrębne m ³ /ha pow. les. /rok	2,67	3,17
		Razem użytkowanie główne m ³ /ha pow. les. /rok	5,17	7,29
		Użytkowanie główne % zasobów /rok	2,24	2,50
		Użytkowanie główne % przyrostu /rok	5,98	9,99
8.	Przeciętne roczne przychody Nadleśnictwa (z ostatnich trzech lat, bez dopłat z funduszu leśnego) - tys. zł		16 628	X
9.	Przeciętne roczne koszty Nadleśnictwa ogółem (z ostatnich trzech lat, bez funduszu leśnego) - tys. zł		15 235	X
	w tym podatek leśny		283	X
10.	Przeciętny roczny wynik finansowy - tys. zł (netto)		1 397	X
11.	Wskaźnik rentowności (10:9) - %		7,91	X
12.	Udział powierzchni prawnie wyłączonych z użytkowania rębnego - % (udział w powierzchni leśnej) ³		0,10	0,10
13.	Udział lasów ochronnych - % (udział w powierzchni leśnej)		99,04	99,05
14.	Udział gospodarstwa przebudowy - % (udział w powierzchni leśnej)		8,98	0,71
15.	Powierzchnia lasów nadzorowanych- ha		1 546,52	1 546,52
	% udziału w powierzchni lasów Nadleśnictwa		7,2	7,2

* - łącznie z 5% przyrostem; ** - odniesione do powierzchni z początku okresu gospodarczego

1.4.6. Ramowy plan ekonomiczny na 10 lat.**Tabela nr XIXb. Ramowy biznesplan na 10 lat.**

Wyszczególnienie	Plan		
	optymistyczny cena rosnąca koszty stałe	pośredni cena stała koszty stałe	pesymistyczny cena stała koszty rosnące
2	3	4	5
Etat m ³ netto zatwierdzony na 10 lat	1 328 054	1 328 054	1 328 054
Cena 1 m ³ drewna (średnia z ostatnich 3 lat w nadleśnictwie)	X	180,17	180,17
Rosnąca cena 1 m ³ drewna (średnia z ostatnich 3 lat w nadleśnictwie skorygowana wskaźnikiem przewidywanej inflacji)	209,0	X	X
Przychody ze sprzedaży drewna w tys. zł	277 561,4	239 275,5	239 275,5
Inne źródła przychodu w tys. zł	643,3	643,3	643,3
Przychody razem tys. zł	278 204,7	239 918,8	239 918,8
Koszty ogółem (średnia kosztów ogółem z ostatnich 3 lat w nadleśnictwie) w tys. zł	164 198,0	164 198,0	X
Rosnące koszty ogółem (średnia kosztów ogółem z ostatnich 3 lat skorygowana wskaźnikiem przewidywanej inflacji)	X	X	190 470,0
Dochód (±) w tys. zł (przychody minus koszty)	114 006,7	75 720,8	49 448,8
Rentowność % (dochód/koszty ogółem x100%)	69,43	46,11	25,96

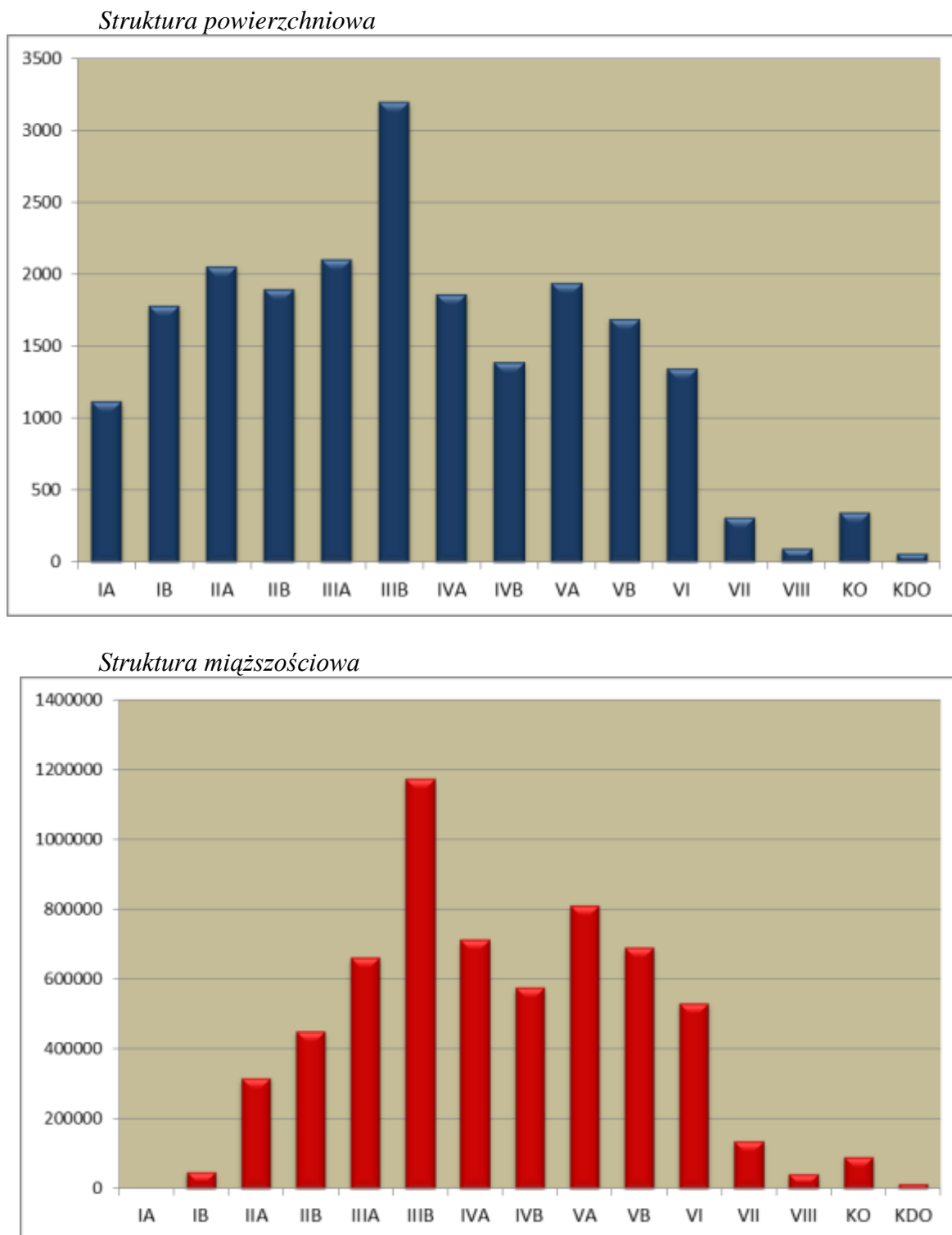
*Roczny wskaźnik inflacji został przyjęty na stałym poziomie 3 % rocznie.

** Inne przychody na poziomie przychodów z 3 ostatnich lat.

1.5. Charakterystyka stanu lasu i zasobów drzewnych.**1.5.1. Ocena możliwości produkcyjnych lasu na podstawie zestawień końcowych – tabele klas wieku (II – VIII).**

W części tabelarycznej niniejszego elaboratu zostały zamieszczone następujące tabele, charakteryzujące możliwości produkcyjne lasów Nadleśnictwa Opole:

- ✓ Tabela nr II - Zestawienie powierzchni typów siedliskowych wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji;
- ✓ Tabela nr III - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych funkcji lasu i gatunków panujących;
- ✓ Tabela nr IV - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących;
- ✓ Tabela nr Va - Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu;
- ✓ Tabela nr Vb - Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu;
- ✓ Tabela nr VI - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności;
- ✓ Tabela nr VII - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg stref uszkodzenia lasu i gatunków panujących;
- ✓ Tabela nr VIIIa - Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia – przyrost tablicowy.

1.5.1.1. Struktura powierzchniowa i miąższościowa klas wieku w V rewizji**Ryc. 1.5.1.1.1. Struktura miąższościowa i powierzchniowa klas wieku w V rewizji**

Udziały powierzchniowe w klasach wieku od I do V są stosunkowo wyrównane. Wahają się w granicach około 8 – 9% w podklasach wieku. Maksymalna powierzchnia występuje w IIIb podklasie wieku stanowiąca 14,9 % powierzchni leśnej.

Masowo największy udział stanowią drzewostany III, IV, V klasy wieku. Procentowo udziały w podklasach wieku rozkładają się tu stosunkowo równo i wahają w granicach 8–13 %. Maksymalna zasobność występuje w IIIb podklasie wieku i stanowi 18,7 % zasobów.

1.5.1.2. Porównanie powierzchniowego i miąższościowego rozkładu klas wieku w IV i V rewizji.

Tabela 1.5.1.2.1. Porównanie powierzchni leśnej, zasobów leśnych i przeciętnej zasobności między IV i V rewizją

Obwód Dąbrowa Opolska

Stan na	Jedn.	Grunty leśne niezalesione			Drzewostany w klasach i podklasach wieku							
		do odnowienia		pozo stałe	I		II		III		IV	
		Płazo-winy	halizny zręby		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Powierzchnia												
1.01. 2004	ha		70,68		375,91	272,75	449,87	529,60	694,70	497,18	331,00	465,69
	%		1,5		7,8	5,7	9,3	11,0	14,4	10,3	6,9	9,7
1.01. 2014	ha		68,28	50,19	248,03	432,05	268,80	429,87	544,89	711,06	476,84	304,44
	%		1,40	1,03	5,09	8,87	5,52	8,82	11,19	14,73	9,79	6,25
Różnica	ha		-2,4	50,19	-127,88	159,3	-181,07	-99,73	-149,81	213,88	145,84	-161,25
Masa												
1.01. 2004	m ³		1455		570	7950	63775	124105	188685	169460	128675	165970
	%		0,1	0,0	0,6	5,2	10,1	15,3	13,7	10,4	13,4	0,0
1.01. 2014	m ³		638	1373	305	11635	43395	106450	175330	269390	184935	136690
	%		0,04	0,09	0,02	0,78	2,90	7,11	11,63	18,02	12,35	9,13
Różnica	m ³		-817	1373	-265	3685	-20380	-17655	-13355	99930	56260	-29280
Przeciętna zasobność												
1.01. 2004	m ³ /ha				2	29	142	234	272	341	389	356
1.01. 2014	m ³ /ha				1	27	161	248	322	376	388	449
Różnica	m ³ /ha				-1	-2	19	14	50	35	-1	93

Stan Na	Jedn.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku					KO	KDO	Przest. na gruntach leśnych	Razem	
		V		VI	VII	VIII				Grunty zal.	Grunty zal. i nie zal.
		81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyż.					
1	2	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
Powierzchnia											
1.01. 2004	ha	325,27	272,38	247,03	133,72	41,73	101,95	3,18		4741,96	4812,64
	%	6,8	5,7	5,1	2,8	0,9	2,1	0,1		98,5	100,0
1.01. 2014	ha	425,22	314,12	250,74	194,03	61,25	76,20	15,47		4753,01	4871,48
	%	8,73	6,45	5,15	3,98	1,26	1,56	0,19		97,57	100,0
Różnica	ha	99,95	41,74	3,71	60,31	19,52	-25,75	12,29		11,05	58,84
Masa											
1.01. 2004	m ³	111435	96400	86245	43870	13445	23265	1540	7066	1232456	1233911
	%	9,0	7,8	7,0	3,6	1,1	1,9	0,1	0,6	99,9	100,0
1.01. 2014	m ³	194135	128580	107010	87695	29830	14190	2255	7267	1499092	1501128
	%	12,96	8,59	7,07	5,80	1,97	0,96	7,15	0,49	99,87	100,00
Różnica	m ³	82700	32180	20765	43825	16385	-9075	-40	201	266636	267217
Przeciętna zasobność											
1.01. 2004	m ³ /ha	343	354	349	328	322	228	484		260	256
1.01. 2014	m ³ /ha	456	427	422	452	487	188	164		315	308
Różnica	m ³ /ha	113	78	73	124	165	-40	-320		55	52

Obwód Grudzice

Stan na	Jedn.	Grunty leśne niezalesione			Drzewostany w klasach i podklasach wieku							
		do odnowienia		pozo stałe	I		II		III		IV	
		Płazo winy	halizny zręby		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80
Powierzchnia w ha / zapas w m ³												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Powierzchnia												
1.01. 2004	ha		11,67		417,32	646,74	469,55	450,49	761,53	281,90	199,96	415,58
	%		0,3		13,4	10,2	9,6	17,5	6,4	5,0	9,6	7,5
1.01. 2014	ha		78,67	2,65	222,32	417,33	715,89	443,93	555,54	656,64	254,12	185,36
	%		1,76	0,06	4,96	9,31	15,97	9,90	12,40	14,65	5,67	4,14
Różnica	ha		67	2,65	-195	-229,41	246,34	-6,56	-205,99	374,74	54,16	-230,22
Masa												
1.01. 2004	m ³				360	12285	51950	95195	209495	83440	54245	126860
	%				0,0	1,4	5,9	10,8	23,8	9,5	6,2	14,4
1.01. 2014	m ³		979	21	1250	19095	107995	105375	175785	227145	92920	73050
	%		0,00	0,11	1,61	9,11	8,89	14,83	19,17	7,84	6,16	0,00
Różnica	m ³		979	21	890	6810	56045	10180	-33710	143705	38675	-53810
Przeciętna zasobność												
1.01. 2004	m ³ /ha				1	19	111	211	275	296	271	305
1.01. 2014	m ³ /ha				6	46	151	237	316	346	366	394
Różnica	m ³ /ha				5	27	40	26	41	50	95	89

Stan Na	Jedn.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku					KO	KDO	Przest. na gruntach leśnych	Razem	
		V		VI	VII	VIII				Grunty zal.	Grunty zal. i nie zal.
		81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyż.					
Powierzchnia w ha/ zapas w m ³											
1	2	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
Powierzchnia											
1.01. 2004	ha	289,79	200,39	249,22	46,73	7,72	29,42			4466,34	4478,01
	%	4,9	5,0	3,0	1,7	0,1	0,2			99,7	100,0
1.01. 2014	ha	354,35	245,10	259,85	40,64	29,16	13,73	6,61		4400,57	4481,89
	%	7,91	5,47	5,80	0,91	0,65	0,31	0,15		98,18	100,0
Różnica	ha	64,56	44,71	10,63	-6,09	21,44	-15,69	6,61		-65,77	3,88
Masa											
1.01. 2004	m ³	92600	59870	69465	12730	1745	6640		2907	879787	879787
	%	10,5	6,8	7,9	1,4	0,2	0,8		0,3	100,0	100,0
1.01. 2014	m ³	144510	100340	98585	15810	10035	3910	2030	6284	1184119	1185119
	%	12,19	8,47	8,32	1,33	0,85	0,33	0,17	0,53	99,89	100,0
Różnica	m ³	51910	40470	29120	3080	8290	-2730	2030	3377	304332	305332
Przeciętna zasobność											
1.01. 2004	m ³ /ha	320	299	279	272	226	226	320		197	196
1.01. 2014	m ³ /ha	408	409	379	389	344	285	307		269	264
Różnica	m ³ /ha	88	110	100	117	118	59	-13		72	68

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW

Obręb Krasiejów

Stan na	Jedn.	Grunty leśne niezalesione			Drzewostany w klasach i podklasach wieku							
		do odnowienia		pozo stałe	I		II		III		IV	
		Plazo winy	halizny zręby		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80
Powierzchnia w ha / zapas w m ³												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Powierzchnia												
1.01. 2004	ha		60,35		465,88	537,19	604,32	657,68	1040,75	686,23	529,59	588,93
	%		0,9		7,1	8,2	9,2	10,0	15,8	10,4	8,0	8,9
1.01. 2014	ha		101,69	2,67	381,89	534,90	538,99	630,98	603,72	1073,17	611,01	535,84
	%		1,54	0,04	5,79	8,11	8,14	9,50	9,13	16,26	9,26	8,12
Różnica	ha		41,34	2,67	-83,99	-2,29	-65,33	-26,7	-437,03	386,94	81,42	-53,09
Masa												
1.01. 2004	m ³		34		190	12595	67535	133980	255580	191795	145805	171275
	%		0,0		0,0	0,9	4,9	9,8	18,7	14,0	10,7	12,5
1.01. 2014	m ³		1487	35	210	9590	81820	160940	184420	391795	223230	210020
	%		0,08	0,00	0,01	0,51	4,35	8,52	9,80	20,87	11,89	11,19
Różnica	m ³		1453	35	20	-3005	14285	26960	-71160	200000	77425	38745
Przeciętna zasobność												
1.01. 2004	m ³ /ha				0	23	112	204	246	279	275	291
1.01. 2014	m ³ /ha				0	18	152	255	305	365	365	392
Różnica	m ³ /ha					-5	40	51	59	86	90	101

Stan Na	Jedn.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku					KO	KDO	Przest. na gruntach leśnych	Razem	
		V		VI	VII	VIII				Grunty zal.	Grunty zal. i nie zal.
		81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyż.					
Powierzchnia w ha / zapas w m ³											
1	2	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
Powierzchnia											
1.01. 2004	ha	603,32	379,21	390,73	28,98	2,45	10,22			6525,48	6585,83
	%	9,2	5,7	5,9	0,4	0,0	0,2			99,1	100,0
1.01. 2014	ha	524,93	595,45	424,83	28,59	2,88	13,39	1,83		6502,40	6606,76
	%	7,95	9,02	6,44	0,43	0,04	0,20	0,03		98,44	100,0
Różnica	ha	-78,39	216,24	34,1	-0,39	0,43	3,17	1,83		-23,08	20,93
Masa											
1.01. 2004	m ³	173065	100035	98530	6765	750	2190		7472	1367562	1367596
	%	12,5	7,3	7,2	0,5	0,1	0,2		0,5	100,0	100,0
1.01. 2014	m ³	207675	226265	154950	8855	850	3340	510	13022	1877492	1879014
	%	11,06	12,05	8,25	0,47	0,05	0,18	0,03	0,69	99,92	100,0
Różnica	m ³	34610	126230	56420	2090	100	1150	510	5550	509930	511418
Przeciętna zasobność											
1.01. 2004	m ³ /ha	282	267	252	233	306	234			209	208
1.01. 2014	m ³ /ha	396	380	365	310	295	249	279		289	284
Różnica	m ³ /ha	114	113	110	77	-11	15			80	76

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW

Obwód Zbicko

Stan na	Jedn.	Grunty leśne niezalesione			Drzewostany w klasach i podklasach wieku							
		do odnowienia		pozo stałe	I		II		III		IV	
		Płazo winy	halizny zręby		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80
		Powierzchnia w ha / zapas w m ³										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Powierzchnia												
1.01.	ha		43,06		347,71	535,34	388,21	397,69	755,25	567,43	356,50	681,99
2004	%		0,8		6,2	9,5	7,2	7,1	13,4	10,1	6,0	12,1
1.01.	ha		54,26	6,20	266,12	400,92	536,00	392,64	401,49	759,75	520,83	366,11
2014	%		0,96	0,11	4,72	7,12	9,51	6,97	7,13	13,48	9,24	6,50
Różnica	ha		11,2	6,2	-81,59	-134,42	147,79	-5,05	-353,76	192,32	164,33	-315,88
Masa												
1.01.	m ³		397		230	13095	48440	89630	227500	191345	125385	242925
2004	%		0,0		0,0	0,9	3,4	6,1	15,4	12,9	8,0	16,4
1.01.	m ³		247	15		7065	83190	78460	127260	287190	211695	156520
2014	%		0,01	0,00		0,41	4,79	4,52	7,33	16,54	12,20	9,02
Różnica	m ³		-150	15	-230	-6030	34750	-11170	-100240	95845	86310	-86405
Przeciętna zasobność												
1.01.	m ³ /ha				1	24	124	225	301	337	352	356
2004												
1.01.	m ³ /ha				0	18	155	200	317	378	406	472
2014												
Różnica	m ³ /ha				-1	-6	31	-25	16	41	54	116

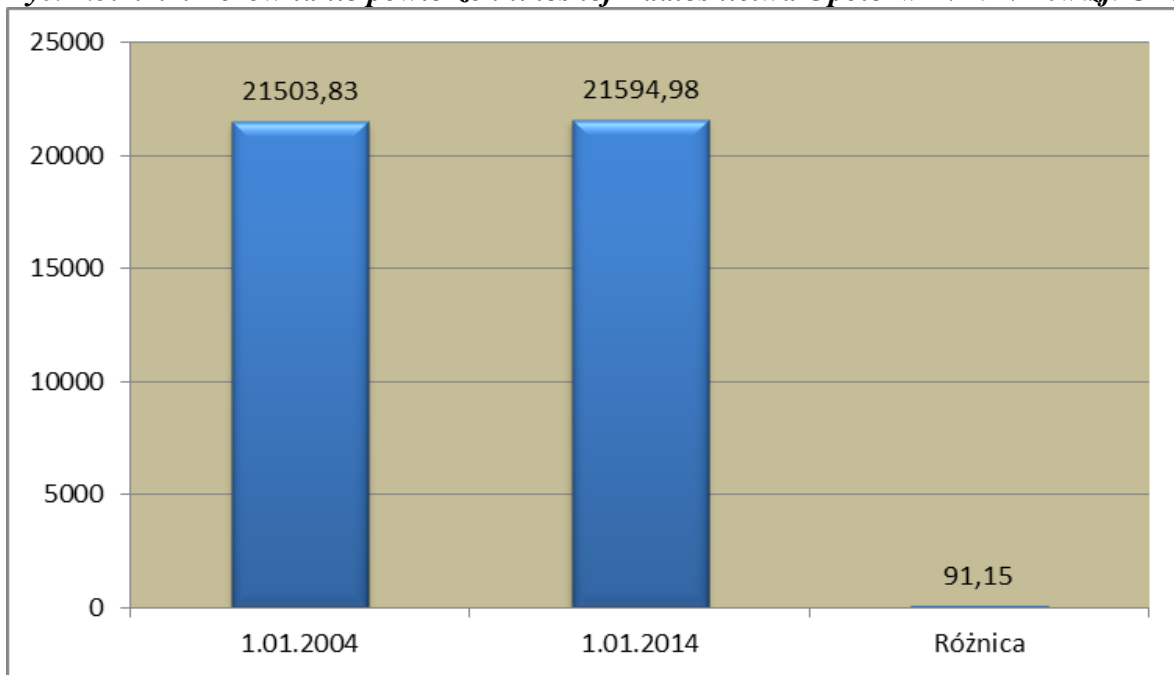
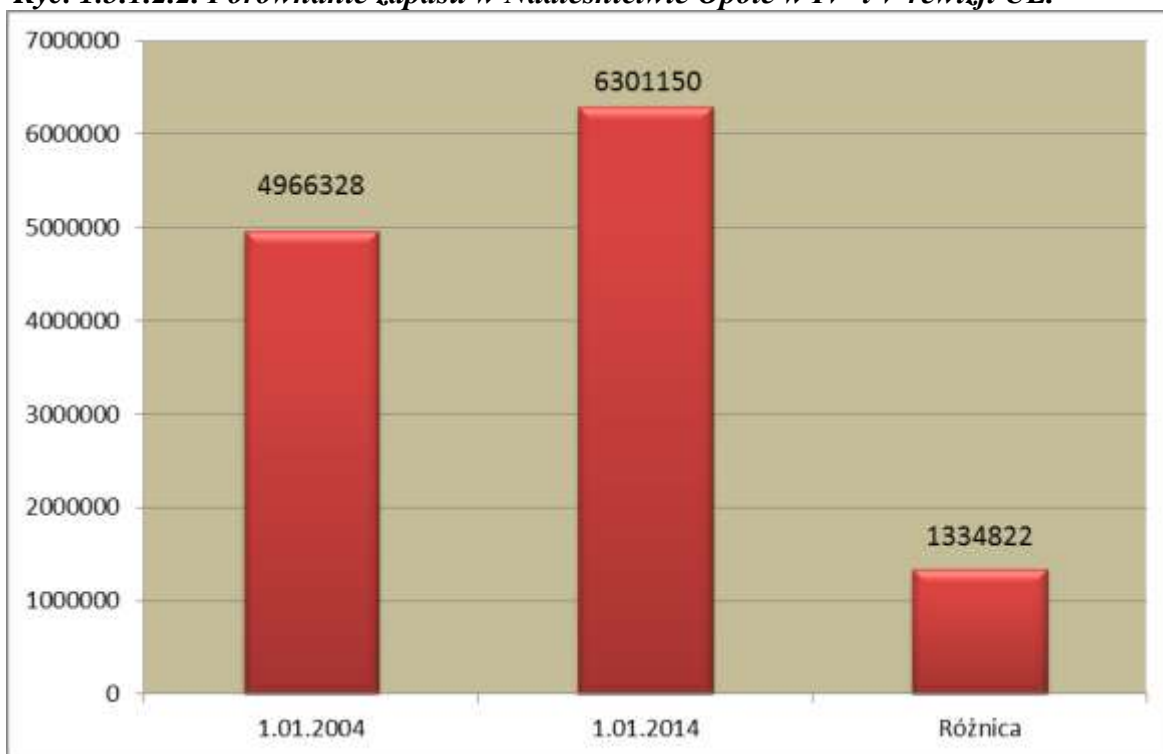
Stan Na	Jedn.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku					KO	KDO	Przest. na gruntach leśnych	Razem	
		V		VI	VII	VIII				Grunty zal.	Grunty zal. i nie zal.
		81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyż.					
		Powierzchnia w ha / zapas w m ³									
1	2	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
Powierzchnia											
1.01.	ha	658,12	483,82	231,24	40,96	9,35	129,68			5584,29	5627,35
2004	%	11,7	8,6	4,1	0,7	0,2	2,3			99,2	100,0
1.01.	ha	640,89	540,46	416,02	52,12	3,00	241,97	36,07		5574,39	5634,85
2014	%	11,37	9,59	7,38	0,92	0,05	4,29	0,64		98,93	100,0
Różnica	ha	-17,23	56,64	184,78	11,16	-6,35	112,29	36,07		-9,9	7,5
Masa											
1.01.	m ³	240040	164290	89520	12385	2350	29340		8162	1484637	1485034
2004	%	16,2	11,1	6,0	0,8	0,2	2,0		0,6	100,0	100,0
1.01.	m ³	263810	236035	171520	24590	665	69605	8940	9082	1735627	1735889
2014	%	15,20	13,60	9,88	1,42	0,04	4,01	0,52	0,52	99,99	100,0
Różnica	m ³	23770	71745	82000	12205	-1685	40265	8940	920	250990	250855
Przeciętna zasobność											
1.01.	m ³ /ha	365	340	387	302	251	226			265	263
2004											
1.01.	m ³ /ha	412	437	412	472	222	288	248		311	308
2014											
Różnica	m ³ /ha	47	97	25	170	-29	62	248		46	45

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW

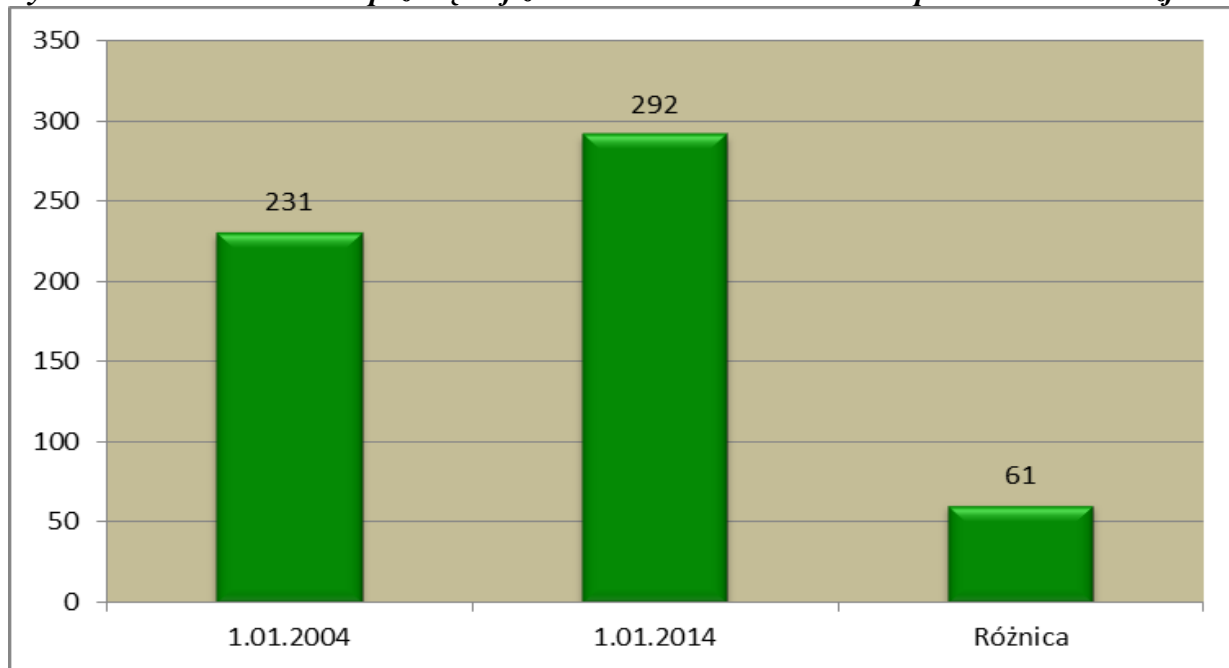
Nadleśnictwo Opole

Stan Na	Jedn.	Grunty leśne niezalesione			Drzewostany w klasach i podklasach wieku							
		do odnowienia		pozo stałe	I		II		III		IV	
		Płazo winy	halizny zręby		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80
		Powierzchnia w ha / zapas w m ³										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Powierzchnia												
1.01. 2004	ha		185,76		1606,82	1992,02	1912,95	2035,46	3252,23	2032,74	1417,05	2152,19
	%		0,9		7,5	9,3	9,0	9,5	15,1	9,5	6,5	10,0
1.01. 2014	ha		302,90	61,71	1118,36	1785,20	2059,68	1897,42	2105,64	3200,62	1862,80	1391,75
	%		1,40	0,29	5,18	8,27	9,53	8,77	9,75	14,86	8,63	6,45
Różnica	ha		117,16	61,71	-488,46	-206,82	146,73	-138,04	-1146,59	1167,88	445,75	-760,44
Masa												
1.01. 2004	m ³				1350	45925	231700	442910	881260	636040	454110	707030
	%				0,0	0,9	4,7	8,9	17,8	12,8	9,0	14,2
1.01. 2014	m ³		3351	1469	1765	47385	316400	451225	662795	1175520	712780	576280
	%		0,05	0,02	0,03	0,75	5,02	7,15	10,50	18,68	11,32	9,15
Różnica	m ³		3351	1469	415	1460	84700	8315	-218465	539480	258670	-130750
Przeciętna zasobność												
1.01. 2004	m ³ /ha				1	23	121	218	271	313	320	329
1.01. 2014	m ³ /ha				2	26	154	238	314	367	383	414
Różnica	m ³ /ha				1	3	33	20	43	54	63	85

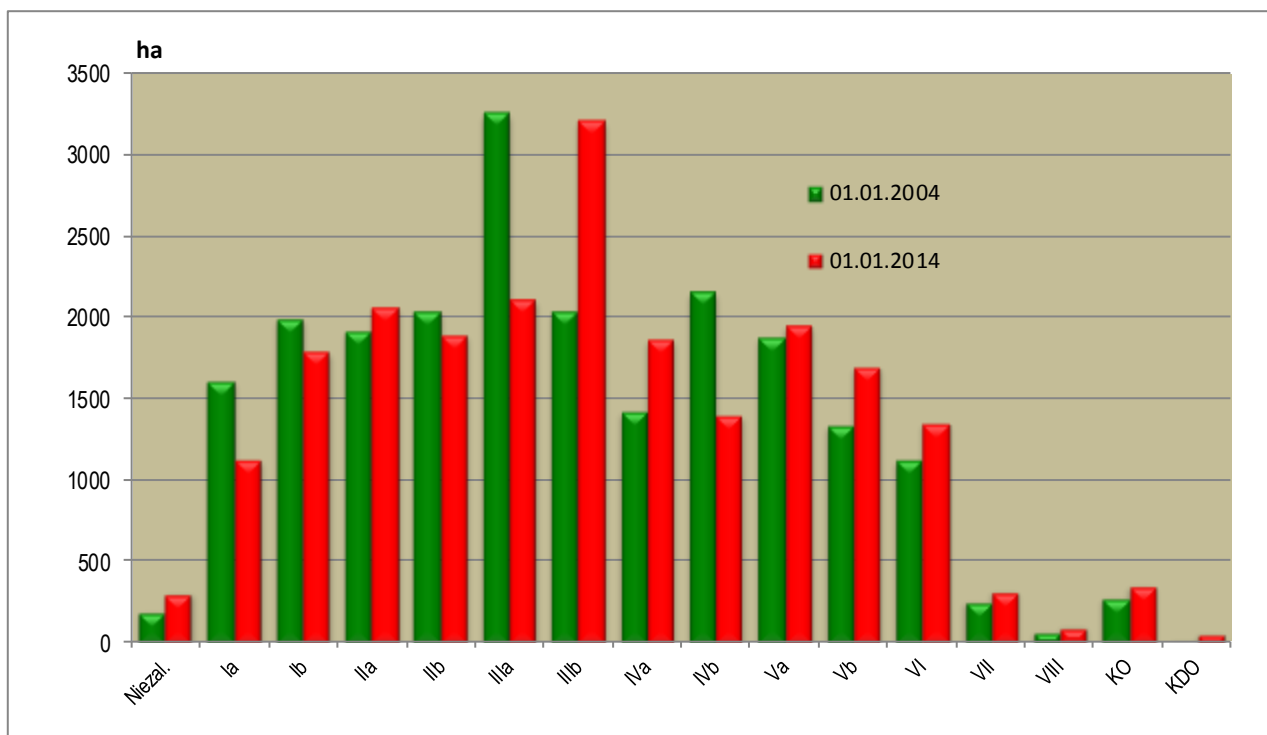
Stan Na	Jedn.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku					KO	KDO	Przest. na gruntach leśnych	Razem	
		V		VI	VII	VIII				Grunty zal.	Grunty zal. i nie zal.
		81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyż.					
		Powierzchnia w ha / zapas w m ³									
1	2	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
Powierzchnia											
1.01. 2004	ha	1876,50	1335,80	1118,22	250,39	61,25	271,27	3,18		21318,07	21503,83
	%	8,7	6,2	5,2	1,2	0,3	1,3	0,0		99,1	100,0
1.01. 2014	ha	1945,39	1695,13	1351,44	315,38	96,29	345,29	59,98		21230,37	21594,98
	%	9,01	7,85	6,26	1,46	0,45	1,60	0,25		98,31	100,0
Różnica	ha	68,89	359,33	233,22	64,99	35,04	74,02	56,8		-87,7	91,15
Masa											
1.01. 2004	m ³	617140	420595	343760	75750	18290	61435	1540	25607	4964442	4966328
	%	12,4	8,5	6,9	1,5	0,4	1,3	0,0		100,0	100,0
1.01. 2014	m ³	810130	691220	532065	136950	41380	91045	13735	35655	6296330	6301150
	%	12,87	10,98	8,43	2,16	0,65	1,45	0,21	0,57	99,93	100,0
Różnica	m ³	192990	270625	188305	60360	23090	29610	12195	10048	1331888	1334822
Przeciętna zasobność											
1.01. 2004	m ³ /ha	327	316	307	303	299	227	484		233	231
1.01. 2014	m ³ /ha	416	408	394	432	430	264	242		296	292
Różnica	m ³ /ha	89	92	87	129	131	37	-242		63	61

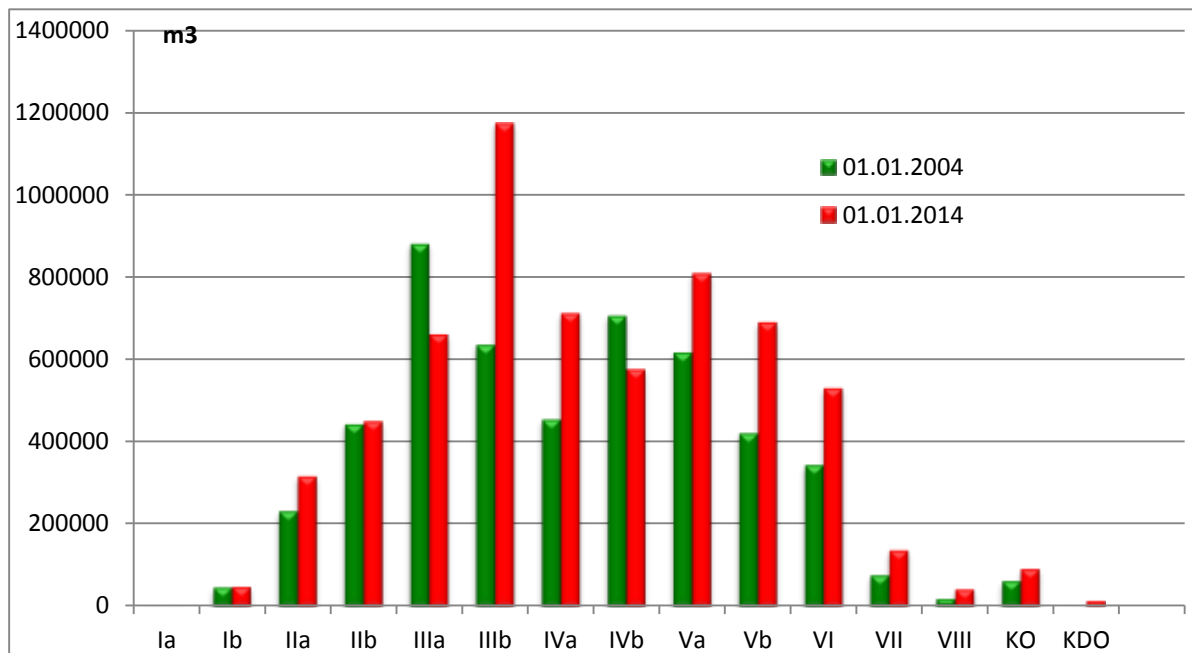
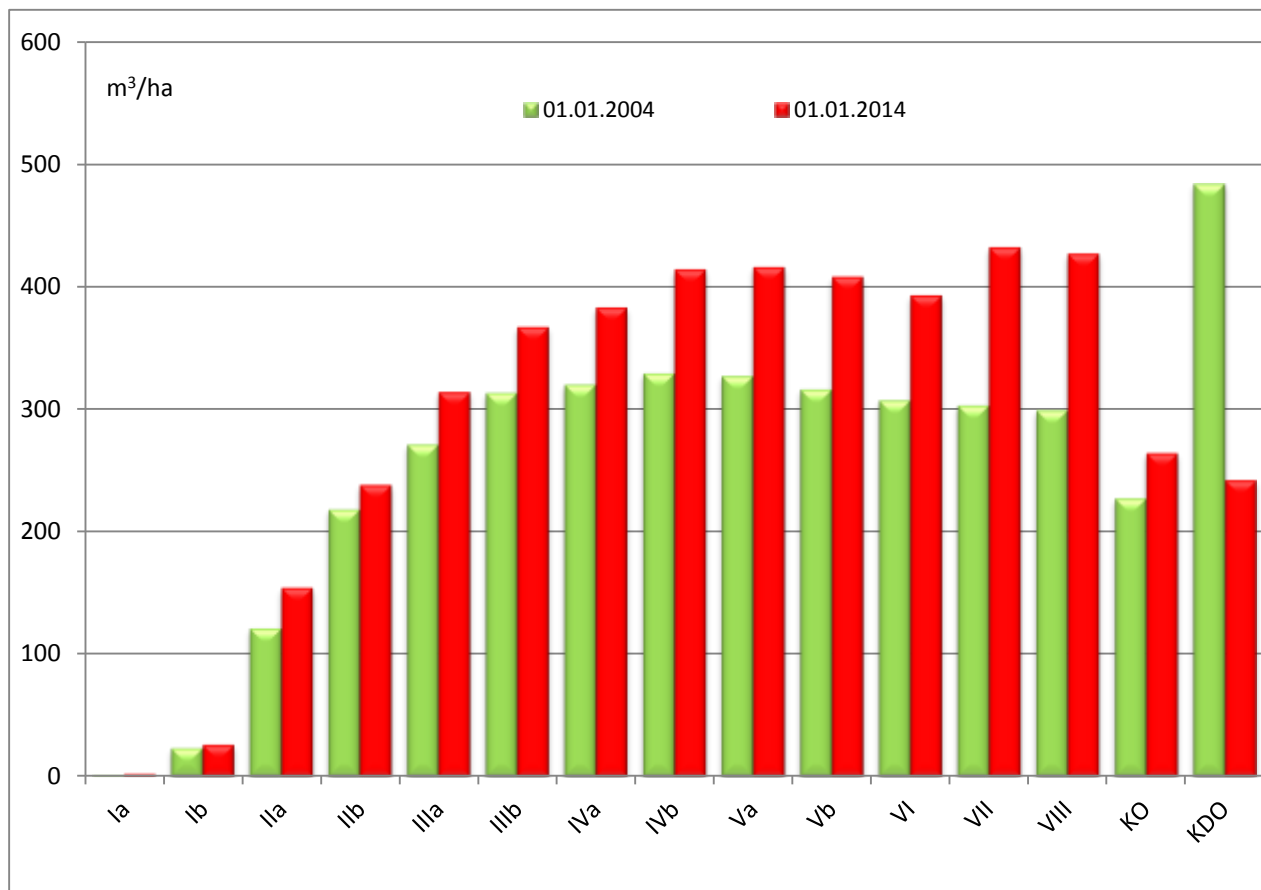
Ryc. 1.5.1.2.1. Porównanie powierzchni leśnej Nadleśnictwa Opole w IV i V rewizji UL.**Ryc. 1.5.1.2.2. Porównanie zapasu w Nadleśnictwie Opole w IV i V rewizji UL.**

Ryc. 1.5.1.2.3. Porównanie przeciętnej zasobności w Nadleśnictwie Opole w IV i V rewizji UL.

Ryc. 1.5.1.2.4. Porównanie powierzchni klas wieku Nadleśnictwa Opole w IV i V rewizji

Ryc. 1.5.1.2.5. Porównanie zapasu w klasach wieku Nadleśnictwa Opole w IV i V rewizji**Ryc. 1.5.1.2.6. Porównanie przeciętnej zasobności klas wieku Nadleśnictwa Opole w IV i V rewizji**

Z tabel i wykresów wynika, że zapas poczynając od IIIb podklasy wieku, zwiększył się prawie we wszystkich klasach wieku, bardziej w drzewostanach starszych, a wyraźnie zmalał jedynie w IIIa podklasie wieku.

Przeciętna zasobność wzrosła znacznie we wszystkich klasach wieku, proporcjonalnie bardziej w drzewostanach starszych klas (prawidłowość ta nie dotyczy tylko drzewostanów w KDO).

Natomiast zmiany w powierzchni w klasach wieku wykazują pewną nieregularność.

1.5.1.3. Przeciętne parametry drzewostanów Nadleśnictwa Opole w V rewizji

Parametry	Obr. Dąbrowa Opolska	Obr. Grudzice	Obr. Krasiejów	Obr. Zbicko	N-ctwo
Przeciętny wiek	62 lat	53 lat	58 lat	63 lat	59 lat
Przeciętna zasobność	314 m ³ /ha	268 m ³ /ha	287 m ³ /ha	310 m ³ /ha	295 m ³ /ha
Spodziewany przyrost bieżący roczny	8m ³ /ha	8 m ³ /ha	8 m ³ /ha	7 m ³ /ha	8 m ³ /ha

1.5.1.4. Charakterystyka młodego pokolenia zinwentaryzowanego w V rewizji.

Młode pokolenie w KO (wg tabeli nr XII) występuje w Nadleśnictwie na powierzchni 345,29ha. Przewiętny procent pokrycia wynosi 37,0%. W KDO młode pokolenie występuje na powierzchni 32,40ha a przewiętny procent pokrycia wynosi 17,8%.

W drzewostanach zinwentaryzowano łącznie młode pokolenie na powierzchni zredukowanej 592,54ha, z czego nalot zajmuje 16,23ha, podsadzenia 108,8ha, podrost 363,85ha, a podrost II piętra 103,66ha.

Skład gatunkowy odnowień jest urozmaicony, wprowadzane są gatunki o większych wymaganiach ekologicznych jak buk, dąb.

Ryc. 1.5.1.4.1. Struktura młodego pokolenia wg gatunków i powierzchni zredukowanej.

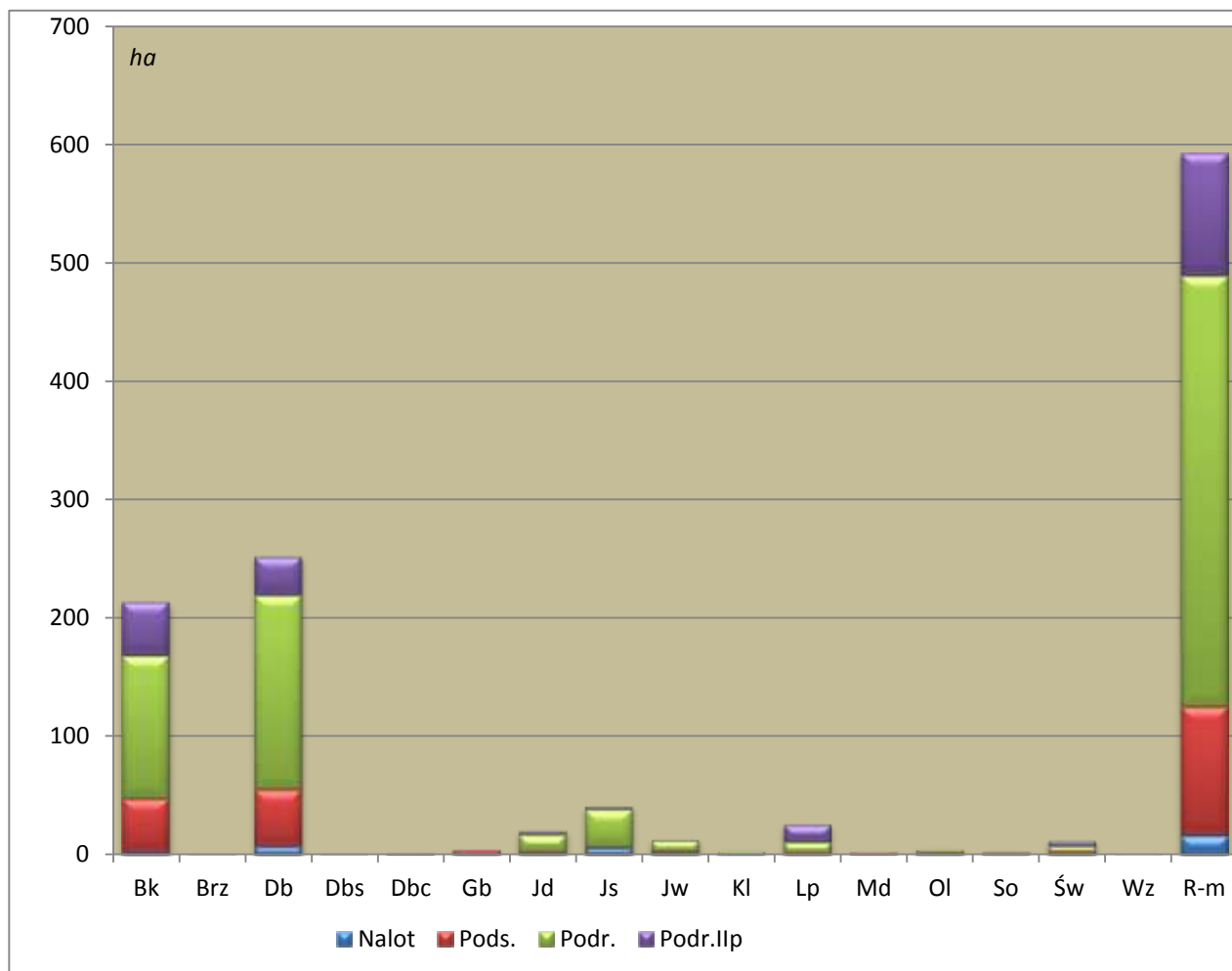

Tabela 1.5.1.4.2. Odnowienia podokapowe w Nadleśnictwie według rzeczywistego udziału gatunków i rzeczywistej powierzchni.

Warstwa	Powierzchnia gatunku w ramach warstwy [ha]																
	Bk	Brz	Db	Dbs	Dbc	Gb	Jd	Js	Jw	Kl	Lp	Md	Oi	So	Św	Wz	R - m
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Obwód Dąbrowa Opolska																	
Nalot	1,69		2,62				0,44	0,44	0,50								5,69
Pods.	3,10	0,14	8,12	0,41			0,61		0,91		0,37	0,94	0,99	0,74	0,18		16,51
Podr.	38,80		134,68			1,25	0,99	10,33	4,21	0,04	9,22	0,05	1,16	0,52	3,30		204,55
Podr.Ilp	7,22		23,37				0,44		0,29						3,39		34,71
Razem	50,81	0,14	168,79	0,41		1,25	2,48	10,77	5,91	0,04	9,59	0,99	2,15	1,26	6,87		261,46
Obwód Grudziце																	
Nalot								0,86									0,86
Pods.	0,80	0,04	1,56				0,04						0,11		0,70		3,25
Podr.	3,76		2,20				1,93	4,04	1,66		0,30			0,07			13,96
Podr.Ilp	31,53		3,49			0,08	0,08	1,66	0,24		14,73	0,08		0,08	0,35		52,32
Razem	36,09	0,04	7,25			0,08	2,05	6,56	1,9		15,03	0,08	0,11	0,15	1,05		70,39
Obwód Krasiejów																	
Nalot							0,14										0,14
Pods.	1,72		1,59									0,10					3,41
Podr.	8,40		4,47				0,51			2,33			0,09	0,11	0,69		16,6
Podr.Ilp	4,36		0,55				0,58								0,52		6,01
Razem	14,48		6,61				1,23			2,33		0,1	0,09	0,11	1,21		26,16
Obwód Zbicko																	
Nalot			4,41					4,22	0,44				0,47				9,54
Pods.	39,95		36,91		0,26		0,92	0,88	0,61		0,79		0,38	0,03	1,08		81,81
Podr.	69,94	0,46	22,39			2,57	11,46	17,69	3,52	0,46	0,01	0,54	1,15	1,06	1,23	0,08	132,56
Podr.Ilp	2,24		5,17		0,96		1,75	0,30	0,20								10,62
Razem	112,13	0,46	68,88		1,22	2,57	14,13	23,09	4,77	0,46	0,8	0,54	2	1,09	2,31	0,08	234,53
Nadleśnictwo																	
Nalot	1,69		7,03				0,58	5,52	0,94				0,47				16,23
Pods.	45,57	0,18	48,18	0,41	0,26	3,82	1,57	0,88	1,52		1,16	1,04	1,48	0,77	1,96		108,8
Podr.	120,90	0,46	163,74				14,89	32,06	9,39	2,83	9,53	0,59	2,40	1,76	5,22	0,08	363,85
Podr.Ilp	45,35		32,58		0,96	0,08	2,85	1,96	0,73		14,73	0,08		0,08	4,26		103,66
Razem	213,51	0,64	251,53	0,41	1,22	3,90	19,89	40,42	12,58	2,83	25,42	1,71	4,35	2,61	11,44	0,08	592,54

1.5.2. Charakterystyka drzewostanów Nadleśnictwa Opole.

1.5.2.1. Charakterystyka głównych gatunków panujących.

Obszar Nadleśnictwa znajduje się w zasięgu naturalnym większości gatunków lasotwórczych jednak dominującym gatunkiem panującym w drzewostanach Nadleśnictwa jest sosna.

Drzewostany sosnowe stanowią 86,32% powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej Nadleśnictwa (wg gatunków panujących) oraz 87,65% całkowitego zapasu.

Po kilka procent udziału mają drzewostany: dębowe 5,28% powierzchni, 5,89% zapasu, brzożowe 3,76% powierzchni, 2,82% zapasu oraz olchowe odpowiednio 3,14% i 2,43%.

Drzewostany pozostałych gatunków mają niewielkie udziały – poniżej 1% zarówno w udziale powierzchniowym jak i masowym.

1.5.2.2. Powierzchniowy i miąższościowy udział drzewostanów według gatunków panujących.

Wszystkie wartości przedstawione w tym punkcie są zawarte w tabelach nr III, IV zamieszczonych w części tabelarycznej elaboratu.

- ✓ Tabela nr III - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych funkcji lasu i gatunków panujących;
- ✓ Tabela nr IV - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących;

Tabela 1.5.2.2.1. Udział powierzchniowy i miąższościowy gatunków panujących na powierzchni leśnej

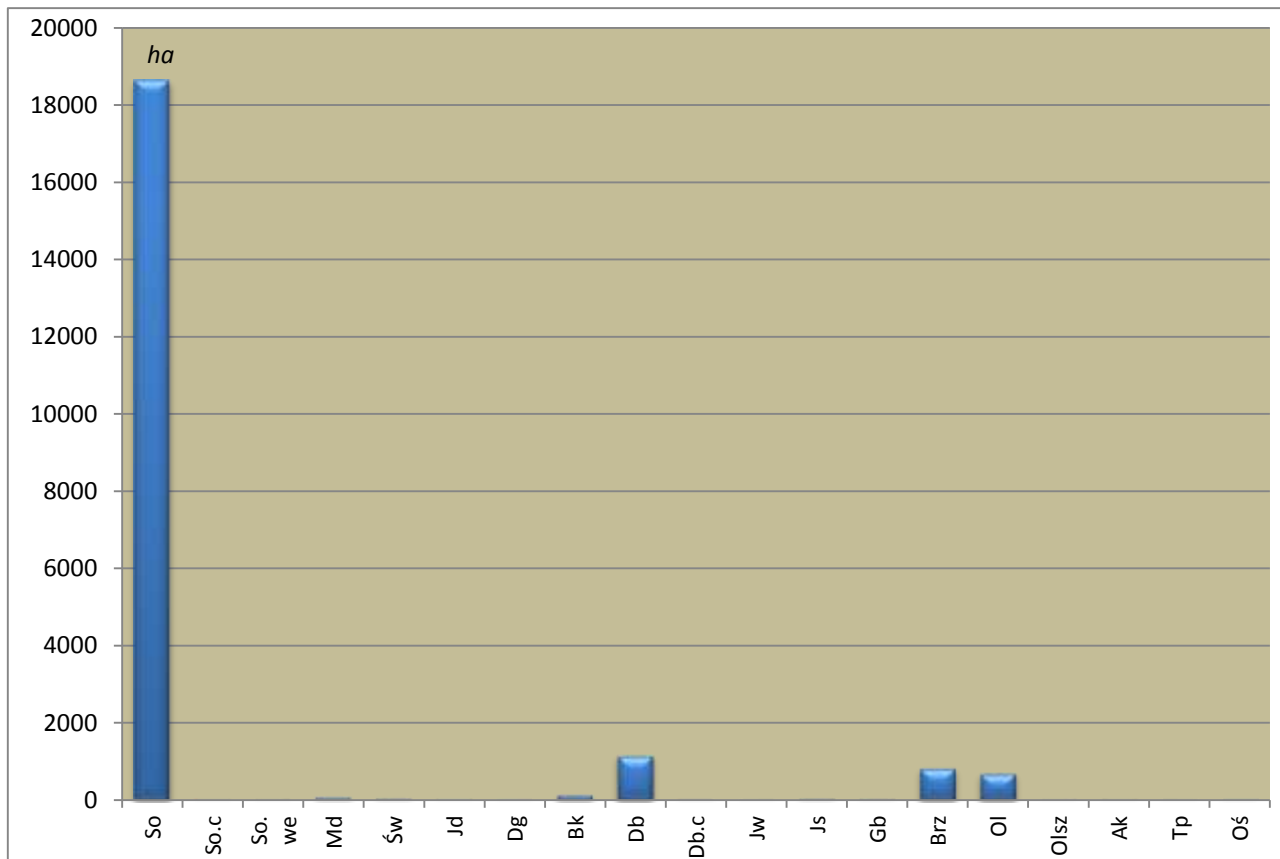
Gat. Pan.	Obręb Dąbrowa Opolska				Obręb Grudzice				Obręb Krasiejów			
	Pow. [ha]	Proc. [%]	Zapas [m ³]	Proc. [%]	Pow. [ha]	Proc. [%]	Zapas [m ³]	Proc. [%]	Pow. [ha]	Proc. [%]	Zapas [m ³]	Proc. [%]
So	3524,92	72,36	1101812	73,40	3881,66	86,60	1055932	89,09	6421,32	97,20	1840652	97,97
So.c									7,69	0,12	820	0,04
So.we												
Md	8,24	0,17	2145	0,14	7,74	0,17	1258	0,11	24,04	0,36	5910	0,31
Św	18,11	0,37	2681	0,18	5,65	0,13	900	0,08	4,92	0,07	775	0,04
Jd					7,81	0,17	915	0,08				
Dg	0,31	0,01	345	0,02								
Bk	51,11	1,05	20273	1,35	16,13	0,36	2360	0,2				
Db	667,61	13,70	231499	15,42	109,26	2,44	25497	2,15	21,30	0,32	3221	0,17
Db.c					4,87	0,11	955	0,08	5,72	0,09	395	0,02
Jw	5,33	0,11	260	0,02					1,66	0,03	210	0,01
Js	4,92	0,10	1230	0,08	3,36	0,07	465	0,04				
Gb	3,82	0,08	1490	0,1	10,00	0,22	2570	0,22				
Brz	273,89	5,62	61732	4,11	222,98	4,98	49642	4,19	60,36	0,91	14078	0,75
OI	310,17	6,37	77155	5,14	192,68	4,30	38790	3,27	59,75	0,90	12953	0,69
Olsz					0,94	0,02	215	0,02				
Ak	2,67	0,05	416	0,03	2,03	0,05	530	0,04				
Tp	0,38	0,01	90	0,01	0,82	0,02	355	0,03				
Oś					15,96	0,36	4735	0,4				
Ogółem	4871,48	100,00	1501128	100,00	4481,89	100,00	1185119	100,00	6606,76	100,00	1879014	100,00

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW

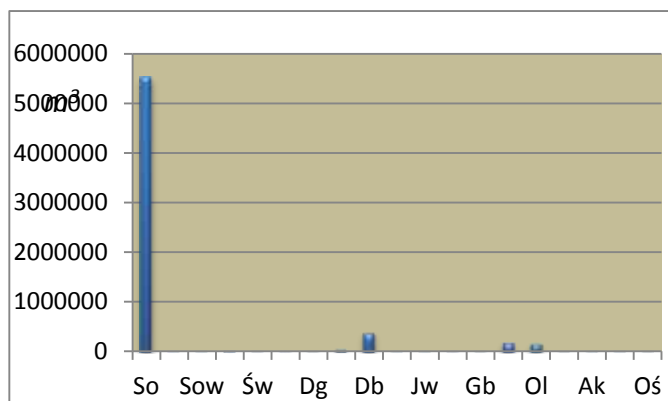
<i>Gat. Pan.</i>	<i>Obwód Zbicko</i>				<i>Nadleśnictwo</i>			
	<i>Pow. [ha]</i>	<i>Proc. [%]</i>	<i>Zapas [m³]</i>	<i>Proc. [%]</i>	<i>Pow. [ha]</i>	<i>Proc. [%]</i>	<i>Zapas [m³]</i>	<i>Proc. [%]</i>
So	4813,52	85,41	1524422	87,81	18641,42	86,34	5522818	87,65
So.c					7,69	0,04	820	0,01
So.we	0,71	0,01	255	0,01	0,71	0,00	255	0
Md	21,26	0,38	5022	0,29	61,28	0,28	14335	0,23
Św	3,69	0,07	650	0,04	32,37	0,15	5006	0,08
Jd	0,88	0,02	465	0,03	8,69	0,04	1380	0,02
Dg					0,31	0,00	345	0,01
Bk	52,60	0,93	10753	0,62	119,84	0,56	33386	0,53
Db	340,86	6,05	111527	6,42	1139,03	5,28	371744	5,90
Db.c	2,98	0,05	435	0,03	13,57	0,06	1785	0,03
Jw	2,36	0,04	636	0,04	9,35	0,04	1106	0,02
Js	20,58	0,37	3498	0,2	28,86	0,13	5193	0,08
Gb	5,46	0,10	1747	0,1	19,28	0,09	5807	0,09
Brz	254,13	4,51	51867	2,99	811,37	3,76	177319	2,81
OI	115,43	2,05	24510	1,41	678,03	3,14	153408	2,43
Olsz					0,94	0,00	215	0
Ak					4,70	0,02	946	0,02
Tp					1,20	0,01	445	0,01
Oś	0,38	0,01	102	0,01	16,34	0,08	4837	0,08
Ogółem	5634,85	100,00	1735889	100,00	21594,98	100,00	6301150	100,00

Ryc. 1.5.2.2.1. *Udział powierzchniowy i miąższościowy gatunków panujących wg V rewizji*

Udział powierzchniowy

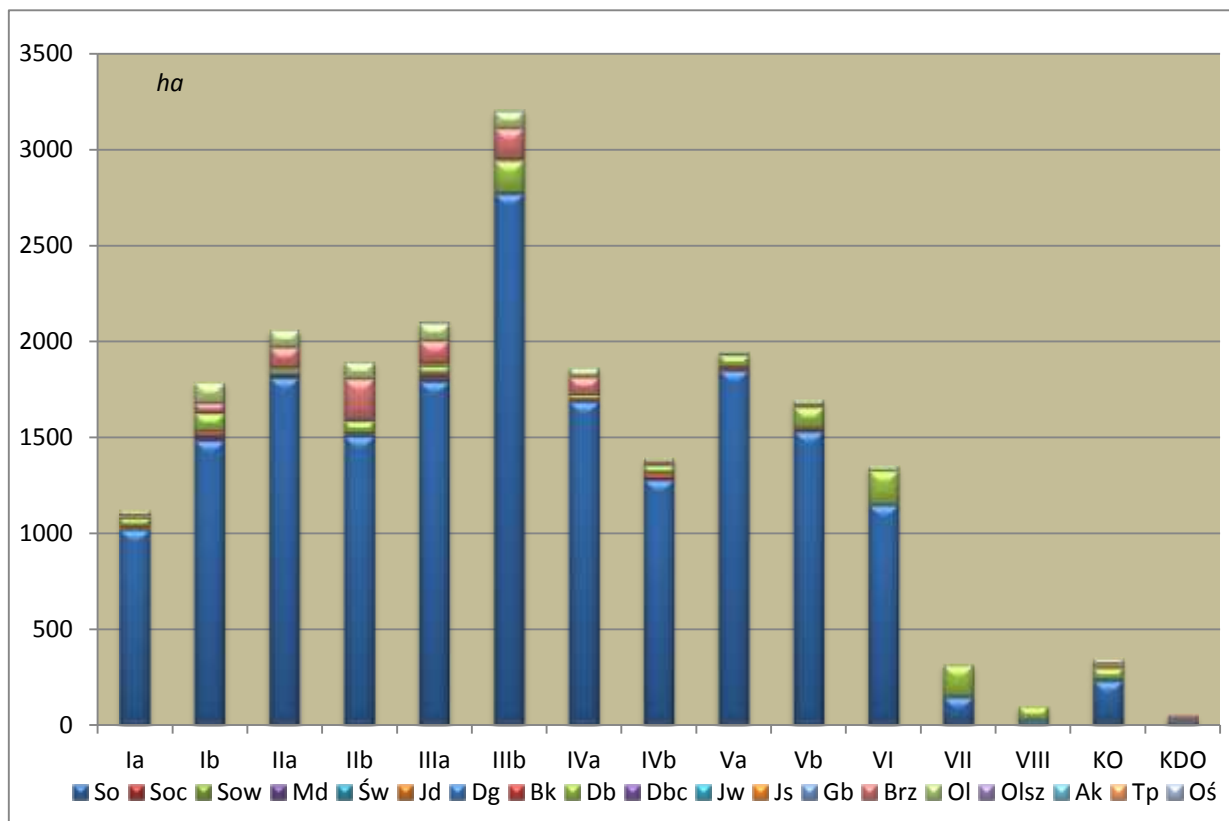

Udział miąższościowy

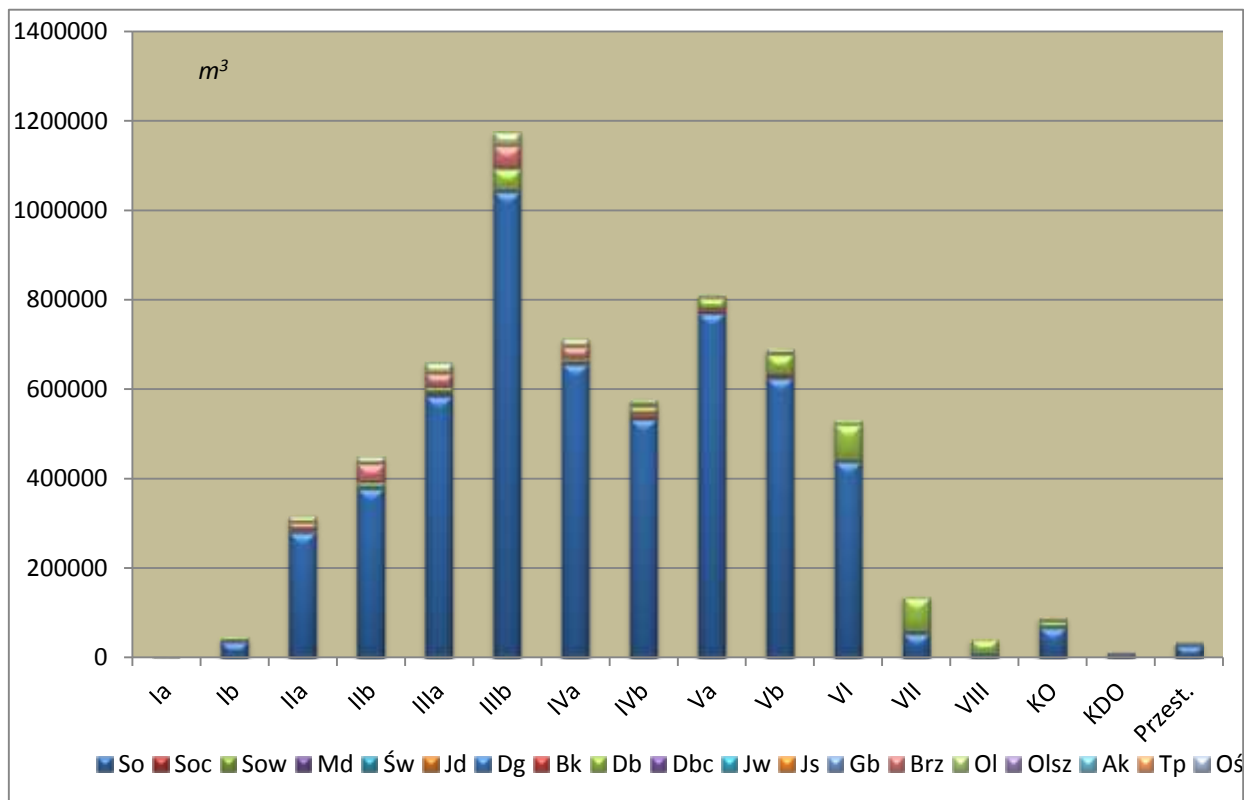

1.5.2.3. Struktura drzewostanów według gatunków panujących w klasach wieku

Ryc. 1.5.2.3.1. Udział powierzchniowy gatunków panujących w klasach wieku

Ryc. 1.5.2.3.2. Udział miąższościowy gatunków panujących w klasach wieku.

1.5.2.4. Porównanie procentowych udziałów powierzchni i miąższości drzewostanów wg gatunków panujących między IV a V rewizją urządzania lasu.

Tabela 1.5.2.4.1. Udział powierzchniowy gatunków panujących w IV i V rewizji

Gatunek	Powierzchnia					
	IV rewizja		V rewizja		Różnica	
	ha	%	ha	%	ha	%
1	2	3	4	5	6	7
So	18649,70	86,73	18641,42	86,34	-8,28	-0,41
So.c			7,69	0,04	7,69	0,04
So.we			0,71	0,00	0,71	0
Md	65,32	0,30	61,28	0,28	-4,04	-0,02
Św	207,20	0,96	32,37	0,15	-174,83	-0,81
Jd	1,22	0,01	8,69	0,04	7,47	0,03
Dg			0,31	0,00	0,31	0
Bk	67,60	0,31	119,84	0,55	52,24	0,25
Db	1029,32	4,79	1139,03	5,27	109,71	0,49
Db.c			13,57	0,06	13,57	0,06
Jw	4,16	0,02	9,35	0,04	5,19	0,02
Js	52,60	0,24	28,86	0,13	-23,74	-0,11
Gb	17,90	0,08	19,28	0,09	1,38	0,01
Brz	787,55	3,66	811,37	3,76	23,82	0,1
Oł	603,85	2,81	678,03	3,14	74,18	0,33
Olsz			0,94	0,00	0,94	0
Ak			4,70	0,02	4,70	0,02
Tp	0,82		1,20	0,01	0,38	0,01
Oś	16,59		16,34	0,08	-0,25	0,08
Ogółem	21503,83	100,00	21594,98	100,00	91,15	

Ryc. 1.5.2.4.1. Zmiany w udziale powierzchniowym gatunków drzew panujących w IV i V rewizji

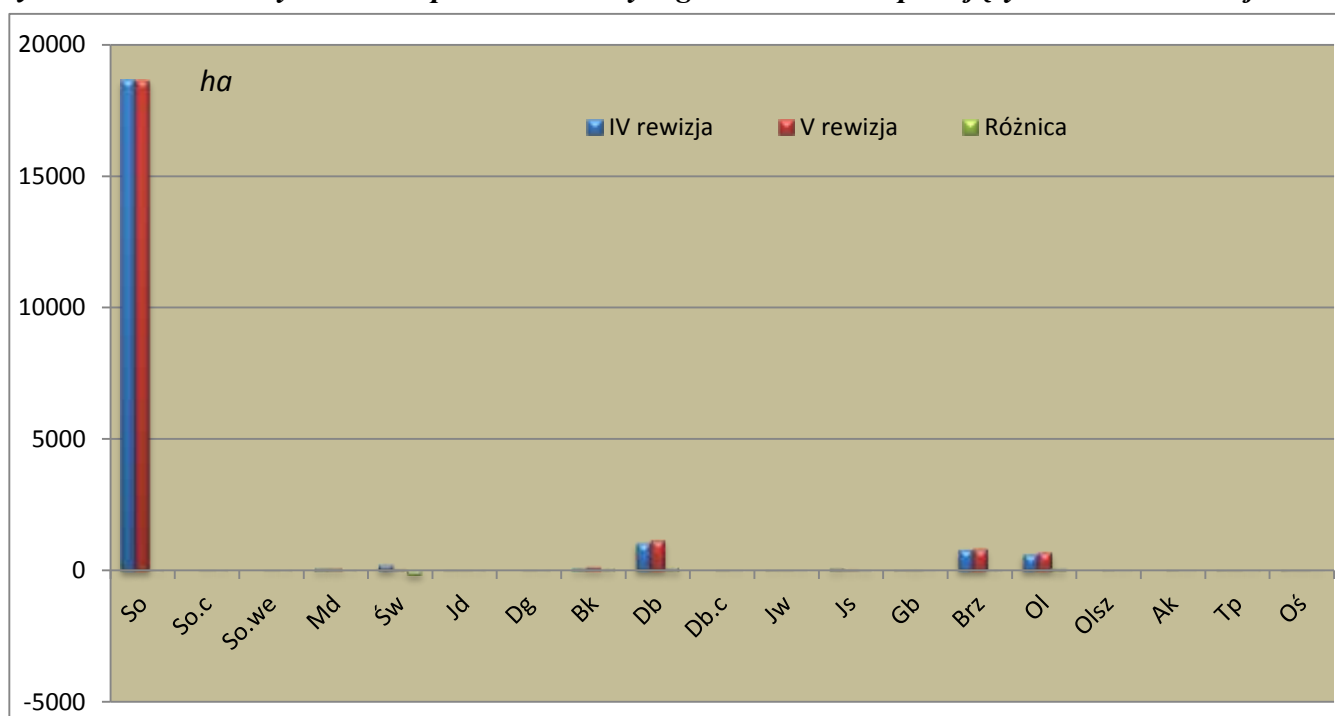
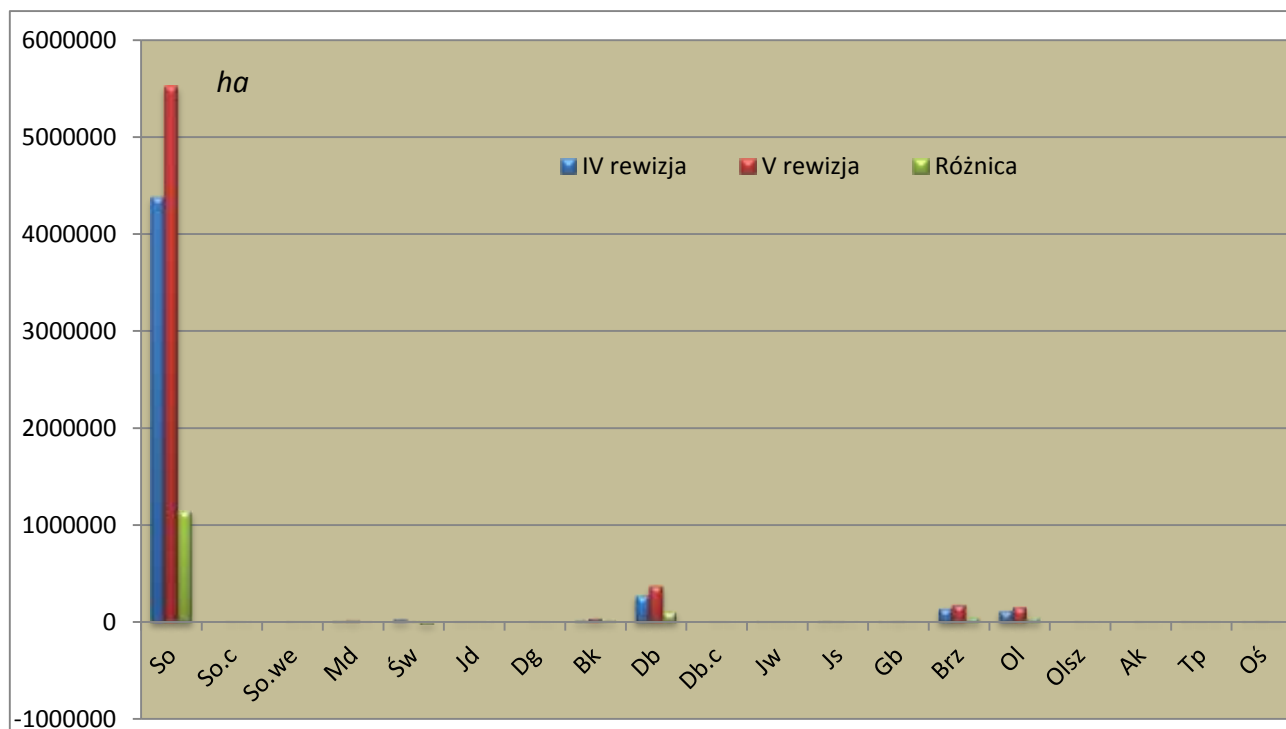

Tabela 1.5.2.4.2. Udział miąższościowy gatunków panujących w IV i V rewizji.

Gatunek	Miąższość					
	IV rewizja		V rewizja		różnica	
	m ³	%	m ³	%	m ³	%
1	2	3	4	5	6	7
So	4375619	88,11	5522818	87,65	1147199	-0,46
So.c			820	0,01	820	0,01
So.we			255	0,00	255	0,00
Md	9364	0,19	14335	0,23	4971	0,04
Św	27335	0,55	5006	0,08	-22329	-0,47
Jd	580	0,01	1380	0,02	800	0,01
Dg			345	0,01	345	0,01
Bk	16006	0,32	33386	0,53	17380	0,21
Db	269337	5,42	371744	5,90	102407	0,48
Db.c			1785	0,03	1785	0,03
Jw	468	0,01	1106	0,02	638	0,01
Js	7683	0,15	5193	0,08	-2490	-0,07
Gb	4062	0,08	5807	0,09	1745	0,01
Brz	138149	2,78	177319	2,81	39170	0,04
OI	113991	2,30	153408	2,43	39417	0,13
Olsz			215	0,00	215	0,00
Ak			946	0,02	946	0,02
Tp	155	0,00	445	0,01	290	0,01
Oś	3579	0,07	4837	0,08	1258	0,01
Ogółem	4966328	100,00	6301150	100,00	1334822	

Ryc.1.5.2.4.2. Zmiany w udziale miąższościowym gatunków drzew panujących w IV i V rewizji

Wystąpiły niewielkie różnice między IV i V rewizją w udziale powierzchniowym gatunków. Spadły udziały sosny i świerka a wzrósł dęba, buka i olchy. Jest to prawidłowa tendencja związana z dostosowaniem składów gatunkowych drzewostanów do siedlisk, stosowaniem rębni złożonych i wprowadzaniem gatunków domieszkowych

W wymiarze miąższościowym nastąpił wzrost zapasu dla wszystkich gatunków z wyjątkiem świerka i jesionu.

1.5.2.5. Porównanie powierzchni i miąższości d-stanów według panującego i rzeczywistego udziału gatunków w Nadleśnictwie.

Szczegółową charakterystykę powierzchniowego i miąższościowego udziału gatunków rzeczywistych, wg klas i podklas wieku, w ramach typów siedliskowych, podają:

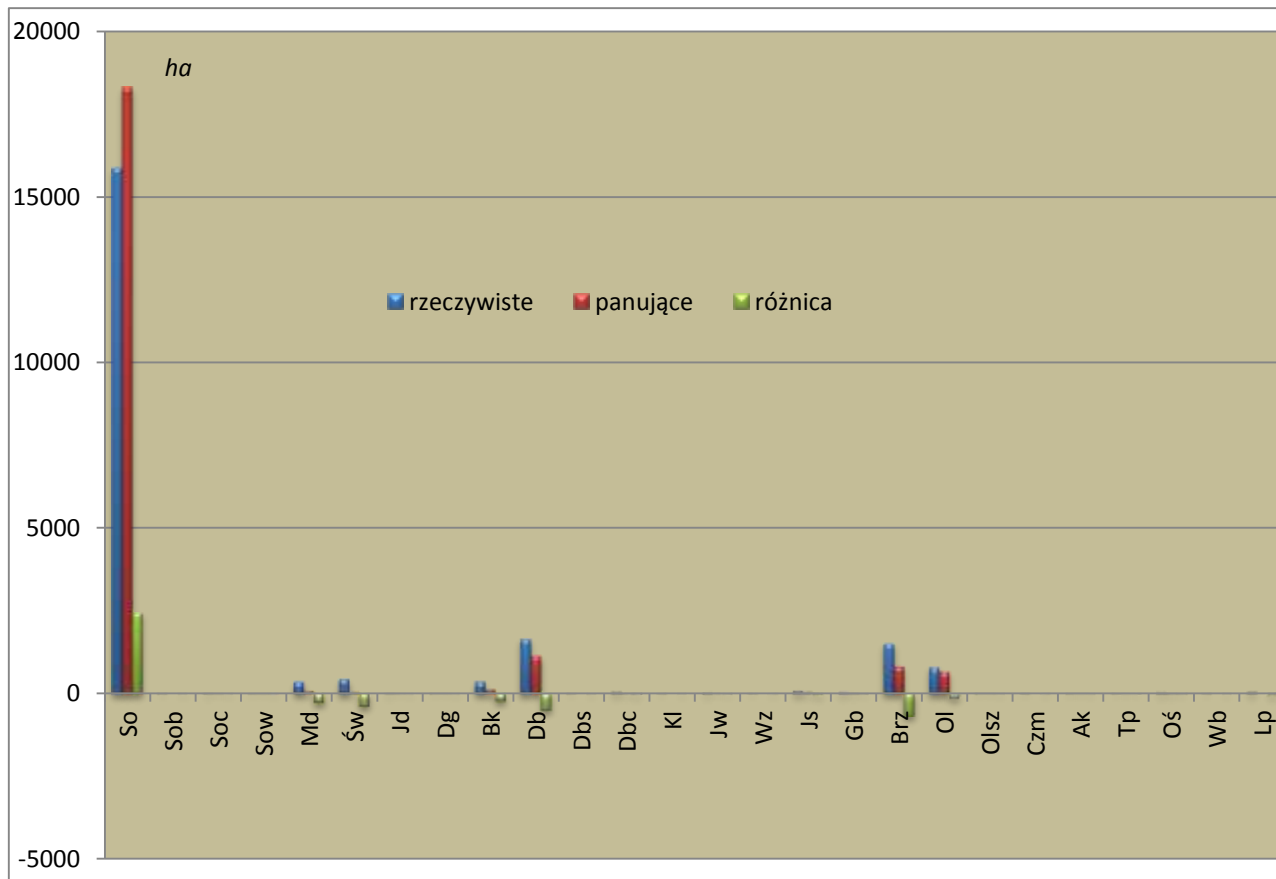
- ✓ Tabela nr Va - Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu;
- ✓ Tabela nr Vb - Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu;

Zostały one zamieszczone w części tabelarycznej elaboratu.

Tabela 1.5.2.5.1. Porównanie udziału powierzchniowego wg gatunków panujących i rzeczywistych

Gat.	Rzeczywiste		Panujące		Różnica (4-2)
	Pow.- ha	%	Pow.- ha	%	Pow.-ha
1	2	3	4	5	6
So	15871,97	74,75	18308,42	86,34	+2436,45
So.b	0,28	0,00			-0,28
So.c	14,13	0,07	7,69	0,04	-6,44
So.we	4,08	0,02	0,71	0,00	-3,37
Md	353,29	1,66	61,28	0,28	-292,01
Św	426,10	2,01	32,37	0,15	-393,73
Jd	11,86	0,06	8,69	0,04	-3,17
Dg	1,25	0,01	0,31	0,00	-0,94
Bk	359,40	1,69	119,84	0,56	-239,56
Db	1640,02	7,72	1131,31	5,27	-508,71
Db.s	0,68	0,00			-0,68
Db.c	43,72	0,21	13,57	0,06	-30,15
Kl	1,49	0,01			-1,49
Jw	25,35	0,12	9,35	0,04	-16,00
Wz	2,81	0,01			-2,81
Js	70,06	0,33	28,86	0,13	-41,20
Gb	34,78	0,16	19,28	0,09	-15,50
Brz	1494,28	7,04	811,37	3,76	-682,91
Ol	785,21	3,70	654,14	3,14	-131,07
Olsz	2,46	0,01	0,94	0,00	-1,52
Czm	0,66	0,00			-0,66
Ak	10,75	0,05	4,70	0,02	-6,05
Tp	1,12	0,01	1,20	0,01	+0,08
Oś	30,96	0,15	16,34	0,08	-14,62
Wb	0,02	0,00			-0,02
Lp	43,63	0,21			-43,63
Ogółem	21230,37	100,00	21230,37	100,00	

Ryc. 1.5.2.5.1. Porównanie panującego i rzeczywistego udziału gatunków w powierzchni leśnej Nadleśnictwa.

Z powyższego diagramu wynika, że rzeczywisty udział gatunków domieszkowych w drzewostanach jest zasadniczo większy niż ich udział według gatunków panujących. Dotyczy to zwłaszcza brzozy, modrzewia, świerka, dęba, buka. Jedynie w wypadku topoli zachodzi sytuacja odwrotna i jej udział wg gatunków panujących jest nieznacznie większy niż rzeczywisty. Rzeczywisty udział sosny w drzewostanach jest mniejszy niż według gatunków panujących.

1.5.2.6. Przeciętne bonitacje gatunków panujących

Poniższe zestawienie zostało opracowane na podstawie tabeli nr II, zamieszczonej w części tabelarycznej elaboratu .

Obrazuje ono udział procentowy powierzchni drzewostanów wg bonitacji i gatunków panujących w typach siedliskowych lasu:

Tabela 1.5.2.6.1. Powierzchnia drzewostanów wg bonitacji i gatunków panujących

Bonitacja	So	Soc	Sow	Md	Św	Jd	Dg	Bk	Db	Dbc
IA	7690,72	2,1								
I	7331,60			48,39	31,59	7,81	0,31	58,92	212,76	8,17
II	2913,57	5,59	0,71	12,89	0,78			59,46	576,91	3,33
III	368,60					0,88		1,46	325,24	2,07
IV	3,93								16,4	
V										
Razem - ha	18308,42	7,69	0,71	61,28	32,37	8,69	0,31	119,84	1131,31	13,57
%	86,25	0,04	0	0,29	0,15	0,04	0	0,56	5,33	0,06

Bonitacja	Jw	Js	Gb	Brz	Ol	Ol.s	Ak	Tp	Oś	Razem
IA										7692,82
I	9,35	28,86	0,95	585,18	55,62			0,82	10,64	8390,98
II			16,46	215,47	352,41		4,48	0,38	5,7	4168,14
III			1,87	6,32	236,32	0,94	0,22			943,92
IV				4,39	9,79					34,51
V										
Razem - ha	9,35	28,86	19,28	811,36	654,14	0,94	4,7	1,2	16,34	21230,37
%	0,04	0,14	0,09	3,82	3,08	0	0,02	0,01	0,08	100

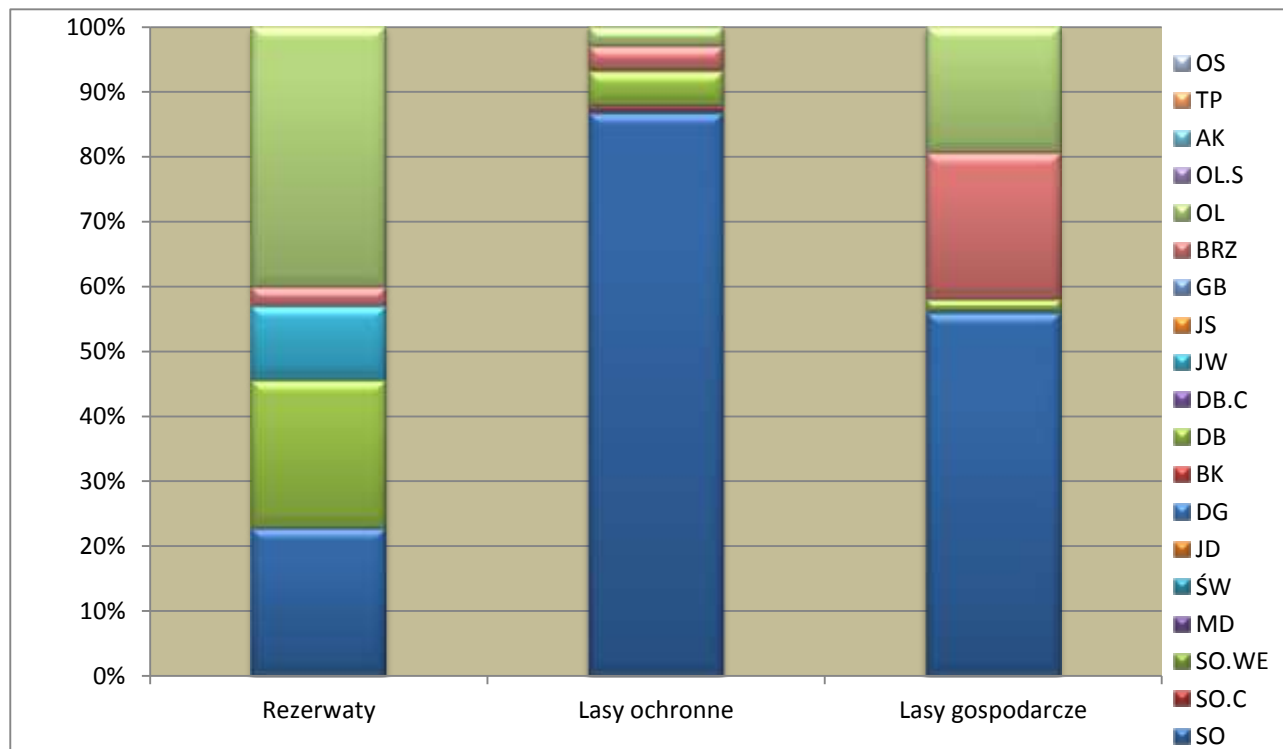
1.5.2.7. Struktura gatunkowa w ramach grup funkcji lasu.

Na podstawie tabeli III sporządzono zestawienie struktury wg gatunków panujących w ramach grup funkcji lasu.

Tabela 1.5.2.7.1. Struktura gatunkowa według głównych funkcji lasu

Funkcja lasu	Łącznie	Rezerwy	Lasy ochronne	Lasy gosp.	Łącznie	Rezerwy	Lasy ochronne	Lasy gosp.
gatunek	Powierzchnia - ha				Miąższość - m ³			
SO	18641,42	4,71	18522,05	114,66	5522818	1070	5516431	5317
SO.C	7,69		7,69		820		820	
SO.WE	0,71		0,71		255		255	
MD	61,28		61,28		14335		14335	
ŚW	32,37		31,85	0,52	5006		4976	30
JD	8,69		8,69		1380		1380	
DG	0,31		0,31		345		345	
BK	119,84		119,84		33386		33386	
DB	1139,03	4,71	1130,66	3,66	3717	3020	367914	810
DB.C	13,57		13,57		1785		1785	
JW	9,35	2,36	6,99		1106	636	470	
JS	28,86		28,86		5193		5193	
GB	19,28		19,28		5807		5807	
BRZ	811,37	0,60	764,49	46,28	177319	180	173334	3805
OL	678,03	8,30	629,84	39,89	153408	3600	144545	5263
OL.S	0,94		0,94		215		215	
AK	4,70		4,70		946		946	
TP	1,20		1,20		445		445	
OS	16,34		16,34		4837		4837	
Ogółem	21594,98	20,68	21369,29	205,01	6301150	8506	6277419	15225

Ryc. 1.5.2.7.1. Udział powierzchniowy gatunków w grupach funkcji lasu.

1.5.2.8. Spodziewany bieżący przyrost roczny wg gatunków panujących.

Spodziewany bieżący przyrost roczny wg gatunków panujących i stref uszkodzenia, przedstawia „tabela VIIIa - Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia – przyrost tablicowy”, zamieszczona w części tabelarycznej elaboratu.

Poniżej sporządzono (na podstawie danych zawartych w tabeli VIIIa), syntetyczne zestawienie przyrostu bieżącego rocznego, wg gatunków panujących:

Tabela. 1.5.2.8.1. Przyrost bieżący roczny tablicowy wg gatunków panujących.

Gatunek panujący	przyrost bieżący roczny tablicowy									
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%
	Obwód Dąbrowa		Obwód Grudzice		Obwód Krasiejów		Obwód Zbicko		Nadleśnictwo	
1	2	3	2		3	4	5	6	7	
SO	28145	78,93	32020	88,99	48345	97,69	36535	89,11	145045	89,45
SO.C					65	0,13			65	0,04
SO.WE							5	0,01	5	0
MD	60	0,17	50	0,14	195	0,39	135	0,33	440	0,27
ŚW	115	0,32	50	0,14	40	0,08	30	0,07	235	0,14
JD			25	0,07			5	0,01	30	0,02
DG										
BK	420	1,18	70	0,19			285	0,70	775	0,48
DB	3800	10,66	570	1,58	70	0,14	1665	4,06	6105	3,77
DB.C			40	0,11	20	0,04	15	0,04	75	0,05
JW	15	0,04			20	0,04	25	0,06	60	0,04
JS	15	0,04	10	0,03			85	0,21	110	0,07
GB	25	0,07	45	0,13			30	0,07	100	0,06
BRZ	1385	3,88	1655	4,6	390	0,79	1670	4,07	5100	3,15
OL	1670	4,68	1280	3,56	345	0,70	515	1,26	3810	2,35
OL.S										
AK	10	0,03	5	0,01					15	0,01
TP			10	0,03					10	0,01
OS			150	0,42					150	0,09
Ogółem	35660	100,00	35980	100,00	49490	100,00	41000	100,00	162130	100,00

1.5.3. Ocena stanu uszkodzenia drzewostanów oraz zgodności składu gatunkowego drzewostanów z TD.**1.5.3.1. Ocena stanu uszkodzenia drzewostanów.**

Główne uszkodzenia drzewostanów w Nadleśnictwie Opole powoduje zwierzyna a także grzyby patogeniczne. Pozostałe, czyli: czynniki klimatyczne, antropogeniczne, owady, pożary, zakłócenia stosunków wodnych, erozja, emisje przemysłowe i inne mają mniejsze znaczenie.

Zagrożenia dla lasów Nadleśnictwa opisano w rozdziałach: „Warunki klimatyczne” /rozdz. 1.3.3./, „Warunki wodne” /rozdz.1.3.4./, „Zagrożenia środowiska przyrodniczego” /rozdz.1.3.11.3./, „Zanieczyszczenie powietrza i uszkodzenia od emisji przemysłowych” /rozdz.1.3.8./ oraz w części planistycznej: „Kierunkowe zadania z zakresu ochrony lasu” /rozdz. 4.1.4./ i „Kierunkowe wytyczne z zakresu ochrony przeciwpożarowej” /rozdz. 4.1.5./.

Poniższe dane dotyczące stopnia uszkodzeń drzewostanów Nadleśnictwa Opole zostały zebrane podczas terenowych prac taksacyjnych w roku 2012. Ujęto je w formie syntetycznej tabeli:

Tabela. 1.5.1.1. Charakterystyka powierzchniowego udziału uszkodzeń drzewostanów wg głównej przyczyny.

Główna przyczyna uszkodzeń	Powierzchnia [ha]				Razem
	Stopień uszkodzeń				
	0% - 10%	11% - 25%	25% - 60%	61% - 100%	
Antropogeniczne			2,06		2,06
Czynniki klimatyczne	52,46	39,64	33,93		126,03
Zwierzyna	645,74	604,60	955,80		2206,14
Grzyby	108,93	422,58	3811,05		4342,56
Owady	42,28	138,55		4,48	185,31
Emisje przemysłowe					
Pożar	26,44	4,33	1,92		32,69
Wodne	1,78	4,01	29,61	37,99	73,39
Erozja		7,53			7,53
Inne	8,00	5,72	0,59	2,06	16,37
Razem uszkodzone	885,63	1226,96	4834,96	44,53	6992,08

Z danych zebranych w trakcie prac terenowych wynika, że aż 33% drzewostanów w stosunku do ogólnej powierzchni leśnej jest uszkodzonych.

Stosunkowo najczęściej jest drzewostanów uszkodzonych przez czynniki grzybowe - 62,1% wszystkich uszkodzeń. Znaczące uszkodzenia są powodowane również przez zwierzynę - 31,5% wszystkich uszkodzeń.

1.5.3.2. Ocena zgodności składu gatunkowego drzewostanów z TD.

Ocenę zgodności składu gatunkowego drzewostanów z siedliskiem wykonano zgodnie z § 40 “Instrukcji Urządzania Lasu” w dwu grupach drzewostanów: upraw i młodników do 10 lat oraz drzewostanów wszystkich klas wieku.

A. Ocena zgodności składu gatunkowego upraw i młodników.

Ocenę zgodności upraw i młodników wykonano w stosunku do przyjętych składów docelowych ustalonych w poprzedniej rewizji urządzania lasu.

Poniżej na podstawie Tabeli nr XI zestawiono stopnie zgodności upraw i młodników do 10 lat.

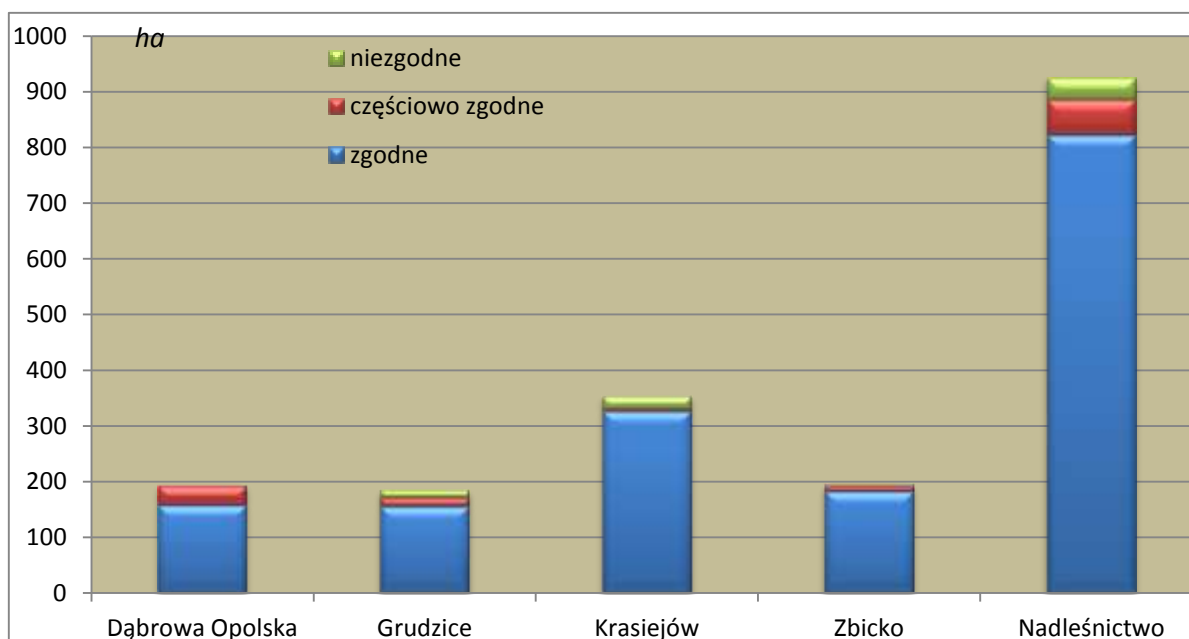
Tabela XI została zamieszczona w Analizie Gospodarki przeszłej - rozdz. 2.

Tabela 1.5.3.2.1. Stopnie zgodności z siedliskiem w uprawach i młodnikach.

Stopień zgodności składu gatunkowego z siedliskiem	Obr. Bąbrowa Opolska		Obr. Grudzice		Obr. Krasiejów		Obr. Zbicko	
	Pow. ha	%	Pow. ha	%	Pow. ha	%	Pow. ha	%
zgodne z siedliskiem	157,76	81,96	155,55	84,33	325,94	92,36	182,66	93,78
częściowo zgodne z siedliskiem	34,73	18,04	14,98	8,12	4,44	1,26	9,41	4,83
niezgodne z siedliskiem			13,93	7,55	22,51	6,38	2,71	1,39
Razem	192,49	100	184,46	100	352,89	100	194,78	100

Stopień zgodności składu gatunkowego z siedliskiem	Nadleśnictwo	
	Pow. ha	%
zgodne z siedliskiem	821,91	88,89
częściowo zgodne z siedliskiem	63,56	6,87
niezgodne z siedliskiem	39,15	4,23
Razem	924,62	100

Ryc. 1.5.3.2.1. Stopnie zgodności z siedliskiem w uprawach i młodnikach.

B. Ocena zgodności składu gatunkowego drzewostanów wszystkich klas wieku.

Poniżej dla scharakteryzowania stanu lasu w tabeli zestawiono powierzchnię drzewostanów według stopni zgodności składu gatunkowego z przyjętym na KZP typem drzewostanu – TD.

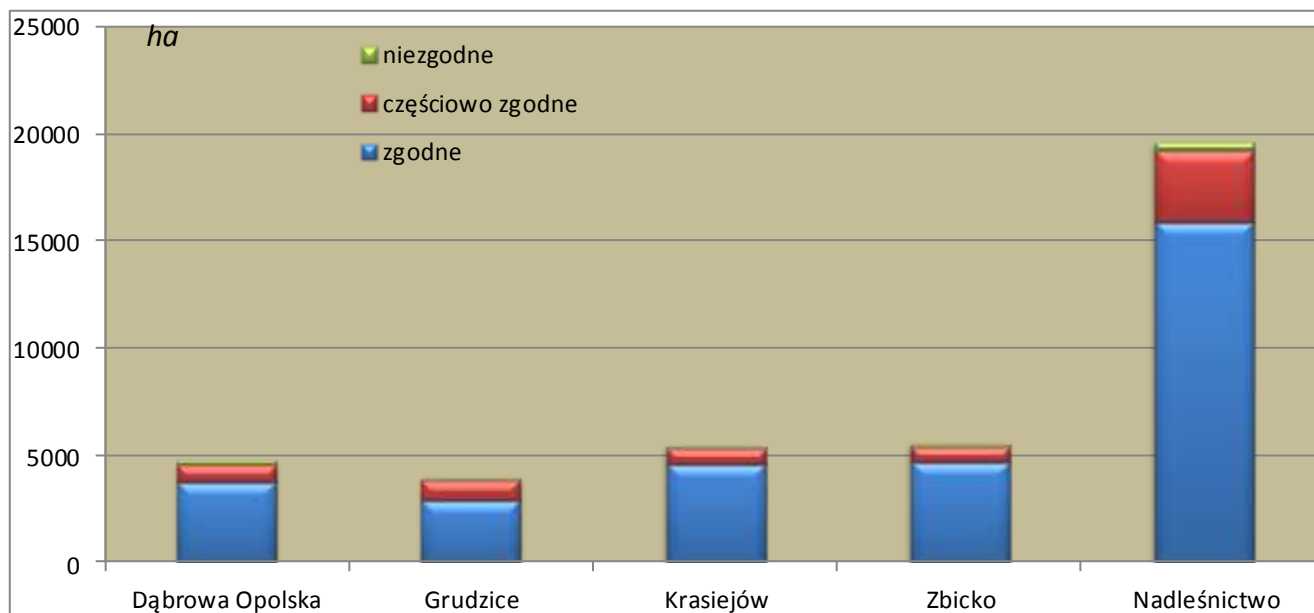
Tabela 1.5.3.2.2. Zestawienie powierzchni drzewostanów w stopniach zgodności składu gatunkowego z siedliskiem.

Stopień zgodności składu gatunkowego z siedliskiem	Obr. Dąbrowa Opolska		Obr. Grudzice		Obr. Krasiejów		Obr. Zbicko	
	Pow. ha	%	Pow. ha	%	Pow. ha	%	Pow. ha	%
zgodne z siedliskiem	3746,61	79,12	2878,29	73,54	4615,23	85,38	4671,87	84,20
częściowo zgodne z siedliskiem	809,81	17,10	982,28	25,10	767,01	14,19	731,65	13,19
niezgodne z siedliskiem	178,73	3,77	53,29	1,36	23,02	0,43	144,71	2,61
Razem	4735,15	100	3913,86	100	5405,26	100	5548,23	100

Stopień zgodności składu gatunkowego z siedliskiem	Nadleśnictwo	
	Pow. ha	%
zgodne z siedliskiem	15912,00	81,17
częściowo zgodne z siedliskiem	3290,75	16,79
niezgodne z siedliskiem	399,75	2,04
Razem	19602,50	100

W Nadleśnictwie Opole 81,2% drzewostanów posiada skład gatunkowy zgodny z przewidzianym dla danego siedliska gospodarczym typem drzewostanu, przy czym w obrębie Krasiejów i Zbicko jest ich najwięcej (po około 85%), najmniej zaś w obrębie Grudzice (73,5%).

Ryc. 1.5.3.2.2. Stopnie zgodności z siedliskiem we wszystkich drzewostanach.

1.5.4. Ocena jakości hodowlanej i technicznej drzewostanów**1.5.4.1. Ocena jakości upraw i młodników po rębniach złożonych.**

Szczegółowe dane zawiera Tabela XII zamieszczona w Analizie Gospodarki Przeszłej (rozdz.2).

Młodniki i uprawy po rębniach złożonych (wg tabeli nr XII) zajmują powierzchnię 273,92ha. Przeciętny procent pokrycia wynosi 83,4%, a przeciętna jakość hodowlana określona cechą zdrowotności oraz cechą wzrostu i rozwoju została określona jako dobra „12”.

Uprawy i młodniki znajdujące się w klasach odnowienia (KO) - klasy odnowienia zajmują w Nadleśnictwie powierzchnię 345,29ha, przeciętny stopień pokrycia młodym pokoleniem wynosi 37,0%, a przeciętna jakość hodowlana - „22”.

Uprawy i młodniki znajdujące się w klasach do odnowienia (KDO) – klasy do odnowienia zinwentaryzowano na powierzchni 38,73 ha, przeciętny stopień pokrycia młodym pokoleniem wynosi 16,6%, a przeciętna jakość „22”.

1.5.4.2. Ocena drzewostanów, dla których w trakcie prac urządzeniowych określono jakość hodowlaną.

Młodniki i młodsze drzewostany Nadleśnictwa Opole są na ogół dobrej jakości hodowlanej. Cecha zdrowotności oraz cecha wzrostu i rozwoju określana dla pojedynczego drzewostanu mieści się we wskaźniku 22 (§38 IUL). Drzewostanów z tak określoną cechą w Nadleśnictwie jest 59 %.

Tabela 1.5.3.2.1. Zestawienie jakości hodowlanej drzewostanów

Jakość	Dąbrowa Opolska		Grudzice		Krasiejów		Zbicko		N-ctwo	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
11	129,56	4,45	21,20	0,68	1021,44	23,54	701,06	20,67	1873,26	13,62
12	225,39	7,73	420,05	13,51	664,60	15,32	559,60	16,50	1869,64	13,59
13	8,18	0,28	39,14	1,26	9,10	0,21	208,06	6,13	264,48	1,92
14							2,75	0,08	2,75	0,02
21	12,46	0,43	5,88	0,19	63,50	1,46	172,64	5,09	254,48	1,85
22	2190,51	75,17	2272,94	73,09	2363,00	54,46	1282,76	37,82	8109,21	58,96
23	323,94	11,12	283,51	9,12	187,32	4,32	372,78	10,99	1167,55	8,49
24			6,25	0,20			0,86	0,03	7,11	0,05
31			1,70	0,05			12,21	0,36	13,91	0,10
32	3,19	0,11	35,99	1,16	21,21	0,49	18,66	0,55	79,05	0,57
33	20,95	0,72	23,24	0,75	7,60	0,18	57,09	1,68	108,88	0,79
34										
41										
42							2,26	0,07	2,26	0,02
43										
44							1,41	0,04	1,41	0,01
Razem	2914,18	100	3109,90	100	4337,77	100	3392,14	100	13753,99	100

1.5.4.3. Ocena jakości technicznej gatunków panujących w drzewostanach, dla których określono jakość techniczną.

Jakość techniczną określono dla drzewostanów na pow. 7474,08 ha. Drzewostanów, w których dla poszczególnych gatunków określono jakość techniczną 2 (kryterium gatunku głównego) jest 56,80%, jakość techniczną 3 ma 31,65%, jakość techniczną 4 posiada 11,39% zaś jakość techniczną 1 posiada tylko 0,16% drzewostanów.

Tabela 1.5.4.3.1. Zestawienie jakości technicznej drzewostanów

Jakość	Dąbrowa Opolska		Grudzice		Krasiejów		Zbicko		N-ctwo	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
1	10,67	0,58	1,98	0,15	12,12	0,56			24,77	0,16
2	1258,23	68,39	1023,82	79,55	1884,61	87,06	2033,78	93,14	8592,13	56,80
3	538,01	29,24	225,93	17,56	264,47	12,22	115,94	5,31	4788,64	31,65
4	32,92	1,79	35,23	2,74	3,43	0,16	33,94	1,55	1722,33	11,39
Razem	1838,83	100,00	1286,96	100,00	2164,63	100,00	2183,66	100,00	7474,08	100,00

1.5.5. Określenie rodzajów powierzchni leśnej niezalesionej.

Powierzchnie leśne niezalesione w Nadleśnictwie Opole zajmują łącznie 364,61 ha. Są to głównie powierzchnie przewidziane do odnowienia - zręby bieżące – razem 299,16 ha, w tym:

- w obr. Dąbrowa Opolska – 68,28 ha,
- w obr. Grudzice – 76,34 ha,
- w obr. Krasiejów – 101,69 ha,
- w obr. Zbicko – 52,85 ha.

Powierzchnie do odnowienia – halizny - łącznie 3,74 ha

- w obr. Grudzice – 2,33 ha (w oddz.129 f),
- w obr. Zbicko – 1,41 ha (w oddz.213 h).

Grunty leśne niezalesione w produkcji ubocznej to poletka łowieckie łącznie 17,91ha.

- Poletka łowieckie

Oddział	Powierzchnia-ha
Obr. Dąbrowa Opolska	
95 c	1,17
102 a	5,79
109 f	0,55
156 d	0,83
185 b	0,33
185 f	0,29
Razem	8,96
Obr. Grudzice	
33 j	0,29
33 k	0,35
43 j	0,28
48 g	0,65
56 c	0,22
106 l	0,38
118 d	0,48
Razem	2,65
Obr. Krasiejów	
18 b	0,56
237 o	1,05
Razem	1,61
Obr. Zbicko	
25 g	0,15
46 f	0,72
54 d	0,90
92 j	0,73
107 d	0,16
119 d	0,17
122 c	0,91
146 c	0,58
204 d	0,37
Razem	4,69
Ogółem	17,91

- **Pozostałe niezalesione**

- Grunty leśne niezalesione do naturalnej sukcesji

Oddział	Powierzchnia-ha
Obr. Dąbrowa Opolska	
3 f	0,30
3 i	0,29
4 a	4,91
4 c	1,33
38 d	1,18
51 d	1,29
53 d	1,07
59 n	0,05
71 f	4,62
79 s	0,23
132 k	1,57
133 s	0,68
137 c	2,02
138 k	2,14
139 f	1,91
139 g	1,97
141 c	0,22
142 h	1,75
173 f	5,39
174 g	2,40
175 b	1,71
176 i	0,96
177 l	2,47
196 a	0,77
Razem	41,23
Obr. Krasiejów	
32 b	0,17
180 f	0,89
Razem	1,06
Obr. Zbicko	
173 h	1,50
229 f	0,01
Razem	1,51
Ogółem	43,80

1.5.6. Ocena stanu zasobów drzewnych

W przedstawionej analizie ubiegłego okresu gospodarczego (rozdział 2. „Analiza gospodarki przeszłej”) dokonano oceny zmian stanu zasobów drzewnych, oraz wpływ na nie gospodarki w poprzednim okresie.

Porównanie wskaźników stanu zasobów drzewnych w kolejnych planach urzędzenia lasu przedstawia *Tabela XIII*. Zamieszczona jest w *Analizie Gospodarki Przeszłej - rozdz. 2*. Znajduje się tam również ocena stanu zasobów drzewnych dokonana przez Nadleśnictwo.

Z tabeli XIII wynika, że nastąpił znaczny wzrost zapasu i przeciętnej zasobności oraz spodziewanego przyrostu drzewostanów. Zwiększył się również o 5 lat przeciętny wiek drzewostanów w nadleśnictwie i wynosi obecnie 59 lat. Wzrost zasobów drzewnych był możliwy dzięki prawidłowo prowadzonej gospodarce leśnej.

Stan zdrowotny drzewostanów i stan sanitarny lasu jest dobry.

Wzrost zasobów i średniego wieku drzewostanów w Nadleśnictwie pozwala na zwiększenie planowanych zadań z zakresu użytkowania, a tym samym hodowli lasu.

1.5.7. Ocena stanu zasobów drewna martwego

Średni zapas, w Nadleśnictwie, zakumulowanego drewna martwego wynosi 3,77 m³/ha powierzchni zalesionej, objętej pomiarem. Zinventaryzowana miąższość stanowi nieco ponad 1,1% zapasu.

Obręb	Miąższość drewna martwego					
	Drewno martwych drzew stojących i złomów		Drewno drzew leżących i fragmentów drzew martwych		Razem	
	m3/ha	m3	m3/ha	m3	m3/ha	m3
Dąbrowa Opolska	1,19	4859,00	4,88	19894,07	6,07	24753,07
Grudzice	2,73	10271,77	2,49	9371,02	5,22	19642,80
Krasiejów	0,71	3963,87	1,70	9471,87	2,41	13435,74
Zbicko	1,20	5885,26	1,13	5546,24	2,33	11431,49
Ogółem n-ctwo	1,36	24979,90	2,41	44283,21	3,77	69263,10

W trakcie prac zainventaryzowano 39 067m³ przestoi, z których planowane jest do uprzątnięcia tylko 1,5%. Przewidywane jest również pozostawieni na planowanych zrębach ok. 5% starodrzewi w formie kęp do naturalnej śmierci co daje wielkość rzędu 39 055 m³.

**NARADA
TECHNICZNO – GOSPODARCZA**

**ANALIZA GOSPODARKI LEŚNEJ
ZA OKRESIE
LATA 2004-2013**

**REFERAT NADLEŚNICZEGO
NADLEŚNICTWA OPOLE**

Opole, wrzesień 2013

SPIS TREŚCI

1. ZMIANY W STANIE POSIADANIA.....	115
2. PORÓWNANIE ZAPLANOWANYCH ZADAŃ GOSPODARCZYCH ZA UBIEGŁE DZIESIECIOLECIE Z ICH WYKONANIEM.....	116
2.1. UŻYTKOWANIE REBNE	116
2.2. UŻYTKOWANIE PRZEDREBNE.....	124
2.3. ANALIZA WYKONANIA PLANOWYCH ZABIEGÓW DWUNAWROTOWYCH	130
2.4. HODOWLA LASU.....	130
<i>Odnowienia i zalesienia</i>	<i>130</i>
<i>Dolesienia luk i przerzedzeń, podsadzenia produkcyjne</i>	<i>131</i>
<i>Poprawki i uzupełnienia.....</i>	<i>131</i>
<i>Pielęgnowanie lasu.....</i>	<i>131</i>
<i>Melioracje agrotechniczne</i>	<i>131</i>
<i>Melioracje wodne</i>	<i>131</i>
<i>Nasiennictwo i selekcja</i>	<i>137</i>
<i>Szkołkarstwo.....</i>	<i>27</i>
3. OCENA WPŁYWU WYKONANYCH ZABIEGÓW GOSPODARCZYCH NA STAN LASU.....	141
3.1. WIELKOŚĆ ZASOBÓW DRZEWNYCH NA 1 HA I NA CAŁEJ POWIERZCHNI.....	141
3.2. JAKOŚĆ UPRAW I MŁODNIKÓW, W TYM ZGODNOŚĆ Z TYPAMI SIEDLISKOWYMI LASU.....	14
3.3. OCENA ODNOWIEŃ PODOKAPOWYCH ORAZ UPRAW I MŁODNIKÓW PO REBNIACH ZŁOŻONYCH.....	144
3.4. STAN ZDROWOTNY I SANITARNY LASU.....	146
3.5. STAN INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ.....	148
4. ROZMIAR SZKÓD W LASACH SPOWODOWANYCH PRZEZ CZYNNIKI BIOTYCZNE, ABIOTYCZNE I ANTROPOGENICZNE Z UWZGLĘDNIENIEM LOKALIZACJI I PRZYCZYN.....	156
4.1. SZKODY W UPRAWACH, MŁODNIKACH, ŻERDZIOWINACH ORAZ PODSZYTACH, NALOTACH I PODROSTACH SPOWODOWANE PRZEZ ZWIERZYNE.....	156
4.2. SZKODY POWODOWANE PRZEZ POŻARY.....	157
4.3. SZKODY POWODOWANE PRZEZ OWADY.....	159
4.4. GRZYBY PATOGENICZNE.....	159
4.5. SZKODY POWODOWANE PRZEZ ZANIECZYSZCZENIE ŚRODOWISKA.....	160
4.6. SZKODY POWODOWANE PRZEZ CZYNNIKI KLIMATYCZNE.....	160
5. PODSTAWOWE WYNIKI Z ZAKRESU UŻYTKOWANIA UBOCZNEGO.....	161
5.1. UŻYTKOWANIE UBOCZNE.....	161
5.2. GOSPODARKA ŁOWIECKA.....	161
6. OCENA WYKONANIA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z PROGRAMU OCHRONY PRZYRODY.....	164
6.1. OBSZARY CHRONIONE.....	164
6.1.1. <i>Rezerваты przyrody.....</i>	<i>164</i>
6.1.2. <i>Parki krajobrazowe.....</i>	<i>165</i>
6.1.3. <i>Użytki ekologiczne.....</i>	<i>165</i>
6.1.4. <i>Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe.....</i>	<i>166</i>
6.1.5. <i>Stanowiska dokumentacyjne.....</i>	<i>166</i>
6.1.6. <i>Obszary chronionego krajobrazu.....</i>	<i>166</i>
6.1.7. <i>Pomniki przyrody.....</i>	<i>166</i>
6.1.8. <i>Obszary ochrony strefowej.....</i>	<i>166</i>
6.1.9. <i>Ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.....</i>	<i>167</i>
6.1.10. <i>Inne ważniejsze obiekty kultury materialnej.....</i>	<i>169</i>
6.1.11. <i>Obszary ochrony – sieć Natura 2000.....</i>	<i>171</i>
7. ZADANIA Z ZAKRESU ZAGOSPODAROWANIA TURYSTYCZNEGO I EDUKACJI PRZYRODNICZO – LEŚNEJ.....	172
8. EDUKACJA PRZYRODNICZO LEŚNA.....	173
9. LASY NADZOROWANE.....	173
10. PORÓWNANIE POW. LEŚNEJ I ZASOBÓW DRZEWNYCH W KOLEJNYCH PUL.....	174

1. ZMIANY W STANIE POSIADANIA

Powierzchnia Nadleśnictwa Opole na dzień 01.01.2004 r. wynosiła 22 828,1379 ha.
 Powierzchnia Nadleśnictwa Opole na dzień 30.06.2013r. wynosi 22 867,6764 ha
 Szczegółowe dane w zakresie bilansu powierzchni ogółem i według kategorii gruntów zestawiono w tabelach 1,2 i 3.

Tabela 1
Bilans powierzchni Nadleśnictwa Opole

Obręb leśny	Stan wyjściowy na 01.01.2004 r.	Przybyło	Ubyło	Stan na 31.08.2013 r. ha	Bilans powierzchni ha
	[ha]	[ha]	[ha]	[ha]	[ha]
Dąbrowa	5 479,0749	64,9848	3,2375	5540,8222	61,7473
Grudzice	4 660,7498	0,0000	8,9895	4 651,7603	-8,9895
Krasiejów	6 866,6919	4,9286	14,7984	6 856,8221	-9,8698
Zbicko	5 821,6213	2,3720	5,7215	5 818,2718	-3,3495
R-m n-ctwo	22 828,1379	72,2854	32,7469	22 867,6764	39,5385

Tabela 2
Stan wyjściowy powierzchni Nadleśnictwa Opole wg kategorii gruntów

Stan na 1.01.2004 r. według kategorii gruntów						
Obręb leśny	Lasy r-m	Grunty zadrzew. i zakrzew.	Użytki rolne	Grunty zabudow.	Inne nieleśne	R-m
	[ha]	[ha]	[ha]	[ha]	[ha]	[ha]
Dąbrowa	4 934,9416	0,0000	427,2826	0,4300	116,4207	5 479,0749
Grudzice	4 590,6254	0,0000	43,8748	8,6096	17,6400	4 660,7498
Krasiejów	6 772,9701	1,0400	62,4022	2,7352	27,5444	6 866,6919
Zbicko	5 762,6304	0,0300	46,0873	2,9065	9,9671	5 821,6213
R-m n-ctwo	22 061,1675	1,0700	579,6469	14,6813	171,5722	22 828,1379

Tabela 3
Powierzchni Nadleśnictwa Opole wg kategorii gruntów (stan na 31.08.2013r.).

Stan na 31.08.2013 r. według kategorii gruntów						
Obręb leśny	Lasy r-m	Grunty zadrzew. i zakrzew.	Użytki rolne	Grunty zabudow.	Inne nieleśne	R-m
	[ha]	[ha]	[ha]	[ha]	[ha]	[ha]
Dąbrowa	5 002,0956	0,1395	456,4710	1,3644	80,7517	5540,8222
Grudzice	4 602,6606	0,0000	42,6075	5,7822	0,7100	4 651,7603
Krasiejów	6 799,9125	1,0400	44,0981	0,3047	11,4668	6 856,8221
Zbicko	5 769,9802	0,0300	38,7971	2,5841	6,8804	5 818,2718
R-m n-ctwo	22 174,6489	1,2095	581,9737	10,0354	99,8089	22 867,6764

Powierzchnia Nadleśnictwa Opole w minionym dziesięcioleciu zwiększyła się o 39,5385 ha. Główne przyczyny zmian powierzchni w Nadleśnictwie Opole to:

- 1) przybyło powierzchni z powodu:

- a) przyjęcia gruntów od Agencji Nieruchomości Rolnych do zalesienia;
 - b) przyjęcia gruntów leśnych od Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego;
 - c) przyjęcia gruntów leśnych od Nadleśnictwa Turawa i Prószków leżących w zasięgu administracyjnym Nadleśnictwa Opole.
- 2) ubyłoby powierzchni z powodu:
- a) sprzedaży gruntów wydzielonych przy sprzedaży mieszkań i gruntów zbędnych;
 - b) wydzielenia gruntów pod drogi na rzecz GDDKiA;
 - c) przekazania gruntów do Nadleśnictwa Strzelce Opolskie – grunty leżące poza zasięgiem administracyjnym Nadleśnictwa Opole;
 - d) przekazania gruntów do Nadleśnictwa Lubliniec – grunty leżące poza zasięgiem administracyjnym Nadleśnictwa Opole;

Zarząd PGL LP Nadleśnictwa Opole w księgach wieczystych został ujawniony dla 100 % powierzchni nadleśnictwa.

2. PORÓWNANIE ZAPLANOWANYCH ZADAŃ GOSPODARCZYCH ZA UBIEGŁE DZIESIĘCIOLECIE Z ICH WYKONANIEM.

Plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Opole opracowany został na okres od 01.01.2004 r. do 31.12.2013 r. i zatwierdzony Decyzją Ministra Środowiska z dnia 22.11.2004r. nr DL.Ip-611-97/04. Plan w okresie obowiązywania nie podlegał anektowaniu po decyzji Ministra.

2.1. UŻYTKOWANIE RĘBNE

W Nadleśnictwie Opole ogółem wykonano w użytkowaniu rębny 87% etatu powierzchniowego oraz 100% etatu masowego, (uwzględniając cięcia przygodne). Wykonanie zadań w użytkowaniu rębny w niepełnym wymiarze powierzchniowym wynika z dużego pozyskania użytków przygodnych (27735 m³ tj. 60% pozyskania rębny ogółem) spowodowanych zjawiskami kłęskowymi: wiatrolomami, śniegołomami i wydzielaniem się posuszu na skutek czynników abiotycznych i biotycznych. Rozmiar tych zjawisk spowodował wstrzymanie cięć planowych celem uporządkowania powierzchni i zachowania prawidłowego stanu sanitarnego lasu.

W użytkowaniu rębny została ujęta masa 3188 m³, którą pozyskano w ramach cięć pozostałych, cięć nie zaliczonych na poczet etatu w PUL. Były to uprzątanie nasienników i przestoi (1514 m³) oraz inne cięcia na masę (1674 m³ – między innymi związane z budową obiektów małej retencji).

W ramach wylesień gruntów związanych z poszerzeniem drogi krajowej nr 46 w roku 2007 na odcinku Opole-Lędziny, 2009 na odcinkach Ozimek-Grodziec oraz Grodziec-Myślina, 2010 na odcinku Dębska Kuźnia-Schodnia pozyskano łącznie 3669 m³ grubizny z tego na terenie obrębu Grudzice - 583m³, obrębu Krasiejów - 1276m³, obrębu Zbicko - 1810m³. Masa ta nie została wykazana w tabelach ponieważ zgodnie z wytycznymi nie wpływa na realizację etatu.

Szczegółowe dane na temat użytkowania zestawiono w tabelach od 4 do 8 (Tabela IX IUL dla nadleśnictwa i poszczególnych obrębów), oraz użytkowania rębny w tabelach od 9 do 13, zestawionych również dla nadleśnictwa i poszczególnych obrębów.

Tabela IX - Tabela 4**Nadleśnictwo Opole - zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem**

Rok kalendarzowy	Użytki										
	Rębne				przedrębne						ogółem
	ha	m ³	przygodne	razem	czyszczenia		trzebieże		przygodne	razem	
			m ³	m ³	ha	m ³	ha	m ³	m ³	m ³	m ³
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
wykonanie za okres wg lat											
2004	168,55	40788	3173	43961	0	8	1385,20	35518	11380	46906	90867
2005	115,62	25461	4617	30078	0	14	1372,84	36170	20015	56199	86277
2006	186,49	38535	3219	41754	0	9	1578,28	41338	11514	52861	94616
2007	145,79	28487	7572	36059	175,32	690	1427,43	30331	34323	65345	101404
2008	229,76	46777	2860	49637	111,74	571	1265,74	32363	13303	46236	95873
2009	198,32	39587	1187	40773	52,12	304	1413,60	40191	7570	48066	88839
2010	209,35	43194	1054	44247	63,42	399	1032,07	35747	8586	44731	88979
2011	246,08	51732	1050	52782	132,82	1038	685,51	25711	7042	33790	86572
2012	236,36	54258	774	55032	57,87	643	459,02	21297	9739	31679	86711
2013	228,09	51226	2229	53455	20,98	65	849,54	25804	8144	34013	87468
Razem	1964,41	420043	27735	447778	614,27	3741	11469,23	324471	131616	459827	907605
etat na ubiegły okres	2261,44	447892	X	447892	575,46	1392	13705,14	460037	X	460037	907929
% wykonania	87	94		100	107	269	84	71		100	100

Tabela IX - Tabela 5**Obszar Dąbrowa Opolska - zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem**

Rok kalendarzowy	Użytki										
	Rębne				przedrębne						ogółem
	ha	m ³	przygodne	razem	czyszczenia		trzebieże		przygodne	razem	
			m ³	m ³	ha	m ³	ha	m ³	m ³	m ³	m ³
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
wykonanie za okres wg lat											
2004	22,63	6032	649	6682	0	0	308,83	10875	3724	14599	21281
2005	32,57	6900	772	7673	0	2	350,31	10557	2832	13391	21064
2006	44,98	10271	1019	11290	0	2	370,34	11366	3552	14920	26211
2007	29,13	6444	1886	8330	13,77	76	362,00	7643	9887	17606	25937
2008	53,40	10782	673	11455	16,26	14	276,33	6662	3131	9807	21263
2009	41,89	10399	169	10568	6,13	10	260,43	10251	1913	12174	22742
2010	41,92	7829	219	8048	0	7	182,38	8777	2686	11471	19519
2011	48,34	10823	268	11090	33,62	80	78,56	5498	1685	7264	18354
2012	52,47	11275	134	11410	3,39	81	37,02	3773	1995	5849	17258
2013	51,01	9894	514	10408	0	0	133,04	5245	1864	7109	17517
Razem	418,34	90651	6304	96955	73,17	273	2359,24	80648	33269	114190	211145
etat na ubiegły okres	466,67	100985	X	100985	104,81	367	3210,57	106866	X	106866	207851
% wykonania	90	90		96	70	74	73	75		107	102

Tabela IX - Tabela 6

Obręb Grudzice - zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem (Tabela IX IUL)

Rok kalendarzowy	Użytki										
	Rębne				przedrębne						ogółem
	ha	m ³	przygodne	razem	czyszczenia		trzebieże		przygodne	razem	
			m ³	m ³	ha	m ³	ha	m ³	m ³	m ³	m ³
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
wykonanie za okres wg lat											
2004	32,57	6547	1350	7898	0	7	217,73	7543	2877	10426	18324
2005	26,16	6117	884	7001	0	12	250,25	10022	3922	13956	20957
2006	33,96	7436	1068	8503	0	7	217,00	6777	3492	10275	18779
2007	10,51	1910	1449	3359	92,18	281	167,02	3756	11267	15304	18664
2008	37,95	9407	854	10260	74,00	254	206,89	8070	4975	13299	23559
2009	35,19	8338	198	8535	24,47	146	299,84	10453	1993	12592	21127
2010	32,51	7115	139	7254	29,58	246	221,80	10170	1345	11762	19016
2011	30,35	8574	244	8818	92,72	862	76,87	4686	1530	7077	15895
2012	50,84	13721	215	13935	34,07	332	36,81	4013	3029	7374	21309
2013	44,31	11674	591	12265	20,98	65	85,33	3913	2001	5979	18244
Razem	334,35	80839	6991	87830	368,00	2211	1779,54	69403	36430	108044	195874
etat na ubiegły okres	454,15	93237	X	93237	168,44	424	2417,31	84744	X	84744	177981
% wykonania	74	87		94	218	522	74	82		127	110

Tabela IX - Tabela 7

Obręb Krasiejów - zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem (Tabela IX IUL)

Rok kalendarzowy	Użytki										
	Rębne				przedrębne						ogółem
	ha	m ³	przygodne	razem	czyszczenia		trzebieże		przygodne	razem	
			m ³	m ³	ha	m ³	ha	m ³	m ³	m ³	m ³
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
wykonanie za okres wg lat											
2004	76,99	18606	545	19151	0	1	500,11	7938	1667	9606	28756
2005	21,59	4150	1941	6092	0	0	399,04	8158	8868	17026	23117
2006	42,17	11204	197	11401	0	0	520,57	11084	1977	13061	24462
2007	30,46	8215	391	8605	31,49	91	534,66	11343	3252	14686	23292
2008	53,83	13421	471	13892	4,95	9	448,63	9079	2060	11148	25041
2009	36,81	9549	223	9772	0	0	477,14	10899	956	11854	21626
2010	51,90	12919	135	13055	0	0	396,50	9196	2474	11670	24724
2011	61,93	16291	64	16355	0	0	262,37	6923	1554	8477	24832
2012	44,31	12826	72	12897	0	3	189,16	6210	2902	9115	22012
2013	57,73	15215	325	15540	0	0	262,84	6115	1730	7845	23385
Razem	477,72	122395	4364	126759	36,44	104	3991,02	86945	27439	114488	241247
etat na ubiegły okres	554,32	115901	X	115901	92,89	191	4428,11	142876	X	142876	258777
% wykonania	86	106		109	39	55	90	61		80	93

Tabela IX - Tabela 8

Obręb Zbicko - zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem (Tabela IX IUL)

Rok kalendarzowy	Użytki										
	Rębne				przedrębne						ogółem
	ha	m ³	przygodne	razem	czyszczenia		trzebieże		przygodne	razem	
			m ³	m ³	ha	m ³	ha	m ³	m ³	m ³	m ³
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
wykonanie za okres wg lat											
2004	36,36	9603	628	10231	0	1	358,53	9162	3113	12275	22506
2005	35,30	8293	1019	9312	0	1	373,24	7432	4392	11826	21138
2006	65,38	9624	936	10561	0	0	470,37	12112	2492	14604	25165
2007	75,69	11918	3846	15764	37,88	242	363,75	7589	9917	17747	33512
2008	84,58	13167	862	14028	16,53	294	333,89	8552	3137	11982	26011
2009	84,43	11301	597	11898	21,52	148	376,19	8588	2709	11445	23343
2010	83,02	15330	560	15890	33,84	145	231,39	7603	2081	9829	25719
2011	105,46	16045	474	16519	6,48	95	267,71	8604	2274	10973	27492
2012	88,74	16436	354	16790	20,41	226	196,03	7302	1814	9342	26132
2013	75,04	14443	799	15242	0	0	368,33	10531	2549	13080	28322
Razem	734,00	126159	10076	136235	136,66	1152	3339,43	87474	34477	123104	259339
etat na ubiegły okres	786,30	137769	X	137769	209,32	410	3649,15	125551	X	125551	263320
% wykonania	93	92		99	65	281	92	70		98	98

Tabela 9**Nadleśnictwo Opole - analiza wykonania cięć w użytkowaniu rębnym**

Lp.	Wyszczególnienie			Razem nadleśnictwo	
1	2			3	
1	Rębnia I ogółem	Rozmiar na 10-lecie		m ³	331674
				ha	1409,27
2		Wykonanie		m ³	319823
				ha	1183,42
3		Stopień realizacji	masowy	%	96
			powierzchniowy	%	84
4	Rębnie złożone II - IV	Rozmiar na 10-lecie		m ³	107960
				ha	852,17
5		Wykonanie		m ³	97033
				ha	780,99
6		Stopień realizacji	masowy	%	90
			powierzchniowy	%	92
7	Nie zalicz. na etat pow.	Rozmiar na 10-lecie		m ³	8258
8		Wykonanie		m ³	3188
9		Stopień realizacji		%	39
10	Uzytki przygodne rębne			m ³	27735
11	Ogółem rębne	Rozmiar na 10-lecie		m ³	447892
				ha	2261,44
12		Wykonanie		m ³	447778
				ha	1964,41
13		Stopień realizacji	masowy	%	100
			powierzchniowy	%	87

Tabela 10**Obwód Dąbrowa Opolska - analiza wykonania cięć w użytkowaniu rębnym**

Lp.	Wyszczególnienie			Razem nadleśnictwo	
1	2			3	
1	Rębnia I ogółem	Rozmiar na 10-lecie		m ³	75758
				ha	285,46
2		Wykonanie		m ³	67499
				ha	247,27
3		Stopień realizacji	masowy	%	89
			powierzchniowy	%	87
4	Rębnie złożone II - IV	Rozmiar na 10-lecie		m ³	23190
				ha	181,21
5		Wykonanie		m ³	20903
				ha	171,07
6		Stopień realizacji	masowy	%	90
			powierzchniowy	%	94
7	Nie zalicz. na etat pow.	Rozmiar na 10-lecie		m ³	2037
8		Wykonanie		m ³	2249
9		Stopień realizacji		%	110
10	Uzytki przygodne rębne			m ³	6304
11	Ogółem rębne	Rozmiar na 10-lecie		m ³	100985
				ha	466,67
12		Wykonanie		m ³	96955
				ha	418,34
13		Stopień realizacji	masowy	%	96
			powierzchniowy	%	90

Tabela 11
Obwód Grudzice - analiza wykonania cięć w użytkowaniu rębnym

Lp.	Wyszczególnienie			Razem nadleśnictwo	
1	2			3	
1	Rębnia I ogółem	Rozmiar na 10-lecie		m ³	75676
				ha	336,69
Wykonanie		m ³	68269		
		ha	256,85		
3		Stopień realizacji	masowy	%	90
			powierzchniowy	%	76
4	Rębnie złożone II - IV	Rozmiar na 10-lecie		m ³	17061
				ha	117,46
Wykonanie		m ³	12018		
		ha	77,50		
6		Stopień realizacji	masowy	%	70
			powierzchniowy	%	66
7	Nie zalicz. na etat pow.	Rozmiar na 10-lecie		m ³	500
8		Wykonanie		m ³	551
9		Stopień realizacji		%	110
10	Użytki przygodne rębne			m ³	6991
11	Ogółem rębne	Rozmiar na 10-lecie		m ³	93237
				ha	454,15
Wykonanie		m ³	87830		
		ha	334,35		
13		Stopień realizacji	masowy	%	94
			powierzchniowy	%	74

Tabela 12
Obwód Krasiejów - analiza wykonania cięć w użytkowaniu rębnym

Lp.	Wyszczególnienie			Razem nadleśnictwo	
1	2			3	
1	Rębnia I ogółem	Rozmiar na 10-lecie		m ³	106682
				ha	512,17
Wykonanie		m ³	112488		
		ha	430,34		
3		Stopień realizacji	masowy	%	105
			powierzchniowy	%	84
4	Rębnie złożone II - IV	Rozmiar na 10-lecie		m ³	7110
				ha	42,15
Wykonanie		m ³	9648		
		ha	47,38		
6		Stopień realizacji	masowy	%	136
			powierzchniowy	%	112
7	Nie zalicz. na etat pow.	Rozmiar na 10-lecie		m ³	2109
8		Wykonanie		m ³	259
9		Stopień realizacji		%	12
10	Użytki przygodne rębne			m ³	4364
11	Ogółem rębne	Rozmiar na 10-lecie		m ³	115901
				ha	554,32
Wykonanie		m ³	126759		
		ha	477,72		
13		Stopień realizacji	masowy	%	109
			powierzchniowy	%	86

Tabela 13
Obwód Zbicko - analiza wykonania cięć w użytkowaniu rębnym

Lp.	Wyszczególnienie			Razem nadleśnictwo	
1	2			3	
1	Rębnia I ogółem	Rozmiar na 10-lecie		m ³	73558
				ha	274,95
Wykonanie		m ³	71566		
		ha	248,96		
3		Stopień realizacji	masowy	%	97
			powierzchniowy	%	91
4	Rębnie złożone II - IV	Rozmiar na 10-lecie		m ³	60599
				ha	511,35
Wykonanie		m ³	54463		
		ha	485,04		
6		Stopień realizacji	masowy	%	90
			powierzchniowy	%	95
7	Nie zalicz. na etat pow.	Rozmiar na 10-lecie		m ³	3612
8		Wykonanie		m ³	130
9		Stopień realizacji		%	4
10	Użytki przygodne rębne			m ³	10076
11	Ogółem rębne	Rozmiar na 10-lecie		m ³	137769
				ha	786,30
Wykonanie		m ³	136235		
		ha	734,00		
13		Stopień realizacji	masowy	%	99
			powierzchniowy	%	93

2.2. UŻYTKOWANIE PRZEDRĘBNE

W ramach użytkowania przedrębnego czyszczeń późnych (CP) zgodnie z potrzebami na gruncie, w aspekcie powierzchniowym zrealizowano w 107% planu, przekraczając plan o 38,81 ha. W aspekcie masowym zrealizowano w 269% planu, przekraczając plan o 2349 m³. Przekroczenie masy wynika z dużego zapotrzebowania lokalnej ludności na drewno opałowe i drobnicę opałową, oraz pewne ilości faszyny pozyskiwanej kosztem nabywcy, wyrabianą na pozycjach na których zakończono cięcia pielęgnacyjne CP.

Trzebieże wczesne (TW) wykonano w 100% etatu powierzchniowego i 121% etatu masowego. Przekroczenie mas wynikało z potrzeb hodowlanych drzewostanów.

Trzebieże późne (TP) wykonano w 75% etatu powierzchniowego i 52% etatu masowego. Brak realizacji zadań w zakresie trzebieży późnych wynika z konieczności rezygnacji z realizacji mniej pilnych cięć pielęgnacyjnych na rzecz porządkowania stanu sanitarnego lasu. Również zmniejszony pobór masy wynika z faktu wcześniejszego wystąpienia na pozycjach trzebieżowych cięć sanitarnych.

Ogółem wykonanie użytków przedrębnych, po uwzględnieniu użytków przygodnych przedrębnych zamknęło się na poziomie 100% wykonania etatu masowego i 85% wykonania etatu powierzchniowego.

Użytki przygodne przedrębne wyniosły 131616 m³ i stanowiły 28% użytkowania przedrębnego ogółem.

Szczegółowe dane na temat użytkowania przedrębnego zestawiono w tabelach od 14 do 18, zestawionych dla nadleśnictwa i poszczególnych obwodów.

Tabela 14

Nadleśnictwo Opole - analiza wykonania cięć w użytkowaniu przedrębny

Lp.	Wyszczególnienie			Razem Nadleśnictwo	
1	2			3	
1	CP	Rozmiar na 10-lecie		m ³	1392
				ha	575,46
2		Wykonanie		m ³	3741
				ha	614,27
3		Stopień realizacji	Masowy	%	269
			powierzchniowy	%	107
4	TW	Rozmiar na 10-lecie		m ³	124580
				ha	4634,89
5		Wykonanie		m ³	150728
				ha	4623,32
6		Stopień realizacji	Masowy	%	121
			powierzchniowy	%	100
7	TP	Rozmiar na 10-lecie		m ³	334065
				ha	9070,25
8		Wykonanie		m ³	173742
				ha	6845,91
9		Stopień realizacji	masowy	%	52
			powierzchniowy	%	75
10	Użytki przygodne przedrębne			m ³	131616
11	Ogółem przedrębne	Rozmiar na 10-lecie		m ³	460037
				ha	14280,60
12		Wykonanie		m ³	459827
				ha	12083,50
13		Stopień realizacji	masowy	%	100
			powierzchniowy	%	85

Tabela 15
Obwód Dąbrowa Opolska - analiza wykonania cięć w użytkowaniu przedrębnym

Lp.	Wyszczególnienie			Razem Nadleśnictwo	
1	2			3	
1	CP	Rozmiar na 10-lecie		m ³	367
				ha	104,81
Wykonanie		m ³	273		
		ha	73,17		
3		Stopień realizacji	Masowy	%	74
			powierzchniowy	%	70
4	TW	Rozmiar na 10-lecie		m ³	30770
				ha	1120,12
Wykonanie		m ³	39891		
		ha	1112,24		
6		Stopień realizacji	Masowy	%	130
			powierzchniowy	%	99
7	TP	Rozmiar na 10-lecie		m ³	75729
				ha	2090,45
Wykonanie		m ³	40757		
		ha	1247		
9		Stopień realizacji	masowy	%	54
			powierzchniowy	%	60
10	Użytki przygodne przedrębne			m ³	33269
11	Ogółem przedrębne	Rozmiar na 10-lecie		m ³	106866
				ha	3315,38
Wykonanie		m ³	114190		
		ha	2432,41		
13		Stopień realizacji	masowy	%	107
			powierzchniowy	%	73

Tabela 16
Obwód Grudzice - analiza wykonania cięć w użytkowaniu przedrębny

Lp.	Wyszczególnienie			Razem Nadlesnictwo	
1	2			3	
1	CP	Rozmiar na 10-lecie		m ³	424
				ha	168,44
2		Wykonanie		m ³	2211
				ha	368,00
3		Stopień realizacji	Masowy	%	522
			powierzchniowy	%	218
4	TW	Rozmiar na 10-lecie		m ³	28215
				ha	1058,05
5		Wykonanie		m ³	39008
				ha	1056,73
6		Stopień realizacji	Masowy	%	138
			powierzchniowy	%	100
7	TP	Rozmiar na 10-lecie		m ³	56105
				ha	1359,26
8		Wykonanie		m ³	30395
				ha	722,81
9		Stopień realizacji	masowy	%	54
			powierzchniowy	%	53
10	Użytki przygodne przedrębne			m ³	36430
11	Ogółem przedrębne	Rozmiar na 10-lecie		m ³	84744
				ha	2585,75
12		Wykonanie		m ³	108044
				ha	2147,54
13		Stopień realizacji	masowy	%	127
			powierzchniowy	%	83

Tabela 17
Obwód Krasiejów - analiza wykonania cięć w użytkowaniu przedrębnym

Lp.	Wyszczególnienie			Razem Nadlesnictwo	
1	2			3	
1	CP	Rozmiar na 10-lecie		m ³	191
				ha	92,89
Wykonanie		m ³	104		
		ha	36,44		
3		Stopień realizacji	Masowy	%	55
			powierzchniowy	%	39
4	TW	Rozmiar na 10-lecie		m ³	39808
				ha	1438,51
Wykonanie		m ³	38679		
		ha	1438,27		
6		Stopień realizacji	Masowy	%	97
			powierzchniowy	%	100
7	TP	Rozmiar na 10-lecie		m ³	102877
				ha	2989,60
Wykonanie		m ³	48266		
		ha	2552,75		
9		Stopień realizacji	masowy	%	47
			powierzchniowy	%	85
10	Użytki przygodne przedrębne			m ³	27439
11	Ogółem przedrębne	Rozmiar na 10-lecie		m ³	142876
				ha	4521,00
Wykonanie		m ³	114488		
		ha	4027,46		
13		Stopień realizacji	masowy	%	80
			powierzchniowy	%	89

Tabela 18
Obwód Zbicko - analiza wykonania cięć w użytkowaniu przedrębny

Lp.	Wyszczególnienie			Razem Nadleśnictwo	
1	2			3	
1	CP	Rozmiar na 10-lecie		m ³	410
				ha	209,32
2		Wykonanie		m ³	1152
				ha	136,66
3		Stopień realizacji	Masowy	%	281
			powierzchniowy	%	65
4	TW	Rozmiar na 10-lecie		m ³	25787
				ha	1018,21
5		Wykonanie		m ³	33150
				ha	1016,08
6		Stopień realizacji	Masowy	%	129
			powierzchniowy	%	100
7	TP	Rozmiar na 10-lecie		m ³	99354
				ha	2630,94
8		Wykonanie		m ³	54325
				ha	2323,35
9		Stopień realizacji	masowy	%	55
			powierzchniowy	%	88
10	Użytki przygodne przedrębne			m ³	34477
11	Ogółem przedrębne	Rozmiar na 10-lecie		m ³	125551
				ha	3858,47
12		Wykonanie		m ³	123104
				ha	3476,09
13		Stopień realizacji	masowy	%	98
			powierzchniowy	%	90

2.3. ANALIZA WYKONANIA PLANOWYCH ZABIEGÓW DWUNAWROTOWYCH

Zabiegi dwunawrotowe zaplanowano w PUL na lata 2004-2013 zarówno w trzebieżach wczesnych jak i późnych.

Plan dwunawrotowych trzebieży wczesnych zrealizowano praktycznie w 100%. Niewykonanie 9,84 ha wynika z usunięcia części wydzielania zrębem sanitarnym, wyłączeniem z produkcji na cele inwestycyjne, oraz w jednym przypadku objęciem ochroną rezerwatową wydzielania, pomiędzy rokiem realizacji I i II zabiegu.

Plan dwunawrotowych trzebieży późnych zrealizowano w 32%, niewykonując 170,76 ha. Na niewykonanie w/w zadań wpływ miały ogólne przyczyny niewykonania TP omówione w dziale 2.2. Użytkowanie przedrębne, oraz obiekty potrzeby hodowlane (wysoka intensywność I cięcia, oraz stwierdzony na gruncie stan drzewostanów).

Tabela 19

Nadleśnictwo Opole - analiza użytkowania przedrębnego dwunawrotowego

Obręb	użytkowanie przedrębne dwunawrotowe					
	TW			TP		
	Plan	Wykonanie	%	Plan	Wykonanie	%
	[ha]	[ha]		[ha]	[ha]	
Dąbrowa	838,41	831,34	99	35,03	10,92	31
Grudzice	346,67	346,67	100	104,40	27,64	26
Krasiejów	445,25	445,18	100	0	12,97	-
Zbicko	428,75	426,05	99	111,27	28,41	26
r-m n-ctwo	2059,08	2049,24	100	250,70	79,94	32

2.4. HODOWLA LASU

Zbiorcze zestawienie zadań z zakresu hodowli lasu z uwzględnieniem poszczególnych lat obowiązywania Planu Urządzenia Lasu dla nadleśnictwa zawiera tabela nr 20, a dla poszczególnych obszarów tabele od 21 do 24.

Odnowienia i zalesienia

Odnowienia w rębniach zupełnych zrealizowano na powierzchni 1027,64 ha tj. 67 % zakładanego planu dziesięcioletniego. Operatowe halizny – 21,25 ha uproduktywniono w 100%. Odnowienia w rębniach złożonych zrealizowano odpowiednio na 242,49 ha tj. 65 %. W ramach odnowień wykorzystano fragmenty odnowień naturalnych włączając je w skład upraw. Główną przyczyną niskiej realizacji planu dziesięcioletniego jest opóźnienie realizacji etatu powierzchniowego w tych rębniach (szczegółowe wyjaśnienie w analizie użytkowania rębnego), oraz konieczność przejścia na przelegiwanie powierzchni, oraz kilka pomniejszych przyczyn, z trwałym pędraczyskiem włącznie.

Zalesiono 49,37 ha (zadanie nie przewidziane wPUL) nieużytkowanych gruntów rolne nadleśnictwa przeznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego do zalesienia, oraz gruntów przejętych od ANR z przeznaczeniem pod zalesienie.

Dolesienia luk i przerzedzeń, podsadzenia produkcyjne

Dolesienia luk zrealizowano na powierzchni 26,33 ha tj. 82 % zakładanego planu dziesięcioletniego. Niewykonanie zadań wynika z niezyskania zakładanego odnowienia naturalnego na części powierzchni.

Plan UL nie przewidywał wykonania podsadzeń produkcyjnych i takowych nie wykonywano.

Poprawki i uzupełnienia

Operatowa wielkość poprawek i uzupełnień zakładana na miniony okres gospodarczy wynosiła 390,95 ha, zrealizowano 153,09 ha, tj. 39% planu, było to zgodne z potrzebami hodowlanymi i dobrze świadczy o jakości wykonywanych prac odnowieniowo-zalesieniowych (poprawki wykonano na zaledwie 11% odnowionych powierzchni).

Pielęgnowanie lasu

Pielęgnowanie gleby wykonano w rozmiarze 3545,11 ha co stanowi 133% planu. Odpowiednio pielęgnację upraw (CW) wykonano w rozmiarze 1738,85 ha co stanowi 62% planu, a pielęgnację młodników (CP) wykonano w rozmiarze 2656,89 ha co stanowi 118% planu. Przekroczenie rozmiaru pielęgnacji gleby i pielęgnacji młodników kosztem pielęgnacji upraw wynika z realizacji skutecznej, w naszej ocenie, taktyki ograniczania szkód od zwierzyny polegającej na ograniczaniu cięć na etapie uprawy i wczesnego stadium młodnika. Zadania CW realizuje się w dużej mierze na etapie pielęgnacji gleby, a następnie na etapie czyszczenia późnego. Wpływ na rozmiar realizacji CW ma oczywiście opóźnienie w realizacji użytkowania rębego, a co za tym idzie odnowień.

Melioracje agrotechniczne

Niskie wykonanie melioracji agrotechnicznych w rozmiarze 1398,46 ha tj. 69 % zadań planowych, spowodowane jest opóźnieniem w realizacji użytkowania rębego, oraz dodatkowo przechodzeniem na przelegiwanie zrębów.

Melioracje wodne

Planowana powierzchnia zadań z zakresu melioracji wodnych uzupełniających została zrealizowana w 11%. Niskie wykonanie melioracji jest również pochodną niewykonania zakładanej w planie dziesięcioletnim wielkości cięć rębnych oraz wykonywaniem czynności jedynie na pozycjach faktycznie tego wymagających – ze względu na możliwości techniczne znaczącemu zwiększeniu uległo przygotowanie gleby z wywyższeniem w miejscu sadzenia co wyeliminowało konieczność wykonywania typowych melioracji wodnych.

Tabela XI - Tabela 20 Nadleśnictwo Opole - zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za okres ubiegły oraz porównanie z zadaniami planowymi.

Rok Kalendarzowy	Odnowienia i zalesienia					Poprawki i uzupełnienia	Wprowadzanie podszytów	Pielęgnowanie			Melioracje		
	Otwarte		Pod osłoną					Gleby	Upraw (CW)	Młodników	Nawożenie	Agrotechniczne	Wodne
	Płazowiny halizny zręby	Grunty Nieleśne	Rębnie złożone	Podsadzania	Dolesienia luk i przerzedzeń								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2004	120,75	3,89	2,91	0,00	1,42	21,91	0,00	350,56	196,19	320,63	0,00	129,04	0,00
2005	137,68	0	0,00	0,00	1,74	20,09	0,00	354,25	166,70	277,33	0,00	125,77	16,64
2006	118,48	14,64	7,26	0,00	1,91	20,14	0,00	345,46	188,97	231,32	0,00	136,97	20,99
2007	105,57	3,89	19,13	0,00	1,76	7,53	0,00	391,01	172,73	274,89	0,00	102,18	12,75
2008	82,17	3,71	18,09	0,00	4,62	18,37	0,00	359,82	212,33	307,77	0,00	137,67	10,28
2009	112,93	6,81	31,05	0,00	2,96	10,94	0,00	275,60	180,41	177,55	0,00	144,43	8,92
2010	81,28	16,43	13,21	0,00	0,00	17,50	0,00	297,11	143,88	176,81	0,00	103,43	12,71
2011	52,62	0	36,52	0,00	1,91	17,41	0,00	335,87	157,51	247,04	0,00	156,88	12,75
2012	85,67	0	62,06	0,00	5,54	9,88	0,00	345,65	180,9	287,70	0,00	180,44	13,38
2013	130,49	0	52,26	0,00	4,47	9,32	0,00	489,78	139,23	355,85	0,00	181,65	5,56
Ogółem	1027,64	49,37	242,49	0,00	26,33	153,09	0,00	3545,11	1738,85	2656,89	0,00	1398,46	113,98
Plan na okres ubiegły	1543,65	0,00	370,97	0,00	32,25	390,95	0,00	2667,26	2808,15	2259,28	0,00	2029,09	1029,47
% wyk. planu	66,57	x	65,37	x	81,64	39,16	x	132,91	61,92	117,60	x	68,92	11,07

Tabela XI - Tabela 21 Obręb Dąbrowa Opolska - zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za okres ubiegły oraz porównanie z zadaniami planowymi.

Rok Kalendarzowy	Odnowienia i zalesienia					Poprawki i uzupełnienia	Wprowadzanie podszyców	Pielęgnowanie			Melioracje		
	Otwarte		Pod osłoną					Gleby	Upraw (CW)	Młodników	Nawożenie	Agrotechniczne	Wodne
	Płazowiny halizny zręby	Grunty Nieleśne	Rębnie złożone	Podsadzenia	Dolesienia luk i przerzedzeń								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2004	17,64	3,89	1,37	0,00	0,25	0,00	0,00	95,67	40,11	43,22	0,00	0,00	0,00
2005	16,12	0,00	0,00	0,00	0,50	2,71	0,00	68,74	21,09	47,33	0,00	30,57	0,00
2006	31,98	3,26	4,01	0,00	0,12	5,73	0,00	71,44	26,87	26,63	0,00	29,76	3,56
2007	30,36	0,00	0,00	0,00	0,27	2,05	0,00	80,62	29,73	32,50	0,00	29,51	0,00
2008	20,28	3,16	0,00	0,00	1,08	3,54	0,00	89,33	32,27	36,74	0,00	32,82	0,00
2009	30,09	6,81	9,45	0,00	1,04	3,29	0,00	86,09	36,06	26,73	0,00	30,15	0,00
2010	12,45	14,85	0,00	0,00	0,00	4,68	0,00	82,37	25,68	31,68	0,00	28,16	4,48
2011	14,49	0,00	11,33	0,00	0,91	3,99	0,00	76,82	31,33	53,73	0,00	24,20	3,16
2012	20,87	0,00	9,72	0,00	4,33	2,59	0,00	86,07	47,15	59,59	0,00	50,62	0,00
2013	18,22	0,00	14,54	0,00	3,17	3,09	0,00	109,82	37,18	44,35	0,00	34,02	0,00
Ogółem	212,50	31,97	50,42	0,00	11,67	36,08	0,00	846,97	327,47	402,50	0,00	309,89	11,20
Plan na okres ubiegły	314,64	0,00	87,42	0,00	11,52	86,31	0,00	594,51	613,69	380,94	0,00	436,96	284,61
% wyk. planu	67,54	x	57,68	x	101,30	41,80	x	142,46	53,36	105,66	x	70,92	3,94

Tabela XI - Tabela 22 Obręb Grudzice - zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za okres ubiegły oraz porównanie z zadaniami planowymi.

Rok Kalendarzowy	Odnowienia i zalesienia					Poprawki i uzupełnienia	Wprowadzanie podszyców	Pielęgnowanie			Melioracje		
	Otwarte		Pod osłoną					Gleby	Upraw (CW)	Młodników	Nawożenie	Agrotechniczne	Wodne
	Płazowiny halizny zręby	Grunty Nieleśne	Rębnie złożone	Podsadzenia	Dolesienia luk i przerzedzeń								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2004	19,12	0,00	1,54	0,00	0,00	0,00	0,00	42,77	47,56	102,68	0,00	0,00	0,00
2005	22,53	0,00	0,00	0,00	1,24	5,74	0,00	56,42	31,58	89,75	0,00	25,44	5,50
2006	20,80	0,00	0,00	0,00	1,44	3,78	0,00	53,82	38,91	73,48	0,00	27,52	2,98
2007	22,77	0,00	5,39	0,00	1,49	0,40	0,00	76,06	22,62	94,88	0,00	13,12	2,90
2008	10,27	0,55	0,00	0,00	0,00	1,60	0,00	58,43	42,51	105,28	0,00	22,03	1,56
2009	22,11	0,00	5,00	0,00	1,42	0,51	0,00	53,99	24,36	42,56	0,00	33,98	0,00
2010	14,04	0,00	0,00	0,00	0,00	2,32	0,00	53,05	21,18	84,14	0,00	8,92	7,49
2011	19,96	0,00	0,35	0,00	0,50	2,23	0,00	53,07	46,46	93,22	0,00	36,28	9,59
2012	8,88	0,00	15,11	0,00	0,00	1,74	0,00	50,68	22,44	94,09	0,00	21,26	13,38
2013	21,81	0,00	12,47	0,00	0,20	0,46	0,00	77,94	24,84	159,54	0,00	47,86	5,56
Ogółem	182,29	0,55	39,86	0,00	6,29	24,04	0,00	576,23	322,46	939,62	0,00	256,70	48,96
Plan na okres ubiegły	345,38	0,00	54,76	0,00	4,64	75,18	0,00	511,68	585,58	779,29	0,00	410,89	295,77
% wyk. planu	52,78	x	72,79	x	135,56	31,98	x	112,62	55,07	120,57	x	62,47	16,55

Tabela XI - Tabela 23 Obręb Krasiejów - zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za okres ubiegły oraz porównanie z zadaniami planowymi .

Rok Kalendarzowy	Odnowienia i zalesienia					Poprawki i uzupełnienia	Wprowadzanie podszyciów	Pielęgnowanie			Melioracje		
	Otwarte		Pod osłoną					Gleby	Upraw (CW)	Młodników	Nawożenie	Agrotechniczne	Wodne
	Płazowiny halizny zręby	Grunty Nieleśne	Rębnie złożone	Podsadzenia	Dolesienia luk i przerzedzeń								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2004	57,28	0,00	0,00	0,00	0,92	0,00	0,00	134,94	72,78	103,31	0,00	0,00	0,00
2005	61,91	0,00	0,00	0,00	0,00	7,07	0,00	159,55	79,85	67,69	0,00	35,83	6,78
2006	34,49	8,34	1,20	0,00	0,35	5,59	0,00	148,12	80,04	68,57	0,00	49,52	14,45
2007	39,66	3,89	0,00	0,00	0,00	2,91	0,00	159,98	80,77	82,39	0,00	29,88	9,85
2008	31,61	0,00	0,00	0,00	0,97	3,59	0,00	140,85	83,04	99,60	0,00	40,34	8,72
2009	34,01	0,00	0,00	0,00	0,13	5,71	0,00	79,94	77,42	58,17	0,00	40,92	8,92
2010	36,32	1,58	0,00	0,00	0,00	6,40	0,00	87,73	64,80	33,11	0,00	42,88	0,00
2011	12,38	0,00	5,72	0,00	0,00	7,52	0,00	95,72	47,79	61,95	0,00	41,91	0,00
2012	38,27	0,00	12,00	0,00	0,15	4,45	0,00	103,67	61,49	49,41	0,00	51,41	0,00
2013	47,31	0,00	6,22	0,00	0,00	3,50	0,00	162,64	44,09	84,95	0,00	57,33	0,00
Ogółem	393,24	13,81	25,14	0,00	2,52	53,14	0,00	1273,14	692,07	709,15	0,00	452,95	48,72
Plan na okres ubiegły	571,96	0,00	30,44	0,00	2,72	116,69	0,00	813,33	886,79	500,62	0,00	607,42	247,69
% wyk. planu	68,75		82,59		92,65	45,54		156,53	78,04	141,65		74,57	19,67

Tabela XI - Tabela 24 Obręb Zbicko - zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za okres ubiegły oraz porównanie z zadaniami planowymi.

Rok Kalendarzowy	Odnowienia i zalesienia					Poprawki i uzupełnienia	Wprowadzanie podszyców	Pielęgnowanie			Melioracje		
	Otwarte		Pod osłoną					Gleby	Upraw (CW)	Młodników	Nawożenie	Agrotechniczne	Wodne
	Płazowiny halizny zręby	Grunty Nieleśne	Rębnie złożone	Podsadzenia	Dolesienia luk i przerzedzeń								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2004	26,71	0,00	0,00	0,00	0,25	0,00	0,00	77,18	35,74	71,42	0,00	0,00	0,00
2005	37,12	0,00	0,00	0,00	0,00	4,57	0,00	69,54	34,18	72,56	0,00	33,93	4,36
2006	31,21	3,04	2,05	0,00	0,00	5,04	0,00	72,08	43,15	62,64	0,00	30,17	0,00
2007	12,78	0,00	13,74	0,00	0,00	2,17	0,00	74,35	39,61	65,12	0,00	29,67	0,00
2008	20,01	0,00	18,09	0,00	2,57	9,64	0,00	71,21	54,51	66,15	0,00	42,48	0,00
2009	26,72	0,00	16,60	0,00	0,37	1,43	0,00	55,58	42,57	50,09	0,00	39,38	0,00
2010	18,47	0,00	13,21	0,00	0,00	4,10	0,00	73,96	32,22	27,88	0,00	23,47	0,74
2011	5,79	0,00	19,12	0,00	0,50	3,67	0,00	110,26	31,93	38,14	0,00	54,49	0,00
2012	17,65	0,00	25,23	0,00	1,06	1,10	0,00	105,23	49,82	84,61	0,00	57,15	0,00
2013	43,15	0,00	19,03	0,00	1,10	2,27	0,00	139,38	33,12	67,01	0,00	42,44	0,00
Ogółem	239,61	3,04	127,07	0,00	5,85	39,83	0,00	848,77	396,85	605,62	0,00	378,92	5,10
Plan na okres ubiegły	311,67	0,00	198,35	0,00	13,37	112,77	0,00	747,74	722,09	598,43	0,00	573,82	201,40
% wyk. planu	76,88	x	64,06	x	43,75	35,32	x	113,51	54,96	101,20	x	66,03	2,53

Nasiennictwo i selekcja**Wyłączone drzewostany nasienne (WDN)**

Nadleśnictwo Opole posiada jeden wyłączony drzewostan nasienny, o którym informacje zawarto w tabeli 25.

Tabela 25**Nadleśnictwo Opole – wyłączone drzewostany nasienne**

Lp	Obręb	Leśnictwo	Oddział, pododdz.	So	Sw	Db.s	Ol	Js	KRLMP Nr	RLMP_L P Nr
				Pow. w ha						
1	Dąbrowa	Narok	2 g			5,40			MP/2/31118/0 5	22273

Gospodarcze drzewostany nasienne (GWDN)

Nadleśnictwo Opole wg stanu na 31.08.2013r. posiada GDN następujących gatunków:

So - 113,01 ha

Św - 5,74 ha

Db.s - 45,62 ha

Ol - 9,78 ha

Js - 6,66 ha

Powierzchnia ogółem wszystkich GDN wynosi 180.81 ha. Zbiór nasion prowadzony jest w GDN-ach iglastych z drzew leżących – zbiór w trakcie użytkowania rębego, a w GDN-ach liściastych z ziemi oraz z drzew stojących.

Szczegółowe informacje o gospodarczych drzewostanach nasiennych zawarto w tabeli 26.

Tabela 26**Nadleśnictwo Opole – gospodarcze drzewostany nasienne**

Lp	Obręb	Leśnictwo	Oddział, pododdz.	So	Sw	Db.s	Ol	Js	KRLMP Nr	RLMP_LP Nr
				Pow. w ha						
1	Dąbrowa	Narok	5 a			23,54			MP/1/5299/05	22274
2	-/-	-/-	47 c			17,37			MP/1/5305/05	2869
3	-/-	Dąbrowa	76 d	5,90					MP/1/5301/05	5731
4	-/-	-/-	103 c	14,48					MP/1/5302/05	22275
5	-/-	Lipowa	107 a	2,61					MP/1/5303/05	22276
6	-/-	-/-	131 c	4,12					MP/1/5306/05	792
7	-/-	Dąbrowa	155 a		5,74				MP/1/5304/05	9253
8	-/-	Lipowa	177 a	6,09					MP/1/5307/05	5732
9	Grudzice	Suchy Bór	33 c	3,21					MP/1/5310/05	9254
10	-/-	-/-	33 d	3,00					MP/1/5310/05	9254
11	-/-	Grotowice	73 d	14,68					MP/1/5311/05	5733
12	-/-	Walidrogi	113 g	3,93					MP/1/5313/05	5735
13	-/-	-/-	117 l	4,61					MP/1/5314/05	5736
14	-/-	-/-	118 g	8,32					MP/1/5315/05	8984
15	-/-	Grotowice	132 a	2,65					MP/1/5320/05	793

Lp	Obręb	Leśnictwo	Oddział, pododdz.	So	Sw	Db.s	OI	Js	KRLMP	RLMP_LP
16	-//-	Walidrogi	139 b	11,12					MP/1/5316/05	5605
17	-//-	-//-	159 d	5,71					MP/1/5317/05	5606
18	-//-	-//-	164 c	5,53					MP/1/5318/05	5737
19	Krasiejów	Dąbrowice	105 h	3,37					MP/1/5322/05	5739
20	-//-	-//-	105 i	4,56					MP/1/5323/05	5740
21	Zbicko	Dębska Kuźnia	159 g	3,40					MP/1/5337/05	1785
22	-//-	-//-	179 c	2,41					MP/1/5338/05	9262
23	-//-	-//-	180 c			4,71			MP/1/5339/05	9264
24	-//-	-//-	182 d	3,31					MP/1/5340/05	9263
25	-//-	-//-	197 a				9,78		MP/1/5342/05	9265
26	-//-	-//-	198 a					6,66	MP/1/5343/05	9266

Drzewostan zachowawczy (DZ)

Nadleśnictwo Opole nie posiada drzewostanów zachowawczych

Drzewa mateczne (DM)

Nadleśnictwo Opole posiada zarejestrowanych 6 drzew matecznych (2 drzewa daglezi zielonej i 4 drzewa brzozy brodawkowatej). Szczegółowe informacje o drzewach matecznych zestawiono w tabeli 27.

Tabela 27

Nadleśnictwo Opole – drzewa mateczne

Lp	Obręb	Leśnictwo	Oddział, pododdz.	Gatunek	KRLMP	RLMP_LP
					Nr	Nr
1	Dąbrowa	Lipowa	127 g	Dg	MP/3/33723/05	17938
2	Dąbrowa	Lipowa	128 f	Dg	MP/3/33722/05	17939
3	Grudzice	Walidrogi	115a	Brz	MP/3/50264/13	55253
4	Grudzice	Walidrogi	113h	Brz	MP/3/50265/13	55254
5	Grudzice	Walidrogi	136a	Brz	MP/3/50266/13	55255
6	Grudzice	Walidrogi	136a	Brz	MP/3/50267/13	55256

Uprawy pochodne (UP)

Nadleśnictwo Opole posiada zarejestrowanych 10 upraw pochodnych o łącznej powierzchni 25,69 ha. Szczegółowe informacje o uprawach pochodnych zestawiono w tabeli 28.

Tabela 28

Nadleśnictwo Opole – uprawy pochodne

Lp	Obręb	Leśnictwo	Oddział, pododdz.	Rok założenia	Gatunek / pow.(ha)				
					So	So.c	Md	Db.s	Jd
1	Dąbrowa	Dąbrowa	198d	1991	3,18				
2	Krasiejów	Dąbrowice	105f	1995		2,76			

Lp	Obręb	Leśnictwo	Oddział, pododdz.	Rok założenia	Gatunek / pow.(ha)				
					So	So.c	Md	Db.s	Jd
3	Krasiejów	Krasiejów	272a	1996	4,04				
4	Krasiejów	Dąbrowice	89b	1997			2,10		
5	Krasiejów	Krasiejów	272b	2001	3,92				
6	Krasiejów	Dąbrowice	89c	2003			2,76		
7	Dąbrowa	Narok	63a (1,10) 63g (0,21) 63h (0,48)	2005				1,79	
8	Krasiejów	Krasiejów	272 c	2008	3,36				
9	Grudzice	Walidrogi	175 a	2009					5,00 przep. w 2010 r
10	Dąbrowa	Narok	63a (1,08) 63g (0,24) 63h (0,46)	2011				1,78	
Razem					14,50	2,76	4,86	3,57	0,00
Ogółem					25,69				

Plantacje nasienne (PN)

Nadleśnictwo Opole nie posiada plantacji nasiennych.

Szkółkarstwo

Nadleśnictwie Opole prowadzi produkcję szkółkarską w Leśnictwie Szkółkarskim Płaszczyzna obejmującym wydzielenia (222A-b-00, 222A d-00, 222A-h-00, 222A--b-01, 223A-b-00, 223A--a-00, 223A--c-00, 225A-b-00, 225A-c-00, 225A-h-00, 225A-i-00, 225A--b-01). Produkcja prowadzona jest na kwaterach otwartych o łącznej pow. 11,82 ha w tym 6,70 ha pow. produkcyjnej (stan na 30.08.2013r.). W roku 2010 powiększono powierzchnię szkółki o 0,90 ha, w tym 0,39 ha pow. produkcyjnej na skutek likwidacji produkcji choinek na części kwater, oraz optymalizacji kształtu kwater.

Szkółka podzielona jest na 4 kwatery produkcyjne, posiadające własne pasy zieleni wysokiej. Zapotrzebowanie w wodę zapewnia sztuczny zbiornik wody stojącej oraz system deszczowni oparty o stałe instalacje oraz instalacje mobilne.

W latach 2004-2013 na szkółce poczyniono szereg inwestycji wyraźnie podnosząc potencjał obiektu.

Tabela 29

Nadleśnictwo Opole – ważniejsze inwestycje szkółkarskie w dziesięcioleciu

<i>Rok</i>	<i>Nazwa zadania inwestycyjnego</i>	<i>Wartość (tys. zł)</i>
2004	Ładowacz czołowy TUR4	15,4
2004	Piło - łuparka	36,7
2005	Deszczownia - rurociągi	110,5
2005	Deszczownia szpulowa	19,6
2005	Zespół pomp deszczowni	41,5
2005	Ciągnik Ursus 4514	80,9
2007	Przyczepa ciężarowa rolnicza T-604	20,0
2007	Falownik do zespołu pomp deszczowni	4,9
2007	Urządzenie nawadniające II	16,2

Rok	Nazwa zadania inwestycyjnego	Wartość (tys. zł)
2007	Modernizacja ogrodzenia kwater 1 i 2 szkółki	184,5
2007	Wiata stalowa na drewno kominkowe	147,3
2007	Komora chłodnicza wolnostojąca	52,1
2007	Utwardzenie i odwodnienie placu na szkółce	37,3
2008	Wiata edukacyjna na szkółce	22,4
2008	Modernizacja ogrodzenia szkółki	27,0
2010	Modernizacja ogrodzenia szkółki – kwatera 3,4 i zbiornika	141,0
2011	Glebogryzarka „Freza” 2,1 m	5,3
2011	Plug obracalny	20,4
2011	Rurarz przenośny do deszczowni	24,1
2011	Ciągnik rolniczy TYM T1003	156,3
2012	Modernizacja placu manewrowego przy wiatkach	13,5
2012	Opryskiwacz OS-1	50,6
2012	Przyczepa rolnicza T653	27,4
2012	Maszyna do mieszania kompostu	124,5

Leśnictwo Szkółkarskie Płaszczyna w mijającym dziesięcioleciu pokrywało zapotrzebowanie Nadleśnictwa Opole na materiał sadzeniowy, a od roku 2009 rozpoczęło produkcję dla Nadleśnictwa Tułowice. Corocznie szkółka prowadzi także sprzedaż sadzonek na potrzeby innych jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych oraz prywatnych właścicieli lasów i osób realizujących programy zalesieniowe. Roczna produkcja wyniosła średnio rocznie w latach 2004-2013 – 1 333 tys. szt.

Tabela 30

Nadleśnictwo Opole – produkcja własna, sprzedaż i zakupy sadzonek

Rok	Produkcja własna	Zakup sadzonek	Sprzedaż sadzonek
	tys szt.		
2004	1 075,01	30,00	247,78
2005	1 149,47	279,19	145,74
2006	1 985,37	101,14	824,37
2007	1 417,96	177,17	510,69
2008	1 229,59	143,00	358,97
2009	1 364,50	156,50	291,73
2010	884,85	80,00	88,24
2011	1 252,20	312,09	827,56
2012	1 467,78	220,83	671,43
2013	1 506,50	426,01	520,53

Poza własną produkcją, nadleśnictwo realizuje wieloletnią umowę na produkcję sadzonek z zakrytym systemem korzeniowym z Nadleśnictwem Tułowice (ok. 900 tys. szt. rocznie). Corocznie dokonywane są także zakupu uzupełniające mające na celu pokrycie okresowych niedoborów w produkcji własnej poszczególnych gatunków lasotwórczych i biocenotycznych.

3. OCENA WPLYWU WYKONANYCH ZABIEGÓW GOSPODARCZYCH NA STAN LASU

3.1. WIELKOŚĆ ZASOBÓW DRZEWNYCH NA 1 HA I NA CAŁEJ POWIERZCHNI

Zagadnienie powyższe omówione będzie w referacie biura urządzania lasu, dane ujęte w punkcie 10 - tabela nr XIII IUL.

3.2. JAKOŚĆ UPRAW I MŁODNIKÓW, W TYM ZGODNOŚĆ Z TYPAMI SIEDLISKOWYMI LASU

Szczegółowe dane na temat zgodności skład gatunkowego upraw i młodników do 10 lat ze składem pożądanym, oraz ich zadrzewienia zawierają tabele 31 (dla całej jednostki) i tabele od 32 do 35 dla poszczególnych obrębów leśnych. Dane zestawiono w układzie tabeli XI IUL.

Tabela nr XI - Tabela 31

Nadleśnictwo Opole – ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych.

Typ siedliskowy lasu	Skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat										Uprawy przypadłe	Razem
	zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze składem pożądanym			niezgodny ze składem pożądanym					
	przy zadrzewieniu											
	1.0-0.9	0.8-0.7	0.6-0.5	1.0-0.9	0.8-0.7	0.6-0.5	1.0-0.9	0.8-0.7	0.6-0.5	0.4 i mniej		
powierzchnia - ha												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
BŚW	107,40	4,79									112,19	
BMŚW	271,26	5,94	5,84	9,82	2,38	4,46		0,94			300,64	
BMW	173,79	23,92		2,73				0,94			201,38	
LMŚW	79,03	3,02		3,80							85,85	
LMW	144,64	10,03		28,00	6,08	2,44					191,19	
LMB								0,83			0,83	
LW	0,49	10,28		2,22							12,99	
OL	12,94										12,94	
LŁ		5,00		0,55	1,08						6,63	
Ogółem	789,55	62,98	5,84	47,12	9,54	6,90		2,71			924,64	

Z tabeli XI wynika, że:

- upraw i młodników zgodnych ze składem pożądanym jest 858,37 ha – 93%
- upraw i młodników częściowo zgodnych ze składem pożądanym jest 63,56 ha – 7%
- upraw i młodników niezgodnych ze składem pożądanym jest 2,71 ha – 0%
- Razem: 924,64 ha
- upraw i młodników o zadrzewieniu 1,0 – 0,9 jest 836,67 ha – 90%
- upraw i młodników o zadrzewieniu 0,8 – 0,7 jest 75,23 ha – 8%
- upraw i młodników o zadrzewieniu 0,6 – 0,5 jest 12,74 ha – 2%
- Razem: 924,64 ha

Upraw i młodników przypadłych nie stwierdzono.

Tabela nr XI - Tabela 32

Obwód Dąbrowa Opolska – ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych.

Typ siedliskowy lasu	Skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat									Uprawy przepadłe	Razem
	zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze składem pożądanym			niezgodny ze składem pożądanym				
	przy zadrzewieniu										
	1.0-0.9	0.8-0.7	0.6-0.5	1.0-0.9	0.8-0.7	0.6-0.5	1.0-0.9	0.8-0.7	0.6-0.5		
powierzchnia - ha											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
BMŚW	58,50	4,35	5,84	9,82	2,38	4,46					85,35
BMW	18,05	6,54									24,59
LMŚW	10,65			3,14							13,79
LMW	34,55	10,03		11,82	2,56						58,96
LW	0,49	1,01									1,50
OL	7,75										7,75
LŁ				0,55							0,55
Ogółem	129,99	21,93	5,84	25,33	4,94	4,46					192,49

Tabela nr XI - Tabela 33

Obwód Grudzice – ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych.

Typ siedliskowy lasu	Skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat									Uprawy przepadłe	Razem
	zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze składem pożądanym			niezgodny ze składem pożądanym				
	przy zadrzewieniu										
	1.0-0.9	0.8-0.7	0.6-0.5	1.0-0.9	0.8-0.7	0.6-0.5	1.0-0.9	0.8-0.7	0.6-0.5		
powierzchnia - ha											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
BŚW	3,14										3,14
BMŚW	49,08										49,08
BMW	57,14	4,97		1,67							63,78
LMW	54,42			12,80							67,22
LW				0,51							0,51
OL	0,73										0,73
Ogółem	164,51	4,97		14,98							184,46

Tabela nr XI - Tabela 34**Obwód Krasiejów – ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych.**

Typ siedliskowy lasu	Skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat									Uprawy przepadłe	Razem
	zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze składem pożądanym			niezgodny ze składem pożądanym				
	przy zadrzewieniu										
	1.0-0.9	0.8-0.7	0.6-0.5	1.0-0.9	0.8-0.7	0.6-0.5	1.0-0.9	0.8-0.7	0.6-0.5	0.4 i mniej	
powierzchnia - ha											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
BŚW	78,05	1,24									79,29
BMŚW	115,74										115,74
BMW	81,69			1,06							82,75
LMŚW	32,51										32,51
LMW	34,78			3,38							38,16
OL	4,46										4,46
Ogółem	347,23	1,24		4,44							352,91

Tabela nr XI - Tabela 35**Obwód Zbicko – ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych.**

Typ siedliskowy lasu	Skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat									Uprawy przepadłe	Razem
	zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze składem pożądanym			niezgodny ze składem pożądanym				
	przy zadrzewieniu										
	1.0-0.9	0.8-0.7	0.6-0.5	1.0-0.9	0.8-0.7	0.6-0.5	1.0-0.9	0.8-0.7	0.6-0.5	0.4 i mniej	
powierzchnia - ha											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
BŚW	26,21	3,55									29,76
BMŚW	47,94	1,59						0,94			50,47
BMW	16,91	12,41						0,94			30,26
LMŚW	35,87	3,02		0,66							39,55
LMW	20,89				3,52	2,44					26,85
LMB								0,83			0,83
LW		9,27		1,71							10,98
LŁ		5,00			1,08						6,08
Ogółem	147,82	34,84		2,37	4,60	2,44		2,71			194,78

3.3. OCENA ODNOWIEŃ PODOKAPOWYCH ORAZ UPRAW I MŁODNIKÓW PO RĘBNIACH ZŁOŻONYCH.

Szczegółowe dane na temat odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych zawierają tabele 36 (dla całej jednostki) i tabele od 37 do 40 dla poszczególnych obrębów leśnych. Dane zestawiono w układzie tabeli XII IUL.

Głównym gatunkiem upraw w KO jest Bk zajmujący 58 % tej klasy, oraz Db zajmujący odpowiednio 38 %. W KDO głównym gatunkiem upraw jest Db zajmujący 53 % tej klasy, oraz Bk zajmujący odpowiednio 37 %.

W uprawach i młodnikach po rębniach złożonych dominuje So stanowiąca 69% powierzchni, w dalszej kolejności jest Db i Bk zajmujące odpowiednia 21% i 7% powierzchni. Młode pokolenie w zdecydowanej mierze jest pochodzenia sztucznego z odnowienia gniazd po rębni III.

Tabela XII - Tabela 36

Nadleśnictwo Opole – ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych.

Wyszczególnienie	Typ siedliskowy lasu	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
1	2	3	4	5	6
KO	BMŚW	BK	17,10	38,2	22
	BMŚW	DB	3,56	30,0	11
	LMŚW	BK	148,92	33,2	22
	LMŚW	DB	64,68	33,3	22
	LMW	BK	12,92	37,5	22
	LMW	DB	30,06	37,9	22
	LŚW	BK	1,43	70,0	22
	LŚW	DB	7,29	40,0	22
	LW	BK	19,95	45,1	22
	LW	DB	26,62	46,0	12
	LW	JS	12,76	60,1	22
Razem			345,29	37,0	22
KDO	BMŚW	BK	6,33	10,0	22
	LMŚW	DB	3,97	20,0	22
	LMW	DB	1,42	30,0	22
	LŚW	BK	1,51	10,0	22
	LŚW	DB	1,90	20,0	22
	LW	BK	6,66	30,0	23
	LW	DB	9,70	10,0	22
	LW	DB.S	3,38	20,0	12
	LW	JS	3,86	10,0	22
Razem			38,73	16,6	22
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	BMŚW	BK	3,03	30,0	22
	BMŚW	DB	17,55	40,8	11
	BMŚW	SO	98,86	93,2	12
	BMW	SO	2,19	30,0	22
	LŁ	DB	5,11	90,0	22
	LMŚW	BK	14,72	46,1	22
	LMŚW	DB	11,94	30,0	22
	LMŚW	DB.C	3,52	80,0	32
	LMŚW	SO	79,01	98,5	12
	LMW	DB	8,15	86,2	12
	LMW	JW	5,33	40,0	22
	LMW	SO	10,07	98,1	11

Wyszczególnienie	Typ siedliskowy lasu	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
1	2	3	4	5	6
	LŚW	BK	2,66	90,0	22
	LŚW	DB	7,83	90,0	22
	LW	DB	3,95	90,0	12
Razem			273,92	83,4	12
Ogółem			657,94	55,1	22

Tabela XII - Tabela 37

Obręb Dąbrowa Opolska – ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych.

Wyszczególnienie	Typ siedliskowy lasu	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
1	2	3	4	5	6
KO	BMŚW	BK	12,45	41,3	22
	LMŚW	DB	4,53	40,0	23
	LMW	BK	12,92	37,5	22
	LMW	DB	30,06	37,9	22
	LW	DB	16,24	53,0	12
Razem			76,20	41,7	22
KDO	BMŚW	BK	6,33	10,0	22
	LŚW	DB	1,90	20,0	22
	LW	DB.S	3,38	20,0	12
	LW	JS	3,86	10,0	22
Razem			15,47	13,4	22
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	BMŚW	DB	6,33	60,0	0
	BMŚW	SO	28,99	94,7	11
	BMW	SO	2,19	30,0	22
	LŁ	DB	5,11	90,0	22
	LMŚW	BK	4,48	30,0	22
	LMŚW	SO	15,77	92,5	11
	LMW	DB	5,05	90,0	12
	LMW	JW	5,33	40,0	22
	LMW	SO	6,77	100,0	11
Razem			80,02	82,3	11
Ogółem			171,69	58,1	22

Tabela XII - Tabela 38**Obwód Grudzice – ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych.**

Wyszczególnienie	Typ siedliskowy lasu	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
1	2	3	4	5	6
KO	BMŚW	BK	4,65	30,0	22
	LMŚW	DB	6,30	30,0	22
	LW	DB	2,78	30,0	22
Razem			13,73	30,0	22
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	BMŚW	DB	5,20	30,0	12
	BMŚW	SO	32,00	96,8	12
	LMŚW	DB.C	3,52	80,0	32
	LMW	SO	1,91	90,0	12
	LW	DB	3,95	90,0	12
Razem			46,58	87,2	12
Ogółem			60,31	74,2	12

Tabela XII - Tabela 39**Obwód Krasiejów – ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych.**

Wyszczególnienie	Typ siedliskowy lasu	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
1	2	3	4	5	6
KO	BMŚW	DB	3,56	30,0	11
	LMŚW	DB	9,83	30,0	22
Razem			13,39	30,0	22
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	BMŚW	DB	6,02	30,0	22
	BMŚW	SO	5,57	100,0	12
	LMŚW	SO	25,59	100,0	12
Razem			37,18	88,7	12
Ogółem			50,57	73,1	12

Tabela XII - Tabela 40**Obwód Zbicko – ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych.**

Wyszczególnienie	Typ siedliskowy lasu	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
1	2	3	4	5	6
KO	LMŚW	BK	148,92	33,2	22
	LMŚW	DB	44,02	33,8	22
	LŚW	BK	1,43	70,0	22
	LŚW	DB	7,29	40,0	22
	LW	BK	19,95	45,1	22
	LW	DB	7,60	36,8	12
	LW	JS	12,76	60,1	22
Razem			241,97	36,2	22
KDO	LMŚW	DB	3,97	20,0	22
	LMW	DB	1,42	30,0	22

Wyszczególnienie	Typ siedliskowy lasu	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
1	2	3	4	5	6
	LŚW	BK	1,51	10,0	22
	LW	BK	6,66	30,0	23
	LW	DB	9,70	10,0	22
Razem			23,26	18,7	22
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	BMŚW	BK	3,03	30,0	22
	BMŚW	SO	32,30	87,1	23
	LMŚW	BK	10,24	53,2	22
	LMŚW	DB	11,94	30,0	22
	LMŚW	SO	37,65	100,0	12
	LMW	DB	3,10	80,0	23
	LMW	SO	1,39	100,0	11
	LŚW	BK	2,66	90,0	22
	LŚW	DB	7,83	90,0	22
Razem			110,14	80,8	22
Ogółem			375,37	48,2	22

3.4. STAN ZDROWOTNY I SANITARNY LASU

Nadleśnictwo Opole charakteryzuje się stosunkowo częstym występowaniem znacznych szkód atmosferycznych w drzewostanach. Od roku 2004, poważniejsze szkody odnotowano od wiatrów wywalających pięciokrotnie. W roku 2012 odnotowano nowy na tym terenie rodzaj szkód od gradobicia. Informację o szkodach w poszczególnych latach zestawiono w tabeli 41.

Tabela 41

Nadleśnictwo Opole – ważniejsze szkody abiotyczne w latach 2004-2013.

Rok	Masa drewna w m ³	Rodzaj czynnika szkodliwego (np. wiatrował, śniegołom)
2004	8 100	wiatrował
2007	25 000	wiatrował (huragan Cyryl)
2008	3 850	wiatrował (huragan Emma)
2010	4 200	śniegołom
2012	1 240	wiatrował
2012	11 000	gradobicie i susza

Poza szkodami atmosferycznymi, które wyprodukowały łącznie masę 78 568 m³, ważnym powodem prowadzenia cięć sanitarnych w Nadleśnictwie Opole, pozostaje bieżące usuwanie wydzielającego się posuszu. W sumie w dziesięcioleciu (od 1.01.2004r. do 31.08.2013r.) pozyskano w jednostce 98 787 m³. Szczegółowe dane na temat struktury drewna pochodzącego z cięć sanitarnych zamieszczono w tabeli 42.

Tabela 42

Nadleśnictwo Opole – analiza cięć sanitarnych w stosunku do pozyskania grubizny ogółem, oraz inwentaryzacja posuszu na koniec września

Rok	CIĘCIA SANITARNE							Pozyskanie grubizny ogółem (m ³)	Udział cięć sanitarnych w pozyskaniu grubizny ogółem (%)	Posusz inwentaryzowany na lesie na koniec września (m ³)
	posusz				wiatrolomy (m ³)	%	OGÓLEM (m ³)			
	iglasty (m ³)	liściasty (m ³)	ogółem (m ³)	%						
2004	9 354	1 589	10 943	73	4 105	27	15 048	90 867	17	1 574
2005	8 586	1 196	9 782	39	15 379	61	25 161	86 277	29	1 052
2006	11 592	964	12 556	82	2 801	18	15 357	94 616	16	316
2007	11 913	1 438	13 351	29	32 995	71	46 346	101 404	46	361
2008	8 123	1 795	9 918	62	6 081	38	15 999	95 873	17	164
2009	4 890	1 897	6 787	77	2 004	23	8 791	88 839	10	240
2010	2 778	1 060	3 838	36	6 822	64	10 660	88 979	12	415
2011	3 338	996	4 334	56	3 362	44	7 696	86 572	9	165
2012	12 581	1 189	13 770	79	3 669	21	17 439	86 711	20	1 661
2013*	12 625	883	13 508	91	1 350	9	14 858	59 230	25	
Razem	85 780	13 007	98 787	56	78 568	44	177 355	879 368	20	~ 661 m³/ rok

*- stan na 31.08.2013r.

3.5. STAN INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

3.4. Stan infrastruktury technicznej.

3.4.1 Stan ilościowy infrastruktury technicznej na dzień 31.08.2013 roku.

- Budynki administracyjne – 1 szt.
- Budynki biurowe – 2szt
- Budynek administracyjno-socjalny Szkołki – 1szt
- Lokale mieszkalne – 28 szt. w 23 budynkach, w tym 11leśniczówek
- Budynki gospodarcze i garażowe – 52 szt.
- Izby edukacyjne – 1 szt.
- Drogi leśne o nawierzchni utwardzonej: tłuczniem, żużłem (środki trwałe) – 100 km
- Dostrzegalnie przeciwpożarowe – 4 szt.
- Ogrodzenia kwater szkółki – 4 szt.
- Deszczownia na szkółce – 1 szt.

Stan techniczny budynków jest zróżnicowany w poszczególnych rodzajach inwentarza. Leśniczówki w większości są w dobrym lub bardzo dobrym stanie, po przeprowadzonych remontach i modernizacjach, takich jak: nowa elewacja, termomodernizacje, wymiany pokryć i konstrukcji dachowych, wymiany stolarki okiennej i drzwiowej. W dobrym i średnim stanie są budynki przeznaczone do sprzedaży i najmowane przez podleśniczych i osoby obce, które z różnych przyczyn jeszcze nie są zdolne do ich zbycia. Budynki gospodarcze w 70% wymagają wielu nakładów remontów kapitałowych.

Na terenie nadleśnictwa znajduje się ok. 625 km dróg leśnych o szerokości jezdni powyżej 3,00m. Znaczna część dróg leśnych przebiegających przez teren nadleśnictwa to drogi o nawierzchni twardej nieulepszonej: tłuczniowe, żwirowe, żużlowe.

Jako środki trwałe zainwentaryzowano 100,60 km dróg leśnych w tym 49,43 km dróg pożarowych.

Infrastruktura techniczna szkółki leśnej w latach 2004-2013 zyskała wiele obiektów stanowiących bazę techniczną nowoczesnej produkcji szkółkarskiej. Szkółka została wyposażona w nową deszczownię, zbiornik odkryty stanowiący rezerwuuar wody wraz z pompownią. Rozbudowano również bazę i zaplecze edukacyjno turystyczne (np. Izba Leśna przy siedzibie N-ctwa, ścieżki edukacyjne, parking, miejsca postoju pojazdów, miejsca odpoczynku i miejsca historyczne).

3.4.2 Wykonanie rzeczowe inwestycji i remontów w latach 2004 – 2013.

W latach 2004 - 2013 Nadleśnictwo Opole ponosiło nakłady inwestycyjne na następujących zasadniczych kierunkach:

- modernizacji dróg leśnych,
- modernizację infrastruktury przeciwpożarowej,
- rozbudowę infrastruktury szkółki,
- budowę budynków o funkcji administracyjno-mieszkalnej (leśniczówki),
- budowę obiektów małej retencji,
- inwestycje w obiekty edukacji leśnej
- modernizację budynków.

Zakres inwestycji drogowych przedstawiono w następnym punkcie.

W ramach zadań inwestycyjnych wybudowano między innymi następujące nowe obiekty:

- 4 żelbetowe dostrzegalnie pożarowe w Leśnictwach Dąbrowa, Walidrogi, Knieja i Chrzęstowice (o wartości 743,1 tys. zł);
- doposażono Izbę Leśną (o wartości 29 tys. zł);
- deszczownie szkółki leśnej (o wartości 170,7 tys. zł);
- 3 zastawki na rowach w programie małej retencji w Leśnictwach Suchy Bór, Krasiejów i Grodziec (o wartości 120,0 tys. zł);
- 2 zbiorniki retencyjne w programie małej retencji w Leśnictwach Narok i Lipowa (o wartości 462,03 tys. zł);
- 1 zbiornik p.poż w Leśnictwie Narok (o wartości 101,9 tys. zł)
- 2 leśniczówki, siedziby Leśnictwa Narok i Zawada (o wartości 1078,7 tys. zł);
- rozbudowę i modernizację siedziby nadleśnictwa w roku 2012-2013 (o wartości 2092,7 tys. zł);
- wybudowano 10 domków letniskowych drewnianych w Jastarni (o wartości 727,8 tys. zł)

Tabela nr 43

Koszty budowy i modernizacji budowli Nadleśnictwa Opole w latach 2004-2013. Zadania zakończone finansowane ze środków inwestycyjnych, których wartość przekroczyła 10 000 zł.

Lp.	nazwa zadania inwestycyjnego	lokalizacja/ leśnictwo	termin realizacji	koszt całkowity budowy/modernizacji (tys. zł)
1	Modernizacja drogi leśnej nr inw. 220/153 na dł. 2000m	L-ctwo Lipowa	2004	23,0
2	Modernizacja drogi leśnej nr inw. 220/154 na dł. 3150m	L-ctwo Lipowa	2004	36,1

ANALIZA GOSPODARKI PRZESZŁEJ

Lp.	nazwa zadania inwestycyjnego	lokalizacja/ leśnictwo	termin realizacji	koszt całkowity budowy/modernizacji (tys zł)
3	Modernizacja drogi leśnej nr inw. 220/157 na dł. 1510m	L-ctwo Lipowa	2004	17,3
4	Wykonanie drogi leśnej nr inw. 220/242 na dł. 2090m	L-ctwo Lipowa	2004	24,0
5	Wykonanie drogi leśnej o dł. 2600m i szer 3,00m nr inw. 220/243	L-ctwo Lipowa	2004	29,9
6	Wykonanie ogrodzenia leśniczówki Dębska Kuźnia nr inw. 291/244	L-ctwo Dębska Kuźnia	2004	13,0
7	Modernizacja ogrodzenia biura Nadleśnictwa nr inw. 291/202	Siedziba Nadleśnictwa	2004	25,9
8	Budowa drogi leśnej nr inw. 220/240 na dł. 2140m	L-ctwo Suchy Bór	2004	288,5
9	Deszczownia – rurociągi nr inw. 211/254	Szkółka	2005	126,6
10	Wieża przeciwpożarowa o konstrukcji żelbetonowej o wys. 32m nr inw. 291/248	L-ctwo Chrzastowice	2005	185,7
11	Wieża przeciwpożarowa o konstrukcji żelbetonowej o wys. 32m nr inw. 291/247	L-ctwo Dąbrowa	2005	185,8
12	Wieża przeciwpożarowa o konstrukcji żelbetonowej o wys. 32m nr inw. 291/246	L-ctwo Walidrogi	2005	185,7
13	Wieża przeciwpożarowa o konstrukcji żelbetonowej o wys. 32m nr inw. 291/245	L-ctwo Knieja	2005	185,9
14	Linia energetyczna do leśniczówki Narok nr inw. 211/253	L-ctwo Narok	2005	26,9
15	Wodociąg zewnętrzny leśniczówki Narok nr inw. 211/252	L-ctwo Narok	2005	10,4
16	Podjazdy i chodniki leśniczówki Narok nr inw. 220/251	L-ctwo Narok	2005	22,3
17	Ogrodzenie leśniczówki Narok nr inw. 291/250	L-ctwo Narok	2005	40,5
18	Szambo wybieralne o poj. 24m ³ leśniczówki Narok nr inw. 211/249	L-ctwo Narok	2005	14,3
19	Zbiornik przeciwpożarowy o poj. 13000m ³	L-ctwo Narok	2006	101,9
20	Utwardzenie placu o pow. 484m ² nr inw. 220/709	Szkółka	2007	37,3

ANALIZA GOSPODARKI PRZESZŁEJ

Lp.	nazwa zadania inwestycyjnego	lokalizacja/ leśnictwo	termin realizacji	koszt całkowity budowy/modernizacji (tys zł)
21	Wykonanie nowego ogrodzenia kwater nr 1 i 2 o dł. 912m i 702m nr inw. 291/239	Szkółka	2007	184,5
22	Wykonanie nowej nawierzchni z kostki brukowej o pow. 1414,69m ² placu Nadleśnictwa nr inw. 220/183	Siedziba Nadleśnictwa	2008	132,7
23	Podjazdy i chodniki leśniczówki Dębska Kuźnia nr inw. 220/722	L-ctwo Dębska Kuźnia	2008	13,1
24	Modernizacja ogrodzenia Szkółki- cz.administracyjnej nr inw. 291/239	Szkółka	2008	27,0
25	Modernizacja drogi leśnej nr inw. 220/232	L-ctwo Zawada	2008	113,9
26	Wykonanie studni kopanej p.poż nr inw. 211/774	L-ctwo Chrzastowice	2009	20,5
27	Wykonanie studni kopanej p.poż nr inw. 211/773	L-ctwo Zawada	2009	18,1
28	Ogrodzenie kwater 3 i 4 oraz zbiornika na wodę nr inw. 291/239	Szkółka	2010	141,1
29	Ogrodzenie leśniczówki Knieja nr inw. 291/947	L-ctwo Knieja	2011	28,5
30	Ogrodzenie podleśniczówki w Ozimku nr inw. 291/945	L-ctwo Grodzice	2011	19,9
31	Montaż ekoszamba w leśniczówce Walidrogi nr inw. 110/061	Leśnictwo Walidrogi	2011	10,8
32	Rurarz do deszczowni nr inw. 211/254	Szkółka	2011	24,1
33	Chodniki i droga wewnętrzna w leśniczówce Szemrowice nr inw. 220/912	L-ctwo Dąbrowice	2011	16,6
34	Przepustozastawka Krasiejów nr inw. 224/1092	Mała Retencja	2012	40,4
35	Przepustozastawka Krasiejów nr inw. 224/1091	Mała Retencja	2012	30,4
36	Przepustozastawka Suchy Bór nr inw. 224/1090	Mała Retencja	2012	50,2
37	Zbiornik Narok nr inw. 224/1089	Mała Retencja	2012	298,1
38	Ogrodzenie leśniczówki w Niwkach nr inw. 291/1088	L-ctwo Chrzastowice	2012	48,9
39	Ogrodzenie leśniczówki w Grotowicach	L-ctwo Grotowice	2012	16,6

Lp.	nazwa zadania inwestycyjnego	lokalizacja/ leśnictwo	termin realizacji	koszt całkowity budowy/modernizacji (tys zł)
	nr inw. 291/1079			
40	modernizacja linii kablowej w OW Jastarnia nr inw. 211/119	Ośrodek wczasowy	2012	32,0
41	Utwardzenie placu na Szkółce Płaszczyzna nr inw. 220/709	Szkółka	2012	13,5
42	Chodniki i droga wewnętrzna w leśniczówce Grotowice nr inw 220/1150	L-ctwo Grotowice	2013	21,0
43	Zbiornik retencyjny Lipowa	Mała Retencja	2013	201,9
Ogółem				3 084,8

Tabela nr 44

Koszty wykonania i remontów budynków Nadleśnictwa Opole w latach 2004- 2013. Zadania zakończone finansowane ze środków inwestycyjnych, których wartość przekroczyła 10 000 zł.

Lp.	Nazwa budynku	Zamieszkuje*	Termin realizacji:	Wartość remontu (tys zł)
1	Modernizacja budynku administracyjnego nr inw. 105/044 Opole	Siedziba Nadleśnictwa	2004	64,0
2	Adaptacja byłego biura Nadleśnictwa Krasiejów na cele mieszkaniowe – wykonanie 3 mieszkań	SL	2004	118,7
3	budynek mieszkalny – leśniczówka Dębska Kuźnia nr inw.110/136	SL	2004	138,0
4	budynek mieszkalny Opole ul. Strzelecka 58 nr inw 110/006	SL	2004	91,0
5	Budowa wiaty o konstrukcji metalowej o pow. 108m ² nr inw.108/159	Szkółka Płaszczyzna	2004	32,2
6	Modernizacja budynku administracyjnego nr inw. 105/044 Opole	Siedziba Nadleśnictwa	2005	174,9
7	Modernizacja leśniczówki Knieja nr inw. 110/134	SL	2005	175,6
8	Modernizacja leśniczówki w Falmirowicach nr inw. 110/056	SL	2005	158,2
9	Budowa budynku pompowni nr inw. 108/161	Szkółka	2005	30,6
10	Budowa leśniczówki w Naroku nr inw. 110/160	SL	2005	374,8
11	Założenie klimatyzatorów w budynku administracyjnym	Siedziba Nadleśnictwa	2005-2006	31,1
12	Modernizacja budynku administracyjnego nr inw. 105/044	Siedziba Nadleśnictwa	2006	24,4

ANALIZA GOSPODARKI PRZESZŁEJ

Lp.	Nazwa budynku	Zamieszkuje*	Termin realizacji:	Wartość remontu (tys zł)
13	Modernizacja budynku gospodarczego w Turzy nr inw. 108/094	SL	2006	23,8
14	Modernizacja budynku mieszkalnego w Turzy nr inw. 110/149	SL	2006	156,0
15	Modernizacja leśniczówki Grotowice nr inw. 110/001	SL	2005-2006	161,2
16	Budowa 10 domków letniskowych	OW Jastarnia	2006	727,8
17	Modernizacja budynku magazynowego – wykonanie archiwum 104/045 + regały przesuwne	Siedziba Nadleśnictwa	2007	81,0
18	Modernizacja budynku mieszkalnego w Krasiejowie nr inw. 110/138	SL	2007	150,3
19	Ocieplenie budynku mieszkalnego w Nakle nr inw. 110/064	SL	2007	27,9
20	Komora chłodnicza 806/703	Szkółka	2007	52,1
21	Budowa wiaty stalowej o pow. 183,61m ² nr inw. 108/702	SL	2007	147,3
22	Modernizacja budynku mieszkalnego w Ozimku nr inw. 110/143	SL	2007	90,0
23	Modernizacja budynku mieszkalnego leśniczówki w Antoniewie nr inw. 110/131	SL	2008	42,0
24	Modernizacja budynku mieszkalnego w Żelaznej nr inw. 110/038	SL	2008	118,6
25	Modernizacja budynku magazynowego – wykonanie biura ZOL OPOLE 104/045	Biuro ZOL	2008	323,0
26	Ocieplenie budynku mieszkalnego w Opolu nr inw. 110/006	SL	2008	48,4
27	Modernizacja budynku mieszkalnego czteropokojowego – wykonanie kotłowni nr inw. 110/083	SL	2008	41,2
28	Modernizacja budynku magazynowego – elewacja nr inw. 104/045	Biuro ZOL	2008	50,7
29	Budowa wiaty edukacyjnej nr inw. 806/723	Szkółka	2008	22,4
30	Wykonanie przydomowej oczyszczalni ścieków leśniczówka Knieja nr inw. 110/134	SL	2009	16,4
31	Modernizacja budynku gospodarczego – wykonanie kotłowni nr inw. 108/063	obcy	2009	27,2
32	Modernizacja budynku mieszkalnego nr 110/061	obcy	2009	26,0
33	Budowa wiaty na drewno L-ctwo Knieja nr inw 108/851	SL	2010	12,4
34	Modernizacja budynku mieszkalnego –	SL	2010	140,2

Lp.	Nazwa budynku	Zamieszkuje*	Termin realizacji:	Wartość remontu (tys zł)
	ocieplenie ścian nr inw. 110/080 Krasiejów			
35	Modernizacja Sali edukacyjnej 108/048	Edukacja	2010	10,9
36	Modernizacja budynku mieszkalnego leśniczówki w Niwkach nr inw. 110/135	SL	2010	122,2
37	Modernizacja budynku mieszkalnego leśniczówki Dębska Kuźnia nr inw. 110/136	SL	2010	21,3
38	Modernizacja budynku gospodarczego leśniczówki w Niwkach nr inw. 108/121	SL	2011	81,5
39	Modernizacja leśniczówki – wykonanie kancelarii leśnictwa Grodziec nr inw. 110/131	SL	2011	39,7
40	Modernizacja budynku gospodarczego leśniczówki w Szemrowicach nr inw. 108/113	SL	2011	58,6
41	Modernizacja budynku mieszkalnego leśniczówki w Szemrowicach br inw. 110/132	SL	2011	212,3
42	Modernizacja biura ZOL Opole nr inw. 104/045	SL	2011	17,7
43	Budowa wiaty do składowania drewna opałowego leśniczówka Dębska Kuźnia nr inw. 104/1084	SL	2012	17,0
44	Modernizacja budynku gospodarczego leśniczówki Dębska Kuźnia nr inw. 108/123	SL	2012	36,8
45	Modernizacja budynku mieszkalnego leśniczówki Narok nr inw. 110/160	SL	2012	14,2
46	Budowa wiaty do składowania drewna opałowego leśniczówka Grotowice nr inw. 104/1028	SL	2012	18,4
47	Budowa wiaty do składowania drewna opałowego leśniczówka Antoniów nr inw. 104/1027	SL	2012	14,1
48	Wykonanie ekoszamba leśniczówka Lipowa nr inw. 110/065	SL	2012	15,6
49	Modernizacja leśniczówki Lipowa nr inw. 110/065	SL	2012	56,1
50	Modernizacja budynku mieszkalnego – montaż pieca CO gazowego nr inw. 110/010	SL	2012	11,6
51	Budowa wiaty do składowania drewna	SL	2013	20,5

Lp.	Nazwa budynku	Zamieszkuje*	Termin realizacji:	Wartość remontu (tys zł)
	opałowego leśniczówka w Falmirowicach nr inw. 104/1132			
52	Budowa wiaty do składowania drewna opałowego leśniczówka Lipowa nr inw. 104/1130	SL	2013	22,8
53	Budowa leśniczówki w Zawadzie – budynek mieszkalny i gospodarczy, ogrodzenie, wjazd i chodniki	SL	2012-2013	586,6
54	Modernizacja budynku administracyjnego	Siedziba Nadleśnictwa	2012-2013	2092,7
Ogółem				5 956,5

* - SL, poza SL, osoba obca, itp. wg stanu na 31.08.2013r.

3.4.3 Utrzymanie, remonty, inwestycje dróg leśnych w latach 2003 – 2012

W latach 2004 – 2013 naprawom bieżącym i konserwacji poddawano rocznie około 50 – 100 km dróg leśnych. Średnie roczne koszty utrzymania dróg w okresie 2004-2013 wyniosły 484 tys. zł. Roczny koszt napraw dróg kształtuje się od 114 tys. zł. w roku 2006 do rekordowo wysokich w 2012 r. – 966,6 tys. zł. Transport drewna oraz straż pożarna dysponuje coraz większymi pojazdami, co wiąże się ze zwiększonym zużyciem dróg leśnych, które w znacznej części są drogami o nawierzchni nieulepszonej, co powoduje zużycie tychże dróg. Ponadto w ostatnich latach występowały intensywne opady deszczu powodując podtopienia. Sytuacja taka powoduje zmniejszenie nośności dróg i ich znaczne zużycie na podmokłych odcinkach.

Czynności w zakresie utrzymania dróg, to głównie konserwacje częściowe - lokalne utwardzenia fragmentów kruszywem, uzupełnianie ubytków nawierzchni, równanie i wałowanie, naprawa uszkodzeń spowodowanych coraz cięższym transportem wywożącym drewno. Równanie dróg gruntowych równiarką.

Zakupiliśmy ciężki ciągnik rolniczy, który stwarza możliwość zagregowania z maszyną do utrzymywania skrajni oraz poboczy dróg pożarowych i leśnych umożliwiając przejazd pojazdów pożarniczych i wywozowych. Doprowadzenie parametrów dróg (skrzyżowania, mijanki) do wymagań instrukcji znacznie poprawiło możliwość dojazdu pojazdów straży pożarnych do pożarów jak również pojazdów wywozowych i prowadzących gospodarkę leśną.

W kolejnych latach przewiduje się prowadzenie lokalnych napraw w celu stworzenia sieci dróg o cechach przystosowanych do obecnych potrzeb wywozowych i przeciwpożarowych. Niezbędne fragmenty będą budowane od podstaw w celu spełnienia wymagań dla dróg leśnych określonych w poradniku technicznym Drogi Leśne z 2006 roku. Opracowywana ekspertyza optymalizacji i rozwoju infrastruktury drogowej w nadleśnictwie wskaże konieczne działania na lata przyszłe w zakresie remontów doraźnych jak również konieczność podejmowania inwestycji drogowych.

4. ROZMIAR SZKÓD W LASACH SPOWODOWANYCH PRZEZ CZYNNIKI BIOTYCZNE, ABIOTYCZNE I ANTROPOGENICZNE Z UWZGLĘDNIENIEM LOKALIZACJI I PRZYCZYN

4.1. SZKODY W UPRAWACH, MŁODNIKACH, ŻERDZIOWINACH ORAZ PODSZYTACH, NALOTACH I PODROSTACH SPOWODOWANE PRZEZ ZWIERZYŃĘ.

Zwierzyzna płowa jest głównym i permanentnym sprawcą powstawania uszkodzeń upraw i młodników, rzadziej drzewostanów starszych. W latach 2004 – 2013 powierzchnia rejestrowanych istotnych uszkodzeń upraw, młodników i drzewostanów starszych od jeleniowatych (>20%) wyniosła średniorocznie 151 ha (wahając się od 57 ha w 2010 r do 266 ha w 2003 r). Szkody powodowane w podstawowym gatunku produkcyjnym jakim jest sosna, na ogół dobrze się regenerują i nie przekładają się na długofalowe szkody w postaci zgnilizny strzały, jak to ma miejsce u świerka i jodły. Również tendencja w rozmiarze szkód jest pozytywna, szkody wyraźnie maleją. Nie zmienia to jednak faktu, iż części gatunków nie da się wyprowadzić bez grodzenia.

Celem ograniczenia szkód w okresie 2004 – 2013 nadleśnictwo podejmowało zabiegi ochraniające w średniorocznym rozmiarze 236 ha. Były to metody mechaniczne (grodzenia, rzadziej palikowani i różnego rodzaju osłonki), oraz chemiczne. Tendencja wykazuje powolne zmniejszanie powierzchni chronionej przy zwiększaniu powierzchni grodzeń i ograniczaniu powierzchni zabezpieczeń chemicznych.

Tabela nr 45

Nadleśnictwie Opole - Rozmiar uszkodzeń powodowanych przez jeleniowate.

Rok	Powierzchnia uszkodzeń > 20 %				Powierzchnia chroniona		
	uprawy	młodniki	d-stan	ogółem	mechanic	chemiczn	ogółem
	ha						
2004	119,71	127,72	0,00	247,43	30,37	368,85	399,22
2005	135,50	130,95	0,00	266,45	52,31	250,98	303,29
2006	99,44	144,93	0,00	244,37	32,98	174,43	207,41
2007	57,66	62,29	0,00	119,95	31,98	162,48	194,46
2008	28,91	37,75	0,00	64,66	35,74	264,16	299,90
2009	52,67	54,06	0,00	106,73	58,91	99,20	158,11
2010	23,02	33,66	0,00	56,68	34,47	143,74	178,21
2011	44,91	66,02	0,00	110,93	57,50	107,11	164,61
2012	57,12	120,26	4,17	181,55	67,07	137,04	204,11
2013	30,17	78,46	1,20	109,83	56,26	193,14	249,40
Średnia	64,91	85,61	0,54	150,86	45,76	190,11	235,87

Corocznie zwiększa się również nacisk na ograniczanie szkód powodowanych przez zwierzyzny w drodze wzbogacania i udostępniania bazy żerowej. Realizuje się wykładanie

drzew zgrzyzowych, oraz stymuluje dzierżawców obwodów łowieckich do utrzymywania w należytej kulturze poletek łowieckich, śródleśnych łąk i ukierunkowane przestrzennie zimowe dokarmianie zwierzyny.

W połączeniu z intensyfikacją odstrzału zmierzającą do osiągnięcia stanów docelowych jeleni, udaje się wyprowadzać dobrej i bardzo dobrej jakości upraw i młodniki a w konsekwencji drzewostany starsze, co pozwala na uznanie obecnego poziomu szkód za zbliżony do poziomu szkód gospodarczo znośnych.

4.2. SZKODY POWODOWANE PRZEZ POŻARY.

Nadleśnictwo Opole zaliczone jest do I kategorii zagrożenia pożarowego. W latach 2004 – 2013 odnotowano 155 pożarów o łącznej powierzchni 36,39 ha. Główną przyczyną ich powstawania były podpalenia i nieostrożność ludzi. Szczegółowe informacje o ilości pożarów, spalonej powierzchni średniej powierzchni pożarów zestawiono w tabeli 46.

Tabela nr 46

Nadleśnictwie Opole - ilość i powierzchnia pożarów w poszczególnych latach

Rok	Ilość pożarów	Powierzchnia [ha]	Średnia wielkość pożaru [ha]
2004	7	0,64	0,09
2005	25	5,99	0,24
2006	7	0,24	0,03
2007	12	0,48	0,04
2008	9	0,84	0,09
2009	28	2,9	0,10
2010	2	0,02	0,01
2011	17	10,81	0,64
2012	38	11,15	0,29
do 31.08.2013	10	3,32	0,33
Razem	155	36,39	0,23

System wykrywania pożarów oparty jest na czterech betonowych dostrzegalniach pożarowych (L-ctwo Dąbrowa oddz. 102 a, L-ctwo Walidrogi, oddz. 84 a, L-ctwo Knieja, oddz. 70 b, L-ctwo Chrzastowice oddz. 97 b), które na etapie rozpoznania są wspierane przez naziemne patrole własne i statki powietrzne z Leśnej Bazy Lotniczej w Polskiej Nowej Wsi na terenie obrębu Dąbrowa Opolska. System wykrywania pożarów, alarmowania i kierowania jest koordynowane przez rejonowy punkt alarmowo – dyspozycyjny (RPAD), który pełni zadania charakterystyczne dla punktu alarmowo-dyspozycyjnego, oraz koordynuje pracę pozostałych PAD-ów na Opolszczyźnie.

Infrastruktura pożarowa nadleśnictwa poza wieżami pożarowymi składa się ponadto z baz sprzętu pożarowego (przy leśniczówkach Leśnictwa Dąbrowa, Krasiejów i Chrzastowice) oraz samochodu patrolowo-gaśniczego (agregat gaśniczy ze zbiornikiem wody doczepiany na przyczepce) stacjonującego przy siedzibie nadleśnictwa. Całość spina systemu łączności radiowo-telefonicznej.

Nadleśnictwo posiada sieć punktów czerpania wody w postaci sztucznych zbiorników wodnych, wód otwartych, hydrantów w ilości zapewniającej wymagane instrukcją przeciwpożarową zagęszczenie na terenie nadleśnictwa:

Sieć punktów czerpania wody do celów gaśniczych

1.Obręb Dąbrowa Opolska

a) leśnictwo Narok	oddział 44 d oddział 50 d oddział 52 n oddział 53 a oddział 102 a
b) leśnictwo Dąbrowa	
c) leśnictwo Lipowa	oddział 131 f oddział 136 a oddział 141 a oddział 171 d

2.Obręb Grudzice

a) leśnictwo Suchy Bór	oddział 35 a (hydrant) oddział 47 g oddział 57 d
b) leśnictwo Walidrogi	oddział 114 g oddział 134i (hydrant) oddział 70 b (hydrant)
c) leśnictwo Grotowice	oddział 128 h (hydrant)

3.Obręb Krasiejów

a) leśnictwo Dąbrowice	oddział 101 l
b) leśnictwo Knieja	oddział
c) leśnictwo Krasiejów	oddział
d) leśnictwo Grodziec	oddział 166 g oddział 190 h oddział 206 c

4.Obręb Dąbrowa Zbicko

a) leśnictwo Zawada	oddział 30 f (studnia)
b) leśnictwo Chrzastowice	oddział 132 g
c) leśnictwo Dębska Kuźnia	oddział 173 h oddział 202 r

Gęstość dróg leśnych oraz publicznych wykorzystywanych jako dojazdy pożarowe jest dostosowywana poprzez nowe inwestycje drogowe do wymogów w tym zakresie dla lasów I kategorii zagrożenia pożarowego.

4.3. SZKODY POWODOWANE PRZEZ OWADY.

W lata 2003-2011 w Nadleśnictwie Opole odnotowano występowanie 12 szkodników /grup szkodników owadzych. Były to brudnica mniszka, szeliniaki, boreczniki sosnowe, krobik modrzewiowiec, osnuja gwiaździsta, chrabąszczowate (pędraki), ochojniki, rolnice, borecznik rudy, inne mszyce na gat. iglastych, inne mszyce na gat. liściastych i kornik modrzewiowiec. Do szkodliwych owadów mających znaczenie gospodarcze w nadleśnictwie Opole zaliczamy:

- brudnicę mniszkę – występującą w dwóch ogniskach gradacyjnych, na terenie obrębu Krasiejówi Zbicko na łącznej powierzchni 1899 ha, zwalczana techniką lotniczą w latach 2004, 2005 i 2006 na łącznej powierzchni 1494 ha.
- borecznik sosnowiec – występujące w ognisku gradacyjnym, na terenie obrębu Krasiejów, łącznie z brudnicą mniszką na pow. 932 ha, zwalczana techniką lotniczą w roku 2006 na łącznej powierzchni 932 ha.
- osnuja gwiaździsta – występująca w ognisku gradacyjnym na terenie obrębu Zbicko na łącznej powierzchni 58 ha, zwalczana techniką lotniczą w roku 2013 na łącznej powierzchni 58 ha.
- szeliniaka sosnowca – permanentnie występującego szkodnika w uprawach sosny, świerka i modrzewia notowanego corocznie w łącznym rozmiarze w dziesięcioleciu 886 ha. Taka też powierzchnia została objęta zabiegami profilaktycznymi i ochronnymi.

4.4. GRZYBY PATOGENICZNE.

Spośród patogenów grzybowych odnotowano 14 patogenów / zespołów chorobowych, zestawionych w tabeli 49. Największy areal występowania wykazano w stosunku do rdzy kory sosny.

Z punktu widzenia gospodarczego najistotniejsze okazały się szkody od Huba korzeni notowane na powierzchni 1180 ha, zamieranie jesionu odnotowane na powierzchni 24,68, oraz patogeny grzybowe na szkółce leśnej, które z natury rzeczy pomimo małej powierzchni nastroczały wiele trudności w produkcji materiału szkółkarskiego.

Tabela nr 47

Nadleśnictwie Opole – wykaz zarejestrowanych uszkodzeń spowodowanych patogenami grzybowymi.

Lp.	Patogen grzybowy	Powierzchnia występowania w latach 2003 do 30.06.2012										Razem
		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
1.	Osutka sosny	0,00	0,00	0,94	1,65	0,94	0,95	0,50	1,50	1,76	0,00	8,24
2.	Zamieranie dębów	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	17,18	0,00	0,00	0,00	0,00	17,18
3.	Mączniak dębu	0,00	0,59	0,22	0,31	0,34	0,00	1,47	1,47	0,88	0,00	5,28
4.	Opieńkowa zgnilizn	16,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,50	0,00	0,00	0,00	0,00	17,50
5.	Zamieranie brzozy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,00	0,00	0,00	0,00	3,00
6.	Skrętał sosny	0,00	0,00	0,44	0,45	1,85	0,00	1,71	0,00	0,46	0,00	4,91
7.	Huba korzeni	189,00	300,00	81,00	178,00	166,13	0,00	129,11	53,95	82,94	0,00	1180,13
8.	Zamieranie pędów sosny	0,00	0,53	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,09	0,00	0,00	1,62
9.	Rdza kory sosny	1650,00	1550,00	1550,00	1550,00	550,00	0,00	350,00	0,00	0,00	0,00	7200,00

Lp.	Patogen grzybowy	Powierzchnia występowania w latach 2003 do 30.06.2012										Razem
		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
10.	Pasożytnicza zgorzel siewek iglastych	0,74	0,56	0,65	0,84	0,94	0,62	0,50	0,39	1,29	0,00	6,53
11.	Pasożytnicza zgorzel siewek liściastych	0,22	0,00	0,15	0,00	0,00	0,00	0,00	0,09	0,00	0,00	0,46
12.	Zamieranie sosny	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,00	0,00	0,00	0,00	3,00
13.	Zamieranie jesionów	0,00	0,00	0,00	0,00	6,37	18,31	0,00	0,00	0,00	0,00	24,68
14.	Osutka daglezji	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,07	0,00	0,00	0,00	0,00	0,07

4.5. SZKODY POWODOWANE PRZEZ ZANIECZYSZCZENIE ŚRODOWISKA.

Z niekorzystnych zjawisk związanych z zanieczyszczeniami środowiska mających wpływ na stan zdrowotny lasów Nadleśnictwa Opole należy wymienić szkodliwą działalność przemysłu, emisje związane z rozbudowującą się siecią dróg i linii kolejowych, a także zanieczyszczenia komunalne.

Całość Nadleśnictwa Opole znajduje się pod ujemnym wpływem emisji przemysłowych.

Powierzchnia w poszczególnych strefach uszkodzeń przemysłowych według planu urządzenia lasu na lata 2004-2013 przedstawia się następująco:

- I strefa słabych uszkodzeń- 3 277,40 ha(15,2%)
- II strefa średnich uszkodzeń- 18 226,43 ha(84.8%).

Duże zakłady przemysłowe na terenie Nadleśnictwa Opole lub w bezpośrednim otoczeniu (głównie PGE Elektrownia Opole S.A., i cementownie z Cementownią Odra S.A. i Górażdże Cement S.A. na czele) na skutek stosowania nowoczesnych technologii zdają się nie wywierać pierwotnie zakładanego negatywnego wpływu na drzewostany.

4.6. SZKODY POWODOWANE PRZEZ CZYNNIKI KLIMATYCZNE.

Jak wskazują zapiski historyczne, od wieków teren Nadleśnictwa Opole był nękany szkodami od huraganowych wiatry, które powodowały w zależności od pory roku kłęski wiatrwałów lub wiatrołomów. Również inne zjawiska o charakterze anomalii klimatycznych powodowały szkody o różnorodnym nasileniu. Razem w latach 2004 – 2013 zaewidencjonowano uszkodzenia między innymi od: podtopień i zalań, gradu, obniżenie poziomu wód gruntowych i suszy, zmrózienia i zwarzenia, huraganowych wiatrów, okiści, oparzeń i wędnięcia oraz szkody od uderzenia pioruna. Największe znaczenie gospodarcze miały podtopienia odnotowane łącznie na pow. 3 084 ha, uszkodzenia gradowe – 242 ha i uszkodzenia spowodowane obniżeniem poziomu wód i suszą odnotowane na 57 ha.

5. PODSTAWOWE WYNIKI Z ZAKRESU UŻYTKOWANIA UBOCZNEGO

5.1. UŻYTKOWANIE UBOCZNE

W ramach użytkowania ubocznego pozyskiwano choinki sosnowe, świerkowe i jodłowe (zarówno w drzewostanach przeznaczonych do wyrębu – z wyłączeniem jodły, jak i własnych plantacji choinkowych). Choinki te przeznaczano na potrzeby rynku lokalnego w ilości około 300 szt. średniorocznie. Incydentalnie sprzedawano również stroisz (świerkowy, sosnowy), w ilości około 1,5m³ średniorocznie.

5.2. GOSPODARKA ŁOWIECKA

Nadleśnictwo Opole nie prowadzi samodzielnie gospodarki łowieckiej (brak OHZ-tów). W granicach administracyjnych nadleśnictwa znajduje się 18 obwodów łowieckich lub ich części. Są to obwody nr: 29 Kadłub Wolny, 38 Grodziec, 39 Niwki, 40 Zawada, 41 Sławice, 43 Daniec, 44 Falmirowice, 45 Górki, 46 Komprachcice, 47 Jaśkowice, 58 Skorogoszcz, 59 Lipowa, 60 Gracze, 61 Grodziec, 83 Kadłub, 87 Izbicko, 93 Kosorowice i 160 Myślina. Granice obwodów określa uchwała nr XXII/283/2012 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 30 października 2012r. (Dz. Urz. Woj. Op. z dnia 30.11.2012, poz. 1632). Z pośród wyżej wymienionych obwodów, na terenie 15 obwodów znajdują się lasy nadleśnictwa (obwody nr: 29, 38, 39, 40, 41, 43, 44, 46, 58, 59, 60, 61, 83 i 160). Dla 11 z nich Nadleśnictwo Opole jest nadleśnictwem wiodącym, zatwierdzając roczne plany łowieckie. Są to obwody

- 29 i 38 dzierżawione przez Koło Łowieckie Nr 17 „Orzeł” w Ozimku;
- 39 i 40 dzierżawione przez Koło Łowieckie Nr 10 „Szarak” w Opolu;
- 41 dzierżawione przez Koło Łowieckie Nr 5 „Odra” w Opolu;
- 43 dzierżawione przez Koło Łowieckie „Jeleń” w Zabrzcu;
- 44 dzierżawione przez Koło Łowieckie Nr 3 „Lis” w Opolu;
- 46 dzierżawione przez Koło Łowieckie Nr 65 „Diana” w Opolu;
- 58 dzierżawione przez Koło Łowieckie Nr 1 „Hubertus” w Opolu;
- 59 dzierżawione przez Koło Łowieckie Nr 1 „Jeleń” w Niemodlinie;
- 160 dzierżawione przez Koło Łowieckie „Jeleń” w Dobrodzieniu.

Z pośród tych 11 obwodów, 6 obwodów zaliczonych jest do kategorii obwodów leśnych, pozostałe do kategorii obwodów polnych. Obwody te należą do rejonów hodowlanych: Bory Niemodlińskie (O-III), Bory Stobrawskie (O-II) i Bory Lublinieckie (C-III) gdzie głównym celem hodowlanym jest jeleń. Dla wymienionych rejonów hodowlanych w roku 2007 opracowano i zatwierdzono wieloletnie łowieckie plany hodowlane w których została określona docelowe zagęszczenia populacji zwierząt łownych w poszczególnych obwodach.

Tabela nr 48**Nadleśnictwo Opole – wykaz obwodów łowieckich wraz z dzierżawiącymi je kołami łowieckimi**

Lp.	Nazwa koła łowieckiego	Nr obwodu łowieckiego	Rejon hodowlany	Powierzchnia	
				całkowita	leśna
1	KŁ Nr 17 „Orzeł” w Ozimku	29	O II	4280	1965
2	KŁ Nr 17 „Orzeł” w Ozimku	38	O II	9283	5696
3	KŁ Nr 10 „Szarak” w Opolu	39	O II	6272	3626
4	KŁ Nr 10 „Szarak” w Opolu	40	O II	5383	1100
5	KŁ Nr 5 „Odra” w Opolu	41	O III	6568	380
6	KŁ „Jeleń” w Zabrze	43	O II	6505	2338
7	KŁ Nr 3 „Lis” w Opolu	44	O II	9140	4363
8	KŁ Nr 65 „Diana” w Opolu	46	O III	4080	32
9	KŁ Nr 1 „Hubertus” w Opolu	58	O III	6695	1470
10	KŁ Nr 1 „Jeleń” w Niemodlinie	59	O III	8731	3651
11	KŁ „Jeleń” w Dobrodzieniu	160	C II	4769	1749

W lasach na terenie Nadleśnictwa Opole występują następujące gatunki zwierząt łownych:

Zwierzyna gruba: jelenie, daniele, sarny i dziki, sporadycznie pojawia się łoś.

Zwierzyna drobna: lisy, jenoty, borsuki, kuny leśne (tumaki), kuny domowe (kamionki), norki amerykańskie, tchórze zwyczajne, szopy pracze, piżmaki, zajęce szaraki, bażanty, kuropatwy, gęgawy, gęsi zbożowe, gęsi białoczelne, krzyżówki, cyraneczki, głowienki, czernice, gołębie grzywacze, słonki i łyski.

Corocznie dokonuje się inwentaryzacji zwierzyny metodami całorocznych obserwacji oraz próbnych pędzeń. W poniższej tabeli przedstawiono stany zwierzyny płowej oraz dzików w okresie 2004 – 2013 w obwodach, dla których roczne plany łowieckie zatwierdza Nadleśnictwo Opole.

Tabela nr 49**Nadleśnictwo Opole – inwentaryzacja zwierzyny grubej.**

Lp.	Rok	Jelenie	Danielle	Sarny	Dziki
1	2004	629	34	1 903	505
2	2005	717	37	1 957	601
3	2006	708	57	1 962	679
4	2007	771	60	1 860	682
5	2008	810	67	2 090	708
6	2009	873	82	2 584	866
7	2010	881	108	2 490	745
8	2011	966	112	2 623	867
9	2012	1 043	79	2 688	716
10	2013	1 089	91	3 006	776

* - w latach 2004-2007 stan na 15 marca, w latach następnych stan na 10 marca.

Stany inwentaryzacyjne zwierzyny są wysokie, a jeleni przekraczają docelowe stany określone w wieloletnich łowieckich planach hodowlanych. Optymizmem napawa zwiększająca się ilość pozyskiwanej zwierzyny płowej i wysokie stopnie realizacji planu odstrzału zapisane w rocznych planach łowieckich.

Tabela nr 50**Nadleśnictwie Opole – plany i stopień realizacji rocznych planów łowieckich.**

Gatunek	Plan i pozyskanie w latach										
	2003/2004	2004/2005	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	Razem
Plan pozyskania szt.											
Jeleń	250	273	291	270	277	299	373	383	472	548	3436
Daniel	14	16	22	27	20	16	20	29	39	25	228
Sarna	570	595	604	569	503	546	767	695	728	727	6304
Dzik	538	559	744	870	829	1160	1306	1193	1265	973	9437
Wykonanie pozyskania szt.											
Jeleń	239	263	273	260	269	295	361	394	478	540	3372
Daniel	14	16	21	27	20	16	26	29	39	25	233
Sarna	545	585	576	495	495	541	763	689	733	718	6140
Dzik	428	644	848	720	729	1124	1176	1068	875	781	8393
Wykonanie pozyskania %											
Jeleń	96	96	94	96	97	99	97	103	101	99	98
Daniel	100	100	95	100	100	100	130	100	100	100	102
Sarna	96	98	95	87	98	99	99	99	101	99	97
Dzik	80	115	114	83	88	97	90	90	69	80	89

6. OCENA WYKONANIA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z PROGRAMU OCHRONY PRZYRODY.

W zakresie realizacji programu ochrony przyrody Nadleśnictwo Opole wykonywało następujące zadania zmierzające do ochrony ważnych obiektów przyrodniczych.

- stały monitoring oraz uzupełnianie bazy danych dotyczących form ochrony przyrody w Nadleśnictwie Opole w formie Kroniki Programu Ochrony Przyrody (stanowiska roślin, zwierząt, grzybów oraz występowanie ważnych siedlisk przyrodniczych);
- weryfikacja informacji o lokalizacji form ochrony przyrody z wykazem planowanych zadań gospodarczych na rok przyszły, ze szczególnym uwzględnieniem planu cięć, oraz robót melioracyjnych i drogowych;
- każdorazowo prowadzono szczegółowe rozeznanie sytuacji w terenie na wytypowanych powierzchniach przyrodniczo cennych;
- analizowanie oraz dostosowanie sposobu przeprowadzenia planowanych cięć rębnych lub przedrębnych do potrzeb ochrony przyrody poprzez odpowiednie wykorzystanie możliwości sterowania elementami ładu przestrzennego i czasowego w ramach obowiązujących zasad hodowli lasu:
 - lokalizowanie gniazd i cięć z pominięciem stanowisk rzadkich gatunków roślin,
 - ewentualne pozostawienie kęp lub fragmentów lasu w granicy danego wydzielenia w stanie nienaruszonym (ochrona stanowisk roślin reagujących negatywnie na zaburzenia ekosystemu leśnego),
 - termin wykonania zabiegu dostosowywano do ekologii gatunku (gatunków) podlegających szczególnej ochronie w celu zminimalizowania ewentualnego uszkodzenia roślin i negatywnego wpływu prac na otoczenie i siedlisko,
- prowadzenie doraźnej kontroli wykonywania prac gospodarczych pod kątem wymagań ochrony przyrody;
- prowadzenie kontroli wspólnie z organizacjami pozarządowymi pod kątem przestrzegania obowiązujących wymogów prawa i dobrych praktyk w gospodarce leśnej;
- współpracę z Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska w Opolu.

6.1. OBSZARY CHRONIONE

6.1.1. Rezerваты przyrody

Na terenie Nadleśnictwa Opole zlokalizowane są dwa rezerваты przyrody:

„Prądy” o powierzchni 36,45 ha, utworzony na mocy Rozporządzenia Wojewody Opolskiego Nr P/11/2001 z dnia 19 lipca 2001r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody, zaktualizowanego Rozporządzeniem Nr 0151/P/17/08 Wojewody Opolskiego z dnia 4 marca 2008 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Prądy”;

„Srebrna Źródła” o powierzchni 18,38 ha, utworzony na mocy Rozporządzeniem Nr 0151/P/29/2005 Wojewody Opolskiego z dnia 4 października 2005 r. w sprawie w sprawie uznania za rezerwat przyrody zaktualizowanego, Zarządzeniem NR 61/09 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 31 grudnia 2009 r. zmieniające rozporządzenie Nr 0151/P/29/2005 Wojewody Opolskiego w sprawie uznania za rezerwat przyrody;

Zadania ochronne dla rezerwatu „Prądy” oraz zadania określone w planie ochrony przyrody dla rezerwatu „Srebrna Źródła” realizuje Regionalna Dyрекcja Ochrony Środowiska w Opolu. Nadleśnictwo Opole prowadzi systematyczne lustracje rezerwatów zgodnie z zapisami Instrukcji Ochrony Lasu (część IV Postępowanie w zakresie ochrony przyrody, pkt. 2. Monitoring wybranych form ochrony przyrody, ppkt. 2.1. Rezerваты przyrody).

6.1.2. Parki krajobrazowe

W granicach nadleśnictwa zlokalizowany jest „Stobrawski Park Krajobrazowy” utworzony na mocy Rozporządzenia nr P/11/99 Wojewody Opolskiego z dnia 28.09.1999r. w sprawie utworzenia „Stobrawskiego Parku Krajobrazowego” (Dziennik Urzędowy Województwa Opolskiego Nr 38, poz. 255). Łącznie „Stobrawski Park Krajobrazowy” zajmuje powierzchnię 52 637ha. „Stobrawski Park Krajobrazowy” tylko niewielką swoją częścią obejmuje teren nadleśnictwa Opole (oddziały 1, 2, 3, 4 i 5 obrębu leśnego Dąbrowa Opolska o łącznej powierzchni 132,64 ha). Park posiada opracowany Plan Ochrony Parku (Rozporządzenie Nr 0151/P/8/07 Wojewody Opolskiego z dnia 19 stycznia 2007 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Stobrawskiego Parku Krajobrazowego, Dz. Urz. Woj. Op. Nr 4, poz. 76). Stan prawny i faktyczny przedmiotu ochrony nie uległ zmianą w stosunku do opisanego w obowiązującym POP.

6.1.3. Użytki ekologiczne

Na terenie Nadleśnictwa Opole znajduje się 5 użytków ekologicznych o łącznej powierzchni 13,36 ha.

- Użytek ekologiczny „Knieja” utworzony na mocy Rozporządzenia Wojewody Opolskiego nr P/3/97 z dnia 12.02.97. Bagno śródleśne. Celem ochrony jest zachowanie charakteru terenu z jego walorami krajobrazowymi, florystycznymi i faunistycznymi. Obejmuje oddziały i pododdziały 51b, 51d, 51c obrębu Krasiejów o łącznej pow. 2,59 ha. Stan prawny i faktyczny przedmiotu ochrony nie uległ zmianą w stosunku do opisanego w obowiązującym POP.
- Użytek ekologiczny „Antoniów” utworzony na mocy Rozporządzenia Wojewody Opolskiego nr P/3/97 z dnia 12.02.97. Bagno śródleśne. Celem ochrony jest zachowanie charakteru terenu z jego walorami krajobrazowymi, florystycznymi i faunistycznymi. Obejmuje oddziały i pododdziały 182 d, 183b, obrębu Krasiejów o łącznej pow. 1,83 ha. Stan prawny i faktyczny przedmiotu ochrony nie uległ zmianą w stosunku do opisanego w obowiązującym POP.
- Użytek ekologiczny „Dębska Kuźnia” utworzony na mocy Rozporządzenia Wojewody Opolskiego nr P/3/97 z dnia 12.02.97. Torfowisko. Celem ochrony jest zachowanie charakteru terenu z jego walorami krajobrazowymi, florystycznymi i faunistycznymi. Obejmuje oddział i pododdział 184b, obrębu Zbicko o łącznej pow. 5,19 ha. Stan prawny i faktyczny przedmiotu ochrony nie uległ zmianą w stosunku do opisanego w obowiązującym POP.
- Użytek ekologiczny „Płaszczyna” utworzony na mocy Rozporządzenia Wojewody Opolskiego nr P/3/97 z dnia 12.02.97. Bagno śródleśne. Celem ochrony jest zachowanie charakteru terenu z jego walorami krajobrazowymi, florystycznymi i faunistycznymi. Obejmuje oddział i pododdział 0,60 ha, obrębu Krasiejów o łącznej pow. 229b ha. Stan prawny i faktyczny przedmiotu ochrony nie uległ zmianą w stosunku do opisanego w obowiązującym POP.
- Użytek ekologiczny „Grudzicki Grąd”: utworzony Uchwałą Rady Miasta Opola Nr LX/623/09 z dnia 15 grudnia 2009 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego o nazwie „Grudzicki Grąd”. Użytek ten o powierzchni 3,1530 ha, obejmuje działkę oznaczoną w ewidencji gruntów nr 373, k.m. 2 obrębu Grudzice (oddział 58 w obrębu Grudzice). Celem ustanowienia użytku była ochrona obszaru o wybitnych walorach przyrodniczych, związanych z zachowaniem ekosystemu grądu ze stanowiskami rzadkich i chronionych gatunków roślin (z cieszynianką wiosenną *Hacquetia epipactis* Scop. na

czele), ze względu na znaczenie tego ekosystemu dla zachowania różnorodności biologicznej.

6.1.4. Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe

Na terenie Nadleśnictwa Opole występują zespoły przyrodniczo krajobrazowe jako szczególna forma ochrony przyrody.

6.1.5. Stanowiska dokumentacyjne

Na terenie Nadleśnictwa występuje jedno stanowiska dokumentacyjne przyrody nieożywionej „Piaski”.

6.1.6. Obszary chronionego krajobrazu

Na terenie Nadleśnictwa znajduje się Obszar Chronionego Krajobrazu „Lasy Stobrawsko Turawskie” utworzony na mocy Uchwały Wojewódzkiej Rady Narodowej w Opolu z dnia 26 maja 1988 r. Nr XXIV/193/88. Swym zasięgiem obejmują skrawek lasów obrębu leśnego Grudzice (6,84 ha) znaczną część lasów obrębów Krasiejów (5 748,68 ha), oraz obrębu Zbicko (5 407,30). Łącznie na terenie Nadleśnictwa Obszar chronionego krajobrazu „Lasy Stobrawsko Turawskie” zajmują powierzchnię 11 162,82 ha

6.1.7. Pomniki przyrody

Na terenie Nadleśnictwa zlokalizowanych jest 12 pomników przyrody. Dane na ich temat zestawiono w tabeli 53.

Tabela nr 51

Nadleśnictwie Opole – pomniki przyrody na gruntach w zarządzie jednostki.

Nr	Adres leśny	Gatunek	Wiek
1	02-40-1-03-178-b-00	Dąb szypułkowy	230+9
2	02-40-1-03-178-f-00	Dąb szypułkowy	230+9
3	02-40-2-04-7-b-00	Dąb szypułkowy	260+9
4	02-40-2-04-7-d-00	Dąb szypułkowy	260+9
5	02-40-2-04-15-d-00	Dąb szypułkowy	260+9
6	02-40-2-04-15-g-00	Dąb szypułkowy	260+9
7	02-40-3-09-285-b-00	Dąb szypułkowy (grupa pięciu drzew o zbliżonym stanie i parametrach)	310+9
8	02-40-4-13-178-g-00	Buk zwyczajny	230+9
9	02-40-4-13-180-c-00	Sosna pospolita	190+9
10	02-40-4-11-91-c-00	Dąb szypułkowy	230+9
11	02-40-4-13-238-f-00	Sosna pospolita	130+9
12	02-40-4-13-239-c-00	Sosna wejmutka	130+9

6.1.8. Obszary ochrony strefowej.

Na terenie Nadleśnictwa Opole zlokalizowane są trzy obszary ochrony strefowej:

1. Obszar ochrony strefowej wokół gniazda orla bielika na terenie Leśnictwa Lipowa utworzony w oparciu Postanowienie Wojewody Opolskiego OS.IV.6132/25/96 z dnia 29.10.1993 w sprawie *ustanowienia strefy ochrony ścisłej i częściowej dla gniazda orla bielika...*
2. Obszar ochrony strefowej wokół gniazda bociana czarnego na terenie Leśnictwa Narok utworzony w oparciu Postanowienie Wojewody Opolskiego OS.IV.6132/25/96 z dnia 29.10.1993 w sprawie ustanowienia strefy ochrony ścisłej i częściowej dla gniazda bociana czarnego w oddziale ...leśnictwa Lipowa.

3. Obszar ochrony strefowej wokół gniazda orła bielika na terenie Leśnictwa Narok utworzony w oparciu Decyzja Wojewody Opolskiego OS.IV.6132/11/96 z dnia 09.05.1996 w sprawie ustanowienia strefy ochrony ścisłej i częściowej dla gniazda orła bielika w oddziale ... leśnictwa Narok.

Obszary podlegają systematycznemu monitoringowi zgodnie z zapisami Instrukcji Ochrony Lasu (część IV Postępowanie w zakresie ochrony przyrody, pkt. 2. Monitoring wybranych form ochrony przyrody, ppkt. 2.4.2. Monitoring zwierząt).

6.1.9.Ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów

Na terenie Nadleśnictwa Opole corocznie wykonuje się monitoring występowania gatunków chronionych, rzadkich i zagrożonych. Celem monitoringu jest aktualizacja bazy danych na temat chronionych gatunków roślin, grzybów, zwierząt i siedlisk.

W POP odnotowano występowanie 41 gatunków chronionych roślin i grzybów (po uwzględnieniu zmian wynikających z bieżącego monitoringu). Są to: Barwinek pospolity *Vinca minor*, Bluszcz pospolity *Hedera helix*, Buławik mieczykolisty *Cephalanthera longifolia*, Chmiel zwyczajny *Humulus lupulus*, Ciemiężca zielona *Veratrum lobelianum*, Ciemiężyk białokwitowy *Vincetoxicum officinale*, Cieszynianka wiosenna *Hacquetia epipactis*, Cis pospolity *Taxus baccata*, Czermień błotna *Calla palustris*, Czyścica storzyszek *Calamintha vulgaris*, Długosz królewski *Osmunda regalis*, Dziurawiec górski *Hypericum montanum*, Goździk siny *Dianthus gratianopolitanus*, Grzybień biały *Nymphaea alba*, Kruszczyk szerokolistny *Epipactis helleborine*, Kruszczyk szerokolistny *Epipactis helleborine*, Lepięznik biały *Petasites albus*, Lilia złotogłów *Lilium martagon*, Listera jajowata *Listera ovata*, Modrzewnica północna *Andromeda polifolia*, Mącznica lekarska *Arctostaphylos uva-ursi*, Naparstnica zwyczajna *Digitalis grandiflora*, Pajęcznica gałęzista *Anthericum ramosum*, Piestrzenica kasztanowata *Gyromitra esculenta*, Podkolan biały *Platanthera bifolia*, Podrzeń żebrowiec *Blechnum spirant*, Pomocnik baldaszkowi *Chimaphila umbellata*, Przygiełka biała *Rhynchospora alba*, Rosiczka okrągłolistna *Drosera rotundifolia*, Smardz jadalny *Morchella esculenta*, Smardz stożkowy *Morchella conica*, Soplówka gałęzista *Hericium calthroides*, Szmaciak gałęzisty *Sparasesis crispa*, Szyszkowiec szyszkowaty *Strobilomyces strobilaceus*, Śnieżyczka przebiśnieg *Galanthus nivalis*, Wawrzynek wilczelyko *Daphne mezereum*, Widłak jałowcowaty *Lycopodium annotinum*, Widłak goździsty *Lycopodium clavatum*, Widłak spłaszczony *Diphasiastrum complanatum*, Żywiec dziewięciolistny *Dentaria enneaphyllos* i Żywiec cebulkowy *Dentaria bulbifera*

W wyniku przeprowadzonej w 2007 roku inwentaryzacji stwierdzono występowanie dodatkowych 22 gatunków chronionych lub rzadkich gatunków roślin i grzybów, są to: Bagno zwyczajne *Ledum palustre*, Borówka bagienna *Vaccinium uliginosum*, Dziurawiec skapolistny *Hypericum montanum*, Gnieźnik leśny *Neottia nidus-avis*, Gruszyńka jednostronna *Orthilia secunda*, Gwiazdosz potrójny *Geastrum triplet*, Kokorycz pusta *Corydalis cava*, Korzeniówka pospolita *Monotropa hypopitys*, Łuskiewnik różowy *Lathraea squamaria*, Naparstnica purpurowa *Digitalis purpurea*, Okrężnica bagienna *Hottonia palustris*, Podejźrzon księżycowy *Botrychium lunaria*, Porzeczka czarna *Ribes nigrum*, Przygiełka biała *Rhynchospora alba*, Przytulia okrągłolistna *Galium rotundifolium*, Przytulia północna *Galium boreale*, Przytulia wonna *Galium odoratum*, Siedmiopalecznik błotny *Comarum palustre*, Ukwap dwupienny *Antennaria dioica*, Zawilec żółty *Anemone ranunculoides*, Żurawina błotna *Oxycoccus palustris*, Żywiec cebulkowy *Dentaria bulbifera*.

Zwierzęta.

Na terenie Nadleśnictwa Opole występują stanowiska gatunków wymagających ochrony strefowej: bielik i bocian czarny. Ponadto w wyniku przeprowadzonej w 2007 roku inwentaryzacji przyrodniczej stwierdzono występowanie 7 gatunków dyrektywowych (wydra, bóbr, kumak nizinny, czerwończyk nieparek, traszka grzebieniasta, modraszek nausithous i modraszek telejus). Szczegółowe informacje na ich temat zestawiono w tabeli 54.

Tabela nr 52

Nadleśnictwie Opole – gatunki dyrektywowe zwierząt na terenie Nadleśnictwa Opole.

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Lokalizacja
Obręb Dąbrowa Opolska			
1.	Wydra	Lutra lutra	L-ctwo Lipowa "Stawy Niemodlińskie"
2.	Kumak nizinny	Bombina bombina	L-ctwo Narok, oddz. 1
3.	Kumak nizinny	Bombina bombina	L-ctwo Lipowa, oddz. 136
4.	Czerwończyk nieparek	Lycaena dispar	L-ctwo Narok, oddz. 64
Obręb Grudzice			
5.	Kumak nizinny	Bombina bombina	L-ctwo Grotowice, stawy w pobliżu oddz. 109, 110 w kierunku N
6.	Czerwończyk nieparek	Lycaena dispar	L-ctwo Grotowice, oddz. 171 i 172, łąka na granicy oddziałów
7.	Czerwończyk nieparek	Lycaena dispar	L-ctwo Suchy Bór, oddz. 23i, j, łąki na E, na S od Chrzastowic
8.	Modraszek telejus	Maculinea teleius	L-ctwo Grotowice, oddz. 171 i 172, łąka na granicy oddziałów
9.	Modraszek telejus	Maculinea teleius	L-ctwo Walidrogi, rozległa łąka na granicy oddz. 83, 84, 99
Obręb Krasiejów			
10.	Bóbr	Castor fiber	L-ctwo Grodziec, oddz. 170, 184, 211
11.	Bóbr	Castor fiber	L-ctwo Knieja, oddz. 13, 32 rz. Libawa
12.	Bóbr	Castor fiber	L-ctwo Knieja, oddz. 39, 40, 43-44, rz. Libawa
13.	Bóbr	Castor fiber	L-ctwo Knieja, oddz. 52, 53, 64, rz. Libawa
14.	Bóbr	Castor fiber	L-ctwo Krasiejów, oddz. 247, rz. Myślina
15.	Bóbr	Castor fiber	L-ctwo Krasiejów, oddz. 279 i 285
16.	Bóbr	Castor fiber	L-ctwo Grodziec, oddz. 217
17.	Bóbr	Castor fiber	L-ctwo Grodziec, oddz. 206
18.	Bóbr	Castor fiber	L-ctwo Grodziec, oddz. 212, 218
19.	Wydra	Lutra lutra	L-ctwo Knieja, oddz. 52, 53, 64, rz. Libawa
20.	Wydra	Lutra lutra	L-ctwo Krasiejów, oddz. 272 i 273
21.	Wydra	Lutra lutra	L-ctwo Krasiejów, oddz. 279
22.	Wydra	Lutra lutra	L-ctwo Grodziec, oddz. 170, 184
23.	Kumak nizinny	Bombina bombina	L-ctwo Knieja, stawy hodowlane Poliwoda w pobliżu oddz. 64 w kierunku N

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Lokalizacja
24.	Czerwończyk nieparek	Lycaena dispar	L-ctwo Krasiejów, oddz. 97
25.	Czerwończyk nieparek	Lycaena dispar	L-ctwo Krasiejów, oddz. 276
Obręb Zbicko			
26.	Wydra	Lutra lutra	L-ctwo Zawada, oddz. 58, 78, 79
27.	Wydra	Lutra lutra	L-ctwo Dębska Kuźnia, oddz. 230 i 232
28.	Traszka grzebieniasta	Triturus cristatus	L-ctwo Chrzastowice, oddz. 65
29.	Kumak nizinny	Bombina bombina	L-ctwo Chrzastowice, Jezioro Średnie, w pobliżu oddz. 64, 64 w kierunku N
30.	Modraszek nausithous	Maculinea nausithous	L-ctwo Zawada, łąka nad Jemielnicą, na W od Chrzastowic na wysokości oddz. 111-112
31.	Modraszek telejus	Maculinea telejus	L-ctwo Zawada, łąka nad Jemielnicą, na W od Chrzastowic na wysokości oddz. 111-112

Ponadto na terenie Nadleśnictwa Opole zainwentaryzowano chronione siedliska przyrodnicze na łącznej powierzchni 1601,31 ha. Pośród siedlisk leśnych występują:

1. Kwaśne buczyny niżowe – 9110-1- 64,52 ha
 2. Grąd środkowo-europ. i subkont. – 9170- 126,63 ha
 3. Grąd subkontynentalny – 9170-2-- 54,78 ha
 4. Śródładowe kwaśne dąbrowy – 9190-2- 461,27 ha
 5. Bory i lasy bagienne – 91DO- 0,61 ha
 6. Sosnowe bory bagienne typowe – 91DO-2a- 114,90 ha
 7. Łęgi olszowe, olszowo-jesionowe i jesionowe – 91EOB- 285,87 ha
 8. Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe – 91FO- 443,09 ha
- Razem: 1551,67 ha

Siedliska nieleśne reprezentują:

1. Naturalne jeziora eutroficzne – 3150- 4,84 ha
 2. Wilgotne wrzosowiska – 6410- 5,40 ha
 3. Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekst. – 6510 - 37,11 ha
 4. Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą – 7110- 2,29 ha
- Razem: 49,64 ha

6.1.10. Inne ważniejsze obiekty kultury materialnej

Na terenie Nadleśnictwa znajduje się kilkanaście drobnych obiektów kultury materialnej, znaczna część o charakterze sakralnym i miejsc związanych z historią regionu. Są to głównie obeliski, kapliczki, krzyże przydrożne i mogiły żołnierskie. Wszystkie te obiekty położone na terenie Nadleśnictwa są szczegółowo zainwentaryzowane i opisane w poświęconej tym zagadnieniom części w POP i Kroniki POP. Szczegółowe informacje na temat tej grupy obiektów zestawiono w tabeli 55.

Tabela nr 53

Nadleśnictwie Opole ważniejsze obiekty kultury materialnej

Lp	Odział, pododział	Leśnictwo	Opis obiektu	Data powst. obiektu
----	-------------------	-----------	--------------	---------------------

OPIS PRZYJĘTYCH ZASAD OKREŚLANIA ZADAŃ GOSPODARCZYCH

Lp	Oddział, pododdział	Leśnictwo	Opis obiektu	Data powst. obiektu
1	52 g	Narok	Zespół grobów dawnego właściciela Naroka i jego rodziny	b.d.
2	98 d	Dąbrowa	Obraz Matki Boskiej-miejsce kultu sakralnego miejscowej ludności	b.d.
3	117	Dąbrowa	Krzyż wolno stojący drewniany wys. 4 m stojący przy rozdrożu dróg	b.d.
4	18 d	Suchy Bór	Kapliczka upamiętniająca śmierć drwala Szmecchy	b.d.
5	1 f	Suchy Bór	Kamień upamiętniający śmierć mieszkańca wsi Lędziny, zastrzelonego w okresie wojny	b.d.
6	47 g	Suchy Bór	„Kamionnka” - wyrobisko po wydobywanym w ubiegłych wiekach bazalcie, fragment tzw. „kamieniołomów królewskich”	b.d.
7	57 c,h	Suchy Bór	Stara strzelnica wojskowa	b.d.
8	139 b	Walidrogi	„Księży Dół” - w latach 1637-46 podczas najazdu szwedzkiego miejsce schronienia miejscowej ludności pod komendą miejscowego proboszcza	b.d.
9	167	Walidrogi	Krzyż stalowy na podmurówce, obok kapliczka na 4 metrowym kikucie po ściętej sośnie	b.d.
10	147 a	Grotowice	Pamiętkowy kamień (pomnik), pamiątka poświęcona miejscowemu nadleśniczemu niemieckich lasów państwowych z przełomu XIX i XX wieku	1881-1904
11		Lasy nadzorowane wsi Kosorowice	Pomnik w formie murowanego krzyża wraz z kamiennym ogrodzeniem, poświęcony ofiarom epidemii, która dotknęła miejscowa ludność w XIX wieku	b.d.
12	65 c, 75 b	Grotowice	Krzyże ustawione w okresie II wojny światowej na grobach poległych żołnierzy Wehrmachtu	b.d.
13	125 d	Grotowice	Krzyż i obelisk upamiętniający 60-lecie powstania Koła Łowieckiego nr 3 „Lis” w Opolu	2008
14	29 f	Dąbrowice	Grób żołnierza niemieckiego, który zginął 21.01.1945r. w okolicach Dobrodzienia. Był wieszony na wozie konnym przez kolegów i pochowano go w lesie w tym samym dniu. Grób otoczony jest metalowym płotkiem oraz ustawiony jest na nim metalowy krzyż.	21.01.1945r.
15	271	Krasiejów	Murowana kapliczka postawiona w miejscu, na którym miano wybudować kościół	b.d.
16	279	Krasiejów	Grób żołnierza francuskiego, który zginął w czasie odwrotu wojsk napoleońskich po klęsce poniesionej w wojnie z Rosją	b.d.
17	25 l	Zawada	Pomnik upamiętniający śmierć leśnika, który zginął w dniu 22.09.1849r. Był to ówczesny zarządca lasów majątku Turawa Robert Kunitzky, którego w tym właśnie miejscu śmiertelnie postrzelił kłusownik	22.09.1849r.
18	116 d	Chrzastowice	Bunkier poniemiecki z czasów II wojny światowej	b.d.
19	152 c	Chrzastowice	Bunkier poniemiecki z czasów II wojny światowej	b.d.
20	81i,82c,83b, 95g,f,h,96a, 113n	Chrzastowice	Rów przeciwczołgowy wykopany w czasie II wojny światowej, przebiegający przez wymienione obok oddziały	b.d.

Lp	Oddział, pododdział	Leśnictwo	Opis obiektu	Data powst. obiektu
21	210c,j,211i,j,218d	Dębska Kuźnia	„Kucharzy Róg” - okolica przyległa do wymienionych obok oddziałów nazywana tak, z uwagi na fakt stacjonowania tam w roku 1812 wojsk napoleońskich w trakcie wojny z Rosją	b.d.
22	157,171,172,186,187,188	Dębska Kuźnia	Rów przeciwczołgowy z okresu II wojny światowej, ciągnący się przez wymienione obok oddziały, częściowo zasypany, na niektórych odcinkach do dziś stanowiący istotną przeszkodę w poruszaniu się po terenie leśnictwa	b.d.
23	158 b	Dębska Kuźnia	Kapliczka, w której umieszczona jest metalowa tabliczka i krzyżyk, przymocowana do drzewa dla upamiętnienia śmierci wozaka (nieszczęśliwy wypadek przy załadunku drewna)	b.d.
24	211 a	Dębska Kuźnia	Kamień z pamiątkową tablicą ustawiony w miejscu tragicznej śmierci myśliwego, pana Gerarda Lichego, który zmarł podczas polowania w roku 2004 (zawał serca)	2004

6.1.11. Obszary ochrony – sieć Natura 2000

Na terenie Nadleśnictwa Opole występują:

Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk:

Specjalny obszar ochrony siedlisk PLH160005 „Bory Niemodlińskie” obejmujący lasy w zasięgu leśnictwa Dąbrowa i Lipowa na obrębie Dąbrowa Opolska.

Specjalny obszar ochrony siedlisk PLH160010 „Łąki w okolicach Chrzastowic” obejmujący głównie trwałe użytki zielone w okolicy miejscowości Chrzastowice, w tym także grunty w zasięgu leśnictwa Suchy Bór na obrębie Grudzice.

Obszary Specjalnej Ochrony Ptaków

Obszar specjalnej ochrony ptaków PLB020002 „Grądy Odrzańskie” obejmujący lasy w zasięgu leśnictwa Narok na obrębie Dąbrowa Opolska.

Obszar specjalnej ochrony ptaków PLB160004 „Zbiornik Turawski” obejmujący głównie wody Jeziora Turawskiego oraz przylegające tereny, w tym skrawek lasy w zasięgu leśnictwa Zawada na obrębie Zbicko.

Dla wyżej wymienionych Specjalnych Obszarów Ochrony Siedlisk i Obszarów Specjalnej Ochrony Ptaków prowadzony jest systematyczny monitoring zgodnie z zapisami Instrukcji Ochrony Lasu (część IV Postępowanie w zakresie ochrony przyrody, pkt. 2. Monitoring wybranych form ochrony przyrody, ppkt. 2.2. Obszary Natura 2000).

Obszary Mające Znaczenie dla Wspólnoty: na terenie Nadleśnictwa Opole nie występują.

Nowe obszary zgłoszone do konsultacji: na terenie Nadleśnictwa Opole nie występują.

7. ZADANIA Z ZAKRESU ZAGOSPODAROWANIA TURYSTYCZNEGO I EDUKACJI PRZYRODNICZO – LEŚNEJ.

Nadleśnictwo Opole posiada zatwierdzony przez Dyrektora RDLP w Katowicach Program Edukacji Leśnej Społeczeństwa w Nadleśnictwie Opole na lata 2004-2013. Nakreślone w nim kierunki zasługują na kontynuację w następnym dziesięcioleciu.

Teren Nadleśnictwa Opole charakteryzuje się zróżnicowaną przestrzennie przydatnością do celów rekreacji, oraz zróżnicowaną przestrzennie presją na tereny leśne. Wpływa na to głównie duży udział siedlisk wilgotnych, niezbyt obite owocnikowanie grzybów, oraz znacznie atrakcyjniejsze turystycznie tereny w sąsiednich nadleśnictwach. Nasilenie penetracji obszarów leśnych występuje głównie w sąsiedztwie aglomeracji miejskich: Opola i Ozimka. W okresie grzybobrania presja wzrasta się jedynie na obrębach Krasiejów i Zbicko.

Niewątpliwie mocnym atutem Nadleśnictwa jest dobrze rozwinięta baza edukacyjna, przyciągająca wielu zwiedzających. Obiekty te jednak nie bazują bezpośrednio na drzewostanach.

W ostatnich latach nadleśnictwo zrealizowało szeroki projekt budowy licznych drobnych obiektów zagospodarowania turystycznego, angażując w to przedsięwzięcie lokalne społeczności. Wykaz wraz z lokalizacją tych obiektów zawiera tabela 56.

Tabela nr 54

Nadleśnictwie Opole – obiekty infrastruktury turystycznej.

Lp.	Adres Leśny	Kategoria obiektu i nazwa
1	02-40-1-01-25-c-00	Miejsce postoju pojazdów „Bocian czarny”
2	02-40-1-01-52-g-00	Miejsce historyczne „Narok”
3	02-40-1-02-102-a-00	Miejsce postoju pojazdów „Kruk”
4	02-40-1-02-118-b-00	Miejsce odpoczynku „Jenot”
5	02-40-1-02-162-a-00	Miejsce postoju pojazdów „Dzik”
6	02-40-1-02-183-f-00	Miejsce postoju pojazdów „Jeleń”
7	02-40-1-03-107-a-00	Miejsce odpoczynku „Trzy daglezie”
8	02-40-1-03-124-g-00	Miejsce odpoczynku „Bielik”
9	02-40-1-03-171-f-00	Miejsce odpoczynku „Kormoran”
10	02-40-1-03-172-h-00	Punkt widokowy
11	02-40-2-04-30-f-00	Miejsce odpoczynku „Słonka”
12	02-40-2-04-35-a-00	Miejsce odpoczynku „Grzywacz”
13	02-40-2-04-45-o-00	Parking leśny „Przy strzelnicy”
14	02-40-2-05-81-d-00	Miejsce postoju pojazdów „Sójka”
15	02-40-2-05-94-a-00	Miejsce postoju pojazdów „Dzięcioł”
16	02-40-2-05-114-g-00	Miejsce odpoczynku „Sarna”
17	02-40-2-05-139-d-00	Miejsce odpoczynku „Księży Dół”
18	02-40-2-06-86-j-00	Miejsce odpoczynku „Lis”
19	02-40-2-06-147-a-00	Miejsce odpoczynku „Przy Pomniku”
20	02-40-3-07-89-g-00	Miejsce postoju pojazdów „Dudek”
21	02-40-3-08-153-k-00	Miejsce odpoczynku „Orzeł”
22	02-40-3-08-69-a-00	Miejsce postoju pojazdów „Borsuk”
23	02-40-3-09-132-h-00	Miejsce postoju pojazdów „Kuna leśna”
24	02-40-3-09-273-j-00	Miejsce postoju pojazdów „Tchórz”
25	02-40-3-10-206-c-00	Miejsce odpoczynku „Bóbr”
26	02-40-4-11-23-h-00	Miejsce postoju pojazdów „Gęgawa”
27	02-40-4-11-30-f-00	Miejsce odpoczynku „Lelek”
28	02-40-4-11-36-c-00	Miejsce odpoczynku „Jastrząb”

Lp.	Adres Leśny	Kategoria obiektu i nazwa
29	02-40-4-11-46-f-00	Miejsce odpoczynku „Zajac”
30	02-40-4-12-63-d-00	Miejsce postoju pojazdów „Łyska”
31	02-40-4-13-173-g-00	Miejsce odpoczynku „Wiewiórka”
32	02-40-4-13-181-d-00	Miejsce odpoczynku „Srebrne Źródła”
33	02-40-4-13-191-f-00	Miejsce odpoczynku „Daniel”
34	02-40-4-13-202-r-00	Miejsce odpoczynku „Zięba”
35	02-40-4-14-222-b-00	Miejsce odpoczynku „Łoś”

8. EDUKACJA PRZYRODNICZO LEŚNA.

Edukacja przyrodniczo-leśna realizowana jest w Nadleśnictwie Opole w „Programie edukacji leśnej społeczeństwa w Nadleśnictwie Opole na lata 2004-2013”. Nadleśnictwo prowadzi edukację w oparciu o własną bazę edukacyjną (Zielone Centrum Edukacji Przyrodniczo Leśnej) oraz naturalne walory przyrodnicze terenu.

Nadleśnictwo jest organizatorem lub współorganizatorem wielu imprez edukacyjnych: Sprzątanie świata, Choinka dla zwierząt, Choinki Nadziei, Wakacje w lesie, Dzień drzewa, Dzień Ziemi.

W ramach realizacji działań edukacyjnych w trakcie obowiązywania planu nadleśnictwo na bieżąco rozbudowywało i wzbogacało infrastrukturę edukacyjną, oraz nasycalo elementami edukacyjnymi infrastrukturę turystyczną.

Na terenie nadleśnictwa Opole funkcjonują następujące obiekty wykorzystywane dla celów edukacji leśnej społeczeństwa:

- Zielone Centrum Edukacji Przyrodniczo Leśnej (Izba Leśna, ścieżka edukacyjna, ogródek dydaktyczny, sala konferencyjna);
- Zielona Szkoła (ścieżka edukacyjna, ogródek dydaktyczny), park w Krasiejowie;
- Zielona Klasa (leśna wiata edukacyjna), Gospodarstwo Szkółkarskie Płaszczyna

Średniorocznie przez w/w obiekty przewija się około 60 grup zorganizowanych i około 3,500 osób indywidualnych (głównie dzieci przedszkolne oraz młodzież szkolna).

9. LASY NADZOROWANE

Nadleśnictwo Opole realizowało nadzór nad lasami niestanowiącymi własności skarbu Państwa na podstawie porozumień zawartych z:

- Starostą Powiatowym w Opolu na powierzchni 1221,75 ha
- Starostą Powiatowym w Oleśnie na powierzchni 240,57 ha
- Prezydentem Miasta Opole na powierzchni 84,20 ha

Dla wszystkich nadzorowanych obiektów zostały sporządzone aktualne Uprozczone Plany Urządzenia Lasu, bądź Inwentaryzacje Stanu Lasu.

Nadzór był realizowany przez 12 leśnictw: Narok, Dąbrowa, Lipowa, Suchy Bór, Walidrogi, Grotowice, Dąbrowice, Knieja, Krasiejów, Grodziec, Chrzastowice, Dębska Kuźnia.

10. PORÓWNANIE POW. LEŚNEJ I ZASOBÓW DRZEWNYCH W KOLEJNYCH PUL

Punkt zostanie zreferowany przez kierownika brygady Biura Urządzania Lasu.

Tabela XIII - Tabela nr 55

Nadleśnictwie Opole - porównawcze zestawienie wskaźników obrazujących stan zasobów drzewnych.

L.p.	Wskaźnik	Jedn.	Stan na 01.01.					
			1969,1972	1983	1995	2004	2014	2024 ¹
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona	ha	22794	23014	23190	21504	21595	21595
2	Zapasy na powierzchni leśnej	tys.m ³	3572	5024	4901	4966	6301	6303
3	Przeciętna zasobność d-stanów brutto w podklasach wieku							
	II a	m ³	b.d.	b.d.	118	12	154	X
	II b	m ³	b.d.	b.d.	204	218	238	X
	III a	m ³	b.d.	b.d.	269	271	314	X
	III b	m ³	b.d.	b.d.	302	313	367	X
	IV a	m ³	b.d.	b.d.	313	320	383	X
	IV b	m ³	b.d.	b.d.	303	329	414	X
	Va	m ³	b.d.	b.d.	306	327	416	X
	Vb	m ³	b.d.	b.d.	306	316	408	X
	VI	m ³	b.d.	b.d.	301	307	393	X
	VII i starsze	m ³	b.d.	b.d.	278	303	430	X
	KO ²	m ³	b.d.	b.d.	284	302	264	X
	KDO	m ³	b.d.	b.d.	208	484	229	X
4	Przeciętna zasobność na 1 ha (pow. leśnej zalesionej i niezalesionej)	m ³	179	238	215	231	296	296
5	Przeciętny wiek drzewostanów	lat	49	53	51	54	63	X
6	Spodziewany bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1 ha - tablicowy	m ³	X	X	6,55	7,06	7,50	X
7	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	2,81	2,34	2,05	2,09	2,59	4,33
8	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	1,13	1,82	2,51	2,14	2,66	3,17
9	Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący roczny przyrost d-stanów na 1 ha	m ³	-	9,84	1,86	6,16	11,75	7,50

¹ - prognoza - wyliczone wartości uwzględniają planowane do pozyskania na 10-lecie miąższości brutto przy założeniu, że powierzchnia leśna pozostanie bez zmian.

² - Przeciętny wiek drzewostanów w V rewizji policzono zgodnie z §118 Instrukcji u.l. - w oparciu o wiek rębności drzewostanów w KO. Według rzeczywistego wieku drzewostanów w KO przeciętny wiek wynosi 69lat.

Tabela XIII - Tabela nr 56

Obwód Dąbrowa Opolska - porównawcze zestawienie wskaźników obrazujących stan zasobów drzewnych.

L.p.	Wskaźnik	Jedn.	Stan na 01.01.					
			1969	1983	1995	2004	2014	2024 ¹
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona	ha	6299	6477	6526	4813	4872	4872
2	Zapas na powierzchni leśnej	tys.m ³	1108	1682	1515	1234	1501	1502
3	Przeciętna zasobność d-stanów brutto w podklasach wieku							
	II a	m ³	71	130	124	142	161	X
	II b	m ³	164	221	206	234	248	X
	III a	m ³	202	340	265	272	320	X
	III b	m ³	239	358	318	341	379	X
	IV a	m ³	265	376	330	389	388	X
	IV b	m ³	285	397	314	356	449	X
	Va	m ³	338	394	332	343	457	X
	Vb	m ³	305	437	326	354	409	X
	VI	m ³	332	385	352	349	427	X
	VII i starsze	m ³	328	436	362	328	452	X
	KO ²	m ³	-	204	246	228	186	X
	KDO	m ³	-	265	198	484	146	X
4	Przeciętna zasobność na 1 ha (pow. leśnej zalesionej i niezalesionej)	m ³	180	262	238	258	308	308
5	Przeciętny wiek drzewostanów	lat	47	52	54	56	62	X
6	Spodziewany bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1 ha - tablicowy	m ³	X	X	7,20	7,39	7,30	X
7	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	2,69	2,70	2,22	2,10	2,49	4,07
8	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	1,03	1,91	2,28	2,22	2,93	3,23
9	Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący roczny przyrost d-stanów na 1 ha	m ³	-	11,92	2,21	6,50	10,32	7,30

¹ - prognoza - wyliczone wartości uwzględniają planowane do pozyskania na 10-lecie miąższości brutto przy założeniu, że powierzchnia leśna pozostanie bez zmian.

² - Przeciętny wiek drzewostanów w V rewizji policzono zgodnie z §118 Instrukcji u.l. - w oparciu o wiek rębności drzewostanów w KO. Według rzeczywistego wieku drzewostanów w KO przeciętny wiek wynosi 69lat.

Tabela XIII - Tabela nr 57

Obręb Grudzice - porównawcze zestawienie wskaźników obrazujących stan zasobów drzewnych.

L.p.	Wskaźnik	Jedn.	Stan na 01.01.					
			1972	1983	1995	2004	2014	2024 ¹
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona	ha	4474	4455	4465	4478	4482	4482
2	Zapas na powierzchni leśnej	tys.m ³	789	972	796	880	1185	1185
3	Przeciętna zasobność d-stanów brutto w podklasach wieku							
	II a	m ³	95	124	138	111	151	X
	II b	m ³	194	195	219	211	237	X
	III a	m ³	216	302	257	275	316	X
	III b	m ³	247	312	285	296	346	X
	IV a	m ³	248	331	295	271	366	X
	IV b	m ³	275	346	287	305	394	X
	Va	m ³	304	344	299	320	408	X
	Vb	m ³	316	335	282	299	409	X
	VI	m ³	317	301	272	279	379	X
	VII i starsze	m ³	349	306	195	265	370	X
	KO ²	m ³	-	-	221	226	285	X
	KDO	m ³	-	-	-	-	307	X
4	Przeciętna zasobność na 1 ha (pow. leśnej zalesionej i niezalesionej)	m ³	178	224	187	196	264	264
5	Przeciętny wiek drzewostanów	lat	50	53	46	48	53	X
6	Spodziewany bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1 ha - tablicowy	m ³	X	X	6,86	6,95	8,03	X
7	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	4,49	2,77	3,42	2,11	2,45	3,76
8	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	1,24	2,50	3,63	1,92	3,01	4,26
9	Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący roczny przyrost d-stanów na 1 ha	m ³	-	10,33	1,57	7,95	12,26	8,02

¹ - prognoza - wyliczone wartości uwzględniają planowane do pozyskania na 10-lecie miąższości brutto przy założeniu, że powierzchnia leśna pozostanie bez zmian.

² - Przeciętny wiek drzewostanów w V rewizji policzono zgodnie z §118 Instrukcji u.l. - w oparciu o wiek rębności drzewostanów w KO. Według rzeczywistego wieku drzewostanów w KO przeciętny wiek wynosi 69lat.

Tabela XIII - Tabela nr 58

Obszar Krasiejów - porównawcze zestawienie wskaźników obrazujących stan zasobów drzewnych.

L.p.	Wskaźnik	Jedn.	Stan na 01.01.					
			1972	1983	1995	2004	2014	2024 ¹
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona	ha	6477	6477	6570	6586	6607	6607
2	Zapas na powierzchni leśnej	tys.m ³	713	1094	1315	1368	1879	1879
3	Przeciętna zasobność d-stanów brutto w podklasach wieku							
	II a	m ³	47	97	98	112	152	X
	II b	m ³	116	190	186	204	255	X
	III a	m ³	153	228	273	246	305	X
	III b	m ³	166	249	289	279	365	X
	IV a	m ³	178	265	300	275	365	X
	IV b	m ³	175	250	279	291	392	X
	Va	m ³	190	251	265	282	396	X
	Vb	m ³	161	264	297	267	380	X
	VI	m ³	207	232	247	252	365	X
	VII i starsze	m ³	196	265	283	239	308	X
	KO ²	m ³	240	151	79	234	249	X
	KDO	m ³	-	-	-	-	279	X
4	Przeciętna zasobność na 1 ha (pow. leśnej zalesionej i niezalesionej)	m ³	111	171	202	209	284	284
5	Przeciętny wiek drzewostanów	lat	48	50	51	53	58	X
6	Spodziewany bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1 ha - tablicowy	m ³	X	X	6,60	6,72	7,49	X
7	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	2,04	1,88	1,53	1,76	2,40	4,14
8	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	1,18	1,14	2,20	2,17	2,17	3,35
9	Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący roczny przyrost d-stanów na 1 ha	m ³	-	9,22	6,12	4,43	12,07	7,49

¹ - prognoza - wyliczone wartości uwzględniają planowane do pozyskania na 10-lecie miąższości brutto przy założeniu, że powierzchnia leśna pozostanie bez zmian.

² - Przeciętny wiek drzewostanów w V rewizji policzono zgodnie z §118 Instrukcji u.l. - w oparciu o wiek rębności drzewostanów w KO. Według rzeczywistego wieku drzewostanów w KO przeciętny wiek wynosi 69lat.

Tabela XIII - Tabela nr 59

Obręb Zbicko - porównawcze zestawienie wskaźników obrazujących stan zasobów drzewnych.

L.p.	Wskaźnik	Jedn.	Stan na 01.01.					
			1972	1983	1995	2004	2014	2024 ¹
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona	ha	5544	5605	5630	5627	5635	5635
2	Zapás na powierzchni leśnej	tys.m ³	962	1276	1275	1485	1736	1736
3	Przeciętna zasobność d-stanów brutto w podklasach wieku							
	II a	m ³	90	109	119	124	155	X
	II b	m ³	178	223	212	225	200	X
	III a	m ³	198	288	274	301	317	X
	III b	m ³	218	306	315	337	378	X
	IV a	m ³	254	300	320	352	406	X
	IV b	m ³	277	323	318	356	428	X
	Va	m ³	288	335	311	365	412	X
	Vb	m ³	269	342	324	340	437	X
	VI	m ³	302	312	303	387	412	X
	VII i starsze	m ³	296	317	251	292	458	X
	KO ²	m ³	-	159	338	226	288	X
	KDO	m ³	-	295	219	-	248	X
4	Przeciętna zasobność na 1 ha (pow. leśnej zalesionej i niezalesionej)	m ³	174	233	230	264	308	308
5	Przeciętny wiek drzewostanów	lat	47	54	54	58	63	X
6	Spodziewany bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1 ha - tablicowy	m ³	X	X	6,55	7,26	7,27	X
7	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	2,47	2,13	1,37	2,45	3,02	5,25
8	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	1,09	1,95	2,26	2,23	2,73	2,02
9	Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący roczny przyrost d-stanów na 1 ha	m ³	-	9,46	3,78	7,03	10,15	7,27

¹ - prognoza - wyliczone wartości uwzględniają planowane do pozyskania na 10-lecie miąższości brutto przy założeniu, że powierzchnia leśna pozostanie bez zmian.

² - Przeciętny wiek drzewostanów w V rewizji policzono zgodnie z §118 Instrukcji u.l. - w oparciu o wiek rębności drzewostanów w KO. Według rzeczywistego wieku drzewostanów w KO przeciętny wiek wynosi 69lat.

Opole 2013

Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych
Zespół Ochrony Lasu w Opolu

Referat

Kierownika Zespołu Ochrony Lasu w Opolu

na Naradę Techniczno Gospodarczą (NTG)

dla **Nadleśnictwa Opole**

dot. sporządzenia projektu

Planu Urządzenia Lasu

na lata 2014-2023

Opole, marzec 2013

Hylopatologiczna charakterystyka Nadleśnictwa Opole oraz wskazania w zakresie ochrony lasu

/Referat Kierownika Zespołu Ochrony Lasu w Opolu
na Naradę Techniczno Gospodarczą (NTG)
dla Nadleśnictwa Opole dot. projektu PUL na lata 2014-2023/

I. Podstawowe dane przyrodniczo-leśne

1. Lasy Nadleśnictwa Opole tworzą drzewostany, w składach których dominuje sosna (→ 86,7%). Pozostałe liczniejsze gatunki lasotwórcze to dąb (→ 4,8%), brzoza (→ 3,7%), olsza (→ 2,8%) oraz świerk (→ 1,0%). W powierzchni leśnej przeważają siedliska lasowe → 60%; siedliska borowe stanowią 40%. Dość znaczny jest udział siedlisk wilgotnych → 43%. Parametry drzewostanów (przeciętne): zasobność → 232 m³/ha; wiek → 54 lat; przyrost → 7,06 m³/ha/rok. Całość obszarów leśnych terenu nadleśnictwa zaliczono do stref pozostających pod wpływem emisji przemysłowych (→ 15% do strefy I; 85% do strefy II). Powierzchnia leśna zalesiona → 21 318 ha, w tym pow. drzewostanów ≥ II kl. wieku → 17 720 ha.

II. Hylopatologiczna charakterystyka stanu lasu

2. Nadleśnictwo Opole obejmuje obszar leśny o umiarkowanej częstotliwości występowania szkód atmosferycznych w drzewostanach w znacznie większych rozmiarach. Od roku 2004, tj. od początku okresu obowiązywania PUL, poważniejsze szkody miały miejsce trzykrotnie: w roku 2004 i 2007 (→ wiatrołomy) oraz w roku 2012 (→ gradobicie) (→ Tabela 1).

Tabela 1

Rok	Masa drewna / rozmiar szkody/	Rodzaj czynnika szkodliwego (np. wiatrołom, śniegołom)
2004	8 100	wiatrołom
2007	25 000	wiatrołom (huragan Cyryl)
2008	3 850	wiatrołom (huragan Emma)
2010	4 200	śniegołom
2012	1 240	wiatrołom
2012	11 000	gradobicie i susza

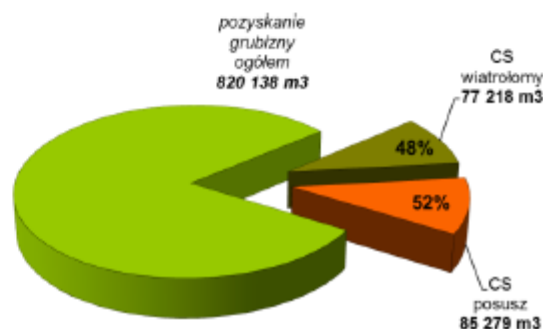
3. Zdarzenia te powodowały w konsekwencji konieczność realizowania zwiększonych rozmiarów wyróbki złomów i wywrotów (→ masy pow. 10 tys. m³) w roku 2005 → 15 379 m³ oraz w roku 2007 r. → 32 995 m³ i posuszu (po gradobicu) w roku 2012 → 12 600 m³.
4. Obok szkód wiatro- i śniegołomowych drugą racją wykonywania wymuszonych cięć sanitarnych w Nadleśnictwie Opole pozostaje bieżące usuwanie wydzielających się drzew

posuszowych → nieodzownej czynności w utrzymywaniu odpowiedniego stanu higieny lasu. Zauważalne wzmożenie wydzielania posuszu, tak iglastego jak i liściastego w analizowanym okresie czasu następuje po ekstremalnej suszy lata (lipiec) 2006 roku, z widocznym przeniesionym skutkiem także na lata kolejne (→ 2007-2008) jak posuszu iglastego sosnowego po gradobiciu w 2012 r. (→ Tabela 2).

Tabela 2

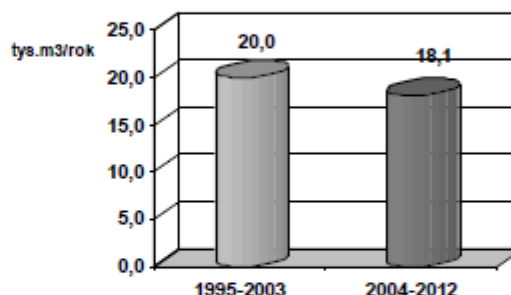
Rok	CIĘCIA SANITARNE							Pozyskanie grubizny ogółem (m ³)	Udział cięć sanitarnych w pozyskaniu grubizny ogółem (%)	Posusz inwentaryzowany na lesie na koniec września (m ³)
	posusz				wiatrołomy (m ³)	%	OGÓŁEM (m ³)			
	iglasty (m ³)	liściasty (m ³)	ogółem (m ³)	%						
2004	9 354	1 589	10 943	73	4 105	27	15 048	90 867	17	1 574
2005	8 586	1 196	9 782	39	15 379	61	25 161	86 277	29	1 052
2006	11 592	964	12 556	82	2 801	18	15 357	94 616	16	316
2007	11 913	1 438	13 351	29	32 995	71	46 346	101 404	46	361
2008	8 123	1 795	9 918	62	6 081	38	15 999	95 873	17	164
2009	4 890	1 897	6 787	77	2 004	23	8 791	88 839	10	240
2010	2 778	1 060	3 838	36	6 822	64	10 660	88 979	12	415
2011	3 338	996	4 334	56	3 362	44	7 696	86 572	9	165
2012	12 581	1 189	13 770	79	3 669	21	17 439	86 711	20	1 661
2013										
Razem	73 155	12 124	85 279	52	77 218	48	162 497	820 138	20	~ 744 m ³ /rok

- W wyniku całości zjawisk szkodotwórczych, które na obszarze i w drzewostanach Nadleśnictwa Opole wystąpiły w latach 2004-2012, masa wyrobionych z przyczyn sanitarnych oraz zdrowotnych wiatrołomów, śniegołomów oraz posuszu wyniosła łącznie 162 138 m³ i w tym rozmiarze, stanowiąc 20% udziału w pozyskanej przez nadleśnictwo masy grubizny ogółem, jest wielkością umiarkowaną.
- Struktura zrealizowanych cięć sanitarnych (co do racji ich podejmowania) była następująca:
 - rozmiar potrzeb porządkowania skutków szkód atmosferycznych w drzewostanach (→ wiatro-, śniegołomów) wyniósł 77 218 m³, tj. przeciętnie ~ 8,6 tys. m³/rok (→ 9% zrealizowanego rozmiaru cięć grubizny ogółem; 48% cięć sanitarnych).
 - rozmiar potrzeb wyróbki posuszu powodowanych przyczynami przyrodniczo-sanitarnymi, wyniósł 85 279 m³, tj. przeciętnie ~ 9,5 tys. m³/rok (→ 11% zrealizowanego rozmiaru cięć grubizny ogółem; 52% rozmiaru cięć sanitarnych), przy czym w znaczącej większości wyrabiany posusz był posuszem iglastym (so, św), stanowiąc 86% całości masy usuniętych przez nadleśnictwo drzew posuszowych.
- Podsumowując, potrzeby podejmowania wymuszonych cięć sanitarnych w Nadleśnictwie Opole w latach 2004-2012 w

podobnej mierze determinowane były tak szkodami pochodzenia atmosferycznego jak i wydzielającym się posuszem (→ diagram), a ich rozmiar, z przeciętną roczną masą ~ 18,1 tys. m³ pozostawał wielkością gospodarczo umiarkowanie istotną.

8. W porównaniu z okresem poprzedniego PUL, tj. z latami 1995-2003, następuje pewne zmniejszenie (→ o 10%) potrzeb wykonywania wymuszonych cięć sanitarnych (→ przeciętny roczny rozmiar tych cięć tamtego okresu to → 20,0 tys. m³/rok).
9. Łączna powierzchnia zrębów otwartych w przyczyn sanitarnych, założonych w latach 2004-2012, wynosi 83 ha.

10. Pożary lasu w okresie lat 2004-2012 miały miejsce na powierzchni 33 ha.
11. Intensywność wydzielania i wyróbki posuszu w Nadleśnictwie Opole w latach 2004-2012 wynosiła przeciętnie 0,53 m³/ha/rok. Parametr ten w zestawieniu z wielkością przeciętnego przyrostu drzewostanów (→ 7,06 m³/ha/rok) pokazuje, że poziom ubytku przyrostu z zasobów drzewnych nadleśnictwa w latach 2004-2012 z tyt. naturalnych procesów wydzielania się posuszu był umiarkowanie niewielki → 8%. Dla głównych gatunków drzew poziom tego ubytku pozostawał jednakowoż różny, co wynika też wprost ze zróżnicowania ich zdrowotności, i wynosił:
- dla sosny → 5%,
 - dla dębu → 9%,
 - dla brzozy → 11%,
 - dla świerka → 133%.

Uwagę zwraca, ujawniony w tej charakterystyce, b. silny poziom ubytku świerka → gatunku będącego obecnie najslabszym zdrowotnie składnikiem drzewostanów, w wielkości znacznie przewyższającej poziom przyrostowego potencjału świerka.

12. Rola szkodników owadzych we współkształtowaniu stanu zdrowotno-sanitarnego drzewostanów, w stymulowaniu czy też współuczestniczeniu w zamieraniu drzew i wydzielaniu posuszu głównych gat. lasotwórczych Nadleśnictwa Opole pozostaje zasadniczo drugorzędna. W przypadku sosny dotyczy przyptaszczka granatka oraz cetyńców, w odniesieniu do dębu dotyczy zarówno foliofagów (→ zwójki i miernikowce) jak i kambiofagów (→ opiętki), w przypadku modrzewia → kornika modrzewiowca. Natomiast jeśli chodzi o świerka, to rola ta pozostaje jednakowoż istotna i dotyczy podstawowego zespołu owadów kambiofagicznych świerka → kornika drukarza i rytownika pospolitego.
13. Rejestrowane w latach 2004-2012 wielkości mas posuszu pozostającego na lesie na koniec września, będące miarą poziomu posuszowej higieny sanitarnej drzewostanów nadleśnictwa, kształtowały się w wysokościach od 164 m³ (→ 2008 r.) do 1 574 m³ (→ 2004

r.), średnio → 744 m³/rok. Przeciętny wskaźnik stanu posuszowej higieny drzewostanów Nadleśnictwa Opole za okres lat 2004-2012 wynosi 0,04 m³/ha → był zatem śladowy.

14. Analiza powyższa pozwala na sformułowanie następujących wniosków podsumowujących:

- **stan zdrowotny lasu** Nadleśnictwa Opole charakteryzuje się generalnie dobrą zdrowotnością drzewostanów, przede wszystkim sosny jako gat. dominującego a także brzozy, umiarkowaną zdrowotnością dęba oraz złą zdrowotnością świerka;
- **stan sanitarny lasu**, kształtowany poziomem posuszowej higieny lasu, częstości oraz wielkości powstawania szkód atmosferycznych, presji szkodników wtórnych oraz realizowanymi przez nadleśnictwo działaniami porządkującymi (→ wyróbka posuszu i wiatrołomów), utrzymywany jest w Nadleśnictwie Opole na dobrym poziomie, minimalizującym poprzez te działania możliwość powstawania oraz rozwoju potencjalnych ognisk zagrożeń dla trwałości lasu.

15. Spośród szkodników owadzych o odnotowanym w Nadleśnictwie Opole w okresie lat 2004-2012 występowaniu na łącznej powierzchni 3 691 ha (→ przeciętnie ~ 410 ha/rok) poważniejsze znaczenie miały (→ Tabela 3):

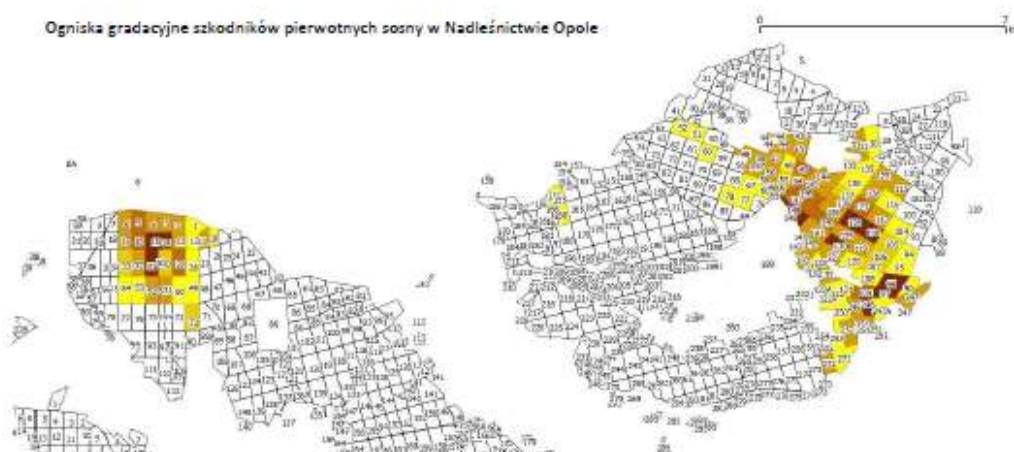
- **brudnica mniszka** → występowanie szkodnika w stanach zagrożeń notowano w latach 2004-2006 łącznie na powierzchni 1 899 ha i w nasileniu wymagającym wykonywanie każdego roku zabiegów ograniczających, którymi objęto łącznie obszar drzewostanów o powierzchni 1 315 ha;
- **szeliniaki** → wzmożone występowanie szeliniaka w uprawach sosny, świerka i modrzewia w latach 2004-2012 było rejestrowane rokrocznie, na łącznej powierzchni 972 ha; wobec szkodnika podejmowano zabiegi profilaktyczne i ograniczające na areale 931 ha upraw;
- **boreczniki sosnowe** → nasilone, gradacyjne występowanie boreczników sosnowych, a głównie borecznika jasnobrzuchego, miało miejsce w 2006 roku; zwalczaniem chemicznym objęto wówczas powierzchnię 703 ha;
- **krobik modrzewiowiec** → silniejsze defoliacje modrzewia w wyniku żerowania krobika wystąpiły w roku 2009;
- **osnuja gwiaździsta** → stany zagrożeń od osnui rejestrowano w roku 2011 i 2012 na łącznej powierzchni 25 ha; zabiegów ograniczających nie wykonywano.

Tabela 3

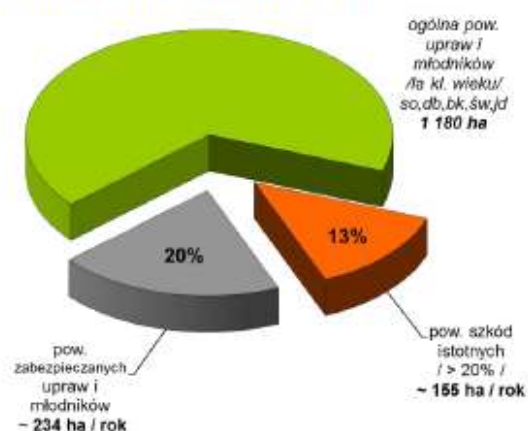
Lp	Szkodnik	Powierzchnia występowania / uszkodzeń /w latach 2004-2012/ (ha)	Powierzchnia zabiegów ograniczających /w latach 2004-2012/ (ha)
<i>owady / 3 690.7 ha / ~ 410 ha/rok</i>			
1	brudnica mniszka	1 899.0	1 315.0
2	szeliniaki	972.0	931.0
3	boreczniki sosnowe	703.0	703.0
4	krobik modrzewiowiec	78.0	-
5	osnuja gwiaździsta	25.2	-

6	chrabąszczowate (pędraki)	4.5	0.9
7	ochojniki	2.9	2.9
8	rolnice	2.8	2.8
9	borecznik rudy	2.0	-
10	inne mszyce na gat. iglastych	1.0	1.0
11	inne mszyce na gat. liściastych	0.3	0.3
12	kornik modrzewiowiec	0.1	-
ssaki / 1 396.4 ha / ~ 155 ha/rok			
13	jeleniowate	1 393.00	2 103.0
14	gryzonie	3.4	-
Razem owady i ssaki w latach 2004-2012		5 087.1	5 058.8

16. Wykonana kwerenda nasilonych pojavów foliofagów sosny w drzewostanach nadleśnictwa za okres lat 1985-2010 zdefiniowuje cechę obszaru ogniska gradacyjnego szkodników pierwotnych sosny w Nadleśnictwie Opole na łącznym areale 2 344 ha drzewostanów (→ wystąpiły gatunki: brudnica mniszka, boreczniki sosnowe, poproch cetyniak, osnuja gwiaździsta).

17. W warunkach Nadleśnictwa Opole najważniejszym szkodnikiem lasu, będącym powodem powstawania lokalnie istotnych uszkodzeń drzew w fazie upraw i młodnika, jest zwierzyna płowa. Powierzchnia zainwentaryzowanych uszkodzeń upraw i młodników od jeleniowatych w latach 2004-2012 (→ szkody istotniejsze, > 20%) wyniosła łącznie 1 393 ha, tj. średniorocznie 155 ha (→ wielkości 56-266 ha/rok). Szkody od zwierzyny w tym nasileniu obejmowały przeciętnie ok. 13% całości powierzchni drzewostanów Ia kl. wieku gat. narażonych na uszkodzenia (→ so,

db, bk, św, jd / → pow. = 1 180 ha) (→ diagram). Wobec jeleniowatych nadleśnictwo podejmowało w tym okresie chemiczne i mechaniczne zabiegi profilaktyczno-ograniczające na areale powierzchniowym = 2 103 ha; tj. średniorocznie → 234 ha, tj. w obszarze 20% całości powierzchni la kl. wieku).

18. Ogółem w latach 2004-2012 wzmożone występowanie bądź uszkodzenia od **szkodników drzew leśnych** (→ owady + ssaki, wg wykazów ujętych w Formularzu nr 3 Instrukcji O.L.) w Nadleśnictwie Opole zarejestrowano na pow. 5 087 ha, tj. przeciętnie ~ 565 ha/rok (→ 2,7% ogólnej powierzchni drzewostanów nadleśnictwa). Zabiegi ograniczające i profilaktyczne wykonywano na powierzchni 5 060 ha, tj. przeciętnie ~ 562 ha/rok (→ 2,7% powierzchni leśnej nadleśnictwa). Obie te wielkości wskazują generalnie na dość znaczne natężenie problematyki związanej z występowaniem szkodliwych owadów i roślinożernych ssaków w nadleśnictwie.
19. Z zespołu czynników **abiotycznych** w warunkach Nadleśnictwa Opole czynnikiem obejmującym w latach 2004-2012 największy areal szkodliwego oddziaływania na las były podtopienia i zalania. Z pozostałych czynników abiotycznych w latach 2004-2012 uszkodzenia na większych arealach wywołały również: grad, obniżenia poziomu wód i susza, przemrożenia, wiatr i śnieg (→ Tabela 4). Razem uszkodzenia od różnorodnych **czynników abiotycznych** odnotowano w latach 2004-2012 w Nadleśnictwie Opole na łącznej powierzchni 3 470 ha, tj. przeciętnie na powierzchni ~ 386 ha/rok (→ Tabela 4).

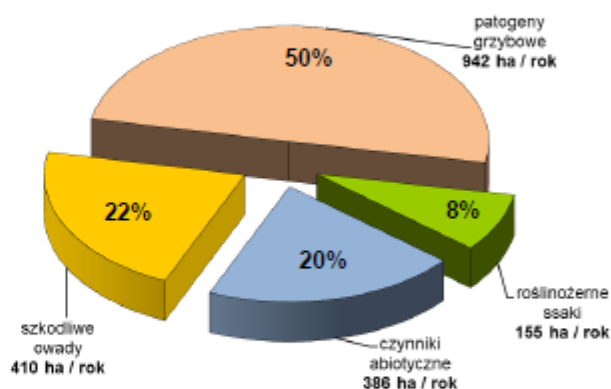
Tabela 4

Lp	Czynnik abiotyczny / patogen grzybowy	Powierzchnia występowania /razem w latach 2004-2012/ (ha)
<i>czynniki abiotyczne / 3 470.0ha / ~ 386 ha/rok</i>		
1	podtopienia i zalania	3 083.8
3	grad	241.9
3	obniżenie poziomu wód, susza	57.3
4	zmrożenia, zwarzenia	35.7
5	wiatr	20.6
6	śnieg	18.7
7	oparzenia, wędnięcie	11.2
8	pożar	0.6
9	szkody od uderzenia pioruna	0.3
<i>patogeny grzybowe / 8 476.6 ha/ ~ 942 ha/rok</i>		
10	rdza kory sosny zwyczajnej	7 200.0
11	huba korzeni	1 184.0
12	zamieranie jesionu	24.7
13	opieńkowa zgnilizna korzeni	17.5
14	zamieranie dębów	17.2
15	Pasożytnicza zgorzel gat. iglastych	6.9

16	osutki sosny	6.5
17	mączniak dębu	5.3
18	skrzęta sosny	4.9
19	zamieranie pędów sosny	4.2
20	zamieranie brzozy	3.0
21	Pasożytnicza zgorzel gat. liściastych	2.2
22	przewężenie podstaw łodygi	0.2
23	osutki innych gatunków - dąglezji	0.1
Razem czynniki abiotyczne i patogeny grzybowe w latach 2004-2012		11 946.6

20. Wśród patogenów grzybowych, których szkodliwe występowanie w latach 2004-2012 odnotowano na łącznym obszarze 8 477 ha (→ przeciętnie ~ 942 ha/rok), największe arealy uszkodzeń dotyczyły rdzy kory sosny zwyczajnej (obwar sosny) i huby korzeni. Z innych chorób lasu na większych powierzchniach rejestrowano również zamieranie jesionu, opieńkową zgniliznę korzeni i zamieranie dębów (→ Tabela 4).
21. Ogółem w latach 2004-2012 uszkodzenia od czynników abiotycznych i patogenów grzybowych (→ wg wykazów ujętych w Formularzu nr 4 Instrukcji O.L.), zarejestrowano na pow. 11 947 ha, tj. przeciętnie na 1 327 ha w roku. Wielkość ta, stanowiąc 6,2% powierzchni drzewostanów nadleśnictwa, jest wielkością znaczącą. Stąd też, choć nawet przy stosunkowo niewielkim udziale wyrotów i złomów w wyróbce grubizny ogółem (→ 9%), jako skutków oddziaływania czynników abiotycznych (→ wiatru i śniegu), uznać należy natężenie problematyki szkód abiotycznych i patogenów grzybowych minionego okresu urzędzeniowego dla Nadleśnictwa Opole za gospodarczo istotne.

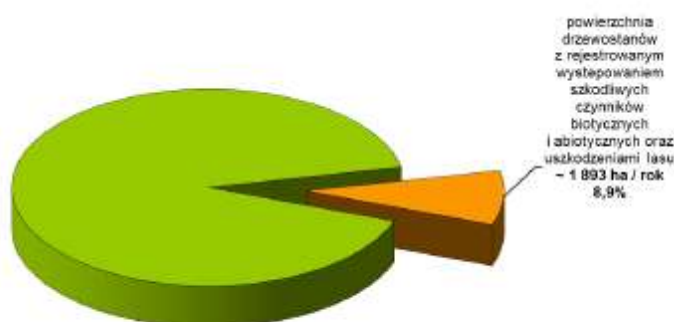
22. Rozpatrując udział poszczególnych grup czynników szkodliwych w ogólnej powierzchni ich występowania w latach 2004-2012 na terenie Nadleśnictwa Opole (→ wg danych rejestrowanych w formularzach nr 3 i nr 4), stwierdza się, że rolę podstawową wśród tych czynników miały patogeny grzybowe (→ 50%), w dalszej kolejności były to szkodliwe owady (→ 22%), następnie czynniki abiotyczne (→ 22%) i roślinożerne ssaki (→ 8%) (diagram).

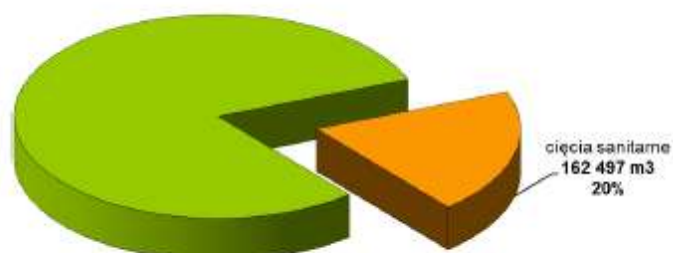
23. Dokonując finalnej oceny wagi zagadnień ochrony lasu w Nadleśnictwie Opole wg miary udziału powierzchni drzewostanów z zarejestrowanym występowaniem szkodliwych czynników abiotycznych i biotycznych oraz notowanymi uszkodzeniami od tych czynników (→ 1 893 ha/rok), odnoszonej do całej powierzchni leśnej zalesionej nadleśnictwa (→ 21 318 ha), który to wskaźnik na przestrzeni lat 2004-2012 ukształtował się na średniorocznym

poziomie $\rightarrow = 8,9\%$ i wraz z należnym uwzględnieniem poziomu potrzeb wykonywania w tym okresie wymuszonych cięć sanitarnych $\rightarrow = 20\%$ rozmiaru pozyskania grubizny ogółem (diagramy), ocenić należy, że problematyka ochrony lasu, jako konsekwencja występowania na terenie nadleśnictwa zespołu wielorakich czynników szkodliwych, osłabiających zdrowotność drzew i drzewostanów bądź wywołujących szkody bezpośrednie, pozostawała w Nadleśnictwie Opole w latach 2004-2012 zagadnieniem o znaczącej istotności.

Udział arealu występowania szkodliwych czynników biotycznych i abiotycznych oraz uszkodzeń lasu w ogólnej powierzchni leśnej nadleśnictwa (średniorocznie w latach 2004-2012)

Udział cięć sanitarnych w pozyskaniu grubizny ogółem w latach 2004-2012

III. Wskazania w zakresie ochrony lasu

Podstawowe wskazania w zakresie ochrony lasu dla Nadleśnictwa Opole wynikają z:

- potrzeby realizowania obligatoryjnych zapisów Instrukcji Ochrony Lasu,
- aktualnego stanu lasu oraz ze zidentyfikowanych dla terenu nadleśnictwa realnych i potencjalnych zagrożeń.

Są to czynności związane z monitorowaniem stanu lasu oraz z podejmowaniem koniecznych zabiegów profilaktycznych i ochronnych:

Monitorowanie stanu lasu

1. Wykonywanie rutynowych, corocznych kontroli zagrożenia lasu przez owady:
 - kontrola występowania szkodników korzeni;
 - kontrola występowania brudnicy mniszki;
 - jesienne poszukiwania szkodników pierwotnych sosny.

2. Rejestrowanie zdarzeń związanych z występowaniem szkodników lasu i uszkodzeń przewidzianych odnotowywaniu w formularzu 3 I.O.L.
3. Wykonywanie rutynowych, corocznych ocen zagrożenia lasu przez grzyby patogeniczne i czynniki abiotyczne; dokonywanie możliwie najpełniejszej, faktycznej diagnozy zagrożenia lasu i uszkodzeń przez te czynniki szkodotwórcze; rejestracja wyników ocen w formularzu 4 I.O.L.
4. Wykonywanie rutynowych, corocznych kontroli zagrożenia lasu przez roślinożerne ssaki.
5. Wykonywanie inwentaryzacji uszkodzeń drzewostanów przez owady foliofagiczne w przypadku wystąpienia defoliacji oraz ich sygnalizowanie do RDLP i ZOL (→ formularz 12 I.O.L).
6. Prowadzenie kontroli występowania szeliniaka w nowozakładanych uprawach w obszarach rejestrowania szkód od owada.
7. Sygnalizowanie do ZOL uszkodzeń i zjawisk chorobowych wymagających rozpoznania.

Zabiegi profilaktyczne i ochronne

1. Utrzymywanie higieny sanitarnej lasu. Porządkowanie drzewostanów z powstających wiatrołomów i wydzielającego się posuszu. W drzewostanach starszych pozostawianie drzew biocenotycznych, drzew dziuplastych oraz pjd. drzew posuszowych do naturalnego rozkładu. Wydzielający się posusz czynny powinien być monitorowany, a jego ilość nie może powodować wzrostu zagrożenia ze strony szkodników wtórnych.
2. W obszarach wzmożonego występowania szeliniaka monitorowanie zagrożenia od owada, podejmowanie zabiegów profilaktycznych i w miarę potrzeb zbiegów ograniczających. Podstawową metodą w walce z szeliniakiem stanowi profilaktyka oraz mechaniczne zabiegi ochronne. Zabieg chemiczny pozostaje ostatecznością.
3. W przypadkach wystąpienia silnych zagrożeń ze strony szkodników pierwotnych → wykonywanie zabiegów ograniczających we współpracy z ZOL i RDLP.
4. W sytuacjach zdiagnozowanych potrzeb stosowanie wypraktykowanych metod ochrony nasadzeń przed uszkodzeniami od zwierzyny płowej.
5. Wspieranie ptactwa leśnego i nietoperzy → wywieszanie skrzynek lęgowych i schronów.

Zespół ds. Opatki
mgr Z. Grzegorz Guzik

LASY PAŃSTWOWE
 Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych
ZESPÓŁ OCHRONY LASU W OPOLU
 45-517 Opole, ul. Grodzowska 10
 tel. 077 / 402 12 92, 402 12 93, 402 12 94

02	RDLP	Katowice
40	Nadleśnictwo	Opole

Formularz nr 3 KOL (czst.)

**ZESTAWIENIE POWIERZCHINI WYSTĘPOWANIA USZKODZEŃ SPOWODOWANYCH PRZEZ OWADY, SSAKI I PTAKI
 I WYKONANYCH ZABIEGÓW OCHRONNYCH**

Lp.	Gatunek/rodzaj szkodnika	Powierzchnia występowania / zabiegów ochronnych (ha)												Razem
		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12			
<i>Szkodliwe owady</i>													3690,7	
1	brudnica mniszka	270,00	640,00	989,00									1899,0	
2	szeliniaki	150,00	173,00	105,00	143,00	122,00	85,00	54,00	54,00	86,00			972,0	
3	boreczniki sosnowe			703,00									703,0	
4	krótkik modrzewiowiec						78,00						78,0	
5	osnuja gwiazdzista								4,35	20,80			25,2	
6	chrabaszczowate (pedraki)		0,20	0,50			0,16	0,49	2,98	0,21			4,5	
7	ochojniki	0,50	0,43	1,00	1,00								2,9	
8	rolnice				0,48			0,27	0,80	1,22			2,8	
9	borecznik rudy	2,00											2,0	
10	inne mszyce na gat. iglastych	0,50			0,45								1,0	
11	inne mszyce na gat. liściastych				0,31								0,3	
12	koronik modrzewiowiec				0,05								0,1	
<i>Rozhnożerze ssaki i ptaki</i>													1396,4	
13	jeleniowate	247,00	266,00	244,00	120,00	65,00	107,00	56,00	111,00	177,00			1393,0	
14	gryzonie	0,80		2,63									3,4	
Razem		670,80	1079,63	2045,13	265,29	187,16	270,76	113,78	170,57	284,01	0,00		5087,1	

Zestawił: A. Radzik

PAŃSTWOWE GOSPODARSTWO LEŚNE
L A S Y P A Ń S T W O W E
 Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych
ZESPÓŁ OCHRONY LASU W OPOLU
 45-517 Opole, ul. Grodzowska 10
 tel. 077 / 402 12 92, 402 12 93, 402 12 94

02	RDLP	Katowice
40	Nadleśnictwo	Opole

Formularz nr 3 (OL, bez)

**ZESTAWIENIE POWIERZCHNI WYSTĘPOWANIA USZKODZEŃ SPORODKOWANYCH PRZEZ OWADY, SSAKI I PIŁAKI
 I WYKONANYCH ZABIEGÓW OCHRONNYCH**

Lp.	Gatunek/rodzaj szkodnika	Powierzchnia występowania / zabiegów ochronnych (ha)												Razem
		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2013		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12			
1	jeleniowate	399,22	303,29	207,41	194,46	302,00	151,15	182,17	159,18	204,10		2103,0		
2	brudnica mniszka	270,00	56,00	989,00								1315,0		
3	szeliniaki	150,00	173,00	105,00	102,00	122,00	85,00	54,00	54,00	86,00		931,0		
4	boreczniki sosnowe			703,00								703,0		
5	ochojniki	0,50	0,43	1,00	1,00							2,9		
6	rolnice				0,48							2,8		
7	inne mszyce na gat. iglastych	0,50			0,45							1,0		
8	chrabąszczowate (pedraki)		0,20	0,50								0,9		
9	inne mszyce na gat. liściastych				0,31							0,3		
	Razem	820,22	532,92	2005,91	298,70	424,16	236,42	236,97	214,40	290,10	0,00	5059,8		

Zestawił: A. Radzik

RAJONOWE GOSPODARSTWO LEŚNE
 L A S Y P A N S T W O W E
 Dywizja Gospodarki Lasów Państwowych
 ZESPÓŁ OCHRONY LASU W OPOLE
 45-517 Opole, ul. Gronowicka 10
 tel. 077 / 402 12 92, 402 12 94

02	RDLP	Katowice
40	Nadleśnictwo	Opole

Formularz nr 4 TOL (czes.)

ZESTAWIENIE POWIERZCHNI WYSTĘPIENIA I SZKODZEŃ SPowodOWANYCH PRZEZ CZYNNIKI ABIOTYCZNE I ANTROPOGENICZNE ORAZ CHOROBY DRZEW LEŚNYCH SPowodOWANYCH PRZEZ GRZYBY PATOGENICZNE I WYKONANYCH ZABIEGÓW OCHRONNYCH

Lp.	Czynnik abiotyczny / patogen grzybowy	Powierzchnia występowania / zabiegów ochronnych (ha)												Razem	
		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013				
Czynniki abiotyczne														3470,0	
1	podpienia i zalania							2,80	3081,00						3083,8
2	grad							2,30							241,9
3	obniżenie poziomu wód, susza	2,43	3,01	33,40		0,41	9,14	0,99	6,09	1,80					57,3
4	zmrózzenia, zwarzenia					12,08		11,28	0,09						35,7
5	wiatr	4,30				15,00		1,27							20,6
6	śnieg								17,48	1,20					18,7
7	oparzenia, wędnięcia								0,49	9,47					11,2
8	pożar														0,6
9	szkody od uderzenia pioruna							0,20							0,3
Patogeny grzybowe														8476,6	
10	rdza kory sosny zwyczajnej	1650,00	1550,00	1550,00	1550,00	550,00			350,00						7200,0
11	huba korzeni	189,00	300,00	81,00	178,00	170,00			129,00	54,00	83,00				1184,0
12	zamieranie jesionu					6,37		18,31							24,7
13	opieńkowa zgnilizna korzeni	16,00						1,50							17,5
14	zamieranie dębów							17,18							17,2
15	paszorytnicza zgorzel gat. iglastych	0,74	0,56	1,00	0,84	0,94	0,62	0,50	0,39	1,29					6,9
16	osutki sosny			0,94	1,65	0,94	0,95	0,50	1,50	0,88					6,5
17	mączniak dębu		0,59	0,22	0,31	0,34		1,47	1,47	0,88					5,3
18	skrzytek sosny			0,44	0,45	1,85		1,71	1,09	0,46					4,9
19	zamieranie pędów sosny		0,53						3,00	2,60					4,2
20	zamieranie brzozy									0,09	1,76				3,0
21	paszorytnicza zgorzel gat. liściastych	0,22		0,15											2,2
22	przewężenie podstawy łodygi	0,20													0,2
23	osutki innych gatunków - daneleżki							0,07							0,1
Razem		1862,89	1854,69	1667,15	1758,33	732,96	64,15	3586,29	75,30	344,85	0,00				11946,6

Zestawił: A. Radzik

PAŃSTWOWE GOSPODARSTWO LEŚNE
L.A.S.Y P.A.N.S.T.W.O.W.E.
 Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych
ZESPÓŁ OCHRONY LASU W OPOLU
 45-517 Opole, ul. Groszowicka 10
 tel. 077 / 402 12 92, 402 12 93, 402 12 94

02 RDLP	Katowice
40 Nadleśnictwo	Opole

Formularz nr 4 IOL (wersj)

ZESTAWIENIE POWIERZCHNI WYSTĘPOWANIA USZKODZEŃ SPORODKOWANYCH PRZEZ CZYNNIKI ABIOTYCZNE I ANTROPOGENICZNE ORAZ CHOROŃ DRZEW LEŚNYCH SPORODKOWANYCH PRZEZ GRZYBY PATOGENICZNE I WYKONANYCH ZABIEGÓW OCHRONNYCH

Lp.	Czynnik abiotyczny / patogen grzybowy	Powierzchnia występowania / zabiegów ochronnych (ha)												Razem
		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013			
1	huba korzeni	189,00	300,00	81,00	178,00	170,00		129,00						1047,0
2	paszoytnicza zgorzel gat. iglastych	0,74	0,56	0,65	0,84	0,94	0,62	0,50	0,39	1,29				6,5
3	mlicznik dębu		0,59	0,22	0,31	0,34		1,47	1,47	0,88				5,3
4	osutki sosny			0,94	1,65	0,94	0,95	0,50						5,0
5	paszoytnicza zgorzel gat. liściastych	0,22		0,15					0,09	1,76				2,2
6	skretak sosny			0,44	0,45	0,45								1,3
7	zamieranie pędów sosny		0,53											0,5
8	przewężenie podstaw łodygi	0,20												0,2
Razem		190,16	301,68	83,40	181,25	172,67	1,57	131,47	1,95	3,93	0,10			1068,1

Zestawił: A. Radzik

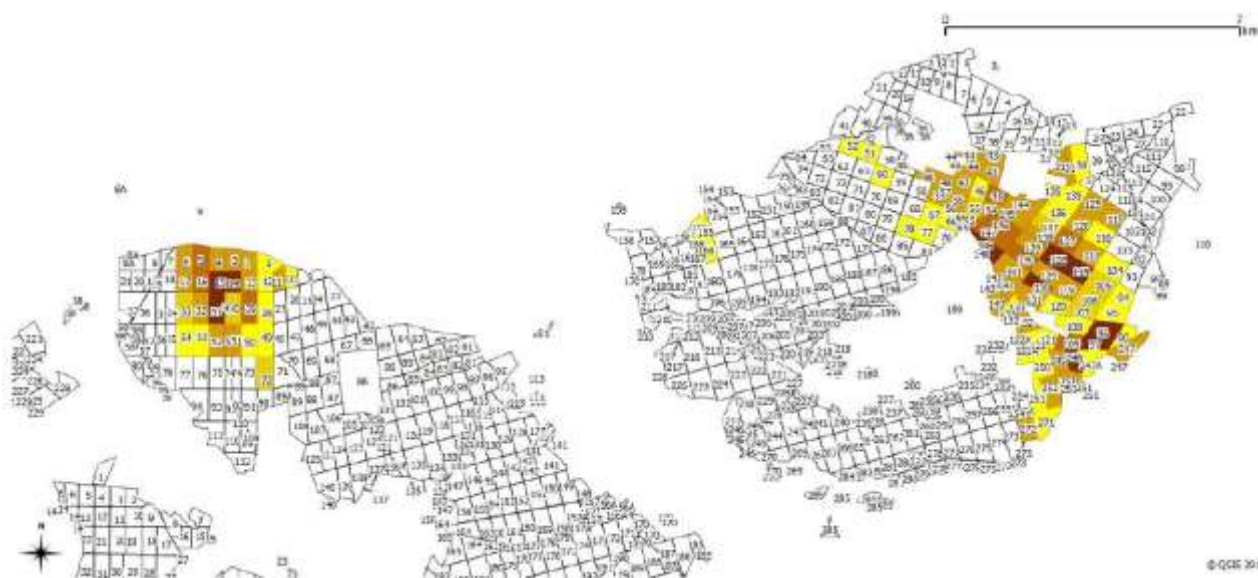
Nadleśnictwo Opole

Obszary ognisk gradacyjnych szkodników pierwotnych sosny (wg występowania/zagrożeń w latach 1985-2010)
/ foliofagi monitorowane na podstawie jp (boreczniki sosnowe, poproch cetyniak, osnuja gwiazdzista) /

Nadleśnictwo Opole

Obszary ognisk gradacyjnych szkodników pierwotnych sosny (wg występowania/zagrożeń w latach 1985-2010)
/ brudnica mniszka + foliofagi monitorowane na podstawie jp (boreczniki sosnowe, poproch cetyniak, osnuja gwiazdzista) /

© GGE 2013

**Koreferat Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej w Krakowie
wykonawcy projektu Planu Urządzenia Lasu do
„Analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania
dotychczasowego planu urządzenia lasu”**

**1 ZMIANY W STANIE POSIADANIA WG KATEGORII GRUNTU Z
WYJAŚNIENIEM PRZYCZYŃ TYCH ZMIAN.**

Ad. 1. Stan gruntów Nadleśnictwa Opole przyjęto na dzień 1.05.2013r., wg rejestru geodezyjnego wynoszący 22868,0174 ha, uwzględniający współwłasność 0,0792 ha. Powierzchnia bez współwłasności wynosi 228679382 ha. Nie zostało uwzględnione przekazanie gruntów na rzecz GDDKiA, pod poszerzenie dróg, które nie zostało zakończone przed 1.05.2013r.

**2 PORÓWNANIE ZAPLANOWANYCH ZADAŃ GOSPODARCZYCH ZA
UBIEGŁE DZIESIĘCIOLECIE Z ICH WYKONANIEM.**

Ad. 2.1. UŻYTKOWANIE RĘBNE

Użytkowanie przygodne rębne, wynikające z potrzeb zachowania właściwego stanu sanitarnego lasu, wynosiło 6,2% dziesięcioletniego etatu użytkowania rębnego. Ograniczyło to możliwość wykonania pełnego etatu powierzchniowego zaplanowanego użytkowania. Nie zrealizowanie 13% etatu powierzchniowego użytków rębnych miało wpływ na zwiększenie projektowanego etatu użytkowania rębnego na lata 2014-2023, podyktowanego potrzebami hodowlanymi istniejących drzewostanów rębnych i przeszłorębnych.

Ad. 2.2. UŻYTKOWANIE PRZEDRĘBNE

Etat powierzchniowy czyszczeń wykonany został w 107%, trzebieży w 84%. W wymiarze miąższościowym pozyskana w użytkach przedrębnych wielkość drewna, nie przekroczyła maksymalnej zakładanej w PUL ubiegłego okresu wysokości 460 037 m³ i wyniosła 459 827 m³. Ogółem etat cięć użytków głównych zrealizowano w 100% (907 605 m³ z maksymalnej wielkości 907 929 m³)

Ad. 2.3. ANALIZA WYKONANIA PLANOWYCH ZABIEGÓW DWUNAWROTOWYCH

Bez uwag.

Ad. 2.4. HODOWLA LASU

Nie wykonanie planu odnowień jest konsekwencją nie zrealizowania etatu powierzchniowego użytkowania rębnego, jak i dłuższym okresem przelegiwania zrębów. Powierzchnia zrębów na koniec 2013 roku wynosi 299,16 ha. Halizny wykazane w poprzednim okresie zostały odnowione w 100%, na koniec 2013 roku zinwentaryzowano tylko 3,74 ha halizn, powstałych wskutek pożaru i podtopienia młodników. Wykonane odnowienia i zalesienia są dobrej i bardzo dobrej jakości, a 90% z nich charakteryzuje zadrzewieniem na poziomie 0,9-1,0.

**3 OCENA WPŁYWU WYKONANYCH ZABIEGÓW GOSPODARCZYCH NA
STAN LASU.**

Ad. 3.1. WIELKOŚĆ ZASOBÓW DRZEWNYCH NA 1 HA I NA CAŁEJ POWIERZCHNI

W mijającym dziesięcioleciu nastąpił znaczny wzrost zasobów drzewnych w Nadleśnictwie, aż o 1 331 tys. m³. Jest to wynikiem znacznie większego przyrostu drzewostanów niż zakładano w PUL, jak również zmianą metody obliczania zasobów drzewnych. Poprzednia oparta była na

OPIS PRZYJĘTYCH ZASAD OKREŚLANIA ZADAŃ GOSPODARCZYCH

powierzchniach relaskopowych. Spodziewany zapas w PUL mijającego okresu szacowano na poziomie 5089522 m³, wobec zainwentaryzowanych 6292965 m³.

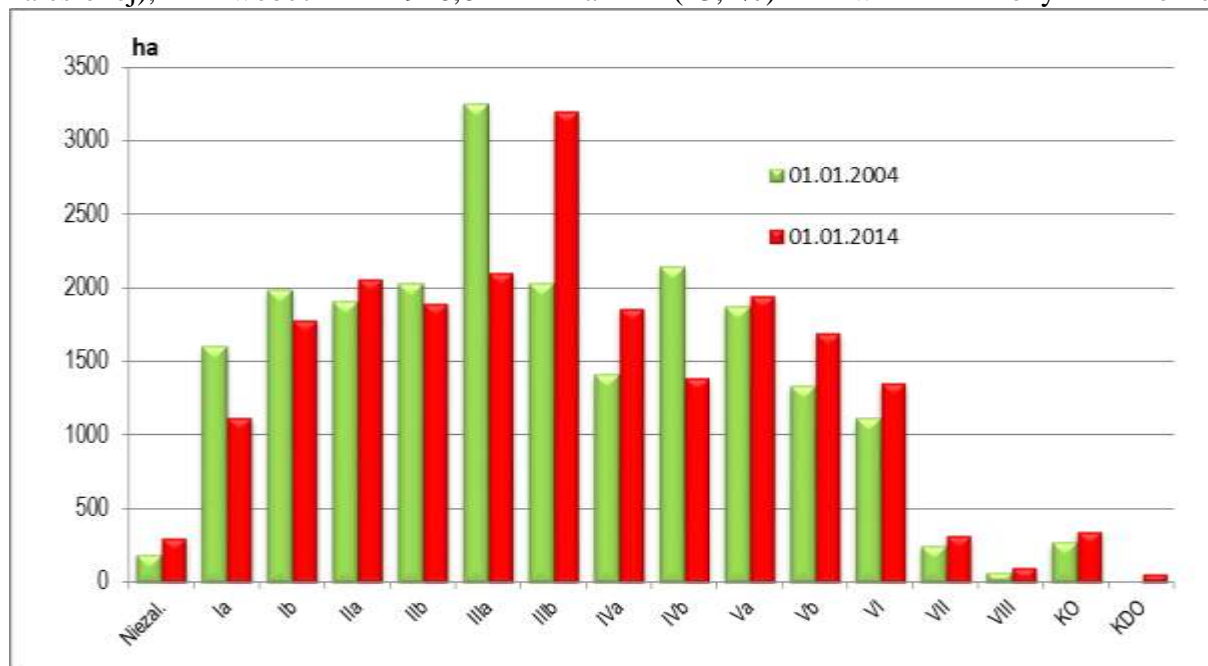
Nastąpił wzrost zasobności we wszystkich klasach wieku, zaś średnia zasobność wzrosła z 233 na 296 m³/ha.

Stan Na	Jedn.	Grunty leśne niezalesione			Drzewostany w klasach i podklasach wieku							
		do odnowienia		pozo stałe	I		II		III		IV	
		Płazo winy	halizny zręby		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80
		Powierzchnia w ha / zapas w m ³										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Powierzchnia												
1.01. 2004	ha		185,76		1606,82	1992,02	1912,95	2035,46	3252,23	2032,74	1417,05	2152,19
	%		0,9		7,5	9,3	9,0	9,5	15,1	9,5	6,5	10,0
1.01. 2014	ha		302,90	61,71	1118,36	1785,20	2059,68	1897,42	2105,64	3200,62	1862,80	1391,75
	%		1,40	0,29	5,18	8,27	9,53	8,77	9,75	14,86	8,63	6,45
Różnica	ha		117,16	61,71	-488,46	-206,82	146,73	-138,04	-1146,59	1167,88	445,75	-760,44
Masa												
1.01. 2004	m ³				1350	45925	231700	442910	881260	636040	454110	707030
	%				0,0	0,9	4,7	8,9	17,8	12,8	9,0	14,2
1.01. 2014	m ³		3351	1469	1765	47385	316400	451225	661700	1175520	712780	576280
	%		0,05	0,02	0,03	0,75	5,02	7,15	10,50	18,68	11,32	9,15
Różnica	m ³		3351	1469	415	1460	84700	8315	-219560	539480	258670	-130750
Przeciętna zasobność												
1.01. 2004	m ³ /ha				1	23	121	218	271	313	320	329
1.01. 2014	m ³ /ha				2	26	154	238	314	367	383	414
Różnica	m ³ /ha				1	3	33	20	43	54	63	85

Stan Na	Jedn.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku					KO	KDO	Przest. na gruntach leśnych	Razem	
		V		VI	VII	VIII				Grunty zal.	Grunty zal. i nie zal.
		81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyż.					
		Powierzchnia w ha / zapas w m ³									
1	2	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
Powierzchnia											
1.01. 2004	ha	1876,50	1335,80	1118,22	250,39	61,25	271,27	3,18		21318,07	21503,83
	%	8,7	6,2	5,2	1,2	0,3	1,3	0,0		99,1	100,0
1.01. 2014	ha	1945,39	1695,13	1351,44	315,38	96,29	345,29	59,98		21230,37	21594,98
	%	9,01	7,85	6,26	1,46	0,45	1,60	0,25		98,31	100,0
Różnica	ha	68,89	359,33	233,22	64,99	35,04	74,02	56,8		-87,7	91,15
Masa											
1.01. 2004	m ³	617140	420595	343760	75750	18290	61435	1540	25607	4964442	4966328
	%	12,4	8,5	6,9	1,5	0,4	1,3	0,0		100,0	100,0
1.01. 2014	m ³	810130	691220	530940	136110	41075	91045	13735	35654	6292965	6297785
	%	12,87	10,98	8,43	2,16	0,65	1,45	0,21	0,57	99,93	100,0
Różnica	m ³	192990	270625	187180	60360	22785	29610	12195	10047	1328523	1331457
Przeciętna zasobność											
1.01. 2004	m ³ /ha	327	316	307	303	299	227	484		233	231
1.01. 2014	m ³ /ha	416	408	393	432	427	264	242		296	292
Różnica	m ³ /ha	89	92	86	129	128	37	-242		63	61

Wzrosła powierzchnia drzewostanów rębnych i przeszłorębnych; sumaryczna powierzchnia V i starszych klas wieku, w tym KO i KDO wynosi obecnie 5808,90 ha (27,3% powierzchni

zalesionej), wobec 4916,61 ha (23,1%) w minionym okresie.

Struktura gatunkowa wg gatunków panujących nie uległa większym zmianom. Głównym gatunkiem lasotwórczym pozostaje sosna zajmując 86,3% powierzchni leśnej, inne ważniejsze gatunki to: dąb (5,3%), brzoza (3,8%) i olsza (3,1%). Udział rzeczywisty wykazuje już mniejszy udział sosny (74,7%), wzrasta zaś udział pozostałych gatunków: dębu (7,7%), brzozy (7,0%) i olszy (3,7%), a wśród ważniejszych gatunków domieszkowych występują: świerk (2%), modrzew (1,7%) i buk (1,7%).

Ad. 3.2. JAKOŚĆ UPRAW I MŁODNIKÓW, W TYM ZGODNOŚĆ Z TYPAMI SIEDLISKOWYMI LASU

Bez uwag.

Ad. 3.3. OCENA ODNOWIEŃ PODOKAPOWYCH ORAZ UPRAW I MŁODNIKÓW PO RĘBNIACH ZŁOŻONYCH

Bez uwag.

Ad. 3.4. STAN ZDROWOTNY I SANITARNY LASU

Stan zdrowotny drzewostanów Nadleśnictwa należy uznać za dobry, zaś stan sanitarny utrzymywany na bardzo dobrym poziomie, a załoga Nadleśnictwa szybko reaguje na pojawiające się szkody czy pogorszenie stanu zdrowotnego np. wykazane halizny powstały w ostatnim roku.

Ad. 3.5. STAN INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Bez uwag.

4. ROZMIAR SZKÓD W LASACH SPOWODOWANYCH PRZEZ CZYNNIKI BIOTYCZNE, ABIOTYCZNE I ANTROPOGENICZNE Z UWZGLĘDNIENIEM LOKALIZACJI I PRZYCZYN

Ad. 4.1. SZKODY W UPRAWACH, MŁODNIKACH, ŻERDZIOWINACH ORAZ PODSZYTACH, NALOTACH I PODROSTACH SPOWODOWANE PRZEZ ZWIERZYNĘ.

Sumaryczna powierzchnia zainwentaryzowanych szkód od zwierzyny wyniosła 2206,14 ha, przy czym szkody na poziomie ponad 25% wynosiły 955,80 ha.

Ad. 4.2. SZKODY POWODOWANE PRZEZ POŻARY

Na bieżący okres gospodarczy Nadleśnictwo zostało zaliczone ponownie do I kategorii zagrożenia pożarowego.

Ad. 4.3. SZKODY POWODOWANE PRZEZ OWADY

Bez uwag.

Ad. 4.4. GRZYBY PATOGENICZNE

Występowanie uszkodzeń od różnych grzybów patogenicznych zaobserwowano na 4342,6 ha drzewostanów Nadleśnictwa.

Ad. 4.5. SZKODY POWODOWANE PRZEZ ZANIECZYSZCZENIE ŚRODOWISKA

Na potrzeby obecnego Planu Urządzenia Lasu zasięg stref uszkodzeń przyjęto wg poprzedniej, rewizji PUL. Lokalizacja oddziałów i powierzchnia w poszczególnych strefach uszkodzeń przemysłowych przedstawia się następująco (*pow. leśna zalesiona i niezalesiona*):

I strefa słabych uszkodzeń - **3286,69 ha (15,2%)**

obręb Dąbrowa Opolska: oddz. 2-8, 11-14, 40-51, 68-71, 73-76, 124-132, 134-135, 137-144, 152-155, 159-162, 170-180, 183, 187, 192, 198 o pow. **1755,45 ha**;

obręb Grudzice: 7-9, 15-18, 23-28, 33-41, 46-54, 59-62, 70, 136-140, 156-164, 166-170, 176-180 o pow. **1531,24 ha**.

II strefa średnich uszkodzeń - **18281,13 ha (84,8%)**.

obręb Dąbrowa Opolska, oddz. 1, 9-10, 15-39, 52-67, 72, 77-123, 131-133, 136, 145-151, 156-158, 163-169, 181-182, 184-186, 188-191, 193-197 o pow. **3088,87 ha**;

obręb Grudzice: 1-6, 10-14, 19-22, 29-32, 42-45, 55-58, 63-66, 68-69, 71, 73-123, 125-133, 133A, 134, 134A, 135, 141-153, 155, 171-175 o pow. **2950,65 ha**;

obręb Krasiejów: 1-122, 122A, 123-236, 236A, 237-247, 247A, 248-285 o pow. **6606,76 ha**;

obręb Zbicko: 1-8, 8A, 9-21, 23-38, 43-58, 62-89, 89A, 90-156, 156A, 157, 157A, 158-165, 170-199, 202-207, 209-233, 236-239 o pow. **5634,85 ha**.

Ad. 4.6. SZKODY POWODOWANE PRZEZ CZYNNIKI KLIMATYCZNE

Bez uwag.

5. PODSTAWOWE WYNIKI Z ZAKRESU UŻYTKOWANIA UBOCZNEGO

Bez uwag

6. OCENA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z PROGRAMU OCHRONY PRZYRODY

Ad. 6.1. OBSZARY CHRONIONE

Ad. 6.1.7. POMNIKI PRZYRODY

W oddziale 15b w obrębie Grudzice figurujący w rejestrze jako pomnik, dąb jest niestety martwy (świadek).

Do pozostałych punktów referatu nie wnosimy uwag.

Kraków, dnia 04 października 2013r.

Sporządził:

Dariusz Szmigiel

Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach

Ocena Końcowa Dyrektora RDLP w Katowicach gospodarki leśnej w Nadleśnictwie Opole za okres od 1 stycznia 2004r. do 31 grudnia 2013r.

Oceny dokonano w oparciu o Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012r. (Dz.U.2012.1302) oraz Instrukcję Urządzenia Lasu z dnia 21 listopada 2011r.

Szczegółowa analiza gospodarki ubiegłego okresu (z uwzględnieniem aktualnie sporządzonego opisu lasu) została zawarta w referacie „Analiza gospodarki przeszłej” Nadleśniczego Nadleśnictwa Opole oraz w koreferacie BULiGL o/Kraków. Ekspirujący PUL został zatwierdzony Decyzją Ministra Środowiska z dnia 22.11.2004r. i nie podlegał aneksowaniu.

Powierzchnia Nadleśnictwa ustalona na 01.01.2014r. wynosi 22 867,95 ha ogółem. W ubiegłym 10-leciu po dokonaniu rozliczeń i uzgodnień powierzchnia nadleśnictwa nie uległa istotnym zmianom. W ubiegłym okresie przybyło 39,54 ha gruntów, głównie z tytułu przejęcia gruntów z Nadleśnictwa Turawa i Prószków, przejęcia gruntów od Agencji Nieruchomości Rolnych i Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Powierzchnia lasów ochronnych zgodnie z Zarządzeniem Nr 197 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 22 sierpnia 1995r. oraz Zarządzeniem Nr 141 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 19 maja 1995r. wynosi 21 369, 29 (96% powierzchni lasów). Cała powierzchnia gruntów Nadleśnictwa (100%) posiada założone księgi wieczyste.

Realizacja etatów cięć w poszczególnych kategoriach przedstawia się następująco:

Użytki rębne:

- powierzchniowo - 87 %
- miąższościowo - 100 %

Użytki przedrębne:

- powierzchniowo – 85 %
- miąższościowo – 100 %

Udział użytków przygodnych wynosił 18 %.

Użytkowanie główne masowo wykonano na poziomie 100 %.

Podstawowe zadania w zakresie zagospodarowania lasu wykonano jak niżej:

- odnowienia na pow. otwartej – w tym: płazowiny, halizny, zręby – 67 %,
- odnowienia na pow. otwartej – w tym: grunty nieleśne – 49 ha,
- odnowienia pod osłoną przy rębniach złożonych – 65 %,
- podsadzenia produkcyjne – 0 %
- dolesienia luk i przerzedzeń – 82 %,
- poprawki i uzupełnienia – 39 %
- pielęgnowanie upraw – 62 %
- pielęgnowanie młodników – 118 %,
- melioracje agrotechniczne – 69 %
- melioracje wodne – 11 %

Zabiegi ograniczono do faktycznie występujących potrzeb.

Zgodność składów gatunkowych z GTD dla upraw i młodników na pow. otwartych jest bardzo dobra i wynosi (zgodne i częściowo zgodne) – 96 %. Zadrzewienie upraw i młodników w przedziale 0,7-1,0 na poziomie 99 %. Upraw przepadłych nie stwierdzono. Przeciętne pokrycie w uprawach po rębniach złożonych to 83%. Przeciętne pokrycie w KO to 37%.

W minionym okresie nastąpił wzrost przeciętnej zasobności o 65 m³ na 1ha do wielkości 296 m³/ha.

Generalnie stan zdrowotny i sanitarny drzewostanów nadleśnictwa jest dobry. W minionym okresie wystąpiły szkody klimatyczne głównie wiatry, podtopienia i grad. Zabiegi ochronne przeprowadzono poprawnie.

Trudne warunki gospodarowania w nadleśnictwie determinowane są położeniem na obrzeżu aglomeracji miejskiej. Występują tutaj zjawiska; przegęszczenia sieci dróg, autostrad, infrastruktury miejskiej, duże zanieczyszczenie powietrza oddziałujące na lasy, zjawisko antropopresji, a w związku z tym poważne zagrożenia pożarowe. Mimo niekorzystnego położenia drzewostanów wokół aglomeracji i ciągłej ich penetracji przez mieszkańców, nadleśnictwo podejmowało skuteczne działania w celu minimalizacji zagrożenia pożarowego. Odnotowano 155 pożarów o przeciętnej wielkości 0,23 ha.

Gospodarka łowiecka prowadzona jest w sposób prawidłowy, jednakże zaniepokojenie budzą wysokie stany jeleni. Rozmiar szkód od zwierzyny można uznać na poziomie gospodarczo znośnym. W ślad za wzrostem pogłowia zwierzyny wzrasta również poziom pozyskania.

Główne kierunki inwestowania w infrastrukturę techniczną w latach 2004-2013 to: modernizacja dróg leśnych, modernizacja infrastruktury przeciwpożarowej (wybudowanie 4 dostrzegalni pożarowych), rozbudowa infrastruktury szkółki, budowa budynków o funkcji administracyjno-mieszkalnej (leśniczówki), budowa obiektów małej retencji (2 zbiorniki), inwestycje w obiekty edukacji leśnej modernizacja budynków (w tym siedziby nadleśnictwa).

Ocena wykonanych zadań z ochrony przyrody jest pozytywna.

Zadania z zakresu edukacji leśnej prowadzone są wzorowo, profesjonalnie i z dużym pozytywnym efektem. Nadleśnictwo prowadzi własną bazę edukacyjną (Zielone Centrum Edukacji Przyrodniczo-Leśnej). Nadleśnictwo jest organizatorem lub współorganizatorem wielu imprez edukacyjnych: Sprzątanie świata, Choinka dla zwierząt, Choinki Nadziei, Wakacje w lesie, Dzień drzewa, Dzień Ziemi. W ramach realizacji działań edukacyjnych w trakcie obowiązywania planu nadleśnictwo na bieżąco rozbudowywało i wzbogacało infrastrukturę edukacyjną, oraz nasycalo elementami edukacyjnymi infrastrukturę turystyczną.

Zagospodarowanie turystyczne jest wielokierunkowe: parkingi, miejsca postoju pojazdów, ścieżki rowerowe, ścieżki konne były na bieżąco remontowane i porządkowane (wywóz śmieci).

Nadleśnictwo realizowało nadzór nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa o pow. ok. 1 500 ha, na podstawie porozumień zawartych ze Starostami Powiatowymi.:

Współpracę Nadleśnictwa z samorządami, służbami, społecznością lokalną oceniono jako wzorową.

Uzyskana ocena końcowa – bardzo dobra.

Z up. DYREKTORA RDLP w Katowicach
Zastępca Dyrektora
ds. Gospodarki Leśnej

mgr inż. Bogdan Gleburowski

***3. OPIS PRZYJĘTYCH ZASAD
OKREŚLANIA ZADAŃ
GOSPODARCZYCH DLA
NADLEŚNICTWA***

3.1. Podstawy gospodarki przyszłego okresu

3.1.1. Cele i zasady trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.

Ogólne zasady prowadzenia gospodarki leśnej określa „Polityka leśna państwa” przyjęta przez Radę Ministrów w dniu 22. IV.1997 roku.

Celem polityki leśnej jest określenie działań zmierzających do stworzenia i zachowania warunków dla trwałej wielofunkcyjności lasów, ich wszechstronnej użyteczności i ochrony oraz roli w kształtowaniu środowiska przyrodniczego zgodnie z obecnymi i przyszłymi oczekiwaniami społeczeństwa. Realizacja celów i zadań polityki leśnej wymaga opracowania długookresowych programów wykonawczych, które określą niezbędne rozwiązania gospodarcze, organizacyjne, ekonomiczne i prawne.

Zgodnie z przepisami Ustawy o lasach, głównym celem gospodarki leśnej jest zapewnienie trwałości lasu i ciągłości jego wielofunkcyjnej roli w zagospodarowaniu przestrzennym kraju.

Wielofunkcyjna rola lasów w gospodarce, przyrodzie i życiu człowieka wymaga prowadzenia gospodarki leśnej w sposób zrównoważony, tj. profesjonalnie, racjonalnie i zgodnie z prawami natury, w całej strefie wpływów lasu na środowisko przyrodnicze, gospodarkę i warunki życia ludzi. Leśnictwo wielofunkcyjne w Polsce oparte zostało o przyrodnicze podstawy rozwoju tj. regionalizację przyrodniczo-leśną uwzględniającą zmienność warunków naturalnych, typologię leśną (wyróżnienie siedliskowych typów lasu), naturalny zasięg występowania lasotwórczych gatunków drzew, a także rozpoznane aktualne i potencjalne zespoły roślinne.

Używany powszechnie termin „*trwale zrównoważona gospodarka leśna*” oznacza działalność zmierzającą do ukształtowania struktury lasów i ich wykorzystania w sposób i tempie zapewniającym trwałe zachowanie ich bogactwa biologicznego, wysokiej produktywności oraz potencjału regeneracyjnego, żywotności i zdolności do wypełniania teraz i w przyszłości, wszystkich ważnych ochronnych, gospodarczych i socjalnych funkcji na poziomie lokalnym, narodowym i globalnym, bez szkody dla innych ekosystemów”.

Podstawy przyrodnicze rozwoju leśnictwa, zasada trwałości lasu i ciągłości jego wielostronnych funkcji są fundamentem, na którym opierają się zadania leśnictwa; urządzenie, hodowla, ochrona, użytkowanie lasu.

Plan urządzenia lasu spełnia rolę łącznika w przenoszeniu na poziom lokalny celów gospodarki leśnej, wyznacza też sposoby realizacji tych celów. Stanowi podstawę prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej w Nadleśnictwie.

W szczegółowych wskazaniach niniejszego planu urządzenia lasu przyjmuje się realizowanie sześciu kryteriów trwale zrównoważonej gospodarki leśnej:

- **Zachowanie i odpowiednie wzmacnianie zasobów leśnych.**

W planie urządzenia lasu kryterium to zostało zabezpieczone poprzez:

- ✓ zapewnienie ciągłości użytkowania przez przyjęcie wieków rębności, odpowiednich rębni i okresów odnowienia;
- ✓ wyznaczenie jednostek regulacji użytkowania rębego, czyli gospodarstw w celu pełnego wykorzystania zdolności produkcyjnych siedlisk i urozmaicenia struktury drzewostanów;
- ✓ regulacja rozmiaru użytkowania rębego poprzez wyliczone i przyjęte etaty użytkowania rębego oraz etat użytkowania przedrębego;
- ✓ ustawienie poziomu użytkowania nie przekraczającego wysokości spodziewanego przyrostu. Przewiduje się zatem niewielkie zwiększenie globalnej zasobności na skutek kumulacji części przyrostu;

- ✓ wskazania i wytyczne postępowania gospodarczego określone dla poszczególnych drzewostanów;
- ✓ zapewnienie ładu czasowego i przestrzennego w użytkowaniu;
- ✓ wskazania i wytyczne dotyczące przebudowy drzewostanów;
- ✓ wskazania i wytyczne zmierzające do zachowania równowagi ekologicznej.

- **Utrzymanie zdrowia i żywotności ekosystemów leśnych.**

W planie przewiduje się uzyskanie drzewostanów mieszanych poprzez:

- ✓ Realizowanie odnowień zgodnych z przyjętym składem upraw na poszczególnych siedliskach;
- ✓ Przebudowę drzewostanów o składzie niezgodnym z typem siedliskowym w ramach użytkowania rębego.
- ✓ Cięcia pielęgnacyjne o charakterze przekształceniowym,
- ✓ Cięcia pielęgnacyjne regulujące skład gatunkowy w młodnikach,
- ✓ Uwzględnienie sukcesji naturalnej,
- ✓ W ochronie lasu, poprzez monitorowanie zagrożeń, przewiduje się zapobieganie ich występowaniu.
- ✓ Wytyczne w zakresie racjonalnego gospodarowania zasobami zwierząt łownych (kształtowanie liczebności, struktury wiekowej i płciowej w celu ograniczenia szkód).

Wszystko to ma spowodować zwiększenie stabilności, żywotności i odporności lasów oraz wzmocnienie naturalnych mechanizmów regulacyjnych.

- **Utrzymanie i wzmocnienie produkcyjnych funkcji lasu.**

Kryterium to będzie realizowane poprzez

- ✓ Zwiększenie pozyskania (Etat użytków głównych wynosił w ubiegłym okresie 907 929 m³ netto, z czego wykonano 100 %, obecny etat wynosi 1 328 045 m³ netto), przy utrzymaniu (o 1 rok do poziomu 63 lat) przeciętnego wieku drzewostanów i zasobów leśnych na dotychczasowym poziomie.
- ✓ Zapewnienie odpowiedniej niezbędnej infrastruktury (planuje się budowę dróg, bieżące remonty dróg i ich modernizację) pozwalającej dostarczać produkty i usługi, przy równoczesnym zminimalizowaniu negatywnego wpływu na środowisko.

- **Zachowanie, ochrona i wzbogacanie biologicznej różnorodności ekosystemów leśnych.**

W planie, w szerokim zakresie przewiduje się uzyskiwanie odnowień naturalnych o urozmaiconym składzie gatunkowym, charakteryzujących się dobrą jakością, zgodnych z siedliskiem oraz preferowanie gatunków rodzimych i lokalnych w odnowieniach. Efektem takiego planowania jest zwiększenie powierzchni KO.

W realizacji zadań przewiduje się zwiększanie różnorodności nie tylko w obrębie struktury powierzchniowej, ale również i w zakresie struktury pionowej.

Celem zwiększenia bioróżnorodności planuje się pozostawianie w trakcie wykonywania cięć – obumarłych drzew stojących i leżących, drzew dziuplastych, starodrzewów w odpowiednich ilościach i rozmieszczeniu, tworzenie remiz śródleśnych, kształtowanie strefy ekotonowej wzdłuż dróg, cieków wodnych, obrzeży lasów. Przewiduje się również ochronę zachowawczą cennych biotopów.

- **Zachowanie i odpowiednie wzmocnienie funkcji ochronnych w zagospodarowaniu lasów.**

W planie urządzenia lasu realizację tego kryterium zapewniono poprzez:

- ✓ utrzymanie powierzchni lasów uznanych za ochronne, oraz racjonalne projektowanie użytkowania rębego w tych lasach;
- ✓ zachowawczą ochronę siedlisk bagiennych, łągowych, przyrodniczych siedlisk priorytetowych (gospodarstwo specjalne)
- ✓ zachowawczą ochronę miejsc bytowania chronionych gatunków zwierząt (gospodarstwo specjalne).

- **Zachowanie zasobów genowych najstarszych, autochtonicznych i rodzimych populacji drzew leśnych.**

W planie urządzenia lasu realizację tego kryterium zapewniono poprzez:

- ✓ utrzymanie powierzchni lasów uznanych za ochronne, w tym nasienne, oraz planowaną dalszą działalność zmierzającą do zachowania zasobów genowych rodzimych populacji drzew leśnych (uprawy pochodne);
- ✓ zachowawczą ochronę drzewostanów na siedliskach bagiennych, łągowych, przyrodniczych siedlisk priorytetowych (gospodarstwo specjalne)
- ✓ zachowawczą ochronę drzewostanów najstarszych, które mogą stanowić źródło zasobów genowych rodzimych populacji drzew leśnych (gospodarstwo specjalne), które należy oszczędzać np. w postaci drzewostanów zachowawczych.

- **Utrzymanie innych funkcji i uwarunkowań społeczno-ekonomicznych.**

W planowaniu urządzeniowym dla Nadleśnictwa Opole przejawia się to poprzez:

- ✓ utrzymanie lub wyznaczenie celów turystyczno-rekreacyjnych i dydaktycznych;
- ✓ udział społeczności lokalnej, polegający na wnoszeniu uwag do projektu planu wyłożonego do wglądu w Nadleśnictwie przed procedurą jego zatwierdzenia.

Realizacja powyższych kryteriów jest spełnieniem celów operacyjnych odniesionych do wytycznych ogólnoeuropejskich.

W planie urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Opole zasady trwale zrównoważonej gospodarki leśnej projektuje się realizować jako cele długookresowe (perspektywiczne) oraz średniookresowe.

Realizacja *celów perspektywicznych* polega na:

- Zachowaniu zgodności planowania gospodarki leśnej z obowiązującymi przepisami prawa;
 - ✓ Ustawa o lasach (artykuły od 7 do 14, oraz artykuł 18)
 - ✓ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012 r., w sprawie szczegółowych zasad, warunków i trybów sporządzania planu urządzenia lasu, skróconego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji lasu.

Wszystkie przyjęte w planie rozwiązania są zgodne z powyższymi aktami a także z ustaleniami KZP, które to ustalenia również mieszczą się w ramach zakreślonych powyższymi przepisami.

- Zapewnieniu zgodności zadań planowanych z Zasadami Hodowli Lasu (ZHL);
- Zapewnieniu zgodności zadań planowanych z Instrukcją Urządzania Lasu;

- Zapewnieniu zgodności składów gatunkowych drzewostanów z warunkami przyrodniczymi (w tym specyficznymi dla lokalnych warunków) i możliwościami produkcyjnymi siedlisk - wyrażone w typach gospodarczych drzewostanów;
- Zachowaniu trwałości lasu i ciągłości użytkowania poprzez:
 - ✓ przyjęte wieki rębności dla głównych gatunków drzew;
 - ✓ przyjęcie jak najkorzystniejszych sposobów zagospodarowania lasu adekwatnych do realizacji ustalonych celów gospodarki leśnej (hodowlanych i technicznych).

Cele średniookresowe to większość wskazań, wytycznych i zadań zawartych w planie urządzenia lasu w tym:

- Wskazania i wytyczne, gospodarcze i ochronne dla poszczególnych gospodarstw, a w szczególności lasów ochronnych;
- Zabezpieczenie pożądanego ładu czasowego i przestrzennego – podział lasu na ostepy, stosowanie nawrotów cięć i okresów odnowienia przyjętych dla poszczególnych sposobów zagospodarowania (zgodnie z założeniami przyjętymi na KZP oraz NTG);
- Realizacja celów hodowlanych i technicznych w ramach wskazań dla poszczególnych drzewostanów – przydział poszczególnych drzewostanów do użytkowania rębego i przedrębego w zakresie wyliczonych i przyjętych etatów użytkowania rębego i etatu użytkowania przedrębego;
- Wskazania i wytyczne dotyczące przebudowy drzewostanów, również prowadzoną za pomocą cięć przekształceniowych;
- Wskazania i wytyczne dążące do utrzymania równowagi ekologicznej – ustalenie zadań w poszczególnych dziedzinach:
 - ✓ w zakresie odnowienia i pielęgnowania lasu;
 - ✓ zadania z zakresu ochrony lasu i ochrony przeciwpożarowej;
 - ✓ zadania zakreślone w Programie Ochrony Przyrody,
 - ✓ zadania z zakresu regeneracji siedlisk zniekształconych;
 - ✓ zadania z zakresu gospodarki łowieckiej i infrastruktury technicznej.

W projekcie planu na przyszły okres gospodarczy przedstawiono wytyczne gospodarowania i zestawienie zadań zmierzających do realizacji powyższych celów. Zostały określone na podstawie zinwentaryzowanego stanu lasu, zasobów leśnych, dotychczas stosowanych sposobów zagospodarowania, roli lasów w rozwoju społeczno-gospodarczym regionu, położenia w krajobrazie, akceptacji lokalnej społeczności dla przedsięwzięć z zakresu trwale zrównoważonej gospodarki leśnej oraz zadań wynikających z Programu Ochrony Przyrody.

Współczesne planowanie urządzeniowe musi zakładać uwzględnienie wszelkich powiązań planowania przestrzennego, wykorzystania walorów przyrodniczych, spełniania przez lasy funkcji środowiskotwórczych, społecznych.

Dlatego sądzimy, że opracowany plan te wymogi spełnia.

Podstawowe zadania Nadleśnictwa, zostały zawarte w planie urządzenia lasu i obejmują:

- racjonalne wykorzystanie zasobów leśnych (przyjęcie optymalnych etatów użytkowania, w tym wskaźnika intensywności cięć pielęgnacyjnych);
- realizacja celów hodowlanych;
- stopniowa i długookresowa przebudowa drzewostanów zmierzająca w kierunku zwiększenia zgodności biocenoz leśnych z siedliskiem (przyjęcie zróżnicowanych typów gospodarczych lasu dostosowanych do warunków siedliskowych, zaplanowanie cięć rębnych w oparciu o rębnie złożone dające możliwość wyhodowania zróżnicowanych wiekowo i gatunkowo drzewostanów, wprowadzanie podsadzeń wyprzedzających, prowadzenie cięć pielęgnacyjnych oraz uwzględnienie sukcesji naturalnej);

- kształtowanie biologicznie odporniejszych wielofunkcyjnych lasów o zróżnicowanym składzie gatunkowym oraz strukturze wiekowej i wysokościowej drzewostanów;
- monitorowanie przypadków degradacji ekosystemów leśnych i egzekwowanie od sprawców szkód odtwarzania lasów na terenach zdegradowanych i zniekształconych działalnością człowieka;
- utrzymanie funkcji retencyjnych lasu dla zwiększenia witalności i zabezpieczenia przeciwpożarowego (popieranie i ochrona zasobów wodnych, np. zachowanie w stanie naturalnym śródleśnych oczek wodnych, bagienek, torfowisk, zadrzewień nad brzegami rzek i zbiorników, zachowanie olsów i łągów w dolinach rzecznych);
- wczesne wykrywanie i rozpoznawanie potencjalnych zagrożeń biotycznych i ich ograniczanie przez stosowanie biologicznych i biotechnicznych metod ochrony lasu;
- edukacja ekologiczna wśród miejscowej społeczności;
- promocja przyrodniczych wartości lasu, zasad nowoczesnej gospodarki leśnej i ochrony lasu;
- utrzymanie infrastruktury turystycznej lub w zależności od potrzeb jej rozbudowa;
- utrzymanie społeczno-ekonomicznych funkcji lasu poprzez udostępnianie lasu dla celów turystyczno-rekreacyjnych i dydaktycznych i promowanie zrównoważonej gospodarki leśnej (prelekcje, foldery);
- najcenniejsze walory przyrodnicze obszaru Nadleśnictwa zostały objęte ochroną w postaci:
 - rezerwatów przyrody;
 - parków krajobrazowych;
 - obszarów chronionego krajobrazu;
 - obszarów sieci „Natura 2000”
 - pomników przyrody;
 - stanowisk dokumentacyjnych;
 - użytków ekologicznych;
 - zespołów przyrodniczo-krajobrazowych;
 - chronionych gatunków roślin, grzybów i zwierząt.
- zwiększenie funkcji lasu jako miejsca pracy i źródła dochodów ludności, dzięki wzrostowi zadań gospodarczych.

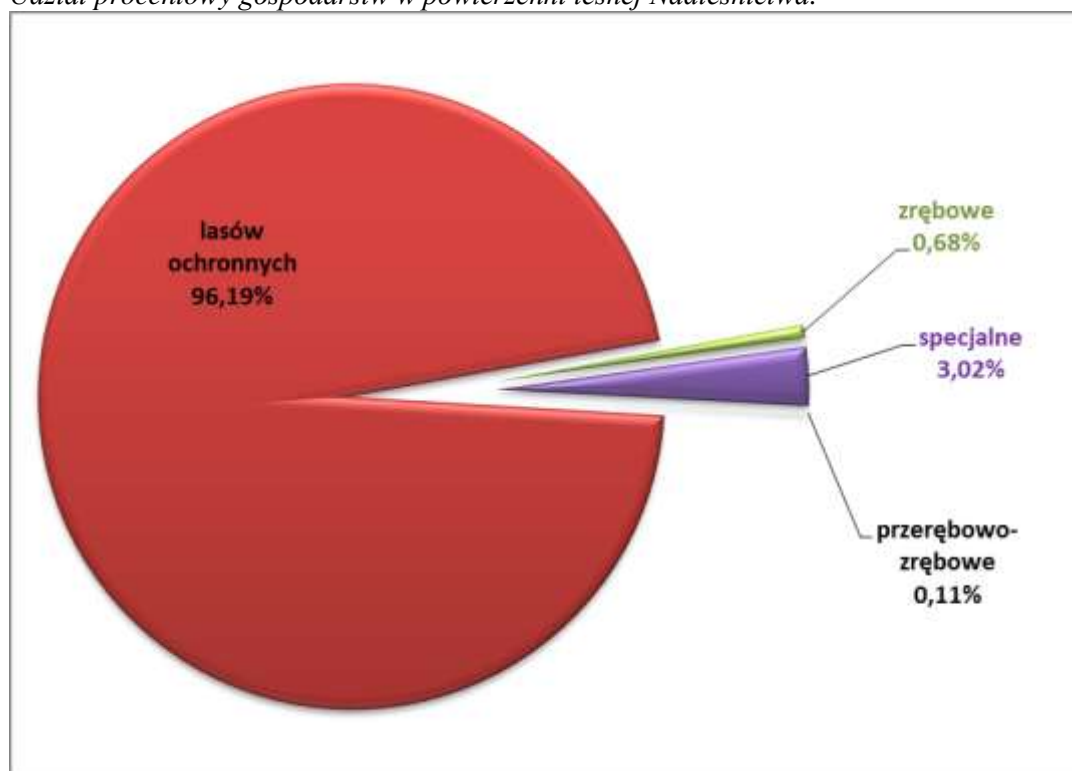
3.1.2. Podział na gospodarstwa

Dla celów planowania urzędniowego, całość lasów podzielono na gospodarstwa wg pełnionej przez nie dominującej funkcji (z uwzględnieniem wszystkich funkcji pozostałych), a także przyjętych celów gospodarowania (§ 82 Instrukcji Urządzania Lasu).

Uwzględniając podział na kategorie ochronności i ustalenia Komisji Założeń Planu przyjęto następujący podział na gospodarstwa:

Gospodarstwo	Dąbrowa Opolska	Grudzice	Krasiejów	Zbicko	Nadleśnictwo
	Powierzchnia [ha]				
wielofunkcyjnych lasów gospodarczych - przerębowo-zrębowe (GPZ)	21,61				21,61
wielofunkcyjnych lasów gospodarczych - zrębowe (GZ)	144,98				144,98
wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O)	4151,24	4465,63	6586,87	5512,21	20716,15
Specjalne (S)	553,65	16,06	19,89	122,64	712,24
Razem	4871,48	4481,89	6606,76	5634,85	21594,98

Udział procentowy gospodarstw w powierzchni leśnej Nadleśnictwa.

OPIS PRZYJĘTYCH ZASAD OKREŚLANIA ZADAŃ GOSPODARCZYCH

Zestawienie podziału na gospodarstwa, z wyodrębnieniem głównej przyczyny utworzenia gospodarstwa specjalnego, przedstawia się następująco:

Gospodarstwo	Dąbrowa Opolska	Grudzice	Krasiejów	Zbicko	Nadleśnictwo
	Powierzchnia leśna zalesiona [ha]				
1	2	3	4	5	6
I-gospodarstwo specjalne					
Rezerwat	2,30			18,38	20,68
Lasy zlokalizowane w strefach ochronnych ptaków	270,29				270,29
Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody (w tym na siedliskach łągowych i bagiennych oraz przyrodnicze siedliska priorytetowe)	275,66	16,06	19,89	104,26	415,87
Lasy nasienne wyłączone	5,40				5,40
Użytek ekologiczny		3,15			3,15
Razem gospodarstwo specjalne (S)	553,65	19,21	19,89	122,64	715,39
II-gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) tworzone w lasach zaliczonych do lasów ochronnych poza drzewostanami, które zaliczono do gospodarstwa specjalnego	4151,24	4462,68	6586,87	5512,21	20713,00
III-gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G) – zrębowe i przerębowo-zrębowe	166,59				166,59
Razem	4871,48	4481,89	6606,76	5634,85	21594,98

Do gospodarstwa specjalnego (S) zaliczono:

- rezerwat przyrody, na powierzchni 20,68 ha;
 - o „Prądy” – zlokalizowany w obr. Dąbrowa Opolska, oddział 164f,h na powierzchni leśnej - 2,30 ha
 - o „Srebrne Źródła” – zlokalizowany w obr. Zbicko, oddział 118a-h, na powierzchni leśnej - 18,38 ha
- użytek ekologiczny „Grudzicki Grąd” – zlokalizowany w obr. Grudzice, oddział 58r, na powierzchni leśnej 3,15 ha;
- wyłączony drzewostan nasienny - zlokalizowany w obr. Dąbrowa Opolska, oddział 2g, na powierzchni leśnej 5,40 ha;
- strefy ochronne ptaków – zlokalizowane w obr. Dąbrowa Opolska, oddziały: [REDACTED] na powierzchni leśnej 270,26 ha;
- lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody (na siedliskach bagiennych i łągowych oraz siedliskach przyrodniczych priorytetowych) – zlokalizowane w obr. Dąbrowa Opolska, oddziały: 1a, 2c-g, 4k, 5b, 6a, 8a, 9a, 27g, 38a-c,f-k, 51d, 52g, 53d, 59n, 63a,h,j,k,l,n, 65l, 67a, 69a,h,i, 70g, 71f, 76d, 79h,j,l,s, 80k,l, 84a, 87l, 115m,n, 116m,r, 126j, 132b,k, 133a,c,d,g,h,i,m,s, 135b,i, 137c, 138d,k, 139 b,f,g, 141c, 142d,f,g,h, 143a,d,f,g, 155b, 165g,i, 166k, 169d, 170d,h,i, 171a,b,f, 172a, 173f,g, 174g,h, 175b,d, 176a,b,c,i,m, 177l, 178c,d, 193d, 196a na powierzchni 275,66; w obr. Grudzice, oddziały: 78c, 98a, 119f, 120f,g, 143c, 144f, 167c, 168a na powierzchni 16,06 ha; w obr. Krasiejów, oddziały: 89f,l, 180f, 190g, 199c, 239b, 285f,l,m,n,p na powierzchni 19,89 ha; w obr. Zbicko, oddziały: 38a, 183j,k, 184c, 204c,h,i, 205c, 221c, 222h, 224a,b,c,d,f,g,h, 225c,d,f,g,m, 226a, 227a,d, 228a,b,c, 229f,g,i,j,k, 232a,b,d na powierzchni 104,26 ha.

Do **gospodarstwa wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O)** zaliczono lasy ochronne spełniające funkcje: wodochronne, ochronne w miastach i wokół miast oraz lasy uszkodzone przez przemysł z wyłączeniem lasów zaliczonych do gospodarstwa specjalnego. Do gospodarstwa tego włączono również lasy gospodarcze z obrębów Grudzice, Krasiejów i Zbicko, dla których to lasów ze względu na małą ich powierzchnię nie tworzono odrębnego gospodarstwa wielofunkcyjnych lasów gospodarczych.

W obrębie Dąbrowa Opolska, utworzono **gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G)**, z wyróżnieniem lasów ze zrębowym sposobem gospodarowania (GZ) i lasów z przerębowo-zrębowym sposobem zagospodarowania (GPZ).

Zainwentaryzowane zostały drzewostany wymagające przebudowy, które wg obecnie obowiązującej Instrukcji UL nie wyodrębnia się w osobne gospodarstwa przebudowy. Do lasów takich zostały zakwalifikowane drzewostany, które ze względu na nie dostosowanie do siedliska, na którym rosną, oraz zły stan zdrowotny, wymagają przebudowy o różnej intensywności, z wykorzystaniem cięć rębnych.

3.1.3. Wieki rębności.

Przeciętny wiek rębności służy przede wszystkim do obliczenia etatów według dojrzałości w gospodarstwach: O, GPZ, GZ. Przeciętny wiek rębności nie musi być zgodny z wiekiem dojrzałości rębnej konkretnego drzewostanu (paragraf 24 p. 1-2, instrukcji urządzania lasu z roku 2011).

Przyjęte wieki rębności dla głównych gatunków drzew w nadleśnictwie są zgodne z ustaleniami KZP, NTG oraz z załącznikiem do ww instrukcji urządzania lasu i wynoszą:

dla sosny pospolitej	100 lat
dla świerka	90 lat
dla jodły	120 lat
dla buka	120 lat
dla dęba	140 lat

Dla pozostałych gatunków przyjęto następujące wieki rębności:

dla jesionu,	110 lat
dla jawora,	100 lat
dla dąglezji	120 lat
dla modrzewia, wiązu, klona, sosny czarnej, sosny wejmutki, sosny Banksa, sosny smołowej	100 lat
dla olchy czarnej, lipy, graba, dęba czerwonego, robinii	80 lat
dla brzozy, osiki, olchy czarnej(odrośl.), kasztanowca	60 lat
dla olchy szarej, topoli, wierzby,	40 lat

W porównaniu z IV rewizją zmiany dotyczyły:

- Obniżono wiek rębności dla sosny i modrzewia ze 110 do 100 lat;
- Obniżono wiek rębności dla świerka ze 100 lat do 90 lat;
- Obniżono wiek rębności dla jesionu ze 120 na 110 lat;
- Dla pozostałych gatunków lasotwórczych wieki rębności nie uległy zmianie.

3.1.4. Podział powierzchniowy i podział na ostepy.

- **Podział powierzchniowy**

Zgodnie z postanowieniami KZP utrzymano dotychczasowy podział powierzchniowy z drobnymi korektami wynikającymi głównie z procesu przejmowania gruntów. Dokonano korekty granic oddziałów, w miejscach gdzie podział ten oparty był na ewidencji powszechnej, a przebieg ten nie odzwierciedlał rzeczywistych przebiegów wyciętych w terenie linii oddziałowych. Zmiana ta odbyła się w porozumieniu z Nadleśnictwem. Grunty nowo przyłączone zostały włączone do sąsiadujących oddziałów.

Numeracja oddziałów pozostała bez zmian (tabela 3.1.4.1.).

Podział na leśnictwa został przyjęty zgodnie z podziałem przekazany przez Nadleśnictwo.

Podział powierzchniowy Nadleśnictwa Opole ma charakter nizinny - regularny z liniami gospodarczymi szerokości od 4 do 6 m i ostępowymi zwykle 4m. W obrębie Dąbrowa Opolska podział powierzchniowy dostosowany jest do występujących w tym obrębie stawów hodowlanych.

Niektóre dane dotyczące statystyki oddziałów oraz wydzieleń przedstawiono poniżej.

Tabela. 3.1.4.1. Wybrane elementy podziału powierzchniowego Nadleśnictwa Opole

Wskaźnik	Cecha	Nadleśnictwo Opole			
		Obr. Dąbrowa Opolska	Obr. Grudzice	Obr. Krasiejów	Obr. Zbicko
1	2	3	4	5	6
Liczba zanumerowanych oddz.	szt.	198	177	288	229
Średnia powierzchnia oddziału	ha	27,98	26,28	23,81	25,41
Rozpiętość szeregu (zakres)	nr	1-198	1-180	1-285	1-239
Brakujące numery oddziałów	nr	-	67, 72, 124, 154, 165	-	22, 59, 60, 61, 166, 167, 168, 169, 200, 201, 208, 234, 235
Oddziały z literą	nr	-	133A, 134A	122A, 236A, 247A	8A, 89A, 156A, 157A, 222A, 223A, 225A
Min. powierzchnia oddz.	ha	10,44	8,70	8,78	2,86
Max powierzchnia oddz.	ha	170,16	42,10	43,90	43,50
Ilość wydzieleń ogółem	szt.	1960	1648	2666	1848
średnia powierzchnia wydzielenia	ha	2,83	2,82	2,57	3,15
Ilość wydzieleń literowanych (pododdziałów)	szt.	1574	1309	2044	1466
średnia powierzchnia wydzielenia literowanego	ha	3,37	3,61	3,35	3,99
Ilość wydzieleń leśnych	szt.	1842	1584	2596	1799
Ilość wydzieleń leśnych literowanych	szt.	1456	1245	1974	1417
Ilość wydzieleń nieleśnych	szt.	118	64	70	49

W trakcie prac terenowych zarejestrowano w Nadleśnictwie 15,46 km linii wymagających poszerzenia, bądź przecięcia. Powierzchnia linii projektowanych do przecięcia wynosi 6,22 ha (w obr. Dąbrowa Opolska – 1,51 ha, w obrębie Grudzice – 0,58 ha, w obrębie Krasiejów – 2,74 ha, w obrębie Zbicko – 1,39 ha).

Odcinki linii podziału powierzchniowego wymagające poszerzenia zaznaczono na mapach i opisano je w opisach taksacyjnych, jako linie projektowane do poszerzenia (ich powierzchnia oraz miąższość grubizny projektowana do pozyskania została wyszczególniona w planie cięć użytkowników rębnych nie zaliczonych na poczet obliczonego etatu).

Linie te należy poszerzyć do szerokości podanej na mapach gospodarczych.

Część linii oddziałowych istniejących wymaga oczyszczenia - usunięcia istniejących zakrzaczeń i zadrzewień, najczęściej na siedliskach żyznych i wilgotnych.

Skrzyżowania linii i ich wyloty oznaczone są słupami kamiennymi z numerami oddziałów. Konserwacja, uzupełnienie i odnowienie numerów kamieni oddziałowych Nadleśnictwo wykonuje na bieżąco. W razie ujawnienia potrzeb renowacji numerów lub uzupełnienia słupów oddziałowych Nadleśnictwo wykona te prace we własnym zakresie.

- **Podział na ostępy.**

W Nadleśnictwie Opole zachowano podział ostępowy z ubiegłego okresu gospodarczego z uzupełnieniem ostępów na gruntach nowoprzyjętych.

Należy zaznaczyć, że w celu prawidłowego ukształtowania ostępowego układu drzewostanów, niezbędnym jest przestrzeganie zaplanowanego przestrzennie i czasowo porządku cięć.

Podział jest regularny, uwzględniający kierunki panujących wiatrów, konfigurację terenu i układ drzewostanów.

Granicami ostępów są linie gospodarcze wyznaczające w terenie szeregi ostępowe. Podział szeregów ostępowych na ostępy stałe opiera się na liniach podziału powierzchniowego lub też na istniejących w terenie rozgraniczeniach.

Ostęp obejmuje w zasadzie 2 oddziały, niekiedy 1 oddział lub 3 oddziały.

Kierunek ostępów dostosowany jest do kierunku panujących wiatrów. Zasadnicze kierunki ostępów to: ze wschodu na zachód i z północy na południe oraz z północnego-wschodu na południowy-zachód.

Ostępy stałe zaznaczono na mapie cięć strzałką wyznaczającą kierunek posuwania się z cięciami w ramach ostępu oraz określającą jego długość. Ostępy stałe zostały zaznaczone na mapach cięć strzałkami koloru czerwonego, przejściowe – niebieskimi.

3.2. Określenie i przyjęcie etatów cięć użytkowania głównego

3.2.1. Użytki rębne.

3.2.1.1. Użytki rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu.

Obliczenia etatów dokonano zgodnie z §87-93 Instrukcji ULz 2011 roku. Obliczone etaty są w wymiarze miąższościowym w [m³] grubizny brutto.

W celu wyliczenia etatu użytkowania rębnego i ustalenia rozmiaru użytków rębnych zaliczonych na poczet etatu sporządzono następujące tabele i wzory:

- ✓ *Tabela nr VI – Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności*
- ✓ *Wzór nr 3 – Wykaz drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy*
- ✓ *Wzór nr 4 – Wykaz drzewostanów w klasie odnowienia*
- ✓ *Wzór nr 5 – Wykaz drzewostanów w klasie do odnowienia*

Wzory te znajdują się w tomie - „Plany zagospodarowania lasu” Planu urządzenia lasu, a tabela VI w części tabelarycznej elaboratu.

Etaty miąższościowe użytkowania rębnego dla gospodarstwa **wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O)**, czyli etaty wg dojrzałości drzewostanów obliczono zgodnie z § 90 „Instrukcji Urządzania Lasu” z 2011r.

Etaty miąższościowe użytkowania rębnego dla gospodarstwa **wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G)**, czyli etaty wg dojrzałości drzewostanów oraz etaty wg zrównania średniego wieku obliczono zgodnie z § 90-91 „Instrukcji Urządzania Lasu” z 2011r.

Natomiast zgodnie z § 88 dla gospodarstwa **specjalnego (S)** etat jest sumą stwierdzonych na gruncie potrzeb hodowlanych drzewostanów, stąd etatów nie obliczono.

• Etaty przyjęte

Zgodnie z § 92 Instrukcji UL oraz ustaleniami KZP przyjęto następujące etaty:

W gospodarstwie **specjalnym** etat z potrzeb hodowlanych uwzględniający funkcje lasu i stan drzewostanów.

W gospodarstwie **wielofunkcyjnych lasów ochronnych** etat z potrzeb hodowlanych weryfikowany wyliczonymi etatami wg dojrzałości (jest niższy od etatów wg dojrzałości). Przyjęcie tego etatu wynika ze stanu drzewostanów, możliwości lokalizacji cięć rębnych i potrzeby zachowania ładu przestrzennego.

W gospodarstwie **wielofunkcyjnych lasów gospodarczych**, z uwagi na niewielką powierzchnię tego gospodarstwa oraz możliwości zaprojektowania zrębów ograniczone sąsiedztwem zrębów gospodarstwa lasów ochronnych, przyjęto etat z potrzeb hodowlanych, który jest niższy od etatu optymalnego.

Podstawowe kryteria, na podstawie których zdecydowano o rozpoczęciu użytkowania rębnego w poszczególnych drzewostanach to:

- wiek dojrzałości rębnej tych drzewostanów,
- położenie w ostępie,
- istniejące odnowienie,

OPIS PRZYJĘTYCH ZASAD OKREŚLANIA ZADAŃ GOSPODARCZYCH

- stan zdrowotny i stopień ich produktywności,
- aspekty przyrodnicze (występują drzewostany prawnie wyłączone z użytkowania rębego), w tym konieczność zachowania zasobów genowych najstarszych, rodzimych populacji drzew leśnych,
- możliwość lokalizacji cięć rębnych i potrzeba zachowania ład przestrzennego,

Wykaz projektowanych cięć użytkowania rębego był szczegółowo analizowany z przedstawicielami RDLP i Nadleśnictwa Opole pod kątem potrzeb hodowlanych, aktualnego stanu drzewostanów i konieczności przebudowy.

Zestawienie obliczonych i proponowanych do przyjęcia w poszczególnych gospodarstwach etatów użytkowania rębego przedstawia poniższa tabela nr XIV.

Obwód Dąbrowa Opolska

Gospodarstwo Sposób zagosp.	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowl. na okres obowiąz. planu 10 lat- przyjęte
	etaty wg dojrzałości drzewostanów		etat wg zrównania średniego wieku	etat optymalny	etat z potrzeb przebud.	etat wg okresów uprzągnięcia w KO i KDO	
	z ostatniej klasy wieku	z dwóch ostatnich klas wieku					
	m ³ brutto/pow. ha						
1	2	3	4	5	6	7	8
specjalne (S)	X	X	X	X	0	19	4487
lasów ochronnych (O)	19660	18563	13342	18563	0	859	183474
lasów gospodarczych (GZ)	116 0,34	82 0,24	611 3,32	116 0,34	0	X	0
lasów gospodarczych (GPZ)	82	52	103	82	0	0	430
Razem	19858	18697	14056	18761	0	878	188393

Obwód Grudzie

Gospodarstwo Sposób zagosp.	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowl. na okres obowiąz. planu 10 lat- przyjęte
	etaty wg dojrzałości drzewostanów		etat wg zrównania średniego wieku	etat optymalny	etat z potrzeb przebud.	etat wg okresów uprzągnięcia w KO i KDO	
	z ostatniej klasy wieku	z dwóch ostatnich klas wieku					
	m ³ brutto/pow. ha						
1	2	3	4	5	6	7	8
specjalne (S)	X	X	X	X	0	0	0
lasów ochronnych (O)	17808	14213	13443	14213	0	498	160483
lasów gospodarczych (GZ)	0	0	0	0	0	X	X
lasów gospodarczych (GPZ)	0	0	0	0	0	0	X
Razem	17808	14213	13443	14213	0	498	160483

Obręb Krasiejów

Gospodarstwo Sposób zagosp.	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowl. na okres obowiąz. planu 10 lat- przyjęte
	etaty wg dojrzałości drzewostanów		etat wg zrównania średniego wieku	etat optymalny	etat z potrzeb przebud.	etat wg okresów uprzągnięcia w KO i KDO	
	z ostatniej klasy wieku	z dwóch ostatnich klas wieku					
	m ³ brutto/pow. ha						
1	2	3	4	5	6	7	8
specjalne (S)	X	X	X	X	0	0	0
lasów ochronnych (O)	27548	24775	20063	24775	0	385	260190
lasów gospodarczych (GZ)	0	0	0	0	0	X	X
lasów gospodarczych (GPZ)	0	0	0	0	0	0	X
Razem	27548	24775	20063	24775	0	385	260190

Obręb Zbicko

Gospodarstwo Sposób zagosp.	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowl. na okres obowiąz. planu 10 lat- przyjęte
	etaty wg dojrzałości drzewostanów		etat wg zrównania średniego wieku	etat optymalny	etat z potrzeb przebud.	etat wg okresów uprzągnięcia w KO i KDO	
	z ostatniej klasy wieku	z dwóch ostatnich klas wieku					
	m ³ brutto/pow. ha						
1	2	3	4	5	6	7	8
specjalne (S)	X	X	X	X	0	0	574
lasów ochronnych (O)	31456	26074	18747	26074	0	6182	280429
lasów gospodarczych (GZ)	0	0	0	0	0	X	X
lasów gospodarczych (GPZ)	0	0	0	0	0	0	X
Razem	31456	26074	18747	26074	0	6182	281003

Łączna miąższość proponowanych użytków rębnych zaliczonych na etat (grubizna brutto) dla całego Nadleśnictwa wynosi na 10-lecie 742 046 m³.

Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych zaliczonych na etat według rodzaju rębni w gospodarstwach przedstawia tabela XV zamieszczona w rozdziale 4.1.1.1.

Zestawienie grubizny brutto projektowanej do pozyskania w użytkach rębnych zaliczonych na etat według rodzaju rębni przedstawiają tabele 3.2.1.1.2.

Obręb Dąbrowa Opolska

Gospodarstwo Sposób zagosp.	Rębnie pełne	Rębnie częściowe, gniazdowe i stopniowe			Rębnia przerębowa	Ogółem
		cięcia uprzążające	cięcia pozostałe	razem		
	Miąższość brutto- m ³					
1	2	3	4	5	6	7
Specjalne (S)	1583	0	2904	2904	0	4487
Wielofunkcyjne lasów ochronnych (O)	155922	2063	25491	27554	0	183476
Wielofunkcyjne lasów gospod. (GPZ)	0	0	430	430	0	430
Razem	157505	2063	28825	30888	0	188393

Obwód Grudzięce

Gospodarstwo Sposób zagosp.	Rębnie zupelne	Rębnie częściowe, gniazdowe i stopniowe			Rębnia przerębowa	Ogółem
		cięcia uprzętające	cięcia pozostałe	razem		
		Miąższość brutto– m ³				
1	2	3	4	5	6	7
Specjalne (S)	0	0	0	0	0	0
Wielofunkcyjne lasów ochronnych (O)	139690	2896	17897	20793	0	160483
Razem	139690	2896	17897	20793	0	160483

Obwód Krasiejów

Gospodarstwo Sposób zagosp.	Rębnie zupelne	Rębnie częściowe, gniazdowe i stopniowe			Rębnia przerębowa	Ogółem
		cięcia uprzętające	cięcia pozostałe	razem		
		Miąższość brutto– m ³				
1	2	3	4	5	6	7
Specjalne (S)	0	0	0	0	0	0
Wielofunkcyjne lasów ochronnych (O)	237846	4352	17992	22344	0	217743
Razem	237846	4352	17992	22344	0	217743

Obwód Zbicko

Gospodarstwo Sposób zagosp.	Rębnie zupelne	Rębnie częściowe, gniazdowe i stopniowe			Rębnia przerębowa	Ogółem
		cięcia uprzętające	cięcia pozostałe	razem		
		Miąższość brutto– m ³				
1	2	3	4	5	6	7
Specjalne (S)	0	0	574	574	0	574
Wielofunkcyjne lasów ochronnych (O)	188280	68339	23810	92149	0	280429
Razem	188280	68339	24384	92723	0	281003

3.2.1.2. Użytki rębne nie zaliczone na poczet przyjętego etatu

W bieżącym okresie gospodarczym przewidziano uprzątnięcie przestojów i przedrostów oraz zadrzewień na gruntach związanymi z gospodarką leśną (linie projektowane). Uprzątnięcie nasienników i przestojów planowano w przypadkach uzgodnionych w trakcie wykonywania prac związanych z planem urządzenia lasu.

Uprzątnięcie przestojów zaprojektowano tylko w niezbędnej ilości (uzgodniono), w pozostałych przypadkach z uwagi na aspekty ekologiczne nie przewiduje się ich do uprzątnięcia. W trakcie prac zainwentaryzowano 39 067m³ przestoi, z których planowane jest do uprzątnięcia tylko 1,5%. Przewidywane jest również pozostawieni na planowanych zrębach ok. 5% starodrzewi w formie kęp do naturalnej śmierci co daje wielkość rzędu 39 055 m³.

Poniżej w tabeli zestawiono użytki rębne nie zaliczone na poczet obliczonego etatu.

Tabela 3.2.1.2.1. Zestawienie użytków rębnych niezaliczonych na etat

Uprzątnięcie płazowin		Usunięcie przestojów	Zadrzewienia na liniach proj. i powierzchni nieleśnej		Razem niezaliczone	
[ha]	[m ³] brutto/netto	[m ³] brutto/netto	[ha]	[m ³] brutto/netto	[ha]	[m ³] brutto/netto
1	2	3	4	5	6	7
Obręb Dąbrowa Opolska						
-	-	139	1,51	364	1,51	503
	-	116		300		416
Obręb Grudzice						
-	-	-	0,58	95	0,58	95
	-	-		79		79
Obręb Krasiejów						
-	-	45	2,74	411	2,74	456
	-	38		347		385
Obręb Zbicko						
-	-	407	1,39	259	1,39	666
	-	352		216		568
Nadleśnictwo Opole						
	-	591	6,22	1129	6,22	1720
	-	506		942		1448

3.2.1.3. Razem wielkość użytkowania rębego

• **Grubizna brutto i netto użytków zaliczonych na etat i niezaliczonych (bez 5% przyrostu)**

Łączna miąższność proponowanych użytków rębnych zaliczonych i niezaliczonych na etat wynosi na 10-lecie:

Tabela 3.2.1.3.1. Zestawienie łączne użytków rębnych (brutto i netto bez 5 % przyrostu)

Obręb nadleśnictwo	Zaliczone na etat	Nie zaliczone na etat	Razem rębne
Miąższność grubizny netto [m ³] / Miąższność grubizny brutto [m ³]			
1	2	3	4
Dąbrowa Opolska	156332	416	156748
	188393	503	188896
Grudzice	133606	79	133685
	160483	95	160578
Krasiejów	217742	385	218127
	260190	456	260646
Zbicko	234952	568	235520
	281003	666	281669
Nadleśnictwo	742633	1448	744081
	890069	1720	891789

• **Grubizna netto wraz z 5-cio procentowym spodziewanym przyrostem**

Miąższność grubizny netto użytków rębnych zaliczonych na poczet przyjętego etatu powiększa się o 5% spodziewany przyrost drzewostanów zaplanowanych do użytkowania rębego i dodaje się miąższność grubizny netto użytków rębnych nie zaliczonych na poczet przyjętego etatu i jest to wielkość maksymalna na okres obowiązywania planu.

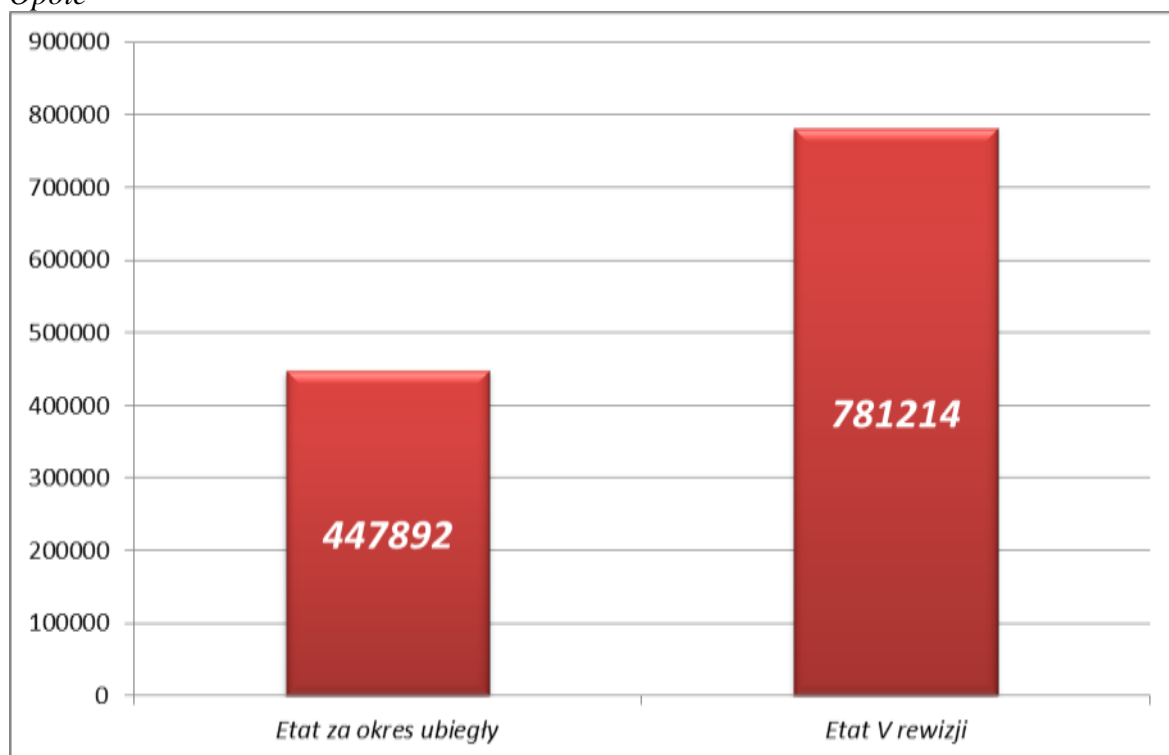
Tabela 3.2.1.3.2. Zestawienie przyjętych miąższnościowych etatów użytków rębnych zaliczonych na etat

Kategoria użytków rębnych	Obr. Dąbrowa Opolska	Obr. Grudzice	Obr. Krasiejów	Obr. Zbicko	Razem
	Grubizna - m ³				
1	2	3	4	5	6
Zaliczone na poczet etatu - brutto	188393	160483	260190	281003	889363
Zaliczone na poczet etatu - netto	156332	133606	217743	234952	742633
Spodziewany przyrost 5% miąższności użytków	7817	6681	10887	11748	37133
Łącznie rębne z 5% przyrostem - netto	164149	140287	228630	246700	779766

Tabela 3.2.1.3.3. Zestawienie przyjętych miąższościowych etatów użytków rębnych

Obręb nadleśnictwo	Zaliczone na etat			Nie zaliczone na etat	Razem użytki rębne z 5% przyrostem
	Użytki rębne	5% spodziewany przyrostu miąższości	Miąższość z 5% przyrostem		
Miąższość grubizny netto [m ³] / Miąższość grubizny brutto [m ³]					
1	2	3	4	5	6
Dąbrowa Opolska	155762	7788	163550	416	163966
	188393	9420	197813	503	198316
Grudzice	133606	6680	140286	79	140365
	160483	8025	168508	95	168603
Krasiejów	217743	10887	228630	385	229015
	260190	13010	273200	456	273656
Zbicko	234936	11747	246683	568	247251
	281003	14049	295052	666	295718
Nadleśnictwo	742633	37133	779766	1448	781214
	890069	44504	934573	1720	936293

Ryc. 3.2.1.3.1. Porównanie etatów użytkowania rębego netto w IV i V rewizji w Nadleśnictwie Opole

Projektowany rozmiar użytkowania rębego jest wyższy od etatu z poprzedniej rewizji o 42%. Zaprojektowany rozmiar cięć rębnych wynika z potrzeb hodowlanych drzewostanów. Na wysokość etatu użytkowania rębego wpłynęły między innymi:

- Udział drzewostanów przeszłorębnych – 8,3% powierzchni leśnej, w poprzedniej rewizji urzędzenia lasu drzewostany te stanowiły 8,8% powierzchni leśnej;
- Udział drzewostanów rębnych – 17,1% powierzchni leśnej, w poprzedniej rewizji urzędzenia lasu drzewostany te stanowiły 12,5% powierzchni leśnej;
- Udział drzewostanów w klasie odnowienia (KO) oraz w klasie do odnowienia (KDO) – 2,1%, w poprzedniej rewizji – 2,0%;
- Wykonanie etatu użytków rębnych w ubiegłym 10-leciu (87% etatu powierzchniowego);
- Istnienie lasów prawnie wyłączonych z produkcji (rezerwaty, wyłączone drzewostany nasienne, użytek ekologiczny, strefy ochrony ptaków) na powierzchni 99,37 ha (0,5% powierzchni leśnej nadleśnictwa);
- Udział obszarów Natura 2000 – 1591,41 ha (7,0 % powierzchni ogólnej)
- Rezygnacja z użytkowania rębego w niektórych drzewostanach celem zachowania zasobów genowych najstarszych, autochtonicznych i rodzimych populacji drzew leśnych, oraz na siedliskach bagiennych i łęgowych;
- Ograniczenie rozmiaru cięć w drzewostanach, w których występują stanowiska roślin chronionych i rzadkich (np. buławnik, bagno, lilia złotogłów)

3.2.2. Wielkość użytkowania przedrębego.

W ramach użytkowania przedrębego planowane są czyszczenia późne i trzebieże selekcyjne. W czyszczeniach późnych uwzględniono te pozycje, w których projektowane jest pozyskanie grubizny.

Wskazania dotyczące użytkowania przedrębego obejmują drzewostany, w których nie przewiduje się cięć rębnych.

Obliczenia etatu cięć użytkowania przedrębego dokonano w oparciu o §94 IUL.

Etat cięć użytkowania przedrębego w wymiarze powierzchniowym wyliczony został na podstawie wskazań ustalonych dla każdego wydzielenia podczas prac terenowych i zebranych w zbiorcze zestawienia powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego.

Etat w wymiarze miąższościowym ustalony został orientacyjnie w m³ grubizny netto na 10 lecie.

Orientacyjną wysokość miąższości grubizny obliczono przy wykorzystaniu:

- rozmiaru użytkowania przedrębego w ubiegłym okresie gospodarczym z uwzględnieniem użytków przygodnych,
- spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości w drzewostanach nie objętych użytkowaniem rębnym (*Tabela nr VIIIa*)
- powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do cięć pielęgnacyjnych.

3.2.2.1. Etat użytkowania przedrębego w wymiarze powierzchniowym.

Etat użytkowania przedrębego w wymiarze powierzchniowym na 10-lecie został ustalony w oparciu o Instrukcję Urządzenia Lasu (§ 94), sumarycznie dla całego obrębu, wg rodzajów cięć, gatunków panujących oraz klas i podklas wieku, bez uwzględniania gospodarstw (Tabela XVI).

Przyjęty na NTG i zatwierdzony etat cięć użytkowania przedrębego w wymiarze powierzchniowym będzie stanowił wielkość obligatoryjną do wykonania w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu.

Powierzchnię drzewostanów przewidzianych do użytkowania przedrębego w Nadleśnictwie przedstawia poniższa tabela:

Tabela 3.2.2.1.1. Etat powierzchniowy użytków przedrębnych

Kategoria użytków rębnych	Obr. Dąbrowa Opolska	Obr. Grudzice	Obr. Krasiejów	Obr. Zbicko	Razem
	Powierzchnia projektowanych użytków przedrębnych [ha]				
Czyszczenia	64,33	22,93	6,94	59,18	153,38
Trzebieże wczesne	497,24	1183,73	1107,14	838,09	3626,20
Trzebieże późne	2340,72	1548,20	2736,18	2139,50	8764,60
Razem trzebieże	2837,96	2731,93	3843,32	2977,59	12390,80
Razem	2902,29	2754,86	3850,26	3036,77	12544,18

Nie przewiduje się użytkowania przedrębego w drzewostanach nie wymagających takich zabiegów, np drzewostanach o bardzo małej powierzchni, gdzie cięcia pielęgnacyjne są nieuzasadnione, drzewostanach cennych przyrodniczo oraz w rezerwachach.

Powierzchnia drzewostanów nie objętych użytkowaniem przedrębnym i rębnym wynosi: w obrębie Dąbrowa Opolska 548,71 ha, w obrębie Grudzice 560,35 ha, w obrębie Krasiejów 881,42 ha, a w obrębie Zbicko 1026,34 ha

Drzewostany nie objęte planem cięć użytków rębnych i planem cięć użytkowania przedrębego zostały przedstawione w tomie - „Wykazy projektowanych cięć rębnych i inne wykazy” Planu Urządzenia Lasu, w formie „Wykazu drzewostanów bez wskazówek gospodarczych” i umieszczone w kolejności po „Wykazie drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego”.

3.2.2.2. Orientacyjny etat użytkowania przedrębego w wymiarze miąższościowym.

Orientacyjny etat użytkowania przedrębego ustala się w m³ grubizny netto sumarycznie dla całego obrębu bez podziału na gospodarstwa, rodzaje cięć, gatunki drzew i klasy wieku.

Proponowany rozmiar miąższości użytków przedrębnych nie jest wielkością obligatoryjną i może być przekroczony, co skutkuje zmniejszeniem wykonania użytków rębnych (łączny etat użytków głównych jest wielkością maksymalną do pozyskania). Przy pozyskaniu użytków przedrębnych należy kierować się potrzebami hodowlanymi drzewostanów.

Wielkość użytkowania przedrębego będzie podporządkowana względem ochrony lasu, w zależności od stanu zdrowotnego.

W poniższej tabeli zestawiono wyliczenia porównawcze etatów miąższościowych użytkowania przedrębego wg wskaźników intensywności cięć pielęgnacyjnych w ostatnim okresie gospodarczym oraz etat proponowany do przyjęcia w Planie Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Opole na lata 2014-2023.

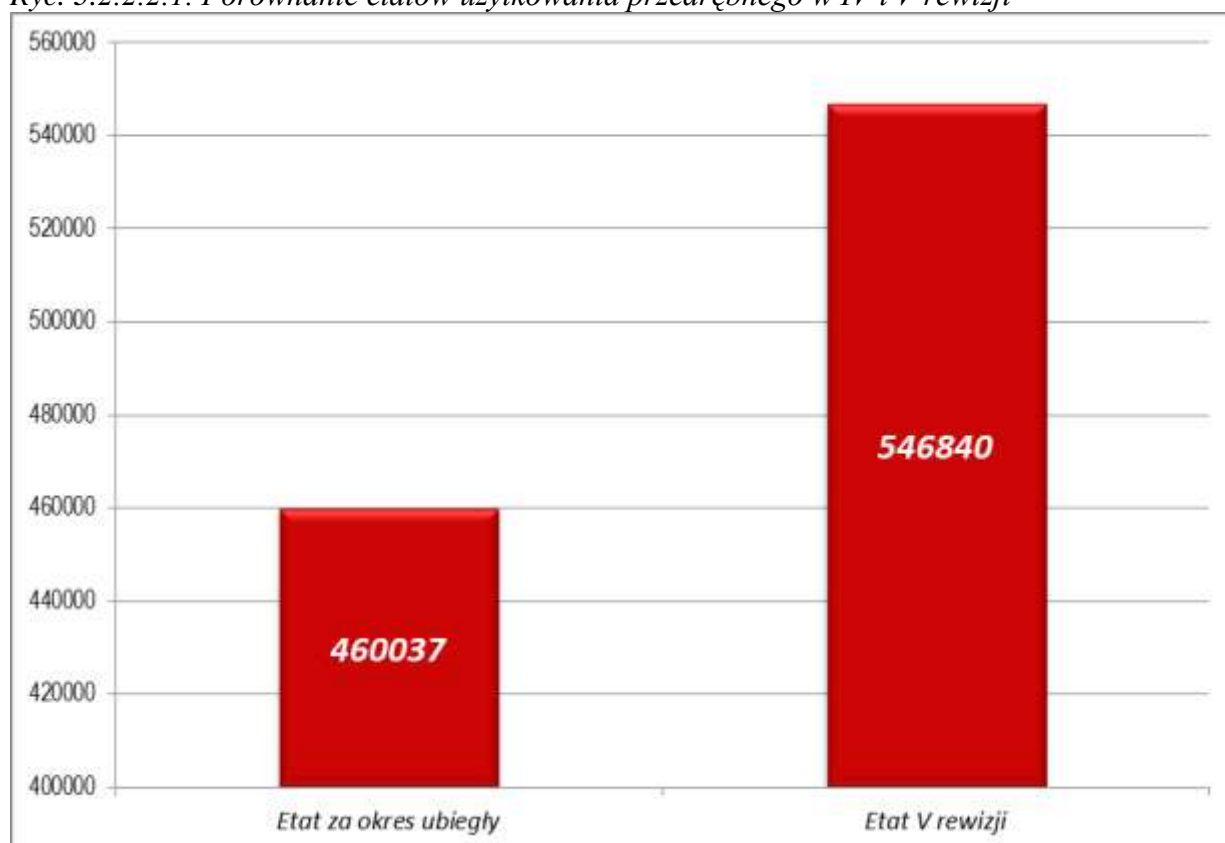
Tabela 3.2.2.2.1. Porównawcze wyliczenie masowych etatów użytkowania przedrębego.

Obręb	Kat. Użytk.	Pow. [ha]	Wg wykonania z ostatnich 10 lat		Wg wykonania z ostatnich 5 lat		Etat 50% bież. przyrostu		Proponowany etat na 10-letnie	
			Wsk. [m ³ /ha]	Etat [m ³]	Wsk. [m ³ /ha]	Etat [m ³]	Wsk. [m ³ /ha]	Etat [m ³]	Wsk. [m ³ /ha]	Etat [m ³]
Dąbrowa Opolska	1.CP	64,33	3,7	X	4,2	X	X	X	X	X
	2.Trzebieże	2837,96	48,3	X	63,2	X	X	X	X	X
	Razem	2902,29	38,1	110577	59,7	173267	42,2	122450		
Grudzice	1.CP	22,93	6,0	X	8,2	X	X	X	X	X
	2.Trzebieże	2731,93	59,5	X	59,9	X	X	X	X	X
	Razem	2754,86	50,3	138570	25,2	69422	46,9	129337		
Krasiejów	1.CP	6,94	2,9	X	0	X	X	X	X	X
	2.Trzebieże	3843,32	28,7	X	30,8	X	X	X	X	X
	Razem	3850,26	28,4	109347	30,8	118588	45,3	174515		
Zbicko	1.CP	59,18	8,4	X	7,5	X	X	X	X	X
	2.Trzebieże	2977,59	36,5	X	37,5	X	X	X	X	X
	Razem	3036,77	35,4	107502	35,9	109020	44,3	134440		
Nadleśnictwo	1.CP	153,38	6,1	X	7,5	X	X	X	X	X
	2.Trzebieże	12390,80	39,8	X	42,8	X	X	X	X	X
	Razem	12544,18	38,1	465996	40,3	470297	44,7	560742	43,6	546840

Przyjęty na NTG rozmiar użytkowania przedrębego (grubizny netto) dla Nadleśnictwa Opole wyniesie **546840 m³**, na powierzchni **12544,18 ha**, a intensywność cięć pielęgnacyjnych użytkowania przedrębego – **43,6 m³/ha**. Stanowi on 49% przyrostu w drzewostanach nie objętych użytkowaniem rębny.

Wielkość maksymalnego rozmiaru użytkowania przedrębego została tak dobrana, by suma użytków głównych (rębnych i przedrębnych) nie była większa niż przewidywany przyrost zasobów Nadleśnictwie.

Ryc. 3.2.2.2.1. Porównanie etatów użytkowania przedrębego w IV i V rewizji

3.2.3. Rozmiar użytków głównych (rębnych i przedrębnych).

Na etat miąższościowy użytków głównych składa się:

- ✓ etat użytków rębnych wraz z 5% przyrostem od masy netto,
- ✓ użytki rębne nie zaliczone na poczet etatu,
- ✓ użytki przedrębne.

Etat miąższościowy użytków głównych stanowi maksymalną ilość drewna przewidzianego do pozyskania w planie urządzenia lasu (art. 18 Ustawy o lasach).

W użytkowaniu głównym są dwie wielkości nieprzekraczalne: etat użytkowania rębego i etat użytków głównych.

Wobec powyższego etat miąższościowy użytkowania przedrębego może być przekroczony (realizowany według potrzeb hodowlanych poszczególnych drzewostanów), co skutkuje zmniejszeniem o taką samą ilość możliwości wykonania etatu miąższościowego użytków rębnych.

Zwiększenie rozmiaru pozyskania drewna w Nadleśnictwie ponad wielkość określoną w planie urządzenia lasu może nastąpić tylko w związku ze szkodą lub klęską żywiołową (Art. 23 Ustawy o lasach) - sporządza się wtedy stosowny aneks.

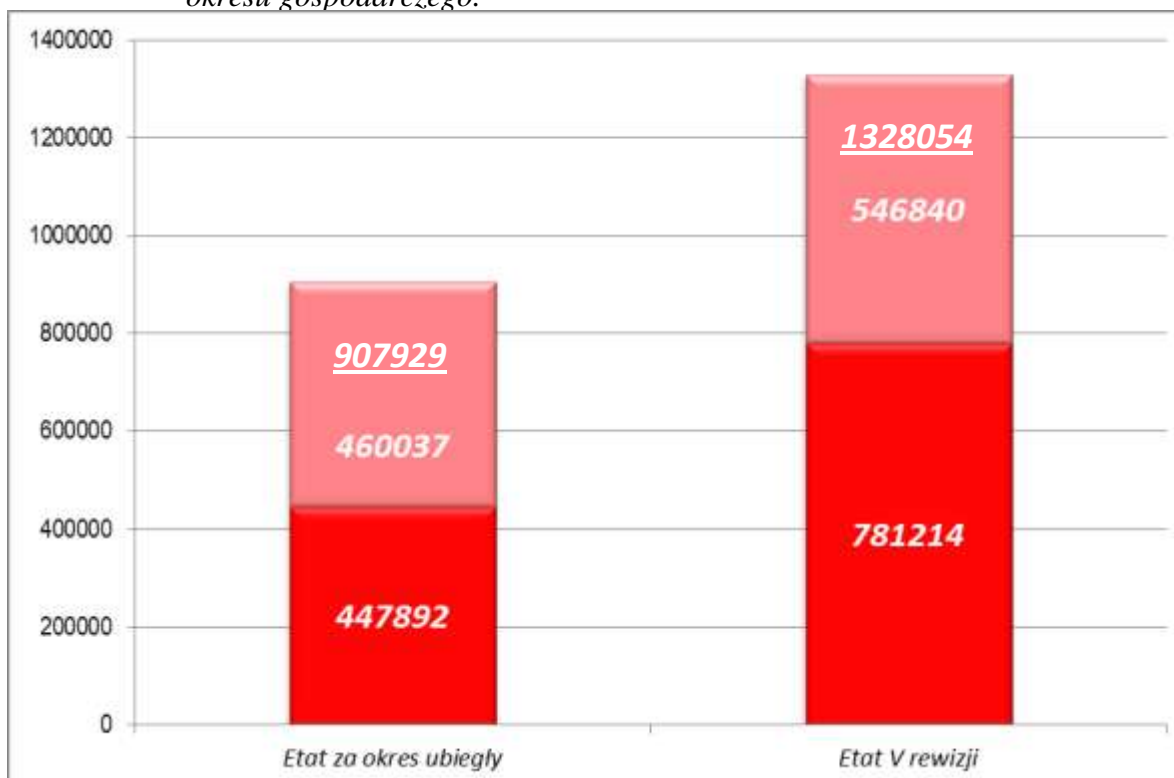
Etaty użytków głównych dla poszczególnych obrębów i Nadleśnictwa charakteryzuje szczegółowo *Tabela nr XVII – „Zestawienie łączne etatu użytków głównych wg kategorii cięć”*, zamieszczona w rozdziale „4.1.1.3. Zestawienie łączne użytków głównych”.

Poniżej w tabeli zestawiono projektowany rozmiar użytkowania głównego dla obrębów Nadleśnictwa Opole.

Tabela 3.2.3.1. Zestawienie przyjętych etatów użytków głównych.

Obręb nadleśnictwo	Zaliczone na etat			Nie zaliczone na etat	Razem użytki rębne z 5% przyrostem	Użytki przedrębne	Razem użytki główne
	Użytki rębne	5% spodziewany przyrostu miąższości	Miąższość z 5% przyrostem				
Miąższość grubizny netto [m ³] / Miąższość grubizny brutto [m ³]							
1	2	3	4	5	6	7	8
Dąbrowa Opolska	156 332	7 817	164 149	416	164 565	125 800	290 365
	188 393	9 420	197 813	503	198 316	157 250	355 566
Grudzice	133 606	6 681	140 287	79	140 366	152 880	293 246
	160 483	8 025	168 508	95	168 603	191 100	359 702
Krasiejów	217 743	10 887	228 630	385	229 015	176 960	405 975
	260 190	13 010	273 200	456	273 656	221 200	494 856
Zbicko	234 952	11 748	246 700	568	247 268	91 200	338 468
	281 003	14 049	295 052	666	295 718	114 000	409 718
Nadleśnictwo	742 633	37 133	779 766	1 448	781 214	546 840	1 328 054
	890 069	44 504	934 573	1 720	936 293	683 550	1 619 843
Przeciętnie rocznie					78 061	54 744	132 805
Przeciętne roczne pozyskanie w latach 2004-2013					447 892	460 037	907 929
Roczny etat za okres 2004-2013					44 789	46 004	90 793

Ryc. 3.2.3.1. Porównanie przyjętego rozmiaru użytkowania głównego z etatem z ubiegłego okresu gospodarczego.

Na nadchodzące 10-letnie zaprojektowano użytki główne w wysokości **1 328 054 m³ netto**. Projektowana wielkość użytków głównych jest wyższa o ok. 46% od wielkości etatu za ubiegły okres gospodarczy 1.01.2004 - 31.12.2013 r. (420 125 m³ netto)

W poniższej tabeli dokonano porównania etatu użytków głównych na 10-letnie do ogólnych zasobów miąższości i spodziewanego przyrostu.

Tabela 3.2.3.2. Porównanie przyjętego etatu użytków głównych do ogólnych zasobów miąższości i spodziewanego przyrostu

Zasoby ogółem brutto m ³	6 301 150
Spodziewany przyrost bieżący brutto m ³	1 621 300
Etat użytków rębnych brutto/netto m ³	936 293
	781 214
Procent etatu użytków rębnych brutto do zasobów (%)	14,9
Procent etatu użytków rębnych brutto do przyrostu (%)	57,7
Etat użytków przedrębnych brutto/netto m ³	683 550
	546 840
Procent etatu użytków przedrębnych brutto do zasobów (%)	10,8
Procent etatu użytków przedrębnych brutto do przyrostu (%)	42,2
Procent etatu użytków głównych brutto do zasobów (%)	25,7
Procent etatu użytków głównych brutto do przyrostu (%)	99,9

Projektowane użytki główne stanowią 99,9 % spodziewanego przyrostu brutto.

Taki rozmiar użytkowania pozwoli zachować zasoby w Nadleśnictwie na dotychczasowym poziomie, zostaną zachowane kryteria trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.

Szczegółowe dane dotyczące wielkości użytków głównych zawierają tabele nr XVII, zamieszczone z danymi dla obrębów w „Planach zagospodarowania lasu” oraz w dalszej części opracowania. Dane zawarte w tabelach XVII:

- powierzchnia do cięcia (manipulacyjna),
- powierzchnia do odnowienia,
- powierzchnia jednorazowego zabiegu pielęgnacyjnego dla użytkowników przedręcznych,
- miąższość grubizny butto i netto.

4. OPISANIE I ZESTAWIENIE ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z PLANU URZĄDZENIA LASU

4.1. Zadania gospodarcze wynikające z planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa

4.1.1. Zestawienie i opisanie zadań z zakresu użytkowania głównego (rębnego i przedrębnego).

4.1.1.1. Zestawienie i opisanie zadań z zakresu użytkowania rębnego oraz wykaz cięć rębnych i mapa przeglądowa cięć rębnych.

- **Sporządzenie wykazu cięć rębnych i zestawień pomocnych w realizacji cięć**

Realizacja cięć rębnych ma się odbywać w oparciu o zasady określone w ZHL z roku 2011 oraz na podstawie:

- ✓ Wskazań gospodarczych, zawartych w opisach taksacyjnych;
- ✓ Wykazu projektowanych cięć rębnych – Wzór nr 6;
- ✓ Wykazu drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy – Wzór nr 3;
- ✓ Wykazu drzewostanów w klasie odnowienia – Wzór nr 4;
- ✓ Wykazu drzewostanów w klasie do odnowienia – Wzór nr 5;

Powyższe wzory zostały zamieszczone w tomie - „*Plany zagospodarowania lasu*”.

Plan cięć użytków rębnych na dziesięciolecie sporządzony został w formie wykazu bez podziału na lata gospodarcze.

Wykaz projektowanych cięć rębnych (§ 98 Instrukcji UL) jest ważnym składnikiem planu urządzenia lasu, ilustrującym, wraz z mapą przeglądową cięć, możliwości lokalizacji wskazań gospodarczych zapisanych w kartach dokumentu źródłowego opisu taksacyjnego lasu, jak również możliwości lokalizacji etatów obliczonych.

Ostateczny kształt wykazu projektowanych cięć rębnych powstaje w wyniku wielokrotnego korygowania sposobów realizacji użytkowania rębnego w poszczególnych gospodarstwach, a wraz z tym w poszczególnych drzewostanach (nazywanego optymalizacją rozplanowania cięć użytkowania rębnego albo regulacją użytkowania rębnego).

Wykaz projektowanych cięć rębnych sporządza się dla obrębu leśnego (z podaniem symbolu gospodarstwa przy każdej pozycji wykazu), w kolejności oddziałów i pododdziałów, w tym oddzielnie dla poszczególnych działek manipulacyjnych

Wykaz projektowanych cięć rębnych sporządza się na formularzu *wzoru nr 6*.

Zaplanowane cięcia użytków rębnych zostały wniesione na:

- ✓ mapy gospodarcze w skali 1:5000,
- ✓ mapy gospodarczo – przeglądowe dla leśnictw w skali 1:10 000,
- ✓ mapy przeglądowe projektowanych cięć rębnych dla obrębów w skali 1:25000

• **Przyjęte sposoby użytkowania rębne.**

Użytki rębne zaprojektowano w ramach gospodarstw. W celu osiągnięcia pożądaných docelowych typów gospodarczych drzewostanów na poszczególnych typach siedliskowych lasu oraz dla zapewnienia najkorzystniejszych warunków wzrostu i rozwoju zrealizowanych odnowień zaproponowano sposoby użytkowania i rodzaje rębni w oparciu o ustalenia KZP oraz „Zasady Hodowli Lasu”:

Jako zasadnicze rodzaje rębni przyjęto:

- ✓ Rb Ia - zupełną pasową o maksymalnej powierzchni manipulacyjnej do 6 ha i nawrocie cięć 5 lat – stosowana w Nadleśnictwie Opole, obrębie Zbicko, do założenia plantacji nasiennej w oddziałach 222a,b,d,f i 223b, na powierzchni 11,15 ha.
- ✓ Rb Ib - zupełną pasową o maksymalnej powierzchni manipulacyjnej do 4 ha i nawrocie cięć 5 lat.
- ✓ Rb Ic - zupełną smugową o maksymalnej powierzchni manipulacyjnej do 2 ha i nawrocie cięć 5 lat.
- ✓ Rb IIa - częściową wielkopowierzchniową o szerokości powierzchni manipulacyjnej (strefy) do 150 m lub ogólnej powierzchni nie przekraczającej 6 ha ze średnim okresem odnowienia 10-20 lat.
- ✓ Rb IIb - częściową pasową o maksymalnej powierzchni manipulacyjnej do 4 ha z okresem odnowienia 15-25 lat.
- ✓ Rb IIIa - gniazdową zupełną o powierzchni manipulacyjnej do 6 ha i okresie odnowienia 15 lat.
- ✓ Rb IIIb – gniazdową częściową o powierzchni manipulacyjnej do 9 ha ze średnim okresem odnowienia 20-30 lat.
- ✓ Rb IVd - stopniową gniazdową udoskonaloną o powierzchni manipulacyjnej obejmującej całe poddziały, z okresem odnowienia 20-40 lat (średnio 30 lat).

Z użytkowania rębne decyzją KZP wyłączono drzewostany na siedlisku BB, BMB, LMB, LŁ i OLJ.

Został zaproponowany jeden wyjątek od założeń KZP, w obrębie Zbicko w uzgodnieniu z Nadleśnictwem, zaplanowano dokończenie rozpoczętej przebudowy 105-letniego drzewostanu sosnowego na siedlisku LŁ, za pomocą rębni IIIB.

Przyjęte rodzaje rębni dla poszczególnych TSL i TD przedstawia poniższa tabela:

Tabela 4.1.1.1.1. Zestawienie przyjętych rębni dla poszczególnych TSL

Typ Siedliskowy Lasu	Wariant uwilgotnienia	Typ drzewostanu	Rębnie zasadnicze	Rębnie zastępcze
1	2	3	4	5
BŚW		So	Ib	Ic
BW		So	Ib	Ic
BB		So	Wyłączone z użytkowania	
BMŚW	Świeży (Ś)	So	Ib	Ic
	Silnie świeży (SŚ)	So	Ib	Ic
BMW	Wilgotny (WW)	So	Ib	Ic
	Silnie wilgotny (WSW)	Św So	Ib	Ic
BMB		So	Wyłączone z użytkowania	
LMŚW	Świeży (Ś)	So	Ib	IIIa
	Silnie świeży (SŚ)	So	Ib	IIIa
LMW	Wilgotny (WW)	Db Św So	IIIa, IIIb	IVd, II
	Silnie wilgotny (WSW)	OI Db So	IIIb, IIIa	IVd, II
LMB		OI	Wyłączone z użytkowania	

OPISANIE I ZESTAWIENIE ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z PUL

Typ Siedliskowy Lasu	Wariant uwilgotnienia	Typ drzewostanu	Rębnie zasadnicze	Rębnie zastępcze
LŚW		Bk Db	II	IIIb, IVd
LW		Db	II	IIIb, IVd
LŁ		Js Db	Wyłączone z użytkowania	
OL		OI	Ib	Ic
OLJ		OI Js	Wyłączone z użytkowania	

Użytkowanie rębne zaprojektowano w oparciu o aktualne potrzeby hodowlane drzewostanów kierując się ich wiekiem, stanem zdrowotnym, jakością, a także potrzebami młodego pokolenia.

Zaprojektowane sposoby zagospodarowania lasu powinny przyczynić się do zachowania trwałości lasu i ciągłości jego użytkowania.

- Drzewostany zakwalifikowane do użytkowania rębego

Wykaz projektowanych cięć użytkowania rębego był pod kątem potrzeb hodowlanych, aktualnego stanu drzewostanów i możliwości przebudowy.

Wielkość zadań planu cięć uzgodniono z przedstawicielami RDLP i Nadleśnictwa Opole.

Kwalifikowanie drzewostanów do użytkowania rębego uwzględniało:

- ✓ drzewostany w klasie odnowienia,
- ✓ drzewostany do przebudowy,
- ✓ drzewostany przeszłorębne,
- ✓ drzewostany rębne,
- ✓ drzewostany bliskorębne.

- **Zestawienie powierzchni manipulacyjnej cięć rębnych według gospodarstw.**

Powierzchnia manipulacyjna drzewostanów objętych planem użytkowania rębego wg poszczególnych rodzajów cięć w gospodarstwach przedstawia się następująco:

Tabela nr XV. Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych według rodzajów rębni w gospodarstwach.

Obręb Dąbrowa Opolska

Gospodarstwo	Rębnie pełne	Rębnie częściowe, gniazdowe i stopniowe			Rębnia przerebowe	Ogółem
		cięcia uprzążające	cięcia pozostałe	razem		
Powierzchnia - ha						
1	2	3	4	5	6	7
Specjalne (S)	4,89		23,94	23,94		28,83
Wielofunkcyjne lasów ochronnych (O)	410,36	14,59	240,25	254,84		665,20
Wielofunkcyjne lasów gospodarczych (G)			4,26	4,26		4,26
Razem	415,25	14,59	268,45	283,04		698,29

Obwód Grudzice

Gospodarstwo	Rębnie zupełne	Rębnie częściowe, gniazdowe i stopniowe			Rębnia przerębowa	Ogółem
		cięcia uprzążające	cięcia pozostałe	razem		
Powierzchnia - ha						
1	2	3	4	5	6	7
Specjalne (S)						
Wielofunkcyjne lasów ochronnych (O)	390,93	10,95	159,79	170,74		561,67
Wielofunkcyjne lasów gospodarczych (G)						
Razem	390,93	10,95	159,79	170,74		561,67

Obwód Krasiejów

Gospodarstwo	Rębnie zupełne	Rębnie częściowe, gniazdowe i stopniowe			Rębnia przerębowa	Ogółem
		cięcia uprzążające	cięcia pozostałe	razem		
Powierzchnia - ha						
1	2	3	4	5	6	7
Specjalne (S)						
Wielofunkcyjne lasów ochronnych (O)	675,70	17,36	157,57	174,93		850,63
Wielofunkcyjne lasów gospodarczych (G)						
Razem	675,70	17,36	157,57	174,93		850,63

Obwód Zbicko

Gospodarstwo	Rębnie zupełne	Rębnie częściowe, gniazdowe i stopniowe			Rębnia przerębowa	Ogółem
		cięcia uprzążające	cięcia pozostałe	razem		
Powierzchnia - ha						
1	2	3	4	5	6	7
Specjalne (S)			5,56	5,56		5,56
Wielofunkcyjne lasów ochronnych (O)	473,21	243,72	210,40	454,12		927,33
Wielofunkcyjne lasów gospodarczych (G)						
Razem	473,21	243,72	215,96	459,68		932,89

Nadleśnictwo Opole

Gospodarstwo	Rębnie zupełne	Rębnie częściowe, gniazdowe i stopniowe			Rębnia przerębowa	Ogółem
		cięcia uprzążające	cięcia pozostałe	razem		
Powierzchnia - ha						
1	2	3	4	5	6	7
Specjalne (S)	4,89		29,50	29,50		34,39
Wielofunkcyjne lasów ochronnych (O)	1950,20	286,62	768,01	1054,63		3004,83
Wielofunkcyjne lasów gospodarczych (G)			4,26	4,26		4,26
Razem	1955,09	286,62	801,77	1088,39		3043,48

• **Przebudowa drzewostanów.**

Przebudowa w Nadleśnictwie dotyczy różnych drzewostanów, głównie sosnowych na siedliskach lasowych, ale także drzewostanu dębowego o złej jakości i słabej zdrowotności oraz drzewostanów brzoźowych, w tym również na siedlisku lasu łąkowego. Są to drzewostany

OPISANIE I ZESTAWIENIE ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z PUL

uszkodzone przez czynniki atmosferyczne i biotyczne (grzyby), niedostosowane do siedliska, o niskim zdrzewieniu i słabej jakości.

Do przebudowy intensywnej poprzez zastosowanie cięcia rębnego zakwalifikowano drzewostany bliskorębne i młodsze, których stan zdrowotny wskazuje na pilną potrzebę zmiany struktury gatunkowej.

Łącznie do przebudowy przeznaczono drzewostany na powierzchni 153,26 ha.

Syntetyczne dane dotyczące przebudowy przedstawia poniższa tabela:

Oddział, poddział	Gospodarstwo	Powierz- chnia ha	Miaższość na całej powierzch- ni m3 brutto	Okres przebudow- y	Orientacyjny etat m3/rok kol.4 / kol.5	Projektowane cięcia rębne na I 10.letnie				
						Rodzaj rębni	pow. - ha		miaższość -m ³	
							manipula- cyjna	do odnowienia	brutto	netto
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
6 -h	O	27,59	11835	20	592	IB	13,07	13,07	5324	4489
22 -c	O	16,45	5720	30	191	IIIA	8,55	2,57	894	747
23 -c	O	19,99	7755	30	259	IIIA	10,33	3,00	1203	1007
30 -b	O	2,92	705	15	47	IB	2,92	2,92	669	555
65 -p	O	1,17	260	10	26	IB	1,17	1,17	247	204
68 -k	O	2,31	390	10	39	IB	2,31	2,31	370	314
70 -f	O	1,06	345	10	35	IB	1,06	1,06	345	290
79 -c	O	1,86	850	10	70	IB	1,86	1,86	808	674
80 -j	O	1,80	645	10	64	IIIB	1,80	1,14	450	363
83 -b	O	13,17	3595	30	120	IB	6,00	6,00	1556	1284
116 -n	O	1,54	505	10	51	IB	1,54	1,54	479	404
121 -c	O	7,00	1050	20	53	IVD	7,00	2,80	420	368
125 -g	O	2,86	520	40	13	IVD	2,86	0,86	153	130
133 -f	O	3,36	650	40	16	IVD	3,36	1,00	195	162
133 -j	O	11,66	2720	40	68	IVD	11,66	3,50	816	687
135 -g	O	1,99	525	10	53	IB	1,99	1,99	499	388
167 -b	O	3,18	485	10	49	IB	3,18	3,18	461	393
Razem gosp: O		119,91	38375	X	1742	X	80,66	49,97	14891	12459
Razem A		119,91	38375	X	1742	X	80,66	49,97	14891	12459
133 -n	S	2,37	880	40	X					
Razem gosp:S		2,37	870	880	X					
61 -b	O	6,25	1790	40	X					
Razem gosp:O		6,25	1780	1790	X					
Razem B		8,62	2650	2670	X					
Razem obręb Dąbrowa Opolska		128,53	41025	41225	X		80,66	49,97	14891	12459
144 -j	O	2,97	2215	10		IB	2,97	2,97	413	357
Razem gosp: O		2,97	2215	X	0	X	2,97	2,97	413	357
Razem A		2,97	2215	X	0	X	2,97	2,97	413	357
Razem obręb Grudzice		2,97	2215	X	X		2,97	2,97	413	357
179 -h	O	1,11	2390	10		IB	1,11	1,11	166	143
247 -c	O	1,00	300			IB	1,00	1,00	285	238
Razem gosp:O		2,11	2690	X	0	X	2,11	2,11	451	381
Razem A		2,11	2690	X	0	X	2,11	2,11	451	381
Razem obręb Krasiejów		2,11	2690	X	X		2,11	2,11	451	381
224 -h	S	5,56	2210	30	74	IIIB	5,56	1,55	574	472
Razem gosp: S		5,56	2210	X	74	X	5,56	1,55	574	472
80 -b	O	2,56	2815	10	282	IB	2,56	2,56	544	432
112 -c	O	1,96	665	10	67	IB	1,96	1,96	632	499
184 -a	O	9,57	2855	20	143	IB	2,94	2,94	836	703
Razem gosp: O		14,09	6335	X	491	X	7,46	7,46	2012	1634
Razem A		19,65	8545	X	564	X	13,02	9,01	2586	2106
Razem obręb Zbicko		19,65	8545	X	X		13,02	9,01	2586	2106

4.1.1.2. Zestawienie i opisanie zadań z zakresu użytkowania przedrębego.

Zasadniczym celem użytkowania przedrębego jest pielęgnowanie drzewostanów przez cięcia selekcyjne, które winny przyczynić się do osiągnięcia jakościowo lepszej produkcji drewna i zwiększenia odporności drzewostanów na działanie czynników abiotycznych, biotycznych i antropogenicznych. Istotną sprawą jest także regulowanie składu gatunkowego, które zapewni zachowanie a nawet zwiększenie zdolności produkcyjnej siedlisk omawianego terenu. W ramach prowadzonych cięć pielęgnacyjnych należy również dążyć do zachowania występujących w drzewostanach cennych domieszek, drzew biocenotycznych, a także kształtowania stref ekotonowych wzdłuż cieków wodnych, linii komunikacyjnych.

Użytkowanie przedrębne powinno być realizowane na podstawie wskazań zawartych w opisach taksacyjnych w oparciu o wytyczne ZHL z 2012 roku. Zadania określone w opisach w wymiarze powierzchniowym mają charakter obligatoryjny, a w zakresie miąższościowym winny być realizowane wg potrzeb, na jakie wskazuje stan konkretnego drzewostanu.

Wykaz cięć użytków przedrębnych stanowią ustalone na gruncie wskazówki gospodarcze przeniesione do opisów taksacyjnych i zestawione w „Wykazie drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego”. Są one umieszczone w tomie – „Plany zagospodarowania lasu” po wykazie cięć rębnych.

Należy zaznaczyć, że masa przewidziana do pozyskania w użytkach przedrębnych będzie podana globalnie dla całego nadleśnictwa. Wielkość użytkowania przedrębego w poszczególnych poddziałach będzie uzależniona od aktualnych potrzeb hodowlanych drzewostanów.

Zabiegu trzebieży nie planowano w drzewostanach zdrowych, starszych klas wieku, o niskim i równomiernym zwarciu i zadrzewieniu, w których niedawno wykonano ten zabieg.

W wykazie użytkowania przedrębego znajdują się te młodniki, w których zaewidencjonowano masę (CP-P).

Wszystkie młodniki objęte planem czyszczeń późnych są również umieszczone w planie hodowli lasu.

Czyszczenia późne winny być wykonywane szczególnie starannie, ponieważ zabieg ten ma decydujący wpływ na skład i jakość przyszłych drzewostanów.

W wykazie czyszczeń nie zaznaczono ilości nawrotów (zabiegów) w 10-leciu, gdyż do każdego młodnika należy podejść indywidualnie, o czym powinien decydować gospodarz terenu.

W ramach zaprojektowanych cięć pielęgnacyjnych należy usuwać, względnie hamować wzrost drzew wadliwych, albo szkodliwych dla otoczenia, jak również preferować gatunki pożądane w myśl przyjętego składu gatunkowego odnowień dla poszczególnych siedlisk.

W trakcie realizacji użytkowania przedrębego, w miarę potrzeby, CP, TW i TP mogą przybierać charakter cięć przekształceniowych wspierających przebudowę drzewostanów.

Zasady wykonywania cięć pielęgnacyjnych są opisane w ZHL.

Ustalanie wielkości etatu użytkowania przedrębego oraz omówienie drzewostanów nie projektowanych do użytkowania głównego zostało przedstawione w rozdziale „3.2.2. Wielkość użytkowania przedrębego”.

Użytkowanie przedrębne charakteryzuje również *Tabela nr XVI*.

Tabele te dla poszczególnych obrębów i dla Nadleśnictwa znajdują się w części tabelarycznej elaboratu.

4.1.1.3. Zestawienie łączne użytków głównych wg kategorii cięć.

Zadania z zakresu użytkowania głównego w kontekście przyjętego etatu omówiono w *rozdziale 3.2.*

Poniżej zestawiono użytki główne według kategorii cięć - tabela nr XVII.

Tabela nr XVII. Zestawienie łączne etatu użytków głównych według kategorii cięć – obręb Dąbrowa Opolska

Kategoria cięć	Powierzchnia ha		Miąższość grubizny w m3	
	cięć* (manipulacyjna)	do odnowienia	brutto	netto
1	2	3	4	5
I. Użytki rębne:				
A. Zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)	698,29	512,89	188393	156332
Spodziewany przyrost 5% miąższości użytków rębnych			9420	7817
Łącznie użytki rębne ze spodziewanym przyrostem	698,29	512,89	197813	164149
B. Nie zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)				
1. uprzątnięcie płazowin				
2. uprzątnięcie nasienników i przestojów			139	116
3. pozostałe	1,51		364	300
Razem nie zaliczone	1,51		503	416
Razem użytki rębne	699,80	512,89	198316	164565
II. Użytki przedrębne	64,33			
A. Czyszczenia				
B. Trzebieże	2837,96			
W tym: TW	497,24			
TP	2340,72			
Razem użytki przedrębne (m3 wg przyjętego etatu)	2902,29		157250	125800
Ogółem użytki główne (I+II)	3602,09	512,89	355566	290365

Tabela nr XVII. Zestawienie łączne etatu użytków głównych według kategorii cięć – obręb Grudzice

Kategoria cięć	Powierzchnia ha		Miąższość grubizny w m3	
	cięć* (manipulacyjna)	do odnowienia	brutto	netto
1	2	3	4	5
I. Użytki rębne:				
A. Zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)	561,67	450,51	160483	133606
Spodziewany przyrost 5% miąższości użytków rębnych			8025	6681
Łącznie użytki rębne ze spodziewanym przyrostem	561,67	450,51	168508	140287
B. Nie zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)				
1. uprzątnięcie płazowin				
2. uprzątnięcie nasienników i przestojów				
3. pozostałe	0,58		95	79
Razem nie zaliczone	0,58		95	79
Razem użytki rębne	562,25	450,51	168603	140366
II. Użytki przedrębne				
A. Czyszczenia	22,93			
B. Trzebieże	2731,93			
W tym: TW	1183,73			
TP	1548,20			
Razem użytki przedrębne (m3 wg przyjętego etatu)	2754,86		191100	152880
Ogółem użytki główne (I+II)	3317,11	450,51	359703	293246

Tabela nr XVII. Zestawienie łączne etatu użytków głównych według kategorii cięć – obręb Krasiejów

Kategoria cięć	Powierzchnia ha		Miąższość grubizny w m3	
	cięć* (manipulacyjna)	do odnowienia	brutto	netto
1	2	3	4	5
I. Użytki rębne:				
A. Zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)	850,63	735,50	260190	217743
Spodziewany przyrost 5% miąższości użytków rębnych			13010	10887
Łącznie użytki rębne ze spodziewanym przyrostem	850,63	735,50	273200	228630
B. Nie zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)				
1. uprzątnięcie płazowin				
2. uprzątnięcie nasienników i przestojów			45	38
3. pozostałe	2,74		411	347
Razem nie zaliczone	2,74		456	385
Razem użytki rębne	853,37	735,50	273656	229014
II. Użytki przedrębne				
A. Czyszczenia	6,94			
B. Trzebieże	3843,32			
W tym: TW	1107,14			
TP	2736,18			
Razem użytki przedrębne (m3 wg przyjętego etatu)	3850,26		221200	176960
Ogółem użytki główne (I+II)	4703,63	735,50	494856	405975

Tabela nr XVII. Zestawienie łączne etatu użytków głównych według kategorii cięć – obręb Zbicko

Kategoria cięć	Powierzchnia ha		Miąższość grubizny w m3	
	cięć* (manipulacyjna)	do odnowienia	brutto	netto
1	2	3	4	5
I. Użytki rębne:				
A. Zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)	932,89	694,17	281003	234952
Spodziewany przyrost 5% miąższości użytków rębnych			14049	11748
Łącznie użytki rębne ze spodziewanym przyrostem	932,89	694,17	295052	246700
B. Nie zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)				
1. uprzątnięcie płazowin				
2. uprzątnięcie nasienników i przestojów			407	352
3. pozostałe	1,39		259	216
Razem nie zaliczone	1,39		666	568
Razem użytki rębne	934,28	694,17	295718	247268
II. Użytki przedrębne				
A. Czyszczenia	59,18			
B. Trzebieże	2977,59			
W tym: TW	838,09			
TP	2139,50			
Razem użytki przedrębne (m3 wg przyjętego etatu)	3036,77		114000	91200
Ogółem użytki główne (I+II)	3971,05	694,17	409718	338468

Tabela nr XVII. Zestawienie łączne etatu użytków głównych według kategorii cięć – Nadleśnictwo Opole

Kategoria cięć	Powierzchnia ha		Miąższość grubizny w m3	
	cięć* (manipulacyjna)	do odnowienia	brutto	netto
1	2	3	4	5
I. Użytki rębne:				
A. Zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)	3043,48	2393,07	890069	742633
Spodziewany przyrost 5% miąższości użytków rębnych			44504	37133
Łącznie użytki rębne ze spodziewanym przyrostem	3043,48	2393,07	934573	779766
B. Nie zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)				
1. uprzątnięcie płazowin				
2. uprzątnięcie nasienników i przestojów			591	506
3. pozostałe	6,22		1129	942
Razem nie zaliczone	6,22		1720	1448
Razem użytki rębne	3049,70	2393,07	936293	781214
II. Użytki przedrębne				
A. Czyszczenia	153,38			
B. Trzebieże	12390,80			
W tym: TW	3626,20			
TP	8764,60			
Razem użytki przedrębne (m3 wg przyjętego etatu)	12544,18		683550	546840
Ogółem użytki główne (I+II)	15593,88	2393,07	1619843	1328054

4.1.2. Zadania z zakresu hodowli lasu.

W części tabelarycznej elaboratu zamieszczone zostało zestawienie zbiorcze wskazań gospodarczych z zakresu hodowli lasu (Tabela nr XVIII), sporządzone w oparciu o wytyczne ZHL i ustalenia KZP oraz dane opracowane dla każdego z obrębów oraz łącznie dla Nadleśnictwa.

Zadania z zakresu hodowli lasu stanowią ustalone na gruncie wskazówki gospodarcze przeniesione do opisów taksacyjnych dla poszczególnych obrębów leśnych. Plan ujęty został w „Wykazy projektowanych wskazań gospodarczych z zakresu hodowli lasu” zamieszczone w tomie- „Plany zagospodarowania lasu”.

W części tabelarycznej elaboratu zamieszczone zostało zestawienie zbiorcze wskazań gospodarczych z zakresu hodowli lasu (Tabela nr XVIII), sporządzone w oparciu o wytyczne ZHL i ustalenia KZP i NTG opracowane dla każdego z obrębów oraz łącznie dla Nadleśnictwa. Projektowany rozmiar prac z zakresu hodowli lasu na bieżący okres zamieszczono w tabeli poniżej.

OPISANIE I ZESTAWIENIE ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z PUL

Rodzaj czynności	Obręby				Razem
	Dąbrowa Opolska	Grudzice	Krasiejów	Zbicko	
	Pow.[ha]				
1	2	3	4	5	6
Odnowienie powierzchni leśnej niezalesionej, w tym:	68,28	78,67	101,69	54,26	302,90
Odnowienie zrębów	68,28	76,34	101,69	52,85	299,16
Odnowienie halizn	0,00	2,33	0,00	1,41	3,74
Odnowienie płazowin	-	-	-	-	-
Zalesienia gruntów nieleśnych	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Odnowienie projekt. zrębów zupełnych	415,25	390,93	674,70	477,52	1958,40
Razem na powierzchni otwartej	483,53	469,60	776,39	531,78	2261,30
Projektowane odnowień przy rębniach złożonych*	109,55	69,08	66,29	250,85	495,77
Podsadzenia	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dolesienia luk i przerzedzeń	6,95	0,45	3,38	7,49	18,27
Razem odnowienia pod osłoną	116,50	69,53	69,67	258,34	514,04
Razem odnowienia i zalesienia	600,03	539,13	846,06	790,12	2775,34
Poprawki i uzupełnienia w istniejących uprawach i młodnikach	7,70	2,11	1,40	6,09	17,30
Razem poprawki i uzupełnienia	7,70	2,11	1,40	6,09	17,30
Ogółem odnowienia, zalesienia, poprawki i uzupełnienia	607,73	541,24	847,46	796,21	2792,64
Wprowadzanie podszytów	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pielęgnowanie gleby	118,02	94,41	94,19	178,56	485,18
Pielęgnowanie upraw (CW)	179,76	139,52	209,92	227,98	757,18
Pielęgnowanie młodników (CP)	426,15	436,31	743,48	435,37	2041,31
Pielęgnowanie młodników zpozyskaniem masy (CPP)	64,33	22,93	6,94	59,18	153,38
Pielęgnowanie młodników razem (CP+CPP)	490,48	459,24	750,42	494,55	2194,69
Razem pielęgnowanie	788,26	693,17	1054,53	901,09	3437,05
Nawożenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Melioracje wodne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Melioracje agrotechniczne	607,73	521,75	831,21	796,21	2756,90
Razem melioracje	607,73	521,75	831,21	796,21	2756,90

Ramowe składy upraw dla poszczególnych TD oraz TSL przedstawiono w rozdziale 1.2.9.

Wyjątkowo dopuszcza się modyfikację TD, ale tylko w przypadkach uzasadnionych, wynikających z występujących mikrosiedlisk, stopnia uwilgotnienia siedliska oraz rzeczywistego składu gatunkowego przy zachowaniu głównego gatunku TD.

Przyjęte składy gatunkowe odnowień należy traktować ramowo i uwzględniać w poszczególnych drzewostanach przy odnowieniu warunki mikrosiedliskowe wg operatu glebowo-siedliskowego.

Dla zidentyfikowanych siedlisk przyrodniczych przyjęte zostały składy odnowień odpowiadające naturalnym składom dla konkretnych siedlisk przyrodniczych wskazanych w Programie Ochrony Przyrody.

Przy cięciach uprzętających w drzewostanach użytkowanych rębniami częściowymi i stopniowymi, przyjęto wysokość strat w istniejącym młodym pokoleniu w wysokości 20%.

W uprawach zakładanych sztucznie, zarówno na powierzchniach otwartych jak i pod okapem przewidziano poprawki w wysokości 20% od sumarycznej powierzchni projektowanych upraw.

Na wszystkich powierzchniach przeznaczonych do odnowień, zalesień i dolesień oraz poprawek zaprojektowano melioracje agrotechniczne, za wyjątkiem tych zrębów, na których zabieg ten wykonano w 2013 roku, a planowane odnowienie będzie wykonane dopiero w 2014 roku.

Zabieg pielęgnowania gleby projektowano na uprawach istniejących (otwartych i podokapowych) w zależności od potrzeb hodowlanych, są to zabiegi obligatoryjne, ich wielkość wynosi 485,18 ha.

Przy odnowieniach i zalesieniach, poprawkach i uzupełnieniach, zadania z zakresu pielęgnowania gleby są uzależniona od ich wykonania, stąd też są to zadania nieobligatoryjne, ich prawdopodobna **wielkość nie powinna przekroczyć 2236 ha**. Pielęgnowanie gleby winno polegać na odchwaszczeniu powierzchni między sadzonkami gdzie roślinność runa stanowi dla nich konkurencję w dostępie do światła i składników pokarmowych.

Planem czyszczeń wczesnych zostały objęte istniejące uprawy otwarte i podokapowe, **wielkość tych zabiegów jest obligatoryjna, ich wielkość wynosi 757,18 ha**.

Przy odnowieniach i zalesieniach, poprawkach i uzupełnieniach, zadania z zakresu czyszczeń wczesnych są uzależniona od ich wykonania planowanych odnowień, są to zadania nieobligatoryjne, ich prawdopodobna **wielkość nie powinna przekroczyć 2236 ha**.

Ilość zabiegów pielęgnacyjnych (pielęgnacja gleby, CW, CP) na powierzchniach do tego przeznaczonych uzależniona będzie od potrzeb hodowlanych, a w planach zagospodarowania powierzchnia tych zabiegów będzie wykazana jednorazowo.

Szczegółowe wytyczne w zakresie prowadzenia zabiegów hodowli lasu znajdują się w „Zasadach Hodowli Lasu” z 2012 roku.

Powstałe uprawy należy systematycznie i starannie pielęgnować zwłaszcza w pierwszych latach po posadzeniu, tu konieczne jest odchwaszczanie od nadmiernie rozwiniętej roślinności runa leśnego.

4.1.3. Zestawienie zadań gospodarczych z zakresu użytkowania głównego oraz odnowień i zalesień według leśnictw.

Tabela. 4.1.3.1. Zestawienie zadań gospodarczych dla leśnictw

Nr leśnictwa	Leśnictwo	Powierzchnia ogólna [ha]	Zadania na 10-lecie				
			Użytkowanie główne			Odnowienia, zalesienia, poprawki i uzupełnienia [ha]	Drzewostany nieprojektowane do użytkowania
			Rębne [m ³] (netto)	przedrębne [ha]	przedrębne [m ³] (netto)		
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Narok	1704,68	44312	864,13	37850	170,34	255,26
2	Dąbrowa	1765,02	58770	1134,25	53155	205,89	124,87
3	Lipowa	2071,11	61483	903,91	34795	231,50	168,58
Obwód Dąbrowa Opolska		5540,81	164565	2902,29	125800	607,73	548,71
4	Suchy Bór	1498,18	39331	897,40	45330	158,36	188,83
5	Walidrogi	1544,52	52549	919,70	64600	201,31	190,98
6	Grotowice	1609,10	48486	937,76	42950	181,57	180,54
Obwód Grudzice		4651,80	140366	2754,86	152880	541,24	560,35
7	Dąbrowice	1764,26	61789	1008,70	45403	217,28	251,82
8	Knieja	1711,43	80438	935,08	49055	262,77	256,28
9	Krasiejów	1734,15	54576	870,00	38741	208,99	235,85
10	Grodziec	1647,29	32212	1036,48	43761	158,42	137,47
Obwód Krasiejów		6857,13	229015	3850,26	176960	847,46	881,42
11	Zawada	1905,38	79493	920,26	26079	278,21	385,51
12	Chrzastowice	1923,99	91962	1052,13	36140	278,66	327,11
13	Dębska Kuźnia	1977,02	75813	1064,38	28981	239,34	313,72
14	Gosp. Szkół. Płaszczyna	11,82	0	0	0	0	0
Obwód Zbicko		5818,21	247268	3036,77	91200	796,21	1023,34
Ogółem Nadleśnictwo		22867,95	781214	12544,18	546840	2792,64	3765,38

4.1.4. Określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu.

Wytyczne z zakresu ochrony lasu oparto na następujących podstawach:

- ✓ wytyczne „Instrukcji urządzania lasu” z r. 2012,
- ✓ wytyczne „Instrukcji ochrony lasu” z r. 2012,
- ✓ ustalenia Komisji Założeń Planu dla Nadleśnictwa,
- ✓ wyniki urzędniowych prac terenowych – taksacyjnych w Nadleśnictwie,
- ✓ wyniki prac Zespołu Ochrony Lasu i zebrane tam materiały i dane,
- ✓ doświadczenia i obserwacje Nadleśnictwa i Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych oraz Inspekcji Lasów Państwowych.

4.1.4.1. Ocena zdrowotnego i sanitarnego stanu lasu.

W ocenie Zespołu Ochrony Lasu z Opola:

- *stan zdrowotny lasu* drzewostanów Nadleśnictwa charakteryzuje się „generalnie dobrą zdrowotnością drzewostanów, przede wszystkim sosny i buka, oraz brzozy i dębu”, zaś „złą zdrowotnością świerka”
- *stan sanitarny lasu* - „utrzymywany jest na bardzo dobrym poziomie, minimalizującym poprzez działania porządkujące nadleśnictwa, możliwości powstawania oraz rozwoju potencjalnych ognisk zagrożeń dla trwałości lasu”.

Na podstawie przeprowadzonej w toku prac urzędniowych w 2012 r. lustracji terenowej wynika, iż stan zdrowotny lasów jest **dobry**, a stan sanitarny drzewostanów utrzymywany jest na **dobrym** poziomie.

Poniższa tabela ilustruje pozyskanie wiatrołomów i posuszu w ostatnim okresie:

Tabela 4.1.4.1.1. Wyniki sanitarnego porządkowania lasu w latach 2004-2012 w Nadleśnictwie

Rok	Pozyskanie grubizny ogółem [m ³]	Razem cięcia sanitarne	Razem posusz [m ³]	Razem wiatrołomy [m ³]	% cięć sanitarnych w pozyskaniu	% posuszu w cięciach sanitarnych	% wiatrołomów w cięciach
1	2	3	4	5	6	7	8
2004	90867	15048	10943	4105	16,56%	72,72%	27,28%
2005	86277	25161	9782	15379	29,16%	38,88%	61,12%
2006	94616	15357	12556	2801	16,23%	81,76%	18,24%
2007	101404	46346	13351	32995	45,70%	28,81%	71,19%
2008	95873	15999	9918	6081	16,69%	61,99%	38,01%
2009	88873	8791	6787	2004	9,89%	77,20%	22,80%
2010	88979	10660	3838	6822	11,98%	36,00%	64,00%
2011	86572	7696	4334	3362	8,89%	56,31%	43,69%
2012	86711	17439	13770	3669	20,11%	78,96%	21,04%
Razem	820138	162497	85279	77218	19,81%	52,48%	47,52%

Przeciętne pozyskanie w latach 2004-2012, w ramach cięć sanitarnych wynosiło ok. 18055 m³ średniorocznie. Cięcia sanitarne stanowiły w Nadleśnictwie średnio ok. 20% pozyskanej grubizny.

Nasilenia cięć sanitarnych występowały po latach szkód od huraganowych wiatrów lub śniegołomów, czyli w latach 2005, 2007. Zwłaszcza w tym ostatnim roku nasilenie szkód od wiatru osiągnęło bardzo duże rozmiary – 46,3 tys. m³

Wskaźnik pozyskania drewna z cięć sanitarnych w stosunku do powierzchni leśnej zalesionej kształtował się w minionym 10-leciu łącznie dla Nadleśnictwa na poziomie 7,4 m³/ha, zaś średniorocznie pozyskiwano ok. 9,5 tys. m³ drewna posuszowego.

Wskaźnik usuwanego posuszu na 1 ha wykazuje zmienny trend, co jest konsekwencją cyklicznie powtarzających się szkód od śniegu i wiatru, od 0,17 m³/ha/rok (2010r.) do 0,62 m³/ha/rok (2012r.).

4.1.4.2. Aktualne zagrożenia lasu przez zespół czynników abiotycznych i biotycznych.

Poniższa tabela przedstawia wyciąg z ewidencji szkód spowodowanych przez czynniki biotyczne i abiotyczne w Nadleśnictwie Opole w latach 2004-2012 (wg ZOL w Opolu dane za 9 lat).

Tabela. 4.1.4.2.1. Zestawienie szkód powodowanych przez czynniki abiotyczne i biotyczne w Nadleśnictwie Opole w ubiegłym okresie gospodarczym

Wyszczególnienie	Powierzchnia występowania / Powierzchnia zwalczania (ha)									
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
Czynniki abiotyczne										
Podtopienia i zalania	-	-	-	-	-	2,80	3081,00	-	-	-
Grad	-	-	-	-	-	2,30	-	-	239,59	-
Susze	2,43	3,01	33,40	-	0,41	9,14	0,99	6,09	1,80	-
Zmrozenia, zwarzenia	-	-	-	12,08	-	11,28	0,09	-	12,27	-
Wiatr	4,30	-	-	15,00	1,27	-	-	-	-	-
Śnieg	-	-	-	-	-	-	17,48	1,20	-	-
Oparzenia, wędnięcie	-	-	-	-	-	-	0,49	9,47	1,20	-
pożar	-	-	-	-	0,64	-	-	-	-	-
Szkody od uderzenia pioruna	-	-	-	-	0,20	-	0,06	-	-	-
Razem	6,73	3,01	33,4	27,08	2,52	25,52	3100,11	16,76	254,86	
Czynniki biotyczne – patogeny grzybowe										

Wyszczególnienie	Powierzchnia występowania / Powierzchnia zwalczania (ha)								
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Rdza kory sosny zwyczajnej	1650,00	1550,00	1550,00	1550,00	550,00	-	350,00	-	-
Huba korzeni	189,00	300,00	81,00	178,00	170,00	-	129,00	54,00	83,00
Zamieranie jesionu	-	-	-	-	6,37	18,31	-	-	-
Opieńkowa zgnilizna korzeni	16,00	-	-	-	-	1,50	-	-	-
Zamieranie dębów	-	-	-	-	-	17,81	-	-	-
Pasożytnicza zgorzel gat. iglastych	0,74	0,56	1,00	0,84	0,94	0,62	0,50	0,39	1,29
Osutki sosny	-	-	0,94	1,65	0,94	0,95	0,50	1,50	-
Mączniak dębu	-	0,59	0,22	0,31	0,34	-	1,47	1,47	0,88
Skrzętał sosny	-	-	0,44	0,45	1,85	-	1,71	-	0,46
Zamieranie pędów sosny	-	0,53	-	-	-	-	-	1,09	2,60
Zamieranie brzozy	-	-	-	-	-	-	3,00	-	-
Pasożyt. zgorzel gat. liściastych	0,22	-	0,15	-	-	-	-	0,09	1,76
Przewężenie podstaw łodygi	0,20	-	-	-	-	-	-	-	-
Osutki innych gat. - daglezji	-	-	-	-	-	0,07	-	-	-
Razem	1862,89	1854,69	1667,15	1758,33	732,96	64,15	3586,29	75,30	344,85
Czynniki biotyczne – szkodniki owadzie i ssaki									
Brudnica mniszka	270,00	648,00	989,00						
Szeliniaki	150,00	173,00	105,00	143,00	122,00	15,00	85,00	54,00	86,00
Boreczniki sosnowe			703,00						
Krobik modrzewiowiec							78,00		
Osnuja gwiazdzista								4,35	20,90
Chrabąszczowate		0,20	0,50		0,16	0,49	2,98		0,21
Ochojniki	0,50	0,43	1,00	1,00					
Rolnice			0,48		0,27	0,80	1,22		
Borecznik rudny	2,00		0,45						
Inne mszyce na gat. iglastych			0,31						
Inne mszyce na gat. Liściastych			0,05						
Kornik modrzewiowiec									
Jeleniowate	247,00	266,00	244,00	120,00	65,00	107,00	56,00	111,00	177,00
Gryzonie	0,80		2,63						
Razem	670,80	1079,63	2045,13	265,29	187,14	270,76	113,78	178,57	284,01
Ogółem biotyczne	2533,69	2934,32	3712,28	2023,62	920,10	334,91	3700,07	253,87	628,86

Szczegółowy opis aktualnie występujących szkodników biotycznych i abiotycznych czynników szkodliwych, oraz dotychczasowe sposoby ograniczania szkód z ich strony, został zamieszczony w rozdziale „Analiza gospodarki przeszłej”, w części „Hylopatologiczna charakterystyka Nadleśnictwa Opole...” (referat Kierownika Zespołu Ochrony Lasu) strony od 187 do 200.

4.1.4.3. Profilaktyka i przeciwdziałanie powstawaniu szkód powodowanych przez czynniki abiotyczne i biotyczne.

W ochronie lasu priorytet mają działania profilaktyczne, a w zabiegach ochronnych nadal pierwszeństwo mieć będą metody biologiczne i mechaniczne ograniczające szkody. Przeciwdziałaniem nadrzędnym i uniwersalnym w stosunku do większości szkód powodowanych przez zespół czynników biotycznych i abiotycznych jest przebudowa osłabionych lub zagrożonych drzewostanów (głównie świerczyny) na drzewostany zróżnicowane wiekowo i dostosowane składem gatunkowym do typów siedliskowych.

A. Szkody od czynników klimatycznych

Przeciwdziałanie tym szkodom nie należy do typowych działań ochroniarskich lecz zależy od poprawności działań hodowlanych.

- Dla zapewnienia stabilności drzewostanów należy dążyć do zgodności składów gatunkowych z wymogami siedliska
- Przebudowywać osłabione i narażone na wiatry drzewostany
- W obniżeniu szkód od wiatru i śniegu pomocnym jest przestrzeganie ładu przestrzennego w użytkowaniu rębnym.
- Należy także terminowo i racjonalnie wykonywać cięcia pielęgnacyjne młodników i drągowin, dla uniknięcia nadmiernego przegęszczenia drzewostanów.
- Inwentaryzować szkody powodowane przez czynniki abiotyczne a informacje przekazywać do ZOL i RDLP.

B. Szkody powodowane przez czynniki biotyczne

1. Choroby grzybowe

- **Na terenie szkółek prowadzić zintegrowaną ochronę nasion, siewów i sadzonek.**
- W uprawach, młodnikach i drzewostanach starszych przeprowadzać lustrację celem oceny uszkodzeń powodowanych przez choroby grzybowe.
- W przypadku powstawania szkód podejmować działania ograniczające, zgodnie z zaleceniami podanymi przez ZOL, IBL lub RDLP.
- W przypadku większych szkód w drzewostanach, zaatakowanych przez hubę korzeniową zaleca się likwidować ogniska infekcyjne, stosować, zwłaszcza na gruntach porolnych, metody biologicznej ochrony drzew (biopreparaty z zawiesiną zarodników grzyba konkurencyjnego- Ph. Gigantea), utrzymywać odpowiednie zwarcie młodników

2. Szkodniki owadzie

Szkodniki systemów korzeniowych

- Oceniać stopień zapędrczenia gleb poprzez poszukiwania w dołach glebowych. Kontroli tej podlegają szkółki gospodarcze.
- W przypadku stwierdzenia zagrożenia ze strony szkodników glebowych należy podjąć działania ograniczające, wykorzystując metody wskazane przez ZOL i RDLP.

Szkodniki szkółek, upraw i młodników

- W szkółkach profilaktyka i podejmowane zabiegi ochronne mają duże znaczenie dla jakości wyhodowanego materiału sadzeniowego i w konsekwencji dla kondycji późniejszych upraw. Dlatego też należy właściwie diagnozować i bardzo starannie przeprowadzić wszelkie działania ochronne.
- Monitorować występowanie szkodników i inwentaryzować nasilenie uszkodzeń, zebrane tą drogą informacje przekazywać do ZOL i RDLP.
- Wykonać zabiegi ograniczające w sposób zgodny z zaleceniami RDLP i ZOL.

Szkodniki drzewostanów starszych

- Monitorować stan populacji foliofagów poprzez obserwacje stopnia defoliacji koron, obserwację żerów osnuj i próbne poszukiwania larw tego gatunku w glebie i ściocie, przeprowadzać kontrolę występowania brudnicy mniszki poprzez wykładanie pułapek feromonowych oraz na transektach (samice) oraz rejestrować wzmożone pojawienie się innych szkodliwych owadów.

- Rejestrować szkody spowodowane żerami szkodników pierwotnych i sygnalizować o zagrożeniach ZOL i RDLP.
- Przeprowadzać zabiegi ograniczające występowanie foliofagów w uzgodnieniu z ZOL i RDLP.

Szkodniki wtórne.

Zakres prac ochronnych podejmowanych przez Nadleśnictwo w odniesieniu do tej grupy szkodników należy kontynuować w najbliższym dziesięcioleciu poprzez:

- Monitoring populacji szkodników wtórnych w oparciu o ocenę stanu sanitarnego lasu. za pomocą pułapek klasycznych i feromonowych;
- Przestrzeganie zasad higieny lasu, poprzez terminowe usuwanie posuszu czynnego, terminowe wywożenie poza strefę zagrożenia pozyskanego surowca, nie dopuszczenie do wylotu szkodników z resztek poeksploatacyjnych, korowanie pni;
- Wyszukiwanie i usuwanie drzew trocinkowych, terminowe ich korowanie lub wywiezienie drewna poza strefę zagrożenia;
- W razie nasilenia pojawu szkodników zwiększyć liczbę pułapek klasycznych i feromonowych, wyznaczyć i usuwać drzewa trocinkowe, korować surowiec przelegujący przez dłuższy czas w lesie.

3. Szkody od zwierzyny

- Corocznie inwentaryzować rozmiar i nasilenie szkód.
- Kontynuować zabezpieczanie upraw środkami mechanicznymi i chemicznymi (wełna owcza, repelenty, paliki, osłony drzewek, grodenie).
- Sterować populacją jeleniowatych uzgadniając konieczne zmiany w łowieckich rocznych i wieloletnich planach hodowlanych opracowanych dla właściwego rejonu hodowlanego.
- Utrzymywać stan zwierzyny płowej na właściwym poziomie poprzez planowy odstrzał.
- Dążyć do poprawy warunków bytowania zwierzyny (ochrona ostoi, odpowiednie zagospodarowanie poletek łowieckich, racjonalne wykorzystywanie łąk śródleśnych, dokarmianie zwierzyny, zapewnienie odpowiedniej liczby lizawek itp.)

Szkody powodowane przez gryzoni

Na terenie Nadleśnictwa odnotowano niewielkie szkody od gryzoni (myszowate). Brak jest prostych i skutecznych metod zwalczania gryzoni. Należy jednak dążyć do przywracania równowagi biocenotycznej w układach drapieżca – roślinożerca.

- Najtańszym sposobem ograniczenia populacji gryzoni jest protegowanie ptaków drapieżnych, stwarzając im dogodne warunki do bytowania poprzez urządzenie podestów na gniazda. Pożądanym jest także pozostawianie w lesie martwych dziuplastych drzew.
- Stosować zabiegi pogarszające warunki bytowe gryzoni, np. zwiększanie liczebności naturalnych wrogów, odchwaszczanie zagrożonych powierzchni.

4. Oddziaływanie przemysłu.

- Nie mając wpływu na obniżenie poziomu emisji przemysłowych, przeciwdziałać ich skutkom należy poprzez przebudowę drzewostanów i dostosowanie składów gatunkowych do siedlisk.

5. Ochrona pożytecznej fauny.

Pomocnym sposobem dla poprawy stanu zdrowotnego lasów i obniżania populacji szkodliwych owadów do poziomu bezpiecznego dla drzewostanów, są prowadzone corocznie działania poprawiające warunki bytowania pożytecznej fauny.

Na terenie lasów Nadleśnictwa stosuje się niektóre formy ochrony biologicznej. Jest to głównie wywieszanie skrzynek lęgowych dla ptaków, schronów dla nietoperzy, zimowe dokarmianie ptaków, ochrona mrowisk, pozostawianie drzew starych i dziuplastych.

W najbliższym 10-leciu należy kontynuować działania polegające na ochronie pożytecznej fauny oraz poprawie jej warunków bytowania:

Ochrona ptaków.

- Wywieszanie i konserwacja odpowiedniej ilości skrzynek lęgowych, z uwzględnieniem przy lokalizacji drzewostanów zagrożonych - ognisk występowania szkodników owadzich.
- Pozostawianie dziuplastych drzew i kęp krzewów.
- Wykładanie karmy dla ptaków w okresach, kiedy dostęp do niezbędnego pożywienia jest utrudniony (zima).
- Zakładanie remiz.

Ochrona nietoperzy.

- Pozostawianie starych, dziuplastych drzew i kęp starodrzewu.
- Wywieszanie schronów, stanowiących ich letnie schronienie.

Ochrona mrówek.

Ze względu na dużą rolę, jaką odgrywają w kształtowaniu struktury środowiska przyrodniczego, regulacje liczebności innych owadów w lasach oraz stanowiąc istotny element utrzymania równowagi biocenotycznej środowisk leśnych, zachodzi konieczność ich ochrony. Ochrona tych owadów powinna odbywać się przez prowadzoną okresowo inwentaryzację, zamieszczanie danych w SILP, oraz bezpośrednie zabiegi ochronne polegające na grodzeniu kolonii, szczególnie w miejscach, gdzie narażone są na mechaniczne uszkodzenia, np. przy drogach, szlakach turystycznych a także przez dziki.

Zauważa się tendencję wzrostową liczebności tego pożytecznego owada.

Inne pożyteczne zwierzęta.

Do pożytecznych, pomocnych przy zwalczaniu szkodników należy zaliczyć również drobne ssaki owadożerne (ryjówki, jeże), a z większych ssaków - dziki, ssaki drapieżne oraz płazy i gady leśne. W celu ochrony tych zwierząt należy zapobiegać ich niszczeniu i chronić przypisane im biotopy.

4.1.4.4. Mapa przeglądowa ochrony lasu

Zagadnienia ochrony lasu znajdują odzwierciedlenie na mapie przeglądowej „Ochrony lasu” w skali 1: 25000, na których zamieszczone będą między innymi:

- obszary zagrożenia masowym występowaniem szkodników pierwotnych sosny
- obszary zagrożone lub opanowane przez choroby i szkodniki wtórne (grzyby pasożytnicze, wtórne szkodniki owadzie)
- obszary masowo uszkodzane przez zwierzynę płową
- drzewostany uszkodzone przez czynniki abiotyczne (wiatrołomy i śniegołomy)
- drzewostany na gruntach porolnych
- partie kontrolne jesiennych poszukiwań szkodników pierwotnych sosny.

4.1.5. Kierunkowe wytyczne z zakresu ochrony przeciwpożarowej

Podstawą prawną do sporządzania planów ochrony przeciwpożarowej, a także działań ratowniczych jest Ustawa z dnia 28 września 1991 roku o Lasach (Dz. U. z 2011r. nr 12 poz. 59 z późniejszymi zmianami).

Wytyczne z zakresu ochrony przeciwpożarowej oparto na:

- ✓ Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 roku w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczania przeciwpożarowego lasów.(Dz. U. z 2006 nr 58, poz. 405),
- ✓ Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2010 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczania przeciwpożarowego lasów (Dz. U. z 2010 nr 137 poz. 923),
- ✓ Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 nr 109, poz. 719),
- ✓ szczegółowych wytycznych „Instrukcji urządzania lasu” z roku 2011,

–ustaleniach KZP,

–dokumentach z zakresu ochrony przeciwpożarowej w Nadleśnictwie,

–uzgodnieniach z nadleśnictwem i regionalną dyrekcją Lasów Państwowych,

–uzgodnieniach z komendami powiatowymi i wojewódzką strażą pożarną,

–wymogach komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej,

–danych meteorologicznych z posterunków pomiarowych (Kaniów-Kup),

–wynikach inwentaryzacji lasu V rewizji urządzania lasu.

4.1.5.1. Określenie kategorii zagrożenia pożarowego dla Nadleśnictwa.

Obliczenia dokonano na podstawie załącznika do Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2010 roku zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczania przeciwpożarowego lasów (Dz. U. z 2010 nr 137 poz. 923)

Przy ustalaniu kategorii zagrożenia pożarowego uwzględniono:

- a) średnie roczne liczby pożarów lasu w okresie ostatnich 10 lat przypadającą na 10 km² powierzchni leśnej (P_p); obliczenie liczby punktów wykonano wg wzoru:

$$P_p = 12,5 \log(11,2G_p + 0,725) + 1,5; P_p = 13,1 - \mathbf{13 \text{ punktów}}$$

G_p — oznacza średnią liczbę pożarów lasu w okresie ostatnich 10 lat przypadającą na 10 km² powierzchni leśnej na klasyfikowanym obszarze – tj. 15,5 pożarów na 22,193 km²,

co daje $G_p = 0,698$

- b) udział procentowy powierzchni drzewostanów rosnących na siedliskach boru suchego, boru świeżego, boru mieszanego świeżego, boru wilgotnego, boru mieszanego wilgotnego i lasu łęgowego (P_d); obliczenie liczby punktów wykonano wg wzoru:

$$P_d = 0,1U_s; P_d = 7,1 - \mathbf{7 \text{ punktów}}$$

U_s — oznacza sumę udziałów procentowych powierzchni drzewostanów rosnących na siedliskach boru suchego, boru świeżego, boru mieszanego świeżego, boru wilgotnego, boru mieszanego wilgotnego i lasu łęgowego w całkowitej powierzchni drzewostanów na klasyfikowanym obszarze – tj. 70,5%.

- c) średnią wilgotność względną powietrza (pomiar z wysokości 0,5 m) i procentowy udział dni z wilgotnością ściółki mniejszą od 15 % o godzinie 9⁰⁰ (P_k); obliczenie liczby punktów wykonano wg wzoru:

$$P_k = 0,221U_{ds} - 0,59W_p + 45,1; P_k = 6,6 - \mathbf{7 \text{ punkty}}$$

W_p — oznacza średnią wilgotność względną powietrza o godzinie 9⁰⁰; - tj. 73,7%

U_{ds} — oznacza udział procentowy dni z wilgotnością ściółki o godzinie 9⁰⁰ mniejszą od 15 %; - tj. 22,4%

- d) średnią liczbę mieszkańców przypadających na 0,01 km² powierzchni leśnej (P_a); obliczenie liczby punktów wykonano wg wzoru:

$$P_a = 2,46 \log(0,0461G_z) + 5,16; P_a = 4,3 - \mathbf{4 \text{ punkty}}$$

OPISANIE I ZESTAWIENIE ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z PUL

G_z — oznacza średnią liczbę mieszkańców przypadających na 0,01 km² powierzchni leśnej na klasyfikowanym obszarze; - tj. 225273 mieszkańców (GUS 2012 rok) na 22192,6 ha (0,01 km²), co daje 10,2 mieszk/0,01 km²

Z poniższego zestawienia wynika, że lasy Nadleśnictwa Opole (suma punktów – 31) należą do **I kategorii – dużego zagrożenia pożarowego**.

Lp	Wskaźnik	Dane		Wzór	Liczba punktów	
					wyliczona	przyjęta
1	2	3		4	5	6
1	Średnia roczna liczba pożarów lasu okresie 10 lat przypadających na 10 km ² (Pp) $P_p = 12,5 \log(11,2 G_p + 0,725) + 1,5$ gdzie: $G_p = L_p / P_l \times 10$	średnia roczna ilość pożarów w okresie 10 lat (Lp) 15,5	powierzchnia leśna km ² (P _l) ¹ 221,93	$P_p = 12,5 \log(11,2 \times 0,698 + 0,725) + 1,5$ gdzie: $G_p = 9,70 / 221,93 \times 10$	13,1	13
2	Udział procentowy powierzchni drzewostanów rosnących na siedliskach Bs, Bśw, BMśw, Bw, BMw i Lł (P _d) $P_d = 0,1 U_s$	Udz. %: Bs, Bśw, BMśw, Bw, BMw i Lł (U _s)	70,5%	$P_d = 0,1 \times 70,5$	7,1	7
3	Średnia wilgotność względna powietrza i procentowy udział dni z wilgotnością ściółki mniejszą od 15% o godzinie 9 ⁰⁰ (P _k) ² $P_k = 0,221 U_{ds} - 0,59 W_p + 45,1$	średnia wilgotność względna powietrza o godzinie 9 ⁰⁰ (W _p) 73,7	udział procentowy dni z wilgotnością ściółki o godzinie 9 ⁰⁰ mniejszą od 15% (U _{ds}) 22,4	$P_k = 0,221 \times 22,4 - 0,59 \times 73,7 + 45,1$	6,6	7
4	Średnia liczba mieszkańców przypadających na 0,01 km ² (P _a) $P_a = 2,46 \log(0,0461 G_z) + 5,16$ gdzie: $G_z = L_m / P_l / 100$	średnia liczba mieszkańców (L _m) ³ 225273		$P_a = 2,46 \log(0,0461 \times 10,2) + 5,16$ gdzie: $G_z = 225273 / 221,93 / 100$	4,3	4
5	1) >25 – I kategoria zagrożenia pożarowego 2) 16 – 24 – II kategoria zagrożenia pożarowego 3) < 15 – III kategoria zagrożenia pożarowego			Suma punktów	31	
				Kategoria zagrożenia pożarowego	I	

4.1.5.2. Ocena potencjalnego zagrożenia obszaru leśnego oraz jego zróżnicowania wynikającego z uwarunkowań lokalnych.

A. Lokalizacja i powierzchnia pożarów.

W ubiegłym okresie gospodarczym (2004-2013) na terenie Nadleśnictwa Opole odnotowano 155 pożarów. Średnia wielkość pożaru w tym okresie wynosiła 0,23 ha.

Tabela 4.1.5.2.1. Zestawienie pożarów w Nadleśnictwie Opole.

Rok	Ilość	Powierzchnia [ha]	Średnia wielkość pożaru [ha]
2004	7	0,64	0,09
2005	25	5,99	0,24
2006	7	0,24	0,03
2007	12	0,48	0,04
2008	9	0,84	0,09
2009	28	2,9	0,10
2010	2	0,02	0,01
2011	17	10,81	0,64
2012	38	11,15	0,29
2013	10	3,32	0,33
Razem	155	36,39	0,23

Główną przyczyną powstawania pożarów były umyślne podpalenia i nieostrożność ludzi.

B. Czynniki wpływające na stopień zagrożenia pożarowego.

Według stanu na 01.01.2014 roku w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Opole nie ma zakładów przemysłowych stwarzających bezpośrednie zagrożenie pożarowe dla lasów.

Przypuszczać należy, że w nadchodzącym dziesięcioleciu podatność lasów Nadleśnictwa na pożary oraz natężenie penetracji w tych lasach nie ulegną obniżeniu, w związku z tym ich zagrożenie pożarowe nadal będzie wysokie. Do tego należy dostosować wszystkie działania Nadleśnictwa, zwłaszcza w zakresie omówionym poniżej.

Zagrożenie pożarowe obszarów leśnych Nadleśnictwa Opole generalnie jest duże. Do najważniejszych czynników powodujących możliwość wystąpienia pożarów należą:

- a) skład gatunkowy drzewostanów – drzewostany iglaste zajmują 77,6% powierzchni, natomiast I i II klasa wieku zajmuje 31,7% powierzchni leśnej Nadleśnictwa;
- b) bezpośrednie położenie lasów Nadleśnictwa w pobliżu miasta Opole oraz Ozimka, co wpływa na ich silną penetrację, zwiększającą zagrożenie pożarowe. Najczęstszą przyczyną powstawania pożarów było celowe podpalenie oraz nieostrożność osób przebywających w lasach.
- c) sąsiedztwo lasów Nadleśnictwa z gruntami rolnymi i lasami prywatnymi, ze względu na wypalanie traw, zwłaszcza w tych bardziej rozdrobnionych kompleksach leśnych;
- d) siedliskowe typy lasu, udział siedlisk borów suchych, świeżych i mieszanych świeżych wynosi 70%;
- e) sieć szlaków komunikacyjnych przebiegających przez Nadleśnictwo:
 - **kolejowe:**
Działające linie kolejowe to:

- ✓ linia kolejowa nr E 30 – III Paneuropejski Korytarz Transportowy, Zarządca PKP Polskie Linie Kolejowe; linia łącząca Zgorzelec z Przemyślem przez Opole, linia dwutorowa, prędkość maksymalna składów 160 km/h,
- ✓ linia kolejowa nr 132 – Zarządca PKP Polskie Linie Kolejowe; na fragmencie stanowi część linii E 30, linia łącząca Bytom z Wrocławiem przez, linia dwutorowa, prędkość maksymalna składów 160 km/h,
- ✓ linia kolejowa nr 136 – Zarządca PKP Polskie Linie Kolejowe; linia łącząca Opole Groszowice z Kędzierzynom Koźle, linia jednorodowa, z odcinkami dwutorowymi, prędkość maksymalna składów 80 km/h,
- ✓ linia kolejowa nr 144 – Zarządca PKP Polskie Linie Kolejowe; linia łącząca Opole Główne z Tarnowskimi Górami przez Ozimek, linia jednorodowa, z odcinkami dwutorowymi, prędkość maksymalna składów 100 km/h,
- ✓ linia kolejowa nr 175 – Zarządca PKP Polskie Linie Kolejowe; linia łącząca Kłodnicę z Kluczborkiem przez Myślinę i Zębówice, linia jednorodowa, z odcinkami dwutorowymi, ruch sporadyczny (dreżyny utrzymania torów), prędkość maksymalna składów 100 km/h,
- ✓ linia kolejowa nr 277 – Zarządca PKP Polskie Linie Kolejowe; linia dwutorowa, linia łącząca Opole Groszowice z Wrocławiem Brochów, prędkość maksymalna składów 160 km/h,
- ✓ linia kolejowa nr 287 – Zarządca PKP Polskie Linie Kolejowe; linia łącząca Opole Zachodnie z Nysą, linia jednorodowa, prędkość maksymalna składów 50 km/h,
- ✓ linia kolejowa nr 301 - Zarządca PKP Polskie Linie Kolejowe; linia łącząca Opole Główne z Namysłowem przez Jełową, ruch odbywa się tylko między Opolem a Jełową, linia dwutorowa, prędkość maksymalna składów 80 km/h,
- **drogowe:**
 - ✓ autostrada A4 – Jędrzychowice–Korczowa, przez Wrocław, stanowi granicę zasięgu Nadleśnictwa Opole z Nadleśnictwem Tułowice,
 - ✓ droga krajowa nr 45 – Zabełków–Złoczew, przez Krapkowice, Opole, Zawadę,
 - ✓ droga krajowa nr 46 – Kłodzko–Szczekociny przez Niemodlin, Karczów, Opole, Ozimek,
 - ✓ droga krajowa nr 94 – Zgorzelec–Kraków przez Brzeg, Opole, Strzelce Opolskie.
 - ✓ droga wojewódzka nr 414, Prudnik–Opole-Wrzoski, przez Prószków,
 - ✓ droga wojewódzka nr 423, Opole–Kędzierzyn Koźle, przez Przywory, Gogolin,
 - ✓ droga wojewódzka nr 429, Wawelno–Prószków, przez Polską Nową Wieś, Komprachcice,
 - ✓ droga wojewódzka nr 435, Opole-Prądy, przez Chmielowice, Chróścine, Wawelno,
 - ✓ droga wojewódzka nr 454, Opole-Namysłów, przez Czarnowasy, Dobrzeń Wielki,
 - ✓ droga wojewódzka nr 458, Obórki-Popielów, przez Lewin Brzeski, Skorogoszcz,
 - ✓ droga wojewódzka nr 459, Opole-Skorogoszcz, przez Żelazną, Narok,
 - ✓ droga wojewódzka nr 463, Bierdzany-Zawadzkie, przez Krasiejów, Ozimek, Antoniów,
 - ✓ droga wojewódzka nr 464, Narok-Chróścice,
 - ✓ droga wojewódzka nr 465, Żelazna-Dobrzeń Mały.
 - ✓ drogi powiatowe – 1705, 1706, 1711, 1712, 1714, 1716, 1717, 1719, 1720, 1739, 1740, 1742, 1744, 1745, 1746, 1747, 1748, 1751, 1752, 1754, 1755, 1756, 1758, 1759, 1760, 1761, 1762, 1763, 1766, 1769 (powiat opolski); 1159, 1160, 1719, 1184, 1185, 1186, 1508 (powiat brzeski); 1705, 1733, 1738, 1758, 1957, 1958 (powiat oleski).
 - ✓ drogi gminne.

- f) obszary o podwyższonej palności – w warunkach Nadleśnictwa Opole są to rejonry mocniej penetrowanych przez ludność, położone w sąsiedztwie szlaków komunikacyjnych (wzdłuż linii kolejowej 144 – 1-ctwo Suchy Bór i Dębska Kuźnia) i turystycznych oraz w pobliżu miast Opole i Ozimek.
- g) inne czynniki:
- występowanie gwałtownych burz z wyładowaniami
 - wiosenne wypalanie traw
- h) pasy przeciwpożarowe - na gruntach Nadleśnictwa Opole utrzymywane są następujące typy pasów przeciwpożarowych;
- pasy ppoż. przykolejowe typu BK – oddzielające las od linii kolejowych, obowiązek ich utrzymania ciąży na właścicielu linii kolejowej (*Dz.U.2006 nr 80 poz. 563 2006.05.19*)
 - pasy ppoż. typu A – oddzielające las od dróg publicznych, obowiązek ich utrzymania ciąży na właścicielu lub zarządcy lasów (*Dz.U.2006 nr 80 poz. 563 2006.05.19*)
 - pasy ppoż. typu B – oddzielające las od parkingów, zakładów przemysłowych.

Wzdłuż dróg publicznych przecinających kompleksy leśne istnieją pasy p. pożarowe (z bruzdą), których istnienie determinowały stare przepisy. Obecnie wzdłuż dróg publicznych utrzymywane są pasy ppoż. zgodnie z obowiązującymi przepisami, natomiast wokół parkingów i miejsc postoju, kosztem Nadleśnictwa utrzymuje się nadal pasy typu B.

Na gruntach Nadleśnictwa nie wyznaczono miejsc do rozpalania ognisk.

C. Sezonowość występowania pożarów.

Największe zagrożenie pożarowe występuje wczesną wiosną, po stopnieniu śniegów w marcu i kwietniu (wiosenne wypalanie traw). Wyschnięte trawy stanowią łatwopalny materiał. Sezonowość pożarów w nadleśnictwie wynika z sezonowych przemian trawiastego runa.

Miesiące letnie, okres bujnego rozwoju roślinności, obniżają zagrożenie pożarowe. Niezwykle niebezpieczne są jednak w tym okresie długotrwałe susze, które obniżają stopień wilgotności ścioty, a to z kolei zwiększa niebezpieczeństwo powstania pożaru. Lato jest również okresem zwiększonej palności, kiedy dojrzewają borówki i maliny, wzrasta, więc prawdopodobieństwo powstania pożaru (zbieracze runa).

Okres jesienny z uwagi na niższe temperatury i większą wilgotność powietrza jest stosunkowo bezpieczny, choć nasilona penetracja lasów przez zbieraczy owoców runa leśnego powoduje możliwość pojawienia się zarzewia ognia.

4.1.5.3. Ocena sprawności systemu obserwacyjno – alarmowego i interwencyjnego.

Zgodnie z „*Rozporządzeniem MOŚZNiL z dnia 22 marca 2006r.*” obserwacja lasu Nadleśnictwa Opole w okresach występowania I, II lub III stopnia zagrożenia pożarowego jest prowadzona przez:

- stałe punkty obserwacji naziemnej (punkty obserwacyjne),
- naziemne patrole przeciwpożarowe,

4.1.5.3.1. System obserwacyjno-alarmowy.

Nadleśnictwo Opole, jako jednostka administracyjna lasów Państwowych, stanowi część systemu alarmowo-dyspozycyjnego RDLP Katowice. W biurze Nadleśnictwa działa Rejonowy Punkt Alarmowo-Dyspozycyjny (RPAD), punkt ten koordynuje również pracę innych PAD-ów Opolszczyzny. Punkt wyposażony jest w wymagany sprzęt łącznościowy, dokumentację i mapy

Stałą łączność zapewnia system łączności radiowo-telefonicznej.

Funkcjonujący obecnie w Nadleśnictwie system obserwacyjno-alarmowy oparty jest na:

1. *Stałych punktach obserwacji naziemnej, w postaci dostrzegalni przeciwpożarowych* – są to cztery wieże betonowe położone w leśnictwach:
 - Dąbrowa (102a) – obr. Dąbrowa Opolska,
 - Walidrogi (84a) - obr. Grudzice,
 - Knieja (70b) – obr. Krasiejów,
 - Chrzastowice (97b) – obr. Zbicko.

- dodatkowo system jest wspierany przez meldunki przekazywane z dostrzegalni położonych na gruntach sąsiednich nadleśnictw: Tułowice, Kup, Olesno i dwie ze Strzelec Opolskich.
2. *Patrole naziemne* - przy dużym zagrożeniu pożarowym, Nadleśniczy uruchamia dodatkowe patrole własne.
3. *Obserwacje pracowników Nadleśnictwa.*
4. *Informacje od osób przebywających w lasach Nadleśnictwa* – osoby przebywające na szlakach rowerowych, pieszych, zbierające runo, dzięki położeniu tych lasów w zasięgu sieci telefonii komórkowej, mogą alarmować odpowiednie służby wykryciu zagrożenia pożarowego i umożliwić szybszą lokalizację pożaru.
5. *Loty patrolowo – gaśnicze* - w przypadku zlokalizowania przez punkty obserwacyjne dymu wydostającego się z obszarów leśnych lub bezpośrednio do nich przyległych, z Leśnej Bazy Lotniczej w Polskiej Nowej Wsi k. Opola (obr. Dąbrowa Opolska) wysyłany jest statki powietrzne, które natychmiast może podjąć akcję gaśniczą.

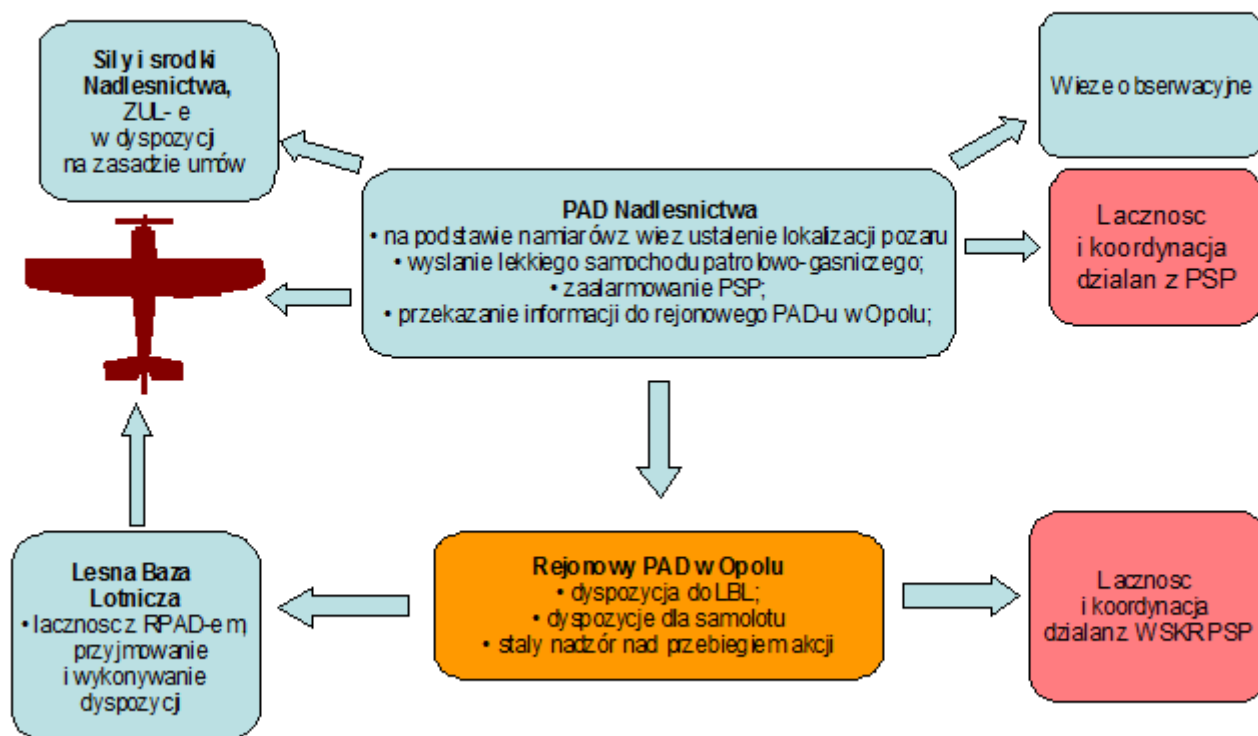
W terenie punkty alarmowe znajdują się w siedzibach leśnictw. Wszystkie siedziby leśnictw wyposażone są w telefony stacjonarne i komórkowe. Łączność pomiędzy Punktem Alarmowo Dyspozycyjnym, a patrolami lotniczymi, samochodami i ciągnikami podczas akcji utrzymywana jest drogą radiową.

Nadleśnictwo posiada plany operacyjne pod nazwą „*Sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru lasu*” rocznie aktualizowany i uzgadniany z Komendami Powiatowymi PSP (KM PSP Opole, KP PSP Brzeg i Olesno).

Dokument ten zawiera dokładne informacje na temat sił i środków (plan alarmowania sztabu oraz jednostek ochrony ppoż.), jakie muszą być wykorzystane na wypadek pożaru.

Przyjęto ramowy schemat łączności, dowodzenia, zasady organizacji akcji i współdziałania.

SCHEMAT ŁĄCZNOŚCI:

4.1.5.3.2. Ocena wyposażenia w sprzęt.

Bazy sprzętu przeciwpożarowego zlokalizowane są w:

- Leśnictwo Dąbrowa, oddz. 102a, wyposażenie stanowi: 10 hydronetek, 20 tłumic, 30 szpadli,
- Leśnictwo Krasiejów, oddz. 285t, wyposażenie: 10 hydronetek, 20 tłumic, 35 szpadli, 15 wiader, wóz asenizacyjny 2000 l. z węzłem i prądownicą,

Nadleśnictwo posiada ponadto przyczepę ze zbiornikiem gaśniczym o pojemności 400 litrów, z możliwością podania środka gaśniczego, która jest doczepiana do samochodu wykorzystywanego do celów akcji gaśniczych.

Plugi do oborywania pożarysk (po dwa na każdą z baz sprzętu przeciwpożarowego) są zabezpieczane na zasadzie umów z ZUL-ami, sposoby ich dysponowania (tel. kontaktowy, adres itp.) zawarte są w aktualizowanych corocznie „Sposobach postępowania na wypadek pożaru”.

Lokalizacja baz sprzętu winna być uzgodniona z Komendantem Rejonowym PSP.

Istnieje również jeden magazyn sprzętu zlokalizowany w Leśnictwie Chrzastowice, oddz. 86o, wyposażony w 10 hydronetek, 20 tłumic, 30 szpadli.

Ilość i wyposażenie baz jest zgodne z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 roku w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów.

W razie potrzeby do akcji gaśniczych może zostać użyty samolot lub śmigłowiec z Leśnej Bazy Lotniczej.

Zestaw sprzętu znajdujący się w dyspozycji nadleśnictwa pokrywa potrzeby w zakresie gaszenia zarzewi i niewielkich pożarów i jest zgodna z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2010 roku, zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów.

4.1.5.3.3. Zasięgi jednostek straży pożarnych.

Nadleśnictwo położone jest w zasięgu następujących jednostek straży pożarnej:

1) **Wojewódzkiej Komendy Państwowej Straży Pożarnej w Opolu**, ul. Budowlanych 1, 46-020 Opole, tel. (77) 420 70 01.

a. Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej (KM PSP) w Opolu, 45-315 Opole, ul. Głogowska 24, tel (77) 400 20 00, 400 20 31, email: kmsekret@psp.opole.pl

–jednostek ratowniczo – gaśniczych:

- JRG-1 w Opolu, ul. Głogowska 24, 45-315 Opole;
- JRG-2 w Opolu, ul. Budowlanych 1, 46-020 Opole;
- JRG-3 w Niemodlinie, ul. Podwale 3, 49-100 Niemodlin;

–jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych i Ratownictwa Wodnego w obszarze działania KM PSP w Opolu, **włączone do KSRG:**

- m. Opole – **Gosławice, Grudziec, Bierkowice, Szczepanowice, Ochotnicze Ratownictwo Wodne w Opolu,**
- gm. Dąbrowa – **Sławice, Żelazna,**
- gm. Chrzastowice – **Suchy Bór, Dębie,**
- gm. Komprachcice – **Domecko, Komprachcice,**
- gm. Ozimek – **Schodnia, Krasiejów, Szczedrzyk,**
- gm. Niemodlin – **Grabin, Gracze,**
- gm. Prószków – **Prószków,**
- gm. Tarnów Opolski – **Kosorowice, Tarnów Opolski,**
- gm. Turawa – **Osowiec, Węgry,**
- gm. Tułowice - **Goszczowice**

b. Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Brzegu, 49-300 Brzeg; ul. Saperska 16, e-mail: sekretariat.brzeg@psp.opole.pl

–jednostek ratowniczo-gaśniczych:

- JRG-1 w Brzegu, ul. Saperska 16, 49-300 Brzeg;

–jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych w obszarze działania KP PSP w Zawierciu, **włączone do KSRG:**

- gm. Lewin Brzeski – **Lewin Brzeski, Łosiów, Skorogoszcz;**

c. Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Oleśnie, 46-300 Olesno, ul. Solny Rynek 1, tel.: (32) 264 76 94, e-mail; sekretariat@psp.olesno.pl ;

–jednostek ratowniczo-gaśniczych:

- JRG-1 w Oleśnie, ul. Solny Rynek 1, 46-300 Olesno;

●jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych w obszarze działania KP PSP w Dąbrowie Górniczej, **włączone do KSRG:**

- gm. Dobrodzień – **Dobrodzień, Szemrowice,**
- gm. Zębowice – **Zębowice, Radawie, Knieja.**

Państwowe i Ochotnicze Straże Pożarne, będących w zasięgu administracyjnym Nadleśnictwa Opole lub jego najbliższym sąsiedztwie, współpracują ze służbami LP wzorowo i skutecznie.

4.1.5.4. Ocena dostępności terenów leśnych.

Sieć dróg ułatwiających dostęp do poszczególnych kompleksów leśnych lub przecinających kompleksy leśne jest w zasadzie wystarczająca. Są to drogi asfaltowe lub utwardzone łączące wszystkie miejscowości.

Nadleśnictwo Opole posiada 48 dróg spełniających wymogi dróg pożarowych o łącznej długości 173 km. Sieć dojazdów pożarowych (leśnych) samodzielnie, nie zapewnia minimalnej odległości 750 metrów do dowolnego punktu w lesie. Dlatego uzupełnieniem dróg leśnych, wykorzystywanych, jako dojazdy pożarowe jest gęsta sieć dróg publicznych, przecinających kompleksy leśne Nadleśnictwa, które wspólnie z dojazdami pożarowymi (leśnymi) zapewniają dostępność do prawie wszystkich terenów leśnych, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 roku w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczania przeciwpożarowego lasów. Istnieją jednak dwa obszary leśne Nadleśnictwa, gdzie z uwagi na trudny teren (torfowiska) lub odcięcie obszaru leśnego przez autostradę, nie jest zapewniony dojazd czy to dojazdami pożarowymi czy drogami publicznymi (omówienie problemu w rozdziale 4.1.5.6.).

Istnieje sieć dróg leśnych o różnej nawierzchni umożliwiających dojazd do poszczególnych drzewostanów.

Wszystkie drogi są w miarę możliwości, systematycznie remontowane i modernizowane, by dostosować je do potrzeb wozów gaśniczych (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 roku).

Ogólne omówienie potrzeb z zakresu budowy nowych dróg przedstawiono w rozdziale 4.1.7.1. „Potrzeby z zakresu infrastruktury technicznej dla potrzeb racjonalnej gospodarki leśnej”.

Drogi wojewódzkie opisane są w rozdziale 4.1.5.2., podrozdziale „B - Czynniki wpływające na stopień zagrożenia pożarowego”.

Szczegółowa lokalizacja dojazdów pożarowych wykorzystanych dla celów przeciwpożarowych została przedstawiona na „Mapie ochrony przeciwpożarowej”.

4.1.5.5. Ocena stanu zaopatrzenia w wodę.

W lasach zaliczonych do I kategorii zagrożenia pożarowego istnieje obowiązek zapewnienia przeciwpożarowego zaopatrzenia wodnego (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7.06.2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów).

Zaopatrzenie wodne do celów ratowniczo-gaśniczych w Nadleśnictwie stanowią: hydranty (5 szt.) oraz punkty czerpania wody w ilości 20 sztuk (sztuczne i naturalne zbiorniki wodne (stawy)). Wszystkie punkty posiadają dogodny dojazd drogami gruntowymi utwardzonymi i pozwalają na pobór z nich wody (utwardzone stanowisko dla motopompy, pomosty).

Wszystkie punkty czerpania wody, zapewniają możliwość poboru wody z głębokości mniejszej niż 4m (od stanowiska czerpania do lustra wody).

Punkty czerpania wody usytuowane na stawach hodowlanych, są przystosowane do poboru wody (pobór wody od strony mnicha) i zapewniają możliwość jej poboru przez cały rok (mimo okresowego spuszczenia wody - minimalna objętość wodna w miejscu poboru zawsze przekracza 50m³).

Opisanie zlokalizowanych w zasięgu Nadleśnictwa, punktów czerpania wody.

Obręb leśny	Leśnictwo	Miejscowość	Oddział , poddział	Rodzaj punktu	Pojemność wodna	Minimalny przepływ
Dąbrowa Opolska	Narok	Narok	52n	Sztuczny zbiornik	800 m ³	-
Dąbrowa Opolska	Narok	Karczów	53a	Zbiornik małej retencji	Ok. 10 tys. m ³	-
Dąbrowa Opolska	Narok	Skorogoszcz	50d	Sztuczny zbiornik	Ok. 400 m ³	-
Dąbrowa Opolska	Narok	Borkowice	44a	Sztuczny zbiornik	Ok. 800 m ³	-
Dąbrowa Opolska	Dąbrowa	Dąbrowa	102a	Sztuczny zbiornik	400 m ³	-
Dąbrowa Opolska	Lipowa	Oldrzychowice	136a	Staw „Wołowski”	ponad 100 tys. m ³	-
Dąbrowa Opolska	Lipowa	Oldrzychowice	141a	Staw „Książęcy”	ponad 80 tys. m ³	-
Dąbrowa Opolska	Lipowa	Oldrzychowice	131f	Sztuczny zbiornik	400 m ³	-
Dąbrowa Opolska	Lipowa	Rzędziszowice	171d	Staw „Sangów”	ponad 150 tys. m ³	-
Grudzice	Suchy Bór	Falmirowice	35a	Hydrant	-	>10l/s
Grudzice	Suchy Bór	Falmirowice	47g	Zbiornik poeksploatacyjny	Ok. 800 m ³	-
Grudzice	Suchy Bór	Grudzice	57d	Sztuczny zbiornik na bazie naturalnego	Ok. 350 m ³	-
Grudzice	Walidrogi	Falmirowice	70c	Hydrant	-	>10l/s
Grudzice	Walidrogi	Tarnów Opolski	114g	Sztuczny zbiornik	Ok. 200m ³	-
Grudzice	Walidrogi	Tarnów Opolski	134j	Hydrant	-	>10l/s
Grudzice	Grotowice	Kosorowice	128i	Hydrant	-	>10l/s
Krasiejów	Dąbrowice	Turza	101f	Sztuczny zbiornik	Ok. 300 m ³	-
Krasiejów	Grodziec	Biestrzybnik	165c	Sztuczny zbiornik	Ok. 200 m ³	-
Krasiejów	Grodziec	Dylaki	166g	Sztuczny zbiornik	Ok. 200 m ³	-
Krasiejów	Grodziec	Biestrzybnik	178k	Sztuczny zbiornik	Ok. 200 m ³	-
Krasiejów	Grodziec	Biestrzybnik	190h	Sztuczny zbiornik	Ok. 200 m ³	-
Krasiejów	Grodziec	Biestrzybnik	206c	Sztuczny zbiornik na bazie naturaln.	Ok. 800 m ³	-
Zbicko	Zawada	Zawada	222Ac	Sztuczny zbiornik (deszczownia) i hydrant	Ok. 400 m ³	>10l/s
Zbicko	Dębska Kuźnia	Daniec	173h	Sztuczny zbiornik	Ok. 200 m ³	-
Zbicko	Dębska Kuźnia	Krzyżowa Dolina	202n	Sztuczny zbiornik	Ok. 200 m ³	-

Na terenie Leśnej Bazy Lotniczej, na lotnisku w miejscowości Nowa Polska Wieś, znajduje się hydrant (obr. Dąbrowa Opolska, przy oddziale 193) zapewniający wydajność powyżej 10 l/s, który zaopatruje w wodę statki powietrzne, na potrzeby akcji gaśniczych.

Wszystkie wymienione w powyższej tabeli punkty czerpania wody, zlokalizowane są na gruntach należących do Nadleśnictwa Opole. Pełny nadzór nad punktami i ich właściwym utrzymaniem, sprawuje Nadleśnictwo Opole.

Uzupełnienie sieci punktów czerpania wody mogą stanowić:

A). Naturalne ciekły wodne:

- ujęcie wody na dopływie Prószkowiarki w pobliżu oddziału 67, w miejscowości Wrzoski (leśnictwo Narok, obr. Dąbrowa Opolska);
- ujęcie wody na rzece Libawce, w miejscowości Knieja, w pobliżu oddziału 38 (leśnictwo Knieja, obr. Krasiejów);

- ujęcie wody na cieku Myślnika, w miejscowości Myślina, w pobliżu oddziału 89 (leśnictwo Dąbrowice, obr. Krasiejów)
- ujęcie wody na rzece Jemielnica w pobliżu oddziału: 78 (miejscowość Daniec, leśnictwo Zawada, obr. Zbicko), 218 (leśnictwo Dębska Kuźnia, obr. Zbicko)

B). Sieć hydrantów na terenie miejscowości w pobliżu kompleksów leśnych:

- w obrębie Dąbrowa Opolska, są to miejscowości: Oldrzychowice, Golczowice, Borkowice, Skorogoszcz, Ciepiewowice, Dąbrowa, Karczów, Narok, Prądy, Skarbiszów, Polska Nowa Wieś;
- w obrębie Grudziec, są to miejscowości: Opole-Kolonia Gosławicka, -Grudziec, -Malina, -Grotowice, Łędziny, Chrzastowice, Suchy Bór, Falmirowice, Dębie, Dąbrowice, Tarnów Opolski, Kosorowice, Nakło, Przywory;
- w obrębie Krasiejów, są to miejscowości: Ozimek, Krasiejów, Antoniów, Dylaki, Biestrzynnik, Grodziec, Mnichus, Knieja, Zębówice, Makowczyce, Myślina;
- w obrębie Zbicko, są to miejscowości: Zawada, Kotórz Mały, Kotórz Wielki, Szczedrzyk, Pustków, Schodnia Stara, Schodnia Nowa, Dębska Kuźnia, Chrzastowice.

Wydajność sieci hydrantowej waha się w granicach 10-15 dm³/s.

Liczba punktów, jak i ich rozmieszczenie niestety nie zapewniają pokrycia siecią punktów wszystkich gruntów Nadleśnictwa. Istnieją obszary, od których odległość do punktu czerpania wody przekracza 3 km, zaś sieć hydrantów położona w pobliżu, nie zapewnia minimalnej wydajności na poziomie 10l/s. Są to oddziały:

- 155-156, 159-163, 181-183 w obrębie Dąbrowa Opolska,
- 63-71, 64-89, 100-108 w obrębie Zbicko (hydranty położone w miejscowości Niwki, nie spełniają minimalnych wymagań co do wydajności).

Budowany obecnie punkt czerpania wody w oddziale 132 w obrębie Zbicko, pozwoli w najbliższym czasie (termin ukończenia budowy połowa roku 2014) zapewnić wodę dla części oddziałów położonych w pobliżu (84-86, 100-104).

Rozwiązaniem problemu dla pozostałych gruntów może być budowa dwóch nowych punktów czerpania wody (budowa ziemnych zbiorników lub np. wkopaniu w zagrożonych rejonach cystern kolejowych na wodę) lub możliwość korzystania z zewnętrznych punktów czerpania wody. W obrębie Dąbrowa Opolska może to być, zbiornik po eksploatacji żwiru w zarządzie AWRSP o pojemności 8 tys. m³, w miejscowości Wawelno, w pobliżu oddziału 145 (leśnictwo Dąbrowa, obr. Dąbrowa Opolska), zaś w obrębie Zbicko Jezioro Średnie, sztuczny zbiornik położony przy oddziale 64 (leśnictwo Chrzastowice, obr. Zbicko). Takie rozwiązanie wymaga zawarcia stosownych umów cywilno-prawnych z właścicielami tych punktów.

Do czasu docelowego zabezpieczenia ww. rejonów, należy uzgodnić tymczasowy sposób zaopatrzenia w wodę tych obszarów, z właściwym Komendantem PSP (Komenda Miejska PSP w Opolu).

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa nie wyznaczono punktu czerpania wody przez statki powietrzne.

Nie są zapewnione dojazdy pożarowe do wszystkich punktów czerpania wody, stąd też istnieje pilna potrzeba przebudowy dróg zgodnie z wymogami ochrony przeciwpożarowej.

Nadleśnictwo powinno:

- zapewnić stały dostęp do istniejącej sieci punktów czerpania wody, lub hydrantów spełniających wymogi przeciwpożarowego zaopatrzenia wodnego;
- utrzymywać punkty czerpania wody zgodnie z wymogami prawnymi;
- przebudować drogi dojazdowe do 12 punktów czerpania wody, tak by spełniały wymogi rozporządzenia Ministra Środowiska z 2006 roku; są to następujące punkty czerpania wody:

- w obrębie Dąbrowa Opolska – punkty zlokalizowane w oddziałach 53a, 102a, 136a, 141a, 171d;
- w obrębie Grudzice – punkty zlokalizowane w oddziałach 57d, 70c, 114g,
- w obrębie Krasiejów – punkty zlokalizowane w oddziałach 165c, 166g, 178k, 190h.
- utrzymywać w dobrym stanie technicznym drogi dojazdowe do punktów czerpania wody;
- na bieżąco uzupełniać oznakowanie punktów czerpania wody oraz dróg dojazdowych do nich;
- w razie potrzeby uzupełnić sieć punktów czerpania wody.

4.1.5.6. Analiza potrzeb Nadleśnictwa w zakresie infrastruktury technicznej ochrony przeciwpożarowej.

Nadleśnictwo Opole posiada sprawny system obserwacyjno-alarmowy oraz odpowiedni zestaw środków technicznych.

Istniejący system obserwacyjno-alarmowy umożliwia szybkie wykrycie pożaru i jego lokalizację, a zestaw środków technicznych, jakimi dysponuje Nadleśnictwo wraz z państwową i ochotniczą strażą pożarną umożliwia szybkie dotarcie do pożaru i jego ugaszenie. Bazy sprzętu będące w dyspozycji Nadleśnictwa zaspakajają bieżące potrzeby w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

Zaopatrzenie w wodę – konieczne jest wykonanie dodatkowych źródeł wody do celów przeciwpożarowych celem zapewnienia pokrycia obszarów leśnych zgodnie z przepisami, stosownie do wskazań w punkcie 4.1.5.5.

Dojazdy pożarowe - zarówno **do punktów czerpania wody** jak również **do kompleksów leśnych** nie zapewniają pełnego pokrycia i wymagają przebudowy dróg leśnych celem dostosowania jej do wymogów drogi leśnej wykorzystywanej jako dojazd pożarowy (*patrz pkt. 4.1.5.5.*). Należy przebudować drogi w obrębie Dąbrowa Opolska, by zapewnić dostęp do drzewostanów położonych w oddziałach:

- 164, 165, 166 – przebudowa drogi pomiędzy oddziałem 164 a 165,
- 191,192,197,198 – z uwagi na brak możliwości zjazdu z autostrady A4, należy dokonać przebudowy drogi między oddziałami 191-192, a 197-198.

Żadna z dróg będących dojazdami pożarowymi nie jest zbudowana lub przebudowana zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 roku w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów (*Dz.U. nr 58, poz. 405*). Istniejąca sieć dróg powinna być utrzymywana w takim stanie technicznym, aby maksymalna odległość z dowolnego obszaru Nadleśnictwa do niej wynosiła 750 m.

Nowobudowane, bądź remontowane dojazdy pożarowe powinny spełniać wymogi Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 roku w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów. Przy sporządzaniu stosownych planów, dojazdy pożarowe powinny być uwzględniane w pierwszej kolejności. Nowe dojazdy pożarowe należy oznakować w terenie (według schematów ustalonych w „Planie realizacji dostosowania sieci dróg wewnętrznych do potrzeb ochrony przeciwpożarowej lasów”, Opole 2006), a na istniejących, w przypadku zniszczenia oznakowania, należy je uzupełnić.

Dojazdy pożarowe są oznakowane w terenie.

Istniejące drogi dojazdowe do punktów czerpania wody są w dobrym stanie.

4.1.5.7. Zalecenia w zakresie profilaktyki przeciwpożarowej wraz z mapą ochrony przeciwpożarowej.

W celu ograniczenia możliwości powstania i rozprzestrzeniania się pożaru należy prowadzić następujące działania profilaktyczne:

- Zapewnić i utrzymywać w stanie zgodnym z przepisami dojazdy do wszystkich źródeł wody, do celów przeciwpożarowych oraz zapewnić ich trwałe oznakowanie w terenie;
- Zapewnić i utrzymywać w stanie zgodnym z przepisami źródła wody do celów przeciwpożarowych oraz zapewnić ich trwałe oznakowanie;
- Utrzymywać w stanie zgodnym z przepisami sprzęt przeciwpożarowy w bazach przeciwpożarowych;
- Zapewnić przejezdność dojazdów pożarowych;
- Utrzymywać odpowiednią ilość i sprawność łączności telefonicznej i radiotelefonicznej;
- Utrzymywać w sprawności sprzęt przeciwpożarowy oraz środki transportu;
- Utrzymywać w dobrym stanie pasy przeciwpożarowe wzdłuż szlaków komunikacyjnych oraz wokół obiektów turystycznych;
- Porządkować teren z materiałów palnych wzdłuż dróg publicznych;
- Oczyszczać linie podziału powierzchniowego;
- Ściśle egzekwować zakaz wjazdu do lasu;
- Należy egzekwować zakaz wypalania traw;
- Wyznaczyć lokalizację miejsc postoju i biwaków w terenie, która nie stanowi zagrożenia pożarowego;
- Przy prowadzeniu cięć pielęgnacyjnych – pozostałe odpady poeksploatacyjne należy usuwać na odległość bezpieczną od szlaków komunikacyjnych. Należy stosować odpowiedni termin wykonywania cięć w młodnikach;
- Domieszki liściaste w uprawach wprowadzać w formie wielorzędowych pasów zwłaszcza na ich obrzeżach;
- Rozwieszać tablice ostrzegawcze o niebezpieczeństwie pożaru, oraz w miarę potrzeb lokalizować rogatki przy wjeździe do lasu;
- Prowadzić działalność informacyjną oraz ostrzegawczą w celu spowodowania odpowiednich zachowań ludności;
- Prowadzić działalność propagandową wśród młodzieży (prelekcje, plakaty, ogłoszenia, tablice ostrzegawcze);
- Prowadzić w szkołach „pogadanki” na temat niebezpieczeństwa pożarowego w lasach Nadleśnictwa.

W okresie największego zagrożenia pożarowego należy organizować:

- Kontrole przestrzegania przepisów ppoż. na terenach najbardziej uczęszczanych oraz w miejscach wypoczynku świątecznego;
- Patrole wyposażone w samochód i podręczny sprzęt gaśniczy do patrolowania obszarów o największym zagrożeniu pożarowym;
- Aktualizację rozmieszczenia tablic informacyjnych i ostrzegawczych;
- Szerzenie propagandy w zakresie profilaktyki przeciwpożarowej.

Prowadzenie działalności informacyjnej i ostrzegawczej.

Na całym obszarze działania Nadleśnictwo Opole prowadzi działalność dydaktyczno – propagandową. Działalność ta prowadzona jest w różnych formach poprzez np.: pogadanki, prelekcje, rozpowszechnianie ulotek, rozwieszanie tablic ostrzegawczo-informacyjnych. Nadleśnictwo współpracuje z lokalnymi ruchami ekologicznymi i samorządami terytorialnymi w zakresie podniesienia świadomości dotyczącej ochrony przeciwpożarowej.

Uzupełnieniem planu ochrony przeciwpożarowej będzie załączona do elaboratu „*Mapa ochrony przeciwpożarowej*” sporządzona na mapie sytuacyjnej nadleśnictwa w skali 1:50000, na której zaznaczono:

- kategorie zagrożenia pożarowego;
- siedziby Zawodowych i Ochotniczych Straży Pożarnych oraz JRG;
- punkty łączności alarmowej;
- bazy sprzętu przeciwpożarowego;
- punkty czerpania wody;
- drogi dojazdowe (przejezdne dla ciężkiego sprzętu ppoż.);
- naturalne ciek i zbiorniki wodne;
- dostrzegalnie przeciwpożarowe;
- pasy przeciwpożarowe.

Plan Ochrony Przeciwpożarowej uzgodniono z Komendantem Wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej

Dnia

10 sierpnia 2014

OPOLSKI KOMENDANT WOJEWÓDZKI
Państwowej Straży Pożarnej
z up.
st. hrvg. mgr inż. Marek Marzec
Z OPIELSKIEGO KOMENDANTA WOJEWÓDZKIEGO

4.1.6. Określenie kierunkowych zadań z zakresu użytkowania ubocznego lasu oraz gospodarki łowieckiej

4.1.6.1. Użytkowanie uboczne.

Nadleśnictwo w ramach użytkowania ubocznego lasu pozyskuje średnio 290 sztuk/rok choinek (Św, Jd i So), a także niewielką ilość stroiszu świerkowego ok 1,4m³/rok.

Nadleśnictwo nie prowadzi gospodarki rybackiej, zaś posiadane stawy zdatne do produkcji ryb są użyczane Gospodarstwu Rybackiemu Lasów Państwowych w Niemodlinie.

4.1.6.1.1. Wykorzystywanie do produkcji ubocznej gruntów związanych z gospodarką leśną.

Jedyną możliwością wykorzystania gruntów związanych z gospodarką leśną do produkcji ubocznej jest przeznaczenie gruntów pod liniami energetycznymi pod tworzenie plantacji choinkowych. Grunty te zajmują w Nadleśnictwie powierzchnię 72,13 ha, z czego 35,47 ha w obrębie Dąbrowa Opolska, 16,44 ha w obrębie Grudzice, 13,77 ha w obrębie Krasiejów, 6,45 ha w obrębie Zbicko. Trzeba jednak nadmienić, że zakładanie takich plantacji musiałoby mieć uzasadnienie w zakresie możliwości zbycia choinek w okresie świątecznym.

4.1.6.1.2. Gospodarka rolno – łąkowa

Istniejąca w Nadleśnictwie Opole baza użytków rolnych przedstawia się następująco:

Tabela. 4.1.6.1.2.1. Baza użytków rolnych w Nadleśnictwie Opole

Kategorie użytkowania	Obr. Dąbrowa Opolska	Obr. Grudzice	Obr. Krasiejów	Obr. Zbicko	Nadleśnictwo
	Powierzchnia- [ha]				
1	2	3	4	5	6
Role	29,93	17,28	26,38	22,52	96,11
Szkółki na rolach	-	-	-	0,59	0,59
Ugory i odłogi	-	-	-	-	-
Sady	0,24	-	0,42	-	0,66
Łąki	36,26	19,73	7,01	14,62	77,62
Pastwiska	2,27	4,55	6,33	0,94	14,09
Razem	68,70	41,56	40,14	38,67	189,07

Wykaz gruntów nieleśnych znajduje się w rozdz. „Opis dokumentacji prawnej stanu posiadania”.

4.1.6.2. Gospodarka łowiecka

Gospodarka łowiecka w Nadleśnictwie jest realizowana na podstawie:

- ✓ ustawy „Prawo łowieckie” z 2002 roku
- ✓ szeregu ustaw dotyczących łowiectwa (o broni i amunicji, o ochronie zwierząt, o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa oraz o Inspekcji Weterynaryjnej, o ochronie przyrody, o lasach, o rybactwie śródlądowym).

Nadleśnictwo nie prowadzi samodzielnie gospodarki łowieckiej. Szczegółowe wytyczne dotyczące gospodarki łowieckiej zawarte są w Wieloletnich Łowieckich Planach Hodowlanych na okres od 01.04.2007 do 31.03.2017 dla Rejonów Hodowlanych:

- ✓ Bory Niemodlińskie (O-III) - obwody łowieckie nr 41,46,58,59,
- ✓ Bory Stobrawskie (O-II) - obwody łowieckie nr 29,38,39,40,43,44,
- ✓ Bory Lublinieckie (C-III) - obwody łowieckie nr 160.

4.1.6.2.1. Analiza i ocena uwarunkowań gospodarki łowieckiej.

- Położenie obszaru zasięgu działania nadleśnictwa względem ustalonych rejonów hodowlanych.

Na terenie zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa znajduje się 18 obwodów łowieckich. Są to obwody nr: 29 Kadłub Wolny, 38 Grodziec, 39 Niwki, 40 Zawada, 41 Sławice, 43 Daniec, 44 Falmirowice, 45 Górki, 46 Komprachcice, 47 Jaśkowice, 58 Skorogoszcz, 59 Lipowa, 60 Gracze, 61 Grodziec, 83 Kadłub, 87 Izbicko, 93 Kosorowice i 160 Myśliń. Granice obwodów określa uchwała nr XXII/283/2012 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 30 października 2012r. (Dz. Urz. Woj. Op. z dnia 30.11.2012, poz. 1632).

Obwody dzierzawione są przez Koła Łowieckie, z czego Nadleśnictwo sprawuje nadzór nad gospodarką łowiecką w 11 obwodach – 5 z rejonu hodowlanego O-II „Bory Stobrawskie” (obwody nr 29,38,39,40,43,44), 4 z rejonu hodowlanego O-III „Bory Niemodlińskie” (obwody nr 41,46,58,59) oraz 1 z rejonu hodowlanego C-III Bory Lublinieckie (obwód nr 160). Pozostałe obwody położone w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa, nadzorowane są przez sąsiednie Nadleśnictwa.

Tabela. 4.1.6.2.1.1. Zestawienie powierzchni obwodów łowieckich.

L.p.	Nr i nazwa Koła Łowieckiego	Nr obwodu łowieckiego	Rejon hodowlany	Całkowita powierzchnia Obwodu [ha]
1.	1 „Jeleń” w Niemodlinie	59	O III	8731
2.	1 „Hubertus” w Opolu	58	O III	6695
3.	3 „Lis” w Opolu	44	O II	9140
4.	„Jeleń” w Dobrodzieniu	160	C III	4769
5.	5 „Odra” w Opolu	41	O III	6568
7.	10 „Szarak” w Opolu	39, 40	O II	6272, 5383
8.	17 „Orzeł” w Ozimku	29, 38	O II	4280, 9283
9.	65 „Diana” Opole	46	O III	4080
10.	„Jeleń” w Zabrze (ZO PZŁ Katowice)	43	O III	6505

- Stan populacji zwierząt na obszarze, w zasięgu działania nadleśnictwa oraz zestawienie ilości i rodzajów elementów zagospodarowania łowisk obwodów łowieckich.

Stan zwierzyny wg inwentaryzacji w latach 2004-2013 przedstawia się następująco:

Tabela 4.1.6.2.1.2. Stan populacji zwierzyny.

Lp.	Rok	Jelenie	Daniele	Sarny	Dziki
1	2004	629	34	1 903	505
2	2005	717	37	1 957	601
3	2006	708	57	1 962	679
4	2007	771	60	1 860	682
5	2008	810	67	2 090	708
6	2009	873	82	2 584	866
7	2010	881	108	2 490	745
8	2011	966	112	2 623	867
9	2012	1 043	79	2 688	716
10	2013	1 089	91	3 006	776

- Poletka łowieckie

W trakcie prac urządzeniowych na terenie lasów Nadleśnictwa Opole zinwentaryzowano poletka łowieckie w następujących obrębach i oddziałach:

Tabela 4.1.6.2.1.3. Wykaz poletek łowieckich

Oddział	Powierzchnia-ha	
	Leśna	Nieleśna
Obr. Dąbrowa Opolska		
95c	1,17	
102a	5,79	
109f	0,55	
156d	0,83	
185b	0,33	
185f	0,29	
Razem	8,96	
Obr. Grudzice		
33j	0,29	
33k	0,35	
43j	0,28	
48g	0,65	
56c	0,22	
106l	0,38	
118d	0,48	
Razem	2,65	
Obr. Krasiejów		
18b	0,56	
237o	1,05	
	1,61	
Obr. Zbicko		
25g	0,15	
46f	0,72	
54d	0,90	
92j	0,73	
107d	0,16	
119d	0,17	
122c	0,91	
146c	0,58	
204d	0,37	
Razem	4,69	
Ogółem	17,91	

Oprócz samodzielnych pododdziałów będących poletkami łowieckimi, w trakcie prac taksacyjnych zainwentaryzowano również poletka w postaci powierzchni nie tworzących wydzieleń (łącznie 0,95 ha):

- Obr. Dąbrowa Opolska – 21d – 0,10 ha; 113b -0,15 ha,
- Obr. Grudzice – 50b – 0,12 ha; 119c – 0,03 ha,
- Obr. Krasiejów – 100h – 0,15ha,
- Obr. Zbicko – 78d – 0,30 ha; 211f – 0,10 ha

- Zmiany populacji zwierzyny płowej w ostatnim 10-leciu oraz realizacja odstrzału.

Porównanie danych z inwentaryzacji zwierzyny za ostatnie 10 lat przedstawia poniższe zestawienie:

Tabela. 4.1.6.2.1.4a. Zmiany w populacji zwierzyny płowej w ostatnim 10-leciu

Rok gospodarczy	Jelenie															
	Jeleń				Daniel				Sarna				Dzik			
	Stan ilościowy	Plan odstrzału	Wykonany odstrzał	%	Stan ilościowy	Plan odstrzału	Wykonany odstrzał	%	Stan ilościowy	Plan odstrzału	Wykonany odstrzał	%	Stan ilościowy	Plan odstrzału	Wykonany odstrzał	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
2003/2004	629	250	239	96	34	14	14	100	1903	570	545	96	505	538	428	80
2004/2005	717	273	263	96	37	16	16	100	1957	595	585	98	601	559	644	115
2005/2006	708	291	273	94	57	22	21	95	1962	604	576	95	679	744	848	114
2006/2007	771	270	260	96	60	27	27	100	1860	569	495	87	682	870	720	83
2007/2008	810	277	269	97	67	20	20	100	2090	503	495	98	708	829	729	88
2008/2009	873	299	295	99	82	16	16	100	2584	546	541	99	866	1160	1124	97
2009/2010	881	373	361	97	108	20	26	100	2490	767	763	99	745	1306	1176	90
2010/2011	966	383	394	103	112	29	29	100	2623	695	689	99	867	1193	1068	90
2011/2012	1043	472	478	101	79	39	39	100	2688	728	733	101	716	1265	875	69
2012/2013	1089	548	540	99	91	25	25	100	3006	727	718	99	776	973	781	80

W ostatnim okresie plan odstrzału zarówno saren i jeleni z reguły był wykonywane. Jednak pogłowie jelenia i sarny w ostatnim 10-leciu systematycznie rośnie i przekracza teoretyczne pojemności obwodów. Przekroczenie pojemności obwodów przekłada się na duże szkody w uprawach i młodnikach, a co za tym idzie na zwiększone nakłady na zabezpieczenia upraw. Szkody powodowane przez zwierzynę utrzymują się na poziomie gospodarczo znośnym, chociaż miejscami mogą być znaczne.

Zagadnienia dotyczące szkód od zwierzyny, a więc rozmiar tych szkód, wykonane prace profilaktyczne w zakresie ochrony przed zwierzyną oraz zalecenia gospodarcze w Nadleśnictwie omówione zostały w rozdziale 4.1.4., „Wytyczne w zakresie ochrony lasu”.

4.1.6.2.2. Kierunkowe zadania gospodarki łowieckiej nadleśnictwa wraz z mapą przeglądową gospodarki łowieckiej.

Do zadań Nadleśnictwa w ramach gospodarki łowieckiej w najbliższym 10-leciu będzie należała współpraca z kołami łowieckimi w zakresie:

- ✓ dokonywania prawidłowej inwentaryzacji zwierzyny łownej,
- ✓ zatwierdzania rocznych planów zagospodarowania kół łowieckich,
- ✓ poprawiania warunków bytowania zwierzyny poprzez: ograniczanie niepokoju w biotopie,

- ✓ ochronę ostoi oraz zapewnienie bazy pokarmowej.

Zalecenia gospodarcze w zakresie szkód od zwierzyny w Nadleśnictwie omówione zostały także w rozdziale 4.1.4., „Wytyczne w zakresie ochrony lasu”.

Dla obszaru będącego w zasięgu działania Nadleśnictwa wykonana została „Mapa przeglądowa gospodarki łowieckiej” w skali 1:25 000, która zawiera następujące informacje:

- ✓ granice obwodów łowieckich z określeniem numeru obwodu oraz nazwy zarządcy lub dzierżawcy obwodu,
- ✓ istniejące obiekty infrastruktury łowieckiej,
- ✓ poletka łowieckie, łąki śródleśne, bagna, ciekły i zbiorniki wodne.

4.1.7. Określenie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej, w tym turystyki i rekreacji.

4.1.7.1. Potrzeby z zakresu infrastruktury technicznej dla potrzeb racjonalnej gospodarki leśnej.

Niezbędnym warunkiem realizacji wielofunkcyjnych zadań Nadleśnictwa jest odpowiednia infrastruktura techniczna.

Dotyczy to wszystkich dziedzin inwestycyjnych, a więc potrzeb w zakresie:

- ✓ budownictwa ogólnego i drogowego;
- ✓ melioracji wodnych;
- ✓ budowy i konserwacji zbiorników małej retencji.

Wszelkie inwestycje z zakresu infrastruktury technicznej, będą realizowane w miarę pojawiających się potrzeb i posiadanych środków w Nadleśnictwie.

1. Budownictwo ogólne

W nadchodzącym okresie gospodarczym w Nadleśnictwie opole w ramach inwestycji dotyczących obiektów kubaturowych planowane są:

- założenie plantacji nasiennych, przy gospodarstwie szkółkarskim Płaszczyna, zmiana przebiegu ogrodzenia, itp.
- remonty bieżące budynków i osad leśnych Nadleśnictwa Opole.

2. Budownictwo drogowe

W latach 2004 – 2013 naprawom bieżącym, modernizacji i konserwacji poddano około od 50 do 100 km dróg leśnych rocznie. Niezbędne były również remonty i konserwacja rowów, oraz remonty przepustów i mostów. Szczegółowe dane zawiera *Analiza Gospodarki Leśnej dla Nadleśnictwa Opole*.

Wobec zwiększonego obciążenia dróg leśnych przez środki wywozowe, oraz zapewnienia dojazdów do kompleksów leśnych dla jednostek uczestniczących w akcjach gaśniczych, konieczna jest dalsza modernizacja istniejących dróg leśnych. Obecnie opracowywany jest dokument zwany ogólnie *Anekssem drogowym*, w którym zostaną opisane i zaproponowane sposoby i kierunki modernizacji istniejącej sieci drogowej Nadleśnictwa, z uwzględnieniem potrzeb z zakresu ochrony przeciwpożarowej i planowanego pozyskania w najbliższym 10-leciu.

3. Budownictwo wodne

Nadleśnictwo w ostatnim 10-leciu w ramach budownictwa melioracyjnego wykonywało melioracje wodne, polegające na bieżącej konserwacji strategicznych rowów (leśnictwo Żarnowiec). Przy zagrożeniu terenów leśnych ze strony zdarzających się podtopień, konieczne jest utrzymanie przepustowości rowów odwadniających i przepustów drogowych.

Poza tym nie przewiduje się większych inwestycji z zakresu budownictwa ogólnego i melioracyjnego.

Wszelkie inwestycje z zakresu infrastruktury technicznej w tym budownictwa ogólnego i melioracyjnego, będą realizowane w miarę pojawiających się potrzeb bieżących i posiadanych środków w Nadleśnictwie.

4.1.7.2. Potrzeby dotyczące realizacji infrastruktury technicznej z zakresu turystyki i rekreacji oraz edukacji przyrodniczej.

Nadleśnictwo dąży do racjonalnego uregulowania ruchu turystycznego w obrębie kompleksów leśnych. Współpracując z lokalnymi samorządami i organizacjami turystycznymi, opracowało koncepcję zagospodarowania turystycznego regionu, zmierzającą do ukierunkowania ruchu turystycznego w wybrane miejsca i obszary leśne. Umiejętne skierowanie zorganizowanego ruchu turystycznego na obszary o mniejszej wartości przyrodniczej ochroni najcenniejsze fragmenty lasów przed zbyt intensywną penetracją.

4.1.7.2.1. Baza turystyczna i edukacyjna w zasięgu działania Nadleśnictwa

Atrakcje turystyczne terenów w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa:

a. Położenie

- Położenie na terenie Niziny Śląskiej, w bezpośrednim sąsiedztwie miasta Opole.
- Bezpośredni dostęp do szlaków komunikacyjnych; drogowych i kolejowych.

b. Miejsca atrakcyjne pod względem przyrodniczo-turystycznym.

Atutami regionu są malownicze opolskie krajobrazy - łagodne pagórki i równiny poprzecinane rzeczkami i strumykami, jeziora, wspaniałe lasy. Jest to jeden z najcieplejszych regionów kraju, a łagodny klimat sprawia, że o każdej porze roku możemy tutaj podziwiać piękną przyrodę. Szczególne nasilenie ruchu turystycznego, a w konsekwencji zwiększoną penetrację terenów leśnych, obserwuje się zwłaszcza w okresie letnim (wakacyjnym) oraz jesiennym (grzybobranie).

Do najbardziej atrakcyjnych miejsc w Nadleśnictwie należą:

- **Rezerваты leśne:**

Prądy - stosunkowo mało zniekształcone torfowisko wysokie wewnątrz kompleksu leśnego, częściowo porośnięte antropogenicznym borem bagiennym. Położone w obrębie Dąbrowa Opolska, leśnictwie Dąbrowa, w oddz. 163f, 164f,g,h, 165h, 166i.

Srebrne Źródła - dobrze wykształcone zbiorowiska leśne: łęgowe i grądowe oraz obszar źródlisk bezimiennego dopływu rzeki Jemielnica. Znajduje się na terenie obrębu leśnego Zbicko, leśnictwa Dębska Kuźnia, w oddz. 180a-h.

- **Park Krajobrazowy:**

Stobrawski Park Krajobrazowy - najcenniejsze przyrodniczo fragmenty parku znajdują się w dolinach rzek Odry, Stobrawy i Budkowiczanki a ich unikatowość związana jest z okresowymi zalewami.

- **Obszary Chronionego Krajobrazu:**

„Bory Niemodlińskie” - obecnie największy kompleks leśny w zachodniej części górnej Odry. Teren obszaru zajmuje większą część lasów obrębu leśnego Dąbrowa Opolska.

„Lasy Stobrawsko Turawskie” - główną cechą tego rozczłonkowanego, stanowiącego pozostałość po Puszczy Śląskiej obszaru, są dość dobrze zachowane, zróżnicowane gatunkowo i siedliskowo lasy. Obejmuje on lasy obrębów leśnych Krasiejów i Zbicko.

Łącznie Obszary Chronionego Krajobrazu zajmują 68% lasów nadleśnictwa.

- **Obszary sieci „Natura 2000:**

Bory Niemodlińskie - obszar stanowi część dużego, zwartej kompleksu leśnego, charakteryzuje się bardzo dużą różnorodnością siedliskową, od siedlisk suchych na wydmach do skrajnie wilgotnych torfowisk i stawów. Szczególną wartość prezentuje zespół torfowisk przejściowych, trzęsawisk i torfowisk wysokich.

Łąki w okolicach Chrzastowic - łąki rozciągają się po obu stronach drogi krajowej nr 46 Opole-Częstochowa. Miejscami są koszone, miejscami teren pokrywają odłogowane użytki zielone. Na całym areale miejscami występują kępy zadrzewień złożone z wierzb i olch lub pojedyncze okazy tych drzew.

Grądy Odrzańskie - dolina pokryta lasami, łąkami, pastwiskami i polami uprawnymi. Lasy składają się przede wszystkim z drzewostanów dębowo-grabowych, jednakże zachowały się małe płyty zadrzewień olszowo-wiązowych i wierzbowo-topolowych. Znajdują się tu liczne ciek wodne, stare koryta rzeczne, pozostałości rozlewisk i stawów.

Jezioro Turawskie - to duży zbiornik retencyjny na rzece Mała Panew, w większości otoczony przez lasy. Zachodni brzeg i część południowego są obwałowane. Brzegi północny i wschodni są porośnięte roślinnością wynurzona i pasmem zarośli wierzbowych

- **Użytki ekologiczne:**

„Knieja” - bagno śródleśne w obrębie Krasiejów, leśnictwie Knieja, oddz. 51b,d, 52b,

„Antoniów” – bagno śródleśne obr. Krasiejów, leśnictwo Grodziec, oddz.182d, 183b,

„Dębska Kuźnia” – torfowisko w obr. Zbicko, leśnictwo Dębska Kuźnia, oddz. 184 b,

„Płaszczyna” - bagno śródleśne obr. Zbicko, leśnictwo Zawada, oddz. 229b – o pow.0,60ha.

„Grudzicki Grąd” – grąd obręb Grudzice, Leśnictwo Suchy Bór, oddz. 58r - o pow.3,15 ha,

- **Pomniki przyrody:**

na terenie zarządzanym przez Nadleśnictwo Opole to 12 dębów, 1 buk, 1 sosna pospolita, 1 sosna wejmutka.

W zasięgu działania Nadleśnictwa zlokalizowanych jest także wiele innych atrakcji turystycznych:

- Jezioro Turawskie z ośrodkami wypoczynkowymi
- Dworek oraz park pałacowy w Zbicku
- Kościół Niepokalanego Poczęcia w Chrzastowicach
- Kościół Podwyższenia Krzyża w Suchym Borze
- Kościół św. Anny i św. Jadwigi w Dębskiej Kuźni
- Jezioro śródleśne Kamionka między Falmirowicami a Suchym Borem
- Regionalna Izba Śląska im. Konrada Miętusa w Dańcu
- Wiszący most żeliwny nad Małą Panwią w Ozimku
- Jura Park w Krasiejowie
- Kaplica Cmentarna św. Sebastiana w Zębownicach
- Kościół Cmentarny św. Walentego w Dobrodzieniu
- Pałac w Niewodnikach
- Zamek w Dąbrowie

- Pałac w Radawiu
- Ogród Zoologiczny w Opolu
- Muzeum Wsi Opolskiej w Opolu.

c. Turystyka i wypoczynek.

W zasięgu Nadleśnictwa Opole znajdują się szlaki piesze, rowerowe, konne.

• Szlaki turystyczne piesze

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Opole przebiegają turystyczne szlaki piesze:

- ✓ czarny - Dębska Kuźnia PKP - Turawa Jezioro Małe,
- ✓ czerwony – Opole – Ozimek PKP,
- ✓ zielony – Kotórz Mały PKP - Turawa Jezioro Małe,
- ✓ żółty - Turawa Jezioro Małe - Turawa Jezioro Małe,
- ✓ żółty - Opole PKP - Muzeum w Bierkowicach.

• Szlaki rowerowe

Przez grunty Nadleśnictwa przebiegają liczne trasy rowerowe. Szlaki, które w dużej części przebiegają przez lasy Nadleśnictwa Opole:

- ✓ czerwony – z Opoła przez lasy leśnictwa Suchy Bór – miejscowość Suchy Bór - lasy leśnictwa Suchy Bór – Chrzastowice - lasy leśnictwa Chrzastowice - Niwki – drogą wokół jeziora Turawskiego – Antonów - Ozimek – Krasiejów,
- ✓ żółty - z Opoła przez lasy leśnictwa Suchy Bór - Suchy Bór - lasy leśnictwa Suchy Bór (przy jezioru śródlęsnym Kamionki) – Dębie – Daniec - przez lasy leśnictwa Dębska Kuźnia – do Krzyżowej Doliny,
- ✓ żółty – ze wsi Niwki przez lasy leśnictwa Chrzastowice i Zawada – Chrzastowice – ponownie przez lasy leśnictwa Chrzastowice - z powrotem do Niwek,
- ✓ zielony – z Turawy - wzdłuż jeziora Turawskiego – Szczedrzyk – Antoniów – do Ozimka,
- ✓ niebieski – z Chrzastowic - przez lasy leśnictwa Chrzastowice – Szczedrzyk – wokół jeziora Turawskiego – od miejscowości Dylaki,
- ✓ czarny – z Krasiejowa - przez lasy leśnictwa Grodziec – miejscowość Grodziec - drogą pomiędzy leśnictwami Grodziec i Knieja - do Biestrzynnika,
- ✓ szlak z Opoła - przez lasy leśnictwa Zawada i Chrzastowice – Niwki – do Szczedrzyka ,
- ✓ szlak z Opoła - przez lasy leśnictwa Zawada i Chrzastowice – Niwki – brzegiem jeziora Turawskiego - do Turawy,
- ✓ czerwony z Opoła - przez lasy leśnictwa – do miejscowości Kosorowice.

Planowanych jest dużo nowych tras rowerowych na terenach w zasięgu działania Nadleśnictwa Opole.

• Szlaki konne

Na terenach w zasięgu Nadleśnictwa działają ośrodki jazdy konnej, które oferują wycieczki także po terenach leśnych.

- „Stajnia Zawada” w Zawadzie
- „Szkoła Jazdy Konnej i Stajnia Lipowa” w Dąbrowie,
- „Stajnia Grad Manor Zbicko”

• **Ścieżki dydaktyczne**

Ścieżki dydaktyczne znajdujące się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa:

1. Ścieżka Edukacji Przyrodniczo-Łowieckiej im. Jana Kuboka przy strzelnicy myśliwskiej Zarządu Okręgowego Polskiego Związku Łowieckiego w Opolu.
2. Ścieżka przyrodniczo–edukacyjna w Nowej Wsi Królewskiej, której celem jest przedstawienie walorów przyrodniczych Nowej Wsi Królewskiej.
3. Trasa rowerowa przyrodniczo–edukacyjna - Grudzice- Groszowice.
4. Trasa rowerowa przyrodniczo–edukacyjna - Zaodrze - Wójtowa Wieś.
5. Pieszna ścieżka przyrodnicza na Wyspie Bolko.
6. Ścieżka przyrodniczo–edukacyjna „Gdzie zatrzymał się czas” w Opolu.
7. Ścieżka przyrodniczo–edukacyjna „Po wzgórzu wapiennym” w Opolu.

d. Obiekty kultury materialnej

1. Kapliczka - obraz Najświętszej Marii Panny umieszczony na okazałym dębie w oddz. 98 leśnictwa Dąbrowa.
2. Krzyż wolnostojący drewniany wysokości około 4 m stojący przy rozdrożu dróg (trasy A4, drogi gminnej i drogi leśnej) w oddz. 93 leśnictwa Dąbrowa.
3. Krzyż wolnostojący drewniany wysokości około 4 m stojący przy rozdrożu dróg, w oddz. 117 leśnictwa Dąbrowa.
4. „Księży dół” w oddz. 139 leśnictwa Walidrogi (miejsce schronienia ludności z Tarnowa Opolskiego w okresie wojny trzydziestoletniej, aktualnie pod opieką miejscowej ludności – tablica informacyjna, studnia, ogrodzenie).
5. Krzyż stalowy na podmurówce w oddziale 167 leśnictwa Walidrogi (postawiony w miejscu starej kapliczki z obrazem Najświętszej Marii Panny, obecnie kapliczka na 4 metrowym kikucie po ściętej sośnie).
6. Pomnik w formie głazu narzutowego na podbudowie w oddz. 146 leśnictwa Grotowice (pamiątka poświęcona miejscowemu nadleśniczemu niemieckich lasów państwowych z przełomu XIX i XX wieku).
7. Pomnik w formie murowanego krzyża wraz z kamiennym ogrodzeniem, poświęcony ofiarą epidemii, która dotknęła miejscową ludność w XIX wieku (lasy nadzorowane wsi Kosorowice - obiekt pod stałą opieką miejscowej ludności).

Zabytki wpisane do rejestru zabytków:

Obiekty o znaczeniu regionalnym – zabytki o dużym znaczeniu artystycznym i historycznym, będące wybitnymi przykładami sztuki lub architektury lub zachowanego w niezmiennym kształcie krajobrazu kulturowego (nr rejestru zabytków):

- ✓ miasto Opole - układ urbanistyczny w granicach średniowiecznego założenia (149/55),
- ✓ miasto Opole – wieża Piastowska z 1300 rok, (188/56)
- ✓ miasto Opole – wieża zamku górnego k. XIV wieku (754/64),
- ✓ Jedlice - pozostałości dawnego osiedla hutniczego z 1805 roku, (1984/70),
- ✓ Ozimek – wiszący most żeliwny nad Małą Panwią z 1827 roku, (1940/69),
- ✓ Zbicko - dworek (budynek dawnego nadleśnictwa) 2012/74 i park dworski z aleją dojazdową (296/94),
- ✓ Dąbrowa – zamek (były zamek Hatzfeldów) (159/55) i park (169/49 i 71/83),
- ✓ Narok – pałac z 1865 roku i spichlerz (2021/76),
- ✓ Niewodniki - zespół pałacowy: pałac, spichlerz, park z XIX wieku (2020/76 i 256/90).

Źródło: rejestr zabytków województwa opolskiego. Pełna lista zabytków dostępna na stronie Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Opolu <http://www.wuozopole.pl/>

W zasięgu Nadleśnictwa znajdują się zabytkowe parki:

- ✓ Opole - park miejski na Wyspie „Bolko”- park ludowy 291/93,
- ✓ Opole - park miejski „Pasieka” 18/2002,
- ✓ Opole - park etnograficzny 284/92,
- ✓ Zbicko - park dworski z aleją dojazdową,
- ✓ Ciepiewice - park pałacowy,
- ✓ Dąbrowa – park,
- ✓ Karczów - park dworski,
- ✓ Skarbiszów - park dworski,
- ✓ Niewodniki - park,
- ✓ Sławice - park dworski.

e. Baza turystyczna regionu

Baza noclegowa

Baza noclegowa na terenie Nadleśnictwa jest dość dobrze rozwinięta. Szczegółowe dane odnośnie noclegów znajdują się internecie, można je znaleźć np. na stronie <http://www.booking.com>. Poniżej wymieniono wybrane miejsca noclegowe posiłkując się wspomnianą stroną.

- Hotele, zajazdy, pensjonaty:
 - ✓ Opole – 15 hoteli: „Festival”, „Mercure”, „Piaś”, „Szara Willa”, „Starka”, „Złota Nić”, „Zaodrze”, „Bolko”, „Kamienica”, „Novum Dom Sportowca”, „Weneda”, „Arkadia”, „Willa Park”, „Pod Złotą Koroną”, „Opole Apartamenty”,
 - ✓ Czarnowąsy – hotel „Reginus”,
 - ✓ Dębska Kuźnia – hotel „Stara Kuźnia”,
 - ✓ Chrzastowice – hotel „Tenis”,
 - ✓ Sławice – „Hotel i Browar Słociak”,
 - ✓ Opole – zajazd „Reginus”,
 - ✓ Opole – zajazd „Kasztelański”,
 - ✓ Bierdzany – zajazd „Dworek Jana”,
 - ✓ Dylaki – pensjonat „Dwór Zawiszy”.
- Domy wycieczkowe, ośrodki wypoczynkowe:
 - ✓ Opole - Dom Wycieczkowy „Toropol”,
 - ✓ Suchy Bór - Ośrodek Wypoczynkowy „Suchy Bór”.
- Schroniska i noclegownie:
 - ✓ Opole – 2 schroniska młodzieżowe.
- Pola namiotowe, campingi

Na obszarze Nadleśnictwa Opole nie ma takich obiektów, jednak w bliskim sąsiedztwie, nad jeziorem Turawskim zlokalizowane są:

 - ✓ Turawa – „Syrenka Ośrodek Kempingowy” – pole namiotowe i camping,
 - ✓ Turawa – „Turawik” - pole namiotowe i camping.
- Agroturystyka znajduje się między innymi w miejscowościach: Szczedrzyk, Chrzastowice, Skorogoszcz, Zawada, Dylaki, Krasiejów, Schodnia.

Miejsca postoju na gruntach Nadleśnictwa:

- Istniejące miejsca postoju (MP) i odpoczynku (MO):
 - ✓ Obr. Dąbrowa Opolska:
 - „Bocian czarny” - 1-ctwo Narok – oddz. 25 c, MP
 - „Kruk” - 1-ctwo Dąbrowa – oddz. 102 b, MP
 - „Jenot” - 1-ctwo Dąbrowa – oddz. 118 c, MO
 - „Dzik” - 1-ctwo Dąbrowa – oddz. 162 c, MP
 - „Jeleń” - 1-ctwo Dąbrowa – oddz. 183 m, MP
 - „Trzy daglezie” - 1-ctwo Lipowa – oddz. 107 d, MO
 - „Bielik” - 1-ctwo Lipowa – oddz. 124 f, MO
 - „Kormoran” - Gospodarstwo Rybackie - oddz. 171 f, MO.
 - ✓ Obr. Grudzice:
 - „Słonka” - 1-ctwo Suchy Bór – oddz. 30 f, MO
 - „Grzywacz” - 1-ctwo Suchy Bór - oddz. 35 a, MO
 - „Przy strzelnicy” - 1-ctwo Suchy Bór - oddz. 45 l, Parking leśny
 - „Sójka” 1-ctwo Walidrogi - oddz. 81 c, MP
 - „Dzięcioł” - 1-ctwo Walidrogi - oddz. 94 i, MP
 - „Sarna” - 1-ctwo Walidrogi - oddz. 114 g, MO
 - „Księży dół” - 1-ctwo Walidrogi - oddz. 139 d, MO
 - „Lis” - 1-ctwo Grotowice - oddz. 86 g, MO
 - „Przy pomniku” - 1-ctwo Grotowice - oddz. 147 a, MO.
 - ✓ Obr. Krasiejów:
 - „Dudek” 1-ctwo Dąbrowice – oddz. 89 g, MP
 - „Orzeł” - 1-ctwo Grodziec – oddz. 153 j, MO
 - „Borsuk” - 1-ctwo Knieja - oddz. 69 a, MP
 - „Kuna leśna” - 1-ctwo Dąbrowice - oddz. 132 g, MP
 - „Tchórz” - 1-ctwo Krasiejów - oddz. 273 k, MP
 - „Bóbr” - 1-ctwo Grodziec - oddz. 207 d, MO
 - ✓ Obr. Zbicko:
 - „Gęgawa” - 1-ctwo Zawada. – oddz. 23 b, MP
 - „Lelek” - 1-ctwo Zawada – oddz. 30 d, MO
 - „Jastrząb” - 1-ctwo Zawada – oddz. 36 a, MO
 - „Szarak” - 1-ctwo Zawada – oddz. 46 f, MO
 - „Łyska” - 1-ctwo Chrzęstowice – oddz. 63 f, MP
 - „Wiewiórka” - 1-ctwo Dębska - Kuźnia oddz. 173 h, MO
 - „Srebrne Źródła” - 1-ctwo Dębska Kuźnia – oddz. 181 d, MO
 - „Daniel” - 1-ctwo Dębska Kuźnia – oddz. 191 f, MO
 - „Zięba” - 1-ctwo Dębska Kuźnia – oddz. 202 n, MO
 - „Łoś” - 1-ctwo szkółkarskie - oddz. 222A a, MO

Inne obiekty turystyczne i sportowe na gruntach Nadleśnictwa:

- ✓ Obr. Dąbrowa Opolska:
 - Miejsce historyczne „Narok” - 1-ctwo Narok – 52 g,
 - Punkt Widokowy „Staw Sangów” - 1-ctwo Lipowa - 172 g,

f. Edukacja przyrodnicza i współpraca z lokalnymi środowiskami

Korzystne usytuowanie siedziby nadleśnictwa wpłynęło na powstanie Zielonego Centrum Edukacji Przyrodniczo – Leśnej. W skład tego sztandarowego obiektu edukacyjnego Nadleśnictwa Opole wchodzi:

- Izba leśna i sala dydaktyczna.
- Pozostałe obiekty edukacyjne to:
- Ścieżka Edukacji Przyrodniczo-Łowieckiej,
 - Ścieżka „Zielona Szkoła” - park w Krasiejowie,
 - Szkołka leśna w Zawadzie,
 - Ścieżka edukacyjna Miasta Opola.

Od kilku lat na terenie Nadleśnictwa odbywają się imprezy sportowe, rekreacyjne, edukacyjne oraz kulturalne mające na celu promowanie walorów przyrodniczych i turystycznych tego terenu oraz edukowanie społeczności lokalnej:

- ✓ Dni Otwarte w Lasach Państwowych,
- ✓ akcja Sprzątanie Świata,
- ✓ akcje wspólnego sadzenia lasu przez dzieci, leśników i myśliwych,
- ✓ wyścigi w Kolarstwie Przełajowym,
- ✓ konkursy fotograficzne, recytatorskie,
- ✓ wycieczki z dziećmi i młodzieżą,
- ✓ akcja „Choinki Nadziei” (patronat Fundacja Ekologiczna „Arka”)
- ✓ ścieżki dydaktyczne wytyczone na tym terenie służą edukacji przyrodniczej,
- ✓ szkołka leśna w Zawadzie wykorzystywana jest w celach edukacji młodzieży.

Nadleśnictwo prowadzi współpracę w zakresie edukacji leśnej:

- ze szkołami,
- lokalnymi mediami,
- organami administracji państwowej oraz samorządami.

Partnerzy Nadleśnictwa w edukacji leśnej społeczeństwa.

- przedszkola, szkoły, wyższe uczelnie,
- samorządy: wydziały edukacji w gminach; wydziały oświaty, edukacji w starostwie, metodycy zatrudnieni przez starostwo,
- sąsiednie Nadleśnictwa,
- współpraca z organizacjami zajmującymi się edukacją leśną w formie różnych akcji, konkursów, spotkań.

Wymienione wyżej obiekty turystyczne, położone na terenie LP i w granicach zasięgu administracyjnego Nadleśnictwa, opisano w elaboracie i Programie Ochrony Przyrody, a także uwidoczniono na „Mapa funkcji lasu i zagospodarowania rekreacyjnego” i na „Mapie sytuacyjno-przełajowej walorów przyrodniczo-kulturowych” stanowiącej załącznik do Programu Ochrony Przyrody.

Wszelkie nowe inwestycje turystyczne, które mogą się pojawić wraz z wynikającymi potrzebami, powinny nawiązywać do postanowień miejscowych planów przestrzennego zagospodarowania i być tworzone we współpracy z wydziałami urzędów wojewódzkich i samorządowych zajmującymi się problematyką turystyki i rekreacji.

5. PROGRAM OCHRONY PRZYRODY

Nadleśnictwo Opole posiada „**Program ochrony przyrody**” opracowany przez pracownika Nadleśnictwa mgr inż. Marka Bocianowskiego w 2000 roku, który został zaktualizowany w 2004 roku i obowiązywał do 31.12.2013 r..

Zgodnie z ustaleniami KZP został on uaktualniony przez BULiGL o. Kraków na lata 2014-2023.

Aktualizacja Programu polegała na uwzględnieniu nowych adresów leśnych oraz danych z inwentaryzacji lasu wg stanu na 01.01.2014 roku.

Uzupełniono dane dotyczące ustawowych i pozaustawowych form ochrony przyrody.

W Programie zamieszczono również nowe dotychczas nieuwzględnione informacje celem poszerzenia i wzbogacenia opracowania, m.in. dane z „Inwentaryzacji Przyrodniczej siedlisk oraz gatunków flory i fauny”, informacje zebrane w trakcie prac urządzania lasu lub pozyskane z dostępnych publikacji, jak również od Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, z urzędów gmin i starostwa powiatowego.

Dane zawarte w Programie zostały uwzględnione w opisach taksacyjnych.

Program Ochrony Przyrody wykonano na podstawie „Instrukcji sporządzania programu ochrony przyrody w Nadleśnictwie” z 1996r.

Program ten został sporządzony w celu:

- zinwentaryzowania i zobrazowania bogactwa przyrodniczego lasów Nadleśnictwa,
- przedstawienia istniejących i potencjalnych zagrożeń lasów oraz środowiska przyrodniczego,
- ułatwienia prowadzenia gospodarki leśnej na podstawach ekologicznych i w zgodzie z potrzebami społecznymi,
- ulepszania i rozwijania metod ochrony przyrody,
- umożliwienia w przyszłości wykonania porównań i analiz zmian zachodzących w środowisku przyrodniczym na omawianym terenie.

Program zawiera takie zagadnienia jak: szczególne i pozaustawowe formy ochrony przyrody, walory przyrodniczo-leśne, zagrożenia i formy degeneracji ekosystemów leśnych oraz plan działań z zakresu ochrony przyrody.

W oparciu o nowe elementy zinwentaryzowane w czasie V rewizji UL zostanie wykonana nowa mapa do „Programu Ochrony Przyrody”.

Niektóre dane zawarte w „*Programie Ochrony Przyrody*” znajdują się w rozdziałach: „1.2.10. *Charakterystyka walorów genetycznych lasu i bazy nasiennej*” oraz „1.2.11. *Ogólna ocena stanu środowiska przyrodniczego*” niniejszego opracowania.

6. PROGNOZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO

Dla utrzymania ciągłości produkcji leśnej ważnym jest utrzymanie lub powiększanie zapasu drzewostanów.

Plan urządzenia lasu określa rozmiar użytkowania lasów zaliczonych do różnych gospodarstw. Zgodnie z §123 IUL obliczono orientacyjną spodziewaną na koniec okresu gospodarczego wielkość zasobów miąższości grubizny drzewostanów.

Podstawą do obliczenia orientacyjnej, spodziewanej na koniec okresu gospodarczego, wielkości zasobów miąższości grubizny drzewostanów Nadleśnictwa są tabele:

- Tabela nr IV – powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych funkcji lasu i gatunków panujących.
- Tabela nr VIIIa – tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia – przyrost tablicowy.
- Tabela nr XVII – zestawienie łączne użytków głównych według kategorii cięć.

Przy proponowanym rozmiarze użytkowania prawdopodobny zapas końcowy będzie wynosił:

$$V_k = V_p + Z_v - U$$

gdzie: V_k – to przewidywany zapas na koniec okresu gospodarczego,

V_p - to zapas na początek okresu gospodarczego na powierzchni leśnej zalesionej

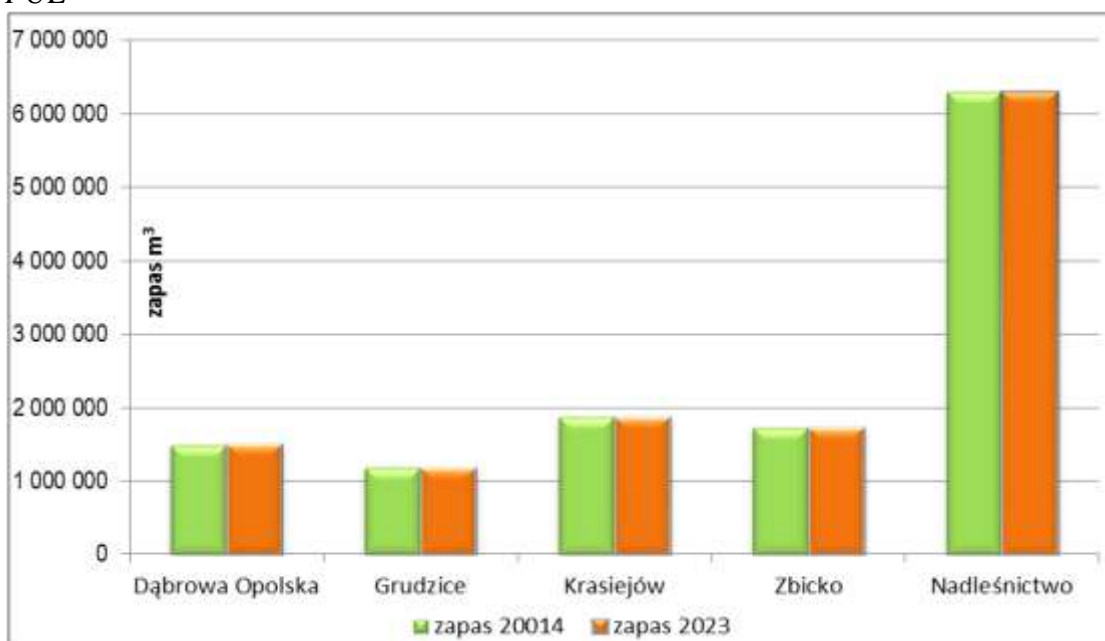
(Tabela nr III),

Z_v – to spodziewany przyrost miąższości grubizny na 10-lecie (Tabela nr VIIIa),

U – planowany rozmiar użytkowania brutto.

Obręb	V_p Zapas 01.01.2014	Z_v Spodziewany przyrost bieżący na 10 lat	U Planowane pozyskanie	V_k Prognoza zapasu 01.01.2023	Różnica zapasu	% zmian
	m ³ brutto					
Dąbrowa Opolska	1501128	356600	355566	1502162	1034	0,07
Grudzice	1185119	359800	359702	1185217	98	0,01
Krasiejów	1879014	494900	494856	1879058	44	0,00
Zbicko	1735889	410000	409718	1736171	282	0,02
Nadleśnictwo	6301150	1621300	1619843	6302608	1458	0,02

Ryc.7.1. Stan zapasu w lasach Nadleśnictwa, wraz z prognozą na koniec okresu obowiązywania PUL

Przyrost bieżący użyteczny za okres obowiązywania planu 2004-2013

Obręb	Vk Zapas 01.01.2014	Vp Zapas 01.01.2004	U Pozyskanie 2004-2013	Z Przyrost bieżący użyteczny w 10-leciu
	m ³ brutto			
Nadleśnictwo	6301150	4966328	1134506	2469328

Pozyskanie 907605 m³ netto x1,25 = 1134506 m³ brutto

Spodziewany przyrost bieżący użyteczny na okres obowiązywania planu 2014-2023

Obręb	Vp Zapas 01.01.2014	Vk Zapas prognoza 01.01.2023	U Pozyskanie plan 2014-2023	Z Przyrost bieżący użyteczny na planowane 10 lecie
	m ³ brutto			
Nadleśnictwo	6301150	6302608	1619852	1621310

7. PODSUMOWANIE PRAC URZĄDZENIOWYCH

7.1. Prace przygotowawcze.

7.1.1. Prace geodezyjne, ewidencyjne i klasyfikacyjne.

Prace geodezyjne wykonane zostały przez Nadleśnictwo w ramach corocznych aktualizacji stanu posiadania, która prowadzone były w oparciu o Zarządzenie nr 67 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 17 lipca 2001 roku, regulujące sposób ewidencjonowania lasów, gruntów i innych nieruchomości w Lasach Państwowych.

Prace oparte były także o następujące przepisy i instrukcje:

- Ustawę z dnia 17.05.1989 r. „Prawo Geodezyjne i Kartograficzne” (Dz. U nr 100 z 2000r. poz. 1086 z późniejszymi zmianami)
- Ustawę o lasach z dn. 28.09.1991 r. z późniejszymi zmianami,
- Ustawę z dnia 29.04.1985 r. „O gospodarce gruntami i wywłaszczeniu nieruchomości”,
- Instrukcję G-4 o wykonywaniu pomiarów sytuacyjnych i wysokościowych,
- Instrukcję Urządzania Lasu z 2003 r.,
- Zarządzenie Nr 92 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dn.17.12.2001 r.
- Rozporządzenie MRRiB z dnia 29.03.2001r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38 z 2001r poz. 54),
- Rozporządzenie MRRiB z dnia 16.07.2001r. w sprawie zgłaszania prac geodezyjnych i kartograficznych, ewidencjonowania systemów i przechowywania kopii zabezpieczających bazy danych, a także ogólnych warunków umów o udostępnianie tych baz,
- Rozporządzenie MRRiB z dnia 14.11.2000 r. w sprawie opłat za czynności geodezyjne i kartograficzne oraz udzielanie informacji a także za wykonywanie wyrysów i wypisów z operatu ewidencyjnego,
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4.06.1956r w sprawie klasyfikacji gruntów
- Ustawa z dnia 06.07.1982r o księgach wieczystych i hipotece,
- Zarządzenie DGLP nr 45 z dnia 03.08.1998r w sprawie wprowadzania zmian w powierzchni i określania zasięgu terytorialnego działania nadleśnictw wchodzących w skład RDLP w Katowicach,
- Zarządzenie DGLP nr 67 z dnia 17.07.2001r w sprawie sposobu ewidencjonowania lasów, gruntów i innych nieruchomości w Lasach Państwowych wraz z późniejszymi zmianami.

Całość dokumentacji kartograficznej opracowana została zgodnie z Zarządzeniem Nr 34 DGLP z dnia 20.04.2005 roku w sprawie zmiany Zarządzenia Nr 74 z dnia 23.08.2001r. w sprawie zdefiniowania standardu leśnej mapy numerycznej dla poziomu Nadleśnictwa oraz wdrażanie systemu informacji przestrzennej w Nadleśnictwach.

Wyjściowym materiałem do opracowania map gospodarczych Nadleśnictwa Opole były mapy gruntów Nadleśnictwa w skali 1:5000, na które naniesione zostały zmiany w stanie posiadania w ubiegłym okresie gospodarczym oraz zaznaczono aktualne granice podziału administracyjnego.

Całość gruntów Nadleśnictwa Opole skartowano na 59 arkuszach map gospodarczych.

Powierzchnia Nadleśnictwa została zaktualizowana i dostosowana do obowiązującej powszechnej ewidencji gruntów.

Nadleśnictwo we własnym zakresie odnowiło lub zastabilizowało zatarte albo zniszczone punkty graniczne.

7.1.2. Prace glebowo-siedliskowe, fitosocjologiczne i florystyczne.

Wykonawcą prac siedliskowych dla Nadleśnictwa Opole były:

- Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Krakowie, Pracownia Gleboznawczo-Siedliskowa dla dawnego Nadleśnictwa Opole; obręby Dąbrowa Opolska i Grudzice wg stanu na dzień 1 stycznia 2002 roku
- Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu, Pracownia Gleboznawczo-Siedliskowa dla dawnego Nadleśnictwa Krasiejów; obręby Krasiejów i Zbicko wg stanu na dzień 1 stycznia 2003 roku.

W trakcie prac urzędzeniowych wykorzystano wyniki tego opracowania, uwzględniając siedliskowe typy lasu, gatunki i rodzaje gleb oraz stopnie zniekształcenia siedlisk, oraz zmiany, jakie zaszyły klasyfikacji gleboznawczej typów i gatunków gleb.

7.2. Prace urzędzeniowe.

Piąta rewizja planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Opole została wykonana przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Krakowie na podstawie umowy nr ZI-2710-6/11/14/11 z dnia 22.12.2011r. zawartej pomiędzy wykonawcą, a Regionalną Dyрекcją Lasów Państwowych w Katowicach.

Dla planu urządzenia lasu przyjęto stan na 1 stycznia 2014r.

Podstawą prac urzędzeniowych były akty prawne i zarządzenia:

- Ustawa o lasach z dnia 28 września 1991 r. z późniejszymi zmianami (Dz.U. z 2011 r. nr 12 poz. 59);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2005 r., w sprawie szczegółowych warunków i trybów sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji lasu (Dz.U. z 2005 r. nr 256, poz. 2151);
- Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r (Dz.U. z 2009 r. nr 151, poz. 1220) i wydanych na jej podstawie Rozporządzeń Ministra Środowiska:
 - w sprawie gatunków dziko występujących roślin objętych ochroną z dnia 5 stycznia 2012r. (Dz.U. z 2012 r. Nr 14, poz. 81);
 - w sprawie gatunków dziko występujących grzybów objętych ochroną z dnia 28 września 2004 r. (Dz.U. z 2004 r. nr 168, poz. 1765);
 - w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt, z dnia 12 października 2011 r. (Dz.U. 2011 nr 237 poz. 1419).
- Rozporządzenie MSWiA z 7.06.2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r. nr 109, poz. 719);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 roku w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczania przeciwpożarowego lasów (Dz. U. z 2006 r. nr 58, poz. 405) wraz z Rozporządzeniem zmieniającym (Dz. U. z 2010 r. Nr 137, poz. 923);
- Ustawa z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2010 r. nr 193 poz. 1287) wraz z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz.U. z 2001 r. nr 38, poz. 454);
- Ustawa z dnia 13 października 1995 r. – Prawo Łowieckie (Dz.U. 2005 nr 127 poz. 1066);
- Instrukcja Urządzania Lasu z 2012 r.;
- Zasady hodowli lasu z 2012 r.;
- Instrukcja ochrony lasu z 2012 r.;
- Zarządzenie nr 11a Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 11 maja 1999 r. zmieniające Zarządzenie Nr 11 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 14 lutego 1995 roku w sprawie doskonalenia gospodarki leśnej na podstawach ekologicznych;
- Instrukcja ochrony przeciwpożarowej obszarów leśnych z 1996 r.;

- Ustalenia Komisji Założeń Planu (KZP) dla Nadleśnictwa Opole z dnia 19 kwietnia 2011 r.;
- Inne obowiązujące przepisy, zarządzenia i ustalenia związane z pracami urządzeniowymi.

7.2.1. Prace terenowe.

Inwentaryzacja zasobów leśnych została wykonana w oparciu o zaktualizowane mapy gospodarcze w skali 1: 5000 oraz z wykorzystaniem zdjęć lotniczych sformatowanych do skali 1:5000.

Prace terenowe zostały wykonane w okresie od marca do października 2012 roku oraz w okresie od lutego do marca 2013 roku (założenie powierzchni kołowych). W trakcie prac terenowych w każdym leśnictwie, uzgodniono opisy taksacyjne i wskazania gospodarcze dla każdego poddziału. Po zakończeniu prac zostały również uzgodnione pierwodruki aktualnych opisów taksacyjnych.

Odbiór terenowych prac urządzeniowych nastąpił 26-27 marca 2013 roku z udziałem przedstawicieli RDLP Katowice, Nadleśnictwa i Wykonawcy (BULiGL o. Kraków). Komisja odbioru robót przyjęła prace bez zastrzeżeń.

Prace urządzeniowe wykonała III Pracownia Urządzeniowa BULiGL Oddział w Krakowie w składzie:

- Dariusz Szmigiel - kierownik pracowni;
- Marek Jaworski – taksator specjalista;
- Sławomir Korwin - taksator specjalista;
- Wojciech Lupa - starszy taksator;
- Tomasz Łukasik – starszy asystent taksatora;
- Paweł Twaróg – starszy asystent taksatora;
- Marek Markowicz – starszy taksator;
- Stefan Parkitny – starszy taksator.

- **Prace taksacyjne.**

Powierzchnia gruntów objętych taksacją (wraz ze współwłasnościami) według stanu na dzień 1 lipca 2013 r. wynosiła – **22867,95 ha**, plus 0,08 ha współwłasności – razem **22869,03 ha**.

Inwentaryzacja zapasu została wykonana w trzech etapach:

Etap pierwszy - szacunek zasobności drzewostanów (podczas sporządzania opisu taksacyjnego), z wykorzystaniem powierzchni próbnych relaskopowych, określenie bonitacji i zadrzewienia na podstawie „Tablic zasobności i przyrostu drzewostanów”, opracowanych przez Bolesława Szymkiewicza (Wydanie V. PWRiL. Warszawa. 1986).

Etap drugi - Inwentaryzacja zasobów miąższości statystyczną metodą reprezentacyjną z zastosowaniem warstw gatunkowo-wiekowych, oraz losowego rozdziału prób pomiarowych. Miąższość dla warstw ustalono na 2573 kołowych powierzchniach próbnych wylosowanych przez program „Taksator”.

Etap trzeci - Wyrównanie (z zastosowaniem równań regresji) miąższości oszacowanej w trakcie taksacji do miąższości ustalonej dla klas i podklas wieku, w wyniku pomiaru miąższości statystyczną metodą reprezentacyjną w warstwach gatunkowo-wiekowych.

Rozmieszczenie powierzchni próbnych oraz ich liczba i wielkość, wykonane zostało zgodnie z Instrukcją Urządzania Lasu. W drzewostanach II i starszych klas wieku założono w Nadleśnictwie 2573 kołowych powierzchni próbnych. Wielkość powierzchni uzależniona była od podklasy wieku drzewostanu (§ 55 IUL).

W drzewostanach I klasy wieku zasobność szacowano wzrokowo przy pomocy tabel B. Szymkiewicza.

Średni procentowy błąd miąższości dla obrębów wynosił:

- Dąbrowa Opolska 1,92 %.
- Grudzice 1,30%
- Krasiejów 1,17%
- Zbicko 1,30%

Poniżej w tabeli przedstawiono analizę błędów procentowych dla pomierzonych cech według klas wieku.

Tabela 7.2.1.1. Błędy procentowe dla pomierzonych cech

Nadleśnictwo Opole, Obręb Dąbrowa Opolska (02-40-1)

Gatunek	BRZ	DB	OL	SO
Klasa wieku	wariancja miąższości współczynnik zmienności miąższości błąd procentowy miąższości			
IIa				3953,31 38,86 8,10
IIb				13482,61 46,89 7,07
IIIa	7913,77 54,21 20,49	3261,30 21,22 8,66	35710,03 53,43 18,89	12038,69 32,83 4,43
IIIb	13887,53 31,73 8,80	10345,19 35,17 8,53	8026,91 25,07 9,48	10045,64 24,91 3,04
IVa	14866,37 43,37 9,95			21787,45 35,74 4,33
IVb				15025,17 27,31 3,41
Va		15993,14 39,54 9,88		14051,69 24,73 2,71
Vb		24010,27 45,32 9,25		18092,30 30,93 3,87
VI		26229,56 35,71 3,79		22766,81 35,86 4,59
KOKDO		25846,94 65,04 10,69		

Błąd procentowy dla obrębu: 1,26

PODSUMOWANIE PRAC URZĄDZENIOWYCH

Nadleśnictwo Opole, Obręb Grudzice (02-40-2)

Gatunek	BRZ	OL	SO
Klasa wieku	wariancja miąższości współczynnik zmienności miąższości błąd procentowy miąższości		
Ila		2047,32 36,47 13,79	5106,60 46,61 6,59
Ilb	8465,09 50,26 11,85		7475,29 32,29 5,80
IIla	9139,16 37,58 9,70		10839,66 31,66 4,02
IIlb	12896,80 42,25 10,91	10244,88 31,65 11,96	9035,69 26,49 2,76
IVa			14355,94 32,77 4,59
IVb			12984,14 28,91 4,41
Va			12389,55 27,30 2,83
Vb			13882,57 28,79 3,39
VI			13456,00 30,73 2,90
KOKDO			6947,09 22,47 6,23

Błąd procentowy dla obrębu: 1,30

PODSUMOWANIE PRAC URZĄDZENIOWYCH

Nadleśnictwo Opole, Obręb Krasiejów (02-40-3)

Gatunek	BRZ	OL	SO
Klasa wieku	wariancja miąższości współczynnik zmienności miąższości błąd procentowy miąższości		
IIa			4291,63 43,12 9,64
IIb			4598,78 26,60 4,70
IIIa			6752,04 26,90 4,31
IIIb			9054,09 26,06 2,88
IVa			5696,13 20,66 2,76
IVb			5099,01 18,22 2,41
Va			8254,28 22,96 2,87
Vb			7582,18 22,91 2,58
VI			8766,95 25,93 3,04
KOKDO			1595,07 11,47 5,74

Błąd procentowy dla obrębu: 1,17

Nadleśnictwo Opole, Obręb Zbicko (02-40-4)

Gatunek	BRZ	DB	OL	SO
Klasa wieku	wariancja miąższości współczynnik zmienności miąższości błąd procentowy miąższości			
Ila	6032,04 56,50 25,27			7423,50 54,60 11,91
Ilb	11290,64 52,68 19,91		2923,01 26,15 13,07	8139,86 45,44 10,71
IIla				8797,92 29,60 5,23
IIlb				13103,00 30,28 3,57
IVa	1599,16 13,77 5,62			12540,46 26,80 3,65
IVb				10439,41 23,90 3,45
Va				9147,29 23,23 2,41
Vb		12987,20 28,55 7,92		10583,79 23,27 2,64
VI		13160,79 26,85 5,17		21957,02 35,78 4,40
KOKDO	18202,15 50,56 11,03			11942,65 25,06 3,58

Błąd procentowy dla obrębu: 1,17

• **Test kontroli pomiaru miąższości.**

Test pomiaru miąższości na powierzchniach kołowych wykonany został zgodnie z pkt. 3.2. § 61 IUL, w dniach 26-27 marca. 2011 roku przez Komisję powołaną przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach. Test kontroli pomiaru miąższości przeprowadzony został na 30 kołowych powierzchniach próbnych w Obrębie Krasiejów, Nadleśnictwie Opole.

Wyniki testu przedstawiają się następująco:

- liczba błędów grubych = 0;
- bezwzględna wartość statystyki pola przekroju pierścnicowego = 0,092;
- bezwzględna wartość statystyki wysokości = 0,069.

Wyniki testu pomiaru miąższości pozwoliły na przyjęcie obliczenia miąższości dla Nadleśnictwa.

- **Pomiar sytuacji wewnętrznej.**

W trakcie prac urzędniowych dokonano pomiaru nowych dróg, ścian zrębów oraz zweryfikowano przebieg niektórych wydziełów. Pomiary wykonano za pomocą odbiornika GPS-Global Positioning System (satelitarne określenie położenia). Proste pomiary wykonano metodą domiarów dalmierzem laserowym. W trakcie prac dokonano weryfikacji granic pododdziałów i przebiegu dróg i cieków, w oparciu o aktualną ortofotomapę obszaru Nadleśnictwa Opole.

- **Ustalenie stref uszkodzeń przemysłowych.**

Lasy Nadleśnictwa Opole znajdują się pod wpływem słabych, średnich emisji przemysłowych, zdecydowało to o zaliczeniu ich do dwóch stref uszkodzeń przemysłowych:

I strefy uszkodzeń przemysłowych

II strefy uszkodzeń przemysłowych

Zgodnie z §10 IUL aktualizacji stref uszkodzeń przemysłowych nie przeprowadzono. Strefy zagrożeń przemysłowych przyjęto za IV rewizją (na podstawie założonej w 1992 roku sieci powierzchni próbnych).

- **Podział powierzchniowy i numeracja oddziałów.**

Numeracja oddziałów

Nadleśnictwo Opole zgodnie ze stanem na 01.01.2014 r. liczy **892** oddziałów. Ciągłość numeracji zachowana jest w obrębie Dąbrowa Opolska: 1-198 i w obrębie Krasiejów: 1-285 (plus oddziały 122A, 236A, 247A). W pozostałych jest przerywana, w obrębie Grudzice: 1-66, 68-71, 73-123, 125-153, 155-164, 166-180 (plus literowane oddziały 133A, 134A), w obrębie Zbicko: 1-21, 23-58, 62-165, 170-199, 202-207, 209-233, 236-239 (plus oddziały literowane 8A, 89A, 156A, 157A, 222B, 223A, 225A).

Ogółem w obrębie Dąbrowa Opolska jest 198, w obrębie Grudzice – 177, w obrębie Krasiejów – 288, a w obrębie Zbicko – 229 oddziałów.

Grunty nowoprzyjęte zostały włączone do sąsiadujących oddziałów.

Tabela 7.2.1.2. Statystyka zinwentaryzowanych w V rewizji oddziałów i wydziełów

Wskaźnik	Cecha	Nadleśnictwo Opole			
		Obr. Dąbrowa Opolska	Obr. Grudzice	Obr. Krasiejów	Obr. Zbicko
1	2	3	4	5	6
Liczba zanumerowanych oddz.	szt.	198	177	288	229
Średnia powierzchnia oddziału	ha	27,98	26,28	23,81	25,41
Rozpiętość szeregu (zakres)	nr	1-198	1-180	1-285	1-239
Brakujące numery oddziałów	nr	-	67, 72, 124, 154, 165	-	22, 59, 60, 61, 166, 167, 168, 169, 200, 201, 208, 234, 235
Oddziały z literą	nr	-	133A, 134A	122A, 236A, 247A	8A, 89A, 156A, 157A, 222A, 223A, 225A
Min. powierzchnia oddz.	ha	10,44	8,70	8,78	2,86
Max powierzchnia oddz.	ha	170,16	42,10	43,90	43,50
Ilość wydziełów ogółem	szt.	1960	1648	2666	1848
średnia powierzchnia wydziałenia	ha	2,83	2,82	2,57	3,15
Ilość wydziełów literowanych (pododdziałów)	szt.	1574	1309	2044	1466

Wskaźnik	Cecha	Nadleśnictwo Opole			
		Obr. Dąbrowa Opolska	Obr. Grudzice	Obr. Krasiejów	Obr. Zbicko
1	2	3	4	5	6
średnia powierzchnia wydzielania literowanego	ha	3,37	3,61	3,35	3,99
Ilość wydzieleń leśnych	szt.	1842	1584	2596	1799
Ilość wydzieleń leśnych literowanych	szt.	1456	1245	1974	1417
Ilość wydzieleń nieleśnych	szt.	118	64	70	49

7.2.2. Prace kameralne.

W pracach kameralnych przy tworzeniu opisów taksacyjnych korzystano z programu „Taksator”, do którego importowano dane z SILP-LAS z Nadleśnictwa. Na tej bazie dokonano aktualizacji wydzieleń i ich opisów taksacyjnych oraz wykonano obowiązkowe zestawienia zbiorcze przewidziane w §74 Instrukcji Urzędnienia Lasu.

Uaktualniona baza danych według stanu na dzień 1 lipca 2013 r. przekazana została do Nadleśnictwa.

Mapy gospodarcze, przeglądowe i sytuacyjne wykonano metodą cyfrową (mapa numeryczna) przy zastosowaniu aplikacji „Leman” działającej w środowisku oprogramowania Arc View.

Aplikacja „Leman” pozwala nie tylko na tworzenie map gospodarczych, przeglądowych i gospodarczo-przeglądowych, ale tworzone z jej pomocą geometryczne bazy danych mogą być również łączone z bazami opisowymi w celu prowadzenia szeregu analiz przestrzennych przydatnych na etapie realizacji planów UL w Nadleśnictwie.

Mapy dostosowane zostały do obowiązującego standardu leśnej mapy numerycznej.

Wszystkie zagadnienia były konsultowane z zamawiającym tj. RDLP Katowice oraz Nadleśnictwem Opole.

Wszystkie zamieszczone tabele i zestawienia dotyczące planu sporządzono według stanu na 1 stycznia 2014 roku.

7.3. Zestawienie składników planu urządzenia lasu

Plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Opole został opracowany na okres gospodarczy od 1.01.2014 r. do 31.12.2023 r.

Plan urządzenia lasu, sporządzony został zgodnie z Instrukcją Urządzania Lasu z 2011 roku i składa się z następujących części:

- **Opisanie ogólne** (elaborat), w trzech egzemplarzach - dla Nadleśnictwa, RDLP i DGLP.

W skład tego tomu wchodzi też tematyczne mapy przeglądowe w skali 1:25000 :

- drzewostanów;
- siedlisk;
- projektowanych cięć rębnych;
- ochrony lasu i zagrożenia środowiska leśnego;
- gospodarki łowieckiej;
- nasiennictwa i selekcji;

oraz mapy sytuacyjno- przeglądowe w skali 1: 50 000 :

- obszaru w granicach terytorialnego zasięgu Nadleśnictwa;
- ochrony przeciwpożarowej;
- funkcji lasu i zagospodarowania rekreacyjnego.

Mapy te zostały wykonane na podkładzie mapy topograficznej.

- **Opisy taksacyjne** wraz z zestawieniami - szczegółowe dane z inwentaryzacji lasu w dwóch egzemplarzach: dla Nadleśnictwa i RDLP.

- **Plany zagospodarowania lasu** - w 2 egzemplarzach, dla Nadleśnictwa i RDLP

W skład tomu wchodzi:

- wykaz projektowanych cięć rębnych;
- wykaz drzewostanów projektowanych do użytkowania przedrębego;
- wykaz drzewostanów bez wskazówek gospodarczych;
- wykaz projektowanych czynności z zakresu hodowli las;
- tabele wymagane przez obowiązującą instrukcję UL.

- „**Program ochrony przyrody**” zaktualizowany przez BULiGL o/Kraków - w 3 egzemplarzach, po jednym dla Nadleśnictwa, RDLP i DGLP, a także 2 kopie na nośniku CD oraz mapy do POP sporządzone przez BULiGL o/Kraków.

- **Prognoza oddziaływania Planu Urządzenia Lasu na środowisko** - w 3 egzemplarzach, dla Nadleśnictwa, DGLP i RDLP

- Dla każdego leśnictwa sporządzony zostanie operat zawierający opisy taksacyjne i plany zagospodarowania lasu i wyciąg z Programu Ochrony Przyrody wraz z mapami gospodarczo-przebiegowymi w skali 1:10000.

Wydruki mapy gospodarczej w skali 1:5000 - **59** arkusze otrzymują: Nadleśnictwo Opole i RDLP w Katowicach.

Do w/w materiałów została dołączona ortofotomapa obszaru Nadleśnictwa.

Wszystkie mapy zostały wykonane metodą cyfrową (leśna mapa numeryczna) i dostosowane zostały do obowiązującego *standardu leśnej mapy numerycznej* – SLMN oraz przekazane do Nadleśnictwa w formie cyfrowej, jak też tradycyjnie - w formie wydruków.

Kraków, październik 2013r.

Elaborat opracowali:

mgr inż. Piotr Sławik

mgr inż. Dariusz Szmigiel

ZAŁĄCZNIKI

8.1. Zarządzenie Ministra Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa w sprawie uznania lasów za ochronne.

ZARZĄDZENIE NR 141

Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa

z dnia 19 maja 1995r.

w sprawie uznania za ochronne lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwa Krasiejów.

Na podstawie art. 16 pkt 1 ustawy z dnia 28 września 1991r. lasach (Dz.U. Nr 101, poz.444, z 1992r. Nr 21, poz.85, i Nr 54, poz.254 oraz z 1994r. Nr 1 poz.3 i Nr 127, poz.627) zarządza się, co następuje:

§ 1

1. Uznaje się za ochronne lasy stanowiące własność Skarbu Państwa o powierzchni łącznej około 12493 ha, wchodzące w skład Nadleśnictwa Krasiejów w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych, w Katowicach położone wg stanu na dzień 31.12.1993r. jak niżej:

1) w obrębie leśnym Krasiejów, o powierzchni łącznej około 6732 ha, w tym:

a) lasy uszkodzone na skutek działalności przemysłu, wodochronne – o powierzchni łącznej około 4190 ha, w oddziałach: 1–12, 14–21, 23, 26–31, 33–37, 43–46, 48, 49, 54, 55, 57–88, 90, 93, 95–97, 103, 105, 107–109, 116, 117, 121, 122, 122A, 123–129, 131–148, 209, 233, 234, 236A, 247, 247A, 248–254, 260, 271, 272, 276–278, 280, 281;

b) lasy uszkodzone na skutek działalności przemysłu, o powierzchni łącznej około 2542 ha, w oddziałach: 13, 22, 24, 25, 32, 38–42, 47, 50–53, 56, 89, 91, 92, 94, 98–102, 104, 106, 110–115, 118–120, 130, 149–208, 210–232, 235, 236, 237–246, 255–259, 261–270, 273–275, 279, 282–285;

2) w obrębie leśnym Zbiecko, o powierzchni łącznej około 5761 ha, w tym:

a) lasy uszkodzone na skutek działalności przemysłu, o powierzchni łącznej około 287 ha, w oddziałach: 170–173, 187–191;

b) lasy uszkodzone na skutek działalności przemysłu, wodochronne – o powierzchni łącznej około 320 ha, w oddziałach: 185, 186, 202–206, 214, 215, 219, 220;

c) lasy uszkodzone na skutek działalności przemysłu, w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców – o powierzchni łącznej około 4193 ha, w oddziałach: 1–8, 8A, 11–21, 27, 29–37, 43–53, 62–76, 81–88, 95–107, 109, 113–125, 127–138, 141–156, 156A, 157, 157A, 158–165, 174–178, 221–229.

1.

- d) lasy uszkodzone na skutek działalności przemysłu, wodochronne, w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców – o powierzchni łącznej około 961 ha, w oddziałach: 9, 10, 23–26, 28, 54–58, 77–80, 89, 89A, 90–94, 108, 110–112, 126, 139, 140, 179–184, 194–199, 207, 209–212, 217, 218, 230–233, 236–239.

2. Szczegółową powierzchnię i lokalizację lasów ochronnych określa plan urządzenia lasu Nadleśnictwa Krasiejów na lata 1995–2004.

§ 2

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 30 czerwca 1995r.

ZARZĄDZENIE NR 197

Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa

z dnia 22 sierpnia 1995r.

w sprawie uznania za ochronne lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwa Opole.

Na podstawie art. 16 pkt 1 ustawy z dnia 28 września 1991r. o lasach (Dz.U. Nr 101, poz.444, z 1992r. Nr 21, poz.85, i Nr 54, poz.254 oraz z 1994r. Nr 1 poz.3 i Nr 127, poz.627) zarządza się, co następuje:

§ 1

1. Uznaje się za ochronne lasy stanowiące własność Skarbu Państwa o powierzchni łącznej około 11647 ha, wchodzące w skład Nadleśnictwa Opole w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych, w Katowicach położone wg stanu na dzień 01.01.1983r. dla obrębu leśnego Dąbrowa Opolska oraz na dzień 01.01.1984r. dla obrębu leśnego Grudziec jak niżej:

- 1) w obrębie leśnym Dąbrowa Opolska, o powierzchni łącznej około 6188 ha, w tym:
 - a) lasy położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców, o powierzchni łącznej około 699 ha, w oddziałach: 5, 6-11, 39-41, 43A, 66, 66A, 67, 68, 132, 136-139, 184A, 185, 193, 194, 207-209, 221, 222;
 - b) lasy położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców, wodochronne - o powierzchni łącznej około 486 ha, w oddziałach: 2-4, 38, 39, 42-44, 61-64, 109, 110, 129-131, 185A, 195, 196;
 - c) lasy położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców, stanowiące drzewostany uszkodzone na skutek działalności przemysłu - o powierzchni łącznej około 1833 ha, w oddziałach: 5A, 12-14, 16, 17, 23-25, 32-37, 45, 49-57, 65, 69, 81-88, 88A, 89-96, 96A, 102-107, 121-125, 184, 190-192, 204-206, 215-220, 234;
 - d) lasy położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców, stanowiące drzewostany uszkodzone na skutek działalności przemysłu, wodochronne - o powierzchni łącznej około 386 ha, w oddziałach: 28-31, 46-48, 50-52, 54, 55, 58-60, 108, 127, 128, 133-135, 140-146;
 - e) lasy położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców, stanowiące drzewostany uszkodzone na skutek działalności przemysłu, wodochronne, stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej - o powierzchni łącznej około 43 ha, w oddziałach: 26, 27;

- f) lasy położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców, wodochronne, stanowiące drzewostany nasienne – o powierzchni łącznej około 18 ha, w oddziałach 1;
 - g) lasy stanowiące drzewostany uszkodzone na skutek działalności przemysłu, o powierzchni łącznej około 666 ha, w oddziałach: 19, 20, 20A, 21, 22, 22A, 73, 74, 76–80, 97–100, 100A, 101, 115, 115A, 116, 235, 236, 249;
 - h) lasy stanowiące drzewostany uszkodzone na skutek działalności przemysłu, wodochronne – o powierzchni łącznej około 552 ha, w oddziałach: 18, 70–75, 75A, 76, 77, 80, 115, 115A, 116, 117, 213, 213A, 225–229, 237–243, 247, 248;
 - i) lasy wodochronne, o powierzchni łącznej około 1440 ha, w oddziałach: 110A, 111, 112, 112A, 113, 114, 118, 119, 147–150, 150A, 152–155, 157, 157A, 158, 162–166, 166A, 167, 168, 171, 173–182, 186–189, 197–203, 210–212, 214, 223, 224, 230–233, 244, 245, 245A, 250;
 - j) lasy wodochronne, stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej – o powierzchni łącznej około 65 ha, w oddziałach: 11A, 120, 120A;
- 2) w obrębie leśnym Grudzię, o powierzchni łącznej około 4459 ha, w tym:
- a) lasy położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców, o powierzchni łącznej około 676 ha, w oddziałach: 23–26, 33–37, 46–48, 59, 70, 137–140, 156, 160–163, 176–179;
 - b) lasy położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców, wodochronne – o powierzchni łącznej około 646 ha, w oddziałach: 38–41, 49–54, 60–62, 136, 157–160, 164, 166–170, 180;
 - c) lasy położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców, wodochronne, położone w strefie ochronnej wokół sanatoriów i uzdrowisk – o powierzchni łącznej około 130 ha, w oddziałach: 7–9, 15–18;
 - d) lasy położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców, wodochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody – o powierzchni łącznej około 68 ha, w oddziałach: 27, 28;
 - e) lasy położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców, stanowiące drzewostany uszkodzone na skutek działalności przemysłu – o powierzchni łącznej około 680 ha, w oddziałach: 58, 69, 71, 73–76, 80–84, 108–110, 115, 116, 129–132, 141, 151–153, 174, 175;

- 3 -

- f) lasy położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców, stanowiące drzewostany uszkodzone na skutek działalności przemysłu, wodochronne – o powierzchni łącznej około 2184 ha, w oddziałach: 1-6, 11-14, 19-22, 29-32, 42-45, 55-57, 63-66, 68, 77-79, 85-107, 111-114, 117-123, 125-128, 133, 133A, 134, 134A, 135, 142-146, 149, 150, 155, 171-173;
- g) lasy położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców, stanowiące drzewostany uszkodzone na skutek działalności przemysłu, położone w strefie ochronnej wokół sanatoriów i uzdrowisk – o powierzchni łącznej około 18 ha, w oddziale 10;
- h) lasy położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców, stanowiące drzewostany uszkodzone na skutek działalności przemysłu, wodochronne, stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej – o powierzchni łącznej około 57 ha, w oddziałach: 147, 148.

2. Szczegółową powierzchnię i lokalizację lasów ochronnych określi plan urządzenia lasu Nadleśnictwa Opatów na lata 1995-2004, sporządzany zgodnie z art. 21 ustawy o lasach.

§ 2

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 31 grudnia 1995r.

8.2. Protokół Komisji Założeń Planu.

PAŃSTWOWE GOSPODARSTWO LEŚNE
LASY PAŃSTWOWE
REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH
40-543 Katowice, ul. Huberta 43/45
tel. 517-251 do 4

**REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH
W KATOWICACH**

PROTOKÓŁ

*z posiedzenia Komisji Założeń Planu
określający*

ZAŁOŻENIA DO SPORZĄDZENIA PROJEKTU PLANU URZĄDZENIA LASU DLA NADLEŚNICTWA OPOLE

OBREB: Dąbrowa, Grudziec, Krasiejów, Zbicko

na okres od 01.01.2014r. do 31.12.2023r.

(wg. zał. nr 1 do zarządzenia nr 12 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 9 lutego 2009r.)

Założenia do sporządzenia projektu planu urządzenia lasu – Nadleśnictwo Opole

Posiedzenie Komisji Założeń Planu (KZP) dla **Nadleśnictwa Opole**, zwołanej przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach, odbyło się w dniu **19.04.2011r.** w siedzibie Nadleśnictwa.

W skład komisji weszli:

1. Przewodniczący
Bogdan Gieburowski - Zastępca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej RDLP w Katowicach.
2. Członkowie:
Zdzisław Dzwonnik – Nadleśniczy Nadleśnictwa Opole,
Wojciech Wolcendorf – przedstawiciel Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych,
Grzegorz Guzik – Kierownik Zespołu Ochrony Lasu w Opolu,
Waldemar Wiśniewski – Inspektor Górnośląskiego Regionu Inspekcyjnego,
Maria Labno – Naczelnik Wydziału Zagospodarowania Lasu RDLP w Katowicach,
Wojciech Drabik – Naczelnik Wydziału Zasobów RDLP w Katowicach,
Mirosław Nowak – Naczelnik Wydziału Ochrony Lasu RDLP w Katowicach,
Grzegorz Janas – Główny Specjalista ds. Urządzania Lasu RDLP w Katowicach (*protokolant*).
3. Zaproszeni goście:
Jerzy Wróblewski – przedstawiciel Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Opolu,
Marek Matyjaszczyk – przedstawiciel firmy wykonującej poprzednią rewizję planu,
Kazimierz Stręk – przedstawiciel firmy wykonującej opracowanie siedliskowe,
Wiesław Karolak – przedstawiciel firmy geodezyjnej.

Szczegółową listę uczestników posiedzenia Komisji zamieszczono na końcu protokołu w formie załącznika.

Po wysłuchaniu referatu Nadleśniczego i koreferatu Głównego Specjalisty ds. Urządzania Lasu RDLP w Katowicach oraz po przeprowadzonej dyskusji, KZP opracowała założenia do sporządzenia projektu planu urządzenia lasu wraz z programem ochrony przyrody i prognozą oddziaływania tego planu na środowisko.

Ustalenia:

1. Zakres rzeczowy zmian wewnętrznych i zewnętrznych.

Aktualna powierzchnia Nadleśnictwa wynosi 22 872,93 ha. Ruch gruntów w minionym okresie:
przyjęto: + 69,3036 ha,
przekazano: - 24,5054 ha,
bilans: + 44,7982 ha.

2. Ocena stanu zaawansowania prac geodezyjnych w zakresie:**2.1. Porządkowanie dokumentacji stanu posiadania.**

Dokumentacja stanu posiadania jest kompletna.
Mapy przeglądowe z uzgodnieniami przebiegu granic administracyjnych dróg i wód są w trakcie opracowania z terminem realizacji do 31.03.2012r.

2.2. Pomiary uzupełniające, podziały i rozgraniczenia.

Grunty nowoprzyjęte w ostatnim dziesięcioleciu posiadają zastabilizowane i okazane granice przez przekazującego. Poza tym brak potrzeb w tym zakresie. Podziały działek były realizowane na bieżąco na podstawie zleceń szczegółowych.

2.3. Odtworzenie i stabilizacja zatartych granic własności.

Nadleśnictwo wykonywało na bieżąco wznawianie nieczytelnych granic leśno-leśnych z prywatnymi gruntami, w przypadku gdy jeszcze zostaną ujawnione braki - prace te zostaną zleczone i przeprowadzone w terminie do 31.03.2012r. Odtwarzanie zatartych granic poprowadzi Nadleśnictwo w pierwszej kolejności dla granic własności typu las-las.

Założenia do sporządzenia projektu planu urządzenia lasu - Nadleśnictwo Opole

2.4. Opracowanie dokumentacji do aktualizacji użytków i klas gruntów.

Aktualizacja użytków i klas gruntów, jak również uszeregowanie rozbieżności pomiędzy rejestrem, a ewidencją powszechną dokonywana jest na bieżąco. W przypadku ujawnienia rozbieżności prace te zostaną zlecone i przeprowadzone w terminie do 31.03.2012r.

Niezgodności użytków gruntowych stwierdzone w trakcie terenowych prac taksacyjnych zostaną protokołowo uzgodnione i spisane, jako dodatkowe elementy korygujące stan posiadania. Tak sporządzony wykaz rozbieżności podlegać będzie zatwierdzeniu przez Nadleśniczego i na podstawie jego decyzji zostanie ujęty w PUL.

2.5. Aktualizacja rejestru gruntów i mapy gospodarczej.

Rejestr gruntów w SILP jest aktualizowany na bieżąco. Ewidencja gruntów w SILP jest zgodna z ewidencją powszechną. Mapy gospodarcze (warstwy wektorowe) zostaną zaktualizowane przez nadleśnictwo według stanu na dzień 31.03.2012r.

2.6. Przegląd i uzgodnienie pomiędzy Nadleśnictwem, a Wykonawcą prac geodezyjnych, gruntów związanych z gospodarką leśną.

Przegląd gruntów związanych z gospodarką leśną zostanie wykonany w terminie do 31.03.2012r., a jego wyniki uwzględnione w ewidencji powszechniej i w dokumentacji do celów taksacji.

2.7. Ujawnianie zarządu LP w księgach wieczystych.

Ujawniono zarząd Lasów Państwowych dla 100 % powierzchni.

2.8. Sprawdzenie położenia gruntów własnych względem swojego zasięgu terytorialnego.

Nadleśnictwo Opole wraz z udziałem sąsiednich nadleśnictw dokonało przeglądu w tym zakresie.

W trakcie konsultacji uzyskano potwierdzenie, iż poza granicami własnego zasięgu Nadleśnictwo Opole posiada w zasięgu Nadleśnictwa Strzelce Opolskie następujące wydzielania:

02-40-3-09-285-y-00	(RV – 0,0946 ha)
02-40-3-09-285-ax-00	(PsV – 0,4059 ha)
02-40-3-09-285-bx-00	(RV – 0,8875 ha)
02-40-3-09-285-cx-00	(LV – 0,1597 ha)
02-40-3-09-285-dx-00	(LIV – 0,5364 ha)
02-40-3-09-285-fx-00	(LV – 0,2223 ha)
02-40-3-09-285-gx-00	(PsIV – 0,6535 ha)
02-40-3-09-285-hx-00	(RVI – 0,1008 ha)
02-40-3-09-285-ix-00	(RV – 0,4739 ha)
02-40-3-09-285-jx-00	(PsV – 0,1135 ha)
02-40-3-09-285-kx-00	(RV – 0,5112 ha)
02-40-3-09-285-lx-00	(RIVB – 0,1415 ha)
02-40-3-09-285-mx-00	(PsIV – 0,0866 ha)
02-40-3-09-285-nx-00	(RIVB – 0,7636 ha)
02-40-3-09-285-ox-00	(LIV – 0,9172 ha)

oraz w zasięgu Nadleśnictwa Lubliniec następujące wydzielania:

02-40-3-07-110-w-00	(B-Ps – 0,0408 ha)
02-40-3-07-110-x-00	(Ps – 0,4412 ha)
02-40-3-07-110~i-00	(Rowy-R – 0,0054 ha)

Nadleśnictwo Opole podejmie inicjatywę w celu formalnego uregulowania i protokołowego przekazania Nadleśnictwom Strzelce Op. i Lubliniec tych w terminie do 31.03.2012r.

3. Grunty sporne.

Nie występują.

4. Grunty we współwłasności.

Nadleśnictwo posiada 2 działki (użytk. inny niż Ls) we współwłasności, powstałych po sprzedaży lokali z art. 40a ustawy o lasach, o łącznej powierzchni 0,3686 ha (udział nadleśnictwa 0,1053 ha). Lokalizacja wg referatu Nadleśniczego.

Grunty te nie będą objęte zestawieniami tabelarycznymi planu urządzenia lasu, a jedynie zostaną ujęte w opisach taksacyjnych i rejestrze gruntów. W opisach taksacyjnych wydzielania te będą opisane ostatnią literką w oddziale.

Założenia do sporządzenia projektu planu urządzenia lasu - Nadleśnictwo Opole

Kontury działek współwłasności wraz z numerami ewidencyjnymi zostaną wyróżnione na wydrukach map gospodarczych 1:5000 i map gospodarczo-przeładowych w skali 1:10000 wraz z podaniem powierzchni działki, udziału oraz użytku. W ramce mapy opisana będzie łączna powierzchnia współwłasności na arkuszu. W opisanym ogólnym zostanie zamieszczony wykaz gruntów we współwłasności oraz omówiony ich charakter.

5. Grunty przeznaczone do zalesienia.

Projekt PUL nie jest dokumentem właściwym do wskazywania gruntów do zalesień. Przeznaczenie gruntów nieleśnych do zalesień jest opisane w miejscowych planach zagospodarowania gminy, które to plany winny być poddane procedurze Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko.

W przypadku ujawnienia w trakcie prac taksacyjnych gruntów nieleśnych już pokrytych drzewami - wydzielania te zostaną opisane w PUL, jako grunt leśny niezalesiony (do sukcesji naturalnej) lub też zgodnie z obecną formą użytkowania lub poprzez wykaz rozbieżności zostaną ujęte jako leśne - wg decyzji Nadleśnictwa.

6. Grunty przeznaczone na cele nierolnicze i nieleśne.

W Nadleśnictwie występuje 2 przypadki takich gruntów o powierzchni ogólnej ok. 1,2984 ha. Lokalizacja wg referatu Nadleśniczego.

Są to grunty, które uzyskały zgodę Ministra na zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne i do czasu ich faktycznego wyłączenia z produkcji decyzją właściwego organu pozostają gruntami rolnymi lub leśnymi). Grunty te zostaną opisane zgodnie ze stanem faktycznym na gruncie, tj. jako grunty leśne lub leśne niezalesione lub rolne.

7. Grunty objęte art. 40 ustawy o lasach.

Nie występują.

8. Grunty wyłączone z produkcji a pozostające na stanie LP.

Nie występują.

9. Deklaracja Nadleśniczego dotycząca przekazania Wykonawcy prac urzędniowych dokumentacji d/c taksacji.

Przekazanie dokumentacji, w postaci importu kopii bazy SILP do programu „Taksator” oraz przekazanie kopii danych geometrycznych nastąpi protokolarnie w oparciu o Zarządzenie nr 13 DGLP z 20 marca roku 2007 (po wcześniejszej aktualizacji bazy SILP i warstw wektorowych za 2010r.) - winno być dokonane w terminie do 01.04.2012r.

Dane ewidencyjne.

Wykonawca prac za podstawę stanu posiadania Nadleśnictwa przyjmie rejestr gruntów oraz mapę numeryczną wraz z zaistniałymi zmianami pomiędzy 01.04.2012r. a 01.05.2013r. Wszystkie zmiany ewidencyjne przeprowadzone w/w okresie zostaną uwzględnione przez Wykonawcę prac pod warunkiem przekazania przez Nadleśnictwo kompletnego wypisu i wycisku działki wraz z współrzędnymi pomiaru.

Przekazanie w/w dokumentacji ewidencyjnej zostanie dokonane przez Nadleśnictwo protokolarnie w terminie najpóźniej do 01.05.2013r.

Zmiany rejestru gruntów zaistniałe po tym terminie nie będą uwzględnione w bazie programu „Taksator” przekazanej Nadleśnictwu jesienią 2013 roku. Tego typu zmiany będą wprowadzane samodzielnie przez Nadleśnictwo po procesie instalacji nowej bazy SILP.

Dane gospodarcze.

Wszystkie zmiany gospodarcze (z zakresu użytkowania głównego, hodowli) przeprowadzone w okresie pomiędzy 01.04.2012r. a 01.09.2013r. tj. w trakcie trwania prac - zostaną uwzględnione przez Wykonawcę prac pod warunkiem protokolarnego przekazania przez Nadleśnictwo kompletnego wykazu pozycji rębnych, trzebieżowych i odnowieniowych z rozmiarem ilościowym oraz szkicem zrębowym lub odnowieniowym. Na podstawie tego wykazu wykonanych zabiegów uzupełniony zostanie opis stanu lasu.

Ze względu na fakt, iż opis taksacyjny lasu będzie na stan 01.01.2014r. – Nadleśnictwo winno przekazać Wykonawcy prac wykaz pozycji gospodarczych, które zostaną zaplanowane do wykonania w okresie od 01.09.2013r. do 31.12.2013r. tj. już po zakończeniu całości prac kameralnych UL. Na

Założenia do sporządzenia projektu planu urządzenia lasu – Nadleśnictwo Opole

podstawie tego wykazu planowanych zabiegów zaktualizowane zostaną dane opisowe i wskazania gospodarcze przez Wykonawcę.

Przekazanie w/w dokumentacji gospodarczej zostanie dokonane przez Nadleśnictwo protokolarnie w terminie najpóźniej do 01.09.2013r.

10. Uczytelnienie podziału powierzchniowego.

10.1. Zmiany podziału powierzchniowego.

Nie przewiduje się.

10.2. Zmiany numeracji oddziałów.

Przewiduje się. Według koncepcji Nadleśnictwa, która zostanie przekazana Wykonawcy.

Związane z utworzeniem Leśnictwa Szkółkarskiego Płaszczyna i zmiany w zasięgu terytorialnym leśnictwa Zawada. W wyniku tego podziału i preadresowań powstały na obrębie Zbicko dwa nowe oddziały (222A i 223A).

10.3. Zmiany wielkości ostępów.

Nie przewiduje się.

10.4. Zmiany kierunków cięć.

Nie przewiduje się.

10.5. Konserwacja, wyznaczanie i przecinanie linii oddziałowych, ostępowych).

Nadleśnictwo wykonało inwentaryzację nieczytelnych linii podziału powierzchniowego. Istniejące linie podziału powierzchniowego poza nielicznymi przypadkami są czytelne dla celów taksacji. Odtworzenie (wytyczenie) zarośniętych linii oddziałowych nastąpi przed pracami taksacyjnymi tj. w terminie do 31.03.2013r.

W przypadku ujawnienia w trakcie prac terenowych nieczytelnych linii oddziałowych lub ostępowych Wykonawca wykaże te linie, natomiast przecięcia dokona Nadleśnictwo we własnym zakresie.

10.6. Konserwacja i uzupełnienie znaków (kamieni, słupów), oddziałowych.

Znaki oddziałowe zostały zainwentaryzowane i Nadleśnictwo uzupełni je we własnym zakresie w terminie do 31.12.2012r.

W razie dalszego ujawnienia podczas prac terenowych dalszych potrzeb z zakresu uzupełnienia i odnowienia znaków oddziałowych Nadleśnictwo wykona te prace we własnym zakresie.

10.7. Sposoby oznaczenia granic oddziałów i pododdziałów w terenie.

Komisja zdecydowała zasadniczo o odstąpieniu od oznaczania w terenie granic oddziałów i czytelnych granic pododdziałów za wyjątkiem linii projektowanych podziału powierzchniowego. W przypadku linii projektowanych Wykonawca oznaczy obręczką skrzyżowanie linii oddziałowej.

Tylko bardzo nieczytelne i wątpliwe granice pododdziałów powinny być oznaczone poprzez obręczki na wlotach/wylotach na linie istniejące. Jednakże należy zaznaczyć, iż takie nieczytelne granice pododdziałów powinny zostać zweryfikowane pod kątem barku podstaw do tworzenia osobnego wyłączenia drzewostanowego.

Należy dążyć do utrzymania istniejącej literkacji wydzieleni w przypadku drzewostanów takich jak: WDN, rezerwaty, itp.

11. Podział na leśnictwa.

Aktualnie Nadleśnictwo podzielone jest na 14 leśnictw. Docelowo na dzień 01.01.2014r. Nadleśnictwo przewiduje stan 14 leśnictw. Podział na leśnictwa zostanie przyjęty wg stanu faktycznego na 01.01.2014r. Wykonawca zaktualizuje numery leśnictw i nada im kolejne numery wg informacji z Nadleśnictwa.

12. Ustalenie sposobu i zakresu wykorzystania danych z opracowania siedliskowego.

Dla potrzeb prac przyjęte zostanie istniejące opracowanie siedliskowe z 2002r., w maksymalnym stopniu dostosowane do wymogów programu „Taksator”. Do opisów drzewostanów zostaną wprowadzone: rodzaj siedliska, wariant uwilgotnienia, stan siedliska, podtyp gleby, gatunek gleby i cecha

Założenia do sporządzenia projektu planu urządzenia lasu - Nadleśnictwo Opole

gleby. W przypadku lasów przejętych/gruntów zalesionych taksatorzy oszacują podczas taksacji typ siedliskowy lasu i wariant uwilgotnienia na podstawie runa, drzewostanu oraz gleby (bez odkrywek).

13. Ustalenie i uzgadnianie cech drzewostanów.

Cechy drzewostanów zostaną nadane zgodnie z § 26 IUL. Cecha będzie podawana wówczas, gdy jest ona dostatecznie udokumentowana, a jeżeli nie ma takiej pewności zostanie pominięta. Cechy drzewostanów niemożliwe do rozpoznania podczas prac terenowych, zostaną określone w oparciu o dane dostarczone Wykonawcy planu przez Nadleśnictwo.

14. Podział lasów ze względu na dominujące funkcje.

14.1. Lasy rezerwatowe:

Lasy te zajmują łącznie ok. 20,68 ha.

14.2. Lasy ochronne:

Lasy te zajmują łącznie ok. 21 317,27 ha. Do opracowania przyjęty zostanie obowiązujący dotychczas podział na kategorie ochronności.

14.3. Lasy gospodarcze (wielofunkcyjne).

Lasy te zajmują powierzchnię ok. 210,89 ha.

Komisja podjęła decyzję o wystąpieniu z wnioskiem do Ministra Środowiska o uznanie tych lasów za ochronne. W celu przeprowadzenia procedury uznania za ochronne zespół złożony z przedstawicieli Nadleśnictwa i Wykonawcy pod merytorycznym kierunkiem przedstawiciela RDLP Katowice przygotuje dokumentację do wniosku, która zostanie przekazana do zaopiniowania przez odpowiednie gminy. Po zaopiniowaniu przez władze samorządowe Dyrektor RDLP Katowice wystąpi z wnioskiem do Ministra Środowiska, za pośrednictwem Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych.

Dokumentacja ta powinna być sporządzona i wysłana do DGLP w terminie do 01.05.2013r.

W przypadku pozytywnego rozpatrzenia wniosku lasy te zostaną zaliczone do lasów ochronnych.

15. Wyróżnienie gospodarstw.

Zgodnie z § 82 pkt. 6 IUL - gospodarstwa: S, O, GP i R tworzy się bez względu na ich powierzchnię. Natomiast gospodarstwo zrębowe w lasach gospodarczych (GZ) oraz przerębowo-zrębowe w lasach gospodarczych (GPZ) zostaną utworzone, jeżeli ich powierzchnia przekroczy 100ha.

15.1. Gospodarstwo specjalne (S).

W skład wchodzi:

- lasy wodochronne zlokalizowane w strefach ochronnych ujęć wodnych,
- lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody (w tym na siedliskach łąkowych i bagiennych oraz przyrodnicze siedliska priorytetowe),
- lasy stanowiące ostoje zwierząt objętych ochroną gatunkową, dla których wyznacza się strefę ochronną,
- drzewostany nasienne wyłączone,
- rezerwaty,
- otuliny szkółek,
- lasy na terenach ośrodków wypoczynkowych i w ich najbliższym otoczeniu,
- wyłączone powierzchnie badawcze i doświadczalne;

15.2. Gospodarstwo lasów ochronnych (O).

W skład wchodzi wszystkie drzewostany zaliczone do lasów ochronnych z wyjątkiem drzewostanów zaliczonych do gospodarstwa specjalnego i przebudowy.

15.3. Gospodarstwo zrębowe w lasach gospodarczych (GZ).

W przypadku pozytywnego rozpatrzenia wniosku o zaliczenie do lasów ochronnych – to zgodnie z § 82 pkt. 6 IUL gospodarstwo takie nie zostanie utworzone.

15.4. Gospodarstwo przerębowo-zrębowe w lasach gospodarczych (GPZ).

W przypadku pozytywnego rozpatrzenia wniosku o zaliczenie do lasów ochronnych – to zgodnie z § 82 pkt. 6 IUL gospodarstwo takie nie zostanie utworzone.

Założenia do sporządzenia projektu planu urzędzenia lasu - Nadleśnictwo Opole

15.5. Gospodarstwo przebudowy (R).

W przypadku wejścia w życie projektu nowej IUL przed dniem 01.05.2013r. - gospodarstwo takie nie zostanie utworzone, natomiast powstaną wykazy drzewostanów do przebudowy.

16. Sposoby wykonywania inwentaryzacji lasu do PUL.

Inwentaryzacja lasu prowadzona będzie w II etapach terenowych:

- I) W 2012 roku, podczas sporządzania opisu taksacyjnego, dokonany zostanie szacunek miąższości w poszczególnych drzewostanach z wykorzystaniem powierzchni próbnych relaskopowych i „Tablic zasobności i przyrostu drzewostanów” B. Szymkiewicza.
- II) W 2013 roku, na podstawie przeprowadzonej nowej inwentaryzacji lasu, utworzone zostaną automatycznie w programie „Taksator” warstwy stratyfikacyjne oraz ustalona zostanie liczba i rozmieszczenie na mapie próbnych powierzchni kołowych, które zostaną założone w trakcie prac terenowych.

W przypadku wejścia w życie projektu nowej IUL przed dniem 01.03.2013r. - próbne powierzchnie kołowe zostaną założone zgodnie z nową metodyką.

Rezygnuje się z szacowania miąższości dla podrostu i gatunków uznawanych za krzewiaste, również na powierzchniach kołowych.

W trakcie prac terenowych zostaną zinwentaryzowane szkody natury biotycznej i abiotycznej (wiatrolomy, uszkodzenia od owadów i zwierzyny) łącznie z I klasą wieku, z podaniem głównej przyczyny uszkodzeń w stopniach od 1 do 3.

17. Przyjęcie wieków rębności.**17.1. Ustalone przeciętne wieki rębności:**

gatunek	wiek rębności
Dąb	140
Buk	120
Jodła	120
Jesion	110
Sosna	100
Modrzew	100
Klon	100
Jawor	100
Wiąz	100
Świerk	90
Olsza czarna	80
Lipa	80
Grab	80
Brzoza	60
Osika	60
Olsza cz. (odrośl.)	60
Olsza szara	40
Topola	40

W/w wieki rębności mieszczą się w ramach określonych w „Wykazie wieków rębności dla sosny, świerka, jodły, buka i dębu”, stanowiącym załącznik do Zarządzenia nr 36 Dyrektora Generalnego LP z dnia 19 maja 2004 r. w sprawie zmian w IUL.

Zgodnie z § 83 pkt. 4,6 IUL - przeciętny wiek rębności gatunku panującego w drzewostanie może, lecz nie musi być zgodny z wiekiem rębności (wiekiem dojrzałości rębnej) tego drzewostanu. Oznacza to, iż nie każdy drzewostan, w którym gatunek panujący osiągnął wiek rębności musi podlegać użytkowaniu rębnemu. Wiek dojrzałości rębnej drzewostanu zostanie określony indywidualnie przez taksatora w oparciu o stan drzewostanu (rzeczywisty skład, jakość, uszkodzenia, stan odnowienia, okres odnowienia, itp.).

Założenia do sporządzenia projektu planu urządzenia lasu - Nadleśnictwo Opole

18. Projektowanie użytkowania rębego i przedrębego.

18.1. Rodzaje rębni wiodących oraz zastępczych według typów siedliskowych lasu (STL), gospodarczych typów drzewostanów (GTD) oraz orientacyjny skład gatunkowy upraw.

Wysoki poziom udziału gatunków domieszkowych i pomocniczych zapewni gospodarzowi (leśniczemu) większą swobodę doboru tych gatunków, pozwalając uwzględnić znaczne zróżnicowanie siedlisk oraz mikrosiedliska.

Siedlisko	GTD	Ramowy skład gatunkowy odnowień	Rębnia	
			zasadnicza	zastępcza
Bśw	So	So90%, Św, Brz i in. 10%	Ib	Ic
Bw	So	So80%, Św, Brz i in. 20%	Ib	Ic
Bb	So	So70%, Brz i in. 30%	bez rębni	bez rębni
BMśw 1	So	So70%, Db i in. 30%	Ib	Ic
BMśw 2	So	So70%, Św20%, Db i in. 10%	Ib	Ic
BMw 1	So	So60%, Św20%, Db i in. 20%	Ib	Ic
BMw 2	Św-So	So50%, Św30%, Db i in. 20%	Ib	Ic
BMb	So	So80%, Brz, Św, Ol i in. 20%	bez rębni	bez rębni
LMśw 1	So	So60%, Bk20%, Db in. 20%	Ib	IIIa
LMśw 2	So	So60%, Db20%, Św in. 20%	Ib	IIIa
LMw 1	Db-Św-So	So50%, Św20%, Db20%, Ol i in. 10%	IIIa,b	IVd,II
LMw 2	Ol-Db-So	So50%, Ol20%, Db20%, Św i in. 10%	IIIa,b	IVd,II
LMb	Ol	Ol70%, Brz Św, So, Db i in. 30%	bez rębni	bez rębni
Lśw	Bk-Db	Db50%, Bk30%, Wz, Lp, Gb, Md, Jd i in. 20%	II	IIIb, IVd
Lw	Db	Db70%, Js, Wz, Gb, Ol i in. 30%	II	IIIb, IVd
Lł	Js-Db	Db60%, Js30%, Wz, Tpb/cz, Wb, Ol i in. 10%	bez rębni	bez rębni
Ol	Ol	Ol90%, Js i in. 10%	Ib	Ic
OIJ	Ol-Js	Js40%, Ol30%, Db, Wz, Jw i in. 20%	bez rębni	bez rębni

Do momentu ustąpienia choroby jesionu dopuszcza się stosowanie zamiennie Db.s, Jw, Wz, Św, Brz.om, Ol.

Wyjątkowo dopuszcza się modyfikację gospodarczych typów drzewostanu, ale tylko w przypadkach uzasadnionych, wynikających z występujących mikrosiedlisk, stopnia uwilgotnienia siedliska oraz rzeczywistego składu gatunkowego drzewostanu, przy zachowaniu głównego gatunku GTD. Wykaz zmian podlega zatwierdzeniu NTG.

Składy odnowieniowe mogą być modyfikowane w konkretnym drzewostanie, z uwzględnieniem występujących mikrosiedlisk, stopnia uwilgotnienia i stanu siedliska. Zgodnie z treścią § 30 pkt. 6 ZHL - nadleśniczy w trakcie realizacji PUL może zmienić docelowy skład gatunkowy upraw do 30% udziału łącznie dla gatunków głównych.

18.2. Użytkowanie rębne.

Rezygnuje się z użytkowania rębego drzewostanów rosnących na siedliskach łęgowych i bagiennych oraz innych o bardzo znacznym stopniu uwilgotnienia (stopień 2,3).

W przypadku drzewostanów rębnych zlokalizowanych wzdłuż głównych szlaków komunikacyjnych (drogi publiczne: krajowe, wojewódzkie, powiatowe) oraz przy głównych naturalnych ciekach i zbiornikach wodnych itp. wyznaczone zostaną działki zrębowe, na których prowadzone będzie użytkowanie rębne poprzez odpowiednie cięcia o charakterze rębni złożonych mające na celu wykształcenie stref przejściowych - ekotonów. Przy zrębach usytuowanych poprzecznie - pozostawione zostaną kępy. Ogólna informacja o obowiązku i zasadach kształtowania takich stref zostanie podana w

Założenia do sporządzenia projektu planu urządzenia lasu – Nadleśnictwo Opole

Elaboracie. Celowym jest kształtowanie takich stref już w drzewostanach przedrębnych (podsadzenia produkcyjne, wprowadzanie podszytów itp.).

W przypadku drzewostanów przeszłorębnych oraz rębnych silnie uszkodzonych o złym stanie sanitarnym dopuszcza się w wyjątkowych uzasadnionych przypadkach, stosowanie rębni zupełnych również na żyznych siedliskach (w dolnych granicach wielkości zrębów).

Okresy odnowienia:

dla rębni II, IIIb – 20-30 lat,

dla rębni IIIa – 15 lat,

dla rębni IVd – 20-40 lat

Nawrót cięć – 5 lat.

Wysokość strat po cięciu uprzętającym w istniejącym młodym pokoleniu proponuje się przyjąć na poziomie 10% w rębni IIIa oraz 20% w pozostałych rębniach złożonych. Planować je w zabiegu poprawek i uzupełnień.

18.3. Użytkowanie przedrębne.

Etat powierzchniowy użytkowania przedrębnego w obrębie leśnym będzie określony w PUL na podstawie opisów taksacyjnych, a etat miąższościowy zostanie ustalony podczas Narady Techniczno-Gospodarczej.

W planie cięć przedrębnych zabieg CP-P powinien być planowany w uzgodnieniu z administracją leśną wyłącznie na pozycjach gdzie Nadleśnictwo widzi możliwość pozyskania grubizny.

Nie planować zabiegów dwunawrotowych.

Do użytkowania przedrębnego zasadniczo nie należy projektować drzewostanów niewymagających takich zabiegów (drzewostany stabilne, starszych klas wieku) oraz drzewostanów rębnych, przeszłorębnych nieobjętych planem cięć użytków rębnych.

Do zabiegów trzebieży uwzględniać również drzewostany wymagające tzw. „trzebieży przekształceniowej”.

19. Planowanie hodowlane z uwzględnieniem lokalnych warunków produkcji leśnej.

- Poprawki – zaplanować w wysokości do 20% od sumarycznej powierzchni zakładanych upraw.
- Pielęgnowanie gleby – wg potrzeb hodowlanych.
- Czyszczenia wczesne – rozmiar powierzchniowy zostanie ustalony w drodze uzgodnień na indywidualnych pozycjach planu.
- Czyszczenia późne – wg potrzeb hodowlanych.
- Melioracje agrotechniczne – wg potrzeb hodowlanych.
- Czyszczenia późne – wg potrzeb hodowlanych.
- Dolesienia – istniejące w drzewostanach powierzchnie otwarte o znaczeniu ekologicznym (tj. mszary, polanki, młaki itp.) oraz luki mniejsze niż 0,20 ha nie projektować do dolesień.
- Ewentualne potrzeby projektowania podsadzeń produkcyjnych należy określić w uzgodnieniu z Nadleśnictwem po pracach terenowych i przedstawić do akceptacji NTG.

W ramach planowania hodowlanego Wykonawca przy współpracy z Nadleśnictwem wytypuje nowe i zweryfikuje stare GDN i przedstawi na NTG.

20. Przebudowa drzewostanów w tym hierarchia potrzeb dotyczących przebudowy.

Hierarchia pilności przebudowy drzewostanów:

- drzewostany istotnie uszkodzone przez czynniki biotyczne i abiotyczne (3 stopień),
- drzewostany o składzie niezgodnym z GTD – w pierwszej kolejności lite drzewostany sosnowe na siedliskach lasowych.
- drzewostany o wskaźniku zadrzewienia poniżej 0,6 oraz niskiej jakości technicznej za wyjątkiem pożądanych zbiorowisk zastępczych.

Wykaz drzewostanów zakwalifikowanych do przebudowy na najbliższe 10-lecie w formie użytkowania rębego przedstawiony zostanie do akceptacji na NTG. Wykaz drzewostanów zakwalifikowanych do przebudowy może obejmować również drzewostany rębne i przeszłorębne. W Elaboracie będzie zamieszczona informacja o przebudowie prowadzonej również poza gospodarstwem przebudowy w formie trzebieży przekształceniowej.

W drzewostanach zaliczonych do przebudowy, dopuszcza się skrócenie okresu przebudowy i zastosowanie rębni prostych, w zależności od ich stanu zdrowotnego.

W Elaboracie należy zapisać o potrzebie przebudowy wszystkich drzewostanów z II i wyższej strefy uszkodzeń przemysłowych.

Założenia do sporządzenia projektu planu urządzenia lasu – Nadleśnictwo Opole

21. Uboczne użytkowanie i zagospodarowanie łowieckie.

Mapa przeglądowa gospodarki łowieckiej zostanie wykonana w oparciu o dane uzyskane z Nadleśnictwa. Będą na niej zamieszczone informacje odnośnie infrastruktury łowieckiej, granic obwodów łowieckich, szkód od zwierzyny, ostoi zwierzyny, itp. Wykaz obwodów łowieckich wg lokalizacji z referatu Nadleśniczego.

22. Rekreacyjne zagospodarowanie lasu.

W trakcie prac urządzeniowych zostaną zinwentaryzowane obiekty i urządzenia turystyczne położone na terenie lasów. Zostaną one zaznaczone na *mapie przeglądowej zagospodarowania rekreacyjnego*. Mapa zawierać będzie również, wskazane przez Nadleśnictwo na terenie lasów urządzenia rekreacyjne oraz istniejące obiekty rekreacyjne, edukacji ekologicznej, osobliwości turystyczne lub przyrodnicze położone w sąsiedztwie lasów.

Nadleśnictwo przekaze szczegółową lokalizację ww. obiektów Wykonawcy PUL, a także lokalizację obszarów wyłączonych z intensywnego zagospodarowania rekreacyjnego.

23. Ochrona lasu, w tym ochrona przeciwpożarowa.**23.1. Ochrona lasu.**

Przy opracowaniu zagadnień ochrony lasu wykorzystana zostanie dokumentacja przekazana przez Zespół Ochrony Lasu w Opolu.

23.2. Ochrona przeciwpożarowa.

Tematyka zagrożenia pożarowego opracowana będzie w oparciu o dane Nadleśnictwa. Ustalenie kategorii zagrożenia pożarowego odbędzie się zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 roku w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów oraz Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2010 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów.

Na podstawie tych danych zostanie sporządzona *mapa przeglądowa ochrony przeciwpożarowej*, która zostanie uzgodniona z Komendantem Wojewódzkim Straży Pożarnej. Na mapie tej zostaną również naniesione planowane dojazdy pożarowe wg lokalizacji zaproponowanej przez Nadleśnictwo.

W Elaboracie wskazane zostaną potrzeby z zakresu zabezpieczenia p-poż., w tym analiza docelowej sieci dojazdów pożarowych.

23.3. Lasy w strefach uszkodzeń przemysłowych.

Cały obszar nadleśnictwa znajduje się pod wpływem szkodliwych emisji przemysłowych. Obręby Krasiejów i Zbicko znajdują się w całości w II strefie uszkodzeń przemysłowych. Obręby Dąbrowa Opolska i Grudzice częściowo znajdują się w I strefie uszkodzeń przemysłowych.

Lokalizacja stref uszkodzeń przemysłowych zostanie przyjęta z dotychczasowego planu urządzenia lasu. Nie należy jednak redukować przyrostu drzewostanów ze względu na brak ustalonej metodyki.

24. Aktualizacja programu ochrony przyrody.

Aktualizacja POP zostanie wykonana poprzez wprowadzenie nowych dodatkowych informacji dotychczas nieuwzględnionych oraz zweryfikowanie istniejących (bez celowej inwentaryzacji), w tym danych z „Inwentaryzacji Przyrodniczej siedlisk oraz gatunków flory i fauny”, w uzgodnieniu z RDLP Katowice. W pierwszej kolejności POP powinien odnosić się do walorów na gruntach w zarządzie i w bezpośrednim sąsiedztwie. Pozostałe walory przyrodnicze zostaną ujęte w oparciu o dane zinwentaryzowane w czasie prac urządzeniowych oraz na podstawie informacji pozyskanych z dostępnych publikacji, jak również od Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, poza tym z urzędów gmin i starostw powiatowych, parków krajobrazowych, itp. oraz Nadleśnictwa.

Wykonawca wspólnie z Nadleśnictwem i w uzgodnieniu z RDLP Katowice określi przyjęty w Nadleśnictwie **katalog walorów przyrodniczych** tzw. „specjalnej troski” występujących na gruntach nadleśnictwa i w bezpośrednim sąsiedztwie o rozpoznanych lokalizacjach gatunków roślin, grzybów, zwierząt z list regionalnych i krajowych, które są lokalnie rzadkie i zagrożone oraz cennych siedlisk i gatunków, dla których wyznaczono obszary Natura 2000.

Drzewostany ujęte w „Inwentaryzacji przyrodniczej siedlisk ...”, wykonanej przez nadleśnictwo należy scharakteryzować w Programie Ochrony Przyrody, a leśne siedliska priorytetowe włączyć do gospodarstwa specjalnego. Zaprojektowane wskazania gospodarcze w tych drzewostanach nie mogą

Założenia do sporządzenia projektu planu urządzenia lasu - Nadleśnictwo Opole

naruszyć ich walorów. W strefie stanowisk ksylobiontów należy zapisać o zabaniu o pozostawianie bazy martwego drewna. W POP zapisana będzie informacja o obowiązku ochrony tych stanowisk.

W przypadku siedlisk przyrodniczych w obszarach Natura 2000 plan zadań ochronnych i plan ochrony obszaru Natura 2000 określać będzie szczegółowy zakres koniecznych działań ochronnych, ustalenia indywidualnych sposobów gospodarowania na nich np. składy odnowieniowe, zabiegi, itp.

Opis obiektów zabytkowych należy ograniczyć do tych, które znajdują się na gruntach będących w zarządzie lasów Państwowych.

Dane zawarte w POP zostaną zamieszczone w opisach taksacyjnych (informacje różne) oraz w zestawieniach dla leśniczych, jako wykazy walorów przyrodniczych. W oparciu o te dane zostaną wykonane nowe mapy walorów przyrodniczo-kulturowych w skali 1:25000 do Programu Ochrony Przyrody oraz tabele, zestawienia. Na mapach gospodarczo-przebiegowych projektowanych cięć w skali 1:10000 oraz przebiegowych projektowanych cięć w skali 1:25000 zamieszczone zostaną informacje nt. walorów przyrodniczych.

24.1. Obszary chronione (informacje z POP).

• Rezerваты przyrody

- ✓ „Prądy” o powierzchni 36,45 ha, utworzony na mocy Rozporządzenia Wojewody Opolskiego Nr P/11/2001 z dnia 19 lipca 2001r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (Dziennik Urzędowy Województwa Opolskiego Nr 65, poz. 498). Przedmiot ochrony w rezerwacie „Prądy” stanowi stosunkowo mało zniekształcone torfowisko wysokie wewnątrz kompleksu leśnego, częściowo porośnięte antropogenicznym borem bagiennym o niepełnym zestawie roślin charakterystycznych (brak szczegółowego rozpoznania florystycznego). Zespół zasługuje na ochronę ze względu na pełnione funkcje retencyjne, oraz ciekawą szatę roślinną rzadką dla kompleksu Borów Niemodlińskich. Rezerwat nie posiada wydzielonej otuliny. Rezerwat nie posiada opracowanego Planu Ochrony Rezerwatu.
- ✓ „Srebrne Źródła” o powierzchni 18,38 ha, utworzony na mocy Rozporządzenia Wojewody Opolskiego Nr 0151/P/29/2005 z dnia 4 października 2005r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (Dziennik Urzędowy Województwa Opolskiego Nr 65, poz. 498). Celem ochrony w rezerwacie „Srebrne Źródła” jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych dobrze wykształconych zbiorowisk leśnych: łęgowych i łąkowych oraz obszaru źródłiska bezimiennego dopływu rzeki Jemielnica. Rezerwat nie posiada wydzielonej otuliny. Rezerwat posiada opracowany i zatwierdzony Plan Ochrony Rezerwatu (Zarządzenie Nr 10/10 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 7.04.2010r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Srebrne Źródła”).

• Parki krajobrazowe

- ✓ „Stobrawski Park Krajobrazowy” zlokalizowany jest w granicach nadleśnictwa. Utworzono go na mocy Rozporządzenia nr P/11/99 Wojewody Opolskiego z dnia 28.09.1999r. w sprawie utworzenia „Stobrawskiego Parku Krajobrazowego” (Dziennik Urzędowy Województwa Opolskiego Nr 38, poz. 255). Łącznie „Stobrawski Park Krajobrazowy” zajmuje powierzchnię 52 637ha. „Stobrawski Park Krajobrazowy” tylko niewielką swoją częścią obejmuje teren nadleśnictwa Opole (oddziały 1, 2, 3, 4 i 5 obrębu leśnego Dąbrowa Opolska o łącznej powierzchni 132,64 ha). Park posiada opracowany Plan Ochrony Parku (Rozporządzenie Nr 0151/P/8/07 Wojewody Opolskiego z dnia 19 stycznia 2007 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Stobrawskiego Parku Krajobrazowego, Dz. Urz. Woj. Op. Nr 4, poz. 76).

• Użytki ekologiczne

Na terenie Nadleśnictwa Opole znajduje się 5 użytków ekologicznych o łącznej powierzchni 13,36 ha.

- ✓ Użytek ekologiczny „Knieja” utworzony na mocy Rozporządzenia Wojewody Opolskiego nr P/3/97 z dnia 12.02.97. Bagno śródleśne. Celem ochrony jest zachowanie charakteru terenu z jego walorami krajobrazowymi, florystycznymi i faunistycznymi. Obejmuje oddziały i pododdziały 51b, 51d, 51c obrębu Krasiejów o łącznej pow. 2,59 ha.
- ✓ Użytek ekologiczny „Antoniów” utworzony na mocy Rozporządzenia Wojewody Opolskiego nr P/3/97 z dnia 12.02.97. Bagno śródleśne. Celem ochrony jest zachowanie charakteru terenu z jego walorami krajobrazowymi, florystycznymi i faunistycznymi. Obejmuje oddziały i pododdziały 182 d, 183b, obrębu Krasiejów o łącznej pow. 1,83 ha.
- ✓ Użytek ekologiczny „Dębska Kuźnia” utworzony na mocy Rozporządzenia Wojewody Opolskiego nr P/3/97 z dnia 12.02.97. Torfowisko. Celem ochrony jest zachowanie charakteru terenu z jego

Założenia do sporządzenia projektu planu urządzenia lasu – Nadleśnictwo Opole

walorami krajobrazowymi, florystycznymi i faunistycznymi. Obejmuje odział i pododdział 184b, obręb Zbicko o łącznej pow. 5,19 ha.

- ✓ Użytek ekologiczny „Plaszczyna” utworzony na mocy Rozporządzenia Wojewody Opolskiego nr P/3/97 z dnia 12.02.97. Bagno śródleśne. Celem ochrony jest zachowanie charakteru terenu z jego walorami krajobrazowymi, florystycznymi i faunistycznymi. Obejmuje odział i pododdział 0,60 ha, obręb Krasiejów o łącznej pow. 229b ha.
- ✓ Użytek ekologiczny „Grudzicki Grąd”: utworzony Uchwałą Rady Miasta Opola Nr LX/623/09 z dnia 15 grudnia 2009 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego o nazwie „Grudzicki Grąd”. Użytek ten o powierzchni 3,1530 ha, obejmuje działkę oznaczoną w ewidencji gruntów nr 373, k.m. 2 obręb Grudzice (oddział 58 w obręb Grudzice). Celem ustanowienia użytku była ochrona obszaru o wybitnych walorach przyrodniczych, związanych z zachowaniem ekosystemu łąki z stanowiskami rzadkich i chronionych gatunków roślin (z cieszynianką wiosenną *Hacquetia epipactis* Scop. na czele), ze względu na znaczenie tego ekosystemu dla zachowania różnorodności biologicznej.
 - **Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe**
Nie występują.
 - **Stanowiska dokumentacyjne**
Nie występują.
 - **Obszary chronionego krajobrazu**
Na terenie Nadleśnictwa występują 2 obszary chronionego krajobrazu.
- ✓ Obszar Chronionego Krajobrazu „Bory Niemodlińskie” utworzony na mocy Uchwały Wojewódzkiej Rady Narodowej w Opolu z dnia 26 maja 1988 r. Nr XXIV/193/88 utworzono „Obszar Chronionego Krajobrazu - Bory Niemodlińskie” obejmujący swoim zasięgiem część lasów nadleśnictwa na terenie obręb Dąbrowa Opolska, o łącznej powierzchni 3702,01 ha.
- ✓ Obszar Chronionego Krajobrazu „Lasy Stobrawsko Turawskie” utworzony na mocy Uchwały Wojewódzkiej Rady Narodowej w Opolu z dnia 26 maja 1988 r. Nr XXIV/193/88 utworzono „Obszar Chronionego Krajobrazu – Lasy Stobrawsko Turawskie”, swym zasięgiem obejmujące skrawek lasów obręb leśnego Grudzice (6,84 ha) znaczną część lasów obrębów Krasiejów (5 748,68 ha), oraz obręb Zbicko (5 407,30). Łącznie na terenie Nadleśnictwa Obszar chronionego krajobrazu „Lasy Stobrawsko Turawskie” zajmują powierzchnię 11 162,82 ha.
 - **Pomniki przyrody**
Na terenie nadleśnictwa zlokalizowanych jest 17 drzew uznanych za pomniki przyrody. Są to: dęby szypułkowe (13 szt.), buk zwyczajny (1 szt.), sosna zwyczajna (1 szt.) i sosna wejmutka (2 szt.).
 - **Obszary ochrony strefowej**
 - ✓ Bocian czarny (1 strefa)
 - ✓ Bielik (2 strefy)
 - **Ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów**
Na terenie Nadleśnictwa występuje wiele gatunków objętych ochroną prawną, oraz zasługujących na ochronę w skali regionalnej rzadkich gatunków. W POP odnotowano występowanie 44 gatunków chronionych roślin i grzybów:
Barwinek pospolity *Vinca minor*
Bluszcz pospolity *Hedera helix*
Buławik mieczykolisty *Cephalanthera longifolia*
Chmiel zwyczajny *Humulus lupulus*
Ciemiężca zielona *Veratrum lobelianum*
Ciemiężyk białokwitowy *Vincetoxicum officinale*
Cieszynianka wiosenna *Hacquetia epipactis*
Cis pospolity *Taxus baccata*
Czermień błotna *Calla palustris*
Czyścica storzyszek *Calamintha vulgaris*
Długosz królewski *Osmunda regalis*
Dziurawiec górski *Hypericum montanum*
Głóg prostokielichowy *Crataegus calycyna*
Goździk siny *Dianthus gratianopolitanus*
Grzybień biały *Nymphaea alba*

Założenia do sporządzenia projektu planu urządzenia lasu – Nadleśnictwo Opole

Kruszczyk szerokolistny *Epipactis helleborine*
 Kruszczyk szerokolistny *Epipactis helleborine*
 Lepięznik biały *Petasites albus*
 Lilia złotogłów *Lilium martagon*
 Listera jajowata *Listera ovata*
 Modrzewnica północna *Andromeda polifolia*
 Mącznica lekarska *Arctostaphylos uva-ursi*
 Naparstnica zwyczajna *Digitalis grandiflora*
 Pajęcznica gałęzista *Anthericum ramosum*
 Piestrzenica kasztanowata *Gyromitra esculenta*
 Podkolan biały *Platanthera bifolia*
 Podrzeń zebrowiec *Blechnum spicant*
 Pomocnik baldaszkowi *Chimaphila umbellata*
 Przygielka biała *Rhynchospora alba*
 Rojnik – rodzaj *Sempervivum* sp
 Rosiczka okrągłolistna *Drosera rotundifolia*
 Rzęśl hakowata *Callitriche hamulata*
 Smardz jadalny *Morchella esculenta*
 Smardz stożkowy *Morchella conica*
 Soplówka gałęzista *Herichium calthroides*
 Szmaciak gałęzisty *Sparasesis crista*
 Szyszkowiec szyszkowaty *Strobilomyces strobilaceus*
 Śnieżyczka przebiśnieg *Galanthus nivalis*
 Wawrzynek wilczelyko *Daphne mezereum*
 Widłak jałowcowaty *Lycopodium annotinum*
 Widłak goździsty *Lycopodium clavatum*
 Widłak spłaszczony *Diphasiastrum complanatum*
 Zywiec dziewięciolistny *Dentaria enneaphyllos*
 Zywiec cebulkowy *Dentaria bulbifera*

W wyniku przeprowadzonej w 2007 roku inwentaryzacji stwierdzono występowanie dodatkowych 22 gatunków chronionych lub rzadkich gatunków roślin i grzybów:

Bagno zwyczajne *Ledum palustre*
 Borówka bagienna *Vaccinium uliginosum*
 Dziurawiec skapolistny *Hypericum montanum*
 Gnieźnik leśny *Neottia nidus-avis*
 Gruszyńka jednostronna *Orthilia secunda*
 Gwiazdosz potrójny *Geastrum triplet*
 Kokorycz pusta *Corydalis cava*
 Korzeniówka pospolita *Monotropa hypopitys*
 Łuskiewnik różowy *Lathraea squamaria*
 Naparstnica purpurowa *Digitalis purpurea*
 Okrężnica bagienna *Hottonia palustris*
 Podejrzon księżycowy *Botrychium lunaria*
 Porzeczka czarna *Ribes nigrum*
 Przygielka biała *Rhynchospora alba*
 Przytulia okrągłolistna *Galium rotundifolium*
 Przytulia północna *Galium boreale*
 Przytulia wonna *Galium odoratum*
 Siedmiopalecznik błotny *Comarum palustre*
 Ukwap dwupienny *Antennaria dioica*
 Zawilec żółty *Anemone ranunculoides*
 Zurawina błotna *Oxycoccus palustris*
 Zywiec cebulkowy *Dentaria bulbifera*

• **Ważniejsze obiekty kultury materialnej**

Na terenie Nadleśnictwa znajduje się kilkanaście drobnych obiektów kultury materialnej, znaczna część o charakterze sakralnym i miejsc związanych z historią regionu. Są to głównie obeliski, kapliczki, krzyże przydrożne i mogiły żołnierskie. Wszystkie te obiekty położone na terenie Nadleśnictwa są

Założenia do sporządzenia projektu planu urządzenia lasu – Nadleśnictwo Opole

szczegółowo zinwentaryzowane i opisane w poświęconej tym zagadnieniom części w Programu Ochrony Przyrody.

- **Stanowiska archeologiczne i ochrona konserwatorska zabytków**

Na terenie nadleśnictwa, w oddziale 179 obrębu leśnego Grudzice, znajduje się stanowisko archeologiczne: cmentarzysko ciałopalne z okresu rzymskiego, wpisane do rejestru Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Opolu. Nr obszaru: 91-38, nr stanowiska w miejscowości: 2, nr stanowiska na obszarze: 2.

24.2. Wyniki inwentaryzacji przyrodniczej w LP.

Nadleśnictwo Opole w roku 2007 przeprowadziło szczegółową inwentaryzację siedlisk i gatunków „naturalnych” zgodnie z Zarządzeniem Nr 31 Dyrektora Generalnego LP z dnia 9 lipca 2006r. w sprawie ustalenia systemu okresowej powszechnej inwentaryzacji gatunków roślin, zwierząt, innych organizmów i siedlisk przyrodniczych, mających znaczenie wskaźnikowe przy ocenie stanu lasów oraz prognozowaniu zmian w ekosystemach leśnych.

W wyniku przeprowadzonych prac terenowych zinwentaryzowano następujące siedliska „naturalne” występujące na gruntach Nadleśnictwa Opole:

Siedliska leśne:

Kwaśne buczyny niżowe – 9110-1	-	64,52 ha
Grąd środkowo-europ. i subkont. – 9170	-	126,63 ha
Grąd subkontynentalny – 9170-2	-	54,78 ha
Śródłądowe kwaśne dąbrowy – 9190-2	-	461,27 ha
Bory i lasy bagienne – 91DO	-	0,61 ha
Sosnowe bory bagienne typowe – 91DO-2a	-	114,90 ha
Lęgi olszowe, olszowo-jesionowe i jesionowe – 91EOb	-	285,87 ha
Lęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe – 91FO	-	443,09 ha

Siedliska nieleśne:

Naturalne jeziora eutroficzne – 3150	-	4,84 ha
Wilgotne wrzosowiska – 6410	-	5,40 ha
Niżowe i górskie świeże łąki użytk. ekstensywnie – 6510	-	37,11 ha
Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą – 7110	-	2,29 ha

Gatunki zwierząt:

Bóbr europejski
Wydra
Traszka grzebieniasta
Czerwończyk nieparek
Modraszek nausitous
Modraszek telejus
Kumak nizinny

24.3. Obszary ochrony – sieć Natura 2000 (na podstawie danych z POP oraz aktualnego Standardowego Formularza Danych - SDF ze stron internetowych Ministerstwa Środowiska).

- **Specjalne obszary ochrony siedlisk**

✓ „Bory Niemodlińskie” Specjalny Obszar Ochrony (SOO), kod obszaru PLH160005, o powierzchni 4 541,30 ha, utworzony na podstawie zapisów Dyrektywy Siedliskowej. Obszar Borów Niemodlińskich jest rozległym kompleksem leśnym rozciągającym się na falistej i równinnej wysoczyźnie polodowcowej porożnianej dolinkami rzecznyymi, między dolinami Nysy Kłodzkiej i Odry. Równiny wodnotodowcowe oraz ostańce denudacyjne zbudowane z osadów pliocenńskiej sieci rzecznej i iłów mioceńskich, urozmaicają zespoły wydm dochodzących do 15 metrów wysokości, a także bezodpływowe zagłębienia, w których zlokalizowane są bory bagienne i torfowiska. Większa część ostoi jest zalesiona, głównie lasami o charakterze gospodarczym, wśród których zachowały się liczne fragmenty lasów o charakterze rodzimym. Wśród lasów występują duże kompleksy stawów z charakterystycznymi dla tych ekosystemów zespołami roślinności i fauny wodno-błotnej. Obszar stanowi część dużego, zwarte kompleksu leśnego, którego część zachodnią, proponowana do ochrony jako ostoja siedliskowa, charakteryzuje się bardzo dużą różnorodnością siedliskową, od siedlisk suchych na wydmach do skrajnie wilgotnych torfowisk i stawów. Mozaikowy charakter siedlisk oraz silne związki funkcjonalno-przestrzenne między nimi uzasadniają objęcie większego obszaru niż zespołu chronionych dyrektywą UE siedlisk przyrodniczych. Szczególną

Założenia do sporządzenia projektu planu urzędzenia lasu - Nadleśnictwo Opole

wartość prezentuje zespół torfowisk przejściowych, trzęsawisk i torfowisk wysokich – jedne z ostatnich zachowanych kompleksów tego typu na terenie województwa opolskiego. Torfowiskom towarzyszą bory bagienne o charakterze priorytetowym oraz duże powierzchnie lasów łąkowych. Na podkreślenie zasługuje bogata fauna kręgową z dwoma gatunkami nietoperzy (borowiec wielki oraz gacek brunatny), których siedliska związane są z licznie występującymi tu zbiornikami wodnymi oraz starodrzewami łąkowymi. SOO „Bory Niemodlińskie” obejmuje w części lasy obrębu leśnego Dąbrowa Niemodlińska o powierzchni 1 348,64 ha. Obszar nie posiada planu zadań ochronnych.

✓ „Łąki w okolicach Chrzastowic” Specjalny Obszar Ochrony (SOO) - kod obszaru PLH160010, o powierzchni 795,00 ha, utworzony na podstawie zapisów Dyrektywy Siedliskowej. Obszar obejmuje duży kompleks łąkowy. Łąki rozciągają się po obu stronach drogi krajowej nr 46 Opole-Częstochowa. Miejscami są koszone, miejscami teren pokrywają odłogowane użytki zielone. Na całym areale miejscami występują kępy zadrzewień złożone z wierzb i olch lub pojedyncze okazy tych drzew. W niektórych fragmentach pojawiają się także brzozy. Znaczne obszary reprezentują dobrze zachowane zbiorowiska z rzędu Molinietalia caeruleae. Spośród rosnących tutaj gatunków można wymienić wiązówkę błotną, trzęślicę modrą, ostrożnia warzywnego. W miejscach bardziej podsuszonych, przy drodze w znacznych ilościach występują osty. Miejscami licznie pojawia się krwiściąg lekarski. Na obrzeżach kompleksu i w otoczeniu stacji benzynowej przeważają zbiorowiska ruderalne. W okresie letnim fragmenty nie koszone są trudno dostępne ze względu na zagęszczenie i wysokość roślin. rzeka Chrzastawa jest niewielkim ciekim płynącym w zachodniej części omawianego obszaru. Nawadnia ona obszar, przez który przepływa utrzymując znaczną jego część w dobrej kondycji siedliskowej. Gleby to głównie mady, lokalnie namuły. Na większości obszaru wody gruntowe występują na głębokości 0,5-1,0 m. W okresie kwitnienia rosnące tutaj gatunki odwiedzane są przez liczne gatunki owadów: chronione trzmiele, rusalki (pawik, pokrzywnik, admirał, kratkowiec, dostojni, przelatki i inne), modraszki (kilka gatunków), pazie królowej, połowce szachownica oraz przedstawiciele innych grup owadów. Przepływająca w pobliżu Chrzastawa stanowi system wzbogacający cały obszar o gatunki związane ze środowiskiem wodnym, nie tylko z rzędu owadów. Pojawiają się tutaj również żaba jeziorowa oraz żaba trawna. W kępach wierzb odnaleźć można rzekotki. Rzeka jest niewielka, miejscami mocno zarośnięta. Obszar ważny dla ochrony motyli, związanych z siedliskiem łąk trzęślicowych i wilgotnych. SOO „Łąki w okolicach Chrzastowic”, obejmuje w części lasy obrębu leśnego Grudzice o powierzchni 5,80 ha. Obszar nie posiada planu zadań ochronnych.

• **Obszary specjalnej ochrony ptaków**

- ✓ „Grądy Odrzańskie” Obszar Specjalnej Ochrony (OSO), kod obszaru PLB020002, powierzchnia 19 999,30 ha, utworzony na podstawie Dyrektywy Ptasiej. Obszar obejmuje 70-cio kilometrowy odcinek doliny Odry między Narokiem a Wrocławiem. Dolina pokryta jest lasami, łąkami, pastwiskami i polami uprawnymi. Lasy składają się przede wszystkim z drzewostanów dębowo-grabowych, jednakże zachowały się małe platy zadrzewień olszowo-wiązowych i wierzbowo-topolowych. Znajdują się tu liczne ciekły wodne, stare koryta rzeczne, pozostałości rozlewisk i stawów. Teren jest silnie zmeliorowany. Występuje tu co najmniej 22 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 5 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi. W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków ptaków: dzięcioł zielono siwy, kania czarna, kania ruda, muchołówka biało szyja, czapla siwa, trzmiełojad, bielik, sieweczka rzeczna, srokosz i dzięcioł średni. OSO „Grądy Odrzańskie”, obejmuje w części lasy obrębu leśnego Dąbrowa o powierzchni 128,62 ha. W/w obszar nie posiada planu zadań ochronnych.
- ✓ „Jezioro Turawskie” Obszar Specjalnej Ochrony (OSO), kod obszaru PLB160004, o powierzchni 2 124,90 ha, (utworzony również na podstawie zapisów Dyrektywy Ptasiej. Obszar stanowi duży zbiornik retencyjny na rzece Mała Panew, w większości otoczony przez lasy. Zachodni brzeg i część południowego są obwałowane. Brzegi północny i wschodni są porośnięte roślinnością wynurzoną i pasmem zarośli wierzbowych. Występują tu znaczne wahania poziomu wody. Przy niskim stanie wody we wschodniej części zbiornika odsłaniają się wielkie połacie piaszczystego i mulistego dna. Na terenie obszaru występuje co najmniej 24 gatunków ptaków. Jest to ważny teren dla migrujących ptaków wodno-błotnych. Liczebność kaczek (Anatidae) na przelotach oraz zimujących może osiągać 25000 osobników. W okresie wędrowek występuje co najmniej 1% populacji szlaku wędrowkowego krzyżówki, stosunkowo duże koncentracje osiąga cyraneczka, biegus malutki, biegus zmienny, kszyc, ptaki wodo-błotne występują w koncentracjach powyżej 22000 osobników. OSO „Jezioro Turawskie”, obejmuje w części lasy obrębu leśnego Zbicko o powierzchni 0,41 ha. W/w obszar nie posiada planu zadań ochronnych.

Założenia do sporządzenia projektu planu urządzenia lasu – Nadleśnictwo Opole

• Nowe obszary zgłoszone do konsultacji

Nie występują.

25. Prognoza oddziaływania na środowisko.

Na podstawie art. 46 w związku z art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227), oraz zgodnie z treścią załącznika nr 1 do Zarządzenia nr 12 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 9 lutego 2009r. w sprawie zmiany Instrukcji Urządzania Lasu, Dyrektor RDLP w Katowicach wystąpił z wnioskiem do Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska oraz Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko.

Uzgodnienie takie uzyskano.

W związku z powyższym wypracowane w trakcie Komisji Założeń Planu „Założenia do sporządzenia projektu planu urządzenia lasu” wraz z w/w uzgodnieniami zostaną upublicznione na BIP RDLP w Katowicach.

Ustalenia planu urządzenia lasu obejmują obszar Natura 2000 (istniejący tj. wyznaczone i projektowane tj. w trakcie konsultacji).

Zadania ujęte w PUL nie będą dotyczyły przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko ujętych w:

- Dyrektywie Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985r. w sprawie oceny wpływu wywieranego przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko. Załącznik II, dział 1 Rolnictwo pkt. d) –wstępne zalesianie, jeżeli może doprowadzić do niekorzystnych zmian ekologicznych, oraz rekultywacja terenów w celu przekształcenia je w inny rodzaj użytkowania gruntów,
- Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Punkty:
 - 77) zmiana lasu lub nieużytku na użytek rolny, o powierzchni nie mniejszej niż 1 ha; oraz
 - 79) zalesienia o powierzchni powyżej 20 ha lub wylesienia terenów o powierzchni nie mniejszej niż 1 ha, mające na celu zmianę sposobu użytkowania terenu.

Plan urządzenia lasu nie będzie wyznaczał ram dla innych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko – w rozumieniu art. 46 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku ... W szczególności PUL nie będzie zawierał elementów, które mogłyby być przedsięwzięciami mogącymi znacząco oddziaływać na środowisko tj. projektów w zakresie infrastruktury technicznej:

- 1) budowy i remontów dróg, mostów, przepustów, urządzeń melioracyjnych i sanitarnych,
- 2) budowy i remontów siedzib jednostek Lasów Państwowych i budynków gospodarczych,
- 3) budowy i konserwacji zbiorników małej retencji,
- 4) urządzeń dla potrzeb turystyki i rekreacji.

Opisowo przedstawione w PUL potencjalne, przyszłe potrzeby w zakresie infrastruktury tj. modernizacji i remontu dróg oraz budynków nie stanowią żadnej podstawy ich wykonania. Wszystkie te przedsięwzięcia wymagają osobnych projektów i postępowań administracyjnych i wtedy mogą być realizowane przez Nadleśnictwo niezależnie od zapisów PUL.

PUL nie będzie zawierał propozycji zadań mających wpływ na zdrowie i życie ludzi (na warunki sanitarno-higieniczne otoczenia) tj. stosowania środków chemicznych, służących do zwalczania owadów, grzybów pasożytniczych i chwastów, a tym samym nie będzie powodował wystąpienia ryzyka dla zdrowia i życia ludzi.

25.1. Propozycja zakresu i szczegółowości wykonania prognozy oddziaływania PUL na środowisko, oraz na obszar Natura 2000

Na podstawie art. 51-52 oraz w związku z art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227), opisuje się poniżej, uzgodnienie wniosku o zakresie i stopniu szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa.

Założenia do sporządzenia projektu planu urządzenia lasu – Nadleśnictwo Opole

Prognoza oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu będzie zawierała:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektu planu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy, (wykorzystane dane literaturowe - publikowane i niepublikowane, dane taksacyjne, wyniki sporządzonej inwentaryzacji przyrodniczej, SDF Natura 2000, materiały zbierane do planów ochrony, zadań ochronnych, programów ochrony itp., ustalenia tych planów, zadań, programów i strategii, niepublikowana wiedza „z terenu”, dane z parków krajobrazowych, RDOŚ),
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informację o braku transgranicznego oddziaływania,
- e) streszczenie w języku niespecjalistycznym,
- f) mapę walorów przyrodniczych przedstawiającą lokalizację obszarów objętych postanowieniami ww. projektu.

Ponadto będą określone i ocenione:

- a) istniejący stan środowiska na obszarach objętych projektem planu oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji planu,
- b) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu planu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- c) sporządzony wykaz form ochrony przyrody występujących na obszarach objętych postanowieniami projektu planu: obszary Natura 2000 (wyznaczone i projektowane), gatunki roślin, zwierząt i grzybów objęte ochroną prawną na mocy ww. ustawy o ochronie przyrody, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, użytki ekologiczne, stanowiska dokumentacyjne, pomniki przyrody wraz z przedstawieniem tych informacji na załączniku mapowym),
- d) ocena stopnia zgodności postanowień projektu planu z:
 - zapisami ustawy o ochronie przyrody w części dotyczącej zasad gospodarowania zasobami przyrody i krajobrazu, w tym z ochroną gatunkową roślin, grzybów i zwierząt,
 - z zapisami aktów prawa miejscowego ustanawiających ww. formy ochrony przyrody i określających zasady gospodarowania w ich granicach,
- e) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektu planu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania projektu planu,
- f) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 (istniejących i projektowanych) oraz integralność obszarów, a w szczególności na:
 - różnorodność biologiczną,
 - ludzi,
 - zwierzęta,
 - rośliny,
 - wodę,
 - powietrze,
 - powierzchnię ziemi,
 - krajobraz,
 - zabytki
 - klimat,
 - zasoby naturalne,
 z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.
- g) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektu planu, a w szczególności na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów i spójność sieci obszarów Natura 2000.

Dodatkowo zaznacza się, iż prognoza zawierała będzie wszystkie elementy określone w „protokole uzgodnień w sprawie zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na

Założenia do sporządzenia projektu planu urządzenia lasu – Nadleśnictwo Opole

środowisko” sporządzonym i określonym przez zespół przedstawicieli Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych i Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

Prognoza powinna również przedstawić rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego planu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

Program Ochrony Przyrody zawierający pełne, aktualne dane na temat środowiska będzie podstawą do opracowania Prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko. Do opracowania Prognozy wykorzystane zostaną poza tym informacje zawarte w: Standardowych Formularzach Danych (SDF), wynikach inwentaryzacji przyrodniczych, jak również materiały posiadane przez Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska np.: materiały zbierane do opracowania planów zadań ochronnych, planów ochrony. Wszystkie te informacje znajdują się w zaktualizowanym Programie Ochrony Przyrody opisującym istniejący stan środowiska i przedmioty ochrony przyrody oraz sposoby ich zachowania we właściwym stanie ochrony.

Udział społeczeństwa w procesie tworzenia PUL zapewniony będzie poprzez:

- ogłoszenia w BIP,
- możliwość składania uwag i wniosków do założeń,
- możliwość zapoznania się z założeniami do sporządzenia projektu PUL i składania do niego uwag,
- możliwość zapoznania się z projektem planu i składania do niego uwag,
- możliwość udziału w Komisji Projektu Planu mającej charakter debaty publicznej.

25.2. Propozycja prowadzenia monitorowania zadań PUL określonych w decyzji ministra środowiska

Proponuje się, aby do monitorowania realizacji zadań PUL wykorzystać istniejący system kontroli Lasów Państwowych:

- Inspekcja Lasów Państwowych przeprowadza okresowe, w zasadzie co pięć lat (w połowie okresu obowiązywania planu ul i na koniec okresu obowiązywania) kontrole kompleksowe. Kontrolowana jest cała działalność nadleśnictwa: m. in. realizacja PUL, prawidłowość wykonania zabiegów hodowlanych, działania z ochrony lasu i ochrony przyrody.
- Wydział Kontroli w RDLP prowadzi kontrole sprawdzające przeważnie w następnym roku po kontroli kompleksowej – sprawdza wykonanie zaleceń kontroli kompleksowej. Wykonuje kontrole problemowe.
- Wydziały merytoryczne RDLP wykonują kontrole problemowe i kontrole bieżące w zakresie swojego działania.
- W nadleśnictwie realizacja zadań PUL kontrolowana jest wewnętrznie bezpośrednio w każdym leśnictwie przez kierownictwo jednostki.
- Analiza gospodarki leśnej minionego okresu sporządzona na zakończenie cyklu 10-cio letniego obowiązywania planu, zamieszczona w następnym PUL, jako monitoring długookresowy.

26. Rekultywacja terenów zdewastowanych:

Nie występują.

27. Szczegółowy zakres i wymagana forma map oraz wydruków do PUL.

Układ i zawartość Elaboratu - wg późniejszych ustaleń z RDLP.

Sporządzone materiały kartograficzne uwzględniać muszą tradycyjną symbolikę elementów topograficznych (kasowniki, drogi, linie podziału powierzchniowego).

Wszystkie mapy zostaną wykonane z przebiegiem warstwic.

Wszystkie mapy, za wyjątkiem gospodarczych, zostaną wykonane na podkładzie mapy topograficznej.

Część kartograficzną planu stanowić będzie standardowy komplet map (w opisanych teczkach) zgodnie z IUL oraz dodatkowo materiały nieprzewidziane w IUL:

- mapa przeglądowa nasiennictwa i selekcji (3szt. po 1 dla DGLP, RDLP i N-ctwa)
- mapy sytuacyjno-przeglądowe ochrony przeciwpożarowej 1:50000 (liczba sztuk = 1 na PAD + ilość dostrzegalni p-poż.)
- mapy czyste:
 - przeglądowe dla Nadleśnictwa i RDLP po 10 i 5 szt).

Założenia do sporządzenia projektu planu urządzenia lasu – Nadleśnictwo Opole

- mapy czyste gospodarczo-przeglądowe w ilości po 10 sztuk dla każdego leśnictwa.
- mapy czyste sytuacyjne dla Nadleśnictwa i RDLP po 10 i 5 szt).
- dodatkowe mapy przeglądowe cięć w twardej okładce, formatu wg uzgodnień z Nadleśnictwem, podklejone na płótnie i zafoliowane dla kierownictwa Nadleśnictwa (liczba sztuk zgodna z obsadą stanowisk)
- Zestawy dla leśniczych:
 - wydruki opisów taksacyjnych, planów hodowli i cięć, drzewostanów bez cięć - z pozostawieniem miejsca na odnotowanie wykonania, wraz z tabelami XVII i XVIII oraz treścią POP - w formie jednego tomu na każde leśnictwo (twarda okładka, format - wg uzgodnień z Nadleśnictwem)..
 - mapy gospodarczo-przeglądowych drzewostanów (twarda okładka, format, podklejenie na płótnie i zafoliowanie - wg uzgodnień z Nadleśnictwem).
 - mapy gospodarczo-przeglądowych projektowanych użytków rębnych z treścią POP (twarda okładka, format, podklejenie na płótnie i zafoliowanie - wg uzgodnień z Nadleśnictwem).

Inne ustalenia:

Wykonane zostaną wydruki opisów taksacyjnych, planów hodowli i cięć, drzewostanów bez cięć w zestawach dla DGLP, RDLP oraz Nadleśnictwa - układ wg późniejszych ustaleń z RDLP.

Dodatkowe wykazy: wykaz d-stanów nieobjętych planem użytkowania rębego i przedrębego.

Mapy gospodarcze w skali 1:5000 (2 komplety):

- dla RDLP: klasyczne czyste,
- dla Nadleśnictwa - 2 zestawy, tj.:
 - klasyczne czyste (ew. z działkami zrębowymi – do uzgodnienia),
 - z podkładem ewidencyjnym (nr działki i użytk),

Przekazanie opracowania w formacie cyfrowego zapisu:

- jako plik PDF „Adobe Acrobat Dokument” z wszystkich elementów planu UL dostarczonego w formie wydruków (tekst, zestawienia i tabele).

Pozostałe materiały nieprzewidziane w IUL oraz wyżej niewymienione mogą zostać zamówione przez Nadleśnictwo indywidualnie poza kosztami PUL.

28. Specyficzne zagadnienia dotyczące inwentaryzacji lasu i gospodarki leśnej w nadleśnictwie

- Wykonanie dodatkowych numerycznych warstw:

- Stałe partie kontrolne do jesiennych poszukiwań szkodników pierwotnych sosny,
- Przejzdne ciągi komunikacyjne wraz z informacją w tabeli a trybutów, co do ich własności,
- Obce elementy liniowe (linie energetyczne, gazociągi, wodociągi, ciepłociągi),
- Lasy obcej własności położone w zasięgu administracyjnym Nadleśnictwa Opole.

Wykonanie tych warstw uwarunkowane będzie przekazaniem danych przez Nadleśnictwo.

- Prace przygotowawcze i terenowe (taksacja), prowadzone będą z wykorzystaniem materiałów teledetekcyjnych pozyskanych kosztem i staraniem Nadleśnictwa. Ortofotomapa po pozyskaniu przez Nadleśnictwo zostanie przekazana Wykonawcy prac oraz RDLP na nośniku elektronicznym - dysk HDD 2,5.
- W PUL potrzeby w zakresie infrastruktury technicznej określone zostaną kierunkowo poprzez opis w Elaboracie, zgodnie z informacjami otrzymanymi od Nadleśnictwa. Zgodnie z § 108 pkt. 2 IUL założenia techniczno-ekonomiczne i projekty powinny być wykonywane na zlecenie Nadleśnictwa.

29. Sprawy organizacyjne warunkujące sprawny przebieg prac terenowych.

Na początku prac terenowych wspólnie zorganizowany zostanie szkoleniowy objazd terenowy z udziałem taksatorów i leśniczych, w trakcie którego zaprezentowana zostanie obecnie obowiązująca metodyka pomiaru zapasu (w tym wykonanie tzw. „powierzchni masowych” oraz specyfika gospodarowania w Nadleśnictwie.

Plan cięć rębnych na rok 2012 i 2013 zostanie przekazany Wykonawcy.

Lokalizacja proponowanych cięć w 1 roku obowiązywania nowego planu urządzenia lasu (2014r.) zostanie uzgodniona z Wykonawcą.

Do stałych kontaktów roboczych z Wykonawcą z ramienia Nadleśnictwa wyznaczeni są: Zastępca Nadleśniczego – Marek Bocianowski oraz Specjalista Maciej Cieloch.

Zgodnie z treścią Zarządzenia nr 13 DGLP z 20 marca roku 2007 - Nadleśnictwo nie przeprowadza aktualizacji opisów taksacyjnych bazy SILP i LMN za ostatni rok obowiązywania PUL.

Założenia do sporządzenia projektu planu urządzenia lasu - Nadleśnictwo Opole

30. Terminy i sposoby kontroli oraz odbioru prac taksacyjnych.

Postęp prac kontrolowany będzie przez mgr inż. Grzegorz Janasa – Głównego Specjalistę SL ds. Urządzania Lasu, jako przedstawiciela Zlecającego, zgodnie z etapami wymienionymi w zawartej umowie oraz w oparciu o wytyczne Zarządzenia Nr 63 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z 13 sierpnia 2002 roku w sprawie kontroli i odbioru robót urządzeniowych zleczanych przez regionalne dyrekcje Lasów Państwowych.

Po zakończeniu całości prac terenowych zostanie wykonany test kontroli pomiaru miąższości na powierzchniach próbnych kołowych w wylosowanym obrębie leśnym (zgodnie z metodyką określoną w IUL).

Niezależnie od powyższego kadra Nadleśnictwa będzie na bieżąco utrzymywać stały kontakt i ścisłą współpracę z przedstawicielami Wykonawcy.

Na etapie trwania całości prac, co najmniej 4 razy prowadzone będą uzgodnienia materiałów w trakcie, których będzie można zapoznać się z wynikami prac:

- uzgodnienia z leśniczymi wyników inwentaryzacji na bazie roboczych opisów i szkiców terenowych,
- w trakcie prac kameralnych nastąpi przekazanie przez Wykonawcę opisów taksacyjnych w pierwodruku do wglądu na okres 2 tygodni,
- uzgodnienie z Nadleśnictwem oraz RDLP planów cięć i hodowli oraz wykazów na zakończenie prac kameralnych,
- na zakończenie prac nastąpi przekazanie całości dokumentacji do kontroli poprowadzonej przez RDLP oraz Nadleśnictwo.

W załączeniu – lista uczestników.

GŁÓWNY SPECJALISTA
Służby Leśnej
ds. Urządzania Lasu
.....
mgr inż. Grzegorz Janas

PRZEWODNICZĄCY:

Z-ca DYREKTORA
ds. Gospodarki Leśnej
.....
mgr inż. Bogdan Gieburowski

8.3. Protokół Narady Techniczno-Gospodarczej.

P r o t o k ó ł

Narady Techniczno-Gospodarczej

zwołanej w celu sformułowania
„Projektu planu urządzenia lasu”

**dla Nadleśnictwa Opole
na lata 2014-2023**

oraz akceptacji sporządzonej
„Prognozy oddziaływania
projektu planu urządzenia lasu na środowisko”

Narada Techniczno-Gospodarcza odbyła się w dniu 15 października 2013r. w siedzibie Nadleśnictwa Opole.

Końcowe ustalenia w sprawie organizacji prac urzędzeniowych oraz ocena gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia lasu

1.Skład osobowy NTG

Naradzie przewodniczył mgr inż. Bogdan Gieburowski – Zastępca Dyrektora ds. gospodarki leśnej RDLP w Katowicach.

W naradzie wzięli udział przedstawiciele:

- Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach
- Generalnej Dyrekcji Lasów Państwowych
- Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Opolu
- Nadleśnictwa Opole
- Zespołu Ochrony Lasu w Opolu
- Samorządów lokalnych
- Organizacji pozarządowych
- Państwowej Straży Pożarnej
- Przedsiębiorców branży leśnej
- Biura Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Krakowie – wykonawcy projektu planu

Szczegółową listę uczestników posiedzenia Narady załączono na końcu protokołu.

2.Funkcje lasu

Do celów planowania urzędzeniowego przyjęto podział na 3 podstawowe (główne) grupy lasów:

- rezerwatowe - 20,68 ha
- ochronne - 21 369,29 ha
- gospodarcze - 205,01 ha

3.Rozstrzygnięcia w sprawie ewentualnych rozbieżności rodzajów użytków gruntowych

Przyjęto wykaz zmian użytków gruntowych przedstawiony Nadleśnictwu przez wykonawcę Projektu planu urządzenia lasu w referacie BULiGL na Naradę Techniczno-Gospodarczą z dnia 15 października 2013 r.

4.Zatwierdzenie zmian granic i numeracji oddziałów

Na terenie Nadleśnictwa zachowano dotychczasowy podział powierzchniowy, dokonano niewielkich korekt granic oddziałów, dostosowując je rzeczywistego przebiegu linii oddziałowych. Nowoprzyjęte grunty włączono do istniejących oddziałów.

5. Zakres wykorzystania wskaźników spodziewanego przyrostu bieżącego, tabelarycznego oraz użytecznego

Prognoza zmian stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego

Zapasy na pow. leśnej zalesionej wg stanu na 1.01.2014r. Vp	Przyrost bieżący Zv	Etat użytków głównych U	Prognoza zasobów na koniec okresu gospodarczego $V_k = V_p + Z_v - U$	Uwaga
Miąższość [m ³] brutto				
Prognoza zasobów obliczona wg przyrostu bieżącego rocznego				
6 297 785	1 620 250	1 619 852	6 298 183	Utrzymanie zasobów

W oparciu o wyliczony przyrost użyteczny odłożony w Nadleśnictwie, wyższy o 64% od przyrostu bieżącego tablicowego, należy się spodziewać, że w 2023 roku nastąpi wzrost zapasu o 16% (7 331 000 m³).

Prognoza zasobów drzewnych wyliczona na koniec okresu gospodarczego pozwoliła na przyjęcie właściwego etatu użytkowania głównego dla Nadleśnictwa Opole na najbliższe 10-letnie.

6. Akceptacja testu kontroli pomiaru miąższości na powierzchniach próbnych

Zgodnie z pkt.4.2. §61 Instrukcji Urządzania Lasu, w dniach 26-27 marca 2013 r., powołana przez Dyrektora RDLP komisja dokonała testu kontroli pomiaru miąższości na 30 powierzchniach próbnych kołowych w obrębie Krasiejów. Wyniki pomiaru:

- liczba błędów grubych = 0;
- bezwzględna wartość statystyki pola przekroju pierśnicowego = 0,092
- bezwzględna wartość statystyki wysokości = 0,069;

pozwołyły przyjąć obliczenie miąższości w Nadleśnictwie.

Odebrane materiały z prac terenowych oraz test kontroli pomiaru miąższości stanowiły podstawę do kameralnego opracowania i ostatecznego zestawienia planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa.

7. Ocena gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia lasu, wynikająca z analiz zawartych w odpowiednich referatach nadleśniczego i kierownika ZOL oraz koreferacie wykonawcy projektu planu, dokonana przez dyrektora RDLP, wraz z wynikającymi z tej oceny wnioskami dotyczącymi gospodarki przyszłej

Nadleśniczy Nadleśnictwa Opole w analizie gospodarki przeszłej w sposób wyczerpujący przedstawił wykonanie zadań gospodarczych zaprojektowanych w PUL na lata 2004-2013.

Referat: „Hylopatologiczna charakterystyka Nadleśnictwa Opole oraz wskazania w zakresie ochrony lasu” przedstawił Kierownik Zespołu Ochrony Lasu w Opolu.

Koreferat do analizy gospodarki leśnej za okres 2004-2013, przedstawił Wykonawca projektu planu.

Dyrektor RDLP na podstawie przedstawionych informacji i własnych analiz ocenił gospodarkę leśną w Nadleśnictwie Opole za lata 2004-2013 jako bardzo dobrą.

8. Wnioski w sprawie ogólnej ochrony lasu

Na podstawie szczegółowych informacji zawartych w referacie Kierownika Zespołu Ochrony Lasu w Opolu należy stwierdzić, że:

- **stan zdrowotny lasu** Nadleśnictwa Opole charakteryzuje się generalnie dobrą zdrowotnością drzewostanów, przede wszystkim sosny, jako gat. dominującego a także brzozy, umiarkowaną zdrowotnością dęba oraz złą zdrowotnością świerka;
- **stan sanitarny lasu**, kształtowany poziomem posuszowej higieny lasu, częstości oraz wielkości powstawania szkód atmosferycznych, presji szkodników wtórnych oraz

realizowanymi przez nadleśnictwo działaniami porządkującymi (wyróbka posuszu i wiatrołomów), utrzymywany jest w Nadleśnictwie Opole na dobrym poziomie, minimalizującym poprzez te działania możliwość powstawania oraz rozwoju potencjalnych ognisk zagrożeń dla trwałości lasu.

Należy w najbliższym okresie realizować monitorowanie stanu lasu oraz konieczne zabiegi profilaktyczne i ochronne wynikające z obligatoryjnych regulacji Instrukcji Ochrony Lasu, aktualnego stanu lasu oraz zidentyfikowanych w nadleśnictwie potencjalnych zagrożeń.

9. Stwierdzenie, że projekt planu urządzenia lasu wraz z programem ochrony przyrody został sporządzony zgodnie z przepisami ustawy o lasach oraz wytycznymi KZP

Przewodniczący Narady stwierdził, że projekt planu urządzenia lasu wraz z programem ochrony przyrody dla Nadleśnictwa Opole został sporządzony zgodnie z przepisami prawnymi oraz obowiązującymi instrukcjami i wytycznymi Komisji Założeń Planu.

10. Inne końcowe wytyczne dotyczące organizacji prac nad planem urządzenia lasu wraz z programem ochrony przyrody oraz prognozą oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000, w tym akceptacja zakresu prognozy symulacyjnej na koniec okresu oraz ustalenie formy przekazywania planu urządzenia lasu do nadleśnictwa

Wytyczne końcowe:

- w opisach taksacyjnych nie będą ujawniane dane wrażliwe (lokalizacja stref ochrony ostoi),
- w trakcie Narady zaakceptowano listę „gatunków specjalnej troski” w Nadleśnictwie,
- dla gatunków nieujętych w protokole z KZP należy przyjąć następujące wieki rębności: dąglezja 120 lat, sosna wejmutka i czarna 100 lat, dąb czerwony, robinia 80 lat, wierzba 40 lat

Akceptacja zakresu prognozy symulacyjnej

Narada przyjęła przedstawioną przez wykonawcę prognozę stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego.

Forma przekazania planu urządzenia lasu do nadleśnictwa

Planu urządzenia lasu do nadleśnictwa zostanie przekazany w formie zgodnej z ustaleniami KZP.

Projekt planu urządzenia lasu**1. Stan posiadania**

W trakcie narady przyjęto stan posiadania ustalony na dzień 1.01.2014r. zgodnie z rejestrem powierzchniowym obejmujący następujące kategorie użytkowania.

Obręb Nadleśnictwo	Powierzchnia z dokładnością do 0,0001 ha/0,01 ha						
	Grunty leśne				Razem lasy	Grunty nieleśne*	Ogółem
	Zalesione	Niezalesione	Razem zal. i niezal.	Związ. z gosp.			
1	2	3	4	5	6	7	8
Obręb	4753,01	118,47	4871,48	148,00	5019,48	521,33	5540,81
Dąbrowa Opolska	4753,0208	118,4700	4871,4908	148,0023	5019,4931	521,3291	5540,8222
różnica	-0,0108	0,0000	-0,0108	-0,0023	-0,0131	0,0009	-0,0122
Obręb	4400,57	81,32	4481,89	120,73	4602,62	49,18	4651,80
Grudzice	4400,6082	81,3210	4481,9292	120,7314	4602,6606	49,1789	4651,8395
różnica	-0,0382	-0,0001	-0,0392	-0,0014	-0,0406	0,0003	-0,0403
Obręb	6502,40	104,36	6606,76	193,70	6800,46	56,67	6857,13
Krasiejów	6502,3573	104,3586	6606,7159	193,6984	6800,4143	56,6696	6857,0839
różnica	-0,0193	0,0000	-0,0193	0,0000	-0,0193	-0,0020	-0,0213
Obręb	5574,39	60,46	5634,85	135,20	5770,05	48,16	5818,21
Zbicko	5574,4461	60,4610	5634,9071	135,2031	5770,1102	48,1616	5818,2718
różnica	-0,0561	-0,0010	-0,0571	-0,0031	-0,0602	-0,0016	-0,0618
Nadleśnictwo	21230,37	364,61	21594,98	597,63	22192,61	675,34	22867,95
	21230,4324	364,6106	21595,0430	597,6352	22192,6782	675,3392	22868,0174
różnica	-0,0624	-0,0006	-0,0630	-0,0052	-0,0682	0,0000	-0,0682

* - łącznie z gruntami zadrzewionymi i zakrzewionymi, oraz współwłasnością.

Różnica w powierzchni jest skutkiem zaokrąglenia powierzchni wydzielen do 1 ara.

2. Podział na kategorie ochronności oraz gospodarstwa

Podział na kategorie ochronności przyjęto wg:

- Zarządzenia nr 197 Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 22 sierpnia 1995 roku, w sprawie uznania za ochronne lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwa Opole;
- Zarządzenia nr 141 Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 19 maja 1995 roku, w sprawie uznania za ochronne lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwa Krasiejów.

Uwzględniając powyższe podział na kategorie ochronności przedstawia się następująco:

Kategorie ochronności	Dąbrowa Opolska	Grudzice	Krasiejów	Zbicko	Nadleśnictwo
	Powierzchnia [ha]				
w miastach i wokół miast	614,10	666,01			1280,11
trwale uszkodzone w skutek działalności przemysłu	539,12	0	3781,81	338,17	4659,10
wodochronne	542,56	0	0	0	542,56

ZAŁĄCZNIK

Kategorie ochronności	Dąbrowa Opolska	Grudzice	Krasiejów	Zbicko	Nadleśnictwo
	Powierzchnia [ha]				
trwale uszkodzone w skutek działalności przemysłu, wodochronne	211,97	0	2813,92	1662,70	4688,59
w miastach i wokół miast, wodochronne	405,15	655,98	0	0	1061,13
w miastach i wokół miast, trwale uszkodzone w skutek działalności przemysłu	1717,91	696,15	0	0	2414,06
w miastach i wokół miast, uzdrowiskowe	2,05	0	0	0	2,05
wodochronne, ostoje zwierząt	60,01	0	0	0	60,01
trwale uszkodzone w skutek działalności przemysłu, w miastach i wokół miast	0	0	0	3611,12	3611,12
w miastach i wokół miast, wodochronne, nasienne	17,66	0	0	0	17,66
w miastach i wokół miast, trwale uszkodzone w skutek działalności przemysłu, wodochronne	539,63	2179,40	0	0	2719,03
w miastach i wokół miast, wodochronne, uzdrowiskowe	0	130,45	0	0	130,45
w miastach i wokół miast, trwale uszkodzone w skutek działalności przemysłu, uzdrowiskowe	0	17,62	0	0	17,62
w miastach i wokół miast, wodochronne, ostoje zwierząt	0	67,54	0	0	67,54
w miastach i wokół miast, trwale uszkodzone w skutek działalności przemysłu, wodochronne, ostoje zwierząt	43,35	54,91	0	0	98,26
Razem	4693,51	4468,06	6595,73	5611,99	21369,29

Oprócz wymienionych wyżej w Nadleśnictwie występują również lasy innych funkcji poza ochronnymi: rezerwatowe i gospodarcze.

Funkcja lasu	Dąbrowa Opolska	Grudzice	Krasiejów	Zbicko	Nadleśnictwo Opole
	Powierzchnia [ha]				
lasy gospodarcze	175,67	13,83	11,03	4,48	205,01
lasy ochronne	4693,51	4468,06	6595,73	5611,99	21369,29
rezerваты	2,30			18,38	20,68
Razem	4871,48	4481,89	6606,76	5634,85	21594,98

Wielofunkcyjne lasy gospodarcze (205,01 ha) obejmują lasy, które nie były objęte Rozporządzeniami o lasach ochronnych, oraz te które zostały przejęte przez Nadleśnictwo po 1995 roku. Zgodnie z postanowieniami KZP w trakcie prac miał zostać sporządzony wniosek o uznanie wszystkich lasów Nadleśnictwa za ochronne, jednak procedura ta została wstrzymana.

Uwzględniając podział na kategorie ochronności i ustalenia Komisji Założeń Planu przyjęto następujący podział na gospodarstwa:

Gospodarstwo	Dąbrowa Opolska	Grudzice	Krasiejów	Zbicko	Nadleśnictwo
	Powierzchnia [ha]				
wielofunkcyjnych lasów gospodarczych - przerębowo-zrębowe (GPZ)	21,61				21,61
wielofunkcyjnych lasów gospodarczych - zrębowe (GZ)	144,98				144,98
wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O)	4151,24	4465,63	6586,87	5512,21	20716,15
Specjalne (S)	553,65	16,06	19,89	122,64	712,24
Razem	4871,48	4481,89	6606,76	5634,85	21594,98

Zestawienie podziału na gospodarstwa, z wyodrębnieniem głównej przyczyny utworzenia gospodarstwa specjalnego, przedstawia się następująco:

Gospodarstwo	Dąbrowa Opolska	Grudzice	Krasiejów	Zbicko	Nadleśnictwo
	Powierzchnia leśna zalesiona [ha]				
1	2	3	4	5	6
I-gospodarstwo specjalne					
Rezerwaty	2,30			18,38	20,68
Lasy zlokalizowane w strefach ochronnych ptaków	270,29				270,29
Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody (w tym na siedliskach łągowych i bagiennych oraz przyrodnicze siedliska priorytetowe)	275,66	16,06	19,89	104,26	415,87
Lasy nasienne wyłączone	5,40				5,40
Użytek ekologiczny		3,15			3,15
Razem gospodarstwo specjalne (S)	553,65	19,21	19,89	122,64	715,39
II-gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) tworzone w lasach zaliczonych do lasów ochronnych poza drzewostanami, które zaliczono do gospodarstwa specjalnego	4151,24	4462,68	6586,87	5512,21	20713,00
III-gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G) – zrębowe i przerębowo-zrębowe	166,59				166,59
Razem	4871,48	4481,89	6606,76	5634,85	21594,98

3. Wiek i rębności

Przyjęte wieki rębności dla głównych gatunków drzew w nadleśnictwie są zgodne z ustaleniami KZP, NTG oraz z załącznikiem do instrukcji urządzania lasu z 2011r. i wynoszą:

dla sosny pospolitej	100 lat
dla świerka	90 lat
dla jodły	120 lat
dla buka	120 lat
dla dęba	140 lat

Dla pozostałych gatunków przyjęto następujące wieki rębności:

dla jesionu,	110 lat
dla jawora,	100 lat
dla daglezi	120 lat
dla modrzewia, wiązu, kłona, sosny czarnej, sosny wejmutki	100 lat
dla olchy czarnej, lipy, graba, dęba czerwonego, robinii	80 lat
dla brzozy, osiki, olchy czarnej(odrośl.)	60 lat
dla olchy szarej, topoli, wierzby,	40 lat

4. Etaty użytkowania rębego i przedrębego

Użytkowanie rębne

Obliczenia etatów dokonano zgodnie z §88-93 IUL. Etaty obliczone są w wymiarze miąższościowym w m³ grubizny brutto.

Etaty miąższościowe użytkowania rębego dla gospodarstwa **wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O)**, jest sumą stwierdzonych na gruncie potrzeb hodowlanych drzewostanów, zaś dla celów porównawczych obliczono etaty wg dojrzałości drzewostanów oraz etaty wg zrównania średniego wieku, obliczone zgodnie z § 90-91 „Instrukcji Urządzania Lasu” z 2011r.

Etaty miąższościowe użytkowania rębego dla gospodarstwa **wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G)**, czyli etaty wg dojrzałości drzewostanów oraz etaty wg zrównania średniego wieku obliczono zgodnie z § 90-91 „Instrukcji Urządzania Lasu” z 2011r., jednak ze względu na małą powierzchnię tego gospodarstwa, został przyjęty etat z potrzeb hodowlanych drzewostanów.

Zgodnie z § 88 „Instrukcji Urządzania Lasu” z 2011r., dla gospodarstwa **specjalnego (S)** etat jest sumą stwierdzonych na gruncie potrzeb hodowlanych drzewostanów, stąd etatów nie obliczono.

Zestawienie obliczonych i przyjętych w poszczególnych gospodarstwach etatów użytkowania rębego przedstawiają poniższe tabele:

Tabela nr XIV. Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębego Obręb Dąbrowa Opolska

Gospodarstwo Sposób zagosp.	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowl. na okres obowiąz. planu 10 lat- przyjęte
	etaty wg dojrzałości drzewostanów		etat wg zrównania średniego wieku	etat optymalny	etat z potrzeb przebud.	etat wg okresów uprzągnięcia w KO i KDO	
	z ostatniej klasy wieku	z dwóch ostatnich klas wieku					
m ³ brutto/pow. ha							
1	2	3	4	5	6	7	8
specjalne (S)	X	X	X	X	0	19	4461
lasów ochronnych (O)	19605	18526	13205	18526	0	859	182800
lasów gospodarczych (GZ)	116 0,34	82 0,24	609 3,32	116 0,34	0	X	X
lasów gospodarczych (GPZ)	82	52	103	82	0	0	430
Razem	19803	18660	13917	18724	0	878	187691

Obręb Grudzice

Gospodarstwo Sposób zagosp.	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowl. na okres obowiąz. planu 10 lat- przyjęte
	etaty wg dojrzałości drzewostanów		etat wg zrównania średniego wieku	etat optymalny	etat z potrzeb przebud.	etat wg okresów uprzatnienia w KO i KDO	
	z ostatniej klasy wieku	z dwóch ostatnich klas wieku					
	m ³ brutto/pow. ha						
1	2	3	4	5	6	7	8
specjalne (S)	X	X	X	X	0	0	0
lasów ochronnych (O)	17879	14251	13434	14251	0	498	160483
lasów gospodarczych (GZ)	0	0	0	0	0	X	X
lasów gospodarczych (GPZ)	0	0	0	0	0	0	X
Razem	17657	14133	13389	14133	0	498	160483

Obręb Krasiejów

Gospodarstwo Sposób zagosp.	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowl. na okres obowiąz. planu 10 lat- przyjęte
	etaty wg dojrzałości drzewostanów		etat wg zrównania średniego wieku	etat optymalny	etat z potrzeb przebud.	etat wg okresów uprzatnienia w KO i KDO	
	z ostatniej klasy wieku	z dwóch ostatnich klas wieku					
	m ³ brutto/pow. ha						
1	2	3	4	5	6	7	8
specjalne (S)	X	X	X	X	0	0	0
lasów ochronnych (O)	27548	24775	20063	24775	0	385	260190
lasów gospodarczych (GZ)	0	0	0	0	0	X	X
lasów gospodarczych (GPZ)	0	0	0	0	0	0	X
Razem	27548	24775	20063	24775	0	385	260190

Obręb Zbicko

Gospodarstwo Sposób zagosp.	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowl. na okres obowiąz. planu 10 lat- przyjęte
	etaty wg dojrzałości drzewostanów		etat wg zrównania średniego wieku	etat optymalny	etat z potrzeb przebud.	etat wg okresów uprzatnienia w KO i KDO	
	z ostatniej klasy wieku	z dwóch ostatnich klas wieku					
	m ³ brutto/pow. ha						
1	2	3	4	5	6	7	8
specjalne (S)	X	X	X	X	0	0	574
lasów ochronnych (O)	31456	26074	18747	26074	0	6182	280425
lasów gospodarczych (GZ)	0	0	0	0	0	X	X
lasów gospodarczych (GPZ)	0	0	0	0	0	0	X
Razem	31456	26074	18747	26074	0	6182	280999

Łączny rozmiar użytków rębnych na 10-lecie przyjęto w wysokości:

Obręb nadleśnictwo	Zaliczone na etat			Niezaliczone na etat	Razem użytki rębne z 5% przyrostem
	Użytki rębne	5% spodziewany przyrostu miaższości	Miaższość z 5 % przyrostem		
Miaższość grubizny netto [m ³]					
1	2	3	4	5	6
Dąbrowa Opolska	155 762	7 788	163 550	416	163 966
Grudzice	133 606	6 680	140 286	79	140 365
Krasiejów	217 742	10 887	228 629	385	229 014
Zbicko	234 945	11 747	246 692	568	247 260
Nadleśnictwo	742 055	37 102	779 157	1 448	780 605

Użytkowanie przedrębne

Etat cięć użytkowania przedrębnego w wymiarze powierzchniowym wynosi:

Kategoria użytków rębnych	Obr. Dąbrowa Opolska	Obr. Grudzice	Obr. Krasiejów	Obr. Zbicko	Razem
	Powierzchnia projektowanych użytków przedrębnych [ha]				
Czyszczenia	64,33	22,93	6,94	59,18	153,38
Trzebieże wczesne	497,24	1 183,73	1 107,14	838,09	3 626,20
Trzebieże późne	2 340,72	1 548,20	2 736,18	2 139,50	8 764,60
Razem trzebieże	2 837,96	2 731,93	3 843,32	2 977,59	12 390,80
Razem	2 902,29	2 754,86	3 850,26	3 036,77	12 544,18

NTG przyjęła rozmiar użytkowania przedrębnego w wysokości **547 440 m³ netto**, co stanowi około 49 % spodziewanego przyrostu w drzewostanach nieplanowanych do użytkowania rębego.

Wielkość użytkowania przedrębnego w poszczególnych drzewostanach będzie wynikała z aktualnych potrzeb hodowlanych tych drzewostanów.

Projektowany łączny rozmiar użytkowania głównego na I 10-lecie (grubizna netto z 5% przyrostu do użytków rębnych zaliczonych na etat) wynosi:

Obręb nadleśnictwo	Zaliczone na etat			Niezaliczone na etat	Razem użytki rębne z 5% przyrostem	Użytki przedrębne	Razem użytki główne
	Użytki rębne	5% spodziewany przyrostu miaższości	Miaższość z 5 % przyrostem				
Miaższość grubizny netto [m ³]							
1	2	3	4	5	6	7	8
Dąbrowa Opolska	155 762	7 788	163 550	416	163 966	126 400	290 366
Grudzice	133 606	6 680	140 286	79	140 365	152 880	293 245
Krasiejów	217 742	10 887	228 629	385	229 014	176 960	405 974
Zbicko	234 945	11 747	246 692	568	247 260	91 200	338 460
Nadleśnictwo	742 055	37 102	779 157	1 448	780 605	547 440	1 328 045

Tabela nr XVII. Zestawienie łączne etatu użytków głównych według kategorii cięć - Nadleśnictwo Opole .

Kategoria cięć	Powierzchnia ha		Miąższość grubizny w m3	
	cięć* (manipulacyjna)	do odnowienia	brutto	netto
1	2	3	4	5
I. Użytki rębne:				
A. Zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)	3 045,84	2 395,43	889 363	742 055
Spodziewany przyrost 5% miąższości użytków rębnych			44 469	37 102
Łącznie użytki rębne ze spodziewanym przyrostem	3 045,84	2 395,43	933 832	779 157
B. Niezaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)				
1. uprzątńnięcie płazowin				
2. uprzątńnięcie nasienników i przestojów			591	506
3. pozostałe	6,22		1 129	942
Razem niezaliczone	6,22		1 720	1 448
Razem użytki rębne	3 052,06	2 395,43	935 552	780 605
II. Użytki przedrębne				
A. Czyszczenia	153,38			
B. Trzebieże	12 390,80			
W tym: TW	3 626,20			
TP	8 764,60			
Razem użytki przedrębne (m3 wg przyjętego etatu)	12 544,18		684 300	547 440
Ogółem użytki główne (I+II)	15 596,24	2 395,43	1 619 852	1 328 045

5. Wytyczne w zakresie hodowli lasu

Przyjęto następujące typy drzewostanów (TD) oraz ramowe składy gatunkowe odnowień w zależności od typu siedliskowego lasu.

Siedliskowy Typ Lasu	Typ Drzewostanu	Ramowy skład gatunkowy odnowień
1	2	3
Bśw	So	So 90%, Św, Brz i inne 10%
Bw	So	So 80%, Brz, Św, inne 20%
Bb	So	So 70%, Brz, inne 30%
BMśw1,2	So	So 70%, Db i inne 30%
	So	So 70%, Św 20%, Db i inne 10%
BMw 1,2	So	So 60%, Św 20%, Db i inne 20%
	Św-So	So 50%, Św 30%, Db i inne 20%
BMb	So	So 80%, Brz, Św, Ol i inne 20%
LMśw1,2	So	So 60%, Bk 20%, Db i inne 20%
	So	So 60%, Db 20%, Św i inne 20%
LMw1,2	Db-Św-So	So 50%, Św 20%, Db 20%, Ol i inne 10%
	Ol-Db-So	So 50%, Ol 20%, Db 20%, Św i inne 10%
LMb	Ol	Ol 70%, Brz, Św, So, Db, i inne 30%

ZAŁĄCZNIK

Siedliskowy Typ Lasu	Typ Drzewostanu	Ramowy skład gatunkowy odnowień
1	2	3
Lśw	Bk-Db	Db 50%, Bk 30%, Jd, Wz, Lp, Gb, Md i inne 20%
Lw	Db	Db 70%, Js, Wz, Ol, Gb i inne 30%
Lł	Js-Db	Db 60%, Js 30%, Wz, Tpb, Tpcz, Ol Wb i inne 10%
OI	OI	OI 90%, Js i inne 10%
OIJ	OI-Js	Js 40%, OI 30%, Db, Wz, Jw i inne 20%

Powyższe składy gatunkowe mają charakter ramowy a przy odnowieniach będą uwzględnione warunki mikrosiedliskowe (§24 IUL), zaś dla wymienionych w Programie Ochrony Przyrody wydziałów z zidentyfikowanymi siedliskami przyrodniczymi należy przyjąć naturalne składy gatunkowe, jako obowiązujące składy odnowień.

Dla siedlisk przyrodniczych w obszarach Natura 2000, zastosowano następujące naturalne typy drzewostanów.

Siedlisko przyrodnicze	Naturalny typ drzewostanu	Ramowy skład gatunkowy odnowień dla siedlisk przyrodniczych
1	2	3
9170	Lp-Db	Db 40%, Lp 30%, inne 30%
9190	Db	Db 70%, inne 30%
91D0	So	So 70%, inne 30%
91E0	OI-Js	Js 40%, OI 30%, Jw i inne 30%
	Olsz	Olsz 70%, Js i inne 30%
91F0	Js-Wz	Wz 40%, Js 30%, Db i inne 30%

Rozmiar zadań z zakresu hodowli lasu przedstawia się następująco:

Rodzaj czynności	Obręby				Razem
	Dąbrowa Opolska	Grudzice	Krasiejów	Zbicko	
	Pow.[ha]				
1	2	3	4	5	6
Odnowienie powierzchni leśnej niezalesionej, w tym:	68,28	78,67	101,69	54,26	302,90
Odnowienie zrębów	68,28	76,34	101,69	52,85	299,16
Odnowienie halizn	0,00	2,33	0,00	1,41	3,74
Odnowienie płazowin	-	-	-	-	-
Zalesienia gruntów nieleśnych	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Odnowienie projekt. zrębów zupełnych	415,25	390,93	674,70	479,88	1960,76
Razem na powierzchni otwartej	483,53	469,60	776,39	534,14	2263,66
Projektowane odnowień przy rębniach złożonych*	109,55	69,08	66,29	250,85	495,77
Podsadzenia	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dolesienia luk i przerzedzeń	6,95	0,45	3,38	7,49	18,27
Razem odnowienia pod osłoną	116,50	69,53	69,67	258,34	514,04
Razem odnowienia i zalesienia	600,03	539,13	846,06	792,48	2777,70
Poprawki i uzupełnienia w istniejących uprawach i młodnikach	6,95	2,11	1,40	6,09	16,55
Razem poprawki i uzupełnienia	6,95	2,11	1,40	6,09	16,55
Ogółem odnowienia, zalesienia, poprawki i uzupełnienia	607,73	541,24	847,46	798,57	2795,00
Wprowadzanie podszytów	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pielęgnowanie gleby	118,02	94,41	94,19	178,56	485,18
Pielęgnowanie upraw (CW)	179,76	139,52	209,92	227,98	757,18
Pielęgnowanie młodników (CP)	490,48	459,24	750,42	494,55	2194,69
Razem pielęgnowanie	788,26	693,17	1054,53	901,09	3437,05
Nawożenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Melioracje wodne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Melioracje agrotechniczne	607,73	521,75	831,21	798,57	2759,26

Rodzaj czynności	Obręby				Razem
	Dąbrowa Opolska	Grudzice	Krasiejów	Zbicko	
	Pow.[ha]				
1	2	3	4	5	6
Razem melioracje	607,73	521,75	831,21	798,57	2759,26

Zgodnie z §46 ust 13 IUL nie planowano do pielęgnacji projektowanych upraw, jak też wielkości projektowanych poprawek i uzupełnień w projektowanych uprawach. Orientacyjny rozmiar pielęgnacji (pielęgnacja gleby i czyszczenia wczesne) projektowanych do założenia upraw przyjęto w wysokości około 2236 ha (80% planowanych odnowień). Wielkość ta nie zostanie ujęta w PUL, a będzie realizowana przez Nadleśnictwo na podstawie stwierdzonych potrzeb i zrealizowanych zrębów.

6. Wytyczne w zakresie użytkowania ubocznego lasu

Nadleśnictwo w ramach użytkowania ubocznego lasu pozyskuje średnio 290 sztuk/rok choinek (Św, Jd i So), a także niewielką ilość stroiszu świerkowego ok 1,4m³/rok.

Nadleśnictwo nie prowadzi gospodarki rybackiej, zaś posiadane stawy zdatne do produkcji ryb są użyczane Gospodarstwu Rybackiemu Lasów Państwowych w Niemodlinie.

7. Wytyczne w zakresie ochrony lasu w tym ochrony przeciwpożarowej

Podczas Narady nie wniesiono zastrzeżeń do przedstawionych w referacie wykonawcy projektu planu, wytycznych w zakresie ochrony lasu. Zagadnienia z zakresu ochrony lasu zostały przedstawione w oparciu o referat Kierownika Zespołu Ochrony Lasu w Opolu.

Zagadnienia z zakresu ochrony lasu zostaną przedstawione na „Mapie ochrony lasu” w skali 1:25000.

Lasy Nadleśnictwa Opole zakwalifikowano do I kategorii – dużego zagrożenia pożarowego. Do Komendy Wojewódzkiej PSP w Opolu zostanie przesłany wniosek o uzgodnienie projektu PUL w części dotyczącej ochrony przeciwpożarowej wraz z mapą.

Mapa ochrony przeciwpożarowej została wykonana na mapie sytuacyjnej Nadleśnictwa w skali 1:50 000.

8. Potrzeby inwestycyjne Nadleśnictwa

Przedstawione kierunkowe potrzeby w zakresie budownictwa ogólnego i drogowego zostały zaakceptowane przez uczestników narady.

9. Podział na leśnictwa

Nadleśnictwo Opole podzielone jest na 13 leśnictw, o średniej powierzchni 1758,16 ha i jedno szkółkarskie, o powierzchni 11,82 ha.

Leśnictwo	Oddziały	Powierzchnia [ha]					
		Leśna			Związ. z gosp. leśną	Nieleśna*	Razem*
		Zalesiona	Niezalesiona	Razem			
<i>Obręb Dąbrowa Opolska</i>							
Narok	1-67	1619,59	29,68	1649,27	35,00	20,41	1704,68
Dąbrowa	68-77,92-103,117-121,145-150,155-167,181-198	1633,81	36,67	1670,48	49,60	44,94	1765,02
Lipowa	78-91,104-116,122-144,151-154,168-180	1499,61	52,12	1551,73	63,40	455,98	2071,11
Razem Dąbrowa Opolska		4753,01	118,47	4871,48	148,00	521,33	5540,81
<i>Obręb Grudzice</i>							

Leśnictwo	Oddziały	Powierzchnia [ha]					
		Leśna			Związ. z gosp. leśną	Nieleśna*	Razem*
		Zalesiona	Niezalesiona	Razem			
Suchy Bór	1-59	1403,99	25,91	1429,90	35,82	32,46	1498,18
Walidrogi	60-62,70-71,77-84,92-99,111-119,133-142,155-164,166,175-179	1453,56	45,05	1498,61	33,52	12,39	1544,52
Grotowice	63-66,68-69,73-76,85-91,100-110,120-123,125-132,143-153,167-174,180	1543,02	10,36	1553,38	51,39	4,33	1609,10
Razem Grudzice		4400,57	81,32	4481,89	120,73	49,18	4651,8
<i>Obwód Krasiejów</i>							
Dąbrowice	22-31,89-143,247-249,251	1685,81	13,06	1698,87	46,56	18,83	1764,26
Knieja	1-21,32-88,144-148,185	1628,47	18,48	1646,95	43,00	21,48	1711,43
Krasiejów	212-217,221-246,250,252-285	1633,73	36,65	1670,38	55,76	8,01	1734,15
Grodziec	149-184,186-211,218-220	1554,39	36,17	1590,56	48,38	8,35	1647,29
Razem Krasiejów		6502,40	104,36	6606,76	193,70	56,67	6857,13
<i>Obwód Zbicko</i>							
Zawada	1-21,23-38,43-58,73-80,91-94,109-112,221-229	1813,94	35,13	1849,07	35,96	20,35	1905,38
Chrzastowice	62-72,81-90,95-108,113-147	1858,90	16,51	1875,41	43,89	4,69	1923,99
Dębska Kuźnia	148-165,170-199,202-207,209-220,230-233,236-239	1901,55	8,82	1910,37	43,53	23,12	1977,02
szkółkarskie Płaszczyna	222A-223A,225A	0	0		11,82	0	11,82
Razem Zbicko		5574,39	60,46	5634,85	135,20	48,16	5818,21
Razem Nadleśnictwo		21230,37	364,61	21594,98	597,63	675,34	22867,95

*-bez współwłasności

10. Lasy niepaństwowe

Nadleśnictwo Opole sprawuje nadzór nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa na terenie trzech powiatów: opolskiego, oleskiego i M. Opole (9 gmin: Dąbrowa, Komprachcice, Prószków, Chrzastowice, Tarnów Opolski, Zębowice, Dobrodzień, Ozimek, Opole).

Powierzchnia lasów powierzonych w nadzór to 1546,52 ha, z czego - Starostwo Opolskie 1221,75 ha, Starostwo Oleskie - 240,57 ha oraz Miasto Opole - 84,20 ha

11. Zagadnienia zagospodarowania turystycznego

Nie wniesiono uwag do przedstawionych w referacie wykonawcy projektu wytycznych w zakresie zagospodarowania rekreacyjnego.

12. Program ochrony przyrody

Program Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa Opole został zweryfikowany i zaktualizowany. W Programie zamieszczono kompleksowy opis walorów przyrodniczych, społecznych i historycznych Nadleśnictwa. W Programie przedstawiono zakres ochrony zasobów przyrody na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa, sposoby i metody jej realizacji. Opisano te zadania w kontekście Prognozy oddziaływania na środowisko projektu PUL.

Wykonana została też mapa przeglądowa walorów przyrodniczo kulturowych. POP stanowi część „Planu urządzenia lasu”.

13. Ocena oddziaływania na środowisko projektu Planu U.L.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Opolu (pismo znak: WOOŚ.411.2.2.2011.ER, z dnia 19 lutego 2011r.) oraz Opolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny (pismo znak: NZ/JW.-4321-9/11, z dnia 9 lutego 2011r.) uzgodnili zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie.

Zawartość przedstawionej prognozy jest zgodna z Ustawą z dnia 3 października 2008 r. „o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko” oraz uzgodnieniami zakresu i stopnia szczegółowości.

W Prognozie wyszczególniono przedmioty ochrony na obszarach Natura 2000 i poddano je ocenie oddziaływania poprzez analizę wpływu działań gospodarczych na te przedmioty.

Przedstawiona prognoza wykazała brak znaczącego negatywnego oddziaływania projektu Planu urządzenia lasu na obszary Natura 2000 i środowisko (w tym gatunki roślin, zwierząt i siedliska przyrodnicze).

Zgodnie z IUL wykonana została również „Mapa sytuacyjna obszarów chronionych i funkcji lasu”.

Protokolował:

Kierownik Pracowni Urządzania Lasu
mgr inż. Dariusz Szmigiel

Przewodniczący Komisji

Z-ca DYREKTORA
d/s Gospodarki Leśnej
mgr inż. Bogdan Giabonowski

8.4. Protokół z Kontroli Pomiaru Miąższości.**Protokół****z kontroli pomiaru miąższości na powierzchniach kołowych zakładanych w trakcie prac urządzeniowych w Nadleśnictwie OPOLE.**

W dniach 26-27.03.2013r. na terenie **Nadleśnictwa Opole** dokonano kontroli pomiaru miąższości na powierzchniach kołowych zakładanych w trakcie prac urządzeniowych (III etap prac urządzeniowych).

W trakcie odbioru przeprowadzono również kontrolę inwentaryzacji drewna martwego.

Kontroli dokonał Zespół zadaniowy powołany przez Dyrektora RDLP w Katowicach w składzie:

Przedstawiciel RDLP Katowice:

mgr inż. Danuta Pająk
mgr inż. Grzegorz Janas

Starszy Referent ds. SOOŚ RDLP Katowice
Główny Specjalista ds. Urządzania Lasu RDLP Katowice

przedstawiciel Nadleśnictwa:

mgr inż. Marek Bocianowski
mgr inż. Jan Słowik
mgr inż. Andrzej Rzeszutek

Z-ca Nadleśniczego Nadleśnictwa Opole
Inżynier Nadzoru Nadleśnictwa Opole
Inżynier Nadzoru Nadleśnictwa Opole

przedstawiciele Wykonawcy:

mgr inż. Kazimierz Stręk
mgr inż. Darek Szmigiel

Dyrektor BULIGL o/Kraków
Kierownik drużyny UL BULIGL

Do kontroli wylosowano **obręb Krasiejów**, a następnie **30** powierzchni próbnych. Wyniki wykonania terenowych pomiarów kontrolnych zostały wprowadzone do programu Taksator 6.0.171.

Załącznikiem do protokołu jest wydruk *Kontroli powierzchni próbnych* z programu Taksator.

W oparciu o wynik kontroli Zespół zadaniowy podjął decyzję, iż pomiary na powierzchniach kołowych w **Nadleśnictwie Opole** należy **przyjąć / odrzucić**.

Podpisy:

1.
.....
2.
.....
3.
.....
4.
.....
5.
.....
6.
.....
7.
.....

GLÓWNY SPECJALISTA
Służby Leśnej
ds. Urządzania Lasu
2.
.....
3.
.....
4.
.....
5.
.....
6.
.....

Opole, 27.03.2013r.

Kontrola powierzchni próbnych

Nadleśnictwo Opole Obręb Krasiejów: 02-40-3

Nr pow. próbnej	Pierśn. pole przekr. z 1 pomiaru [m kw.]	Pierśn. pole przekr. z pom. kontr. [m kw.]	Wysokość z 1 pomiaru [m]	Wysokość z pomiaru kontrolnego [m]	Wiek z 1 pomiaru [ar]	Wiek z pom. kontr. [ar]	Uwagi
15	1,78	1,74	20,5	19,0	5,00	5,00	
32	1,46	1,40	24,5	25,0	5,00	5,00	
49	1,53	1,55	21,0	20,0	4,00	4,00	
66	1,79	1,84	25,5	25,0	5,00	5,00	
83	1,90	1,88	25,0	26,0	5,00	5,00	
100	0,99	0,99	23,5	24,0	3,00	3,00	
117	0,92	0,91	25,0	26,0	3,00	3,00	
134	1,64	1,61	23,0	21,0	4,00	4,00	
151	1,67	1,64	21,0	20,0	4,00	4,00	
168	0,42	0,43	20,0	19,0	2,00	2,00	
185	1,65	1,64	25,5	27,0	4,00	4,00	
202	0,78	0,79	20,5	21,0	2,00	2,00	
219	1,57	1,58	20,0	21,0	4,00	4,00	
236	1,60	1,57	21,0	20,0	4,00	4,00	
253	1,09	1,02	21,0	21,0	3,00	3,00	
270	1,00	0,99	17,5	18,0	3,00	3,00	
287	0,87	0,82	21,0	21,0	2,00	2,00	
304	0,81	0,80	16,5	17,0	2,00	2,00	
321	0,43	0,44	19,0	20,0	2,00	2,00	
338	0,32	0,29	19,0	19,0	1,00	1,00	
355	1,68	1,69	24,0	26,0	4,00	4,00	
372	1,38	1,27	23,0	23,0	4,00	4,00	
389	1,38	1,36	21,0	22,0	4,00	4,00	
406	0,89	0,85	22,0	21,0	2,00	2,00	martwe drzewo
423	0,79	0,81	18,0	18,0	2,00	2,00	
440	1,07	1,09	17,5	19,0	3,00	3,00	
457	0,42	0,42	21,0	21,0	1,00	1,00	
474	0,70	0,71	18,5	20,0	2,00	2,00	
491	1,06	1,07	21,0	20,0	3,00	3,00	
508	0,20	0,22	16,5	14,0	0,50	0,50	

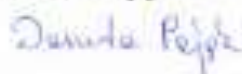
Liczba błędów grubych: 0

Bezwzględna wartość statystyki (pole przekroju pierśnicowego): 0,092

Bezwzględna wartość statystyki (wysokość): 0,069

27.03.2013r.

Sporządziła Danuta Pająk

8.5. Wykaz zaproponowanych zmian użytków gruntowych

Adres obrębu ewidencyjnego	Nazwa obrębu ewidencyjnego	Numer działki ewidencyjnej	Aktualny użytek	Proponowany użytek	Powierzchnia użytku
1	2	3	4	5	6
16-01-045-0001	Borkowice	27/1	ŁIV	Ls	0,0120
16-01-045-0001	Borkowice	28/1	Lz-ŁV	Ls	0,0095
16-01-045-0001	Borkowice	28/1	ŁV	Ls	0,0120
16-01-045-0001	Borkowice	33/1	ŁIV	Ls	0,0884
16-01-045-0001	Borkowice	636	ŁIV	Ls	3,0596
16-01-045-0001	Borkowice	636	ŁV	Ls	0,1680
16-08-015-0003	Turza	89/27	RV	Ls	0,2400
16-09-022-0005	Lipowa	32	ŁIV	Ls	1,7600
16-09-022-0005	Lipowa	32	W	Ls	0,1000
16-09-022-0005	Lipowa	70	ŁV	Ls	0,6500
16-09-022-0005	Lipowa	98/3	RV	Ls	0,3106
16-09-022-0005	Lipowa	139	ŁIV	Ls	0,0200
16-09-022-0005	Lipowa	139	W	Ls	0,0100
16-09-022-0014	Wrzoski	218/62	Dr	Ls	0,0100
16-09-022-0014	Wrzoski	218/62	Lz-ŁIV	Ls	0,0500
16-09-132-0011	Zawada	225/11	ŁV	Ls	0,1300

8.6. Uzgodnienie projektu PUL w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

WZ.5512.15.2013

Opole, dnia 10 stycznia 2014 r.

**Biuro Urządzania Lasu i Geodezji
Leśnej Oddział w Krakowie
30-106 Kraków, ul. Senatorska 15**

W odpowiedzi na wniosek z dnia 16 grudnia 2013 r., znak TU-211/400/2013 na podstawie § 39 ust. 2, pkt 6 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719)

**uzgadniam projekt planu urządzenia lasu
dla Nadleśnictwa Opole, obręb Dąbrowa Opolska, obręb Grudzice, obręb Krasiejów, obręb
Zbicko na lata 2014-2023,
w zakresie obejmującym zagadnienia ochrony przeciwpożarowej.**

Przedłożona dokumentacja w postaci projektu planu urządzenia lasu "Kierunkowe wytyczne z zakresu ochrony przeciwpożarowej" oraz map sytuacyjnych ochrony przeciwpożarowej Nadleśnictwa Opole, obręb Dąbrowa Opolska, obręb Grudzice, obręb Krasiejów, obręb Zbicko, ze szczególnym uwzględnieniem analizy potrzeb Nadleśnictwa w zakresie infrastruktury technicznej ochrony przeciwpożarowej, daje podstawę do uzgodnienia przedmiotowego projektu planu urządzenia lasu w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

OPOLSKI KOMENDANT WOJEWÓDZKI
Państwowej Straży Pożarnej
z up.
st. hrzg. mjr inż. Marek Mieczak
OPOLSKIEGO KOMENDANTA WOJEWÓDZKIEGO

Załączniki:

1. Mapa sytuacyjna ochrony przeciwpożarowej obręby Dąbrowa Opolska, Grudzice, Krasiejów, Zbicko – 8 egz.
2. Kierunkowe wytyczne z zakresu ochrony przeciwpożarowej obręby Dąbrowa Opolska, Grudzice, Krasiejów, Zbicko – 1 egz.

Do wiadomości

1. KM PSP Opole
2. KP PSP Brzeg
3. KP PSP Olesno